

*«Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті
Нұрсұлтан Назарбаев. Қызмет хроникасы» сериясы*

Қазақстан Республикасының
Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев

ҚЫЗМЕТ ХРОНИКАСЫ 2014 жыл

АСТАНА 2015

УДК 342.5
ББК 67.400.6
Қ 18

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің
«Әдебиеттің әлеуметтік маңызды түрлерін басып шығару»
бағдарламасы бойынша шығарылды

Басып шығарушы: «Деловой Мир Астана» ЖШС

Редакциялық-баспагерлік топ:

М.Б. Қасымбеков (жетекші), саяси ғылымдардың докторы, профессор,
Б.Б. Темірболат (жауапты редактор), саяси ғылымдардың кандидаты,
Ж.К. Үсембаева, техника ғылымдарының докторы, профессор,
Т.А. Темірханов

Қ 18 Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев. Қызмет
хроникасы. 2014 жыл. — Астана: Деловой Мир Астана, 2015. — 372 б.

ISBN 978-601-7259-93-8

Бұл кітап «Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев. Қызмет хроникасы» сериясы бойынша шығарылып отырған кезекті басылым болып табылады.

Кітапта 2014 жылы елімізде және шетелдерде Мемлекет басшысының қатысуымен өткізілген басты іс-шаралар жайында баяндалған, сонымен қатар осы кезеңде Н.Ә. Назарбаевтың сөйлеген толыққанды сөздерінің мәтіндері, 2014 жылы қабылданған Қазақстан Республикасының маңызы зор заңдары мен Президент жарлықтарының тізбесі ұсынылған, түрлі анықтамалық ақпараттар келтірілген.

Сондай-ақ, кітаптың компакт-дискідегі мультимедиялық нұсқасы ұсынылған. Басылым көпшілік оқырманға арналған.

УДК 342.5
ББК 67.400.6

ISBN 978-601-7259-93-8

© Қасымбеков М.Б., 2015
© «Деловой Мир Астана» ЖШС, 2015
© Барлық құқықтары қорғалған

2014 жыл Қазақстан үшін ел ішінде де, халықаралық

аренада да елеулі жетістіктерге толы жылға айналды. Мемлекет басшысының жұмыс кестесі де мазмұны мен тығыздығы жағынан соған сай болды. Шетелге сапарлар және өңірлерге жұмыс сапарлары, түрлі мәжілістер мен отырыстар, халықаралық және республикалық форумдар, конференциялар мен съездер, шетелдік мемлекет және қоғам қайраткерлерін қабылдаулар, жұртшылық пен еңбек ұжымдары өкілдерімен кездесулер, өнеркәсіп кәсіпорындары мен әлеуметтік нысандарда болу, соның бәрін қоса алғанда, бұл жылы Президент Н.Ә. Назарбаевтың қатысуымен 700-ге жуық хаттамалық іс-шара өтті.

Мемлекет басшысы 12 мәжіліс өткізді, соның 8-і Үкімет мүшелерінің, Президент Әкімшілігі басшылығының, орталық мемлекеттік органдар басшыларының, 2-еуі облыстар мен Астана, Алматы қалалары әкімдерінің қатысуымен өтсе, 2-еуі көшпелі мәжіліс болды.

Президент жанындағы консультативтік-кеңестік органдар желісі бойынша Н.Ә. Назарбаевтың төрағалығымен Шетел инвесторлары кеңесінің, Ұлттық инвесторлар кеңесінің, Ұлттық қорды басқару жөніндегі кеңестің бір-бір отырысы және Қауіпсіздік кеңесінің 5 отырысы болып өтті.

Жыл бойы депутаттық корпуспен өзара тұрақты түрде жұмыс жүргізген Президент Парламенттің екі отырысына қатысты, сондай-ақ Парламент палаталары төрағаларымен және парламенттік фракциялар жетекшілерімен кездесті.

Мемлекет басшысы ел өңірлеріне 18 жұмыс сапарын жасады: Алматы қаласында 4 рет, Атырау, Қарағанды, Оңтүстік Қазақстан облысында 2 реттен, сондай-ақ Ақмола, Ақтөбе, Алматы, Шығыс Қазақстан, Қостанай, Маңғыстау, Павлодар және Солтүстік Қазақстан облыстарында болды. Сонымен қатар, Астана қаласында да Президенттің ұдайы жұмыс сапары болып тұрды.

Екіжақты қарым-қатынастар аясында шетелдерге жасалған 8 сапарын, сондай-ақ 17 мемлекетаралық саммит пен 4 халықаралық форумды қоса алғанда, Президенттің қатысуымен халықаралық сипаттағы 150-ге тарта іс-шара болып өтті.

Н.Ә. Назарбаев 25 баспасөз конференциясы мен брифинг өткізіп, отандық және шетелдік БАҚ-қа 12 сұхбат берді, 5 бейнежазба үндеуін жолдады. Бұдан басқа халықаралық ядролық қауіпсіздік және Қазақстан мен Еуропалық одақтың екіжақты ынтымақтастығы мәселелері бойынша шетелдік БАҚ-та Елбасының 2 мақаласы жарық көрді.

Президент жыл бойы 6 600-ден астам құжат қарап, қол қойды. Оның ішінде 118 заң, 266 жарлық, 88 өкім, 18 мәжіліс хаттамасы, 1 027 қызметтік құжат, 4 762 талдамалық және ақпараттық-анықтамалық материал, азаматтардың 331 арыз-шағымы бар.

Осы мерзімде Мемлекет басшысы барлығын қоса алғанда 56 күн іссапарда, соның ішінде 29 күн шетелде, 27 күн Қазақстанның өңірлерінде болды.

2014 жылы елдің әлеуметтік-экономикалық жағдайына Қазақстанның алдағы Еуразиялық экономикалық одаққа кіруіне, әлемдік экономикалық дағдарыстың тереңдеуі тұсында қуат көздері бағасының құлдырауына, сондай-ақ Батыс пен Ресей арасында өріс алған «санкциялық соғысқа» байланысты сыртқы факторлар әсер етті.

Осындай жағдай қалыптасып отырған кезде экономикалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және «Қазақстан–2050» стратегиясын одан әрі жүзеге асыру тәсілдерін реттеу қажеттілігі пісіп-жетілді.

Елдің Ұлттық банкі жыл басында жүзеге асырған теңгенің бір сәттік 20% девальвациясы сыртқы қолайсыз қысымды бейтараптандыру және отандық экономиканы қорғау жөніндегі алғашқы қадамның бірі болды.

Жұмысын қайта бағдарлау талап етілген Үкіметті ауыстыру келесі қадам болды. Осыған байланысты Президент сәуір айының басында Премьер-министр С.Н. Ахметовтің кабинетін отставкаға жіберді және Үкіметтің К.Қ. Мәсімов басқаратын жаңа құрамы жасақталды. Бұл орайда Н.Ә. Назарбаев шешім қабылдау орталығын министрліктер мен өңірлерге қарай ауыстыра отырып, ауқымы жағынан шағын Үкімет құру қажеттігін атап көрсетті.

Қайта ұйымдастыру нәтижесінде Үкіметтегі 17 министрлік, 9 агенттік және 54 комитеттен 12 министрлік пен 30 комитет қалды: барлық агенттіктер мен жекелеген министрліктер таратылды, бірқатар министрліктер біріктірілді, сондай-ақ жаңа министрліктер құрылды.

Президенттің тапсыруымен жаңа Үкімет жедел түрде Әлеуметтік-экономикалық саясаттың алғашқы кезектегі шараларының жол картасын әзірледі. Бұдан басқа Мемлекет басшысы Үкімет пен облыс әкімдеріне азық-түлік пен әлеуметтік маңызы бар тауарлардың негізгі түрлерінің, жанар-жағармайдың, дәрі-дәрмектердің бағаларының, сондай-ақ монополистердің қызметіне қойылатын тарифтердің өсуіне жол бермеуді тапсырды.

Президент дағдарысқа қарсы шараларды жүзеге асыру үшін ұлттық және шетелдік инвесторларды да шақырды. Сонымен қатар, мемлекет елдегі инвестициялық ахуалды одан әрі жақсарту мақсатында әлеуетті инвесторларға арналған ауқымды жеңілдіктер жиынтығын ұсыну жөнінде бастамашылдық танытты. Бұл жеңілдіктер қатарында инвесторларды корпоративті табыс салығы мен жер салығын төлеуден 10 жыл, мүлік салығын төлеуден 8 жыл мерзімге босату; нысанды пайдалануға бергеннен кейін күрделі шығынның 30%-на дейін мемлекеттің өтем беруі; қосымша құнға салынатын салық пен акциздерден басқа барлық салықтар мен төлемдердің мөлшерлемесін арттыруға қатысты заңнаманың тұрақтылығына кепілдік беру қарастырылған.

Н.Ә. Назарбаев шағын және орта бизнес өкілдерін де осындай әрекетке шақырды. Оларға қолдау көрсету үшін Президент ұзақмерзімдік несиелендіру мүмкіндіктерін арттыруды тапсырды, осыған байланысты Ұлттық қордан сол мақсатқа 2014 және 2015 жылдары 1 трлн. теңге бөлуді ұсынды.

Сондай-ақ дағдарыс жағдайында экономикаға қолдау көрсетіп, оның тиімділігін арттыру мақсатында капиталдарды жария ету және мемлекеттік меншік нысандарын жекешелендіру шаралары басталды.

Қыркүйекте басталған, үшінші рет қолға алынып отырған мүлік пен капиталдарды жария ету рәсімінің мақсаты көлеңкелі экономикадағы қаржыны айналымға тарту болып табылады. 2015 жылдың соңына дейін жалғасатын жария ету шарасы нәтижесінде Қазақстанның бюджетіне 12 млрд долларға жуық қаражат түседі деп жоспарлануда.

Сонымен қатар мемлекеттің үлесі бар кәсіпорындарды жеке секторға беру үдерісі бастау алды. Бұл міндетті Президент Қазақстан халқына 2014 жылғы 17 қаңтардағы Жолдауында Үкімет пен «Самұрық-Қазына» қорының алдына қойған болатын. 2014–2016 жылдарға арналған жекешелендірудің кешенді жоспарының негізінде квазимемлекеттік сектордың 700-ден астам мекемесін бәсекелік ортаға беру жоспарланған. Одан басқа, активтер мен нысандарды өткізу ісінің ашықтығын қамтамасыз ету мақсатында, олардың сатылуы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетінің бірыңғай электрондық сауда жүйесі арқылы жүзеге асырылады.

Дағдарысқа қарсы тағы бір маңызды тетік халықаралық қаржы институттарымен ықпалдастықты кеңейту ісі болды. 2014 жылы Қазақстан Дүниежүзілік банкпен 2,5 млрд доллар, Азия даму банкімен 1,6 млрд доллар, Ислам даму банкімен 1,1 млрд доллар, Еуропалық қайта құру және даму банкімен 550 млн доллар мөлшерін құрайтын ынтымақтастық жөніндегі келісімдерге қол қойды.

Сонымен бірге дағдарысқа қарсы іс-шаралар жүйесінің тірегі Мемлекеттік үдемелі индустриялық-инновациялық даму бағдарламасы болып отыр. 2014 жылы оның алғашқы бесжылдығы аяқталып, 2015–2019 жылдарға арналған екінші бесжылдығы басталды.

Үкіметтің ҰИИДБ-ның алғашқы бесжылдығының қорытындылары туралы шілде айындағы есебі барысында Мемлекет басшысы оның табыстарын атап әрі негізгі кемшіліктерін көрсете отырып, индустриялық-инновациялық даму бағдарламасын жүзеге асыру мәселесі өзінің айрықша бақылауында екенін ескертті.

Дағдарысқа қарсы іс-шаралар аясында Президент жыл бойы ел өңірлерінің экономикалық бәсекеге қабілеттілігін арттыруға ерекше көңіл бөлді.

Мәселен, Н.Ә. Назарбаев орақ науқанының барысымен танысу мақсатында Қостанай, Ақмола және Солтүстік Қазақстан облыстарына жұмыс сапарымен барған кезде мемлекеттің аграрлық салаға көрсетіп отырған мақсатты қолдауына ауыл шаруашылығы өнімін өндірушілердің назарын аударды. «Аграрлық секторды дамытудың 2020 жылға дейінгі бағдарламасы бастау алды. Оның негізгі бағытының бірі — ауыл шаруашылығындағы еңбек өнімділігін арттыру. Бұл өте маңызды және ауқымды жұмыс, — деді ол. — Қазір Кеден одағы аясында қазақстандық өнім өндірушілердің алдынан орасан мүмкіндіктер ашылуда, мұны пайдалана білу керек. Таяу уақыттарда отандық өнімдерді Иран арқылы Парсы шығанағына шығаруға жол ашылады. Сондықтан біз экспортқа лайықталған өнімдерді көбірек өндіруіміз керек».

Павлодар облысында Президент мұнай өңдеу зауытын жаңғырту барысымен танысып, ішкі нарықты өз жанар-жағармайымызбен жедел әрі толықтай қамтамасыз ету міндетін орындау мақсатында Қазақстан үшін зауытты жаңғыртудың маңызы зор екенін атап айтты.

Мемлекет басшысы Қостанай облысында 60 жылдық мерейтойын атап өткен Соколов-Сарыбай кен-байыту өндірістік бірлестігінде, сондай-ақ «Toyota Fortuner» және «SsangYong Nomad» актокөліктерін құрастыру ісін жолға қойған «СарыарқаАвтоӨнеркәсіп» ЖШС-да болды.

Қарағанды облысында Н.Ә.Назарбаев жалпы ұзындығы 1 200 шақырым болатын «Арқалық-Шұбаркөл» және «Жезқазған – Бейнеу» теміржол желілерін салтанатты түрде ашты. «Арқалық – Шұбаркөл» магистралының пайдалануға берілуі Қазақстанның орталығынан Ресейге, одан әрі Батыс Еуропа елдеріне шығу мүмкіндігін қамтамасыз етті. 2014 жылы «Өзен – Берекет – Горган» халықаралық теміржол магистралы құрылысының аяқталғанын ескерсек, «Жезқазған – Бейнеу» желісі Орталық Қазақстанды Ақтау теңіз порты арқылы Түрікменстанмен, одан әрі Парсы шығанағымен жалғастырды.

Көлік-логистика саласын дамыту мәселелеріне Президент Маңғыстау облысына жұмыс сапары кезінде де назар аударып, инфрақұрылымды жаңғырту және Каспий теңізі порттарының қуатын арттыру жұмыстарымен танысты. Атап айтқанда, Елбасының тапсырмасы бойынша Ақтау портында қуаттылығы жылына 1,5 млн тоннаны құрайтын астық терминалын салу, сондай-ақ негізгі жүктер мен контейнерлерге арналған қуаттылығы жылына 1,5 млн тоннаны құрайтын 2 терминал салу көзделуде. Мұның өзі жалпы алғанда жүктердің жылдық тасымалының көлемін жылына 19,5 млн тоннаға дейін арттыруға мүмкіндік береді.

Сонымен қатар, 2014 жылдың аяғында Алматы облысында «Қорғас – Шығыс қақпасы» арнайы экономикалық аймағы құрғақ порты пайдалануға берілген болатын. Құрғақ порт Қытаймен шекарада Мемлекет басшысының тапсырмасымен салынып жатқан ірі көлік-логистика торабының алғашқы кезектегі нысаны екені белгілі. «Бұл — ҚХР-мен бірігіп жүзеге асырылып жатқан, көптен күтілген ірі жоба. Біз оған үлкен үміт артамыз. Халықаралық орталық ретінде Қорғас бұдан да

қарқынды дами беретін болады. Мен таяу уақытта ол жерде Қазақстанның үлкен бір қаласы пайда болады деп ойлаймын», — деп мәлімдеді Президент оның ашылу рәсімінде.

Тұтастай алғанда, «Қорғас – Шығыс қақпасы» АЭА «Жетіген – Қорғас» және «Жезқазған – Бейнеу» теміржол желілерімен, «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» автокөлік дәлізімен және Ақтау теңіз портымен ұштаса келе, Қазақстанның әлемдік сауда мен тасымалға одан әрі интеграциялануын қамтамасыз ете отырып, қуатты шекара маңы логистикалық орталығын құрайды.

Сондай-ақ 2014 жылы Қытай тарапымен бірлесе отырып, әлемнің ең ірі порттарының бірі саналатын Қытайдың Ляньюньган теңіз портында Қазақстан терминалының алғашқы кезектегі нысанын салу жөніндегі көлік-логистика жобасының басталғандығын да атай кеткен жөн. Терминалды салу Оңтүстік-Шығыс Азия елдеріне, Австралияға, Канадаға және кері бағытта тасымалданатын Қазақстанның транзиттік жүктерін өңдеу және тиеу мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

Осылайша, 2014 жылы Қазақстанның шалғай өңірлерін бір-бірімен жалғастырып, сонымен қатар ірі халықаралық транзиттік бағыттар желісіне етене интеграцияланған бірыңғай көлік-логистика жүйесін қалыптастыру үшін елеулі қадамдар жасалды.

Тұтастай алғанда, дағдарысқа қарсы бағдарламаның түпкілікті пішіні Мемлекет басшысының 11 қарашада Қазақстан халқына кезекті Жолдауы аясында жарияланған «Нұрлы жол» бағдарламасында көрініс тапты. Шын мәнінде ол Қазақстанның алдағы дағдарыс жылдарына арналған Жаңа экономикалық саясатын тұжырымдап берді. Оның өзегін Инфрақұрылымдық даму жоспары құрайды. Президент 7 басымдық қатарында көлік-логистикалық, индустриялық-инновациялық, энергетикалық, тұрғын үй, тұрғын үй-коммуналдық, әлеуметтік инфрақұрылымды, сондай-ақ шағын және орта бизнесті қолдауды атады.

«Нұрлы жол» жаңа экономикалық саясаты — әлемнің ең дамыған 30 елінің қатарына қосылу жолындағы біздің ауқымды қадамымыз. Бүгінде табысты жұмыс істеу үшін барлық қажетті жағдайлар жасалған. Тек білекті сыбанып іске кірісу керек», — деп қорытты Президент қазақстандықтарға тілегін арнай отырып.

Бағдарламаны жүзеге асыру, сондай-ақ мемлекеттің халық алдындағы әлеуметтік міндеттемелерін қамтамасыз ету мақсатында алдағы 3 жыл ішінде Ұлттық қордың 9 млрд доллар қаржысын пайдалану жөнінде шешім қабылданды.

Сонымен бірге, дағдарыстың себептері Қазақстаннан тысқары жатқанын және жаһандық деңгейде күш-жігерді үйлестіруді талап ететінін ескере отырып, Н.Ә. Назарбаев бұл мақсаттар үшін Дүниежүзілік экономикалық форум (Швейцария), X Дүниежүзілік ислам экономикалық форумы (БАӘ), VII Астана экономикалық форумы (Қазақстан), II Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы конференция (Қазақстан) сияқты ірі халықаралық форумдардың мінберлерін белсенді түрде пайдаланды.

Украина дағдарысына байланысты оқиғалар 2014 жылғы сыртқы саясаттағы басты сын-қатерге айналды. Қазақстан оның өзегіне жақындау болып шықты.

Қалыптасып отырған осындай жағдайда Қазақстанның өз сыртқы саясатының, ең алдымен Ресей, Қытай, АҚШ сияқты әлемнің жетекші елдерімен және Еуропалық одақпен қарым-қатынасының көпвекторлылығын сақтап қалуы жылдың басты қорытындысы болды.

Қазақстан өзінің Еуразиялық интеграцияны нығайту жөніндегі стратегиялық бағытын ұстана отырып, 2014 жылғы 29 мамырда Ресеймен және Беларуспен бірлесіп, тарихи маңызы бар Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа қол қойды. Кейінірек шартқа Армения мен Қырғызстан қосылды.

Тиісті шартты қатысушы елдердің барлығы қысқа мерзім ішінде ратификациялады. Былтыр ЕАЭО жұмысын бастауға дейінгі әзірлік аясында Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің 5 отырысы болды, қорытынды жиыны 23 желтоқсанда Мәскеу қаласында өтті.

Саммиттің қорытындыларына арналған баспасөз мәслихатында Н.Ә. Назарбаев 2015 жыл еуразиялық интеграцияның жаңа кезеңінің бастауы ретінде тарихқа енетінін атап өтті. «Біз Одақты құруға 20 жыл уақыт жұмсадық. Ол 1994 жылы М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінде мен ұсынған идеядан нақты іс жүзіндегі шешімге айналды. Барлық мемлекетаралық құжаттарды әзірлеу барысында орасан жұмыс атқарылды, онда біздің елдеріміздің әрқайсысының ұлттық мүдделері, экономикалық мүмкіндіктері ескерілді», — деді Елбасы.

Осылайша, арада 20 жыл өткенде Қазақстан көшбасшысы идеясының табысты іске асқанына әлем куә болды.

Еуразиялық интеграцияның векторы ТМД елдерімен дәстүрлі достық және өзара тиімді қарым-қатынастарға негізделеді. 2014 жылы Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес отырыстарымен қатар қазан айында Минск қаласында ТМД мемлекеттері басшыларының кеңесі және ЕурАзЭҚ мемлекетаралық кеңесінің отырыстары, желтоқсанда Мәскеу қаласында ҰҚШҰ ұжымдық қауіпсіздік кеңесінің кезекті сессиясы өтті.

Көмірсутек саласында инновациялық технологияларды бірлесе қолдану мәселелері бойынша қыркүйекте Атырау қаласында болған Қазақстан және Ресей XI өңіраралық ынтымақтастық форумын да осы шаралар қатарында атап өткен жөн.

Қазақстан өзінің сыртқы саясатының еуроатлантикалық бағытында да елеулі табыстарға қол жеткізді.

Мәселен, Мемлекет басшысының Бельгияға қыркүйектегі ресми сапары барысында Қазақстан Республикасы мен ЕО арасындағы кеңейтілген серіктестік пен ынтымақтастық туралы келісім, сондай-ақ Қазақстанның Дүниежүзілік сауда ұйымына кіруі мәселесі жөніндегі келіссөздер үдерісі аяқталды.

Сондай-ақ, Америка тарапымен де байланыс белсенді болды. Атап айтқанда, Нидерландыдағы ядролық қауіпсіздік жөніндегі саммитте Н.Ә. Назарбаевтың АҚШ Президенті Б. Обамамен кездесуі өтті. Бұл кездесу барысында екі ел арасындағы стратегиялық серіктестікті тереңдету, ядролық қару таратпау ісіндегі ынтымақтастықты одан әрі дамыту және Орталық Азиядағы қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі уағдаластыққа қол жеткізілді.

АҚШ Мемлекеттік хатшысының бірінші орынбасары У. Бернс пен Халықаралық қатынастар комитетінің Еуропа және Еуразия елдері шағын комитетінің төрағасы Д. Рорабакер басқарған АҚШ Конгресі делегациясының Астана қаласына сапары барысында Қазақстан-Америка диалогы жалғасын тапты.

Қазақстан Президентінің Нидерланд пен Бельгияға сапарлары, сондай-ақ Швейцария Президенті Д. Буркхальтердің, Франция Президенті Ф. Олландтың, Чехия Президенті М. Земанның, Италия Премьер-министрі М. Ренци мен Албания Премьер-министрі Э. Раманың елімізге сапарлары аясындағы еуропалық көшбасшылармен байланыстары да өткен жылды жемісті етті.

Қазақстан көшбасшысының халықаралық аренадағы жоғары беделімен ұштасқан Қазақстанның осындай салиқалы әрі үйлесімді сыртқы саясаты біздің елімізге Украина қақтығысында оның Ресей, АҚШ, ЕО және Украина секілді барлық тараптарымен белсенді іс-қимыл жасай отырып, маңызды араағайындық рөл атқаруға мүмкіндік берді.

Қақтығыс басталған 2014 жылғы наурыздан бері Н.Ә. Назарбаев диалогтың қажеттілігі туралы тезисті табанды түрде ұсына отырып, Ресейдің, АҚШ-тың, Германияның, Ұлыбританияның және басқа да мүдделі елдердің басшыларымен телефон арқылы ұдайы келіссөздер жүргізді.

Көбіне-көп Қазақстан Президентінің күш-жігерінің арқасында жаз ортасына қарай Кеден одағы мемлекеттері, Украина басшыларының және ЕО басшылығының кездесуіне қол жеткізілді. Соның қорытындылары бойынша Украинадағы ахуалды бейбіт реттеу үдерісінің басталуына негіз қалаған Минск келісімі қабылданды.

Қазақстан Президентінің Ресей мен Украинаға желтоқсандағы сапарлары да үлкен рөл атқарды. Украина басшылығымен келіссөздердің қорытындылары бойынша Н.Ә. Назарбаев қалыптасқан жағдайдан шығудың нақты жолдары бар екендігі туралы мәлімдеді: «Негізгі серіктес болып саналатын Ресеймен қарым-қатынасты қалпына келтіруге болады деп ойлаймын. Украина Еуропаға жақын, осыны ескеріп, солармен қауымдасып отырғанын толық түсінуге болады. Мен Ресейді де, Украинаны да елдің аумақтық тұтастығын сақтай отырып, тығырықтан шығудың жолын іздеу үшін бірлесіп жұмыс істеуге шақырамын.

Минск келісімдерінде көрсетілген мәселелерді шешуге болады. Бұл ретте, бәрі аз ұлттар құқығына келіп тіреледі. 100-ден астам ұлт өкілдері мекендейтін Қазақстанда түрлі этностарды ана тілдерінде оқытатын мектептер, ұлттық театрлар бар. Қазақстан халқы Ассамблеясы және оның жанындағы тіл үйренуге, мәдениет пен тарихты сақтауға септігін тигізетін 36 мәдени орталық жұмыс істейді. Бұл — әлемдік тәжірибе, Украина мұны өз мемлекеттігі аясында қолдануына болады. Тығырықтан шығудың жолы бар екеніне сенімдімін және оны тезірек пайдалану қажет».

Франция Президенті Ф. Олландтың Қазақстанға мемлекеттік сапарына да осы тұрғыдан қараған жөн. Бұл сапар барысында екіжақты ынтымақтастық мәселелерімен қатар Украинадағы шиеленісті бәсеңдету жолдарын талқылауға да елеулі түрде көңіл бөлінді.

Н.Ә. Назарбаевтың бітімгерлік саясаты нәтижесінде 2014 жылдың соңында Ресей, Украина, Германия және Франция мемлекеттері басшыларының қатысуымен «норманд форматындағы» келіссөздерді бастау туралы түбегейлі уағдаластыққа қол жеткізілуі қорытынды іспетті болды. Тіпті биылғы қаңтар айының ортасына жоспарланған кездесуді өткізу үшін Қазақстанның астанасы таңдалды.

Қазақстанның Азия бағытындағы сыртқы саясатының интенсивтілігі мен мазмұндылығы да бұдан кем түсе қойған жоқ. Оның басымдықтары Қытай, Иран, Түркия сияқты өңірдегі ең ықпалды деген мемлекеттермен, сондай-ақ Орталық Азиядағы көршілермен қарым-қатынастарды одан әрі тереңдете түсуге байланысты болды.

Қытаймен қарым-қатынас мүлде жаңа деңгейге көтерілді. Қытай мен Ресейдің жақындаса түскені байқалған тұста бұл байланыстар қосымша қарқын алды. Мәселен, Қазақстан Президентінің ҚХР-ға мамыр айындағы мемлекеттік сапарының қорытындысы бойынша жалпы сомасы 8 млрд долларлық екіжақты 15 құжатқа қол қойылды. Өнеркәсіп, энергетика, көлік және транзит, инфрақұрылымды дамыту, сауда, ғылым және білім беру салаларындағы ынтымақтастықты арттыру туралы маңызды уағдаластықтарға қол жеткізілді.

Қытаймен арада бастау алған бастамалар мен жобалар Мемлекет басшысының Қазақстанға желтоқсанда ресми сапармен келген ҚХР Мемлекеттік кеңесінің Премьері Ли Кэцянмен болған келіссөздері барысында беки түсті.

Қазақстанның Оңтүстік Кореямен өзара іс-қимылы табысты түрде ілгеріледі. Президент Пак Кын Хенің елімізге шілдедегі сапары барысында энергетика, машина жасау, құрылыс, тау-кен өнеркәсібі, денсаулық сақтау, білім беру мен ғылым саласындағы ынтымақтастық туралы уағдаластыққа қол жеткізілді. Бүгінде оңтүстіккореялық серіктестермен 22 млрд долларды құрайтын 15 бірлескен жоба жүзеге асырылуда. Балқаш ЖЭС-і, Атырау облысындағы газхимия кешенінің құрылысы, Каспийдегі «Жамбыл» кен орнын игеру ісі осы жобаларға тиесілі.

Мұсылман әлемі елдерімен байланыс едәуір жандана түсті. Катардың Әмірі Тамим бен Хамад әл-Танидың, Бахрейн Королі Хамад бен Иса әл-Халифтің, Иордания Королі II Абдалланың Қазақстанға сапарлары екіжақты қарым-қатынастың жаңа парағын ашты.

Қазақстан-Иран қарым-қатынасының дамуына серпін берген Иран Президенті Х. Руханидің Қазақстанға қыркүйектегі мемлекеттік сапарының маңызы зор болды. Соның қорытындысы бойынша Сауда-экономикалық және инвестициялық ықпалдастық жөніндегі жол картасына, халықаралық жолаушылар және жүк тасымалы туралы келісімдерге қол қойылды, тау-кен өндірісі, мұнай-газ, ауыл шаруашылығы салаларындағы, ғылыми зерттеулер мен жаңа технологиялар саласындағы ынтымақтастық туралы уағдаластықтарға қол жеткізілді.

Өткен жылы Мемлекет басшысы Түркияға 2 рет барып қайтты. Маусымда өткен Түркі кеңесінің IV отырысында Президент Түркияға келешекте Еуразиялық экономикалық кеңестің ассоциациялық мүшесі болуды ұсынды. Тамыз айындағы екінші сапары барысында сайлауда жеңіске жеткен Президент Р.Ердоғанды ұлықтау рәсіміне қатысты.

Н.Ә. Назарбаевтың мұсылман әлеміндегі беделі жоғары екеніне оның қазанда БАӘ-де өткен X Дүниежүзілік ислам экономикалық форумында «Ислам қаржысы бойынша жаһандық көшбасшы» сыйлығымен марапатталуы дәлел бола алады.

Орталық Азия елдерімен ынтымақтастық та қарқынды дами түсті.

Қазақстан Президентінің желтоқсан айындағы бірқатар маңызды қорытындыларымен есте қалған Түрікменстанға ресми сапары да өте табысты болды. Атап айтқанда, екі ел арасында Каспий теңізінің табанын бөлісу туралы келісім жасалды, сондай-ақ Қазақстанның Парсы шығанағы мен Оңтүстік Азияның нарығына шығуын қамтамасыз ететін «Өзен – Берекет – Горган» теміржол магистралі салтанатты түрде ашылды.

Өзбекстан Президентінің Қазақстанға қарашадағы ресми сапары барысында сауда-экономикалық ынтымақтастықты кеңейту, халықаралық терроризм мен діни экстремизмге бірлесе қарсы тұру, Іскерлік кеңесінің алғашқы отырысын өткізу туралы, т.б. шешімдер қабылданды.

Қырғызстан Президенті А.Ш. Атамбаевтың Қазақстанға қарашадағы мемлекеттік сапары барысында Қазақстан Республикасы мен Қырғыз Республикасының Жоғары мемлекетаралық кеңесінің IV отырысында екіжақты қарым-қатынастарды одан әрі дамыту, сондай-ақ күзгі-қысқы жылу беру маусымында көрші елге көмек көрсету жөнінде маңызды шешімдер қабылданды.

Қазақстанды халықаралық аренада таныту тұрғысынан Н.Ә. Назарбаевтың халықаралық бірлестіктер мен халықаралық форумдар аясындағы кездесулерінің маңызы зор болды.

Тұтастай алғанда, Мемлекет басшысы 2014 жылы халықаралық ынтымақтастық аясында 17 халықаралық саммитке қатысты. Атап айтсақ: ядролық қауіпсіздік жөніндегі саммит (Нидерланды), АӨСШК-нің IV саммиті (ҚХР), Түркі кеңесінің IV саммиті (Түркия), ШЫҰ Мемлекет басшылары кеңесінің отырысы (Тәжікстан), «Азия–Еуропа» форумының X саммиті (Италия), Каспий маңы мемлекеттерінің саммиті (Ресей), Қазақстан мен Ресей өңіраралық ынтымақтастығының XI форумы (Қазақстан), Қазақстан және Қырғызстан Жоғары мемлекетаралық кеңесінің отырысы (Қазақстан), Кеден одағы, Украина мемлекеттері басшылары мен ЕО басшылығының кездесуі (Беларусь), ТМД Мемлекет басшылары кеңісінің отырысы (Беларусь), ЕурАзЭҚ Мемлекетаралық кеңесінің отырысы (Беларусь), ҰҚШҰ Ұжымдық қауіпсіздік кеңесінің сессиясы (Ресей), Жоғары Еуразия экономикалық кеңесінің 5 отырысы (Қазақстан, Ресей, Беларусь), сондай-ақ халықаралық форумдардың 4 отырысына қатысты: Дүниежүзілік экономикалық форум (Швейцария), X Дүниежүзілік ислам экономикалық форумы (БАӘ), VII Астана экономикалық форумы (Қазақстан), II Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы конференция (Қазақстан).

Қазақстан Президентінің наурызда Гаага қаласында өткен ядролық қауіпсіздік жөніндегі саммитке қатысуы жаппай қырып-жоятын қаруды таратпау жөніндегі жаһандық қозғалыс мәселелері бойынша біздің елдің көшбасшы болып келе жатқанын тағы да дәлелдеді. Н.Ә. Назарбаевтың БҰҰ жанынан ядролық қарудан бас тартқан мемлекеттерге, сондай-ақ өңірлік ядрсыз аймақтар туралы келісімдерге қол қойған барлық елдерге ядролық державалардың кепілдігін сақтау жөніндегі

Халықаралық мониторинг бюросын құру туралы ұсынысы саммитке қатысушылардың бәрінің де зор қызығушылығын туғызды.

Мамырда Шанхай қаласында өткен 47 елдің мемлекет және үкімет басшылары мен халықаралық ұйымдар жетекшілері қатысқан Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары кеңесінің IV саммиті маңызды халықаралық оқиға болды. Саммитте жаңа екі мүше — Катар мен Бангладеш елдері қабылданды, сол арқылы форумға қатысушылар саны 26-ға жетті.

Шанхайда Қазақстан көшбасшысы АӨШК-ні Азияның қауіпсіздігі мен дамуы жөніндегі ұйымға айналдыруды ұсынды, бұл Кеңесті дамудың жаңа сапалық биігіне шығарады. Осылайша, Мемлекет басшысының АӨШК жиынын шақыру туралы 1992 жылы БҰҰ мінберінен ұсынған бастамасы толыққанды халықаралық өңірлік ұйымға айналдыру сатысына көтерілді. «Ол ЕҚЫҰ-ға шынайы бәсекелестік тудыруға тиіс. Батыс Шығыстан бөлек өзара ықпалдастық пен өзара түсіністікті, сондай-ақ шығыстық дәстүрлер мен құндылықтарды ескермей, тұрақты дами алмайды», — деп атап көрсетті Президент.

Түркі интеграциясы аясында жемісті нәтижелерге қол жеткізілді. Н.Ә. Назарбаев Түркі кеңесінің IV отырысында Түркі әлемінің келешегі бар даму бағыттары ретінде трансөңірлік көлік коммуникацияларын бірлесе пайдалану арқылы түркі тілдес елдердің экономикалық әлеуетін арттыру және ТҮРКСОЙ, Түркі академиясы, Түркі мәдениеті мен мұрасы қоры жүйесінде дәстүрлі мәдени-гуманитарлық байланыстарды одан әрі нығайту мәселелерін атап өтті.

Жаһандық шиеленістің ширығуы мен тұрақсыздықтың жаңа ошақтары пайда болғанын ескерсек, Қазақстан Президентінің қыркүйекте Душанбе қаласында өткен Шанхай ынтымақтастық ұйымына мүше мемлекеттер басшылары кеңесінің отырысына қатысуының ерекше маңызы болғанын көреміз. Мемлекет басшысының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету тетігін, ШЫҰ Су комитетін, өңірлік бағыттарға ұдайы мониторинг жасап, талдап отыру үшін Болжам жасау орталығын құру, сондай-ақ өзара ұлттық валюта арқылы есептесу жөніндегі бастамалары қорытынды құжаттарға, соның ішінде ШЫҰ-ның 2025 жылға дейінгі даму стратегиясына арқау болды.

Нағыз серпіліс қыркүйектің соңында Астрахан қаласында өткен Каспий маңы мемлекеттерінің IV саммиті барысында болды. Каспий теңізінің айдынын бөлісу, браконьерлікпен бірлесе күрес жүргізу, қауіпсіздікті қамтамасыз ету, экология, экономикалық ынтымақтастық мәселелері бойынша қол жеткізілген уағдаластықтар келесі саммитте шешуші құжат — Каспий теңізінің құқықтық мәртебесі туралы конвенцияның қабылдануы үшін елеулі құқықтық негіз қалады.

Сондай-ақ Н.Ә. Назарбаевтың қазанда Милан қаласында болған «Азия-Еуропа» форумының X саммитіне қатысқанын да атап өткен жөн. Бұл форум барысында Қазақстан осы халықаралық ұйымның толық құқылы мүшесі мәртебесін иеленді.

2014 жылы Мемлекет басшысының екіжақты қарым-қатынастар бағыты бойынша шетелдерге 8 сапары болды. Оның 1-еуі мемлекеттік, 2-еуі ресми және 5-еуі жұмыс сапары. Атап айтқанда, Президент мемлекеттік сапармен Қытайға (19 мамыр), ресми сапармен Нидерландыға (23 мамыр), Түрікменстанға (2 желтоқсан),

сондай ақ жұмыс сапарларымен Ресейге (28 сәуір), Түркияға (27–28 тамыз), Бельгияға (8–9 қазан), БҰА-ға (28 қазан) және Украинаға (22 желтоқсан) барды.

Президент жыл бойы бірқатар шет елдің мемлекет, қоғам және саяси қайраткерлерін, халықаралық ұйымдар мен компаниялардың басшыларын, іскерлік топтар мен банк жетекшілерін қабылдады.

Н.Ә. Назарбаев жыл ішінде Ресей, АҚШ, Түркия, Беларусь президенттерімен, Германия Федералды канцлерімен, Ұлыбритания, Малайзия, Италияның премьер-министрлерімен және басқалармен телефон арқылы сөйлесті.

Президентке 19 елдің — Ауғанстанның, Египеттің, Үндістанның, Иранның, Италияның, Канаданың, Қытайдың, Ливияның, Литваның, Македонияның, Малайзияның, Нидерландтың, Оманның, Пәкстанның, Тәжікстанның, Чехияның, Швецияның, Эстонияның, Жапонияның елшілері сенім грамоталарын тапсырды.

2014 жылдың ішкі саяси күнтізбесі ел Президентінің Қазақстан халқына арналған «Қазақстан жолы–2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» деп аталатын 17 қаңтардағы Жолдауымен ашылды. Онда Н.Ә. Назарбаев Қазақстанның әлемдегі ең дамыған отыз мемлекеттің қатарына енуі жөніндегі егжей-тегжейлі жоспарын ұсынды. Президент ел алдында тұрған міндеттердің мәнін атап айта отырып, «Көптеген болжамдар бойынша, алдағы 15–17 жыл Қазақстанның ауқымды серпілісі үшін «мүмкіндіктер көзі» болмақ. Бұл кезеңде сыртқы ортаның қолайлылығы, ресурстарға, энергияға және азық-түлікке сұраныстың артуы, Үшінші индустриялық төңкерістің пісіп-жетілуі сақталады. Біз бұл кезеңді пайдалана білуге тиіспіз», — деп мәлімдеді.

Сәуірде «Қазақстан–2050» стратегиясы: бейбітшілік, руханилық және келісім мәдениеті» ұранымен өткен Қазақстан халқы Ассамблеясының ХХІ сессиясында Президент 2050 стратегиясының табысты жүзеге асырылуының аса маңызды шарты қоғамдағы тұрақтылық пен бірлік болып табылатынын атап көрсете отырып, Қазақстан халқының топтасуының идеологиялық негіздерін белгілеп берді.

Осыған байланысты Мемлекет басшысының Қауіпсіздік кеңесі отырыстарында жариялаған, әлемде және өңірде өзгеріп жатқан геосаяси ахуал жағдайында ішкі саяси тұрақтылық пен ұлттық қауіпсіздікті нығайту жөніндегі бастамалары қоғамда түсіністік пен қолдау тапты.

Н.Ә. Назарбаевтың Парламенттің бесінші шақырылымының IV сессиясының ашылуы барысындағы депутаттық корпуспен қыркүйектегі кездесуі «Қазақстан–2050» стратегиясын жүзеге асыру орайында саяси, әлеуметтік-экономикалық, құқықтық реформаларды заңнамалық қамтамасыз ету, сондай-ақ дағдарысқа қарсы шаралар мәселелеріне арналды.

Өткен жылы Президент жаңа мерекені — Отбасы күнін атап өтуді ұсынды, соның аясында ол «Мерейлі отбасы» ұлттық конкурсы жеңімпаздарын марапаттау рәсіміне қатысты.

Мемлекет басшысы Тәуелсіздік күніне байланысты өткен салтанатты жиналыста 2014 жылдың негізгі қорытындыларын жариялады. Президент 2015

жылға арналған басымдықтар мен міндеттер туралы айта келіп, Қазақ хандығы құрылуының 550 жылдығын, ел Конституциясы мен Қазақстан халқы Ассамблеясының 20 жылдығын, Ұлы Отан соғысындағы Жеңістің 70 жылдығын мерекелеуге байланысты алда тұрған мерейтойлық даталардың маңыздылығына ерекше мән берді.

Мемлекет басшысы бұл мәселелердің бәріне 21 желтоқсанда Қазақстанның жетекші телеарналарының журналистерімен тікелей эфирде өткен қорытынды кездесуінде толығырақ тоқталды. Бұл орайда Президент әлемдік экономикалық дағдарысқа, оның отандық экономикаға, елдің ішкі және сыртқы саясатына әсеріне, Украинадағы жағдайға қатысты барша қазақстандықтарды толғандырып отырған проблемаларға, индустрияландырудың алғашқы бесжылдығы қорытындыларына, «Нұрлы жол» бағдарламасының мазмұнына және басқа мәселелерге ерекше мән берді.

Жыл соңында Н.Ә. Назарбаев Ұлы Отан соғысының ардагерлеріне қолдау көрсетуге арналған жалпыұлттық акция туралы бастама көтерді. Елбасы тапсырмасымен Жаңа жыл қарсаңында бүкіл еліміздегі облыстардың, қалалар мен аудандардың әкімдері республикада тұрып жатқан 5 мыңнан астам соғыс ардагеріне арнайы барып, оларға Мемлекет басшысының атынан құттықтау хаттары мен сыйлықтарды табыс етті.

Президент 2014 жылдың соңында өзінің қазақстандықтарға арналған жаңа жылдық құттықтауында былай деді: «Біз үздіксіз өзгеріп жатқан ауқымды ашық әлемде өмір сүрудеміз. Қазір бұл өзгерістердің жылдамдығы арта түсті. Алайда біз өз тағдырымызды өз қолымызда мықтап ұстап отырғанымызды тағы да дәлелдедік. Қазақстан келе жатқан жылды нақты жасампаздық іс-әрекеттер жоспарымен қарсы алуда. Болашаққа бастайтын осы жол өзгерістерді жаңа жетістіктерге айналдырады. Ол үшін біз күш-жігерді ғасырлар бойы қалыптасқан құндылықтардан — бірлік пен татулықтан алып отыратын боламыз. Тұтастық, уақыт пен ұрпақтың мызғымас байланысы біздің жолымызды бұдан да сенімдірек ете түседі».

ҚАҢТАР

Дс		6	13	20	27
Сс		7	14	21	28
Ср	1	8	15	22	29
Бс	2	9	16	23	30
Жм	3	10	17	24	31
Сн	4	11	18	25	
Жк	5	12	19	26	

1 қаңтар

Мемлекет басшысы Алматы қаласында жұмыс сапарымен болған кезінде «Универсиада-2017» нысандары және «Көк жайлау» таулы-шаңғылы курорты құрылыстарының барысымен танысты.

«Универсиада-2017» инфрақұрылымын қарау барысында Президент сондай-ақ мұз айдынының және Атлетикалық ауылдың макеттерімен танысты.

Болашақта «Көк жайлау» курорты салынатын орында Н.Ә. Назарбаевқа Бүкілмаусымдық таулы-шаңғылы курортты дамыту тұжырымдамасы ұсынылды.

7 қаңтар

Мемлекет басшысы орталық баспасөз беттерінде Қазақстанның православиелік христиандарын Рождество мерекесімен құттықтады.

«Бұл мереке көптеген ғасырлар бойы адамдардың жүрегін ең жарқын сезімдерге — жақыныға деген сүйіспеншілік пен мейірімге толтырып, үнемі бейбітшілік пен жақсылыққа, ізгі ниет пен игі істерге жетелеп келеді.

Тәуелсіздіктің алғашқы күндерінен бастап толеранттылық және конфессияаралық диалог Қазақстанның негізгі басымдығы болып келеді. Біз православиені ұстанатын отандастарымыздың ортақ Отанымыз — Қазақстан Республикасының әлеуметтік, экономикалық және рухани дамуына қосқан үлесін жоғары бағалаймыз», — делінген құттықтау хабарламасында.

10 қаңтар

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әлеуметтік қамсыздандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №156-V, «2009 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы мен Еуропалық қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімге (Оңтүстік – Батыс жолы дәлізінің жобасы (Батыс Еуропа – Батыс Қытай халықаралық транзит дәлізі) №1 Қосымша келісімді ратификациялау туралы» №157-V заңдарына қол қойды.

13 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметовті қабылдап, ол елдің әлеуметтік-экономикалық даму қорытындылары және 2013 жылғы негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер туралы баяндады, сондай-ақ индустриялық-инновациялық

бағдарламаның екінші кезеңінің жасалу барысы туралы хабарлады.

Кездесу кезінде Президент «Қазақстан–2050» стратегиясының, оның ішінде Қашаған және Қарашы-ғанақ мұнай-газ кен орындарын игеру секілді ірі жобаларды одан әрі іске асыру бойынша нақты орындалу жолдарын белгілеудің маңыздылығын атап айтты.

Мемлекет басшысы «2005 жылғы 26 қазандағы Шанхай ынтымақтастық ұйымына мүше мемлекеттердің үкіметтері арасындағы Төтенше жағдайларды жоюда көмек көрсету кезінде өзара іс-қимыл жасау туралы келісімге хаттаманы ратификациялау туралы» №158-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік органдардың құзыретін заңнамалық және (немесе) заңға тәуелді деңгейде бекіту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №159-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «А» корпусының мемлекеттік әкімшілік қызметшілеріне ротация жүргізу қағидаларын бекіту және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына толықтырулар енгізу туралы» №721, «Қазақстан Республикасының дипломатиялық және қызметтік паспорттарын ресімдеу, беру, ауыстыру, тапсыру, алып қою, есепке алу, сақтау және жою қағидаларын және Қазақстан Республикасының дипломатиялық және қызметтік паспорттары берілетін Қазақстан Республикасының лауазымды адамдарының тізбесін бекіту туралы» №722, «Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің арнайы мемлекеттік мұрағатын құру туралы» №723, «Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары жүйесін одан әрі оңтайландыру жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 22 қаңтардағы №29 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №724, «Қазақстан Республикасы көлік жүйесінің инфрақұрылымын дамытудың және ықпалдастырудың 2020 жылға дейінгі мемлекеттік бағдарламасы және «Мемлекеттік бағдарламалар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №957 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» №725 жарлықтарына қол қойды.

14 қаңтар

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қырғыз Республикасының Үкіметі арасын-

дағы Қырғыз Республикасында мектеп салу туралы келісімді және 2012 жылғы 22 тамыздағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қырғыз Республикасының Үкіметі арасындағы Қырғыз Республикасында мектеп салу туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №160-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік сатып алу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №161-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Мемлекеттік органдардың мәліметтерді Қазақстан Республикасының мемлекеттік құпияларына жатқызу жөніндегі өкілеттіктер берілген лауазымды тұлғаларының тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 13 сәуірдегі №371 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №726 Жарлығына қол қойды.

15 қаңтар

Мемлекет басшысы «Кеден одағының бірыңғай кеден аумағында сыртқы және өзара саудада электрондық құжаттар алмасу кезінде ақпараттық технологияларды қолдану туралы келісімді ратификациялау туралы» №162-V, «Кеден одағының сыртқы және өзара саудасының интеграцияланған ақпараттық жүйесін құру, оның жұмыс істеуі және оны дамыту туралы келісімді ратификациялау туралы» №163-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне атқарушылық іс жүргізуді жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №164-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Е.Ә. Әбілдаев туралы» №727, «Е.С. Мұқашты Қазақстан Республикасының Оман Сұлтандығындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №728, «А.Е. Мусин туралы» №729, «Қ.Е. Жаңбыршинді Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитетінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» №730 жарлықтарына қол қойды.

16 қаңтар

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 24 тамыздағы №858 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №731 Жарлығына қол қойды.

17 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті палаталарының отырысында «Қазақстан жолы–2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» атты Қазақстан халқына Жолдауымен сөз сөйлеп, онда Қазақстанның әлемнің ең дамыған отыз мемлекетінің құрамына кіруі бойынша егжей-тегжейлі жоспарын ұсынды. Оның негізгі тармақтары ретінде Президент келесі міндеттерді белгіледі:

- Инновациялық индустрияландыру трендін түзеу және күшейте түсу;

- Аграрлық өнеркәсіп кешенін инновациялық бағытқа түсіру;

- Қазақстан ғылымының әлеуетін арттыру арқылы ғылыми қамтымды экономика құру;

- Инфрақұрылымдық ұштаған — агломерацияның, көліктің, энергетиканың қарқынды дамуын қамтамасыз ету;

- шағын және орта бизнесті дамыту;

- сапалы білім беру жүйесін, алғашқы медициналық-санитарлық көмекті, жалпықазақстандық мәдениетті дамыту, халықтың әлеуметтік қорғалуын күшейту есебінен қазақстандықтардың әлеуетін ашуға жаңа мүмкіндіктер жасау;

- мемлекеттік институттар жұмысын жетілдіру.

Елдің алдында тұрған міндеттердің маңыздылығын атап көрсете отырып, ол: «Көптеген болжамдар бойынша, алдағы 15–17 жыл Қазақстанның ауқымды серпілісі үшін «мүмкіндіктер көзі» болмақ. Бұл кезеңде сыртқы ортаның қолайлылығы, ресурстарға, энергияға және азық-түлікке сұраныстың артуы, Үшінші индустриялық төңкерістің пісіп-жетілуі сақталады. Біз бұл кезеңді пайдалана білуге тиіспіз», — деп мәлімдеді (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне агроөнеркәсіптік кешен мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №165-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қаржылық (инвестициялық) пирамидалардың қызметіне қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №166-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстанның әлемнің ең дамыған 30 мемлекетінің қатарына кіруі жөніндегі тұжырымдама туралы» №732 Жарлығына қол қойды.

19 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Катар Мемлекетінің Әмірі Тамим бен Хамад әл-Танимен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында инвестициялық және сауда-экономикалық салалардағы екіжақты ынтымақтастықтың жай-күйі мен келешегі талқыланды, сондай-ақ өңірлік қауіпсіздіктің өзекті мәселелері бойынша пікір алмасу өтті.

Келіссөздер қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Катар Мемлекетінің Үкіметі арасындағы Табысқа салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы конвенцияға және оған Хаттамаға, «Тау-Кен Самұрық» Ұлттық компаниясы» АҚ мен «Qatar Mining Company QSC» компаниясы арасындағы ынтымақтастық туралы келісімге, «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ мен Катар инвестициялық қоры арасындағы өзара түсіністік туралы меморандумға қол қойылды.

20 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Мұнай және газ министрі Ұ.С. Қарабалинді қабылдап, ол министрліктің өткен жылғы жұмысының қорытындылары және Президенттің «Қазақстан жолы–2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» атты Қазақстан халқына Жолдауы негізінде 2014 жылға арналған жоспарлары туралы баяндады.

Кездесуді қорытындылай келе, Президент салаға инвестициялар тартудың, оның инновациялық дамуын күшейтудің, ірі мұнай-газ кен орындары мен нысандарының айналасында өндірістік кластерлер құрудың маңыздылығын атап көрсетті.

Мемлекет басшысы «Мемлекет басшысының 2014 жылғы 17 қаңтардағы «Қазақстан жолы–2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» атты Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру жөніндегі шаралар туралы» №733 Жарлығына қол қойды.

21 қаңтар

Мемлекет басшысы Бүкіләлемдік Тхэквондо федерациясының президенті Чунгвон Чоны қабылдады.

Әңгіме барысында Қазақстанның спорттың осы түрін дамыту мен танытуға қатысуы, сондай-ақ

спорттық медицина саласына денсаулық сақтаудың әлемдік стандарттарын енгізу бойынша жобаларды іске асыру мәселелері қаралды.

Кездесу соңында Чунгвон Чо Қазақстан Президентіне тхэквондодан WTF нұсқасы бойынша құрметті тоғызыншы дан дәрежесі белгісін, сондай-ақ тиісті белбеу мен кимононы тапсырды. Өз кезегінде Мемлекет басшысы бұл кимононы алдағы уақытта тхэквондо бойынша жоғары дан иеленген қазақстандық спортшыға тапсыратынын айтты.

Қазақстандық тхэквондо федерациясы 1993 жылы Бүкіләлемдік тхэквондо федерациясының құрамына кірген болатын. Сол уақыттан бастап спорттық жекпе-жектің бұл түрі біздің елімізде жедел дамып келеді. Қазіргі уақытта Қазақстанда онымен 11 мың адам айналысады, 250-ге жуық бапкерлер жұмыс істейді. Қазақстандық спортшылар халықаралық жарыстарда көбінесе жүлделі орындарды иеленіп жүр.

Мемлекет басшысы «Астана ЭКСПО-2017» Ұлттық компаниясы» АҚ басқармасының төрағасы Т.А. Ермагяевті қабылдап, ол Астана қаласында халықаралық мамандандырылған көрмені өткізуге дайындық барысы, сондай-ақ ағымдағы жылға жоспарлары туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №167-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «ЭКСПО-2017» халықаралық мамандандырылған көрмесін дайындау мен оны өткізу жөніндегі мемлекеттік комиссия құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2012 жылғы 26 қарашадағы №436 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №734, «Б. Копецкиді Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» №735, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» №736, «F.I. Оразбақов туралы» №737, «М.М. Тәжин туралы» №738, «К.Қ. Мәсімов туралы» №739, «Қазақстан Республикасы сыртқы саясатының 2014-2020 жылдарға арналған тұжырымдамасы туралы» №741 жарлықтарына қол қойды.

22 қаңтар

Мемлекет басшысы Швейцария Конфедерациясының Давос қаласында өткен Дүниежүзілік экономикалық форумның пленарлық отырысына қатысты.

Сол күні Мемлекет басшысы Дүниежүзілік экономикалық форум жұмысының ашылуына орай оның президенті К. Швабтың атынан берілген ресми кешкі асқа қатысты.

23 қаңтар

Мемлекет басшысы Дүниежүзілік экономикалық форум жұмысына қатысуына байланысты Швейцария Конфедерациясында болған кезінде бірқатар екіжақты кездесулер өткізді.

ЕҚДБ президенті С. Чакрабортимен әңгімесінде Үлкен Алматы айналма автожолының және «ЭКС-ПО-2017» Халықаралық көрмесі нысандарының құрылыстарын қаржыландыру мәселелері қаралды.

«ArcelorMittal» компаниясы басқармасының төрағасы Л. Митталмен кездесуінде Қазақстанның металлургиялық саласындағы инвестициялық және әлеуметтік жобаларды іске асыру бойынша перспективалық жоспарлар талқыланды.

Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің бұрынғы Премьер-министрі Т. Блэрмен әңгімесінде халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелері, сондай-ақ британдық бизнестің «Қазақстан-2050» стратегиясын іске асыруға қатысу мүмкіндіктері бойынша пікір алмасу болып өтті.

24 қаңтар

Мемлекет басшысы Дүниежүзілік экономикалық форум жұмысына қатысуына байланысты Швейцария Конфедерациясында болған кезінде бірқатар екіжақты кездесулер өткізді.

Швейцария Конфедерациясының Президенті Д. Буркхальтермен кездесу кезінде тараптар екіжақты ынтымақтастықтың жай-күйі мен перспективаларын, сондай-ақ халықаралық күн тәртібіндегі проблемаларды талқылады.

«Bombardier Inc.» компаниясының президенті П.Бодуэнмен әңгімесінде авиациялық және теміржол машина жасау салаларындағы ынтымақтастық мәселелері қаралды.

«Total S.A.» компаниясының президенті К. де Маржеримен әңгімесінде компанияның Солтүстік Каспий жобасының өнімдерін бөлу туралы келісімге қатысу мәселелері қозғалды. Тараптар сондай-ақ Қашаған кен орнындағы жағдайға да тоқталды, осыған байланысты «Total S.A.» басшысы мұнай өндірудің тоқтап қалу себептерін жою бойынша барлық қажетті шараларды қабылдайтынына сендірді.

Еуропалық комиссия төрағасы Ж.М. Баррозумен келіссөздерде Қазақстанның ДСҰ-на кіруі бойынша келіссөздердің аяқталу перспективалары, сондай-ақ Кедендік одақ пен ЕО арасындағы өзара іс-қимыл бағыттары туралы пікір алмасты.

Дүниежүзілік сауда ұйымының бас директоры Р. Азеведомен кездесуде Қазақстанның ДСҰ-на кіру үдерісі келіссөздерінің барысы талқыланды.

Сол күні Мемлекет басшысы қазақстандық ақын Ф.О. Оңғарсынованың қайтыс болуына байланысты оның туған-туыстары мен отбасына көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Оның қаламынан туындаған нәзік те отты жырлар әрдайым халқымыздың жан-жүрегін еріксіз баурап алатын. Оның өлеңдерінен өзіне тән өр мінезі, өршіл рухы, адам жанының терең қалтарыстарына жіті үңіліп, соны таң қаларлықтай шеберлікпен аша білетін қуатты талант тегеуріні айқын сезіліп тұратын. Сондықтан да Қазақстан халқы ақиық ақын, тамаша журналист және еліміздің көрнекті қайраткерін ерекше қадірледі», — делінген жеделхатта.

27 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Қоршаған ортаны және су ресурстарын қорғау министрі Н.Д. Қаппаровты қабылдап, ол министрліктің 2013 жылғы жұмысының қорытындылары және алдағы кезеңге жоспарлары туралы баяндады.

28 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің төрағасы Н.Ә. Әбіқаевты қабылдап, ол ведомстваның ағымдағы қызметі және алдағы кезеңдегі басым міндеттері туралы ақпарат берді.

Кездесу барысында азаматтардың және қоғамның қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы өзекті бағыттар, сондай-ақ халықаралық лаңкестік пен экстремизмге қарсы іс-қимыл шаралары талқыланды.

29 қаңтар

Мемлекет басшысы «Көшбасшы жолы» киноэпопеясы бойынша жұмыс істеп жатқан шығармашылық ұжымды қабылдады.

Фильмді түсірушілер Президентке кинолентаның еліміздің 25 қаласында 55 кинотеатрда көрсетілгендігін айта келе, өздерінің шығармашылық жоспарларымен бөлісті.

«Көшбасшы жолы» кинодастаны Н.Ә. Назарбаевтың студенттік жылдары туралы, ел тарихының өзекті оқиғалары аясында оның тұлғалық қалыптасуының маңызды кезеңдері туралы баяндайды. Сценарийін танымал қазақстандық драматург Ш. Құсайынов режиссер Р.Ж. Әбдірашовпен бірлесіп, Н.Ә. Назарбаевтың «Әділеттің ақ жолы», «Әлемнің эпицентрі», «Еуразия кіндігінде» атты еңбектерінің желісі бойынша жазып шықты. Фильмді түсіруге сондай-ақ Қазақстан Президентінің әріптестерінің, достарының және замандастарының естеліктерінен эпизодтар пайдаланылды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін жаңғырту жөніндегі шаралар туралы» 2007 жылғы 13 қаңтардағы №273 және «Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы Кадр саясаты жөніндегі ұлттық комиссия және облыстардың, астананың, республикалық маңызы бар қаланың кадр комиссиялары туралы» 2013 жылғы 7 наурыздағы №520 Қазақстан Республикасы Президентінің жарлықтарына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» №742, «Ұлттық валюта — Қазақстан теңгесі банкноттары мен монеталары дизайнының тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 25 қыркүйектегі №1193 Жарлығына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы» №743 жарлықтарына қол қойды.

30 қаңтар

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасының халықаралық шарттары мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №168-V, «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттер күштерінің әуе шабуылына қарсы қорғаныс жөніндегі кезекшілерінің әуе кемесін басып алу (ұшырып әкету) туралы ақпаратты алған кездегі іс-қимылдарын ұйымдастыру туралы келісімді ратификациялау туралы» №169-V, «Ұжымдық қауіпсіздік туралы

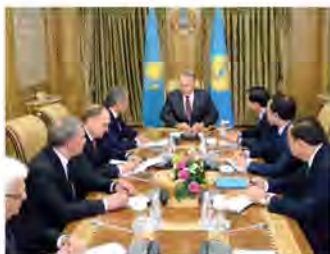
шарт ұйымына мүше мемлекеттердің аумақтарына әскери инфрақұрылым объектілерін орналастыру туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №170-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің кейбір мәселелері туралы» №744 Жарлығына қол қойды.

31 қаңтар

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Қорғаныс министрі С.К.Шойгуды қабылдады.

Кездесу барысында Қазақстан мен Ресей арасындағы екіжақты әскери және әскери-техникалық ынтымақтастықтың негізгі бағыттары талқыланды.

Мемлекет басшысы жаңадан тағайындалған Қазақстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті елшілер — Жапония Республикасының елшісі М. Камохарадан, Пәкстан Ислам Республикасының елшісі Ш.А. Мукадамнан, Оман Сұлтандығының елшісі Саид бен Мохаммед бен Әли әл-Барамидан, Нидерланды Корольдігінің елшісі Х. Дриссерден, Ауғанстан Ислам Республикасының елшісі М.Ф. Баракиден сенім грамоталарын қабылдады.

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы Ұлттық теннис орталығында Қазақстан мен Бельгия құрамаларының арасында теннистен өткен «Дэвис кубогы–2014» 1/8 финалының ойынын тамашалады.

Ерлер арасындағы теннистен халықаралық командалық жарыстар 1900 жылдан бастап Дэвис кубогы аясында, ал 1979 жылдан бастап Халықаралық теннис федерациясының қолдауымен жыл сайын өткізіліп келеді.

Мемлекет басшысы «Эфиопия Федеративтік Демократиялық Республикасында Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» №745, «Мексика Құрама Штаттарында Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» №746, «Кувейт Мемлекетінде Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» №747 жарлықтарына қол қойды.

АҚПАН

Дс		3	10	17	24
Сс		4	11	18	25
Ср		5	12	19	26
Бс		6	13	20	27
Жм		7	14	21	28
Сн	1	8	15	22	
Жк	2	9	16	23	

3 ақпан

Мемлекет басшысы Нидерланды Корольдігінің Сыртқы істер министрі Ф. Тиммермансомды қабылдады.

Кездесу барысында сауда-экономикалық және инвестициялық салалардағы екіжақты ынтымақтастықты кеңейтуге баса назар аударылды.

Мемлекет басшысы «Қ.Ш.Сарыбайды Қазақстан Республикасының Австрия Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі, Қазақстан Республикасының Вена қаласындағы халықаралық ұйымдар жанындағы Тұрақты өкілі қызметіне тағайындау туралы» №748 Жарлығына қол қойды.

4 ақпан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары — Индустрия және жаңа технологиялар министрі А.О. Исекешевті қабылдады.

Ол министрліктің 2013 жылғы жұмысының қорытындылары, оның ішінде 2010–2014 жылдарға арналған Үдемелі индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасын және Индустрияландыру картасының жобаларын іске асыру барысы, сондай-ақ ағымдағы жылға арналған жоспарлары туралы баяндады.

Одан басқа, А.О. Исекешев Президентке өнеркәсіптің негізгі салаларының өсу қарқыны, салалық бағдарламаларды іске асыру және индустрияландыру аясында бизнесті қолдау бойынша қабылданып жатқан өзекті шаралар туралы ақпарат берді.

Мемлекет басшысы америкалық «Bloomberg News» ақпараттық агенттігіне сұхбат беріп, онда Қазақстанның саяси және әлеуметтік-экономикалық дамуы, «Қазақстан–2050» стратегиясының басым бағыттары туралы сауалдарға жауап берді, сондай-ақ халықаралық дамудың өзекті проблемалары бойынша өз ойларымен бөлісті.

5 ақпан

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Қазақстанда тіркелген шетелдік

дипломатиялық миссиялардың басшыларымен кездесу өткізді.

Өз сөзінде Президент 2013 жылғы сыртқы саяси саладағы Қазақстанның едәуір маңызды жетістіктеріне тоқтала келе, дипломаттарды Қазақстанның 2020 жылға дейінгі сыртқы саясатының жаңа тұжырымдамасының басты ережелерімен таныстырды. (Қосымшаны қараңыз).

6 ақпан

Мемлекет басшысы Атырау облысында жұмыс сапарымен болып, оның барысында Атырау қаласындағы Назарбаев Зияткерлік мектебіне және Атырау мұнай өңдеу зауытына барды, онда кәсіпорынды жаңғырту барысымен танысып, облыс әкімі Б.С. Ізмұхамбетовтің өңірді әлеуметтік-экономикалық дамытудың 2013 жылғы қорытындылары туралы баяндамасын тыңдады.

7 ақпан

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Сочи қаласында өткен XXII қысқы Олимпиада ойындарының салтанатты ашылуына қатысты.

Салтанаттың басталуына дейін Президент құрамына спорттың 10 түрінен 52 атлет кірген Қазақстанның олимпиадалық құрамасының спортшыларымен кездесті.

Сол күні Мемлекет басшысы «Россия» телеарнасының журналисі С.Б. Брилевке сұхбат берді.

Әңгіме барысында Қазақстан Президенті 2017 жылы Алматы қаласында өтетін қысқы Универсиадаға әзірлік жоспарларымен бөлісті және 2022 жылғы қысқы Олимпиаданы Қазақстанда өткізуге қатысты өтінімді ілгерілету барысы туралы айтып берді.

11 ақпан

Мемлекет басшысы «2007 жылғы 6 қазандағы Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымына мүше мемлекеттердің құқық қорғау органдары мен арнайы қызметтерін жарақтандыру үшін арнайы техника мен арнайы құралдарды жеткізудің жеңілдікті шарттары туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хатта-

маны ратификациялау туралы» №171-V, «Қазақстан Республикасы мен Еуропалық қайта құру және даму банкі арасындағы ынтымақтастық пен Еуропа қайта құру және даму банкінің Қазақстан Республикасындағы қызметіне қатысты келісімді ратификациялау туралы» №172-V, «1999 жылғы 21 қазанда Бернде қол қойылған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Швейцария Федералды кеңесі арасындағы табыс пен капиталға салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау туралы конвенцияға және Хаттамаға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Швейцария Федералды кеңесі арасындағы хаттаманы ратификациялау туралы» №173-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «М.М.Тәжинді Қазақстан Республикасының Ресей Федерациясындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №749 Жарлығына қол қойды.

12 ақпан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметовті және Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің төрағасы Қ.Н. Келімбетовті қабылдады.

Кездесудің басты тақырыбы сыртқы кері қысым жағдайында отандық экономиканы қорғау және «Қазақстан–2050» стратегиясын одан әрі іске асыру мақсатында еліміздің Ұлттық банкімен жүзеге асырылған теңгені бір сәттік 20%-дық девальвациялау мәселесі болды.

«Бұл әрқайсысында 10–40 мың адамға дейін жұмыс істейтін кәсіпорындарымыздың экономикалық жағдайын жақсартуға бағытталған аса маңызды қаржылық іс-шара. Біздің экономикамыз қосымша пайда тауып, бұл оның одан әрі өсуіне ықпал ететін болады. Бұл шешім осындай мақсатта қабылданған болатын. Сондықтан, ешқандай дүрлігуге жол бермей, ұлттық валюта бағамының дәлізі мәлімделген деңгейде тұрақталып қалуы үшін барлық қажетті шараларды қабылдап, алып-сатарлық әрекеттерді уақытылы тыйып, және халыққа қабылданған шешімнің мәнін түсіндіру қажет», — деді Мемлекет басшысы.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы консультативтік-кеңесші және өзге де органдардың қызметін ұйымдастыру мәселелері жөніндегі Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №750, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» №751, «Қазақстан Республикасы «Сырбар» Сыртқы барлау қызметінің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 26 наурыздағы №773 Жарлығына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы» №752 жарлықтарына қол қойды.

14 ақпан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Үкіметінің ұлттық валюта бағамына түзету енгізумен байланысты елдің әлеуметтік-экономикалық даму мәселелеріне арналған кеңейтілген отырысына қатысты.

Отырысқа Премьер-министр С.Н. Ахметов, Ұлттық банк төрағасы Қ.Н. Келімбетов, Үкімет мүшелері, Президентке тікелей бағынатын мемлекеттік органдардың басшылары, облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері, ұлттық компания басшылары қатысты.

«Үш күн бұрын елімізде теңгенің долларға қатысты бағамына түзету енгізілді. Бұл шара экономиканың өсімін қамтамасыз етеді, ал бұл дегеніңіз барлық алға қойған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізуге арналған басты көрсеткіш. Әлемдік экономикадағы үрдістерді және ішкі жағдайды ескере отырып, Үкімет пен Ұлттық банктің маңызды міндеті — макроэкономикалық және әлеуметтік тұрақтылықты сақтап қалу бойынша сақтандыру шараларын іске асыру болуы тиіс, — деді Мемлекет басшысы.

Одан басқа, «еліміздің экономикасы, біздің кәсіпкерлеріміз ұзақмерзімді несиелік қаражатқа мұқтаж болып отыр. Сыртқы қаражат көздері жеткіліксіз. Бізге экономикаға шұғыл қолдау көрсетіп, оның өсімін 6–7%-ға жеткізу үшін мемлекеттік қорды пайдалануға тура келеді», — деп мәлімдеді Н.Ә. Назарбаев. Осыған байланысты Президент 2014 және 2015 жылдары экономиканы несиелік ресурстармен қамтама-

сыз ету үшін Ұлттық қордан 1 трлн. теңге бөлуді тапсырды.

Отырысты қорытындылай келе, Мемлекет басшысы алға қойған мақсаттарға жету үшін Үкіметтің белсенді әрі сапалы жұмыс істеуі қажеттігін атап айтты.

Сол күні Мемлекет басшысы облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдерімен кеңес өткізіп, онда ел өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық даму мәселелері қаралды.

Президент әкімдерге ұлттық валюта бағамына түзету енгізілуіне байланысты азық-түліктің негізгі түрлері мен әлеуметтік маңызы бар тауарлардың, ЖЖМ, дәрі-дәрмектердің бағаларының өсуіне, сондай-ақ монополистердің қызметтеріне тарифтің өсіп кетуіне жол бермеуді тапсырды.

Күн соңында Мемлекет басшысы Түркия Республикасының Президенті А. Гүлмен телефон арқылы сөйлесті.

Өңгіме барысында екі елдің көшбасшылары екіжақты ынтымақтастықтың басым бағыттарын, сондай-ақ 2014 жылғы 5 маусымда болатын Түркі кеңесінің (Түркітілдес мемлекеттердің ынтымақтастық кеңесі) IV отырысына әзірлік мәселелерін талқылады.

Мемлекет басшысы «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару жөніндегі кеңестің кейбір мәселелері туралы» №753 Жарлығына қол қойды.

15 ақпан

Мемлекет басшысы қазақстандық мәнерлеп сырғанаушы Д. Тенге оның Сочи қаласында өткен XXII қысқы Олимпиада ойындарында қола жүлдеге ие болуына байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

«Біздің бәріміз әлемнің ең үздік мәнерлеп сырғанаушылары арасындағы тартысты бәсекеге ұласқан мұз айдынындағы сенің өнеріңді демімізді ішке тарта отырып бақылаумен болдық. Сен біздің үмітімізді ақтап, еліміздің тарихында алғаш рет спорттың осы

түрінен Олимпиадалық награданы жеңіп алдың», — делінген жеделхатта.

18 ақпан

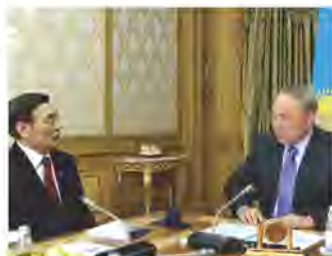
Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің төрағасы Ә.А. Смайыловты қабылдап, ол агенттіктің 2013 жылғы қызметінің қорытындылары және алдағы кезеңге арналған басты міндеттері туралы баяндады.

Кездесу барысында Президент мемлекеттік статистикаға заманауи ақпараттық технологияларды одан әрі енгізу және нақты статистикалық мәліметтер дәйекті мемлекеттік шешімдерді қабылдау үшін қажетті болғандықтан, әдістемелік және методологиялық базаны жетілдіру арқылы оның сапасын арттыру қажеттігін атап айтты.

Сол күні Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Ардагерлер ұйымы» РҚБ Орталық кеңесінің төрағасы Ө.О. Озғанбаевты қабылдады.

Кездесу барысында әңгімелесушілер соғыс және еңбек ардагерлеріне әлеуметтік қолдау көрсету, сондай-ақ Ұлы Отан соғысындағы Жеңістің 70 жылдығын өткізуге әзірлік мәселелерін талқылады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Вьетнам Социалистік Республикасының Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді ратификациялау туралы» №174-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тұрмыстық зорлық-зомбылыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №175-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы соттарының төрағаларын, сот алқа төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №754 Жарлығына қол қойды.

19 ақпан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы кәсіподақтар федерациясының төрағасы Ә.Қ. Құсайыновты қабылдады.

Кездесуде жұмысшылардың еңбек құқықтарын қорғау және әлеуметтік-еңбек жанжалдарының алдын алу саласына кәсіподақтардың қатысуын кеңейту, сондай-ақ кәсіподақтар туралы заңға тиісті өзгертулер мен толықтырулар енгізу мәселелері қозғалды.

Президент сондай-ақ әлеуметтік серіктестік аясында барлық мүдделі тараптармен өзара әрекеттесуде өңірлерде кәсіподақтардың белсенді жұмыс істеуінің маңыздылығына назар аударды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Қауіпсіздік кеңесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 20 наурыздағы №88 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №755 Жарлығына қол қойды.

20 ақпан

Мемлекет басшысы Израиль Мемлекетінің бұрынғы Премьер-министрі Э. Баракты қабылдады.

Кездесу барысында Президент екі ел арасындағы қарым-қатынастар жоғары деңгейде өзгеріссіз сақталып келгенін, және Қазақстан экономика мен инвестицияны қоса алғанда, түрлі салаларда өзара іс-әрекеттерді нығайтуға әрқашан мүдделілік танытқанын атап өтті.

Өз кезегінде Э. Барак денсаулық сақтау, ауыл шаруашылығы, индустриялық-инновациялық даму салаларындағы ынтымақтастық үшін перспективалардың болуын атап айтты және оны одан әрі кеңейту үшін өз үлесін қосуға дайын екендігін білдірді.

Мемлекет басшысы «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградау туралы» №756 Жарлығына қол қойды.

21 ақпан

Мемлекет басшысы жаһандық экономикалық дағдарыс жағдайында кәсіпкерлікті ынталандыру және қаржылық секторды сауықтыру мәселелері бойынша кеңес өткізді.

Күн тәртібіне сәйкес кеңесте Ұлттық қордан бөлінетін 1 трлн.теңге қаражатты бөлу туралы мәселе талқыланды.

Президент қаражаттың нақты жобаларға, бірінші кезекте сапалы экспорттық өнім шығаруға бағдарланған өңдеу өнеркәсібі саласына, сондай-ақ шағын және орта бизнесті қолдауға бағытталатынын атап көрсетті.

Кеңес соңында Мемлекет басшысы қарыз қаражатының бөлінуі мен мақсатты түрде пайдаланылуын бақылау мәселелерімен айналысатын арнайы комиссия құруды тапсырды.

24 ақпан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігінің төрағасы М.М. Оспановты қабылдап, ол агенттіктің 2013 жылғы жұмысының қорытындылары және ағымдағы жылға жоспарлары туралы баяндады.

Кездесу барысында сондай-ақ табиғи монополия субъектілерімен алдағы тарифтердің көтерілуі, тарифтік саясатты жетілдіру және мөлдірлігін күшейту, реттелетін қызметтер сапасын жақсарту мәселелері талқыланды.

Президент монополистермен тарифтерді көтеру нәтижесінде алынатын қаражаттың мақсатты түрде пайдаланылуын қатаң бақылау қажеттігін атап көрсетті.

Мемлекет басшысы Астана қаласының әкімі И.Н. Тасмағамбетовті қабылдап, ол елорданың 2013 жылғы әлеуметтік-экономикалық дамуының қорытындылары туралы есеп берді және ағымдағы кезеңге жоспарланған жұмыстардың негізгі бағыттары туралы баяндады.

Кездесуді қорытындылай келе, Президент астана тұрғындары мен қонақтарының жайлылығы мен қолайлылығын арттыруға бағытталған жобаларды, оның ішінде үш ауысымдық оқытуды жоюды, сондай-ақ 2020 жылға қарай балалардың мектепке дейінгі 100 мекемесінің құрылысын аяқтауды одан әрі іске асыру қажеттігіне назар аударды.

25 ақпан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің төрағасы Н.З. Нығматуллинді қабылдап, ол төменді палатаның 2013 жылғы заң шығарушылық қызметі туралы ақпарат берді, сондай-ақ Президенттің 2014 жылғы 17 қаңтардағы «Қазақстан жолы-2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір

болашақ» атты ел халқына арнаған Жолдауын түсіндіру бойынша депутаттардың өңірлерге сапарларының қорытындылары туралы әңгімелеп берді.

Кездесу барысында Президенттің жаңа Жолдауы мен «Қазақстан–2050» стратегиясын іске асыру үдерісін құқықтық қамтамасыз ету бойынша Парламенттің заң жобасын жасау жұмысының мәселелеріне басты назар аударылды.

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Н.Ә. Назарбаев В.В. Путинді Сочи қаласындағы XXII қысқы Олимпиада ойындарын сәтті өткізуімен құттықтады, сондай-ақ екіжақты ынтымақтастық пен халықаралық күн тәртібіндегі бірқатар өзекті мәселелерді талқылады.

26 ақпан

Мемлекет басшысы «Bombardier» компаниясының президенті П. Бодуэнді қабылдады.

Кездесу барысында компанияның Қазақстандағы қызметінің перспективалары, атап айтқанда, елдегі көлік қызметін кеңейту мәселелері талқыланды.

Н.Ә. Назарбаев едәуір тығыз ынтымақтастық үшін республикада компанияның өкілдігін ашу және бірлескен қызметті өңірлік деңгейге шығару қажеттігін атап өтті.

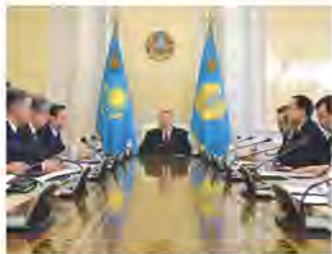

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Қазақстан Республикасы Қауіпсіздік кеңесінің отырысына төрағалық етті.

Отырыста Қазақстан Республикасы ұлттық қауіпсіздігінің 2012–2016 жылдарға арналған стратегиясының орындау барысы және «ЭКСПО–2017» көрмесіне дайындық пен оны өткізу кезеңінде қауіпсіздік шараларымен қамтамасыз ету мәселелері қаралды.

Ұлттық қауіпсіздіктің жай-күйі және алдағы кезеңдегі міндеттері туралы алғашқы сұрақ бойынша Президенттің көмекшісі — Қауіпсіздік кеңесінің хатшысы К.П. Қожамжаров баяндама жасады.

Президент, Ұлттық қауіпсіздік стратегиясының 2013 жылғы орындалуына жалпы оң баға беріп, Ортамерзімді кезеңге арналған Қазақстан

қауіпсіздігінің жаңа сын-қатерлері мен қауіптерін ескере отырып, Стратегияға түзетулер енгізу міндетін қойды.

«Әлем жылдам өзгеруде, жоспарларымыз бен болашақтағы іс-қимылымызды тиісті деңгейде өзгертуге мәжбүр ететін жаңа сын-қатерлер пайда болуда. Бүгінде оларға қарсы тұратын тәсілдер, ықпал ету әдістері, ақпараттық технологиялар өзгеруде. Өзіміз көріп отырғандай, бүгінгі күні конституциялық құрылым, егемендік, мемлекеттің аумақтық тұтастығы жаңа деструктивтік ықпалдарға ұшырауда. Осыған байланысты Қазақстан өте қырағы және мұқият болуға тиіс», — деп мәлімдеді Н.Ә. Назарбаев.

Екінші мәселені талқылау қорытындысы бойынша Мемлекет басшысы «ЭКСПО–2017» Халықаралық көрмесінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша іс-шаралар асында мемлекеттік органдардың өзара іс-қимылын ұйымдастыру үшін Ішкі істер министрлігінің басшылығымен арнайы ведомствааралық штаб құруды тапсырды.

27 ақпан

Мемлекет басшысы елдегі кәсіпкерлік қызметтің дамуына қажетті жағдайларды жақсарту жөніндегі түбегейлі шаралар туралы мәлімдеме жасады.

«Менің Жарлығыма сәйкес, мен 2 сәуірден бастап, 2015 жылдың 1 қаңтарына дейін шағын және орта бизнес субъектілеріне тексеру жүргізуге мораторий жариялаймын. 2015 жылдың 1 қаңтарынан бастап шын мәнінде тек заңнаманы бұзу ықтималдығы жоғары кәсіпкерлерге ғана тексеріс жүргізіледі, — деді Н.Ә. Назарбаев.

Президент сондай-ақ 2015 жылдың 1 қаңтарынан бастап елдегі барлық тексерістердің шамамен үштен бірі тиесілі болып отырған шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерін жабу рәсімдері оңайлатылатынын хабарлады. Одан басқа, жер телімдерін беру мен пайдалану мақсатын өзгерту, сондай-ақ құрылысқа және инженерлік тораптарға қосылуға рұқсат беру рәсімдерін 50 пайызға азайтылатын болады.

Мемлекет басшысы бұл шаралардың заңнамалық өзгерістерді қажет ететінін атап өтіп, Үкіметке Ұлттық кәсіпкерлер палатасымен бірлесіп, 2014 жылғы 1 маусымға дейін тиісті заңнамаға толық ревизия

жүргізуді, сондай-ақ жыл аяғына дейін Парламентке рұқсат беру және хабардар ету, кәсіпкерлік қызмет үшін қажетті жағдайларды түбегейлі жақсарту, өзін-өзі реттейтін ұйымдар қызметі мәселелері жөніндегі заң жобаларын енгізуді тапсырды.

Соңында Президент кәсіпкерлікті дамыту 2050 стратегиясының өзекті міндеттерінің бірі болып табылатынын атап айтты.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасында кәсіпкерлік қызмет үшін жағдайды жақсарту жөніндегі түбегейлі шаралар туралы» №757 Жарлығына қол қойды.

28 ақпан

Мемлекет басшысы ең үздік көрме жобасы байқауы аясында «Adrian Smith + Gordon Gill Architecture LLP» компаниясымен жасалған «Астана ЭКСПО-2017» архитектуралық жобасының тұжырымдамасымен танысты.

Таныстырылым барысында компания құрылтайшысы Э. Смит жобаның алдағы «Болашақтың энергиясы» көрмесінің тақырыбына қатаң сәйкестікпен жасалғандығын, осыған байланысты көрме кешені бірдей уақытта күн және жел энергиясын, сондай-ақ қоқысты өңдеу энергиясын да шығаратындығын, яғни, өзін-өзі энергиямен қамтамасыз ететіндігін мәлімдеді. Одан басқа, энергияның 48%-ы ғимарат дизайнының, контурларының, энергия үнемдегіш материалдардың және панельдердің есебінен үнемделеді.

Жобаны мұқият қарап шығып, Президент ұсынылған тұжырымдаманы мақұлдады. «Бұл жобаны жүзеге асыру еліміз үшін үлкен жауапкершілік болып табылады, себебі екі миллион адамды қабылдаумен қатар, біз құрылыста пайдаланылған жоғары технологияларды да көрсетуіміз керек. Көрме кешені толығымен қала келбетін өзгертіп, оның танымалдылығын арттырады. Кейіннен оның елорда тұрғындары мен қонақтарының сүйікті демалыс орнына айналатыны да аса маңызды, — деді Н.Ә. Назарбаев.

«ЭКСПО-2017» көрме кешенінің архитектуралық эскиз-идеясы байқауы 2013 жылғы 13–16 тамыз аралығында Астана қаласындағы «Көрме» көрме орталығында өтті.

Байқауға әлемнің 20 елінен: Австрия, Австралия, Ұлыбритания, Германия, Испания, Италия, Канада, Қытай, АҚШ, Нидерланды, Корея, Ресей, Португалия, Норвегия, Түркия, Тунис, Жапония, Франция, Украина және Қазақстаннан 50 сәулетшілер мен компаниялар өз жобаларын ұсынды.

Мемлекет басшысы Т.Ғ. Қалиевты Қазақстан Республикасының Оңтүстік Африка Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №758 Жарлығына қол қойды.

НАУРЫЗ

Дс		3	10	17	24	31
Сс		4	11	18	25	
Ср		5	12	19	26	
Бс		6	13	20	27	
Жм		7	14	21	28	
Сн	1	8	15	22	29	
Жк	2	9	16	23	30	

3 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Халықаралық консультативтік кеңес мүшелерін қабылдады.

Австрия Республикасының бұрынғы Федералды канцлері А. Гузенбауэрдің, Польша Республикасының экс-президенті А. Квасьневскидің, Еуропалық комиссияның бұрынғы төрағасы және Италия Республикасы Министрлер кеңесінің төрағасы Р. Продидің қатысуымен өткен кездесу кезінде Қазақстанның экономикалық әлеуетін одан әрі іске асырудың басты бағыттары, «ЭКСПО-2017» Халықаралық көрмесіне дайындық барысы, сондай-ақ халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер, соның ішінде Украинадағы жағдай талқыланды.

Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Халықаралық консультативтік кеңес 2010 жылы құрылған болатын.

Кеңестің міндеті — Қазақстан Республикасы Үкіметіне еуропалық елдердің тәжірибелері негізінде ішкі және сыртқы саясат мәселелері бойынша қолдау көрсету және практикалық нұсқаулар ұсыну, Қазақстанның имиджін халықаралық аренада нығайту және ел мүдделерін ілгерілету.

Мемлекет басшысы Финляндия Республикасы Парламентінің төрағасы Э. Хейнялуомды қабылдады.

Кездесу барысында білім саласының, энергия үнемді технологияларды қолдану, фин компанияларының Қазақстанның үдемелі индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасын іске асыруға қатысуы, сондай-ақ Астана мен Хельсинки қалалары арасында тікелей әуе рейстерін ұйымдастыру мәселелері бойынша пікір алмасу болып өтті.

Бұған қоса, Финляндия Парламенті төрағасы өз елінің Қазақстан Президентінің бастамасы болып табылатын «Жасыл көпір» серіктестік бағдарламасы туралы хартияға қосылатыны жөніндегі шешімі туралы айтты.

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасының төрағасы Си Цзиньпинге Куньмин қаласында болған террорлық актіге байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Куньминде көптеген жазықсыз адамның қаза болғаны және зардап шеккені туралы қайғылы хабарды зор күйзеліспен қабылдадым.

Адамзатқа қарсы қылмыстарға ешқандай ақтау болмайды және мұндай жантүршігерлік әрекеттерді Қазақстан қатаң айыптайды. Халықаралық қоғамдастық қара ниет пен қазіргі замандағы қауіп-қатерлердің тамырына балта шабуға күш-жігерін жұмылдыруға тиіс.

Қаза тапқандардың отбасыларына қайғырып көңіл айтып, зардап шеккендердің барлығының тезірек сауығып кетулеріне тілектестігімді білдіремін», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №759 қбп Жарлығына қол қойды.

4 наурыз

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В.Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында тараптар Украинада қалыптасқан жағдай туралы пікір алмасты, сондай-ақ 2014 жылғы 5 наурызда Ресей Федерациясының астанасы Мәскеу қаласында өтетін Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес отырысының күн тәртібін талқылады.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Сыртқы істер министрі Е.Ә. Ыдырысовты қабылдады.

Кездесу барысында ТМД елдері және Кеден одағы мемлекеттерінің аясында Украинадағы ішкісаяси жағдай, сондай-ақ осы мәселедегі Қазақстанның сыртқы саяси ұстанымы талқыланды.

Мемлекет басшысы «А.Е. Мусинді Қазақстан Республикасының Хорватия Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №760 Жарлығына қол қойды.

5 наурыз

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының астанасы Мәскеу қаласында өткен Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің отырысына қатысты.

Саммитке сондай-ақ Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путин, Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенко, Еуразиялық экономикалық комиссия алқасының төрағасы В.Б. Христенко қатысты.

Отырыста Кеден одағы мен Бірыңғай экономикалық кеңістік аясындағы ықпалдастық үдерістерінің жай-күйі мен келешегі, сондай-ақ, ЖЕЭК алдыңғы отырыстарында қол жеткізілген уағдаластықтарды іске асырудың басты мәселелері талқыланды. Одан басқа, Еуразиялық экономикалық одақ құру туралы шарт жобасын әзірлеу барысы қаралды.

Өз сөзінде Н.Ә. Назарбаев Еуразиялық экономикалық одақты құру туралы шарт екі бөлімнен — институционалдық және функционалдық бөліктерден тұратынын айтты.

«Бірінші бөлігіне сәйкес халықаралық экономикалық ұйым құрылады. Біз одақтың органдарында тараптардың өкілеттігінің тең болуы жөнінде уағдаластық. Осындай тәжірибе соттармен қатар басқа органдар аппараттарын қалыптастыру кезінде де сақталады. Мемлекет басшыларының шешімдері болашақ одақтың органы үшін міндетті болуға тиіс. Жаңа мүшелерді қабылдауға қатысты айтсақ, оны «топтап» қабылдау негізінде жүзеге асыруға уағдаластық. Шарттың функционалдық бөлігі бойынша алдымен экономикалық одақ құрған жөн екенін атап өтеміз. Бұл тұста елдеріміз ішінде түсініспеушілік туғызатын қосымша мәселелерді енгізудің қажеттігі жоқ», — деді Қазақстан Президенті.

Отырыс қорытындысы бойынша оның қатысушылары Еуразиялық экономикалық одақ құру туралы шартты әзірлеу бойынша, оған 2014 жылдың мамыр айында қол қоюға келісе отырып, бұдан бұрын белгіленген кестені ұстануға ниетті екендіктерін растады.

6 наурыз

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасының Сыртқы істер министрінің орынбасары Чен Гопинді қабылдады.

Кездесу барысында 2014 жылғы мамыр айына жоспарланған АӨСШК IV саммитіне әзірлік, сондай-ақ Қазақстан Президентінің Қытайға мемлекеттік сапары мәселелері қаралды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігінде өткен шұғыл стратегиялық кеңеске төрағалық етті.

Кеңеске министрліктің және Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Бас штабының басшылықтары, қорғаныс ведомстваларының департаменттері мен бас басқармаларының бастықтары, әскер түрлерінің бас қолбасшылары мен қолбасшылары қатысты.

Кеңес барысында қазіргі заманғы қауіп-қатерлер аясында әскерлердің жауынгерлік дайындықтарының және әскери дайындықтың сапасын арттыру, әскери-техникалық жаңғырту және әскерді әскери техника мен қару-жарақтың ең озық үлгілерімен қайта қаруландыру, еліміздің әскери-өнеркәсіп кешендерімен шығарылатын өнімдер тізімін ұлғайту, кадрлық жұмыстарды жетілдіру және жоғары әскери білім жүйелерін одан әрі дамыту мәселелері қаралды.

Соңында Жоғарғы Бас қолбасшы Қазақстанның ұлттық қауіпсіздігіне Каспий теңізі жағасындағы мемлекеттердің милитарландырылуының күшейіп кетуімен және халықаралық коалиция әскерлерін Ауғанстаннан шығарумен байланысты төніп тұрған әлеуетті әскери қауіп-қатерлерді атап көрсете отырып, Қарулы Күштердің алдына оңтүстік және батыс стратегиялық бағыттардағы топтарды күшейту міндетін қойды.

7 наурыз

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында 8- наурыз — Халықаралық әйелдер күніне орай Қазақстанның әйелдер қауымы өкілдерін қабылдады.

Әйелдерді Халықаралық әйелдер күнімен құттықтай отырып, Президент Қазақстанның барлық ер азаматтарын әйелдерді құрметтеп, бағалауға, оларға тірек бола білуге үндеді.

Кездесу соңында Н.Ә. Назарбаев көпбалалы ана Н. Мұсаеваға «Алтын алқа» алқасын табыс етті.

«Алтын алқа» алқасы 1993 жылдан бастап беріле бастады. Олар көпбалалы аналарға арналған наградалар болып табылады.

Алғашқыда «Алтын алқа» алқасымен 10 және одан көп бала тәрбиелеген аналар марапатталатын.

Кейін, Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 2 желтоқсандағы «Азаматтардың жекелеген санаттарын әлеуметтік қолдау мәселелері жөніндегі Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңына сәйкес, «Алтын алқа» алқасымен 7 және одан көп бала тәрбиелеген аналар марапатталатын болды.

Сол күні Мемлекет басшысы 8-наурыз — Халықаралық әйелдер мерекесіне орай, Астана қаласындағы Бейбітшілік және келісім сарайында өткен концертке қатысты.

Мемлекет басшысы «Оңалту және банкроттық туралы» №176-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне оңалту және банкроттық, салық салу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №177-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру туралы» №761, «Қазақстан Республикасын Үдемелі индустриялық-инновациялық дамуының 2010–2014 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарлама және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарының күші жойылды деп тану туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №958 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №762, «А.Қ. Жұмағалиев туралы» №763, «Ж.М. Қасымбекті Қазақстан Республикасының Көлік және коммуникация министрі қызметіне тағайындау туралы» №764 жарлықтарына қол қойды.

10 наурыз

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында екі елдің көшбасшылары Украинадағы қоғамдық-саяси ахуал туралы пікір алмасты. Н.Ә. Назарбаев Қазақстанның стратегиялық серіктес ретінде Украинадағы аз ұлттар құқығын, сондай-ақ өз қауіпсіздігінің мүддесін қорғайтын Ресейдің ұстанымына түсіністікпен қарайтынын атап өтті. Ол барлық мүдделі қатысушылар байыптылық танытатынына және келіссөздер жолымен жағдайды тездетіп қалпына келтіру шараларын қабылдайтынына үміттенетінін білдірді.

Мемлекет басшысы Германия Федеративтік Республикасының Федералды канцлері А. Меркельмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында екі елдің көшбасшылары Қазақстан-Германия екіжақты қатынастарының жай-күйі мен даму келешегін, сондай-ақ Қазақстан Президентінің 2012 жылғы 7–8 ақпандағы Германияға ресми сапары барысында қол жеткізілген уағдаластықтар аясындағы сауда-экономикалық ынтымақтастықты кеңейту мәселелерін талқылады.

Одан басқа, тараптар Украинадағы ішкі саяси ахуалды қоса алғанда, халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер бойынша пікір алмасты.

11 наурыз

Мемлекет басшысы Америка Құрама Штаттарының Президенті Б. Обамамен телефон арқылы сөйлесті.

Тараптар Қазақстан-Америка қатынастарының жай-күйі мен келешегін, халықаралық және өңірлік қауіпсіздіктің, сондай-ақ 2014 жылғы 24–25 наурызда Нидерланды Корольдігінің Гаага қаласында өтетін Ядролық қауіпсіздік жөніндегі жаһандық саммиттің күн тәртібінің өзекті мәселелерін талқылады.

Екі ел басшылары Украинадағы ішкі саяси ахуалдың дамуына баса назар аударды.

Мемлекет басшысы атақты балет әртісі, Қазақ КСР және КСРО халық әртісі, Р.С. Баповтың қайтыс болуына байланысты оның отбасына көңіл айту жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «М.А. Құл-Мұхаммед туралы» №765, «А. Мұхамедиұлын Қазақстан Республикасының Мәдениет министрі қызметіне тағайындау туралы» №766 жарлықтарына қол қойды.

12 наурыз

Мемлекет басшысы ЕурАзЭҚ бас хатшысы Т.А. Мансұровты қабылдап, ол ұйымның ағымдағы қызметі, алға қойған жоспарлары, сондай-ақ еуразиялық кеңістіктегі ықпалдастық үдерістерінің іске асырылуы туралы ақпарат берді.

13 наурыз

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті — Елбасының кітапханасы» мемлекеттік мекемесінің кейбір мәселелері туралы» №767 Жарлығына қол қойды.

14 наурыз

Мемлекет басшысы С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университетінің ректоры А.Қ. Күрішбаевты қабылдап, ол жоо негізінде халықаралық аграрлық зерттеу орталығын ашу туралы Президент тапсырмасының орындалу барысы туралы баяндады.

Кездесу барысында сондай-ақ отандық аграрлық ғылымның жай-күйі мен даму келешегі талқыланды.

Мемлекет басшысы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Премьер-министрі Д. Кэмеронмен телефон арқылы сөйлесті.

Келіссөздер барысында Қазақстан-британ қарым-қатынастарының жай-күйі мен келешегі, оның ішінде Д. Кэмеронның 2013 жылғы шілдеде Қазақстанға мемлекеттік сапары аясында қол жеткізілген уағдаластықтардың іске асырылу барысы қаралды.

Әңгімелесушілер сондай-ақ 2014 жылғы 24–25 наурызда Нидерланды Корольдігінің Гаага қаласында өтетін Ядролық қауіпсіздік жөніндегі жаһандық саммиттің күн тәртібін талқылады және Украинадағы ішкі саяси жағдай туралы сөз қозғады.

Мемлекет басшысы «Әскери қызметтің белгіленген мерзімін өткерген мерзімді әскери қызметтегі әскери қызметшілерді запасқа шығару және Қазақстан Республикасының азаматтарын 2014 жылдың сәуір–маусымында және қазан–желтоқсанында мерзімді әскери қызметке кезекті шақыру туралы» №768 Жарлығына қол қойды.

17 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің төрағасы Қ.Н. Келімбетовті қабылдады.

Кездесу барысында елдің банкілік-қаржылық саласының жай-күйі талқыланды, сондай-ақ халықаралық қаржы нарығындағы ахуал қаралды.

Ұлттық банк төрағасы сондай-ақ Президентке 2014 жылғы ақпан айында өткізілген теңгені девальвациялаудың арқасында Ұлттық банктің жалпы халықаралық резервтері 6,1%-ға артып, 26 млрд. долларға жеткенін, ал елдің халықаралық резервтері жалпы, Ұлттық қордың шетел валютасындағы активтерін қоса алғанда, 2,1%-ға өсіп, 97,6 млрд долларды құрағанын хабарлады.

18 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Ауылшаруашылық министрі А.С.Мамытбековті қабылдап, ол министрліктің 2013 жылғы қызметінің қорытындылары және 2014 жылға арналған міндеттері туралы баяндады, сондай-ақ салалық бағдарламалардың іске асырылу барысы мен көктемгі дала жұмыстарына дайындық барысы туралы ақпарат берді.

Президент оңтүстік өңірлерде егін егу науқанының және солтүстік өңірлерде әзірлік жұмыстарының басталуына байланысты көктемгі егін егуді уақытылы әрі сапалы өткізу үшін барлық қажетті жағдайлармен қамтамасыз ету қажеттігін атап айтты.

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен республиканың Қауіпсіздік кеңесінің отырысына төрағалық етті.

Отырыста Украинадағы ахуал елдің ұлттық қауіпсіздігі аясында, ең алдымен, Қазақстанның экономикалық дамуы үшін әлеуетті тәуекелдер тұрғысында қаралды.

Талқылау қорытындысы бойынша Президент Украина айналасындағы оқиғалар аясында әлемдік саясат пен экономикада қалыптасқан факторлар мен үрдістерді практикалық жұмыста ескеру қажеттігіне назар аударды. Ол сондай-ақ экономикалық өсімді одан әрі қамтамасыз етуге және елді дамыту бойынша белгіленген жоспарларды орындауға бағытталған шешімдерді қабылдаудың маңыздылығын атап көрсетті.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Байланыс және ақпарат агенттігінің төрағасы А.Қ. Жұмағалиевты Қазақстан Республикасы Үкіметінің мүшесі қызметіне тағайындау туралы» №769, «Сотталғандарға кешірім жасау туралы» №770, «Орталық мемлекеттік органдар мен облыстардың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органдары қызметінің тиімділігін жыл сайынғы бағалау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №954 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №771 жарлықтарына қол қойды.

19 наурыз

Мемлекет басшысы Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ректоры Ғ.М. Мұтановты қабылдап, ол жоо-ның ағымдағы қызметтері мен ең үздік 300 әлем университеттерінің қатарына кіру бойынша басты міндеттері туралы айтып берді.

Кездесу барысында сондай-ақ елдің білім беру жүйесінде университеттің дамуы және оның бәсекеге қабілеттілігін арттыру мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы «Түркітілдес мемлекеттердің ынтымақтастық кеңесі хатшылығының қаржылық қағидалары туралы келісімді ратификациялау туралы» №178-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне екінші деңгейдегі банктерді қайта ұйымдастыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №179-V бұйрықтарына қол қойды.

20 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметовті қабылдап, ол елдің ағымдағы әлеуметтік-экономикалық дамуы, өзекті мемлекеттік бағдарламалардың іске асырылу барысы және Президентпен 2014 жылғы 14 ақпандағы Үкіметтің кеңейтілген отырысында берілген тапсырмалардың орындалуы туралы баяндады.

21 наурыз

Мемлекет басшысы Наурыз мейрамына орай, Астана қаласында өткен мерекелік шараларға қатысты.

Президент «Қазақ елі» монументінің алдындағы алаңда танымал қазақстандық әртістер мен шығармашылық ұжымның қатысуымен өткен концертке барып, онда Наурыз мерекесі халқымыздың бірлігі мен тыныштығының символы болып табылатынын атап өте келе, қазақстандықтарды мерекемен құттықтады.

«Бұл — халықтың ұлы мерекесі, күн мен түннің теңелуінің белгісі. Бірлік, бауырластық, толеранттылық және тұрақтылықтың нышанындай бұл мейрам 5 мың жылдан бері атап өтіліп келеді. Осының бәрі — Қазақстан жүріп келе жатқан жол. Бұл идеяны біз тәуелсіздігімізді жариялаған күннен бастап жүзеге асырып келеміз. Бұл — ұлы қазына, біз оны

көздің қарашығындай сақтауға тиіспіз. Елімізде 100-ден астам этнос, 40-қа жуық діни конфессия өкілдері татулық пен достықта өмір сүріп келеді. Осының арқасында біз мемлекет құрдық, сүйікті елордамызды тұрғыздық», — деді Н.Ә. Назарбаев.

23 наурыз

Мемлекет басшысы Нидерланды Корольдігінде ресми сапармен болып, осы елдің астанасы Амстердам қаласында Премьер-министр М. Рюттемен кездесті.

Шағын және кеңейтілген келіссөздер барысында сауда-экономикалық, инвестициялық, ғылыми-техникалық, энергетикалық, көлік-логистикалық, ауылшаруашылық және инновациялық салалардағы екіжақты ынтымақтастықтың жай-күйі мен келешегі қаралды.

Қазақстан Президенті Нидерландының Еуропалық одақтағы басты серіктестерінің бірі болып табылатынын атап өтті. Екі елдің түрлі салалардағы белсенді сауда-инвестициялық ынтымақтастығы оның айқын дәлелі болып табылады. Нидерланды еліміздің экономикасына салынған инвестиция көлемі жөнінен бірінші және сауда серіктестеріміз арасында жетекші орын алады, Қазақстанда Голланд капиталы салынған 800-ге жуық компания өз қызметін жүзеге асыруда.

Н.Ә. Назарбаев голландиялық тарапты Қазақстанның үдемелі индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасын іске асыруға, сондай-ақ Астанадағы «ЭКСПО-2017» Халықаралық көрмесінің жұмысына белсене қатысуға шақырды.

Тараптар сондай-ақ Украинадағы жағдай мен ядролық қарусыздандыру және ядролық қауіпсіздік проблемаларын қоса алғанда, халықаралық күн тәртібінің өзекті аспектілерін талқылады.

Келіссөздер қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасының Сыртқы істер министрлігі мен Нидерланды Корольдігінің Сыртқы істер министрлігі арасында Саяси консультациялар бойынша өзара түсіністік туралы меморандумға және Қазақстан-Нидерланды Іскерлік кеңесін құру туралы келісімге қол қойылды.

Мемлекет басшысы Нидерланды Королі Виллем-Александрмен кездесті.

Кездесу барысында екіжақты ынтымақтастық мәселелері кеңінен қаралды. Бұл ретте мәдени-гумани-

тарлық өзара іс-қимыл саласына баса назар аударылды.

Одан басқа, әңгімелесушілер өзара мүдделі болып табылатын өзекті халықаралық проблемаларға қатысты пікір алмасты.

Мемлекет басшысы «Қазақстанның Нидерландыдағы достары» Қазақстан-Нидерланды саяси клубының мүшелерімен кездесті.

Кездесу барысында Н.Ә. Назарбаев республика шетелдік инвестицияны көлемі жағынан мейлінше көбірек тартатын 20 елдің қатарына кіретініне тоқтала келе, Қазақстанның голландиялық компаниялармен ынтымақтастықты кеңейтуге мүдделі екендігін атап өтті.

Кездесу соңында Қазақстан Президентіне өзінің суреті бейнеленген голландиялық жаңа пошта маркасы және «Президент Назарбаев» деп аталатын қызғалдақтың жаңа түрі таныстырылды, сондай-ақ Роттердам қаласы әкімдігінің «Астана» жаңа алаңын ашу туралы бастамасы жарияланды.

Мемлекет басшысы голландиялық жетекші компаниялардың таныстырылым-көрмесін аралап шығып, «Royal Ten Cate», «CLAAS», «Royal Dutch Shell», «Royal Philips» және тағы басқаларының жоғары технологиялы өнімдерімен, сондай-ақ келешегі зор Қазақстан-еуропалық инвестициялық жобалармен танысты.

Сол күні Мемлекет басшысы 2014 жылғы 24–25 наурызда Гаага қаласында болатын Ядролық қауіпсіздік жөніндегі жаһандық саммитке қатысу үшін осы елге келген Қытай Халық Республикасының Төрағасы Си Цзиньпинмен кездесті.

Екі мемлекеттің көшбасшылары, атап айтқанда, транзиттік-көлік және су-энергетикалық салалардағы екіжақты ынтымақтастықты дамытудың басты бағыттарын, 2013 жылғы қыркүйекте Си Цзиньпиннің Қазақстанға мемлекеттік сапарының қорытындысы бойынша қол жеткізілген уағдаластықтардың орындалу барысын, Шанхай қаласында өтетін АӨСШК IV саммитінің күн тәртібін және Украинадағы ахуалды талқылады.

24 наурыз

Мемлекет басшысы Нидерланды Корольдігінің Гаага қаласына Ядролық қауіпсіздік жөніндегі жаһандық саммитке қатысу үшін келіп, онда келісімен Жапония Премьер-министрі С. Абэмен және Финляндия Республикасының Президенті С. Ниинистемен екіжақты кездесулер өткізді.

Мемлекет басшысы Нидерланды Корольдігінің Гаага қаласында өткен Ядролық қауіпсіздік жөніндегі жаһандық саммитке қатысты.

Саммит барысында Қазақстан Президенті БҰҰ жанынан Халықаралық ядролық державалармен ядролық қарудан бас тартқан мемлекеттер үшін кепілдіктің сақталуын мониторингілеу бюросын құру туралы, сондай-ақ өңірлерде, оның ішінде Таяу Шығыста ядролық қарусыз аймақтарды жаппай құру туралы ұсыныстарымен сөз сөйледі.

Одан басқа, Н.Ә. Назарбаев Қазақстан МАГАТЭ рөлін одан әрі арттыра беретінін атап айтып, еліміз өз аумағында Халықаралық аз байытылған уран банкін құруға дайын екендігін тағы да еске салды.

Мемлекет басшысы Ядролық қауіпсіздік жөніндегі жаһандық саммит жұмысы аясында бірқатар екіжақты кездесулер өткізді.

Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Премьер-министрі Д. Кэмеронмен әңгімесінде тараптар Д. Кэмеронның 2013 жылдың жазында Қазақстанға мемлекеттік сапарының қорытындысы бойынша қол жеткізілген уағдаластықтардың іске асырылу барысын талқылады, сондай-ақ сауда-экономикалық, инвестициялық және мұнай-газ салаларындағы ынтымақтастықты кеңейту жолдарын қарады.

БҰҰ бас хатшысы Пан Ги Мунмен келіссөздер барысында БҰҰ жаһандық бағдарламалары аясында ел қызметінің, оның ішінде ядролық қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша басты бағыттары, сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелері талқыланды.

МАГАТЭ бас директоры Ю.Аманомен кездесуде МАГАТЭ қызметінің аясындағы Қазақстанның бастамаларына қатысты пікір алмасу өтті.

Пәкстан Ислам Республикасының Премьер-министрі Н. Шарифпен келіссөздерде сауда-экономикалық және ғылыми-техникалық салалардағы, сондай-ақ өңірлік қауіпсіздік саласындағы екіжақты өзара іс-қимылды дамыту мәселелері қозғалды.

Әзірбайжан Республикасының Президенті И.Г. Алиевпен әңгімесінде сауда-экономикалық, инвестициялық және жылу-энергетикалық ынтымақтастықты қоса алғанда, екіжақты қарым-қатынастарды дамытудың басты бағыттарына қатысты пікір алмасу өтті. Тараптар сондай-ақ өңірлік және халықаралық ұйымдар аясындағы өзара іс-қимыл мәселелерін қарады.

Франция Республикасының Президенті Ф. Олландпен кездесуде сауда-экономикалық ынтымақтастықты дамыту мәселелеріне, сондай-ақ Қазақстан Президентінің 2012 жылғы қарашада Францияға жұмыс сапарының қорытындысы бойынша қол жеткізген уағдаластықтарының іске асырылу барысына баса назар аударылды.

25 наурыз

Мемлекет басшысы Нидерланды Корольдігінің Гаага қаласында Ядролық қауіпсіздік жөніндегі жаһандық саммитке қатысуына байланысты болған кезінде Америка Құрама Штаттарының Президенті Б. Обамамен кездесті.

Кездесу барысында екі ел арасындағы стратегиялық серіктестікті тереңдету туралы, ядролық қаруды таратпау саласындағы және Орталық Азияда қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі ынтымақтастықты одан әрі дамыту туралы талқыланып, уағдаластықтарға қол жеткізілді.

Сол күні Мемлекет басшысы Ядролық қауіпсіздік жөніндегі жаһандық саммиттің бейресми пленарлық сессиясына қатысты.

Өз сөзінде Қазақстан Президенті болашақта ядролық қауіпсіздік жөніндегі саммиттерді өткізу тәжірибесін сақтап қалудың маңыздылығын мәлімдеді. «Әлемдік қоғамдастық мүшелерінің көпшілігі қазіргі заманғы сын-қатерлер мен қауіптер алдында біздің жұмысымыздың 2016 жылдан кейін де жалғасуы үшін қолдау көрсетеді деп үміттенемін. Қазақстан мұндай шешімді қолдауға дайын. Жоғары деңгейдегі кездесулерді араға 4–5 жыл салып өткізіп тұруды ұсынамын», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Қазақстан Президенті бұдан бұрынғы саммиттерде алға қойылған мақсаттар мен міндеттер жеткілікті деңгейде іске асырылмағанын атап өтті, осыған байланысты ұлттық заңнамаларды одан әрі жетілдіру және ядролық қауіпсіздік саласындағы негізгі көпжақты тәсілдерді әмбебаптандыру қажет.

Одан басқа, «ядролық қаруды таратпау туралы шартқа кірмеген ядролық материалдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі халықаралық тәсілдерді әзірлеу қажет. Бұл жаһандық қауіпсіздікті нығайту түйткілдерін кешенді түрде шешуге септігін тигізетініне сенімдімін», — деді сөзін қорытындылай келе Н.Ә. Назарбаев.

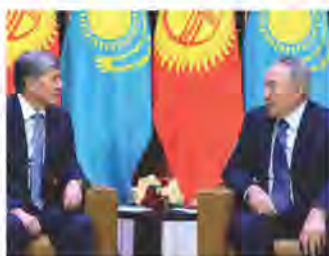

26 наурыз

Мемлекет басшысы Алматы қаласында жұмыс сапарымен болып, оның барысында өзінің алматылық резиденциясында Қырғыз Республикасының Президенті А.Ш. Атамбаевпен кездесті.

Шағын құрамдағы келіссөздер барысында сауда-экономикалық, инвестициялық, су-энергетикалық және мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты ынтымақтастықты одан әрі нығайту мәселелері қаралды.

Одан басқа, тараптар Бірлескен Қазақстан-қырғыз инвестициялық қоры қызметінің басымдықтарын, интеграциялық бірлестіктер аясындағы өзара іс-әрекеттердің негізгі жолдарын және өңірлік қауіпсіздіктің өзекті аспектілерін талқылады.

Мемлекет басшысы «Б.Д. Батыршаев туралы» №772 Жарлығына қол қойды.

27 наурыз

Мемлекет басшысы Алматы қаласына жұмыс сапары барысында Алматы қаласының дамуы жөніндегі кеңеске төрағалық етіп, онда қала әкімі А.С. Есімовтің мегаполистің 2013 жылғы әлеуметтік-экономикалық даму қорытындылары бойынша есебін тыңдады.

Кеңесті аяқтай келе, Президент: «Алматы еліміздегі ең ірі мегаполис, әрі оның дамуы да Астанамен қатар жүруі тиіс. Дәл осындай алып шаһар ғылымның, инновацияның және білімнің даму тұғырына айналуы керек. Алматы экономика, орта және шағын бизнес және құрылыс салаларында көшбасшы ретінде өз орнын сақтап қалуда. 1,5 млн-ға жеткен қала

халқының саны артуына байланысты біз оның экологиялық тазалығы туралы ойлануымыз қажет. Көлік саны артуда, ол өз кезегінде көлікті ұйымдастырудың жаңаша амалдарын талап етеді. Соңғы жылдары ірі айналма жолдар салынуда, сол арқылы көлік қозғалысы жақсарды. Сондай-ақ қала дамуының өзекті мәселелер кешені білім және ғылым салаларын, жаңа туристік және мәдени нысандарды салуды қамтиды. Біздің жұмысымыздың басты бағыты қала тұрғындарының тұрмыстық жағдайын жақсарту болып табылады», — деді.

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгімелесушілер екіжақты қарым-қатынастардың басым бағыттарын, атап айтқанда, сауда-экономикалық саладағы ынтымақтастықты тереңдету бөлігін талқылады.

Одан басқа, екі мемлекеттің көшбасшылары Гаага қаласында өткен Ядролық қауіпсіздік жөніндегі жаһандық саммиттің қорытындылары туралы пікір алмасты.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Чехия Республикасы арасындағы Табыс пен капиталға салынатын салыққа қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық төлеуден жалтаруға жол бермеу туралы конвенцияға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттамаға қол қою туралы» №773, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» №774 жарлықтарына қол қойды.

28 наурыз

Мемлекет басшысы Алматы қаласына жұмыс сапары барысында өзінің алматылық резиденциясында қазақстандық жазушы Д.И. Исабековті қабылдап, ол өзінің соңғы туындылары мен шығармашылық жоспарлары туралы әңгімелеп берді. Атап айтқанда, ол Лондон қаласында өзінің «Өкпек жолаушы» пьесасы бойынша спектаклінің премьерасы өтетінін хабарлады.

Одан басқа, әңгімелесушілер отандық әдебиеттің жай-күйі мен даму келешегін талқылады.

Мемлекет басшысы өзінің алматылық резиденциясында Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Әдебиет және өнер институтының директоры У.Қ. Қалижановты қабылдап, ол институттың ағымдағы қызметі және алдағы жоспарлары, институттың қазақ әдебиетінің тарихы саласындағы зерттеулері және М.О. Әуезовтің шығармашылық мұрасын зерттеу мен насихаттау жұмыстары туралы ақпарат берді.

Мемлекет басшысы өзінің алматылық резиденциясында сазгер Ш.Ә. Әбілтаевты қабылдап, ол өзінің қызметі туралы айта келіп, шығармашылық жоспарларымен бөлісті.

Кездесу барысында сазгер Н.Ә. Назарбаев 1973 жылы Теміртау қаласында жұмыс істеп жүрген кезінде сөзін жазған «Шұбар ат» әнін орындады, сондай-ақ өзі шығарған «Қазақстан-Нұрсұлтан» атты күй-портретті орындап берді.

31 наурыз

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әлеуметтік қамсыздандыру мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» №180-V, «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2014–2016 жылдарға арналған кепілдендірілген трансферт туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгеріс енгізу туралы» №181-V, «2014-2016 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №182-V заңдарына қол қойды.

СӘУІР

Дс		7	14	21	28
Сс	1	8	15	22	29
Ср	2	9	16	23	30
Бс	3	10	17	24	
Жм	4	11	18	25	
Сн	5	12	19	26	
Жк	6	13	20	27	

2 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрі Қ.Н. Қасымовты қабылдап, ол елдегі қылмыстық жағдайдың жай-күйі, қылмысқа қарсы күресті күшейту және құқықтық тәртіпті қамтамасыз ету шаралары туралы баяндады.

Ішкі істер министрі сондай-ақ Президентті оның жол қауіпсіздігіне бақылауды күшейту жөніндегі тапсырмасының орындалу барысы туралы, атап айтқанда, Астана және Алматы қалаларында көшеге бейнебақылау, заманауи «ақылды» бағдарламалар жүйесін орнатуға арналған қалалық бағдарламалардың, сондай-ақ қоғамда құқық бұзушылықтарға «мүлде төзбеу» қағидатын қалыптастыру ісі бойынша полиция жұмысын жандандыру жөніндегі тапсырмалардың іске асырылу барысы туралы хабардар етті.

Мемлекет басшысы Қазақстан халқы Ассамблеясы төрағасының орынбасары — Хатшылық меңгерушісі Е.Л. Тоғжановты қабылдап, онымен 2014 жылғы 18 сәуірде болатын Қазақстан халқы Ассамблеясының XXI сессиясына дайындық мәселелерін талқылады.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің фракциясы жетекшілерін қабылдады.

Кездесу барысында С.Н. Ахметов басқаратын Қазақстан Республикасы Үкіметінің отставкаға кетуі және жаңа Премьер-министрдің кандидатурасын енгізу мәселелері қаралды.

«Әлемдегі дамыған 30 мемлекеттің қатарына қосылуға байланысты алға қойылған міндеттер өз шешімін қажет етіп отыр. Жаһандық қаржы-экономикалық дағдарыс жағдайында бізде де қиындықтар пайда болуы мүмкін. Қазір халықаралық қаржы институттарымен жұмыс жүргізіп, елге инвестиция тарта білу керек. Осы мәселелердің бәріне істі жетік білу арқылы басшылық жасау қажет болады», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Президент Премьер-министр лауазымына К.Қ. Мәсімовтің кандидатурасын ұсына келіп, оның қажетті тәжірибе мен білімге ие екенін атап өтті.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісі бюросының отырысына қатысып, оның барысында Президентпен Премьер-министр ла-

уазымына ұсынылған К.Қ. Мәсімовтің кандидатурасы талқыланды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің отырысына қатысты.

Отырыс барысында Президент С.Н. Ахметов басқарған Үкіметтің отставкасын қабылдағаны туралы хабарлады және Қазақстан Республикасы Конституциясының 44 бабына сәйкес Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің лауазымына К.Қ. Мәсімовтің кандидатурасын қарауға енгізді.

Депутаттар бірауыздан К.Қ. Мәсімовтің кандидатурасын мақұлдады.

Мемлекет басшысы «Әкімдердің халыққа есеп беру кездесулерін өткізу туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 15 тамыздағы №615 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу және «Елорданың, республикалық маңызы бар қаланың, облыстардың, облыстық маңызы бар қалалардың және аудандардың рейтингтері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 11 ақпандағы №500 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы» №776, «Қазақстан Республикасы мен Италия Республикасы арасындағы қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек туралы шартқа қол қою туралы» №777, «Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н.Ахметовтің орнынан түсуі туралы» №778, «К.Қ. Мәсімовті Қазақстан Республикасының Премьер-министрі қызметіне тағайындау туралы» №779, «К.Қ. Мәсімов туралы» №780 жарлықтарына қол қойды.

3 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің басшылық құрамымен кеңес өткізіп, онда лауазымдарына жаңадан тағайындалған Мемлекеттік хатшы Ә.Р. Жақсыбековті және Президент Әкімшілігінің басшысы Н.З. Нығматулинді таныстырды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің басшылық құрамымен кездесу өткізіп, онда Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі лауазымына С.Н. Ахметов тағайындалғанын хабарлады.

Мемлекет басшысы «Ә.Р. Жақсыбековті Қазақстан Республикасының Мемлекеттік хатшысы қызметіне тағайындау туралы» №781, «Н.З. Нығматулинді Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің басшысы қызметіне тағайындау туралы» №782, «С.Н. Ахметовті Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі қызметіне тағайындау туралы» №783 жарлықтарына қол қойды.

4 сәуір

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Азаматтық мәселелері жөніндегі комиссия туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 10 қазандағы №198 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №784, «Қазақстан Республикасының кейбір мамандандырылған соттарын құру және тарату туралы» №785, «Қазақстанның су ресурстарын басқару мемлекеттік бағдарламасы және «Мемлекеттік бағдарламалар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №957 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» №786, «Қазақстан Республикасы Үкіметінің құрамы туралы» №787 жарлықтарына қол қойды.

7 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрі А.Б. Сәрінжіповті қабылдап, ол ведомстваның ағымдағы жұмысы, сондай-ақ Президент берген тапсырмалардың орындалу барысы туралы баяндады.

Н.Ә.Назарбаев балаларды мектепке дейінгі біліммен қамтуды арттыру, жоғарғы оқу орындарындағы білім сапасын жақсарту және мемлекеттік білім гранттарының тиімділігін арттыру бойынша бірқатар тапсырмалар берді.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Мәдениет министрі А.Мұхамедиұлын қабылдап, ол Президенттің Қазақстан халқына Жолдауында белгілеген тапсырмаларының орындалу барысы, оның ішінде ұзақмерзімді Мәдени саясат тұжырымдамасын жасау және оны халықаралық жүйеге ықпалдастыру, сондай-ақ Тілдерді дамыту және қолдану мемлекеттік бағдарламасының іске асырылуы туралы баяндады.

Одан басқа, кездесуде Ұлттық мұражайдың қызметі және алдағы «ЭКСПО–2017» Халықаралық көрмесін мәдени жағынан сүйемелдеу мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы «Ең төменгі жалақыны белгілеу рәсімін жасау туралы конвенцияны (26-конвенция) ратификациялау туралы» №183-V, «Жалақыны қорғау туралы конвенцияны (95-ші конвенция) ратификациялау туралы» №184-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сыртқы барлау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №185-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградаларымен марапаттау туралы» №788 Жарлығына қол қойды.

8 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Жоғарғы сотының төрағасы Қ.Ә. Мәмиді қабылдап, ол Президенттің VI судьялар съезіндегі тапсырмаларының іске асырылу барысы, сот өндірісін жеңілдету, сот қызметінде төрешілдік рәсімдерді азайту жөнінде жүргізілген жұмыстар мен азаматтардың құқықтарын қорғауды күшейтуге, сот төрелігін атқару сапасын жақсартуға бағытталған шаралар туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Шығыс Қазақстан облысының Зырян және Аягөз қалаларын аудандық маңызы бар қалалар санатына жатқызу туралы» №790 Жарлығына қол қойды.

9 сәуір

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Вьетнам Социалистік Республикасы арасындағы азаматтық істер бойынша өзара құқықтық көмек туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 9 сәуірдегі №186-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының Президентінің жанындағы Ұлттық инвесторлар кеңесін құру туралы» №791, «Қазақстан Республикасының аудандық маңызы бар қалалары, ауылдық округтері, ауылдық округтің құрамына кірмейтін кенттері мен ауылдары әкімдерінің сайлауын өткізудің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 24 сәуірдегі №555 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №792 жарлықтарына қол қойды.

11 сәуір

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Ұлттық инвесторлар кеңесінің отырысына төрағалық етті.

Кеңес жұмысына мемлекеттік органдардың, ұлттық компаниялардың басшылары, Ұлттық кәсіпкерлер палатасы мен елдің бизнес-қауымдастығының өкілдері қатысты.

Отырыс барысында отандық бизнесті дамыту және оның мемлекеттік органдармен өзара әрекеттесуінің өзекті мәселелері талқыланды.

Жиналғандар алдында сөз сөйлей келе, Президент отандық бизнесті Үдемелі индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасы және «ЭКСПО-2017» Халықаралық көрмесі тәрізді ұлттық жобаларға белсене қатысуға, сондай-ақ Қазақстанның Еуразиялық экономикалық одаққа кіруі қарсаңында ашылып отырған мүмкіндіктерді барынша пайдаланып қалуға шақырды. Н.Ә. Назарбаевтың айтуынша, мемлекет, өз кезегінде, отандық бизнесті қолдауға барлық жағдайларды жасайтын болады. Президент осы саладағы нақты қадамдардың қатарында кәсіпорындарды тексеруге мораторий енгізуді, бизнес-омбудсмен институтын құруды, Үкімет пен жергілікті атқарушы органдардың Ұлттық кәсіпкерлер палатасымен өзара әрекеттесуін кеңейтуді, шағын және орта бизнесті қаржылық қолдау және т.б. атады.

Отырыста сондай-ақ Премьер-министрдің бірінші орынбасары Б.Ә. Сағынтаев, Ұлттық кәсіпкерлер палатасының басқарма төрағасы А.И. Мырзахметов, басқарма төрағасының орынбасары Р.С. Ошақбаев, «Қазақстанның халық банкі» АҚ басқарма төрайымы Ү.Б. Шаяхметова, «Қазавтобизнес» қауымдастығының президенті А.С. Лаврентьев және «Ютария Ltd.» ЖШС бас директоры С.Б. Шауенова сөз сөйледі.

Мемлекет басшысы «2011 жылғы 18 қазандағы Еркін сауда аймағы туралы шартты оның Тараптары мен Өзбекстан Республикасы арасында қолдану туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №187-V, «Азаматтық қорғау туралы» №188-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне азаматтық қорғау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №189-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы Қазақстанның стратегиялық зерттеулер институтын Астана қаласына көшіру

туралы» №793, «Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының қаражатын қалыптастыру және пайдалану тұжырымдамасы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 2 сәуірдегі №962 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №794, «Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы консультативтік-кеңесші және өзге де органдардың қызметін ұйымдастыру мәселелері жөніндегі Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №795 жарлықтарына қол қойды.

14 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Бахрейн Королі Хамад бен Иса әл-Халифамен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында сауда-экономикалық, қаржы-инвестициялық, көлік-коммуникациялық және ауылшаруашылық салаларындағы екіжақты ынтымақтастықтың жай-күйі мен келешегі талқыланды. Осы мәселелерді үйлестіру мақсатында тараптар Іскерлік кеңесі мен үкіметаралық комиссия құру туралы уағдаласты.

Одан басқа, өңірлік және халықаралық ұйымдар аясындағы екі елдің өзара іс-қимылы тұрғысында халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелері бойынша пікір алмасу өтті.

Келіссөздер қорытындысы бойынша екі мемлекет басшыларының Бірлескен мәлімдемесі қабылданды, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Сыртқы істер министрлігі мен Бахрейн Корольдігінің Сыртқы істер министрлігі арасында екіжақты консультациялар бойынша өзара түсіністік туралы меморандумға; Қазақстан Республикасының Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі мен Бахрейн Корольдігінің Индустрия және коммерция министрлігі арасында өнеркәсіп, инвестиция және шағын және орта кәсіпорындарды дамыту саласындағы ынтымақтастық туралы меморандумға; Қазақстан Республикасының Ауылшаруашылық министрлігі мен Бахрейн Корольдігінің Индустрия және коммерция министрлігі арасында азық-түлік қауіпсіздігі саласындағы ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды.

Мемлекет басшысы «1994 жылғы 28 наурыздағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы өнеркәсіптік авариялардың, апаттардың, дүлей зілзалалардың ал-

дын алу және олардың зардаптарын жою саласындағы ынтымақтастық туралы келісімге авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының мемлекеттік шекараны кесіп өтуінің оңайлатылған тәртібі туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №190-V, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қырғыз Республикасының Үкіметі арасындағы Төтенше жағдайлар және дүлей зілзалалардың қауіп-қатерін азайту жөніндегі орталықты құру туралы келісімді ратификациялау туралы» №191-V заңдарына қол қойды.

15 сәуір

Мемлекет басшысы «Сотталғанға кешірім жасау туралы» №796, «Қазақстан Республикасының Қауіпсіздік кеңесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 20 наурыздағы №88 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №797 жарлықтарына қол қойды.

16 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің 2013 жылға арналған есебін тыңдады.

Кеңеске Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің басшысы Н.З. Нығматулин, Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің төрағасы Қ.Н. Келімбетов, Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары — Қаржы министрі Б.Т. Сұлтанов, Қазақстан Республикасы Президентінің экономикалық мәселелер жөніндегі көмекшісі Е.Т.Орынбаев, Қазақстан Республикасының Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі Е.А.Досаев, сондай-ақ Ұлттық банк төрағасының орынбасарлары қатысты.

Кеңес барысында Президент Ұлттық банк пен Үкіметке екінші деңгейлі банктер портфеліндегі жұмыс істемейтін несиелер деңгейін төмендету, банк секторын Базель III капиталының стандарттарына ауысуын қамтамасыз ету, қаржылық қызметті тұтынушылардың құқықтарын қорғауды күшейту және олардың сапасын арттыру, сондай-ақ бағалы қағаздар нарығын дамыту бойынша тапсырмалар берді.

Мемлекет басшысы «2008 жылғы 12 желтоқсандағы Тарифтік квоталарды қолданудың шарттары мен тетігі туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы Азаматтық қорғау туралы» №192-V, «1928 жылғы 22 қарашадағы Халықаралық көрмелер туралы конвенцияны, оған 1948 жылғы 10 мамырдағы, 1966 жылғы 16 қарашадағы, 1972

жылғы 30 қарашадағы Хаттамаларды және оған 1982 жылғы 24 маусымдағы және 1988 жылғы 31 мамырдағы Түзетулерді ратификациялау туралы» №193-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Алматы қаласының шекарасын өзгерту туралы» №798, «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін жаңғырту жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2007 жылғы 13 қаңтардағы №273 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №799 жарлықтарына қол қойды.

17 сәуір

Мемлекет басшысы жаңадан тағайындалған саяси мемлекеттік қызметшілерден ант қабылдады.

Қазақстан халқы мен Президентіне салтанатты ант бергендер қатарында Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Жоғары сот кеңесінің төрағасы Б.А. Бекназаров, Қазақстан Республикасы Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитетінің төрағасы Қ.Е. Жаңбыршин, Президенттің күзет қызметінің бастығы Ә.Т. Садықұлов, сондай-ақ Үкіметтің бірқатар мүшелері мен облыс әкімдері бар.

Мемлекет басшысы «Жол жүрісі туралы» №194-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жол жүрісі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №195-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Д.Ю. Тенді «Құрмет» орденімен наградтау туралы» №800, «С.К. Омаров туралы» №801, «И.Л. Ақпомбаев туралы» №802, «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімге (Сот төрелігінің секторын институционалдық нығайту жобасы) қол қою туралы» №803, «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімге (Ирригациялық және дренаждық жүйелерді жетілдіру жөніндегі жобаның екінші фазасы) қол қою туралы» №804 жарлықтарына қол қойды.

18 сәуір

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы Бейбітшілік және келісім сарайында «Қазақстан-2050: бейбітшілік, руханият және келісім мәдениеті» тақырыбымен өткен Қазақстан халқы Ассамблеясының XXI сессиясына төрағалық етті.

Сессия жұмысына Ассамблея мүшелері, Парламент депутаттары, Үкімет мүшелері, саяси партиялардың, діни конфессиялардың, дипломатиялық миссиядың басшылары, ғылым мен шығармашылықтың зиялы қауым өкілдері мен бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдері және шетелден келген қонақтар қатысты.

Өз сөзінде Президент 2050 стратегиясының табысты жүзеге асырылуының аса маңызды шарты қоғамдағы тұрақтылық пен бірлік болып табылатынын атап көрсете отырып, Қазақстан халқының топтасуының идеологиялық негіздерін белгілеп берді. (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы Қазақстан халқы Ассамблеясының және ел Конституциясының алдағы 20 жылдығына байланысты 2015 жылды «Ассамблея жылы» деп жариялады.

Сессия барысында Қазақстан халқы Ассамблеясы төрағасының жаңа орынбасарларын сайлау өтіп, оған республикамыздың этномәдени бірлестіктер өкілдері А. Башмаков пен А. Смирнов тағайындалды.

Сессия жұмысының соңында Н.Ә. Назарбаев XXII қысқы Олимпиадалық ойындардың қола жүлдегері Д. Тенге «Құрмет» орденін және бірқатар отандық және шетелдік қоғам қайраткерлеріне «Қазақстан халқы Ассамблеясының «Бірлік» алтын медалін табыс етті.

Қазақстан халқы Ассамблеясы 1995 жылғы 1 наурызда Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығымен Мемлекет басшысы жанындағы консультативтік-кеңесші орган ретінде құрылған болатын.

Этникааралық мәселелер жөніндегі қоғамдық институтты құру идеясын алғаш рет Мемлекет басшысы 1992 жылы Қазақстан халықтарының I Форумында жариялаған болатын. Ассамблея міндеттері Қазақстанда этникааралық және конфессияаралық келісімді қамтамасыз ету, рухани-мәдени жаңаруға және оның аумағында өмір сүретін этностарды теңқұқылық принципін сақтау негізінде дамытуға жәрдемдесу, этникалық мүдделердің көптүрлілігін ескере отырып, мемлекеттік ұлттық саясатты жүргізу бойынша ұсыныстар әзірлеу болып табылады.

Ассамблея құрылымына сондай-ақ барлық облыс орталықтары мен Астана және Алматы қалаларында әрекет ететін және әкімдер жанында консультативтік кеңесші орган мәртебесіне ие Кіші Ассамблеялар да кіреді.

21 мамыр 2007 жылғы «Қазақстан Республикасының Конституциясына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңына сәйкес, Қазақстан халықтары Ассамблеясы Қазақстан халқы Ассамблеясы болып өзгертілді, конституциялық мәртебеге ие болды, өздерінің өкілдерін Парламент Мәжілісіне ұсынуға мүмкіндік алды.

20 тамыз 2007 жылы Ассамблеядан Мәжіліске 9 депутатты сайлау болып өтті.

2008 жылдың қазанында «Қазақстан халқы Ассамблеясы туралы» Заң қабылданды.

Қазақстан халқы Ассамблеясының төрағасы — Н.Ә. Назарбаев.

«Құрмет» ордені 1993 жылы бекітілген. «Құрмет» орденімен азаматтар экономиканы, әлеуметтік саланы, ғылым мен мәдениетті, білім беру ісін дамытуға сіңірген еңбегі, мемлекеттік қызметтегі үлгілі қызметі және белсенді қоғамдық қызметі үшін марапатталады.

Мемлекет басшысы «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградау туралы» №805, «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне өзгерістер енгізу туралы» №806 жарлықтарына қол қойды.

20 сәуір

Мемлекет басшысы Алматы қаласында жұмыс сапарымен болып, оның барысында Әулие Вознесенский кафедралды соборына барды және Қазақстанның православиелік христиандарын Пасха мерекесімен құттықтады.

21 сәуір

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Қорғас өзенінде «Достық» бірлескен ортақ су торабын салудағы ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» №196-V, «Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне өзгеріс енгізу туралы» №197-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру шаралары туралы» №807, «М.А. Аюбаев туралы» №809, «Ә.Т. Садықұловты Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы қызметіне тағайындау туралы» №810 жарлықтарына қол қойды.

23 сәуір

Мемлекет басшысы «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ басқарма төрағасы Е. Шөкеевті қабылдап, ол басқару саясатының корпоративтік орталықпен және қордың еншілес компанияларымен өзгертілуін қарастыратын қорды трансформациялау бағдарламасының жасалу барысы туралы баяндады.

Басқарма төрағасы сондай-ақ жекешелендірудің жаңа кезеңіне дайындық барысы туралы айта келе, қордың құрамынан 200-ден аса компанияларды

шығару, сондай-ақ «Халықтық IPO» бағдарламасына «KEGOC» электр желілерін басқару жөніндегі қазақстандық компания» АҚ қатысатыны жөніндегі жоспарлары туралы хабарлады.

Кездесу соңында Президент 2014 жылдың қыркүйегіне дейін трансформациялау бағдарламасын жасауды аяқтап, оны қордың барлық корпоративтік органдарында талқылауды және Үкіметтің қарауына енгізуді тапсырды.

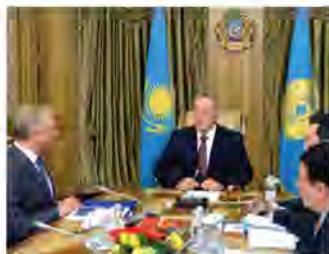
Мемлекет басшысы «Озон қабатын бұзатын заттар жөніндегі Монреаль хаттамасына 1999 жылғы 3 желтоқсанда Бейжіңде қабылданған Түзетуді ратификациялау туралы» №198-V, «Қазақстан Республикасының ішкі істер органдары туралы» №199-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне ішкі істер органдарының қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №200-V заңдарына қол қойды.

24 сәуір

Мемлекет басшысы Еуразиялық даму банкі басқармасының төрағасы И.В. Финогеновті қабылдап, ол ЕАДБ қызметінің өзекті бағыттары туралы ақпарат берді.

Кездесуде сондай-ақ банктің Қазақстандағы жұмысының негізгі бағыттары талқыланды, сондай-ақ оның 2006 жылы Қазақстан мен Ресейдің өкілетті өкілдерімен құрылған сәтінен бастап қызметінің аралық қорытындылары шығарылды.

Сол күні Мемлекет басшысы «Астана ЭКСПО-2017» көрме кешені құрылысының орнына капсула салу рәсіміне қатысты.

«Астана ЭКСПО-2017» көрме кешенінің аумағы 174 гектарды құрайды. Көрме аймағында Ұлттық павильон, халықаралық, тақырыптық және корпоративтік павильондар, сауда-ойын-сауық нысандары орналасады. Көрмеден тыс аймақта конференц-орталықтың, баспасөз орталығының, жабық қаланың, тұрғын үйлер мен қонақ үйлердің құрылысын салу жоспарлануда.

25 сәуір

Мемлекет басшысының төрағалығымен астананы одан әрі дамыту жөнінде кеңейтілген кеңес болып өтті.

Өз сөзінде Президент өнеркәсіп өнімінің 7%-ға, шағын және орта бизнестің жалпы өңірлік өнімдегі

үлесі 40%-ға өсуі, қаланың республикалық бюджетке түсімінің екі еселенуі тәрізді Астана қаласының бірқатар экономикалық даму көрсеткіштерінің жақсарғанын атап өтіп, шешімін таппаған проблемаларға тағы да назар аударды.

Атап айтқанда, Н.Ә. Назарбаев астаналық жерлердің жеткілікті түрде тиімді пайдаланылмауы, қала аудандарының сәулет-қала құрылысы мен инфрақұрылымы арасындағы теңгерімсіздігі, елордадағы қылмыс деңгейінің өсіп кетуі, ЖЭО-3 құрылысына бақылауды қоса алғанда, жылу жабдықтарының проблемалық мәселелері, «Астана ЭКСПО-2017» көрме орталығы нысандарын салу қарқынын жеделдету қажеттігі және тағы басқалар туралы мәлімдеді.

Кеңес соңында Мемлекет басшысы астана алдында жетекші ірі қалалармен бәсекелесу міндеті тұрғанын атап айтты. «Әлемде қалалар түрліше бағаланады, тұрмыс сапасы, өмір сүруге қажетті жағдай және жайлылық, бәсекеге қабілеттілік индексі сияқты сан түрлі рейтингтер бар. Біз сондай рейтингтік өлшемдерді жақсартуға ұмтылуға тиіспіз. Халық өз қаласын жақсы көруі және ондағы салынғанның барлығын аялап-сақтауы тиіс. Еліміздің 2050 жылға дейінгі даму стратегиясында Қазақстанның ең дамыған 30 елдің қатарына қосылу мақсаты жария етілген. Сондықтан Астананың алдына өршіл міндет — 2050 жылға қарай әлемнің табысты 10 қаласы қатарына ену міндеті қойылады», — деді Президент.

Мемлекет басшысы Еуразия экономикалық комиссиясының Алқа төрағасы В.Б. Христенконы қабылдап, ол Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарттың жасалу барысы, сондай-ақ 2014 жылғы 29 сәуірде Беларусь Республикасының астанасы Минск қаласында болатын Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес отырысының күн тәртібіндегі өзекті мәселелер туралы ақпарат берді.

Мемлекет басшысы «Республикалық бюджет жобасын әзірлеу ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 26 тамыздағы №861 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №811, «Республикалық бюджет комиссиясы туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 1 сәуірдегі №780 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №812 жарлықтарына қол қойды.

28 сәуір

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясында жұмыс сапарымен болып, оның барысында М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінде сөз сөйледі.

Өз сөзінде Қазақстан Президенті 20 жыл бұрын ММУ қабырғасында дәріс оқыған кезінде өзінің алғаш рет жаңа интеграциялық бірлестік — Еуразиялық одақ құру туралы идеясын ұсынғанын атап өтті. «Оның тұжырымдамасы біздің елдеріміздің барлық азаматтарына бірдей жақын және түсінікті шындыққа негізделді. Ортақ тарих, өзара экономикалық тартымдылық, мәдениеттердің тығыз өзара байланысы мен адамдардың жақындасуға ұмтылысы біздің халықтарымызға көпқырлы мемлекетаралық байланыстардың жаңа үлгісін құруға мүмкіндік береді. Мен Еуразиялық одақ тек еркіндік, тең құқықтылық, өзара тиімділік қағидаттары мен әр қатысушы елдің прагматикалық мүмкіндіктерін есепке алғанда ғана мүмкін деген ұстанымда болып келдім және соның берік жақтаушысы болып қала беремін. Бұл бастама қазір еуразиялық интеграция деп аталып жүрген жаңа тарихи үдеріс үшін қадам басар нүктеге айналды», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы бірлестіктің мақсаты мемлекеттеріміздің бәсекеге қабілеттігін арттыру екенін және ол экономикалық бөлік шегінен шықпайтынын атап көрсетті (Қосымшаны қараңыз).

Сөз сөйлеп болғаннан кейін Н.Ә. Назарбаев ММУ студенттері мен профессорлық-ұстаздық құрамының сауалдарына жауап берді.

Мемлекет басшысы «Сарыарқа» хоккей клубына «Братина кубогы» Жоғары хоккей лигасының чемпионы атағын жеңіп алуына байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

29 сәуір

Мемлекет басшысы Беларусь Республикасының астанасы Минск қаласына Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің отырысына қатысу үшін келіп, келісімен осы елдің Президенті А.Г. Лукашенкомен кездесті.

Шағын құрамдағы келіссөздер барысында тараптар екі ел арасындағы сауда-экономикалық ынтымақтастықтың жай-күйі мен келешегін талқылады, сондай-ақ алда болатын Жоғары Еуразиялық экономикалық

кеңес отырысының күн тәртібіндегі өзекті мәселелер бойынша пікір алмасты.

Мемлекет басшысы Беларусь Республикасының астанасы Минск қаласында өткен Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің отырысына қатысты.

Саммитке сондай-ақ Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путин мен Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенко қатысты.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында Кеден одағы мен Бірыңғай экономикалық кеңістік аясындағы өзара іс-қимыл мәселелері, сондай-ақ Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарт жобасының және оның негізгі ережелерінің әзірлену барысы талқыланды.

Одан басқа, үш елдің көшбасшылары еуразиялық экономикалық ықпалдастыққа қатысушылардың құрамын кеңейту мәселелерін қарады, атап айтқанда, Армения Республикасын Кеден одағына және Бірыңғай экономикалық кеңістікке қосу жөніндегі іс-шаралар жоспарына толығырақ тоқталды.

Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес — Еуразиялық экономикалық одақтың (бұрын — Кеден одағы мен Бірыңғай экономикалық кеңістіктің жоғары ұлттық органы) жоғары ұлтүсті органы. Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес құрамына Еуразиялық экономикалық одақтың мемлекет басшылары кіреді. Кеңес шешімі консенсуспен қабылданады және барлық мүше мемлекеттермен орындалуы міндетті.

30 сәуір

Мемлекет басшысы Азиялық даму банкінің президенті Т. Накаоны қабылдады.

Кездесуде инфрақұрылымды дамыту, елдің қаржылық-банктік секторын реформалау және шағын және орта бизнес кәсіпорындарына қолдау көрсету мәселелерін қоса алғанда, ынтымақтастықтың өзекті бағыттары талқыланды.

Тараптар сондай-ақ әлемдік қаржы жүйесін одан әрі дамыту жолдары туралы пікір алмасты.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградаларымен марапаттау туралы» №813 Жарлығына қол қойды.

МАМЫР

Дс		5	12	19	26
Сс		6	13	20	27
Ср		7	14	21	28
Бс	1	8	15	22	29
Жм	2	9	16	23	30
Сн	3	10	17	24	31
Жк	4	11	18	25	

1 мамыр

Мемлекет басшысы Астана қаласында «Қазақ елі» монументінің алдындағы алаңда Қазақстан халқының бірлігі күніне арналған мерекелік шараларға қатысты.

«Бірлік» сөзінің мағынасы терең. Бірлігі болса ғана отбасы берік болады. Егер кәсіпорында бірлік болмаса, ол өркендемейді, ал мемлекетте бірлік болмаса, ол күйрейді. Сондықтан бірлік — біздің мемлекеттігіміздің өзегі. Қазақстанда түрлі этнос өкілдері өмір сүреді, олардың бірлігі, бауырластығы — тыныштықтың негізі. Адамдар алаңсыз, татулық пен келісімде өмір сүрсе — нағыз бақыт осы. Жеке дара бақытты болу мүмкін емес, бақ-береке елдің жалпы жағдайына байланысты. Сондықтан Қазақстандағы бірлік пен келісімді бағалай біліп, балаларымызға мұра етуіміз керек», — деді Н.Ә. Назарбаев, алаңға жиналған қала тұрғындары мен қонақтарын құттықтай келе.

Содан кейін Президент елдің барлық өңірлерінен келген шығармашылық ұжымдардың қатысуымен өткен концертті тамашалады, сондай-ақ Қазақстан халқы Ассамблеясының этномәдени бірлестіктерімен ұсынылған ұлттық нақыштағы стильді үйлерді қарап шықты.

Мемлекет басшысы Дүниежүзілік банктің Еуропа және Орталық Азия өңірлері бойынша вице-президенті Л. Такты, Инвестициялық кепілдіктер жөніндегі көптарапты агенттіктердің атқарушы вице-президенті К. Хондуды және Халықаралық қаржы корпорациясының вице-президенті К. Финкельстонды қабылдады.

Кездесу барысында Қазақстанның экономикасын әртараптандыру үдерісін қолдау және бәсекеге қабілеттігін арттыру үшін 2,5 млрд. доллар қаражат беру туралы мәселе талқыланды. Тараптар бөлінетін қаражаттар өңірдің шикізаттық емес секторын, қаржы саласын, шағын және орта бизнесін, мемлекеттік-жеке меншік серіктестігін дамытуға, іскерлік климатты жетілдіру мен инновацияларды ынталандыруға, кәсіби-техникалық білім беру жүйесін жаңартуға, экологиялық жағдайды жақсартуға бағытталатыны туралы уағдаластыққа қол жеткізді.

Кездесу қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы, Қазақстан Республикасының

тұрақты дамуы мен өсуіне ықпал ету мақсатындағы ынтымақтастықты күшейту бойынша Дүниежүзілік банк топтарының Халықаралық қаржы корпорациясы мен Инвестициялық кепілдіктер жөніндегі көптарапты агенттіктері арасындағы серіктестік туралы негіздемелік келісімге қол қойылды.

4 мамыр

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Азиялық даму банкінің Басқарушылар кеңесінің 47-ші отырысына қатысты.

Өз сөзінде Н.Ә. Назарбаев отырыстың «Жаңа Жібек жолы — Азияны өзгермелі әлеммен біріктіре отырып» атты тақырыбының өзі Қазақстан тарихымен үндес екеніне назар аударды. «Бүгін біз Ұлы Жібек жолының кезекті қайта өрлеу кезеңін бақылап отырмыз, бұл бағыттың Азия дамуындағы жаңа белеске айналатынына сенімім зор. Бұл үшін бірқатар алғышарттар да баршылық. Бұл — Қытай, Үндістан, Жапония, Корея және көптеген дамушы елдерді біріктіретін ең қарқынды дамып келе жатқан өңір. Сондай-ақ бұл — аса ірі тұтынушылық сұраныстың негізін құрайтын, әлемдегі халық саны ең көп аймақ.

Сарапшылардың бағалауы бойынша, 2050 жылға қарай әлемдік сауданың, инвестицияның және ІЖӨ-нің жартысынан көбі Азияда шоғырланады. Бұл үрдістерді урбандану қарқыны, ірі агломерациялардың құрылуы, өндірістер қуатының артуы күшейте түседі. Өңірдің өркендеуінің жаңа кезеңі мен «Азия ғасырының» басталуы осындай сценарийді көлденең тартып отыр», — деді Президент.

Отырыс қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасының Азиялық даму банкі арасында Қазақстанның экономикалық әртараптандырылуына, тұрақты дамуы мен жалпы өнім өсімін 1,6 млрд.доллар сомасына жеткізуге ықпал ету мақсатында ынтымақтастықты күшейту бойынша серіктестік туралы негіздемелік келісімге қол қойылды.

Мемлекет басшысы Малайзия Федерациясының Премьер-министрі Н.Т. Разакпен телефон арқылы сөйлесіп, оның барысында екіжақты қарым-қатынастардың жай-күйі мен келешегін, сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелерін талқылады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі туралы ережені бекіту туралы» №814 Жарлығына қол қойды.

6 мамыр

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Акорда» резиденциясында Отан қорғаушылар күніне орай әскери және қызметтік борышын орындауда ерлік пен табандылық көрсеткен бір топ әскери қызметшілерге, құқық қорғау органдары мен ұлттық қауіпсіздік қызметкерлеріне мемлекеттік наградаларды табыс етті.

Президент сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің, Президенті Күзет қызметінің, Республикалық ұланның, Бас прокуратураның, Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігінің (қаржы полициясы), қорғаныс, ішкі істер, әділет және төтенше жағдайлар министрліктерінің өкілдеріне жоғары әскери ерекшелік белгілері мен арнаулы атақтарды, сыныптық шендерді табыс етті.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Өзбекстан Республикасы арасындағы стратегиялық әріптестік туралы шартты ратификациялау туралы» №201-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Жоғары әскери және арнаулы атақтар, сыныптық шендер беру туралы» №815, «Қазақстан Республикасы соттарының төрағалары, алқа төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №816 жарлықтарына қол қойды.

7 мамыр

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысы ретінде Астана қаласында өткен Отан қорғаушылар күніне арналған әскери шеруге қатысты.

Президент әскери қызметшілерді, ардагерлер мен барлы қазақстандықтарды мерекелерімен құттықтай келе, шеруге қатысушыларға: «Өздеріңіздің қасиетті борыштарыңызды адалдықпен атқарыңыздар. Сіздердің басты міндеттеріңіз — туған жердің тыныштығын қорғау, біздің тәуелсіздігімізді қорғауда мығым тұру.

Сіздер қазақстандықтардың барлық буыны үшін арнамыстың, жауапкершіліктің, патриотизмнің үлгісі болуға тиіссіздер. Бүгінгі шеру — армиямыздың қуатын, биік жауынгерлік рухын және дайындығын көрсетудің тағы бір мүмкіндігі», — деді.

Әскери шеруге Қазақстан Республикасының қорғаныс, ішкі істер, төтенше жағдайлар министрліктерінің, Ұлттық қауіпсіздік комитетінің, Мемлекеттік күзет қызметінің парадтық есеп топтары, сондай-ақ әскери техника мен авиация қатысты.

Әскери парадта салтанатты маршпен 2500-ден астам әскери қызметшілердің жаяу легі шеру тартып өтті. Механикаландырылған лекке 200-ден аса әскери техника тартылды. Әуедегі шеру сапының жалпы құрамында 70 бірліктен аса майдандық, армиялық және әскери-көліктік авиация топтары ұшып өтті.

8 мамыр

Мемлекет басшысы Америка Құрама Штаттары Мемлекеттік хатшысының орынбасары У. Бернсты қабылдады.

Кездесу барысында екіжақты қарым-қатынастардың негізгі бағыттары, оның ішінде сауда-экономикалық және инвестициялық саладағы бағыттар қаралды.

Одан басқа, Қазақстанның алдағы ДСҰ кіруіне байланысты өзекті мәселелер талқыланды. Тараптар сондай-ақ Украина мен Ауғанстандағы жағдайларды қоса алғанда, халықаралық күн тәртібіндегі өзекті аспектілер бойынша пікір алмасты.

9 мамыр

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Жеңіс күніне арналған мерекелік іс-шараларға қатысты.

Президент «Отан қорғаушылар» монументі алдындағы Мәңгілік алауға гүл шоқтарын қойып, Ұлы Отан соғысында қаза болған қазақстандық жауынгерлерді бір минут үнсіздікпен еске алды, содан кейін қазақстандықтарды Жеңіс күнімен құттықтады.

Салтанатты рәсімге соғыс және еңбек ардагерлері, мемлекеттік органдардың басшылары, дипломатиялық корпусстың өкілдері, сондай-ақ елорда тұрғындары қатысты.

14 мамыр

Мемлекет басшысы Түркия Республикасының Президенті А. Гүлге Сума қаласының маңындағы шахтада болған жарылыс салдарынан көптеген адамдардың

қаза болып, зардап шегуіне байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

15 мамыр

Мемлекет басшысы Оңтүстік Қазақстан облысында жұмыс сапарымен болып, оның барысында Сарыағаш ауданындағы «Био Семена» ЖШС-на барды.

Президент көкөністер тұқымын және көшені безендіруге арналған ағаш көшеттерін өсіретін кәсіпорынның жұмысымен танысты, облыстағы ауыл шаруашылығының жай-күйі мен даму келешегі туралы апаратын тыңдады және ауылшаруашылық тауарларын өндірушілермен және аудан жұртшылығының өкілдерімен кездесті.

Түстен кейін Мемлекет басшысы Шымкент қаласына барып, онда «Бал Текстиль» ЖШС кілем және кілем бұйым шығаратын фабрикасында болды. Президент кәсіпорынның мата және тігін желілерінің өндірістік қуатын қарап шығып, «Оңтүстік» арнайы экономикалық аймағының аумағындағы жобалардың іске асырылу барысы туралы есепті тыңдады және фабрика ұжымымен кездесті.

Содан кейін Н.Ә. Назарбаев облыс орталығындағы №3 емханада болды. Медициналық мекемені қарау барысында Елбасына Оңтүстік Қазақстан облысы денсаулық сақтау саласының басты даму көрсеткіштері туралы баяндама ұсынылды.

Күн соңында Мемлекет басшысы «Көрме орталығы» орталығында жайылған Оңтүстік Қазақстан облысы кәсіпорындарының өңірлік тауарлар көрмесін аралап көріп, онда Шымкент қаласының жаңа әкімшілік орталығының жобасымен танысты және облыс кәсіпкерлерімен кездесу өткізді.

16 мамыр

Мемлекет басшысы «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» №202-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне рұқсат беру жүйесі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №203-V, «Еуразия экономикалық қоғамдас­тығына мүше мемлекеттердің экспорттық бақылауының бірыңғай тәртібі туралы келісімнің күшін жою туралы» №204-V заңдарына қол қойды.

19 мамыр

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасында мемлекеттік сапармен болып, Шанхай қаласында ҚХР Төрағасы Си Цзиньпинмен кездесті.

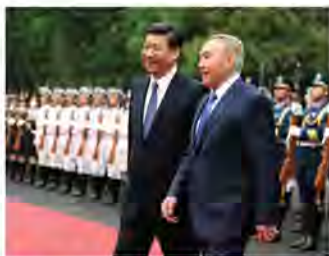
Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында мемлекет көшбасшылары өнеркәсіп, энергетика, көлік және транзит, инфрақұрылымды дамыту, сауда, ауыл шаруашылығы, ғылым және білім салаларында маңызды уағдаластықтарға қол жеткізіп, екіжақты ынтымақтастық мәселелерінің ауқымды спектрін талқылады. Екі елдің Қытай бастамашылық еткен «Жібек жолының экономикалық белдеуі» жобасының аясындағы өзара әрекеттестік мәселелеріне ерекше назар аударылды.

Тараптар сондай-ақ халықаралық және өңірлік ұйымдар аясындағы өзара әрекеттесудің басым аспектілерін қарап, халықаралық күн тәртібінің өзекті тақырыптары бойынша пікір алмасты.

Кездесу соңында Қазақстан Президентіне Қытай жағының бейбітшілікті жақтаушы ұйымдары мен жекелеген тұлғалары тарапынан «Жібек жолы» рухын биіктетуге, өзара сенімді, достықты, ынтымақтастықты нығайтуға, әлем елдерімен бірге өсіп-өркендеуге жәрдемдесуге белсенді қатысқаны үшін «Жібек жолы» Бейбітшілік сыйлығы табыс етілді.

Кездесу соңында Қазақстан Президентіне Қытай жағының бейбітшілікті жақтаушы ұйымдары мен жекелеген тұлғалары тарапынан «Жібек жолы» рухын биіктетуге, өзара сенімді, достықты, ынтымақтастықты нығайтуға, әлем елдерімен бірге өсіп-өркендеуге жәрдемдесуге белсенді қатысқаны үшін «Жібек жолы» Бейбітшілік сыйлығы табыс етілді.

Сол күні Мемлекет басшысы ҚХР Төрағасы Си Цзиньпинмен бірге телекөпір режимінде Ляньюньган теңіз портындағы Қазақстан-Қытай логистикалық терминалының құрылысын іске қосу рәсіміне қатысты.

Цзянсу провинциясында (Шығыс Қытай) орналасқан Ляньюньган теңіз портының географиялық орналасуы аса тиімді. Ол Циндао, Тяньцзинь, Шанхай секілді басқа да ірі қытайлық порттармен теміржол бағыттары арқылы байланысқан, сондай-ақ корейлық Пусан портымен және жапондық Осака портымен теңіз желісі бар.

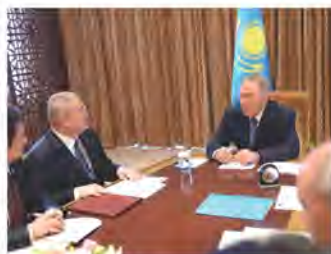
20 мамыр

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасына мемлекеттік сапары барысында ҚХР аса ірі корпорацияларының басшылығымен кездесті.

«Tsinghua» корпорациясы басқармасының төрағасы Хо Цинхуамен кездесуде көмірді кешенді өңдеу саласындағы бірлескен жобаларды жүзеге асыру мәселелері тілге тиек етілді.

Қытай авиациялық өнеркәсібі корпорациясының Президенті У Гуаньцюанмен әңгімелесу барысында авиациялық өнеркәсіп және логистика саласындағы ынтымақтастықты дамыту мәселелері талқыланды.

«Huawei Technologies» корпорациясы Директорлар кеңесінің төрағасы Сунья Фанмен әңгімелесу барысында корпорацияның Қазақстандағы қазіргі қызметінің негізгі аспектілері, сондай-ақ жоғары технологиялар саласындағы бірлескен жобаларды жүзеге асырудың перспективалары қаралды.

Мемлекет басшысы «Xinhua» ақпараттық агенттігінің қытайлық интернет-пайдаланушыларының сұрақтарына онлайн тәртібінде жауап берді.

Атап айтқанда, Қазақстан Президенті АӨСШК өзекті басымдықтары мен басты міндеттері, Қазақстан-Қытай қарым-қатынастарының жай-күйі мен даму кедешегі және тағы басқалар туралы айтып берді. Соңында Қазақстан Президенті жас интернет пайдаланушылармен өзінің өмірлік тәжірибесін бөлісті.

Әңгіме аяқталғаннан кейін Мемлекет басшысы «Синьхуа» сайты мен қытайлық интернет-пайдаланушыларға арналған естелік жазба қалдырды, сондай-ақ ең қызықты сауалдың авторына естелік кәдесый берді.

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасының бұрынғы төрағасы Цзян Цзэминмен кездесті.

Кездесуде Қазақстан мен Қытай арасындағы басым салалар бойынша ынтымақтастықтың ағымдағы жай-күйі мен нығайту келешегі талқыланды. Тараптар екіжақты қарым-қатынастардың қалыптасқан жоғары деңгейін, сондай-ақ өңірлік құрылымдар аясындағы әрекеттестікті тереңдетудің маңыздылығын атап өтті.

21 мамыр

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасының Шанхай қаласында өткен Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары кеңесінің IV саммитіне қатысты.

Өз сөзінде Қазақстан Президенті әлемдік құрылымдағы жаңа қауіптер мен сын-қатерлердің пайда болуына ерекше назар аударды. Осыған байланысты ол АӨСШК-ні Азиядағы қауіпсіздік және даму ұйымына айналдыру туралы ұсынысын еске салды және форумға қатысушы мүше-мемлекеттердің көшбасшыларын өңірлік және жаһандық сын-қатерлерге ұжымдық жауап құралын құруды кейінге қалдырмауға шақырды, өйткені бұл елдердің тұрақты дамуы мен олардың халқының өркендеуіне жасаған тарихи қадам болмақ.

Өз сөзін аяқтай келе, Н.Ә. Назарбаев 2014–2016 жылдардағы АӨСШК-нің жаңа төрағасы — Қытай Халық Республикасы — Кеңестің нығаюына және оның одан әрі дамуына серпіліс беретініне сенім білдірді.

Отырыс қорытындысы бойынша Шанхай декларациясы қабылданды. Одан басқа, саммитте ұйымның қатары жаңа мүшелер: Катар және Бангладешпен толықты.

Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары кеңесі (АӨСШК) — маңызды өңірлік проблемаларды бірлесіп шешу мен Азия құрлығындағы ынтымақтас-тықты нығайту үшін диалогтық тетіктер құруды мақсат еткен халықаралық форум.

АӨСШК шақыру идеясын Қазақстан Президенті Н.Ә. Назарбаев 1992 жылы қазанда БҰҰ Бас Ассамблеясының 47-сессиясында жариялаған болатын.

АӨСШК I саммиті 2002 жылы Алматы қаласында өтті.

АӨСШК мүшелері Ауғанстан, Әзірбайжан, Бангладеш, Бахрейн, Вьетнам, Ирак, Камбоджа, Қытай, Моңғолия, Египет, Үндістан, Иордания, Иран, Израиль, Қазақстан, Катар, Қырғызстан, БАӘ, Пәкстан, Палестина, Ресей, Тәжікстан, Таиланд, Түркия, Өзбекстан, Оңтүстік Корея болып табылады.

Бақылаушылар мәртебесіне Индонезия, Малайзия, АҚШ, Украина, Филиппины, Жапония, сондай-ақ БҰҰ, ЕҚЫҰ, Араб мемлекеттері лигасы кіреді.

АӨСШК органдары Мемлекет және үкімет басшыларының кеңесі, Сыртқы істер министрлерінің кеңесі, Аға лауазымды тұлғалар комитеті, Арнайы жұмыс тобы және Хатшылық бо-лып табылады.

Мемлекет басшысы АӨСШК IV саммитінің жұмысы аясында Иран Ислам Республикасының Президенті Х. Руханимен екіжақты кездесу өткізді.

Кездесу барысында екіжақты ынтымақтастықты тереңдетудің мәселелері, сондай-ақ халықаралық күн тәртібіндегі өзекті тақырыптар талқыланды.

22 мамыр

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №817 қбп Жарлығына қол қойды.

23 мамыр

Мемлекет басшысы Қазақстанға VII Астана экономикалық форумына және II Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы конференцияға қатысу үшін келген Нобель сыйлығының лауреаттарымен кездесті.

Кездесуге В. Курт, Ф. Кидланд, Д. Смут, М. Юнус, С. Тимашев, П. Кристофер, А. Варшель қатысты.

Әңгіме барысында жаһандық экономиканың проблемалары мен перспективалары, сондай-ақ жаһандану жағдайындағы Қазақстанның даму мәселелері бойынша пікір алмасу өтті.

Мемлекет басшысы Қазақстанға VII Астана экономикалық форумына және II Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы конференцияға қатысу үшін келген БҰҰ өкілдерімен кездесті.

Кездесуге қатысқандар ішінде БҰҰ бас хатшысының орынбасары Г. Ачария, БҰҰ ЭКОӘК төрағасы М. Сайдик, БҰҰ бас хатшысының орынбасары — Шығыс Тимор жөніндегі арнайы кеңесші Н. Хейзер және БҰҰ конференциясының сауда және даму жөніндегі бас хатшысы М.Китуи бар.

Келіссөздер барысында Қазақстан Республикасының Үкіметі мен ЕҚҚБ және ИДБ арасындағы серіктестік туралы негіздемелік келісімдер қаралып, қол қойылды.

Кездесу соңында Еуропалық парламент мүшесі М. Давид пен Болгария Республикасының бұрынғы президенті П.Стоянов Н.Ә. Назарбаевқа Жаһандық диалог және ынтымақтастық орталығының 2013 жылғы «Әлеуметтік бизнес-сұхбатты нығайтуға үлес» номинациясындағы сыйлығын табыс етті.

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы Тәуелсіздік сарайында өткен VII Астана экономикалық форумына және II Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы конференциясына қатысты.

Өз сөзінде Н.Ә. Назарбаев жаһандық ядролық қауіпсіздік, Украинадағы қақтығысты шешу жолдары, мемлекетаралық шекара дауларын бейбіт түрде реттеу, еркін сауда мен нарық мүдделеріне санкциялық шараларды қолданудың жөнсіздігі турасындағы мәселелер бойынша халықаралық диалогтардың әлсіреп кеткеніне алаңдаушылық білдірді.

«Әлемдік саясаттағы сенім деңгейінің төмендеп кетуі — қауіпті құбылыс», — деп мәлімдеді ол және әлемдік қауымдастықты эволюциялық, сенімділік, ашықтық, толеранттық және үнатысушылық қағидаттарында өмір сүріп үйренуге шақырды.

Қазақстан Президенті жаһандық әлемдегі аса өзекті мәселелердің қатарында теңсіздікті де атап айтты және БҰҰ, Дүниежүзілік банк және өзге де халықаралық ұйымдармен бірлесіп, «Кедейшілікті жоюдың жол картасын» әзірлеуді ұсынды.

Өз сөзінің соңында Мемлекет басшысы бұл форум G-Global әлемінде адамзаттың жаңа даму парадигмасының жолдары туралы халықаралық пікірталасқа өз үлесін қосатынына сенім білдірді (Қосымшаны қараңыз).

Сол күні Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Малайзия Федерациясының Премьер-министрі Н.Т.Разакпен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында сауда-экономикалық, инвестициялық, индустриялық-инновациялық және мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты ынтымақтастықты кеңейтудің өзекті бағыттары талқыланды. Тараптар сондай-ақ халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер бойынша пікір алмасты.

Келіссөздер қорытындысы бойынша жалпы сомасы 1,1 млрд доллардан асатын келісім-шарттарға қол қойылды, оның ішінде Маңғыстау облысы бойынша екі жоба және Жамбыл облысы бойынша бір жоба бар.

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасының Төрағасы Си Цзиньпинге Үрімші қаласында

болған террорлық оқиғаға байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Террорлық оқиға салдарынан көптеген кінәсіз жандар құрбан болғаны және зардап шеккені туралы қайғылы хабарды күйзеле қабылдадым.

Қазақстан халқының және өз атымнан қаза тапқандардың туған-туыстарына қайғырып көңіл айтып, зардап шеккендердің тезірек сауығып кетуін тілеймін.

Қазақстан елдеріміздің бейбіт өмірі мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында қазіргі заман қауіп-қатерлеріне қарсы күресте Қытаймен тығыз ынтымақтастыққа әрқашан дайын екендігін атап айтқым келеді», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына толықтырулар енгізу туралы» №818 қбп, «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің Қылмыстық кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимылы туралы шарт бойынша құзыретті мемлекеттік органдардың тізбесін бекіту туралы» №819, «Қазақстан Республикасы Президентінің «Алтын сапа» сыйлығын алуға арналған конкурс және «Қазақстанның үздік тауары» республикалық көркем-конкурсы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 9 қазандағы №194 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» №820, «Жергілікті жер комендатурасының қызметі туралы үлгі ережені бекіту туралы» №821 жарлықтарына қол қойды.

24 мамыр

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Албания Республикасының Премьер-министрі Э. Рамуды қабылдады.

Кездесу барысында сауда-экономикалық, инвестициялық және мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты ынтымақтастықтың жай-күйі мен кеңейту перспективалары қаралды.

Одан басқа, албандық тараппен ұсынылған мұнай-газ және туристік салалардағы бірқатар жобалардың Қазақстанмен инвестициялану мүмкіндіктері туралы пікір алмасу өтті.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің 2013 жылғы есебін бекіту туралы» №822 Жарлығына қол қойды.

26 мамыр

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясының әуе шабуылына қарсы қорғанысының бірыңғай өңірлік жүйесін құру туралы келісімді ратификациялау туралы» №205-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы Президентінің жанынан «Жасыл экономикаға» көшу жөніндегі кеңес құру туралы» №823 Жарлығына қол қойды.

27 мамыр

Мемлекет басшысы 2014 жылғы 29 мамырда болатын Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес тің отырысына дайындық мәселелері бойынша кеңес өткізді.

Кеңесті аша отырып, Президент саммиттің басты мәселесі Еуразиялық экономикалық одақ құру туралы шартқа қол қою болатынын атап айтты. «20 жыл бойы біз экономикалық интеграция бағытында жүріп келдік. Бұл уақыт ішінде зор жұмыс атқарылды. Ендігі кезекте біз жұмысымыздың бекер болмағанын және шарт халықтың игілігіне бағытталғанын іс жүзінде дәлелдеуіміз керек. Біздің еліміз бұл одақтан ұзақ мерзімді перспективаға есептелген пайда көреді. Бұл шартқа қол қоюымыздың себебі экономикалық жағынан біз үшін пайдалы. Атап айтқанда, Қазақстанның теңізге шығатын жолы жоқ екенін есепке алу қажет, ал біздің көршілеріміз бізге оны да, сондай-ақ көлік инфрақұрылымына қолжетімділікті де қамтама-сыз етпек», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы Литва Республикасының Президенті Д.Грибаускайтеге оның осы лауазымға қайта сайлануына байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «С.С. Ескендіров туралы» №824, «Е.Х. Сұлтановты Солтүстік Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №825, «Қ.Қ. Айтмұхаметов туралы» №826, «С.В. Кулагин туралы» №827, «С.В. Кулагинді Ақмола облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №828, «Жедел іздестіру іс-шараларын жүргізу үшін тауарларды арнайы техникалық құралдарға жатқызу тұрғысынан техникалық зерттеу жүргізу» және «Тауарларды ақпаратты криптографиялық қорғау құралдарына жатқызу тұрғысынан техникалық зерттеу жүргізу» мемлекеттік қызмет көрсетулер стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 5 шілдедегі №116 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы» №829, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» №830, «Қазақстан Республикасы мен Венгрия арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартқа қол қою туралы» №831 жарлықтарына қол қойды.

28 мамыр

Мемлекет басшысы «Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарттың жобасын мақұлдау туралы» №832 Жарлығына қол қойды.

29 мамыр

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы Тәуелсіздік сарайында өткен Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің шағын құрамдағы отырысына қатысты.

Саммитке сондай-ақ Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путин және Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенко қатысты.

Тараптар Кеден одағы мен Бірыңғай экономикалық кеңістік қызметінің негізгі қорытындыларын, сондай-ақ Еуразиялық экономикалық одақ шеңберіндегі еуразиялық интеграциялық үдерісті кеңейту перспективаларын талқылады.

Н.Ә. Назарбаев ЕАЭО туралы шартқа қол қою Қазақстан, Ресей және Беларусьтің болашағы үшін тарихи мәнге ие екенін атап өтті. «Біз Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартты дайындау барысында үлкен жұмыс атқардық. Оған қол қою еуразиялық кеңістіктегі интеграция дамуының жаңа сапалық кезеңге өтуін білдіреді. Құжатта халықаралық ұйымдарға тән барлық негізгі аспектілер көрсетілген, мемлекеттер-

дің егеменді теңдігі, аумақтық тұтастығы, сондай-ақ Одаққа мүше мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктеріне құрметпен қарау принциптері бекітілген. Ұйымның барлық деңгейдегі шешімдерін қабылдау пәтуәластық принципінің негізінде жүзеге асырылатыны маңызды. Осылайша, әрбір тараптың даусы шешуші болып табылады», — деді ол.

Мемлекет басшысы Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес тің кеңейтілген құрамдағы отырысына қатысты.

Саммитке сондай-ақ Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путин, Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенко, Армения Республикасының Президенті С.А. Саргсян, Қырғыз Республикасының Президенті А.Ш. Атамбаев және Еуразиялық экономикалық комиссия алқасының төрағасы В.Б. Христенко қатысты.

Отырыстың күн тәртібінің басты тақырыбы Арменияны ЕОЭО құрамына қосылуы туралы шартты және Қырғызстанның Кеден одағына қосылуы жөніндегі Жол картасын әзірлеу мәселелері болды.

Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес — Еуразиялық экономикалық одақтың (бұрын — Кеден одағы мен Бірыңғай экономикалық кеңістіктің жоғарғы ұлтүсті органы) жоғарғы ұлтүсті органы.

Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес құрамына Еуразиялық экономикалық одақ мемлекеттерінің басшылары кіреді. Кеңестің шешімі консенсуспен қабылданады және барлық мүше мемлекеттермен орындалуы міндетті.

Мемлекет басшысы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа қол қою рәсіміне қатысты.

Үш елдің халқын шартқа қол қойылуымен құттықтаған Н.Ә. Назарбаев: «Еуразиялық ықпалдастықты тереңдету — біздің елдеріміз бен халықтарымыздың мүддесі. Басты мақсаттардың бірі экономикаларымызды бірлесіп жаңғырту және бәсеке қабілетін арттыру үшін әрбір елдің мүмкіндіктерін біріктіру болып табылады. Ең алдымен, бұл экономикалық одақ болып табылады және ықпалдастық үрдісіне қатысушы-мемлекеттердің тәуелсіздігі мен саяси егемендігі мәселелеріне қол сұқпайды.

Бүгін ЕАЭО туралы шартқа қол қою арқылы қазіргі заманның ең ірі интеграциялық бірлестігін құру

зандық тұрғыдан ресімделді. Халқы шамамен 170 млн адам болатын одақ әлемде 7-ші орынды иеленеді.

Бұл — Жер шарындағы ең ірі тұтыну нарықтарының бірі.

Әлемде барланған барлық пайдалы қазбалардың жалпы құны 40 трлн доллар болатын шамамен бір ширегі одаққа қатысушы елдердің үлесіне тиеді.

Біздің ықпалдастық бірлестігіміз — әлемдегі ірі энергоресурс экспорттаушы. Соңғы жылдары ол азық-түліктік бидай экспорттаудан да алдыңғы орында.

Одақ өзін азық-түлікпен және энергиямен толық қамтамасыз етеді, ішкі ортақ нарықта, сондай-ақ өзге елдермен байланыста қажетті барлық коммуникациялары бар.

Бізде мемлекеттердің тәуелсіздігіне кепілдік беретін негізгі ресурстар жеткілікті.

Осылайша бүгін ХХІ ғасырдың жаңа геозкономикалық ақиқаты дүниеге келді (Қосымшаны қараңыз).

Еуразиялық одақ құру идеясы алғаш рет 1994 жылы М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінің қабырғасында Қазақстан Президенті Н.Ә. Назарбаевпен ұсынылған болатын. Кейін ол Бірыңғай экономикалық кеңістік (БЭК), Еуразиялық экономикалық қоғамдастық (ЕурАзЭҚ), Қазақстан, Ресей және Беларусь Кеден одағы тәрізді посткеңестік кеңістіктегі болашақ мемлекетаралық бірлестіктердің құрылуына негіз болды.

Мемлекет басшысы Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес жұмысының аясында Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен екіжақты кездесу өткізді.

Келіссөздер барысында индустриялық, сауда-экономикалық және мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты ынтымақтастық мәселелері талқыланды, сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің өзекті тақырыптары қаралды.

Мемлекет басшылары сондай-ақ қол қойылған ЕАЭО туралы шарттың өзекті аспектілерін және осы бірлестіктің аясындағы елдердің өзара іс-қимылының басты бағыттары туралы сөз қозғады.

30 мамыр

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Венгрия арасындағы ұстап беру туралы шартқа қол қою туралы» №833, «Қазақстан Республикасының

азаматтығына қабылдау және Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығу туралы» №834 жарлықтарына қол қойды.

31 мамыр

Мемлекет басшысы Украина Президенті П.А. Порошенкоға оның осы жоғары лауазымға сайлануына байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы көрнекті ғалым, Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының академигі Б.А. Жұбановтың қайтыс болуына байланысты оның отбасына көңіл айту жеделхатын жолдады.

МАУСЫМ

Дс	2	9	16	23	30
Сс	3	10	17	24	
Ср	4	11	18	25	
Бс	5	12	19	26	
Жм	6	13	20	27	
Сн	7	14	21	28	
Жк	1	8	15	22	29

2 маусым

Мемлекет басшысы Оңтүстік Африка Республикасының Президенті Д. Зумаға оның осы лауазымға қайта сайлануына байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

3 маусым

Мемлекет басшысы Түркия Республикасының Бодрум қаласына Түркі кеңесінің (Түркітілдес мемлекеттер ынтымақтастығының кеңесі) IV отырысына қатысу үшін келді.

4 маусым

Мемлекет басшысы Түркі кеңесінің (Түркітілдес мемлекеттер ынтымақтастығының кеңесі) IV отырысына қатысуына байланысты Түркия Республикасының Бодрум қаласында болған кезінде Әзірбайжан Республикасының Президенті И.Г. Алиевпен кездесті.

Әңгіме барысында сауда-экономикалық, мұнай-газ және көлік-логистикалық салалардағы қатынастарды тереңдетудің келешегі қаралды. Бұл ретте тараптар қолда бар экономикалық әлеуетті іске асыру мақсатында өзара сауда көлемін ұлғайтудың маңыздылығын атап өтті. Одан басқа, екі елдің көшбасшылары халықаралық және өңірлік ұйымдардың, түркітілдес мемлекеттердің Парламенттік ассамблеялары аясындағы өзара іс-қимылдың барысын талқылады.

Сол күні Мемлекет басшысы Түркі кеңесіне (Түркітілдес мемлекеттер ынтымақтастығының кеңесі) мүше мемлекеттер басшыларының бейресми кездесуіне қатысты.

Кездесуде елдердің көшбасшылары алда болатын Түркі кеңесі IV отырысының күн тәртібіндегі өзекті мәселелерді талқылады, сондай-ақ халықаралық және өңірлік құрылымдар аясындағы көпжақты ынтымақтастықтың негізгі бағыттары жөнінде пікір алмасты.

5 маусым

Мемлекет басшысы Түркия Республикасының Бодрум қаласында өткен Түркі кеңесінің (Түркітілдес мемлекеттер ынтымақтастығының кеңесі) IV отырысына қатысты.

Саммитке сондай-ақ Әзірбайжан Республикасының Президенті И.Г. Алиев, Қырғыз Республикасының Президенті А.Ш. Атамбаев, Түркия Республикасының Президенті А. Гүл және Түрікменстан Президенті Г.М. Берdimұхамедов қатысты.

Саммит барысында Қазақстан Президенті Түркі кеңесін толыққанды интеграцияланған ұйымға айналдыру және жалпы түркі әлемін одан әрі дамыту мақсатында Түркі кеңесін институционалдық тұрғыдан нығайтуға бағытталған бірқатар ұсыныстарын айтып, сөз сөйледі. (Қосымшаны қараңыз).

Саммит қорытындысы бойынша Түркі кеңесі IV отырысының декларациясы қабылданды.

Түркі кеңесі (Түркітілдес мемлекеттер ынтымақтастығының кеңесі) — 2009 жылы Н.Ә. Назарбаевтың бастамасымен құрылған Қазақстан, Әзірбайжан, Қырғызстан және Түркияның мемлекетаралық бірлестігі. Ұйымның Ыстамбұл қаласында орналасқан хатшылығы 2010 жылғы 16 қыркүйегінен жұмыс істей бастады.

Мемлекет басшысы Түркі кеңесі (Түркітілдес мемлекеттер ынтымақтастығының кеңесі) IV отырысының жұмысы аясында бірқатар екіжақты кездесулер өткізді.

Түрікменстан Президенті Г.М. Бердымұхамедовпен кездесуде оның 2013 жылғы 10–11 мамырда Қазақстанға жасаған мемлекеттік сапарының қорытындысы бойынша қол жеткізілген уағдаластықтардың іске асырылу барысы талқыланды, сондай-ақ сауда-экономикалық, мұнай-газ, транзиттік-көлік, мәдени-гуманитарлық салалардағы, соның ішінде шекаралық облыстардағы ынтымақтастықты кеңейту мәселелері қаралды.

Түркия Республикасының Президенті А. Гүлмен келіссөздерде Қазақстан-Түркия стратегиялық серіктестігін нығайтудың басты бағыттары талқыланды, сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелері тілге тиек етілді.

Мемлекет басшысы Египет Араб Республикасының Президенті Әбдел Фаттах Ас-Сисиге оның осы лауазымға сайлануына байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

9 маусым

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №206-V, «Инновациялық технологиялар паркі» инновациялық кластері туралы» №207-

V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне «Инновациялық технологиялар паркі» инновациялық кластері мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №208-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының қалыптастырылуы мен пайдаланылуы туралы 2013 жылғы есепті бекіту туралы» №835 Жарлығына қол қойды.

11 маусым

Мемлекет басшысы Ақмола облысының Бұрабай қаласына 2014 жылғы 12 маусымда болатын өз жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің XXVII пленарлық отырысына қатысу үшін келді.

Келе салысымен Н.Ә. Назарбаев «Қазақстанның 2010–2014 жылдарға арналған индустриялық бағдарламасындағы шетелдік инвестициялар» атты көрмені қарап шығып, онда «Абу-Даби Плаза», «Астана ЭКСПО-2017», «Көк жайлау» таулы курорты» және Алматы медициналық орталығы тәрізді жобалардың жүзеге асырылу барысымен танысты.

Одан басқа, Н.Ә. Назарбаевқа Щучье-Бурабай курорттық аймағын дамыту және қала сыртындағы Borovoe country club коттедж кентінің, гольф-клубтың, сондай-ақ Назарбаев университетінің ғылыми-зертханалық кешенінің жобалары көрсетілді.

Сол күні Мемлекет басшысы 2014 жылғы 12 маусымда болатын өз жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің XXVII пленарлық отырысына қатысу үшін келген «Eni S.p.A.» компаниясының бас атқарушы директоры К. Дескальцимен, «General Electric Oil and Gas» компаниясының президенті және бас атқарушы директоры Л. Симонеллимен, «Ресей жинақ банкі» ААҚ басқармасының төрағасы Г.О. Грефпен, «Glencore Xstrata» компаниясының бас атқарушы директоры А. Глазенбергпен және «Polpharma S.A.» компаниясының байқаушы кеңесінің президенті Е.Старакпен екі жақты кездесулер өткізді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы «Қазақстанда энергия тиімділігін арттыру» жобасы бойынша грант туралы келісімге қол қою туралы» №836 Жарлығына қол қойды.

12 маусым

Мемлекет басшысы Ақмола облысының Бурабай қаласында өткен өз жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің XXVII пленарлық отырысына төрағалық етті.

Отырысқа «Eni S.p.A.» компаниясының бас атқарушы директоры К. Дескальци, «General Electric Oil and Gas» компаниясының президенті және бас атқарушы директоры Л. Симонелли, «Ресей жинақ банкі» ААҚ басқармасының төрағасы Г.О. Греф, «Glencore Xstrata» компаниясының бас атқарушы директоры А. Глазенберг, «Polpharma S.A.» компаниясының байқаушы кеңесінің президенті Е. Старак және тағы басқалар қатысты.

Кеңес отырысы Қазақстанның үдемелі индустриялық-инновациялық дамуының екінші бесжылдығын жүзеге асыруға шетел инвесторларының қатысу мәселелеріне арналды.

Бұл ретте Н.Ә. Назарбаев, осы үдеріске белсенді қатысуға шақыра отырып, шетел инвесторлары үшін мемлекеттің жеңілдіктер пакетін қабылдағанын хабарлады. Оның қатарында, инвесторларды корпоративтік табыс салығын және жер салығын төлеуден — 10 жыл мерзімге, мүлікке салынатын салықтан 8 жылға босату; нысандарды пайдалануға берген соң, 30%-ға дейінгі негізгі шығындарын мемлекеттің өтеуі; қосылған құн салығы мен акциздерден басқа барлық салықтар мен төлемдерді ұлғайтуға қатысты заңнаманың тұрақтылығына кепілдік беру бар.

«Мен атап өткен шаралардың бәрі «Инвестициялар туралы» заңның өзгертілген жобасында қарастырылған. Ол заң жобасын Үкімет әзірледі және оны бірнеше күн бұрын Парламент мақұлдады. Бүгін сіздердің қатысуларыңызбен мен заң жобасына қол қоямын, ол заңға айналады», — деп мәлімдеді Президент сөзін түйіндей келе (Қосымшаны қараңыз).

Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Шетел инвесторлары кеңесі Қазақстанда жұмыс істейтін инвесторлармен тікелей диалог орнату және инвестициялық қызметпен байланысты проблемалық мәселелерін шұғыл шешу мақсатында Мемлекет басшысының Жарлығымен 1998 жылы 30 маусымда құрылды.

Кеңес консультативтік-кеңесші орган болып табылады. Кеңесті Қазақстан Республикасы Президенті басқарады. Президент оның қызметіне басшылық жасап, күн тәртібін бекітеді және отырыстарына төрағалық етеді.

Кеңес аясында 5 бірлескен жұмыс тобы — салық салу, заңнама, шетелдік инвесторлардың ағымдағы қызметі, Қазақстанның инвестициялық имиджін көтеру және мұнай-газ секторы мәселелері бойынша жұмыс істейді.

Кеңес отырысы жылына 1–2 рет өткізіледі.

Мемлекет басшысы өз жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің XXVII отырысының жұмысы аясында бірқатар екіжақты кездесулерді өткізді.

ЕҚДБ Президенті С. Чакрабортимен кездесу барысында банктің «Қазақстан-2015» стратегиясын, сондай-ақ Қазақстанның үдемелі индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасының жекелеген жобаларын жүзеге асыруға қатысуы туралы мәселелер талқыланды.

«Toyota Motor Corporation» компаниясы басқармасының төрағасы Т. Учиямадамен әңгімесінде Қазақстан аумағында «Toyota» маркалы автомобильдер өндірісін кеңейту мүмкіндіктері қаралды.

«Royal Dutch Shell» бас атқарушы директоры Б. Берденмен әңгіме барысында компанияның Қазақстандағы ықтимал инвестициялық жобаларына баса назар аударылды.

Сол күні Мемлекет басшысы Қазақстанға жұмыс сапарымен келген Италия Республикасы Министрлер кеңесінің төрағасы М. Ренцимен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында сауда-экономикалық, инвестициялық, мұнай-газ, көлік, энергетикалық және ауылшаруашылық салаларындағы екіжақты ынтымақтастықтың жай-күйі мен перспективалары талқыланды.

Келіссөздер қорытындысы бойынша «ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ мен «Eni S.p.A.» италиялық концерні арасында Қашаған мұнай-газ кен орнын зерттеумен және игерумен, сондай-ақ Каспий теңізінде кеме жасау орнының құрылысымен айналысатын бірлескен кәсіпорын құру туралы келісімге қол қойылды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне инвестициялық ахуалды жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №209-V Заңына қол қойды.

17 маусым

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі С.Н. Ахметовті қабылдап, ол министрліктің ағымдағы қызметі мен қазақстандық армияны одан әрі кәсібилендіру, заманауи қару-жарақпен жабдықтау, қорғаныс-өнеркәсіптік кешенді дамыту жөніндегі іс-шаралар туралы баяндады.

Қорғаныс министрі 2014 жылғы 10 маусымда Мәскеу қаласында өткен ҰҚШҰ қатысушы елдердің министрлер кеңесі отырысының қорытындылары туралы ақпарат берді.

Мемлекет басшысы «Нұр Отан» партиясы төрағасының бірінші орынбасары Б.Қ. Байбекті қабылдап, ол партия ұйымдарының 2014 жылдың бірінші жартыжылдығындағы қызметінің нәтижелері және тұрғындар арасында «Қазақстан–2050» стратегиясын түсіндіру жұмыстарының жүргізілу барысы туралы хабарлады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Президенті жанынан «Қоғамдық келісім» республикалық мемлекеттік мекемесін құру және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына толықтырулар енгізу туралы» №837, «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің Қаржы барлау бөлімшелері басшыларының кеңесін құру туралы келісімді бекіту туралы» №838, «Қазақстан Республикасы соттарының төрағасын, сот алқа төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №839, «Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік жоспарлау жүйесі туралы» 2009 жылғы 18 маусымдағы №827 және «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік жоспарлау жүйесінің одан әрі жұмыс істеуінің кейбір мәселелері туралы» 2010 жылғы 4 наурыздағы №931 жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» №840 жарлықтарына қол қойды.

18 маусым

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Байланыс және ақпарат агенттігінің төрағасы А.Қ. Жұмағалиевті қабылдап, ол саланың ағымдағы ахуалы туралы, сондай-ақ Агенттіктің отандық ақпарат кеңістігін «Ақпараттық Қазақстан–2020» Мемлекеттік бағдарламасындағы міндеттерді жүзеге асыруды ескере отырып дамыту, Интернет желісінің отандық сегментінің дамуы және сандық эфирлік телевизияны енгізу туралы бойынша жоспарлары туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне этил спирті мен алкоголь өнімінің өндірілуін және айналымын мемлекеттік реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №210-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының зейнетақы жүйесін одан әрі жаңғыртудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасы туралы» №841, «Сотталғандарға кешірім жасау туралы» №842, «1995 жылғы 23 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы Байқоңыр қаласының мәртебесі және ондағы атқарушы өкімет органдарын құрудың тәртібі мен олардың мәртебесі туралы келісімге өзгеріс енгізу туралы хаттамаға қол қою туралы» №843 жарлықтарына қол қойды.

19 маусым

Мемлекет басшысы Қазақстанға мемлекеттік сарпермен келген Корея Республикасының Президенті Пак Кын Хемен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында энергетика, тау-кен өнеркәсібі, автомобиль жасау, машина жасау, құрылыс, денсаулық сақтау, білім және ғылым салаларындағы екіжақты ынтымақтастықтың жай-күйі мен перспективалары талқыланды. Бұл ретте, тараптар екі елдің Балқаш ЖЭС, Атырау облысындағы газ-химия кешенінің құрылысы және Каспий қайраңындағы «Жамбыл» мұнай кен орнын игеру бойынша бірлескен жобаларды жүзеге асыру бойынша өзара әрекет етудің тәжірибесіне оң баға берді.

Әңгімелесушілер сондай-ақ халықаралық және өңірлік ұйымдар желісі бойынша екіжақты ынтымақтастыққа ерекше назар аудара отырып, халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелері бойынша пікір алмасты.

Келіссөздер қорытындысы бойынша мемлекет басшыларының Бірлескен мәлімдемелері қабылданды, сондай-ақ Қазақстан Республикасы мен Корея Республикасы арасындағы визалық режимді жою туралы мемлекетаралық келісімге және юриспруденция, білім, орман шаруашылығы және Қазақстан ормандарын қалпына келтіру салаларындағы өзара түсіністік пен ынтымақтастық туралы ведомствоаралық меморандумдарға қол қойылды.

Сол күні Мемлекет басшысы Корея Республикасының Президенті Пак Кын Хемен бірге Астана қаласының «Риксос» отелінде өткен Қазақстан-кореялық бизнес форумына қатысты.

Қатысушыларға арнаған сөзінде Қазақстан Президенті «қазақтар мен кәрістер адам сенгісіз тарихи сындардан бірге өтіп, бауырлас елге айналды. Қазақстан өткен ғасырдың 30-шы жылдарында депортацияланған 100 мыңнан астам кәрістер үшін екінші отаны атанды.

Біз сол қиын-қыстау кезінде барлық қиындықтарды тең бөлістік. Бүгінгі күні Қазақстандағы корей халқының диаспорасы мемлекетіміздің дамуына айрықша үлесін қосып отыр», — деп атап айтты.

Екі елдің іскерлік ынтымақтастығының перспективті бағыттарын сөз ете отырып, Н.Ә. Назарбаев Қазақстанның Еуразиялық экономикалық одаққа кіруіне байланысты ашылып отырған зор мүмкіндіктерге корейлық бизнесмендердің назарын аударды. «Қазақстан инвесторлардың ЕАЭО нарығына кіруі үшін тиімді сөре алаңы болып табылады. Жуырда инвестициялық көшбасшы мәртебесін нығайту үшін біз инвесторларға арналған ынталандырулар мен преференциялардың жаңа пакетін қабылдадық. Біз сондай-ақ Дүниежүзілік сауда ұйымына кіруге ниеттіміз, бұл Қазақстанның инвестициялық тартымдылығын арттыруға қосымша серпін береді», — деді Мемлекет басшысы. Одан басқа, Н.Ә. Назарбаев бағдарламаның екінші кезеңі өңдеу өнеркәсібінің, инновациялық және сервистік салалардың дамуын көздейтінін ерекше атап өтіп, елдің Үдемелі индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасына толық тоқталды.

20 маусым

Мемлекет басшысы Қазақстанға жұмыс сапарымен келген Иордания Хашимит Корольдігінің Королі Абдалла II бен Хусейнмен кездесті.

Шағын құрамдағы келіссөздер барысында сауда-экономикалық, инвестициялық, ғылыми-техникалық және мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты ынтымақтастықты одан әрі дамыту басымдықтары талқыланды.

Мемлекет басшылары сондай-ақ халықаралық күн тәртібіндегі кең ауқымды мәселелер бойынша пікір алмасты. Өз тарапынан Иордания Королі Н.Ә. Назарбаевқа Қазақстанның көп жылдар бойы сириялық босқындарға қатысты мәселеде қолдау көрсетіп келе жатқанына ризашылығын білдірді.

Мемлекет басшысы Испания Королі Фелипе VI оның таққа отыруына байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «Б.Т. Әбдішев туралы» №844, «Н.Қ. Әбдібековті Қарағанды облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №845, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» №846 жарлықтарына қол қойды.

23 маусым

Мемлекет басшысы Ақтөбе облысында жұмыс сапарымен болып, онда келе сала Ақтөбе қаласындағы «Қазхром» ТҰК» АҚ жаңа ферроқорыту зауытына барып, алғашқы балқыту пешін салтанатты түрде іске қосты.

Содан соң Президент «Достық» су спорты түрлерінің орталығында болып, кешенді жүзуден спортшылардың өнерін тамашалады.

Одан кейін Мемлекет басшысы «Дәру клиникасы» көпбейінді медициналық оңалту орталығын аралап көріп, оның ұжымымен және емделушілерімен әңгімелесті, олардың арасында Н.Ә. Назарбаевты бала кезінен танитын 93 жастағы Е. Санжарова да бар болып шықты. Ол онымен жылы естеліктерімен бөлісіп, денсаулық тіледі.

Мемлекет басшысы сондай-ақ салынып жатқан «Нұр Ақтөбе» тұрғын үй кешенінде болып, оны тұрғызу барысымен танысты.

Жұмыс сапарының соңында Президент облыс жұртшылығының өкілдерімен және кәсіпкерлермен кездесті.

Сол күні Мемлекет басшысы Шығыс Қазақстан облысына жұмыс сапарымен кетіп, оның барысында Өскемен технологиялық жабдықтар зауытында болды және оның салтанатты ашылуына қатысып, өңірдегі Индустрияландыру картасының жүзеге асырылу барысымен танысты.

Өскемен технологиялық жабдықтар зауыты «Жаңа металлургия» мыс зауытымен («Қазмырыш» ЖШС еншілес кәсіпорны), титан құймалары мен балқымаларын өндіретін «ПОСУК Титаниум» ЖШС-мен («Өскемен титан және магний комбинаты» АҚ мен Оңтүстік Кореялық «POSCO» құрыш құю компаниясының бірлескен кәсіпорны) және т.б. қатар Шығыс Қазақстан облысында жүзеге асырылатын Индустрияландыру картасының перспективті инновациялық жобаларының бірі болып табылады.

Бұл ТМД-дағы өнеркәсіп өндірісінде технологиялық газ шаңынан тазалауға арналған жоғары технологиялық жабдықтар, сондай-ақ жылыту қазандарына және ЖЭО арналған әр түрлі технологиялық жабдықтар өндірілетін жалғыз кәсіпорын.

24 маусым

Мемлекет басшысы Шығыс Қазақстан облысына жұмыс сапары барысында Өскемен қаласының бірқатар спорттық нысандарын, оның ішінде жекпе-жек сарайын, жеңіл атлетика орталығын және жүзу бассейнін қарап шықты.

Содан кейін Президент «Айтас-МП» ЖШС барып, онда құс еті өнімдерін терең өңдеу және өндіру зауытының өндірістік қуатымен, сондай-ақ облыстың агроөнеркәсіп кешенінде іске асырылып жатқан жобалармен танысты.

Жұмыс сапарының соңында Н.Ә. Назарбаев облыс жұртшылығының өкілдерімен және кәсіпкерлермен кездесті.

27 маусым

Мемлекет басшысы Арнасай көшесі мен Қабанбай даңғылының қиылысындағы «Пригородный» тұрғын алабында орналасқан жаңа астаналық мешітке барып, Қазақстанның барлық мұсылмандарын қасиетті Рамазан айының басталуымен құттықтады.

Сол күні Мемлекет басшысы Бейбітшілік және келісім сарайының сахнасында атақты ресейлік балетмейстер Н.В. Дмитриевскиймен қойылған, «Astana Ballet» ұжымының орындауындағы «Әлем» балетінің премьерасын тамашалады.

Мемлекет басшысы «Кәсіптік одақтар туралы» №211-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне кәсіптік одақтардың қызметі және еңбек қатынастарын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №212-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Дипломатиялық дәрежелер беру туралы» №847 Жарлығына қол қойды.

30 маусым

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Сыртқы істер министрі Е.Ә. Ыдырысовты қабылдап, ол сыртқы саяси ведомствоның 2014 жылдың бірінші жартыжылдығындағы қызметінің негізгі қорытындылары туралы баяндады.

Е.Ә. Ыдырысов сондай-ақ Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарттың күшіне енуін қамтамасыз ету бойынша жұмыстың барысы туралы және БҰҰ Қауіпсіздік кеңесінің 2017–2018 жылдардағы тұрақты емес мүшесінің орнына ұсынылатын Қазақстанның кандидатурасын ілгерілету жұмыстары туралы хабардар етті.

Кездесу соңында Президент Сыртқы істер министрі мен барлық қазақстандық дипломаттарды кәсіби мереке — Дипломатиялық қызмет күнімен құттықтады,

олар мемлекет мүдделерін ілгерілету, біздің азаматтарды қорғау және шетел мемлекеттерімен қарым-қатынасты дұрыс жолға қою бағытында маңызды жұмыс атқаратынын атап өтті.

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Акорда» резиденциясында Астана қаласының «жасыл белдеуін» дамыту мәселелері бойынша кеңес өткізді.

Кеңеске Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің басшысы Н.З. Нығматуллин, Қоршаған орта және су ресурстарының министрі Н.Д. Қаппаров, Астана қаласының әкімі И.Н. Тасмағамбетов, Ақмола облысының әкімі С.В. Кулагин және Қоршаған орта және су ресурстарының вице-министрі Е.Н. Нысанбаев қатысты.

Кеңес барысында елорданың айналасындағы жасыл аймақты дамытудың қазіргі жағдайы мен перспективалары талқыланды. Бұл ретте, Президентке 2020 жылға қарай ағаш отырғызу алаңын 100 гектарға дейін кеңейту, қазіргі отырғызылған ағаштардың арасындағы бос орындарды толтыру, «ЭКСПО-2017» Халықаралық көрмесіне дайындық шеңберінде рекреациялық аймақтарды қалыптастыру, сондай-ақ «Астана-Щучье» тас жолының бойында, Вячеслав су қоймасының және «Қарабидайық» ағынды суларын жинайтын тоғанның айналасына жасыл желектерді отырғызу бойынша жоспарланған жұмыстар туралы баяндады.

Сол күні Мемлекет басшысы астана айналасындағы жасыл аймақты аралап ұшып өтіп, оның қорытындысы бойынша бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдеріне брифинг өткізді.

Н.Ә. Назарбаев бұл ұшып өтудің мақсаты 1998 жылы басталған астана айналасында «жасыл белдеу» құру жұмысының барысымен танысу болғанын атап өтті. «Сол кезден бері 16 жыл өтті, Астана айналасында «жасыл белдеу» орнады. Оның жазық даладағы нағыз орманға айналғаны маңызды. Бірақ бері бұл жер жарамсыз болғандықтан, ағаш өспейді деп санаған еді. Алайда, біздің орманшылар мен ғалымдардың бұл мәселеге біліктілікпен қарауы, қажетті көшеттерді іріктеп алуы ғажап нәрсе жасауға мүмкіндік берді. Қаланың айналасында 60 мың гектар, қала ішінде тағы 20 мың гектар аумаққа ағаш егілді. Егілген орманның жалпы ауданы 2020 жылға дейін 100 мың гектарға жетеді, — деді Президент.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының азаматтарына, оралмандарға және Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхаты бар адамдарға олардың мүлікті жария етуіне байланысты рақымшылық жасау туралы» №213-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасының азаматтарына, оралмандарға және Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхаты бар адамдарға олардың мүлікті жария етуіне байланысты рақымшылық жасау мәселелері бойынша толықтырулар енгізу туралы» №214-V, «2010 жылғы 9 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Қазақстан Республикасына мұнай және мұнай өнімдерін жеткізу саласындағы сауда-экономикалық ынтымақтастық туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №215-V, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Сингапур Республикасының Үкіметі арасындағы Табысқа салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Сингапур Республикасының Үкіметі арасындағы хаттаманы ратификациялау туралы» №216-V, «Есірткі, психотроптық заттар мен олардың прекурсорларын Кеден одағының кеден аумағы арқылы өткізу тәртібі туралы келісімді ратификациялау туралы» №217-V, «Қылмыстық әрекеттен түскен табыстарды жылыстату, анықтау, алып қою және тәркілеу туралы конвенцияны ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгеріс енгізу туралы» №218-V, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Өзбекстан Республикасы Үкіметінің арасындағы Шекара өкілдерінің қызметі туралы келісімді ратификациялау туралы» №219-V, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Эстония Республикасының Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді ратификациялау туралы» №220-V, «Каспий теңізіндегі қауіпсіздік саласындағы ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» №221-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі мемлекетаралық кеңесті құру туралы келісімді бекіту туралы» №848 Жарлығына қол қойды.

ШІЛДЕ

Дс		7	14	21	28
Сс	1	8	15	22	29
Ср	2	9	16	23	30
Бс	3	10	17	24	31
Жм	4	11	18	25	
Сн	5	12	19	26	
Жк	6	13	20	27	

1 шілде

Мемлекет басшысы Астана қаласы бойынша жұмыс сапарын жасап, оның барысында елорданың сол жағалауында пайдалануға берілген «Hilton Garden Inn» әкімшілік-қонақ үй кешенін қарап шықты.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді (Сот төрелігі секторын институционалдық нығайту жобасы) ратификациялау туралы» №222-V, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Италия Республикасының Үкіметі арасындағы Ауғанстан Ислам Республикасын тұрақтандыру мен қалпына келтіру жөніндегі іс-қимылдарға Италия Республикасы Қарулы Күштерінің қатысуына байланысты Қазақстан Республикасының аумағы арқылы әскери мүлік пен персоналдың транзитін қамтамасыз ету туралы келісімді ратификациялау туралы» №223-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің құзыретті органдарының оқу орындарында терроризмге қарсы бөлімшелер мамандарын даярлаудағы ынтымақтастық туралы келісім бойынша Қазақстан Республикасынан құзыретті органдарды белгілеу туралы» №849 Жарлығына қол қойды.

2 шілде

Мемлекет басшысы Астана қаласы бойынша жұмыс сапарын жасап, оның барысында Қазақстан Республикасы Ұлттық мұражайының салтанатты ашылу рәсіміне қатысты. Астана, Тәуелсіз Қазақстан, алтын, ежелгі және орта ғасыр тарихы, этнография және заманауи өнер залдарын аралап көріп, Президент мұражайдың қыш кітабына естелік жазба қалдырды.

Содан соң Н.Ә. Назарбаев Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті — Ұлт көшбасшысы кітапханасының жаңа ғимаратына барып, оның негізгі қорларымен және жәдігерлерімен танысты.

Сол күні Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Үкіметінің Қазақстан Республикасының Үдемелі индустриялық-инновациялық дамуы жөніндегі мемлекеттік бағдарламасының бірінші бесжылдығын жүзеге асыру қорытындысы туралы есебін тыңдады.

Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті — Ұлт көшбасшысы кітапханасының жаңа ғимаратында өткен кеңестің басында Н.Ә. Назарбаев «Қазақстанның жаңа индустрияландырылуы: 2014 жылдың I жартыжылдығының нәтижесі» көрмесімен танысты, онда «Iveco» (Италия), «Toyota Tsusho Corporation» (Жапония), «Emirates Future» (Иордания), «LG Electronics» (Оңтүстік Корея), «Isoplus» (Германия) және т.б. компаниялардың атынан шетел инвесторларының қатысуымен жүзеге асырылған өңдеу өнеркәсібіндегі жаңа жобалардың тұсауы кесілді.

Тыңдау қорытындысы бойынша Президент ҰИИДМБ-ның оң нәтижелерін атап көрсете отырып, оның бірінші бесжылдығын жүзеге асыру қазақстандық экономиканың құрылымын айтарлықтай өзгертуге мүмкіндік бермегенін баса айтты. «Өңдеуші өнеркәсіптің өсімі баяулады, оның ІЖӨ құрылымындағы салыстырмалы үлесі 2010 жылғы 11,3%-дан 2013 жылғы 10,9%-ға төмендеді. Өндіруші өнеркәсіпте айтарлықтай өсу болмағанын ескере отырып, сарапшылар экспорттың шикізаттық емес үлесі 30 пайыздан 20 пайызға дейін төмендегенін айтты.

Біз инновацияға, заманауи технологияларға негізделген табысты индустриялық жобалардың, индустриялық революцияға бастапқы тарт алаңы болатындай жобалардың ілкімді қатарын жасай алмадық», — деді ол.

Кеңес аясында сондай-ақ өңірлермен телекөпір өтті, оның барысында жұмыс істеп тұрған және салынып жатқан индустриялық-инновациялық нысандардың бірқатары көрсетілді.

Президент «Қорғас – Шығыс қақпасы» АЗА құрғақ портының, ұзындығы 1,5 мың километр «Солтүстік – Шығыс – Оңтүстік» электр қуатының желілері құрылысына бастау салды.

Кеңестің соңында Мемлекет басшысына «Құрметті металлург» белгісі салтанатты түрде табыс етілді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Қазақстан Республикасының аумағы арқылы Қытай Халық Республикасына ресейлік мұнайды тасымалдау саласындағы ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» №224-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік

басқару мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №225-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен нағдау туралы» №850, «Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласын дамытудың 2011–2015 жылдарға арналған «Саламатты Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 29 қарашадағы №1113 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №851, «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдарының қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №852 қбп жарлықтарына қол қойды.

3 шілде

Мемлекет басшысы Астана қаласы бойынша жұмыс сапарын жасап, оның барысында Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті — Ұлт көшбасшысының атындағы Қорғаныс министрлігінің Ұлттық қорғаныс университеті жаңа ғимаратының ашылу рәсіміне қатысты.

Президент профессорлық-оқытушылар құрамын және университет тыңдаушыларын құттықтап, оқу үдерісінің мониторинг орталығын, жедел өнер кафедрасын және жоо кітапханасын қарап шықты. Соңында Н.Ә. Назарбаев құрметті қонақтар кітабында жазба қалдырды.

Содан соң, Мемлекет басшысы «Астана ЭКСПО-2017» көрме кешені құрылысының барысымен, сондай-ақ көрме аясында жүзеге асырылатын «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ, «Sembol Investment & Development», «Mabetex Group», «BI Group», «Базис-А», «Трест «САЭМ», «Mega Management», «Astana Innovations» компанияларының жобаларымен танысты.

Ұлттық қорғаныс университеті магистратура мен докторантура бағдарламалары бойынша басқарудың стратегиялық, жедел-стратегиялық және жедел-тактикалық буындары үшін әскери кадрларды даярлауға арналған Орталық Азиядағы жалғыз жоғарғы әскери оқу орны болып табылады.

Сол күні Мемлекет басшысы «Астана Опера» Мемлекеттік опера және балет театрында болып, атақты «Ла Скала» театрының ұжымымен ұсынылған, хореограф Р.Х. Нуриевтің қойылымындағы «Дон Кихот» балетінің премьерасын тамашалады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі» №226-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қылмыстық заңнаманы жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №227-V, «Дене шынықтыру және спорт туралы» №228-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне дене шынықтыру және спорт мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №229-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасының пошта туралы заңнамасының нормаларын Дүниежүзілік пошта одағы актілерінің нормаларымен біріздендіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №230-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №853, «Ә.Т. Садықұлов туралы» №854, «А.Ж. Күреңбековті Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы қызметіне тағайындау туралы» №855, «Қазақстан Республикасы соттарының төрағаларын, сот алқаларының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №856, «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2014 жылға арналған нысаналы трансферт бөлу туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 10 қазандағы №669 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №857 жарлықтарына қол қойды.

4 шілде

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы «Атамекен» этномемориалды кешенінде өткен Мемлекеттік туды көтеру салтанатты рәсіміне қатысты.

Шара барысында Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысы Н.Ә. Назарбаев елдің жоғарғы әскери оқу орындарының үздік түлектеріне офицерлік погондарды табыс етті.

Рәсім соңында Президент қала тұрғындарымен әңгімелесіп, оларды Астана күнімен құттықтады.

Мемлекеттік туды көтеру Астана күнін мерекелеудің басталуын білдіретін жыл сайынғы дәстүрге айналды.

Кешен үстіне орнатылған Мемлекеттік ту 111 метр биіктікке көтеріліп, оны астананың кез келген бұрышынан көруге болады.

Мемлекет басшысы Астана қаласы бойынша жұмыс сапарын жасап, оның барысында Астана күні қарсаңында пайдалануға берілген «Marriott Astana Hotel» қонақ үй-әкімшілік кешенінің жаңа ғимаратын қарап шықты.

Сол күні Мемлекет басшысы қаласында өткен ТМД мүше мемлекеттердің Қорғаныс министрлері кеңесінің отырысына қатысушыларды қабылдады.

Кездесу барысында Қазақстан Президенті тұрақсыз геосаяси ахуал мен әлемдік экономиканың аумалы-төкпелі жағдайында қорғаныс және әскери-техникалық ынтымақтастықты дамытудың маңызды екенін атап өтті.

«Бізде ҰҚШҰ аясында одақтастық қарым-қатынастар, өзара қорғау, әуе шабуылына қарсы ортақ сыртқы қорғаныс қалыптасты. Бізге осы қатынастарды және бір-бірімізге деген сенімді сақтау қажет. Біздің мемлекеттеріміздің бірлескен тәжірибесі, адами байланыстар, ортақ білім берудің әскери саланы да қамтыған ортақ үрдісі, қару-жарақтың бірыңғай түрімен жабдықтау, сондай-ақ сыртқы шекараларды қорғаудың ортақ кеңістігі — осының бәрі тығыз байланыстарды бұдан әрі де сақтау қажеттігін білдіреді», — деп мәлімдеді ол. Осыған байланысты Н.Ә. Назарбаев Қазақстанда әскери техниканың бірқатар құрамдастарын өндіретін бірлескен кәсіпорын ашу туралы мәселені ойластыруды ұсынды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексі» №231-V, «Қазақстан Республикасының кейбір конституциялық заңдарына қылмыстық-процестік заңнаманы жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» №232-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық ак-

тілеріне қылмыстық-процестік заңнаманы жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №233-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Е.Х. Қазыханов туралы» №858, «Н.Б. Онжанов туралы» №859, «Н.Б. Онжановты Қазақстан Республикасы Президентінің көмекшісі қызметіне тағайындау туралы» №860 жарлықтарына қол қойды.

5 шілде

Мемлекет басшысы «Астана Опера» мемлекеттік опера және балет театрында Астана күніне байланысты өткен салтанатты қабылдауға қатысты.

«Астананың қалыптасуы халық тағдырымен және тәуелсіз мемлекетіміздің шежіресімен тығыз байланысты. Біз осы астанада ел тарихының жаңа беттерін ашып, болашаққа зор сеніммен қараймыз. Астана мемлекеттілік пен егемендіктің ерекше символына айналды. Мұның бәрі — біздің барлығымыздың ортақ еңбегіміздің нәтижесі», — деді Н.Ә. Назарбаев сөйлеген сөзінде.

Содан кейін Президент Астана қаласының Замауи өнер мұражайының директоры Н.В. Шивринаға, «Астана Опера» мемлекеттік опера және балет театрының директоры Т.М. Мұхамеджановқа және «Symbol Insaat» АҚ компаниясының президенті Ф.Таминджеге «Астана қаласының құрметті азаматы» атақтарын берді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Қылмыстық-атқару кодексі» №234-V, «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» №235-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әкімшілік құқық бұзушылық туралы заңнама мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №236-V заңдарына қол қойды.

6 шілде

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында В.В. Путин Н.Ә. Назарбаевты туған күнімен құттықтап, оған зор денсаулық, еңбекте табыс тіледі.

Одан басқа, мемлекет басшылары екіжақты ынтымақтастықтың жай-күйі мен келешегін, сондай-ақ

интеграциялық үдерістердің іске асырылу барысын талқылады.

7 шілде

Мемлекет басшысы Грузияның бұрынғы Президенті Э.А. Шеварднадзенің қайтыс болуына байланысты оның отбасына көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Эдуард Амвросиевич Шеварднадзенің дүние салғаны туралы қаралы хабарды күйзеле қабылдадым. Ол өз Отанының игілігі үшін орасан көп іс атқарған грузин халқының аса көрнекті өкілі, көреген саясаткер болды. Оның кәсіпқойлығы және ісіне адалдығы, тамаша адамгершілік қасиеттері оны білетіндердің баршасының шынайы құрметіне бөледі. Э.А. Шеварднадзенің жарқын бейнесі әрдайым біздің жүрегімізде сақталады», — делінген жеделхатта.

10 шілде

Мемлекет басшысы Алматы қаласында жұмыс сапарымен болып, оның барысында өзінің алматылық резиденциясында Қазақстан Республикасының Премьер-министрі К.Қ. Мәсімов пен Ұлттық банкінің төрағасы Қ.Н. Келімбетовті қабылдады.

Кездесу барысында К.Қ. Мәсімов Президентке елдің бірінші жартыжылдықтағы экономикалық дамуының негізгі қорытындылары және Үкіметтің екінші жартыжылдыққа арналған жұмыс жоспарлары туралы баяндады.

Өз кезегінде Қ.Н.Келімбетов елдің қаржылық секторы мен банктік жүйесінің жай-күйі, сондай-ақ Ұлттық банкпен жүргізіліп жатқан ақша-несие саясаты туралы ақпарат берді.

Кездесу қорытындысы бойынша Президент елдің қаржылық жүйесінде тұрақтылықты қамтамасыз ету және экономиканың даму қарқынын сақтау бойынша тапсырмалар берді.

11 шілде

Мемлекет басшысы Алматы қаласына жұмыс сапары барысында өзінің алматылық резиденциясында бірқатар кездесулер өткізді.

Қазақстан Республикасына еңбегі сіңген қайраткер, жазушы С.А. Досановпен әңгімесінде заманауи отандық әдебиеттің жай-күйі мен келешегі, сондай-ақ қоғамдық дамудың өзекті мәселелері талқыланды.

Танымал қоғам қайраткері Ө.С. Сәрсеновпен әңгімеде заманауи отандық әдебиет пен қоғам өмірінің түрлі даму аспектілері бойынша пікір алмасу өтті.

Сол күні Мемлекет басшысы Алматы облысына жұмыс сапарымен барып, оның барысында Талғар ауданы Панфилов селосындағы Қазақ ұлттық аграрлық университетімен бірлесіп құрылған «Байсерке-Агро» ЖШС өндірістік шаруашылығын қарап шықты.

Президентке дәнді дақылдардың жаңа сұрыптары, пестицидтер мен биотыңайтқыштардың алуан түрлері, сондай-ақ шаруашылық базасында қазақстандық ғалымдармен алынған ветеринарлық препараттар көрсетілді. Сондай-ақ Н.Ә. Назарбаев ауылшаруашылық техниканың жаңартылған түрлерімен және мал шаруашылығының нысандарымен танысты.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №861 қбп, «М. Вэнгборгты Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» №862 жарлықтарына қол қойды.

14 шілде

Мемлекет басшысы Германияның Федералды канцлері А. Меркельге Германия құрамасының футболдан әлем чемпионатында жеңіске жетуіне байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

15 шілде

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинге Мәскеу метрополитенінде болған пойыз апатына байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Мәскеу метросындағы пойыз апаты салдарынан адамдардың қазаға ұшырағаны туралы қайғылы хабарды зор күйзеліспен қабылдадым.

Қазақстан халқының және жеке өз атымнан қаза болғандардың туған-туыстары мен жақындарына шын

көңілден көңіл айтамын, сондай-ақ, апаттан зардап шеккендер тезірек сауығып кетеді деп үміттенемін.

Ресей халқына қайғылы оқиғаны көтеру үшін төзім мен сабыр тілеймін», — делінген жеделхатта.

16 шілде

Мемлекет басшысы Еуропалық комиссияның төрағасы Ж.-К. Юнкерге оның осы лауазымға сайлануына байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

18 шілде

Мемлекет басшысы Малайзия Федерациясының Премьер-министрі Н.Т. Разаққа «Malaysia Airlines» компаниясының «Амстердам – Куала-Лумпур» бағыты бойынша ұшқан ұшағының апатқа ұшырауына байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

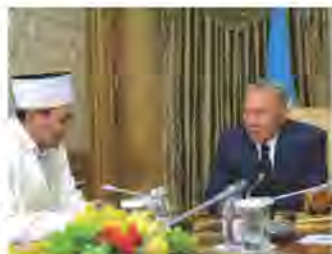
«Malaysia Airlines» компаниясы ұшағының Украина аумағында апатқа ұшырауы салдарынан көп адамның қаза болғаны туралы қайғылы хабарды терең күйзеліспен қабылдадым. Қазақстан халқының және жеке өз атымнан қаза тапқандардың туған-туыстары мен жақындарына шын көңілден көңіл айтамын», — делінген жеделхатта.

25 шілде

Мемлекет басшысы Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының төрағасы, Бас мүфти Е.М. Маямеровты қабылдап, ол ҚМДБ ағымдағы жұмысы туралы хабарлады.

Кездесу барысында сондай-ақ елдегі діни ахуал, жастардың діни сауаттылығының, рухани-адамгершілік тәрбиесінің проблемалары, сондай-ақ осы саланы мұқият талдау қажеттілігі талқыланды.

Кездесу соңында Президент Қазақстан мұсылмандарын алда келе жатқан Ораза айт мерекесімен құттықтады.

Мемлекет басшысы Алжир Халықтық Демократиялық Республикасының Президенті А.А. Бутефлика мен Франция Республикасының Президенті Ф. Олландқа «Air Algerie» әуе компаниясының бортында көптеген француз азаматтары болған жолаушылар ұшағының апатқа ұшырауына байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы «Сырбар» Сыртқы барлау қызметінің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 26 наурыздағы №773 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №863, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» №864, «Мемлекеттік билік органдары жүйесіндегі кадр саясатының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 29 наурыздағы №828 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №865, «Қазақстан Республикасы Президентінің «Ерекше стратегиялық маңызы бар су шаруашылығы құрылыстарының тізбесі туралы» 2004 жылғы 1 қарашадағы №1466 және «Концессияға беруге жатпайтын объектілердің тізбесі туралы» 2007 жылғы 5 наурыздағы №294 жарлықтарына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» №866, «Мемлекеттік өртке қарсы қызмет органдары жалауларының сипаттамасын бекіту туралы» №867 жарлықтарына қол қойды.

27 шілде

Мемлекет басшысы Г.Г. Головкинге бокстан WBA және IBO тұжырымдары бойынша кәсіпқойлар арасындағы әлем чемпионы атағын табысты қорғауына байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

28 шілде

Мемлекет басшысы «Астана» велокомандасының капитаны В. Нибалиге көпкүндік «Tour de France» жарысында жеңіске жетуіне байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы мерзімдік басылым беттерінен қазақстандықтарды Ораза айт мерекесімен құттықтады.

Мемлекет басшысы «А.Б. Қарашев туралы» №868, «Қазақстан Республикасы Президентінің «Мемлекеттік қызметтің кадр резерві туралы» 2003 жылғы 4 желтоқсандағы №1243 және «Мемлекет-

тік қызметшілер лауазымдарының тізілімін бекіту туралы» 2013 жылғы 7 наурыздағы №523 жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №869 жарлықтарына қол қойды.

29 шілде

Мемлекет басшысы Италия Республикасы Министрлер кеңесінің төрағасы М. Ренцимен телефон арқылы сөйлесті.

Италяндық тарап тың бастамасымен болған әңгіме барысында екіжақты ынтымақтастықты одан әрі нығайтудың негізгі аспектілері, сондай-ақ халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер талқыланды.

30 шілде

Мемлекет басшысы елдің әлеуметтік-экономикалық даму мәселелері бойынша кеңес өткізді.

Кеңеске Қазақстан Республикасы Премьер-министрі К.Қ. Мәсімов, Президенті әкімшілігінің басшысы Н.З. Нығматуллин және Президентінің көмекшісі Е.О. Орынбаев қатысты.

Кеңес барысында елдің 2014 жылдың 7 айындағы әлеуметтік-экономикалық дамуының қорытындылары, Қазақстанның әлемнің дамыған 30 мемлекетінің құрамына кіруін қамтамасыз ету бойынша іс-шаралардың жүзеге асырылуы, сондай-ақ алдағы кезеңге арналған басым міндеттер қаралды.

Одан басқа, Украинадағы ішкі саяси ахуалдың және сонымен байланысты халықаралық оқиғалардың отандық экономиканың дамуына ықпал ету ықтималдығының түрлі аспектілері талқыланды.

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында екі елдің көшбасшылары екіжақты ынтымақтастық пен Еуразиялық экономикалық одақты дамыту мәселелерін, сондай-ақ қыркүйекте болатын жоғары деңгейдегі кездесуге дайындық барысын талқылады.

Мемлекет басшысы «Р. Бернотасты Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» №870 Жарлығына қол қойды.

31 шілде

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының депутаттарын сайлауды 2014 жылғы 1 қазанға тағайындау туралы» №871, «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына арнайы экономикалық аймақтар мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №872 жарлықтарына қол қойды.

ТАМЫЗ

Дс		4	11	18	25
Сс		5	12	19	26
Ср		6	13	20	27
Бс		7	14	21	28
Жм	1	8	15	22	29
Сн	2	9	16	23	30
Жк	3	10	17	24	31

1 тамыз

Мемлекет басшысы «Бизнестің әлеуметтік жауапкершілігі жөніндегі «Парыз» конкурсы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 23 қаңтардағы №523 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №873, «Қазақстан Республикасын индустриялық-инновациялық дамытудың 2015–2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы және «Мемлекеттік бағдарламалар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №957 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» №874 жарлықтарына қол қойды.

4 тамыз

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасының Төрағасы Си Цзиньпинге Юньнань провинциясындағы Чжаотун қаласында болған жер сілкінісі салдарынан көптеген адамдардың қаза болуына және зардап шегуіне байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

5 тамыз

Мемлекет басшысы «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ басқармасының төрағасы Ө.Е. Шөкеевті қабылдап, ол «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ компаниялар тобындағы трансформациялау бағдарламасына дайындық барысы туралы баяндады. Ол, атап айтқанда, қорды трансформациялау бағдарламасының басымдығы бар төрт бағыты айқындалғанын атап өтті. Олар: корпоративтік басқару; стандарттау және бизнес-үдерістерді оңтайландыру; басқару мен бизнес-шешімдердің бірыңғай ақпараттық жүйесін жасау; барлық компаниялар тобында жұмысты үздіксіз жетілдіру мәдениетін қалыптастыру.

Қазіргі уақытта аталған бағдарламаны әзірлеу жұмысы аяқталуға таяу. Сонымен қатар, «Самұрық-Қазына» компаниялар тобын трансформациялау бағдарламасын ресми түрде бастап беретін халықаралық форум өткізу жоспарлануда.

6 тамыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Үкіметінің кеңейтілген отырысына төрағалық етті.

Отырыс барысында елдің экономикалық және әлеуметтік дамуының өзекті мәселелері қаралды, сондай-ақ алдағы кезеңге жоспарлар белгіленді.

Президент «Қазақстан-2050» стратегиясында көрсетілген міндеттерді жүзеге асыру бойынша жұмысты жүргізетін Үкімет қызметін белсендіруге назар аударды және қазіргі жағдайлар Үкіметтің алдына жаңа міндеттер қойып отырғанын атап өтті.

Атап айтқанда, 2015 жылдың 1 қаңтарынан Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарт күшіне енеді, сондай-ақ біздің ел ДСҰ-ға кіру туралы келіссөздердің соңғы сатысында тұр, ал үстіміздегі жылдың желтоқсан айына дейін ЭЫДҰ-мен бастапқы ынтымақтастық бағдарламасы қабылданатын болады (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы облыс әкімдерінің қатысуымен кеңес өткізді.

Кеңес барысында өңірлердің басшылары Президентті әлеуметтік-экономикалық ахуал бойынша атқарып жатқан жұмыстары туралы хабардар етті.

Н.Ә. Назарбаев өңірлік деңгейде шешуді қажет ететін бірқатар өзекті мәселелерді белгіледі. Атап айтқанда, ол орақ науқанына, сондай-ақ жылыту маусымына жан-жақты дайындық жасауға тапсырма берді.

Мемлекет басшысы, сонымен бірге, Парламент Сенатына сайлауды тиісті деңгейде ұйымдастыру қажеттігін атап өтті.

Сондай-ақ Атырау қаласында өтетін Қазақстан мен Ресейдің өңіраралық ынтымақтастық форумына дайындық барысына назар аударылды.

Сол күні Мемлекет басшысы Павлодар облысына жұмыс сапарымен кетіп, Екібастұз қаласына келе сала «Қазақстандық вагон жасау компаниясы» ЖШС-на барды.

Оның барысында Президент вагондарды жинау өндірісіне технологиялық жабдықтарды енгізу үдерісімен және оны қолдану тәртібімен танысты.

Н.Ә. Назарбаевқа кәсіпорынның өндірістік қызметі туралы және жүк вагондарын шығаруды шектеу туралы ақпарат ұсынылды.

Сондай-ақ Мемлекет басшысы цехтарды аралап көріп, кәсіпорын жұмысшыларымен әңгімелесті.

Содан соң Мемлекет басшысы Екібастұз қаласындағы «Проммашкомплект» ЖШС-на барды.

Оның барысында Президент өндірістік корпусстарды аралап, дөңгелектер мен жол ауыстырушы өнімдер

өндірісінің технологиялық үдерісімен танысты. Сондай-ақ Н.Ә. Назарбаевқа теміржол белтемірлері мен дөңгелек жұптарын, рельстік байланыстардың пластикалық элементтерін, темірбетонды діңгектер құрау өндірісін ұйымдастыру жөніндегі жобалардың жүзеге асырылу барысы туралы баяндалды.

Күн соңында Мемлекет басшысы Екібастұз қаласындағы М. Глинка атындағы балалар музыкалық мектебіне барып, жас дарындардың шығармашылығымен танысты, музыкалық аудиториялар мен залдарды аралап көрді.

Сондай-ақ Президентке кәсіби музыкалық білім беру үдерісі туралы баяндалды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мемлекеттік басқару жүйесінің реформасы туралы» №875, «Ә.Ә. Исекешевті Қазақстан Республикасының Инвестициялар және даму министрі қызметіне тағайындау туралы» №876, «Б.Т. Сұлтановты Қазақстан Республикасының Қаржы министрі қызметіне тағайындау туралы» №877, «Т.Б. Дүйсенованы Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрі қызметіне тағайындау туралы» №878, «А. Мұхамедиұлын Қазақстан Республикасының Мәдениет және спорт министрі қызметіне тағайындау туралы» №879, «Е.А. Досаевты Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрі қызметіне тағайындау туралы» №880, «В.С. Школьникті Қазақстан Республикасының Энергетика министрі қызметіне тағайындау туралы» №881, «Қазақстан Республикасы Үкіметінің кадр мәселелері туралы» №882, «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру жөніндегі шаралар туралы» №883, «Р.Т. Түсіпбеков туралы» №884, «Ә.М. Байменов туралы» №885, «Қ.П. Қожамжаровты Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» №886, «С. Арабиатты Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен наградтау туралы» №887, «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы консультативтік-кеңесші органдардың қызметін ұйымдастыру мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» №888 жарлықтарына қол қойды.

7 тамыз

Мемлекет басшысы Павлодар облысы бойынша жұмыс сапары барысында Павлодар мұнайхимия зауытында болды.

Зауытқа барған Президент жаңа өндірістік қондырғылардың құрылысына арналған алаңдарды аралап көріп, мұнайхимия зауытын жаңғырту жобасын жүзеге асыру барысымен танысты.

Сондай-ақ Мемлекет басшысы еңбек ұжымдарының өкілдерімен әңгімелесіп, еңбек жағдайымен және кәсіпорында жүргізіліп отырған әлеуметтік саясатпен танысты.

Содан соң Мемлекет басшысы Павлодар қаласындағы «KSP Steel» ЖШС-ның металлургиялық кәсіпорнына барды.

Президент онда ферроқорытпа және шарболат өндірісін ұйымдастыру жөніндегі инвестициялық жобалардың жүзеге асу барысымен танысты.

Сондай-ақ Елбасы өндірістік корпустарды аралап көрді және кәсіпорын жұмысшыларымен әңгімелесті.

Күн соңында Мемлекет басшысы Павлодар облысының жұртшылық өкілдерімен және кәсіпкерлерімен кездесті.

Кездесу барысында Президент бұл облыс Қазақстанның мықты индустриялық орталығы болып табылатынын және осында жұмыс істеп жатқан бірқатар кәсіпорындардың жұмысымен танысқанын атап өтті.

Мемлекет басшысы өңір өнімінің айтарлықтай үлесін басқа облыстардан, сондай-ақ Ресейден әкелетініне назар аударды. Бұл ретте, ол бар мүмкіндіктерді ескере отырып, Павлодар облысы өзін-өзі азық-түлікпен қамтамасыз ете алатынын атап айтты.

Президент алдағы орақ науқанына барлық дайындық жұмыстарын тиісті дәрежеде өткізуді тапсырды.

Сондай-ақ Н.Ә. Назарбаев өзекті әлеуметтік мәселелерді шешу және халықтың тұрмыс жағдайын жақсарту қажеттігіне баса назар аударды.

Одан басқа, Мемлекет басшысы облыстағы экологиялық жағдайды жақсарту бойынша жұмыс жүргізуді тапсырды.

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгімелесу барысында екі елдің көшбасшылары екіжақты ынтымақтастық және еуразиялық кеңістіктегі өңірлік өзара іс-қимыл мәселелерін талқылады.

Екі мемлекеттің басшылары Украинадағы дағдарыстық жағдай туралы, сондай-ақ Украина Президентімен әртүрлі форматтағы, оның ішінде, Украинаның Кеден одағы мүшелерімен кездесуі немесе ТМД Мемлекет басшылары кеңесінің кезектен тыс отырысы аясында тікелей келіссөздерді жүргізу бойынша бірлескен қадамдар жасау мүмкіндігі туралы пікір алмасты.

Одан басқа, В.В. Путин мен Н.Ә. Назарбаев тараптардың позициясын жақындата түсу үшін Сочиде болатын Әзірбайжан және Армения басшыларының кездесуін талқылады.

11 тамыз

Мемлекет басшысы Түркияның Премьер-министрі Р. Эрдоғанмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында Қазақстан Президенті Р. Эрдоғанды 2014 жылғы 10 тамызда болған жалпыхалықтық президент сайлауында жеңіске жетуімен құттықтады.

Сондай-ақ екіжақты ынтымақтастықтың өзекті мәселелері мен келешегі талқыланды.

Мемлекет басшысы Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенкомен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында екі елдің көшбасшылары Қазақстан-Беларусь ынтымақтастығының мәселелерін талқылады.

Сондай-ақ Еуразиялық экономикалық одақты дамыту, оның ішінде ЕАЭО туралы шартты ратификациялау және оған Армения мен Қырғызстанның қосылуы туралы мәселелер бойынша пікір алмасу өтті.

Екі мемлекет басшылары сондай-ақ Украинадағы ахуалды және еуразиялық «үштік» пен Украинаның кездесуін өткізу мүмкіндіктерін талқылады.

Мемлекет басшысы Түркия Республикасының Премьер-министрі Р. Эрдоғанға оның президенттік сайлауда жеңіске жетуіне байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы Иран Ислам Республикасының Президенті Х.Руханиге Тегеран қаласында «Сепакан Эйр» әуе компаниясының ұшағы апатқа ұшырауына байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «Қ.Ш. Сарыбай туралы» №889, «Б.Ә. Бекназаровты Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының депутаты қызметіне тағайындау туралы» №890, «Р.Т. Түсіпбековті Қазақстан Республикасы Жоғары сот кеңесінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» №891 жарлықтарына қол қойды.

12 тамыз

Мемлекет басшысы жағадан тағайындалған Қазақстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті елшілер — Малайзия Федерациясының елшісі Х.А. Хамидадан, Эстония Республикасының елшісі Я. Рейнхольдтан, Ливия Мемлекетінің елшісі Салим Абдурахман әл-Суейтиден, Иран Ислам Республикасының елшісі М.Дамирчилудан, Тәжікстан Республикасының елшісі Н.Ализодадан, Канада елшісі Ш. Стайлдан сенім грамоталарын қабылдады.

Мемлекет басшысы Түрікменстанның Министрлер кабинеті төрағасының орынбасары — Сыртқы істер министрі Р. Мередовті қабылдады.

Кездесу барысында екіжақты ынтымақтастықтың өзекті бағыттары, бұрын қол жеткізілген уағдаластықтардың іске асырылу барысы, сондай-ақ халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер талқыланды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2011–2020 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 7 желтоқсандағы №1118 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №893, «Иеліктен шығаруға жатпайтын объектілердің тізбесі туралы» №894 жарлықтарына қол қойды.

13 тамыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі С.Н. Ахметовті қабылдап, ол Қарулы Күштерді ұдайы жауынгерлік дайындықта ұстау жөніндегі жүйелі жұмыстар туралы баяндады, әскерлердің жауынгерлік шеберлігін арттыру, армияны қару-жарақтың заманауи үлгілерімен және әскери техникалармен жабдықтау мақсатында өткізілген ұйымдастырушылық және практикалық іс-шаралар туралы әңгімеледі.

Кездесу барысында Президент елдің қорғаныс өнеркәсібі кешенін әрі қарай дамытудың маңыздылығына және жетекші халықаралық өндірушілермен әскери-техникалық ынтымақтастықты нығайту қажеттілігіне назар аударды. Ол оқ-дәрілерді қазақстандық кәсіпорындарда өндіру, сондай-ақ қару-жарақтар мен әскери техникалар жеткізетін сенімді көздерді анықтау мәселелеріне мән берді.

Сонымен қатар, Н.Ә. Назарбаев министрлік қызметінің аспектілерін ықшам Үкімет құру және мемлекеттік басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі міндеттерді ескере отырып қарастыруды тапсырды.

Кездесудің қорытындысы бойынша Мемлекет басшысы бірқатар нақты тапсырмалар берді.

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгімелесу барысында Батыс елдерінің Ресейге қатысты санкциялары және РФ-ның қабылдаған жауапты іс-шаралары, сондай-ақ оның болуы мүмкін салдары талқыланды.

Украинаның оңтүстік-шығысындағы ахуалға қатысты пікір алмасты. Кеден одағына мүше мемлекеттер мен Украинаның кездесуін Беларусь Президенті А.Г. Лукашенконың ұсынысына сәйкес үстіміздегі жылдың тамыз айының үшінші онкүндігінде өткізу мүмкіндігі нақтыланды.

Әңгімелесудің соңында мемлекет басшылары Қазақстан мен Ресей арасындағы екіжақты ынтымақтастықтың бірқатар мәселелерін талқылады.

14 тамыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Жоғарғы сот төрағасы Қ.А. Мәмиді қабылдап, ол елдегі сот төрелігінің атқарылу жағдайы туралы, сондай-ақ

электронды сот ісін жүргізуді дамыту жөніндегі жұмыс туралы, сот қызметіндегі бюрократиялық процедураларды төмендетіп, азаматтардың құқықтарын қорғауды күшейтуге бағытталған іс-шаралар туралы баяндады.

Сонымен бірге, Жоғарғы сот төрағасы Президентті 4–5 қыркүйекте Астана қаласында өтетін ШЫҰ елдерінің Жоғарғы сот төрағаларының IX отырысына дайындық барысы туралы хабардар етті.

Кездесуде сондай-ақ республика соттарының 2014 жылғы бірінші жартыжылдықтағы жұмыстарының қорытындысы, Жоғарғы соттың қазіргі жұмысы, сондай-ақ алдағы уақытқа қойылған міндеттер талқыланды.

Кездесу қорытындысы бойынша Мемлекет басшысы сот жүйесін дамыту мәселелері бойынша бірқатар нақты тапсырмалар берді.

15 тамыз

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында мемлекет басшылары Украина-ның оңтүстік-шығысындағы ахуалды, оның ішінде жанжал аймағындағы азаматтық тұрғындарға гуманитарлық көмек көрсету бойынша әлемдік қоғамдастықтың күшін талқылауды жалғастырды.

Мемлекет басшысы «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградау туралы» №895 Жарлығына қол қойды.

16 тамыз

Мемлекет басшысы қазақ өнерінің көрнекті өкілі, суретші Ш.О. Ниязбековтің қайтыс болуына байланысты оның отбасы мен жақындарына атақты көңіл айту жеделхатын жолдады.

18 тамыз

Мемлекет басшысы Финляндия Президенті С. Ниинистемен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында екі елдің көшбасшылары Қазақстан-фин ынтымақтастығының өзекті мәселелері мен даму келешегін талқылады.

Сондай-ақ Украинадағы ахуал бойынша пікір алмасу өтті. Әсіресе бейбіт тұрғындар арасындағы қантөгісті тоқтатудың және Украина дағдарысы бойынша келіссөздер үдерісін бастаудың маңыздылығы атап айтылды.

Мемлекет басшысы Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенкомен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында өзара қызығушылық танытқан мәселелер талқыланды.

Сол күні Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында Украинаның оңтүстік-шығысындағы ахуал және сол елдегі дағдарыстан шығудың мүмкін болатын жолдары талқыланды.

19 тамыз

Мемлекет басшысы Алматы облысында жұмыс сапарымен болды.

Талдықорғанға келе сала Президент «Жерұйық-Талдықорған» АӨК» ЖШС барып, онда оған өңірдегі агроөнеркәсіптік саласының дамуы, кәсіпорынның жұмысы мен жоспарлары жөнінде баяндалды.

Н.Ә. Назарбаев сондай-ақ ауыл шаруашылығы өнімдерін өсіру, сақтау және сатумен айналысатын кешеннің жұмысымен танысты.

Сонымен қатар, Президент облыстың ауыл шаруашылығы еңбеккерлерімен әңгімелесіп, мемлекет ұдайы дамуына көңіл бөліп отырған осы саланың маңыздылығын атап өтті.

Бұл орайда Мемлекет басшысы аграрлық сала өкілдерінің ішкі нарықты қажетті азық-түлікпен қамтамасыз ете алмай отырғанына тоқтала келе, саланың бірқатар кемшіліктерін атап көрсетті. Ол сондай-ақ инновациялық жобалардың жоқтығына мән бере отырып, ғылыми-зерттеу жұмыстары нәтижелерінің тиімділігі жеткілікті деңгейде емес екенін айтты.

Н.Ә. Назарбаев өңірлік жиынтық өнімнің 65 пайызын облыстың тек екі ауданы — Іле және Қарасай ауданы ғана қамтамасыз етіп отырғанын атап өтті.

«Мемлекет өңір үшін қажеттінің бәрін жасауда. Субсидия, лизингке техникалар берілуде, жалпы

қаржыландырудың 75 пайызын мемлекеттен аласыздар. Сөйте тұра сіздердің тараптарыңыздан ешқандай бастама жоқ, ал қолда бар мүмкіндіктер пайдаланылмайды. Қазір Ресейге көкөніс пен жеміс-жидек жеткізуге, сол арқылы табыс табуға болар еді, алайда бұл бағыттағы жұмыс нашар жүріп жатыр», — деді Мемлекет басшысы.

Сол күні Мемлекет басшысы Талдықорған қаласының Оңтүстік-Батыс тұрғын үй алабында болды.

Президентке құрылыс саласының дамуы және «Қолжетімді баспана–2020» бағдарламасының жүзеге асырылу барысы туралы баяндалды. Сондай-ақ оған 12 тұрғын үй алабы, 5 шағын аудан салу қарастырылып отырған, жалпы алаңы 206 гектар Оңтүстік–Батыс тұрғын үй ауданының нақтылы жоспарының жобасы таныстырылды.

Сонымен бірге, Мемлекет басшысы мердігер құрылыс компанияларының басшыларымен және құрылысшыларымен әңгімелесті.

Содан кейін Президент «JLC Сүт» ЖШС зауытында болды, онда кәсіпорында қолданылатын сүт өнімдерін өндіру технологиясымен танысты. Оған сондай-ақ зауыттың қалпына келтіру жұмыстарының нәтижелері, оның қуатын арттыру және шикізат базасын жеке меншік сектор есебінен дамыту перспективалары жөнінде айтылды.

Сонымен бірге, Мемлекет басшысы кәсіпорын ұжымымен әңгімелесіп, оның жұмысшыларын өндірістің іске қосылуымен құттықтап, табыс тіледі.

Мемлекет басшысы Алматы облысының жұртшылық өкілдерімен және кәсіпкерлерімен кездесті.

Кездесу барысында Президент мемлекет тарапынан қолдау көрсетіліп жатқанына қарамастан, өңірдің әлеуметтік-экономикалық жағдайын жақсарту жұмыстарының қарқыны жеткіліксіз екендігін атап өтті. Ол өңірдің бірқатар аудандарында «Бизнестің жол картасы–2020» бағдарламасы аясында көмек алған кәсіпкерлердің саны аз екендігіне назар аударды. Бұл орайда ол халықты маңызды мемлекеттік бағдарламалардың орындалуына тарту тұрғысынан жергілікті билік жұмысының тиімділігі жеткілікті деңгейде емес екенін атап айтты.

Сондай-ақ Н.Ә. Назарбаев Ақсу, Балқаш және Қаратал аудандарында Индустрияландыру картасы аясында бірде-бір жоба іске аспағанын да атап өтті. Мемлекет басшысы мұндай жағдайдың себебі облыстық әкімдік жұмысының әлсіздігінен болып отырғанын атап өтті.

Президент облыстың ауыл шаруашылығын дамытуға қатысты айта келе, аграршылардың қолда бар ресурстарды пайдаланбайтынын және жаңа технологияларды енгізумен айналыспайтынын атап өтті. Ол Ауыл шаруашылығы министрлігіне ауыл-шаруашылық салалары бойынша сұранысқа талдау жүргізуді, басымдығы бар бағыттарды анықтауды және саланы дамыту жөніндегі шараларды әзірлеуді тапсырды.

Сондай-ақ, Н.Ә. Назарбаев ауыл шаруашылығының жеткілікті дамымауы себепті соңғы төрт жылда облысқа импортталатын тауарлар көлемі 432 млн. доллар болғанын, бұл экспорттан 3 есе көп екендігін атап өтті. Осыған байланысты ол импорттың денін құрайтын тауар түрлерін анықтап, оны қысқарту бойынша жұмыс жүргізуді тапсырды.

Президент сумен қамтамасыз ету мәселелеріне де баса назар аударды. Атап айтқанда, бөлініп отырған қаражатқа қарамастан, облыстың 212 ауылы ауыз сумен қамтамасыз етілмеген.

Мемлекет басшысы өңірде туризмді дамыту жайына тоқталып, айналасында туристік инфрақұрылым қалыптастыру мүмкіндігі бар екі көлдің - Балқаш пен Алакөлдің елеулі әлеуетін бизнесмендер пайдаланбай отырғанын атап өтті.

Соңында Н.Ә. Назарбаев өңірді дамыту үшін мемлекет тарапынан барлық қажетті көмек жасалып жатқанын атап айтты. Өз кезегінде жергілікті билік органдары тұрғындарды жұмыспен қамту, баспана құрылысы, денсаулық сақтау мен білім беру саласын дамыту мәселелеріне баса ден қоюы тиіс.

Кездесу қорытындысы бойынша Мемлекет басшысы айтылған ескертулердің бәрін ескеруді, ал Үкіметке әрбір бағыт бойынша алдағы қадамдарды анықтауды, Президент Әкімшілігіне барлық мәселелерді өз бақылауына алуды тапсырды.

Мемлекет басшысы Еуропалық комиссия төрағасы Ж.М. Баррозумен телефон арқылы сөйлесіп, оның

барысында Қазақстан-Еуропа қатынастарының жай-күйі мен келешегі талқыланды.

Украинадағы ахуалдың дамуына ерекше назар аударылды.

Сондай-ақ Н.Ә. Назарбаев пен Ж.М. Баррозу Қазақстанның ағымдағы жылдың қазан айында Милан қаласында өтетін кезекті «Азия-Еуропа» (АСЕМ) форумының үдерісіне қатысу перспективаларын талқылады.

Мемлекет басшысы Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенкомен телефон арқылы сөйлесіп, оның барысында Украинадағы ахуалды реттеу бойынша пікір алмасу өтті.

20 тамыз

Мемлекет басшысы Алматы облысы бойынша жасаған жұмыс сапары барысында Талдықорған қаласындағы «Қайнар-АКБ» ЖШС қорғасын аккумуляторлар зауытында болды.

Онда Президент кәсіпорынның құрастыру цехында болып, аккумуляторлық батареяларды құрастыру технологиясымен және зауыт шығаратын өнім түрлерімен танысты.

Сонымен бірге, Мемлекет басшысы кәсіпорын ұжымымен әңгімелесіп, өндіріліп жатқан өнімдердің ел экономикасы үшін маңызды екенін атап өтті.

Содан соң Президент облыстық кардиологиялық орталықта болды, онда оған өңірдегі денсаулық сақтау саласының жағдайы, сондай-ақ орталықтың жұмысы және оның бірегей ота жасауға мүмкіндік беретін техникалық жабдықталуы туралы баяндалды.

Сол күні Мемлекет басшысы облыс активімен кездесті.

Кездесуде Президент кандидатурасы облыстық мәслихаттың депутаттарымен келісілген өңірдің жаңа әкімі А.Ф. Баталовты таныстырды.

Мемлекет басшысы А.Т. Мұсахановқа атқарған жұмысы үшін алғыс айтып, оған денсаулық, мол табыс тіледі.

Президент жаңа басшыға нақты тапсырмалар берді. Атап айтқанда, ол әр аудан өз үлесін қосуы

үшін, өңірді тең дамытуға қол жеткізу қажеттігін атап айтты.

Н.Ә. Назарбаев сондай-ақ пайдаланылмаған жерді аграршыларға беру мәселесіне баса ден қойып, ауылшаруашылық саласында жүйелі жұмыстар жүргізу маңыздылығына тоқталды.

Бұдан басқа, Президент елді-мекендерді сумен жабдықтау, мектепке дейінгі мекемелермен қамту, туризмді дамыту сияқты бағыттар бойынша жұмысты күшейтуді тапсырды.

Сөз соңында Мемлекет басшысы өңірлер үшін негізгі міндет елдің тұрақтылығы, әлеуметтік-экономикалық дамуы және халықтың әл-ауқатын арттыру болып табылатынын баса айтты.

Мемлекет басшысы «А.Т. Мұсаханов туралы» №896, «А.Ф. Баталовты Алматы облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №897 жарлықтарына қол қойды.

21 тамыз

Мемлекет басшысы Алматы облысына жұмыс сапары барысында өзінің алматылық резиденциясында Қазақстанның театр қайраткерлері одағының төрағасы Т.Қ. Жаманқұловты қабылдап, ол өзі басқаратын Одақтың қызметі, сондай-ақ отандық, оның ішінде өңірлердегі театрлардың жұмысы туралы ақпарат берді.

Кездесуде сондай-ақ театр өнерін дамытудың басты аспектілері, театрлардың репертуарлық саясаты және олардың шығармашылық деңгейін одан әрі арттыру мәселелері қаралды.

Сол күні Мемлекет басшысы өзінің алматылық резиденциясында Ш. Айманов атындағы «Қазақфильм» АҚ президенті Е.Ә. Аманшаевты қабылдап, ол ағымдағы жылдың соңына дейін киностудия прокатқа түрлі тақырыптардағы 8 фильм шығаратынын хабарлады. Ол сондай-ақ қазақстандық фильмдер өткен жылы 1 млн астам көрермендер жинағанын атап өтті.

Кездесу барысында отандық кинематографияның жай-күйі мен даму келешегі, киностудияның ағымдағы қызметі, сондай-ақ алдағы кезеңге жоспарлары талқыланды.

22 тамыз

Мемлекет басшысы Қарағанды облысында жұмыс сапарымен болып, онда Жезқазған қаласындағы «Жезқазған – Бейнеу» және «Арқалық – Шұбаркөл» теміржол желілерінің ашылуына қатысты.

Іс-шара аясында Жезқазған қаласының орталық алаңында Қостанай, Қызылорда, Ақтөбе, Маңғыстау және Қарағанды облыстарының аумағында орналасқан жаңа теміржолдың негізгі станциялары арасында телекөпір ұйымдастырылды. Бұл станциялардың басшылары Президентке жаңа жол қатынасын пайдалануға беруге дайын екенін баяндады.

Н.Ә. Назарбаев жаңа теміржол желілерін салтанатты жағдайда іске қосты.

Мемлекет басшысы барша қазақстандықтарды құттықтай отырып, магистральдардың ашылуын жылдың ең маңызды әлеуметтік-экономикалық оқиғасы деп атады.

«Жезқазған – Бейнеу» және «Арқалық – Шұбаркөл» жолдары бірнеше өңір мен бүкіл Республиканың тіршілігіне жан бітіріп, ондаған жылдарға алға жетелейді. Біз Тәуелсіздіктің барлық кезеңінде теміржол құрылысын тоқтатқан жоқпыз, қайта үдете түстік», — деді Президент.

Сондай-ақ Н.Ә. Назарбаев теміржол құрылысына 10 мыңнан астам адам тартылғанын, енді тағы 3 мың адам тұрақты жұмыспен қамтылатынын айтты.

«Жезқазған – Бейнеу» және «Арқалық – Шұбаркөл» теміржолдары жапсарлас аумақтардың дамуына жаңа серпін береді. Оның әсерін Қарағанды, Маңғыстау, Ақтөбе, Қызылорда және Қостанай облыстарының тұрғындары мен кәсіпорындары тікелей сезінетін болады. Аграрлық және өнеркәсіптік өнімдерді жеткізу мерзімі мен қашықтығын қысқартудан бүкіл Қазақстан ұтады», — деді Мемлекет басшысы.

Сонымен қатар, Президент жаңа теміржолдар Жезқазған қаласының дамуына оң ықпалын тигізетінін, енді бұл өңір республикалық және халықаралық маңыздағы стратегиялық бағытта болатынын атап өтті.

«Жезқазған – Бейнеу» және «Арқалық – Шұбаркөл» теміржолдарының жалпы ұзындығы 1200 шақырымнан асады. «Жезқазған – Бейнеу» магистралін іске қосу Орталық Қазақстаннан Ақтау портына, Түрікменстанмен шекараға дейін және Парсы шығанағы бағытында ең қысқа теміржол қатынасын құруға мүмкіндік береді. «Арқалық – Шұбаркөл» теміржол желісі Қазақстанның орталығынан Ресейге, одан әрі Батыс Еуропа елдеріне шығуды қамтамасыз етеді.

Мемлекет басшысы Жезқазған қаласындағы «Ютия Ltd» Өндірістік инновациялық компания» ЖШС барып, кәсіпорында қолданылатын өндіріс технологияларымен танысты, көрме залында қойылған өнім үлгілерін көрді.

Сондай-ақ Президентке кәсіпорынды дамыту жобалары, соның ішінде Сәтпаев қаласындағы индустриялық қызмет көрсету комбинаты мен «Астана – жаңа қала» АЭА» аумағында құрылып жатқан және «ЭКСПО-2017» дүниежүзілік көрмесіне қатысуы көзделіп отырған «ҚазТексЭкспо» автоматтандырылған өндірістік кешені таныстырылды.

Сонымен қатар, Мемлекет басшысына Қарағанды облысының әкімі Н.Қ. Әбдібеков Жезқазған өңірінің әлеуметтік-экономикалық дамуының кешенді жоспарының жүзеге асырылу барысы жөнінде баяндады.

Өз кезегінде «Қазақмыс» ЖШС басқармасының төрағасы Э.В. Огай Президентке кәсіпорынның қызметі мен даму перспективалары туралы хабардар етті.

Соңында Мемлекет басшысы кәсіпорын жұмысшыларымен әңгімелесіп, оларға табыс тіледі.

25 тамыз

Мемлекет басшысы Атырау облысының әкімі Б.С. Ізмұхамбетовті қабылдап, ол облыстың әлеуметтік-экономикалық дамуы, сондай-ақ өңірдегі өзекті мемлекеттік бағдарламалардың іске асырылуы туралы баяндады.

Одан басқа, облыс әкімі Президентке Атырау қаласында Қазақстан мен Ресей өңіраралық ынтымақтастығының XI форумын өткізуге дайындық жұмыстарының барысы туралы ақпарат берді.

Кездесу қорытындысы бойынша Мемлекет басшысы бірқатар нақты тапсырмалар берді.

Мемлекет басшысы Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенкомен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында ағымдағы жылдың 26 тамызында Минск қаласында болатын Кеден одағы елдері көшбасшыларының, Украина мен Еуропалық одақ өкілдері кездесуінің мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару деңгейлері арасында өкілеттіктердің аражігін ажырату жөніндегі шаралар туралы» №898 Жарлығына қол қойды.

26 тамыз

Мемлекет басшысы жұмыс сапарымен Беларусь Республикасында болып, осы елдің астанасы Минск қаласына келісімен Украина Президенті П.А. Порошенкомен кездесті.

Әңгімелесу барысында Кеден одағы елдерінің көшбасшыларының, Украина және Еуропалық одақ өкілдерімен болатын кездесудің маңызды аспектілері талқыланды.

Мемлекет басшылары сондай-ақ Украинадағы ахуалды жуық арада реттеудің негізгі жолдары бойынша пікір алмасты.

Бұдан басқа, Н.Ә. Назарбаев пен П.А. Порошенко екіжақты сауда-экономикалық ынтымақтастықты белсендіруге бағытталған маңызды қадамдарды қарады.

Қазақстан Президенті бүгінгі келіссөздер ымыралы шешімдерге келу тұрғысында табысты болатынына сенім білдірді.

«Украинада орын алған ахуал ірі жаһандық қақтығысқа әкелуі мүмкін. Сондықтан біздің ұстаным — жанжалды тоқтатып, қалпына келтіру үдерісін бастау үшін түйісу нүктелерін табу болып табылады», — деді Мемлекет басшысы.

Экономикалық мәселелер блогын сөз ете отырып, Н.Ә. Назарбаев Украинамен еркін сауда жасауға жәрдемдесуі қажет екіжақты үкіметаралық комиссияның жұмысын жалғастырудың маңыздылығын атап айтты.

Мемлекет басшысы жұмыс сапары аясында Кеден одағы елдері көшбасшыларының, Украина және Еуропалық одақ өкілдерімен кездесуге қатысты.

Кездесуге Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путин, Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенко, Украина Президенті П.А. Порошенко және Еуропалық одақ өкілдері: Еуропалық комиссия төрағасының орынбасары К. Эштон, Энергетика мәселелері жөніндегі комиссар Г. Эттингер, Сауда мәселелері жөніндегі комиссар К. Де Гюхт қатысты.

Кездесу барысында Украина мен Еуропалық одақ арасында жасасқан қауымдастықтар туралы келісімнің орындалуы туралы мәселелер, сондай-ақ Донбастағы жағдайды тұрақтандыру жолдары талқыланды.

27 тамыз

Мемлекет басшысы Беларусь Республикасына жұмыс сапары барысында Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен және Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенкомен кездесті.

Кездесу барысында үш мемлекеттің көшбасшылары Украина Президенті мен Еуропалық одақ өкілдері кездесуінің қорытындысын талқылады. Украинадағы жағдайды тез арада реттеу бағытында жұмсалатын күштің маңыздылығы атап өтілді.

Бұдан басқа, мемлекет басшылары 2015 жылы жұмыс істей бастайтын Кеден одағы мен Еуразиялық экономикалық одақ аясындағы ынтымақтастықтың басым бағыттарын талқылады.

Мемлекет басшысы Кеден одағы елдері көшбасшыларының, Украина мен Еуропалық одақ өкілдері кездесуінің қорытындысы бойынша БАҚ арналған брифинг өткізді.

Қазақстан Президенті Украинадағы жағдайды реттеуге бағытталған кездесудің маңыздылығын атап өтті. Ол Донбасс және Луганск халқына гуманитарлық көмек көрсету мәселесін қарастыруға біздің ел бастамашылық еткенін атап өтті.

Н.Ә. Назарбаев Украинаның Еуропалық одақпен қауымдасуы туралы келісімнің Кеден одағы елдеріне тигізетін ықтимал салдары кездесудегі тақырыптардың бірі болғандығын мәлімдеді.

«Мәселе — осы қауымдасудың нәтижесінде Еуропа елдерінен Украинаға әкелінетін тауарларға кедергілер толығымен жойылатындығында. Бұл дегеніміз, сапалы әрі арзан еуропалық тауарлар Украинаға әкелінеді, ал бұл елдің тауарлары Ресейге, сондай-ақ біздің елге экспортталады. Бізге мұны ескеру керек. Қауымдасу туралы шартты имплементациялау біздің елдері-міздің сауда қатынастарына зиянын тигізбеу мәселесі Еуропалық комиссия басшылығымен бірге қарастырылды. Осы мәселелермен айналысатын, қажет болғанда Украинаның Еуропалық одақпен

уағдаластықтарына өзгерістер ұсынатын жұмыс тобын құруға шешім қабылданды», — деді Мемлекет басшысы.

Қазақстан Президенті іс-шараның ең басты мақсаттарының бірі Ресей мен Украина президенттерінің кездесуін ұйымдастыру болғанын айтты.

Мемлекет басшысы жұмыс сапары аясында Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенкомен кездесті.

Әңгіме барысында Кеден одағы елдері көшбасшылары кездесуінің, Украина мен Еуропалық одақ өкілдері кездесуінің қорытындылары талқыланды. Мемлекет басшылары кездесу қорытындысы бойынша қол жеткізілген уағдаластықтар Украинадағы жағдайды жақсартуға оң әсерін тигізетініне сенім білдірді.

Сонымен бірге, Н.Ә. Назарбаев пен А.Г. Лукашенко сауда-экономикалық, индустриялық-инновациялық және агроөнеркәсіптік салалардағы екіжақты ынтымақтастықтың маңызды бағыттарын қарастырды. Сондай-ақ интеграциялық құрылымдар аясындағы өзара іс-қимыл мәселелері және халықаралық күн тәртібінің өзекті аспектілері сөз болды.

Сол күні Мемлекет басшысы Түркия Республикасына жұмыс сапарымен келді.

Қазақстан Президенті Анкара қаласына келісімен Түркия Республикасының Президенті А. Гүлмен кездесті.

Әңгіме барысында Қазақстан-түрік қатынастарының соңғы жылдардағы басты кезеңдері талқыланды. Тараптар екіжақты ынтымақтастықтың артып келе жатқанын атап өтіп, оның одан әрі даму әлеуеті зор екендігін айтты.

28 тамыз

Мемлекет басшысы Түркия Республикасына жұмыс сапары барысында Түркия Республикасының Президенті Р. Эрдоғанның ұлықтау рәсіміне қатысты.

Мемлекет басшысы Түркия Республикасының Президенті Р. Эрдоғанның ұлықтау рәсімі аясында бірқатар екіжақты кездесулер өткізді.

Тоголез Республикасының Президенті Ф. Гнасингбемен кездесу барысында екіжақты ынтымақтастықтың басым бағыттары және халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшылары сауда-экономикалық қатынастарды белсендіру, сондай-ақ қолда бар әлеуетті ескере отырып, бірқатар салалар бойынша өзара іс-қимыл жасау қажеттігін атап өтті.

Түрікменстан Президенті Г.М. Бердымұхамедовпен кездесуде сауда-экономикалық, көлік-транзиттік және отын-энергетикалық салалардағы екіжақты ықпалдастықтың негізгі бағыттары, сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелері талқыланды.

Македония Республикасының Президенті Г. Ивановпен кездесу кезінде тараптар сауда-экономикалық саладағы ынтымақтастықтың басым аспектілерін және халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелерін талқылады.

29 тамыз

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының аудандық және оған теңестірілген соттарының судьяларын қызметке тағайындау туралы» №899, «Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің кейбір мәселелері және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №900, «2015 жылды Қазақстан халқы Ассамблеясының жылы деп жариялау туралы» №901 жарлықтарына қол қойды.

30 тамыз

Мемлекет басшысы барша қазақстандықтарды Қазақстан Республикасының Конституциясы күнімен құттықтады.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Конституциялық кеңесіне барып, оның мүшелерін Қазақстан Республикасының Конституциясы күнімен құттықтады.

Конституциялық кеңестің төрағасы И.И. Рогов Президентке мемлекеттік органның ағымдағы қызметі туралы ақпарат берді.

Кездесу барысында Басты Заң әлеуетін тиімді іске асыру мәселелері бойынша пікір алмасу өтіп,

оның аясында Конституциялық кеңес мүшелері елдегі конституциялық заңдылық тәртібін нығайту бойынша өз идеяларымен және ұсыныстарымен бөлісті.

Сол күні Мемлекет басшысы Қарағанды облысына жұмыс сапарымен келіп, бірден ең биік халықаралық стандарттар бойынша қызмет көрсететін жаңа спорт клубының жұмысымен танысты.

Онда Президент Олимпиада ойындарының жүлдегерлері және халықаралық жарыстардың жеңімпаздары — С. Сәпиев, Д. Карпов, А. Жүсіпов, А. Барменов, С. Елеуов және тағы да басқалары бар Қарағанды облысының алдыңғы қатарлы спортшыларымен кездесті.

Содан соң Мемлекет басшысы «Изоплюс Орталық Азия» ЖШС барып, оны аралау барысында жылу және мұнай жеткізуге арналған қапталған болат құбырлар өндірісінде қолданылатын технологиялармен танысты, сондай-ақ зауыт ұжымымен әңгімелесті.

Н.Ә. Назарбаев «Бемер Арматура» ЖШС барып, өнімінің негізгі түрі шарлы краңдар мен ілмекті арматура болып табылатын кәсіпорын жұмысымен танысты.

Президентке өндірісте қолданылатын инновациялық технологияларды, сондай-ақ өндірілетін өнім үлгілері көрсетілді.

Мемлекет басшысына Қарағанды облысының әкімі Н.Қ. Әбдібеков өңірдегі үдемелі индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасының жүзеге асу барысы, сондай-ақ «Сарыарқа» АЭА даму жоспары туралы баяндады.

Мемлекет басшысы Қарағанды облысының жұртшылық өкілдерімен және кәсіпкерлерімен танысты.

Өңір дамуының жақсы қарқынын атап өте отырып, Президент жиналғандардың назарын бірқатар маңызды мәселелерге аударды.

«Қарағанды облысында индустриялық-инновациялық бағдарлама үлкен диспропорциямен жүзеге асырылуда. Мәселен, Индустрияландыру картасындағы 80 нысанның тең жартысына жуығы Қарағандыға, ал облыстың өнеркәсіптік өндірісінің 15 пайызын қамтамасыз ететін Жезқазғанға небәрі 3 жоба ғана тиесілі», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Президент Приозёрск қаласы, Осакаров және Ұлытау аудандары индустриялық-инновациялық даму бағдарламасында мүлдем қамтылмағанын айтты. Сондай-ақ бұрын айтылған ескертулерге қарамастан, бірқатар нысандардың әлі тоқтап тұрғандығын атап өтті.

Мемлекет басшысы шағын және орта бизнесті дамыту саласындағы бірқатар кемшіліктерді де атады.

«Облыстың өңірлік жалпы өнімдегі ШОБ үлесі небәрі 20%. Өңірдің экономикасын негізінен «Арселор Миттал Теміртау» және «Қазақмыс» ұстап тұр. Мен ШОБ-ты 50% дейін ұлғайту міндетін қойдым, егер осы қарқынмен жалғасатын болса, ол көрсеткішке ешқашан қол жетпейді», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Облыстағы ауыл шаруашылығын дамыту мәселелері жеке талқыланды. Нұрсұлтан Назарбаев соңғы 5 жылда облыстың 18 қаласы мен ауданының 11-інде «ҚазАгро» АҚ-ның қатысуымен бірде-бір жоба жүзеге асырылмағанын айтты.

«Бұл жергілікті биліктің АӨК-де қаржы институттарымен жұмыс жүргізбейтінін, тіл табыса білмейтінін және жағдай жасамайтынын көрсетеді, — деді Президент.

Мемлекет басшысы облыста пайдаланылмайтын 1,4 млн гектар ауылшаруашылық жері бар екені анықталғанына да назар аудартты.

Н.Ә. Назарбаев шағын қалаларды дамыту мәселесіне де тоқталып өтті. Ол өңірде 8 моноқала және оларды дамытуға арналған бағдарламаның бар екеніне қарамастан, бөлінген 2,2 млрд теңге көлеміндегі қаражаттың бәрі 2012 жылы тек көшелерді жарықтандыруға ғана жұмсалғанын айтты. Сол мақсатқа 2013 жылы 4,8 млрд теңге немесе барлық қаражаттың 92% шығындалған.

Президент облыс басшылығына моноқалаларды дамыту бойынша кешенді шаралар қабылдай отырып, осы мәселе бойынша ахуалды шұғыл түрде түзетуді тапсырды.

Н.Ә. Назарбаев әлеуметтік дамуға қатысты бірқатар мәселелерді атады. Мәселен, соңғы 3 жылда Қарағанды қаласында бірде-бір балабақша салынбаған, ал кезекте 13 мың бала тұр. Ауылдық дәрігерлік амбулатория құрылысы жөніндегі бағдарламаны жүзеге асыруда да келеңсіз жағдай байқалады. Биыл 17 амбулаторияны пайдалануға беру жоспарланған, бірақ іс жүзінде тек бір ғана нысанның құрылысы басталыпты.

Кездесуді қорытындылай келе, Мемлекет басшысы облыс басшылығына айтылған әрбір мәселені бақылауға алуды, олар бойынша нақты шешімдер қабылдауды тапсырды.

Күн соңында Мемлекет басшысы Кеншілер күніне және Қарағанды қаласының 80 жылдығына арнаған мерекелік іс-шараларға қатысты.

Облыс орталығының орталық стадионында сөз сөйлеген Президент барлық қазақстандықтарды Конституция күнімен, ал қарағандықтарды Кеншілер күнімен құттықтады.

ҚЫРКҮЙЕК

Дс	1	8	15	22	29
Сс	2	9	16	23	30
Ср	3	10	17	24	
Бс	4	11	18	25	
Жм	5	12	19	26	
Сн	6	13	20	27	
Жк	7	14	21	28	

1 қыркүйек

Мемлекет басшысы Астана қаласында жаңадан салынған №75 мектеп-гимназияның салтанатты ашылуына қатысты.

Президент оқу кабинеттерін қарап шығып, «Қазақстан-2050» стратегиясына арналған ашық сабаққа қатысты.

Сабақ кезінде Н.Ә. Назарбаев оқушыларға елдің 2050 жылға дейінгі дамуының негізгі басымдықтары туралы әңгімелеп берді, сондай-ақ болашақ мамандық таңдауға қатысты кеңестерімен бөлісті.

Президент сондай-ақ мектеп мұғалімдерімен әңгімелесіп, олардың қызметтерінің маңыздылығын атап өтті.

Мемлекет басшысы БАҚ өкілдеріне арналған брифингте барлығын Білім күнімен құттықтады.

2 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті палаталарының бірлескен отырысына қатысып, бесінші шақырылған Парламенттің IV сессиясын ашты.

Президент өз сөзінде Парламент пен Үкіметтің үйлесімді жұмысының маңыздылығын атап өтті және Қазақстанның 30 дамыған елдерінің қатарына кіруі бойынша міндеттерді жүзеге асыру аясында алдыңғы қатарлы әлемдік тәжірибені ескере отырып, құрылымдық реформалар бойынша жұмысты жалғастыру қажеттігін атап айтты.

Осыған орай, Н.Ә. Назарбаев заң шығарушылық жұмыс жүргізуді қажет ететін құрылымдық реформалардың бағыты бойынша өз ойымен бөлісті. Олардың қатарында, Жаңа заманның кодекстері — Кәсіпкерлік және Азаматтық процестік кодекстерді қабылдау үдерістерін аяқтау, арбитражды толыққанды дамыту, 2017 жылға дейін барлық қолданыстағы мемлекеттік жүйелер мен деректер базасын «Электронды үкімет» платформасына кіріктіру аталған.

Сонымен бірге, инвесторлар үшін «бір терезе» қағидатын қолдануды кеңейту, 2015 жыл бойына рұқсаттар санын 50% қысқарту, Кедендік рәсімдерді барынша оңайлату көзделіп отыр.

Заңнамаларға ревизия жүргізіп, құжаттарды нотариалдық растаудағы талаптарды барынша азайту, жұмысқа орналасқанда, шетелге шыққанда және жүргізушілік куәлік алғанда талап етілетін анықтамаларды халыққа «бір терезе» қағидатымен беруді қамтамасыз ету тапсырылды.

Президент төртінші сессия барысында басымдықты түрде қаралуы қажет заң жобаларын атады. Олардың қатарында жер қойнауын пайдалану мәселелері бойынша заң жобасы, АӨК-тегі өнімділікті арттыру үшін салықтық заңнамаға енгізілетін өзгертулер блогы, білім берудің автономиялы ұйымдарын академиялық басқару жүйесін жетілдіруге бағытталған заң жобасы, халықтың көші-қон мәселелері туралы заң жобасы бар.

Мемлекет басшысы сондай-ақ төртінші сессияны ашу барысында бірқатар жаңадан келген депутаттардан Қазақстан халқына антын қабылдады. (Қосымшаны қараңыз).

Сол күні Мемлекет басшысы Қостанай облысында жұмыс сапарымен болып, онда Қостанай облысының жұртшылық өкілдерімен және кәсіпкерлерімен кездесті.

Кездесу барысында Қостанай облысының әкімі Н.М. Сәдуақасов Мемлекет басшысына өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуының негізгі қорытындылары және алдағы кезеңге арналған міндеттер туралы баяндады.

Өз сөзінде Президент Қостанай облысы астық дақылдарын көп жинайтынын, оның көлемі бүкіл Қазақстан бойынша жиналатын астықтың 25% құрайтынын атап өтті. Ол бұл облыс елдегі ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіретін жетекші өңір саналатынын, соңғы 6 жылда аймақтың агроөнеркәсіп кешеніне үлкен мемлекеттік қолдау жасалғанын атап өтті. Бұл ретте, Мемлекет басшысы өңірдің осы саласындағы жағдай барлық жағынан қанағаттанарлық емес екеніне назар аударды. Бұл мал шаруашылығын дамытуға кесірін тигізетін, астықтың бір ғана түрінің сақталуына да қатысты. Сонымен қатар, үлкен жайылымдық алқаптар бола тұра, олар тура мақсатында жартылай ғана пайдаланылады. Мемлекет басшысы сондай-ақ өңірдің ауылшаруашылық жерлерін қарап шықты.

Содан соң Президент Рудный қаласындағы «ССКӨБ» АҚ 60 жылдығына арналған мерекелік іс-шараға қатысты.

Қаланың орталық стадионында сөз сөйлеген Мемлекет басшысы қаланың барша тұрғындарын мерейтойлық мерекемен — Соколов-Сарыбай кен байыту өндірістік бірлестігі жұмысының 60 жылдығымен құттықтады және ССКӨБ қалыптасуы мен дамуы кәсіпкерліктің негізін қалаған ардагерлердің арқасы екенін айтты.

Мемлекет басшысы көрнекті мемлекет қайраткері, «Қазақстанның Еңбек Ері» атағының иегері В.И. Двуреченскийдің қайтыс болуына байланысты оның отбасына көңіл айту жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «Д.Қ. Батырашевты Қазақстан Республикасының Румыниядағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №902, «Б.Т. Нүсіповті Қазақстан Республикасының Германия Федеративтік Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №903, «Б.М. Жұмаханов туралы» №904 жарлықтарына қол қойды.

3 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қостанай облысына жұмыс сапары барысында «ЕвразКаспианСталь» ЖШС-на барып, металды өңдеу және қайта өңдеу, арматура жасау және ұсақ сұрыпты прокаттар шығару жөніндегі инвестициялық жобаның жүзеге асырылу барысымен танысты.

Сапар барысында Президентке прокат жасайтын технологиялық желінің жұмысы мен өндіріс технологиясы туралы, сондай-ақ атқарылып жатқан шаралар жөнінде баяндалды.

Сонымен қатар, Мемлекет басшысы кәсіпорынның өндіріс цехтарын аралап көрді.

Содан соң Н.Ә. Назарбаев Қостанай қаласындағы «СарыарқаАвтоПром» ЖШС барды, онда Toyota Fortuner және SsangYong Nomad автомобильдерін құрастыру үдерісімен танысты.

Президент кәсіпорынды аралау барысында өндірістік цехтарды аралап көріп, жұмысшылармен әңгімелесті. Дайын өнім қоймасында оған кәсіпорында шығарылған автомобильдер көрсетілді.

Сол күні Мемлекет басшысы Ақмола облысына жұмыс сапарымен келіп, бірден теннис орталығына барды, онда әуесқойлар мен кәсіби спортшылардың облыстық және республикалық деңгейдегі жарыстарын және жыл бойғы жаттығу үдерісін қамтамасыз ететін жаңа спорттық нысанның инфрақұрылымымен танысты.

Содан соң Президент Көкшетау қаласындағы Достық үйінде болып, онда үстіміздегі жылдың тамыз айында есігін ашқан Достық үйінің сипаттамасымен танысты.

Н.Ә. Назарбаев сондай-ақ облыстың этномәдени бірлестіктерінің төрағаларымен және Қазақстан халқы Ассамблеясы (ҚХА) мүшелерімен кездесу өткізді.

Кездесу кезінде Президент елдегі толеранттық мәдениетінің дамуына назар аудара отырып, этносаралық және конфессияаралық қатынастардың тұрақтылығын нығайту ісіндегі ҚХА-ның маңызды рөлін атап көрсетті.

Сол күні Мемлекет басшысы Ақмола облысының ауылшаруашылық тауарларын өндірушілермен және агрокәсіпорындар басшыларымен кездесті.

Кездесу алдында Президент «Аскоп» ЖШС егістіктеріндегі егін жағдайымен танысты, сондай-ақ қолданыстағы ауылшаруашылық техникаларының үлгілерін қарап шықты.

Кездесу барысында Ақмола облысының әкімі С.В. Кулагин Мемлекет басшысына өңірдегі ауыл шаруашылығының дамуы және егін жинау жұмыстарына әзірлік барысы туралы баяндады.

4 қыркүйек

Мемлекет басшысы Солтүстік Қазақстан облысында жұмыс сапарымен болып, онда облыстың ауылшаруашылық тауарларын өндірушілерімен және кәсіпкерлерімен кездесті.

Кездесу алдында Президент «Кутузовка-Өлібі» ЖШС егіс алаптарындағы егін жағдайымен, сондай-ақ өңірдегі ауылшаруашылық өндірушілерімен өндірілетін өнім үлгілерімен танысты.

Кездесу барысында Солтүстік Қазақстан облысының әкімі Е.Х. Сұлтанов Мемлекет басшысына өңірдегі ауыл шаруашылығының дамуы және егін жинау науқанына әзірлік барысы туралы баяндады.

5 қыркүйек

Мемлекет басшысы АҚШ Конгресінің мүшелері Д. Рорабакер мен Г. Миксті қабылдады.

Әңгіме барысында Қазақстан–Америка қатынастарының стратегиялық сипаты, сондай-ақ сауда-экономикалық ынтымақтастықтың қарқынды дамуы атап өтілді. Одан баса, тараптар халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелерді талқылады.

8 қыркүйек

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының қаржы секторын дағдарыстан кейінгі кезеңде дамыту тұжырымдамасы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 1 ақпандағы №923 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы» №905, «Б.Қ. Нұрғалиев туралы» №906, «Д.О. Қуанышевты Қазақстан Республикасының Израиль Мемлекетіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №907, «А.Ш. Әбдірамановты Қазақстан Республикасының Кувейт Мемлекетіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №908 жарлықтарына қол қойды.

9 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қазақстанға мемлекеттік сапармен келген Иран Ислам Республикасының Президенті Х. Руханимен кездесті.

Шағын құрамдағы келіссөздер барысында Қазақстан–Иран өзара іс-қимылдарын одан әрі дамыту мен нығайтудың негізгі жолдары мен тетіктері талқыланды. Атап айтқанда, Экономика, энергетика, инфрақұрылымды дамыту, ауыл шаруашылығы салаларындағы ынтымақтастық, сондай-ақ көлік-транзиттік ынтымақтастық мәселелері тілге тиек етілді.

Одан басқа, Н.Ә. Назарбаев пен Х. Рухани халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер бойынша пікір алмасты.

Тараптардың кеңейтілген форматтағы кездесуі кезінде Қазақстан Президенті Қазақстанның Иран Ислам Республикасын әлемдегі, сондай-ақ Каспий өңіріндегі маңызды серіктестердің бірі ретінде қарастыратынын атап өтті.

Мемлекет басшысы сондай-ақ Иранның ядролық проблемасы өз шешімін тауып, осы елдің экономикасын дамытуға ықпал ететініне сенім білдірді.

Мемлекет басшысы мен Иран Ислам Республикасының Президенті Х. Рухани БАҚ өкілдеріне арналған бірлескен брифинг өткізді.

Брифингте Қазақстан Президенті жүргізілген келіссөздердің барысында екіжақты ынтымақтастықтың бірқатар нақты мәселелері талқылانғанын мәлімдеді.

«Біз жол картасына қатысты басымдықтарды айқындап, тиісті тапсырмалар бердік. Сапар аясында

қол қойылған құжаттар тау-кен өндірісі, мұнай-газ, ауыл шаруашылығы, сондай-ақ ғылыми зерттеулер мен жаңа технологиялар саласындағы екіжақты қарым-қатынастарды қамтиды», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы сондай-ақ екі елдің өзара іс-қимылының негізгі бағыттары туралы әңгімеледі. Ол салынып бітуге таяған «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» көлік дәлізінің артықшылықтарын Иранның да пайдалана алатынын, оның бұл елге Қазақстан арқылы Қытай мен Ресей нарықтарына шығуға мүмкіндік беретінін атап өтті.

Қазақстан Президенті өзге де негізгі салалар бойынша қарым-қатынасты дамытудың маңызды екенін айтты.

«Иран тарапының қатысуымен бірқатар инвестициялық жобалар жүзеге асырылатын болады. Атап айтқанда, Қызылорда облысында — әйнек, Қостанай облысында — глинозем өндіру, Қарағанды облысында гидрометаллургия зауыттарын салу жобалары қарастырылады. Өзге де маңызды тақырыптар қатарында мұнай бойынша SWAP-операцияларды іске асыру, өңіраралық, сондай-ақ ғылыми-техникалық ынтымақтастықты дамыту, ақпарат саласындағы өзара ықпалдастықты жандандыру істері бар», — деді Мемлекет басшысы.

Н.Ә. Назарбаев кездесулер аясында бірқатар халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер жөнінде пікір алмасу болғанын айтты. Атап айтқанда, Ирактағы, Сириядағы, Израиль мен Палестинадағы ахуалдар, сондай-ақ Иран ядролық бағдарламасы мәселесі бойынша мемлекеттер «алтылығы» мен Иран арасындағы келіссөздер үдерісі сөз болды. Соған орай, Қазақстан Президенті Иранға қатысты санкциялардың алынып тасталуы Иран халқының әл-ауқатының артуымен қатар, осы елдің экономикасы мен саудасының ұлғаюына да оң ықпалын тигізеріне сенім білдірді. Мемлекет басшысы біздің еліміз осындай келіссөздер жүргізу үшін тағы да қажетті алаңды ұсынуға дайын екенін білдірді.

Мемлекет басшысы Қазақстан-Иран бизнес-форумына қатысты.

Форумға қатысушылар алдында сөз сөйлеген Қазақстан Президенті екі елдің экономикалық және көлік-транзит әлеуетін дамытуға бағытталған бірқатар қазақстандық-ирандық бірлескен жобалардың сәтті

жүзеге асырылуын атап өтті. Оның пікірінше, екі ел де металлургия, агроөнеркәсіп кешені, көлік, логистика және туризм сияқты салалар бойынша өзара тиімді ынтымақтастықты кеңейте алар еді.

Соңында Мемлекет басшысы ирандық бизнесмендерді «ЭКСПО–2017» Халықаралық көрмесі нысандарының құрылысына және индустриялық-инновациялық даму бағдарламасын жүзеге асыруға белсене қатысуға шақырды.

Сол күні Мемлекет басшысы мен Иран Ислам Республикасының Президенті Х. Рухани «Назарбаев университетіне» барды.

Екі елдің көшбасшылары Университеттің ғимараттарын аралап көріп, оның қызметімен танысты.

Одан басқа, Қазақстан мен Иран президенттері студенттермен және профессорлық-ұстаздар құрамымен кездесіп, олардың алдында Х. Рухани қазіргі заманғы қоғамның дамуындағы ғылымның рөлі туралы дәріс оқыды.

Соңында Иран Президенті құрметті қонақтар кітабында жазба қалдырды.

Мемлекет басшысы «Сотталғанға кешірім жасау туралы» №909 Жарлығына қол қойды.

11 қыркүйек

Мемлекет басшысы Тәжікстан Республикасына Шанхай ынтымақтастық ұйымына (ШЫҰ) мүше мемлекеттер басшылары кеңесінің отырысына қатысу үшін жұмыс сапарымен келді.

Шанхай ынтымақтастық ұйымы (ШЫҰ) — өңірлік халықаралық ұйым.

ШЫҰ 2001 жылы 15 маусымда Шанхайда құрылды. Оның негізін Қытай, Ресей, Қазақстан, Қырғызстан және Тәжікстан елдерінің шекара маңында әскери саладағы сенімді нығайту туралы келісім (1996) және Шекара маңында қарулы күштерді өзара қысқарту туралы келісімдерге (1997) қол қою нәтижесінде бұрынырақ құрылған «Шанхай бестігі» елдері құрайды. Өзбекстанның қосылуымен ұйым Шанхай ынтымақтастығы ұйымы болып өзгерді.

ШЫҰ қызметінің басымдықтарына мүше мемлекеттер аумағында қауіпсіздік пен тұрақтылықты нығайту; терроризм, экстремизм, сепаратизм, ұйымдасқан қылмыс және есірткі трафигіне қарсы бірлескен күрес; экономикалық

және энергетикалық ынтымақтастық; ғылыми және мәдени-гуманитарлық әрекеттестік жатады.

Ұйым құрамына 6 мүше мемлекеттермен қатар байқаушы мәртебесіне ие 4 мемлекет (Моңғолия, Үндістан, Иран, Пәкістан), және диалог бойынша серіктес мәртебесінде 2 мемлекет (Шри-Ланка мен Беларусь) енеді.

Ұйым 2004 жылы желтоқсанда БҰҰ Бас Ассамблеясы жанынан байқаушы мәртебесін алды.

Мемлекет басшылары кеңесі, Үкімет басшылары кеңесі, Сыртқы істер министрлері кеңесі, Министрліктер мен ведомстволар басшылары жиналысы, Хатшылық, Өңірлік терроризмге қарсы құрылым ШЫҰ органдары болып табылады.

Мемлекет басшысы Тәжікстан Республикасына жұмыс сапары аясында осы елдің Президенті Э.Ш. Рахмонмен кездесті.

Әңгіме барысында екі елдің көшбасшылары сауда-экономикалық, инвестициялық және мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты ынтымақтастықтың өзекті аспектілерін талқылады. Сондай-ақ мемлекет басшылары өңірлік және халықаралық ұйымдар аясындағы екі елдің өзара іс-қимылының мәселелерін қарады. Одан басқа, тараптар халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелеріне қатысты пікір алмасты.

12 қыркүйек

Мемлекет басшысы Тәжікстан Республикасына жұмыс сапары барысында шағын құрамдағы Шанхай ынтымақтастық ұйымына (ШЫҰ) мүше мемлекеттер басшылары кеңесінің отырысына қатысты.

Іс-шараға сондай-ақ ШЫҰ мүше мемлекеттер басшылары: ҚХР-дың — Си Цзиньпин, Қырғызстанның — А.Ш. Атамбаев, Ресейдің — В.В. Путин, Тәжікстанның — Э.Ш. Рахмон және Өзбекстанның — И.А. Каримов қатысты.

Қазақстан Президенті отырыс барысында әлемдегі тұрақсыз геосаяси және геоэкономикалық ахуал жағдайында шешімі ШЫҰ үшін басым міндет саналатын бірқатар өзекті мәселелерді белгілеп берді.

Н.Ә. Назарбаев негізгі мәселелердің бірі ретінде ШЫҰ-ға мүше мемлекеттер арасындағы шешілмеген шекара проблемаларын атады. Сенім шараларын нығайтуды және шекара ауданында қарулы күштерді қысқартуды қарастыратын ШЫҰ-ның Шанхай және Мәскеу келісімдері секілді базалық құжаттарының ережелерін сақтаудың айрықша маңыздылығына назар аударды.

Қазақстан Президенті азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету ШЫҰ мүше мемлекеттердің экономикалық ынтымақтастығының маңызды бағыттарының бірі саналатынын айтты.

«Сарапшылардың болжауынша, 2050 жылға қарай Жер жүзінің халқы 9 миллиардқа жетеді. Сонымен бірге, таяу 10 жылда ауа райының өзгеруі салдарынан азық-түлік өндірісінің көлемі қысқарады. Мұндай беталыс Азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету тетіктерін құру және соған сәйкес ынтымақтастық бағдарламасын бекіту туралы Қазақстанның бастамасын талқылауды жаңғырту қажеттігін көрсетеді», — деді Мемлекет басшысы.

Бұдан басқа, Н.Ә. Назарбаев су тапшылығы мәселесі өңірдегі тұрақтылық пен қауіпсіздікке ықпал ететін салмақты проблема екендігіне тоқталды. Осыған байланысты Мемлекет басшысы Қазақстан ұсынып отырған Су комитетін құру осы мәселені шешу бағытындағы ынтымақтастықтың іс жүзіндегі тетігіне айналуы мүмкін екендігін айтты.

Соңында Мемлекет басшысы отырысқа қатысушылардың назарын ШЫҰ аясындағы тағы бірқатар мәселелерге аударды. Атап айтқанда, ШЫҰ басымдықтарының жекелеген қатысушы-мемлекеттердің ұлттық мүдделерімен сәйкеспей салдарынан жүзеге асуы тежеліп отырған жобалар мен бастамаларды, сондай-ақ, бірқатар маңызды экономикалық жобалардың ілгерілеуін қиындатып отырған қаржылық ресурстардың жоқтығын атады.

Мемлекет басшысы Тәжікстан Республикасына жұмыс сапары барысында Шанхай ынтымақтастық ұйымына (ШЫҰ) мүше мемлекеттер басшылары кеңесінің кеңейтілген құрамдағы отырысына қатысты.

Н.Ә. Назарбаев отырыста сөз сөйлей отырып, ШЫҰ-ның 2025 жылға дейінгі даму стратегиясының қабылдануы Ұйымды одан әрі нығайтудың айқын бағдары мен келешегін айқындайды деп атап өтті. Атап айтқанда, ШЫҰ мүше мемлекеттер мәртебесін берудің тәртібі мен Өтініш беруші мемлекеттердің міндеттері туралы меморандумды бекіту қажет.

Қазақстан Президенті қауіпсіздік саласындағы ынтымақтастықты тереңдету ШЫҰ аясындағы маңызды басымдық деп атады, Шекара мәселелері жөніндегі ынтымақтастық пен өзара іс-қимыл туралы келісімге мейлінше тез арада қол қойылу ШЫҰ мүше

мемлекеттер арасында шекара ауданындағы сенім шараларын нығайтуға қызмет ететіндігін атап өтті. Ол Астана Өңірлік терроризмге қарсы құрылымының (ӨАТҚ) қызметін одан әрі жетілдіру үшін күш-жігерді біріктіруге ықпал етуге әзір екендігін атап көрсетті. Бұл үдеріс жан-жақты ойластырылған әрі барлық тараптардың мүдделерін ескеретін болуы тиіс.

Сонымен бірге, Н.Ә. Назарбаев ШЫҰ энергетикалық клубы жұмысының маңыздылығын, сондай-ақ ШЫҰ іскерлік кеңесінің және ШЫҰ Банкаралық бірлестігінің қызметін белсендіру қажеттігін атап көрсетті.

Мемлекет басшысы ұлттық үйлестірушілердің бақылаушы мемлекеттер өкілдерімен кездесу тетігін ШЫҰ Үйлестіру кеңесі етіп өзгертуді ұсына отырып, бақылаушы және серіктес мемлекеттермен ШЫҰ диалогы бойынша өзара іс-қимылды тереңдете түсуге назар аударды.

Бұдан басқа, Н.Ә. Назарбаев Ауғанстандағы тұрақтылықты қамтамасыз ету мен ішкі ауғандық конструктивті диалогты жолға қою кезек күттірмейтін міндеттердің қатарында қала беретіндігін атап өтті.

Қазақстан Президенті сондай-ақ Иран мен «алтылық» елдері 2014 жылдың қарашасына дейін Иран ядролық бағдарламасы бойынша бәрін тегіс қамтитын және ұзақ мерзімді келісімге қол жеткізетініне сенім білдірді.

Мемлекет басшысы Украинадағы ахуалды бейбіт реттеудің маңыздылығын атап көрсетті.

«Дағдарыстың ауқымы мен әсері көптен бері-ақ бұл елдің ауқымынан шығып кетті. Шығыс Украинадағы ахуал шұғыл шаралар мен іс-әрекеттерді талап етеді. Проблеманы шешудің жалғыз ұзақмерзімді шешімі — бұл саяси диалог», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Сонымен бірге, Қазақстан Президенті Таяу Шығыстағы қазіргі ахуалдың күрделі сипатын атап көрсетті.

«Сирия, Ливия, Ирак, Палестина–Израиль жан-жалы тұрақсыздықтың бақыланбайтын ошағына айналып отыр. Өңір терроризм ұйығына тартылған. Бұзылған элементтер тек өңірлік қана емес, сонымен бірге тұтасымен халықаралық қауіпсіздікке де тікелей қауіп төндіреді», — деді Мемлекет басшысы (Қосымшаны қараңыз).

Отырыс қорытындысы бойынша ШЫҰ мүше мемлекеттер басшылары Душанбе декларациясына; ШЫҰ мүше мемлекеттер мәртебесін алу мақсатында Өтініш

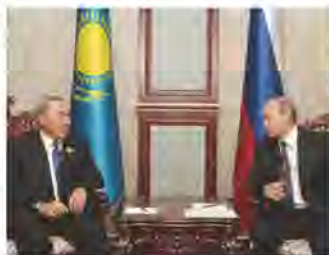
беруші мемлекеттің міндеттері туралы үлгілік меморандум туралы ШЫҰ мүше мемлекеттер басшылары кеңесінің шешіміне; ШЫҰ мүше мемлекеттер мәртебесін берудің тәртібін бекіту туралы ШЫҰ мүше мемлекеттер басшылары кеңесінің шешіміне; 2025 жылға дейінгі ШЫҰ даму стратегиясының жобасы туралы ШЫҰ мүше мемлекеттер басшылары кеңесінің шешіміне; Екінші дүниежүзілік соғыстағы фашизмге қарсы Жеңістің 70 жылдығын мерекелеу туралы ШЫҰ мүше мемлекеттер басшылары кеңесінің шешіміне; Халықаралық автомобиль тасымалы үшін қолайлы жағдай жасау туралы Шанхай ынтымақтастық ұйымына мүше мемлекеттер үкіметтерінің арасындағы келісімге және тағы басқаларына қол қойылды.

Мемлекет басшысы Тәжікстан Республикасына жұмыс сапары аясында Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен кездесті.

Кездесу барысында сауда-экономикалық, инвестициялық, мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты іс-қимылдардың мәселелері, сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің өзекті проблемалары талқыланды.

Сондай-ақ Н.Ә. Назарбаев пен В.В. Путин халықаралық және өңірлік ұйымдар, соның ішінде Еуразиялық экономикалық одақ аясындағы екі елдің ынтымақтастығын қарады.

Одан басқа, екі мемлекет басшылары 26 тамызда Минск қаласында Кеден одағы елдері көшбасшыларының, Украина мен Еуропалық одақ өкілдерінің кездесуі кезінде қол жеткізілген уағдаластықтардың іске асырылу барысы туралы сөз қозғады.

Мемлекет басшысы Тәжікстан Республикасына жұмыс сапары аясында Қытай Халық Республикасының Төрағасы Си Цзиньпинмен кездесті.

Келіссөздер барысында екі елдің көшбасшылары сауда-экономикалық, инвестициялық, отын-энергетикалық, транзит-көліктік және мәдени-гуманитарлық ынтымақтастықтың басты бағыттарын қарады.

Сондай-ақ Н.Ә. Назарбаев пен Си Цзиньпин екі елдің халықаралық және өңірлік ұйымдар аясындағы өзара іс-қимылына қатысты бірқатар мәселелерді талқылады.

Одан басқа, тараптар халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелеріне қатысты пікір алмасты.

13 қыркүйек

Мемлекет басшысы баспасөз беттерінен барша қазақстандықтарды Отбасы күнімен құттықтады.

15 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Премьер-министрі К.Қ. Мәсімовті қабылдап, ол Президент тапсырмаларының орындалу барысы туралы, Үкіметтің ағымдағы жұмысы, сондай-ақ алдағы мерзімге арналған жоспарлары туралы баяндады.

Кездесуде Президент қандай жағдайда болса да халықтың әлеуметтік ахуалы нашарламауы тиістігін басты назарға алды және Үкіметтің әлемдік нарықтардың тиісті даму бағыттарына және ықтимал дағдарыс жағдайларына лайықталған әртүрлі сценарийлері болғаны жөн екенін айтты.

«Барлық сценарийлер біздің қандай жағдайда не істеуіміз керектігі жөніндегі есептермен және нақты жоспарлармен бекітілген болуы тиіс. Біз дағдарысқа қарсы тиімді жоспарды іске асырып, 2007–2009 жылдардағы дағдарысты өткердік. Әлемдік тәжірибемен қатар, сол тәжірибені де ескеру керек. Біз индустриялық-инновациялық бағдарлама аясында іске қосқан нысандардың барлығы толық қуатында жұмыс істеуі қажет, шағын және орта бизнес бюджеттің толығыуы және жұмыс орындары жөніндегі өз жауапкершілігін сезінуі керек», — деп атап өтті Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы кездесудің қорытындысы бойынша бірқатар нақты тапсырмалар берді.

16 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Бас прокуроры А.Қ. Дауылбаевты қабылдады. Ол елдегі заңдылық пен құқықтық тәртіптің ахуалы, Президенттің азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын, кәсіпкерлерді қорғауға бағытталған тапсырмаларының орындалуы туралы баяндады.

Кездесу барысында Президент құқық қорғау жүйесінде таяуда болған өзгерістердің маңыздылығына тоқтала келіп, олар елдегі қылмыс деңгейінің азаюына септігін тигізгенін айтты.

«Қылмыстық, әкімшілік және әкімшілік-процестік кодекстерінің жаңа редакцияда қабылдануына байланысты тіркелетін қылмыстар саны артты, бұл жалпы қылмыстық ахуалды байыптауға оң әсерін тигізді. Барлық, тіпті ұсақ құқық бұзушылық та тіркелуге

тиіс. Бұл жазадан құтылмау қағидатын іске асыруға мүмкіндік береді. Сонымен бірге жазаның айып салу, бірақ міндетті түрде бостандығынан айырмау секілді қаржылық түрлеріне ден қойған жөн. Осының бәрі қылмыстылық деңгейін төмендетуге және азаматтардың сенімін арттыруға бағытталған», — деді Мемлекет басшысы.

Бас прокурор құқық қорғау органдарында азаматтар арыздарының 93% үш күндік мерзім ішінде қарала бастағанын айтты. Сонымен қатар, барлық қылмыстарды жүз пайыз тіркеу қамтамасыз етілген. Елдегі жалпы қылмыс деңгейі 5,7% кеміді, бұл ретте аса ауыр қылмыстар саны 21%-ға, ауыр қылмыс 22%-ға азайған.

Сондай-ақ А.Қ. Дауылбаев Қазақстан Президентін азаматтардың еңбек құқықтарының, халықтың әлеуметтік жағдайы төмен топтары мүдделерінің қорғалуы, кәсіпкерлікке қолдау көрсету, сот өндірісіне дейінгі объективтілікті және тиімділікті қамтамасыз ету жөніндегі прокуратура органдары жұмысының нәтижелері туралы хабардар етті.

Кездесу қорытындысы бойынша Мемлекет басшысы заңдылық пен құқықтық тәртіпті бұдан әрі нығайтуға, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарына кепілдікті күшейтуге, мемлекет пен қоғам мүдделерін қамтамасыз етуге бағытталған нақты тапсырмалар берді.

Мемлекет басшысы «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградау туралы» №910 Жарлығына қол қойды.

17 қыркүйек

Мемлекет басшысы «Астана Групп» ЖШС президенті Н.Э. Смағұловты қабылдап, ол «ЭКСПО-2017» жобасы аясында мәдени-ойын-сауық орталығының құрылысы басталғаны туралы ақпарат берді.

Кездесу барысында Президент құрылысы жоспарланған халықаралық көрме ғимараттарының бірегейлігін атап өтіп, олардың көрмеден кейінгі кезеңде тиімді пайдаланылуын қамтамасыз етудің маңыздылығын атап көрсетті.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Қауіпсіздік кеңесінің отырысына төрағалық етті.

Отырыста әлем мен өңірдегі геосаяси ахуалдың өзгеруі жағдайында Қазақстанның сыртқы саясат тұжырымдамасын іске асыру мәселелері қаралды, сондай-ақ ұлттық қауіпсіздік саласындағы жаңа қауіп-қатерлер мен тәуекелдер талқыланып, олардың алдын алу шаралары пысықталды.

Отырыс қорытындысы бойынша тиісті органдарға бірқатар нақты тапсырмалар берілді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір өкімдерінің күші жойылды деп тану туралы» №911, «А.С. Тәжиев туралы» №912, «Қ.Қ. Әбусейітовті Қазақстан Республикасының Норвегия Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №913, «Е.Х. Қазыхановты Қазақстан Республикасының Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №914 жарлықтарына қол қойды.

18 қыркүйек

Мемлекет басшысы Жамбыл облысының әкімі К.Н. Көкірекбаевты қабылдап, ол облыстың әлеуметтік-экономикалық дамуының басты көрсеткіштері туралы баяндады, сондай-ақ өңірдің алдағы кезеңдегі даму жоспарлары туралы хабарлады.

Кездесу барысында Президент өңірдің жылыту маусымына тиісінше дайындығын қамтамасыз ету қажеттігіне назар аударды, сондай-ақ ауыл шаруашылығындағы ылғал сақтау технологияларын дамытудың маңыздылығын атап өтті.

Одан басқа, Н.Ә. Назарбаев ҮИИДБ мемлекеттік бағдарламасы аясында облыста іске асырылып жатқан индустриялық жобаларға ерекше назар аударды.

Мемлекет басшысы кездесу қорытындысы бойынша нақты тапсырмалар берді.

Сол күні Мемлекет басшысы Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитетінің төрағасы Қ.Е. Жаңбыршинді қабылдап, ол Есеп комитетінің ағымдағы жылғы жұмысының негізгі қорытындылары және қаржылық бақылау органының алдағы кезеңдегі даму перспективасы туралы баяндады.

Кездесуде Президент облыстардың, Астана мен Алматы қаласының ревизиялық комиссияларының жергілікті бюджеттердің атқарылу тиімділігін бағалау жөніндегі жұмыс қорытындыларымен, сондай-ақ республикалық бюджеттің өңірлерге трансферттер мен субвенциялар түрінде келіп түскен қаражаттарының жұмсалу жайымен танысты.

Н.Ә. Назарбаев бюджеттік жоспарлау сапасын арттырудың, мемлекеттік қаржылық бақылау органдарының қызметін үйлестіруді күшейтудің, сондай-ақ бюджет қаражаттарының тиімді пайдаланылуын қатаң бақылаудың маңыздылығын айтты.

Кездесу қорытындысы бойынша Мемлекет басшысы мемлекеттік қаржылық бақылау органдарының қызметін жетілдіруге және қаржылық құқық бұзушылықтардың алдын алуды күшейтуге бағытталған бірқатар нақты тапсырмалар берді.

19 қыркүйек

Мемлекет басшысы «Мерейлі отбасы» ұлттық конкурсының жеңімпаздарын марапаттау рәсіміне қатысты.

Президент өз сөзінде бірінші рет өткізіліп отырған, 15 этностың отбасылары мен 34 аралас отбасы қатысқан «Мерейлі отбасы» байқауының маңыздылығын атап өтті.

Марапаттау рәсімінде Мемлекет басшысы Бимаханбетовтер отбасына диплом және отандық өндірістен шыққан әмбебап шағын автобустың кілтін тапсырды және қалған 15 отбасы да автокөліктерге ие болатынын айтты.

Марапаттау рәсімі Қазақстанның эстрада жұлдыздарының қатысуымен өткен мерекелік концертпен аяқталды (Қосымшаны қараңыз).

Байқауға Қазақстанның барлық өңірлерінен жалпы саны 1298 отбасы қатысты. Ал ақтық мәреге sms және интернет-дауыс беру арқылы өңірлік турлар қорытындысы бойынша 16 үміткер-отбасы шықты. Жыл сайынғы «Мерейлі отбасы» ұлттық байқауы адамгершілік құндылықтарды және неке мен отбасының жағымды образын қалыптастыру, отбасы мәртебесін көтеру мақсатында Мемлекет басшысының өкімімен бекітілген.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Үкіметі арасындағы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама

Корольдігі Қарулы Күштерінің Ауғанстан Ислам Республикасын тұрақтандыру мен қалпына келтіру жөніндегі халықаралық іс-қимылдарға қатысуына байланысты Қазақстан Республикасының аумағы арқылы жүктің / арнайы жүктің транзитін қамтамасыз ету туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 19 қыркүйектегі №237-V Заңына қол қойды.

20 қыркүйек

Мемлекет басшысы Татарстан Республикасының Президенті Р.Н. Миннихановпен кездесті.

Кездесу барысында ынтымақтастықтың сауда-экономикалық және мәдени-гуманитарлық салалардағы өзекті мәселелері талқыланды.

23 қыркүйек

Мемлекет басшысы «Ж.М. Баррозуды I дәрежелі «Достық» орденімен наградау туралы» №915 Жарлығына қол қойды.

25 қыркүйек

Мемлекет басшысы Р. Надаль мен Жо-В. Тсонганың арасындағы теннис матчың тамашалады.

Матч алдында Президент атақты теннисшілермен кездесіп, олардың келуі еліміздегі теннисті одан әрі дамыту үшін маңызды екенін атап өтті.

Кездесу соңында Р. Надаль Мемлекет басшысына өз ракеткасын тарту етті.

Мемлекет басшысы «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградау туралы» №916 Жарлығына қол қойды.

26 қыркүйек

Мемлекет басшысы Сауд Арабиясы Корольдігі Консультативтік кеңесінің төрағасы Абдалла Әл аш-Шейхты қабылдады.

Кездесу барысында парламентаралық саладағы ынтымақтастықтың өзекті бағыттары талқыланды, сондай-ақ оны одан әрі дамыту мүмкіндіктері қаралды.

29 қыркүйек

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Астрахань қаласында өткен Каспий маңы мемлекеттерінің IV саммитіне қатысты.

Саммитке Әзірбайжан Республикасының Президенті И.Г. Алиев, Иран Ислам Республикасының Президенті Х. Рухани, Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путин және Түрікменстан Президенті Г.М. Бердымұхамедов қатысты.

Саммит барысында Каспий теңізін бірлесіп басқару, су айдынында заманауи құқықтық тәртіп қалыптастыру, оның бірегей табиғи ортасы мен биологиялық ресурстарын сақтау мәселелері қаралды.

Мемлекет басшылары сондай-ақ бұған дейінгі саммиттер шешімдерінің орындалу нәтижелерін шығарды, келесі кездесуге дейінгі кезеңге «Каспий бестігі» аясында дамудың негізгі басымдықтарын белгіледі.

Президент өз сөзінде халықаралық құқықтың жалпыға танылған нормалары мен қағидаттары негізінде Каспий теңізінен өзге теңіздерге, Әлемдік мұхитқа және кері қарай еркін қолжетімділік туралы қағидатты келісу саммиттің маңызды жетістігі екендігін атап айтты.

Н.Ә. Назарбаев Қазақстан арқылы ашылып жатқан маршруттарды ескере отырып, біздің ел оларды тауарларды Каспий маңы мемлекеттерінен өзге, ең алдымен Қытайдың нарығына дейін жеткізу үшін транзиттік көпір ретінде пайдалануды ұсынатынын мәлімдеді.

Соңында Мемлекет басшысы келесі бесінші саммитті 2016 жылы біздің ел қалаларының бірінде өткізу мүмкіндігін қарастыруды ұсынды (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы Каспий маңы мемлекеттерінің IV саммитінің қорытындысы бойынша БАҚ өкілдеріне арналған брифингке қатысты.

Қазақстан Президенті саммит қорытындысын нағыз ілгері ұмтылыс деп атады.

«Келіссөздер нәтижесінде Каспий жағалауы елдері іс-қимылының негізгі аспектілері бойынша ұстанымдарын жақындаттық, бірқатар маңызды өңірлік мәселелерді талқыладық. Астрахань саммитінің қорытындысы басты құжат — Каспий теңізінің құқықтық мәртебесі туралы конвенцияны қабылдау мақсатындағы ілгерілеуге мүлде жаңа серпін беретіндігіне сенімдімін», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Қазақстан Президенті сондай-ақ саммит барысында ұсынылған бірқатар бастамалар туралы да айтты, олардың ішінде Түрікменстанның тұрақты жұмыс

істейтін Каспий экономикалық форумын құру туралы және Қазақстанның Каспий еркін сауда аймағын құру туралы ұсыныстары бар.

Саммит барысында мемлекет басшылары коммюнике қабылдады. Сондай-ақ олардың қатысуымен бірқатар құжаттарға қол қойылды.

Саммит жұмысының соңында бес мемлекеттің көшбасшылары Еділ өзеніне бекіре тұқымдас балықтардың шабақтарын жіберу жөніндегі символдық шара рәсіміне қатысты.

Мемлекет басшысы Каспий маңы мемлекеттерінің IV саммиті алаңында Әзірбайжан Республикасының Президенті И.Г. Алиевпен кездесті.

Кездесу барысында екі елдің көшбасшылары болып өткен саммиттің қорытындылары туралы сөз қозғады.

Н.Ә. Назарбаев пен И.Г. Алиев сондай-ақ екіжақты ынтымақтастықтың бірқатар мәселелерін қарады, оның ішінде сауда-экономикалық, отын-энергетикалық, инвестициялық және мәдени-гуманитарлық салалардағы өзара іс-қимылдың келешегін талқылады.

Одан басқа, мемлекет басшылары халықаралық күн тәртібінің өзекті аспектілері бойынша пікір алмасты.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына өзгерістер енгізу туралы» №238-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік басқару деңгейлері арасындағы өкілеттіктердің аражігін ажырату мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №239-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы соттарының төрағаларын, сот алқаларының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №917 Жарлығына қол қойды.

30 қыркүйек

Мемлекет басшысы Атырау облысында жұмыс сапарымен болып, оның барысында Махамбет ауданындағы «Первомайский» БК» ЖШС тауарлы сүт фермасына барды, облыстың ауылшаруашылық

кәсіпорындарымен өндірілген өнімдердің үлгілерімен танысты. Сондай-ақ оған өңірдегі ауыл шаруашылығының дамуы туралы ақпарат ұсынылды және облыс аумағында жүзеге асырылып жатқан агроөнеркәсіп секторының жобалары көрсетілді.

Одан басқа, Президент аграрлық кәсіпорындардың басшыларымен әңгімелесті.

Содан кейін Н.Ә. Назарбаев Атырау қаласындағы «Мирас» балалар бақшасына барып, оның қызметімен танысты.

Сол күні Мемлекет басшысы Қазақстан мен Ресейдің өңіраралық ынтымақтастығының XI форумы аясында Атырау қаласында Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен кездесті.

Кездесу барысында Н.Ә. Назарбаев пен В.В. Путин чвцдв-экономикалық, отын-энергетикалық және инвестициялық салалардағы екіжақты ынтымақтастықтың кең ауқымды мәселелерін талқылады.

Қазақстан мен Ресей көшбасшылары халықаралық және өңірлік құрылымдар аясындағы өзара іс-қимылдың, оның ішінде Еуразиялық экономикалық одақ пен Кеден одағының мәселелеріне баса назар аударды.

Мемлекет басшылары сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелері бойынша пікір алмасты.

Одан басқа, екі елдің көшбасшылары 60-қа жуық қазақстандық және ресейлік компаниялар қатысқан «Көмірсутек саласындағы инновациялар» көрмесін аралап көрді.

Мемлекет басшысы мен Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путин Қазақстан мен Ресейдің өңіраралық ынтымақтастығы XI форумының пленарлық отырысына қатысты.

Бүгінгі Қазақстан мен Ресейдің өңіраралық ынтымақтастығының форумы көмірсутек саласында, атап айтқанда, мұнай мен газды игеру саласында инновациялық технологияларды қолдану мәселелеріне арналған болатын.

Пленарлық отырыста сөз сөйлеген Қазақстан Президенті мұнай қоры жағынан әлемде 12-ші орынды иеленіп, газ қоры бойынша алғашқы жиырма елдің қатарына кіретін Қазақстанның экономикасы үшін мұнай-газ өнеркәсібінің маңыздылығын атап айтты.

Осыған байланысты Н.Ә. Назарбаев еліміз үшін көмірсутек секторын дамытуды белгілейтін заманауи үрдістің өзектілігін атап өтті.

Форум қорытындысы бойынша мемлекет басшыларының қатысуымен бірқатар құжаттарға қол қойылды (Қосымшаны қараңыз).

Қазақстан – Ресей екіжақты қарым-қатынасында шекаралық ынтымақтастық мәселесі ерекше орынға ие, бұның өзі бірқатар объективті себептерге негізделеді.

Қазақстан мен Ресей ұзақтығы 7,5 мың шақырымнан астам құрлықтағы бірлескен шекараға ие. ТМД мемлекеттерінің шекаралары бойында орналасқан Ресей Федерациясының 27 субъектісінің 12-сі қазақстандық 7 облыспен көршілес орналасқан. Ресейдің 89 өңірлерінің 76-сы Қазақстанмен сауда-экономикалық байланыста. Бұдан бөлек, шекаралық ынтымақтастықтың үлесіне Қазақстан-Ресей арасындағы барлық сауданың 70 пайызы тиесілі.

Шекаралық ынтымақтастықты одан әрі нығайту мақсатында Қазақстан мен Ресей 1999 жылдың қыркүйегінде шекаралық ынтымақтастық туралы үкіметаралық келісімге қол қойды және 1999–2007 жылдарға арналған шекаралық ынтымақтастық бағдарламасын қабылдады.

2003 жылдан бастап екі мемлекеттің басшыларының қатысуымен Қазақстан мен Ресей шекаралық өңірлер басшыларының жыл сайынғы форумын өткізу тәжірибесі ауқымдана түсті, оның барысында екіжақты ынтымақтастықтың аса өзекті мәселелері талқыланатын болды.

Бірінші Қазақстан-Ресей форумы 2003 жылғы сәуірде Омбы қаласында (Ресей), екіншісі — 2005 жылғы мамырда Челябинск қаласында (Ресей), үшіншісі — 2006 жылғы қазанда Орал қаласында, төртіншісі — 2007 жылғы қазанда Новосибирск қаласында (Ресей), бесіншісі — 2008 жылғы қыркүйекте Ақтөбе қаласында, алтыншысы — 2009 жылғы қыркүйекте Орынбор қаласында (Ресей), жетіншісі — 2010 жылғы қыркүйекте Өскемен қаласында, сегізіншісі — 2011 жылғы қыркүйекте Астрахань қаласында (Ресей), тоғызыншысы — 2012 жылғы қыркүйекте Павлодар қаласында, оныншысы — 2013 жылғы қарашада Екатеринбург қаласында өткізілген болатын.

Сол күні Мемлекет басшысы Маңғыстау облысына жұмыс сапарымен кетті.

ҚАЗАН

Дс		6	13	20	27
Сс		7	14	21	28
Ср	1	8	15	22	29
Бс	2	9	16	23	30
Жм	3	10	17	24	31
Сн	4	11	18	25	
Жк	5	12	19	26	

1 қазан

Мемлекет басшысы Маңғыстау облысына жұмыс сапары барысында Ақтау портының солтүстік бағытын кеңейту жобасының іске асырылу барысымен танысты.

Президентке сондай-ақ Каспий теңізі инфрақұрылымының, транскаспий бағытының, сондай-ақ Маңғыстау облысындағы көлік желісінің дамуы туралы бағыдалды.

Одан басқа, Мемлекет басшысы еңбек ұжымының өкілдерімен әңгімелесті.

Содан кейін, Президент «Caspian Offshore and Marine Construction» ЖШС теңізге арналған металл конструкциялар шығаратын зауытына барды.

Н.Ә. Назарбаев кәсіпорынның қызметімен танысқан соң, оған «KMG Drilling & Services» ЖШС үшін тұрғызылып жатқан, Қазақстандағы тұңғыш өзі көтерілетін бұрғылау қондырғысы көрсетілді.

Сонымен қатар, Мемлекет басшысы зауыт жұмысшыларымен әңгімелесті.

Мемлекет басшысы Маңғыстау облысына жұмыс сапары аясында «CaspіBitum» БК» ЖШС барды.

Оның барысында Президентке зауыт жұмысының негізгі бағыттары туралы, сондай-ақ өздері өндірген битум өнімінің жол құрылысына пайдаланылуы туралы ақпарат берілді.

Н.Ә. Назарбаев зауыттың өнімі Қазақстанның астанасын республикамыздың басқа да қалаларымен, сондай-ақ шет елдермен де байланыстыруды көздейтін «Нұрлы жол» автожол жобасын іске асыру үшін қажет болатынына назар аударды.

Одан басқа, Мемлекет басшысы еңбек ұжымының өкілдерімен әңгімелесті.

Сол күні Мемлекет басшысы «Менің елім. Каспийден Алтайға дейін» атты автомобильдік этнографиялық экспедициясының сапарға аттану рәсіміне қатысты.

Президент Ақтау қаласының жағалауында экспедицияға қатысушылармен кездесіп, олар жобаның мақсаты мен өңірлер арасындағы мәдени алмасуға үлес қоссақ деген өздерінің ұмтылыстары туралы әңгімеледі.

«Менің елім. Каспийден Алтайға дейін» экспедициясы Қазақстан жастарын еліміздің сұлулығы мен өзіндік ерекшелігі туралы ортақ идеяға біріктіруге

бағытталған. Оның құрамында этнограф, блогшы, журналистер мен фотографтардан құралған 20 адам бар. Қазақстанда құрастырылған бес автомобильге мінген олар екі ай бойында республиканы аралап шығады. Оған қатысушылар экспедиция аяқталған соң фильм жасап, фотокітап шығарады.

Мемлекет басшысы жұмыс сапарының соңында Маңғыстау облысының кәсіпкерлерімен және жұртшылық өкілдерімен кездесті.

Кездесуде Президент облыстың орналасу аумағын тиімді пайдалануға бағытталған инфрақұрылымдық жобалардың жүзеге асырылуына назар аудара отырып, өңірдің оң сипатта дамып келе жатқандығына тоқталды.

Сонымен қатар, кездесуде Мемлекет басшысына ұзындығы 13,8 шақырым болатын Боржақты – Ерсай жаңа теміржолының құрылыс жоспары таныстырылды. Сондай-ақ Боржақты стансасынан тікелей бейне-трансляция ұйымдастырылды және оның барысында Президент теміржол құрылысын бастауға рұқсат берді.

Боржақты – Ерсай желісінің құрылысы Құрық портының жағалау инфрақұрылымының салынып жатқан нысандарына тұрақты жүк жеткізілімін қамтамасыз етуге, «Қазтеңізтрансфлот» АҚ, «Теңіз-сервис», «Глобал.Инк», «Ерсай Каспиан Контрактор» ЖШС-ларының дамуын қолдауға, Құрық порты арқылы мұнай тиеуге бағдарланған.

3 қазан

Мемлекет басшысы «Астана ЭКСПО–2017» Ұлттық компаниясы» АҚ басқармасының төрағасы Т.А. Ермагияевты қабылдап, ол ЭКСПО–2017-ге дайындықтың жүзеге асырылуы туралы және Көрме кешені құрылысының барысы туралы ақпарат берді.

Мемлекет басшысы «Сотталғандарға кешірім жасау туралы» №918 Жарлығына қол қойды.

4 қазан

Мемлекет басшысы «Хазірет сұлтан» мешітіне барды.

Онда Президент қазақстандықтарды мұсылман халқы үшін ең маңызды болып табылатын Құрбан айт мерекесімен құттықтады.

6 қазан

Мемлекет басшысы «Самұрық-Қазына». АҚ трансформациялау форумына қатысты. Форумға Қазақстанның мемлекеттік органдарының, халықаралық қаржы институттарының, оның ішінде ЕҚДБ және ЭЫДҰ, қазақстандық қорға ұқсас — Temasek, Khazanah, Korean Investment Corporation, Qatar Investment Authority секілді шетелдік қорлардың өкілдері мен халықаралық сарапшылар қатысты.

Сөйлеген сөзінде Президент «Самұрық-Қазына» қорын қалыптастырар кезде ел байлығын еселейтін, жоғары технологиялы әрі тиімді компания құру көзделгенін атап өтті.

«Ол құрылғаннан кейін әлемдік қаржы-экономикалық дағдарыс басталып, оны еңсеру ісіне қор атсалысуға мәжбүр болды. Ол ауыр жағдайдағы бір-қатар екінші деңгейлі банктердің активіне кірді. Қазір енді Қордың тікелей қызметімен айналысатын уақыты туды, — деді Н.Ә. Назарбаев.

Президент Қордың мемлекетіміздің мұнай-газ және атом өнеркәсібіндегі, энергетика, көлік және коммуникациялар саласындағы ірі активтерін біріктіретіндігіне тоқталды.

«Қордың жиынтық активі республикамыздың ішкі жалпы өнімінің жартысына тең. Соңғы үш жылда Қор компанияларымен бюджетке 2,5 трлн теңге аударылды. «Самұрық-Қазына» еліміздегі ең ірі жұмыс берушілердің бірі саналады — онда 350 мыңнан астам адам жұмыс істейді. «Самұрық-Қазына» қоры — іс жүзінде екінші Ұлттық қор. Онда елдің байлығы шоғырланған, ол біздің қазіргі және болашақтағы игілігіміздің көзі болып саналады. Елдің әрі қарайғы дамуы да трансформация бағдарламасын қалай орындайтынымызға байланысты», — деді Мемлекет басшысы.

Қазақстан Президентінің айтуынша, бұл бағдарлама әлемнің жетекші қорларының тәжірибелеріне сүйенген және бірнеше мақсатты көздейді.

«Біріншіден, қор компанияларының құнын ұлғайту. Екіншіден, портфельдің басқарылу тиімділігін арттыру. Үшіншіден, үкімет, директорлар кеңесі, қор басқармасы, сондай-ақ қор мен оның портфельдік компаниялары арасындағы жауапкершілікті айқын бөлу», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Қордың жиынтық активі бес жыл ішінде 200 млрд долларға дейін еселенуі үшін трансформация аясындағы күш-жігер, бірінші кезекте Қор компанияларының жаңа құнын қалыптастыруға бағытталуы тиіс.

«Бұл реттегі өсім портфельдік компаниялардың жаңа құнын қалыптастыру есебінен жүруі қажет. Бұған өнімділікті арттыру, жоғары технологиялы және табысты жобаларға инвестициялау жолымен жетуге болады, — деді Мемлекет басшысы.

Президент 5 жылдан кейін Қордың үш компаниясы әлемдегі ірі компаниялардың Fortune-500 тізіміне кіруі керектігі жөнінде міндет қойды.

«Қазір бұл рейтингке негізінен түсімдері 5-тен 500 миллиард долларға дейін құрайтын батыс компаниялары кіреді. Сонымен қатар, кейінгі кездері азиялық компаниялардың үлесі айтарлықтай өсті. Мәселен, 2003 пен 2014 жыл аралығында қытайлық компаниялардың саны 8-ден 95-ке дейін өсті, ал CNPC мемлекеттік мұнай корпорациясы алғашқы бестікке кірді. Сондай-ақ, тізімде ресейлік 8 компания бар. «Fortune» тізіміне кірудің негізгі өлшемдері түсім мөлшері мен қаржылық есептіліктің айқындығы болып саналады. Түсім мөлшері жөнінен Қордың кемінде екі компаниясы — «ҚазМұнайГаз» және «ҚТЖ» аталған тізімге әлден-ақ кіре алады», — деп атап өтті Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы бұдан әрі өз сөзінде елімізде бүгінде «Самұрық-Қазына» компаниясына бәсекелес іс жүзінде жоқ екеніне, бірақ ол әлі тиімділік көрсеткіші жағынан трансұлттық компаниялармен және шетелдік жетекші мемлекеттік корпорациялармен салыстыруға келмейтініне назар аударды.

Соңында Мемлекет басшысы трансформациялау бағдарламасының басталуы еліміз үшін маңызды оқиға екенін, оның барысы қатаң бақылауда болуы тиістігін қадап айтты (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы «Chevron Corporation» компаниясының Директорлар кеңесі мүшелерімен кездесті.

Кездесу барысында Қазақстанның «Chevron Corporation» компаниясымен ынтымақтастығының мәселелері талқыланды. Атап айтқанда, әңгіме мұнай-газ саласындағы бірлескен жобаларды іске асыру, сондай-ақ компанияның индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасын жүзеге асыруға қатысуы туралы болды.

Мемлекет басшысы «Chevron Corporation» компаниясы Директорлар кеңесінің төрағасы Д. Уотсонмен кездесіп, ол компанияның ағымдағы қызметі және

еліміздегі мұнай-газ жобаларының іске асырылу барысы туралы ақпарат берді.

Мемлекет басшысы «Б.С. Сәрсенбаевты Қазақстан Республикасының Үндістан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №919, «А.Р. Бердібайды Қазақстан Республикасының Иордан Хашимиттік Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №920, «А.Ж. Шоқыбаевты Қазақстан Республикасының Катар Мемлекетіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №921, «Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің кейбір мәселелері» №922, «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің ережесін және құрылымын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 31 желтоқсандағы №1271 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» №923, «Мемлекеттік наградалардан және әскери атақтардан айыру туралы» №924 жарлықтарына қол қойды.

7 қазан

Мемлекет басшысы Қазақстанның құрама командасын Корея Республикасының Инчхон қаласында өткен XVII жазғы Азия ойындарында табысты өнер көрсетуімен құттықтады.

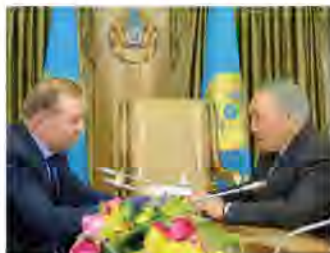
Азия құрлығының 45 елінің спортшыларымен болған қызу бәсекеде біздің спортшылар 84 медаль жеңіп алды, соның ішінде 28-і — алтын. Бұл — Қазақстанның жазғы Азия ойындарына қатысу тарихындағы ең үздік нәтиже, жаңа рекорд.

Мемлекет басшысы Украинаның бұрынғы Президенті Л.Д. Кучманы қабылдады.

Кездесу барысында Украинадағы жағдайға қатысты пікір алмасу өтті.

Сол күні Мемлекет басшысы Халықаралық консультативтік кеңестің өкілдерімен кездесті.

Кездесуге Австрия Республикасының бұрынғы Федералды канцлері А. Гузенбауэр, Польша Республикасының бұрынғы Президенті А. Квасьневский, сондай-ақ Италия Республикасының бұрынғы Премьер-министрі және Еуропалық комиссияның бұрынғы төрағасы Р. Проди қатысты.

Әңгіме барысында Қазақстанның экономикалық дамуының негізгі мәселелері талқыланды. Сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелеріне қатысты пікір алмасу өтті.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазақстан Республикасының әскери қызметшілері, құқық қорғау органдары, өртке қарсы органдары мен прокуратура органдарының қызметкерлері лауазымдарының санаттары бойынша тізілімдерін бекіту туралы» 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1283 және «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» №925 қбп, «Мемлекеттік билік органдары жүйесіндегі кадр саясатының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 29 наурыздағы №828 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №926 жарлықтарына қол қойды.

8 қазан

Мемлекет басшысы Бельгия Корольдігінде жұмыс сапарымен болып, осы елдің астанасы Брюссель қаласында бельгиялықтардың Королі Филиппен кездесті.

Әңгіме барысында саяси және мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты қатынастардың негізгі аспектілері қозғалды.

Тараптар сондай-ақ екі ел арасындағы түрлі салалардағы өзара іс-қимылдардың деңгейі артып келе жатқанын атап өтті және ынтымақтастықты одан әрі дамытудың бірқатар перспективалық бағыттары бар екендігін айтты.

9 қазан

Мемлекет басшысы Бельгия Корольдігіне жұмыс сапары барысында Еуропалық комиссия төрағасы Ж.М. Баррозумен кездесті.

Кездесуде алдағы Қазақстан мен Еуропалық одақ арасындағы кеңейтілген серіктестік пен ынтымақтастық туралы жаңа келісімге қол қою аясындағы өзара іс-қимылдардың кең ауқымды мәселелері талқыланды. Тараптар сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің өзекті аспектілерін сөз етті.

Мемлекет басшысы Еуропалық комиссия төрағасы Ж.М. Баррозумен кездесу қорытындысы бойынша БАҚ өкілдеріне арналған брифинг өткізді.

Брифинг барысында Қазақстан Президенті бүгін Ж.М. Баррозумен бірге Қазақстан Республикасы мен Еуропалық одақ арасындағы кеңейтілген серіктестік пен ынтымақтастық туралы жаңа келісім бойынша келіссөздер аяқталғанын ресми түрде мәлімдеді.

«Сондай-ақ бүгін Қазақстан Республикасы мен Еуропалық одақтың Қазақстанның ДСҰ-ға кіруі аясындағы екіжақты келіссөздерін аяқтау туралы құжатқа да қол қойылды. Осы екі құжат та біздің ел үшін зор мәнге ие. Жаңа келісім дайындау мәселесін біз алғаш 2006 жылы қозғадық. Соңғы 3–4 жылда бұл бағытта келіссөздер белсенді жүргізілді және атқарылған жұмыстардың арқасында табысты аяқталды. Қазақстан — ЕО-мен екінші буын келісіміне қол қоятын Орталық Азиядағы бірден бір мемлекет. Бұл біздің қарым-қатынастың жаңа сапалы деңгейге шыққанын айғақтайды және серіктестігіміздің стратегиялық сипаты мен кемелденгенін көрсетеді», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы Қазақстан мен ЕО арасындағы ынтымақтастықты көптеген салалар бойынша тереңдетуді қарастырған мықты заңнамалық іргетас қаланғанына назар аударды.

10 қазан

Мемлекет басшысы ТМД Мемлекет басшылары кеңесінің, сондай-ақ мемлекет басшылары деңгейіндегі Еуразиялық экономикалық қоғамдастық пен Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің отырыстарына қатысу үшін Беларусь Республикасының астанасы Минск қаласына жұмыс сапарымен келді.

Мемлекет басшысы Минск қаласына жұмыс сапары аясында Қырғыз Республикасының Президенті А.Ш. Атамбаевпен кездесті.

Кездесу кезінде сауда-экономикалық, инвестициялық және мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты ынтымақтастықтың негізгі мәселелері, сондай-ақ бұрын қол жеткізілген уағдаластықтардың орындалу барысы талқыланды.

Мемлекет басшысы Минск қаласына жұмыс сапары аясында ТМД Мемлекет басшылары кеңесінің шағын құрамдағы отырысына қатысты.

Отырысқа Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаев, Әзірбайжан Республикасының Президенті И.Г. Алиев, Армения Республикасының Президенті С.А. Саргсян, Қырғызстан Республикасының Президенті А.Ш.Атамбаев, Молдова Республикасының Президенті Н.В. Тимофти, Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путин, Тәжікстан Республикасының Президенті Э.Ш. Рахмон, Түрікменстан Республикасының Президенті Г.М. Бердымұхамедов, Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримов, сондай-ақ Беларусь Республикасындағы Украина елшісі М.Б. Ежель қатысты.

Отырыс барысында қатысушы мемлекеттердің өзара іс-қимылдарымен байланысты негізгі мәселелер қаралды. Сондай-ақ өзара мүдделілік танытқан өзекті мәселелер мен көпқырлы форматта ынтымақтастықты дамыту бағыттары бойынша пікір алмасу өтті.

Мемлекет басшысы Минск қаласына жұмыс сапары аясында кеңейтілген құрамдағы ТМД Мемлекет басшылары кеңесінің отырысына қатысты.

Қазақстан Президенті өз сөзінде 2015 жылы ТМД-да төрағалық ету Қазақстанға өтетінін атап өтті, осыған орай біздің елдің төрағалық етуінің кейбір басымдықтарын белгілеп берді.

«Негізгі мәселелердің бірі — Достастықтағы сенім мен өзара түсіністікті нығайту, ТМД кеңістігіндегі тұрақтылық пен қауіпсіздікті қолдауға бағытталған бастамаларға атсалысу. Елдеріміздің көпжақты пішімдегі ынтымақтастығындағы өзекті мәселелерді шешуде Достастықтың рөлін арттыру маңызды. Тағы бір маңызды бағыт — өзара сауда-экономикалық іс-қимылды арттыру. Бұл тұрғыда Еркін сауда аймағы туралы шарттың әлеуетін көтеру де қарастырылады. Өнеркәсіптегі, энергетика, көлік, аграрлық және басқа да экономика салаларындағы ынтымақтастықты жандандыру жөнінде шаралар қабылданатын болады», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы ғылым, білім, спорт, туризм, жастар саясаты салаларын қамти отырып, мәдени-гуманитарлық байланыстарды нығайту қажеттігін айтты. Ол сондай-ақ 2015 жылды Ардагерлер жылы деп жариялау туралы шешімнің өте маңызды екенін атап өтті.

Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы (ТМД) — 1991 жылғы 8 желтоқсанда Ресей, Украина және Беларусьпен бұрынғы КСРО құрамына кірген мемлекеттер арасындағы қатынастарды реттеу мақсатында құрылған өңірлік халықаралық ұйым.

1991 жылғы 13 желтоқсанда Қазақстан, Қырғызстан, Тәжікстан, Түрікменстан және Өзбекстан ТМД құрамына кіру туралы ниеттерін білдірді.

1991 жылғы 21 желтоқсанда Алматы қаласында бұрынғы КСРО құрамына кірген 11 мемлекет ТМД қағидаттары мен мақсаттары жазылған Алматы декларациясына қол қойды. ТМД органдары Мемлекет басшылары кеңесі, Үкімет басшылары кеңесі, Сыртқы істер министрлерінің кеңесі, Қорғаныс министрлерінің кеңесі, Парламентаралық ассамблея, Экономикалық сот, ТМД Атқарушы комитеті және т.б. болып табылады.

Мемлекет басшысы ТМД Мемлекет басшылары кеңесі отырысының қорытындысына арналған брифингке қатысты.

Қазақстан Президенті брифинг барысында мемлекет басшыларының кездесуі жемісті болғанын, оның қорытындысы бойынша маңызды құжаттарға қол қойылғанын атап өтті.

«Олар Достастық аясындағы ынтымақтастықты әрі қарай дамыту үшін жақсы негіз қалайды. Қазақстан 2015 жылы ТМД-ның барлық жарғылық органдарында төрағалық ету міндетін қабылдай отырып, Кеңестің келесі отырысына дайындалатын болады. Біз оны Астанада өткізуге келістік. Қазақстан ТМД-ны бұрынғы кеңестік кеңістіктегі елдерді біріктіретін бірегей саяси алаң ретінде қарастырады. Бұл секілді басқа ұйым біздің өңірде жоқ. Бұл — туындаған мәселелерді шешу, пікірталастар өткізу және пікір алмасу үшін жақсы алаң. Біз де төрағалық кезінде Достастықтың әлеуетін аша түсуге ұмтылатын боламыз», — деді Н.Ә.Назарбаев.

Мемлекет басшысы біздің еліміз жұмысты сабақтастық қағидаты негізінде құруға ниетті екенін атап айтты.

«Ынтымақтастықтың барлық бағыттары бойынша өзара іс-қимылды біртіндеп ұлғайтқан жөн. Бұл қауіпсіздікке де, экономикаға да, гуманитарлық салаға да қатысты. Достастықтағы сенім мен өзара іс-қимылды нығайту жөніндегі бастамаларды жүзеге асыруға атсалысатын боламыз. Біздің көпқырлы ынтымақтастығымыздың өзекті мәселелерін шешуде ТМД-ның рөлін арттырған жөн. Өз төрағалығымыздағы маңыздың міндеттің бірі Ұлы Отан соғысындағы Жеңістің 70 жылдығын лайықты деңгейде бірлесіп

мерекелеу және ардагерлерге құрмет көрсету деп санаймыз. Ұлы Жеңістің 70 жылдығына орай бүгін қабылданған Үндеуді біз толық қолдаймыз», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы Минск қаласына жұмыс сапары аясында ЕурАзЭҚ Мемлекетаралық кеңесінің отырысына қатысты.

Отырыста 2015 жылғы 1 қаңтардан Еуразиялық экономикалық одақ жұмысының басталуына орай, Кеңес қызметінің тоқтатылуына байланысты жұмыс қорытындылары шығарылды.

Отырыс қорытындысы бойынша ЕурАзЭҚ қызметінің тоқтатылуы туралы шешімге қол қойылды.

Сол күні Мемлекет басшысы Минск қаласына жұмыс сапары аясында мемлекет басшылары деңгейіндегі Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің отырысына қатысты.

Отырыста Еуразиялық экономикалық одақ аясындағы жұмыстың маңызды мәселелері қаралды.

Қазақстан Президенті Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартты ратификациялау жөніндегі заң жобаларын елдердің бәрі Парламенттеріне бір мезгілде енгізгенін атап өтті.

«Одақты 2015 жылы 1 қаңтарда іске қосу жұмыстары белгіленген тәртіпте жүзеге асуда. Қазақстан Шартты ратификациялау үдерісін аяқтады. Сонымен қатар, ЕАЭО органдарының қызметін қамтамасыз ету бойынша үлкен жұмыстар жүргізілуде», — деді Мемлекет басшысы.

Н.Ә. Назарбаев отырыстың негізгі тармақтарының бірі Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа Арменияның қосылуы туралы шартқа қол қою болып отырғанын айтты.

«Барлық құқықтық және экономикалық, соның ішінде Арменияның Еуразиялық экономикалық комиссия алқасында болуына қатысты мәселелер қысқа мерзімде келісілді. Бұл айтулы оқиға, өйткені, Еуразиялық экономикалық одақ алғаш рет кеңейіп отыр. Мен Арменияның одаққа қосылуы туралы шартқа қол қою үшін ешқандай кедергі жоқ деп есептеймін», — деді Мемлекет басшысы.

Қазақстан Президенті күн тәртібіндегі маңызы одан кем емес тағы бір тармақ Қырғызстанның бірыңғай

экономикалық кеңістікке қосылуы жөніндегі мәселе екеніне де тоқталды.

Отырыс барысында Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа Арменияның қосылуы туралы шартқа қол қою рәсімі болып өтті.

12 қазан

Мемлекет басшысы Астана қаласының әкімі И.Н. Тасмағамбетовті қабылдап, ол елорданың әлеуметтік-экономикалық дамуы, сондай-ақ инвестициялық жобалар мен негізгі мемлекеттік бағдарламалардың жүзеге асырылу барысы туралы ақпарат берді.

14 қазан

Мемлекет басшысы «Бәйтерек» Ұлттық басқару холдингі» АҚ Басқармасының төрағасы Қ.У. Бишімбаевты қабылдап, ол холдингінің 2013 жылғы жұмысының нәтижесі, сондай-ақ холдинг компаниялары тобының жүзеге асырып жатқан инвестициялық жобалары туралы баяндады.

Президент «Бәйтерек» холдингіне кіретін даму институттары «Самұрық-Қазына» АҚ жүзеге асыратын трансформациялар жөніндегі шараларды назарға алғаны жөн екенін атап өтті. Ол сондай-ақ шағын және орта бизнесті қаржыландыруға мемлекет бөлген қаражат экономиканы одан әрі дамытуға оң әсерін тигізу мақсатында тиімді игерілуі тиістігіне тоқталды.

Мемлекет басшысы «Лукойл» ААҚ президенті В.Ю. Алекперовті қабылдады.

Кездесу барысында «Лукойл» компаниясының Қазақстанның мұнай-газ салаларын дамытуға қатысуының мәселелері, сондай-ақ компанияның түрлі инвестициялық жобаларды жүзеге асыру барысы талқыланды.

Сонымен қатар, «Лукойл» компаниясының Каспий теңізі қайраңында жасалып жатқан жаңа жобалары әңгіме арқауына айналды.

Мемлекет басшысы Қырғыз Республикасының Премьер-министрі Д.К. Оторбаевты қабылдады.

Кездесу барысында екі елдің сауда-экономикалық, инвестициялық және отын-энергетикалық салалардағы ынтымақтастығының мәселелері қаралды.

Тараптар Қырғыз Республикасына Қазақстаннан электр энергиясын жеткізу мәселелері, сондай-ақ Қазақстан-қырғыз үкіметаралық кеңесінің бесінші отырысы жұмысының нәтижелері талқыланды.

Мемлекет басшысы «Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартты ратификациялау туралы» №240-V Заңына қол қойды.

15 қазан

Мемлекет басшысы «Түркі Академиясын құру туралы келісімді ратификациялау туралы» №241-V6 «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Біріккен Ұлттар Ұйымы арасындағы Техникалық ынтымақтастықтың нысаналы қоры туралы келісімді ратификациялау туралы» №242-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы Қазақстанның стратегиялық зерттеулер институты туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1997 жылғы 13 тамыздағы №3614 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №928 Жарлығына қол қойды.

16 қазан

Мемлекет басшысы Италия Республикасының Милан қаласында өткен «Азия-Еуропа» форумының X саммитіне қатысты.

«Қаржылық және экономикалық ынтымақтастықты Еуропа мен Азияның кеңейіп келе жатқан өзара байланыстары арқылы дамыту» тақырыбына арналған пленарлық сессияда сөз сөйлей отырып, Қазақстан Президенті қазіргі қауіптер мен сын-қатерлерге лайықты жауап іздеу міндеті Еуропа мен Азия мемлекеттерін біріктірілген күн тәртібін қарастыруға мәжбүрлеп отырғанын айтты.

Н.Ә. Назарбаев дағдарысты еңсерудің ең тиімді жолы ретінде Еуразиялық өңірдің ықпалдастық әлеуетін ашуды атады. Осыған байланысты ол құрлықтағы ынтымақтастықтың болашағына қатысты өз көзқарастарын ортаға салды.

Қазақстан Президентінің пікірінше, халықаралық ынтымақтастықтың парадигмасын өзгерту қажет, бұл протекционистік кедергілерді жою мәселесінде нақты іс-әрекеттерге көшуді, нарықтарды ашып, өзара сауданы ұлғайтуды білдіреді.

Мемлекет басшысы тағы бір бағыт ретінде жаһандық қаржы архитектурасының трансформациясын, қаржы секторындағы теңгерімсіздікті еңсеруді, халықаралық капитал қозғалысын реттеудің тиімді моделін әзірлеуді атады.

Н.Ә. Назарбаев жаңа қаржылық дәнекер көпірлердің қажеттігін айтты және бұл орайда өңірлік қаржы орталығы — Алматы қаласының үлкен әлеуетке ие екенін атап өтті.

Қазақстан Президентінің ойынша, тұтас өңірді дамытудың тағы бір негізгі шарты көлік-транзит инфрақұрылымын нығайту, соның ішінде Еуропаның Азияға қысқа әрі қауіпсіз жолын жаңғырту болып саналады (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы «Азия-Еуропа» форумының Х саммитіне қатысуы аясында Германияның Федералды канцлері А. Меркельмен кездесті.

Кездесу барысында екі елдің көшбасшылары сауда-экономикалық, инвестициялық және басқа да салалардағы өзара іс-қимылды одан әрі нығайту мәселелерін талқылады.

Одан басқа, тараптар өңірлік және халықаралық қауіпсіздіктің өзекті мәселелері бойынша пікір алмасты.

Мемлекет басшысы «Азия-Еуропа» форумының Х саммитіне қатысуы аясында Нидерланды Корольдігінің Премьер-министрі М. Рюттемен кездесті.

Кездесу барысында екіжақты ынтымақтастықтың кең ауқымды мәселелері, оның ішінде инвестициялық, энергетикалық, сауда-экономикалық салалардағы мәселелер қаралды.

Тараптар сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің өзекті аспектілерін талқылады.

17 қазан

Мемлекет басшысы Италия Республикасының Милан қаласына жұмыс сапары аясында бірқатар екіжақты кездесулер өткізді.

Сол елдің Министрлік кеңесінің төрағасы М. Ренцимен кездесуде екі елдің сауда-экономикалық, инвестициялық және басқа салалардағы өзара қарым-қатынасының негізгі аспектілері талқыланды. Сондай-ақ М. Ренцидің Қазақстанға сапары аясында қол жеткізілген уағдаластықтардың жүзеге асу барысы қаралды.

Бұдан басқа, тараптар халықаралық күн тәртібіндегі аса маңызды мәселелерге қатысты пікір алмасты.

Венгрияның Премьер-министрі В. Орбанмен кездесу барысында сауда-экономикалық және мәдени-гуманитарлық ынтымақтастықпен қатар әртүрлі бағыттардағы қарым-қатынастарды белсендіру мүмкіндігі, сондай-ақ әртүрлі халықаралық ұйымдардың аясында әрекет ету перспективалары да қарастырылды.

Бұдан басқа, өңірлік қауіпсіздік ахуалы талқыланды. Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Біріккен Корольдігінің Премьер-министрі Д. Кэмеронмен кездесу барысында тараптар сауда-экономикалық және инвестициялық саладағы өзара қарым-қатынасты дамытудың кең ауқымды мәселелерін талқылады.

Сондай-ақ екі елдің көшбасшылары халықаралық күн тәртібіндегі аса маңызды мәселелер және өңірлік қауіпсіздіктің өзекті аспектілері бойынша пікір алмасты.

Мемлекет басшысы Милан қаласына жұмыс сапары аясында «Азия-Еуропа» форумының Х саммитінің бейресми сессиясына қатысты.

Қазақстан Президенті «Еуропа мен Азия арасындағы диалог пен ынтымақтастықты нығайту және АСЕМ болашағы» тақырыбындағы сессияға қатысты.

Сол күні Мемлекет басшысы «Азия-Еуропа» форумының Х саммиті аясында бірқатар екіжақты кездесулер өткізді.

Әңгіме барысында Корея Республикасының Президенті Пак Кын Хемен әңгіме барысында инвестициялық, технологиялық және сауда-экономикалық салалардағы ынтымақтастықты одан әрі дамыту мәселелері қозғалды, сондай-ақ Пак Кын Хенің Қазақстанға сапары кезінде жасалған уағдаластықтардың жүзеге асырылу барысы қаралды.

Жапонияның Премьер-министрі С. Абэмен кездесуде сауда-экономикалық, ғылыми-техникалық және инвестициялық өзара іс-қимыл мәселелері талқыланды. Сонымен қатар тараптар халықаралық күн тәртібінің өзекті аспектілеріне де тоқталды.

Қытай Халық Республикасының Мемлекеттік кеңес Премьері Ли Кэцянмен әңгімеге екіжақты қарым-қатынастарды нығайту және Нұрсұлтан Назарбаевтың Қытайға сапары кезінде жасалған уағдаластықтарды жүзеге асыру мәселелері арқау болды.

20 қазан

Мемлекет басшысы «Еңбек қауіпсіздігі мен гигиенасына жәрдемдесетін негіздер туралы конвенцияны (187-конвенция) ратификациялау туралы» №243-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2014 жылға арналған нысаналы трансферт бөлу туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 10 қазандағы №669 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №929 Жарлығына қол қойды.

21 қазан

Мемлекет басшысы Халықаралық көрме бюросының бас хатшысы В. Лоссерталесті қабылдады.

Кездесу барысында «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмесін ұйымдастыру мен өткізу бойынша дайындық жұмыстарының барысы талқыланды.

Мемлекет басшысы «Total» компаниясының президенті К. де Маржеридің қаза боуына байланысты оның отбасы мен жақындарына көңіл айту жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «А.Е. Мусин туралы» №930, «Е.Ш. Әлиді Қазақстан Республикасының Эфиопия Федеративтік Демократиялық Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №931, «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің адамдарды мемлекетаралық іздестіру туралы шарты бойынша құзыретті мемлекеттік органдардың тізбесін бекіту туралы» №932 жарлықтарына қол қойды.

22 қазан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің басшылық құрамымен кездесті.

Кездесу барысында Президент берілген өтінішіне сәйкес Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі С.Н. Ахметовтің отставкасын қабылдағанын хабарлады. Сондай-ақ ол басшылық құрамға ведомстваның жаңа министрі — И.Н. Тасмағамбетовті таныстырды.

Сол күні Мемлекет басшысы Астана қаласының активімен кездесті.

Кездесу басталмас бұрын қалалық мәслихат сессиясы кезінде Ә.Р. Жақсыбековті Астана қаласының әкімі лауазымына кандидатурасы келісілген болатын.

Кездесу барысында Президент Астананың жаңа әкімі болып Ә.Р. Жақсыбеков тағайындалғанын мәлімдеді.

«Конституцияға сәйкес, мен мәслихаттың келісімін алып, Әділбек Жақсыбековті Астананың әкімі етіп тағайындадым. Бұл 1997 жылы қаланың бірінші мэрі болған адам. Ол қандай салада жұмыс істесе де, барлық міндеттерін атқара білді», — деді Мемлекет басшысы.

Мемлекет басшысы «С.Н. Ахметов туралы» №933, «И.Н. Тасмағамбетовті Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі қызметіне тағайындау туралы» №934, «Ә.Р. Жақсыбековті Астана қаласының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №935, «Н.З. Нығматулин туралы» №936 жарлықтарына қол қойды.

23 қазан

Мемлекет басшысы Дүниежүзілік банк тобының басқарушы директоры Ұлыжәне операциялық мәселелер жөніндегі директоры Ш.М. Индраватимен кездесті.

Кездесу барысында Қазақстан Республикасы мен Дүниежүзілік банк тобы арасындағы, соның ішінде 2014 жылғы мамырда қол қойылған Серіктестік туралы жаңа негіздемелік келісім аясындағы ынтымақтастықты күшейту мәселелері талқыланды.

Сондай-ақ тараптар Қазақстан мен әлемдік қоғамдастықтың алдында тұрған түрлі экономикалық сын-қатерлерді қарастырды.

28 қазан

Мемлекет басшысы Біріккен Араб Әмірліктерінің (БАӘ) Дубай қаласына X Дүниежүзілік ислам экономикалық форумына қатысу үшін жұмыс сапарымен келді.

Мемлекет басшысы Дубай қаласында Біріккен Араб Әмірліктерінің вице-президенті, Премьер-министрі, Дубай әмірлігінің билеушісі Мұхаммед бен Рашид әл-Мактуммен кездесті.

Кездесу барысында тараптар өзара іс-қимылдың сауда-экономикалық, инвестициялық, индустрия-

лық-инновациялық және көлік-логистикалық салаларындағы басым бағыттарын талқылады.

Сондай-ақ Каспий теңізінде бірқатар жобаларды бірлесе жүзеге асыру және Қорғас көлік-сервис торабын дамыту бойынша ынтымақтастықтың мүмкіндіктері қарастырылды.

Мемлекет басшысы Х Дүниежүзілік ислам экономикалық форумы аясында «Ислам қаржысы бойынша жаһандық көшбасшы» Global Islamic Finance Awards (GIFA) сыйлығымен наградталды.

Қазақстан Президентіне награданы «Edbiz Consulting Limited» компаниясының бас атқарушы директоры, доктор Х. Дар табыс етті.

Марапаттау рәсіміне БАӘ вице-президенті, Премьер-министрі, Дубай әмірлігінің билеушісі Мұхаммед бен Рашид әл-Мактум қатысты.

Награда Мемлекет басшысына ислам қаржылық нарығын өңірлік және халықаралық деңгейде дамыту мен ілгерілетуде жеткен зор жетістіктері үшін берілді.

Мемлекет басшысы Х Дүниежүзілік ислам экономикалық форумы аясында бірқатар екіжақты кездесулер өткізді.

Малайзия Премьер-министрі Наджиб Тун Разакпен кездесу барысында сауда-экономикалық, инвестициялық, сондай-ақ инновациялар мен жоғары технологиялар салаларындағы екіжақты ынтымақтастықты дамытудың кең ауқымды мәселелері қаралды.

Люксембург Ұлы герцогтігінің Премьер-министрі К.Беттелмен кездесуде сауда және инвестициялық бағыттарды қоса алғанда, экономикалық өзара іс-қимылдардың аспектілері талқыланды.

Сол күні Мемлекет басшысы Х Дүниежүзілік ислам экономикалық форумының (ДИЗФ) жұмысына қатысты.

Қазақстан Президенті ДИЗФ-тің «Экономикалық өсу жолындағы инновациялық серіктестік» тақырыбына арналған 10-шы отырысында сөз сөйледі.

Өз сөзінде Н.Ә. Назарбаев Ислам ынтымақтастығы ұйымына біздің елдің төрағалығы барысында Ислам әлемінің ХХІ ғасырдағы дамуының негізі ретіндегі жаңғыру мен реформаларға бағытталған ИЫҰ-ның Астана декларациясы қабылданғанын еске салды.

«Осы тұрғыдан алғанда, Қазақстан ислам әлемін әрі қарай нығайту мен дамытудың табанды жақтаушысы болып қала береді, — деді Мемлекет басшысы.

Қазақстан Президенті сондай-ақ біздің еліміз жаңа индустриялық бағдарлама аясында БАӘ, Иран, Түркия және Малайзиямен белсене жұмыс жүргізіп жатқанын атап өтті.

«2,5 миллиард доллар болатын перспективалы 15 жобамен жұмыс жасалуда және бұл бастамасы ғана, — деді Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы Қазақстан инвесторлар тарту үшін барлық жағдайды жасап, тиімді көліктік-логистикалық инфрақұрылым қалыптастырып жатқанын айтты (Қосымшаны қараңыз).

29 қазан

Мемлекет басшысы Бразилия Федеративтік Республикасының Президенті Д. Руссеффке оның осы лауазымға қайта сайлануына байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

30 қазан

Мемлекет басшысы Біріккен Араб Әмірліктеріне жұмыс сапары барысында Әбу-Даби мұрагер ханзадасы, Біріккен Араб Әмірліктері Қарулы Күштерінің Жоғарғы бас қолбасшысының орынбасары Мұхаммед бен Заид әл-Нахаянмен кездесті.

Кездесу кезінде сауда-экономикалық, инвестициялық және мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты қатынастарды дамытудың басым мәселелері талқыланды.

Одан басқа, Н.Ә. Назарбаев пен Мұхаммед бен Заид әл-Нахаян өңірлік және халықаралық күн тәртібінің негізгі аспектілерін талқылады.

Өңгіме барысында сондай-ақ таяу шығыс мемлекеттерінің арасында БАӘ Қазақстандағы жетекші инвесторлардың бірі болып қалып отырғаны атап өтілді. Белсенді ынтымақтастықтың бірнеше мысалы ретінде Астана қаласындағы көпфункционалды «Әбу Даби Плаза» кешенінің салынуын, «Al Hilal Bank» ислам банкінің және «Фалах» бірлескен инвестициялық қорының Қазақстанда қызметін жүргізуін айтуға болады.

ҚАРАША

Дс	3	10	17	24	
Сс	4	11	18	25	
Ср	5	12	19	26	
Бс	6	13	20	27	
Жм	7	14	21	28	
Сн	1	8	15	22	29
Жк	2	9	16	23	30

3 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстан Жазушылар одағының мүшелерін 80 жылдық мерейтойына орай құттықтады.

Президент өз құттықтауында Жазушылар одағы 700-ден астам қазақстандық ақын-жазушылардың басын қосқан еліміздегі ең алғашқы және ең ірі шығармашылық бірлестіктердің бірі екенін атап өтті.

Ол сондай-ақ мемлекетіміз Тәуелсіздіктің алғашқы күндерінен жазушыларға қолдау білдіріп, қоғамдағы шығармашылық орта мен жасампаздық рухты қалыптастыруға ұдайы қамқорлық жасап келе жатқандығына тоқталды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне экстремизмге және терроризмге қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №244-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының Антарктика туралы шартқа қосылуы туралы» №938 Жарлығына қол қойды.

4 қараша

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мәдени саясатының тұжырымдамасы туралы» №939, «Қазақстан Республикасы мен Румыния арасындағы адамдарды ұстап беру туралы шартқа қол қою туралы» №940, «Қазақстан Республикасы мен Румыния арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартқа қол қою туралы» №941 жарлықтарына қол қойды.

5 қараша

Мемлекет басшысы ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің қауіпсіздік органдары мен арнаулы қызметтері басшылары кеңесінің 37-ші отырысына қатысушылармен кездесті.

Отырыста қауіпсіздік органдары мен арнаулы қызметтердің ТМД кеңістігіндегі, соның ішінде, терроризм мен экстремизмге қарсы іс-қимыл тұрғысында ықпалдастығын нығайту мәселелері қаралды.

Мемлекет басшысы Қазақ ұлттық аграрлық университетінің ректоры Т.И. Есполовты қабылдады,

ол университеттің қазіргі жұмысы туралы баяндап, сондай-ақ аграрлық білім мен ғылым жағдайына қатысты өз ойларын айтты.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Сауд Арабиясы Корольдігі арасындағы ұстап беру туралы келісімге қол қою туралы» №942, «Қазақстан Республикасы мен Сауд Арабиясы Корольдігі арасындағы сотталған адамдарды беру туралы келісімге қол қою туралы» №943, «Қазақстан Республикасы мен Болгария Республикасы арасындағы қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек туралы шартқа қол қою туралы» №944, «Қазақстан Республикасы мен Болгария Республикасы арасындағы адамдарды ұстап беру туралы шартқа қол қою туралы» №945 жарлықтарына қол қойды.

6 қараша

Мемлекет басшысы белгілі қоғам қайраткері О.Ә. Әбдікәрімовті қабылдады.

Кездесу барысында елдің қоғамдық-саяси өмірінің бірқатар мәселелері талқыланды. Сондай-ақ республиканың алдында тұрған таяу кезеңдегі әлеуметтік-экономикалық міндеттер жөнінде сөз қозғалды.

Одан басқа, О.Ә. Әбдікәрімов сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресті күшейту шараларына қатысты өз пікірлерін ортаға салды.

7 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстанға мемлекеттік сапармен келген Қырғыз Республикасының Президенті А.Ш. Атамбаевпен кездесті.

Кездесу барысында шағын құрамда сауда-экономикалық, инвестициялық, отын-энергетикалық, көлік-транзиттік және мәдени-гуманитарлық салалардағы ынтымақтастықты нығайту мәселелері талқыланды.

Екі мемлекет басшылары сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің және халықаралық ұйымдар аясындағы ықпалдастық мәселелерінің өзекті аспектілері бойынша пікір алмасты.

Одан басқа, Н.Ә. Назарбаев және А.Ш. Атамбаев Еуразиялық экономикалық одақ аясындағы интеграциялық үрдістердің негізгі даму бағыттары туралы сөз қозғады.

Сондай-ақ Кездесу барысында Мемлекет басшысы біздің елдер арасындағы достықты дамытуға қосқан

үлесі үшін Қырғыз Республикасының Президентіне
I дәрежелі «Достық» орденін табыс етті.

1

2

«Достық» ордені 1995 жылы шығарылған. Екі дәрежесі бар. Нағрадау реттілік ескерілмей жүргізілуі мүмкін.

I (1-2-сурет) және II (3-сурет) дәрежелі «Достық» ордені қоғамда өзара келісімді сақтау бойынша жемісті еңбек еткен, халықтар арасындағы бейбітшілік, достық және ынтымақтастықты нығайтуға айрықша үлес қосқан азаматтар марапатталады.

3

Мемлекет басшысы Қырғыз Республикасының Президенті А.Ш. Атамбаевпен бірге Қазақстан Республикасы мен Қырғыз Республикасы Жоғары мемлекетаралық кеңесінің төртінші отырысына қатысты.

Отырыс барысында сауда-экономикалық, мәдени-гуманитарлық ынтымақтастықты одан әрі тереңдету мен кеңейту міндеттерінің ауқымы анықталды. Сондай-ақ екі ел арасындағы өзара іс-қимылдың перспективалы бағыттарын пысықтау мәселелері де қозғалды.

Мемлекет басшысы және Қырғыз Республикасының Президенті А.Ш. Атамбаев мемлекеттік сапар қорытындысы бойынша БАҚ өкілдеріне арналған бірлескен брифинг өткізді.

Қазақстан Президенті өз сөзінде Кеден одағы мен Бірыңғай экономикалық кеңістікке қосылуына байланысты Қырғызстан Қазақстанның қолдауына сүйене алатынын айтты. Біздің ел қажетті техникалық, консультациялық және басқа да көмектерді көрсетуге әзір.

Брифингте сондай-ақ Қазақстанның Қырғызстанға келесі жылы 1,4 млрд киловатт-сағат электр энергиясын жеткізуі тұрғысында көмек көрсететіні туралы айтылды. Өз кезегінде біздің елді вегетация кезеңінде егінге қажетті сумен қамтамасыз ететіні жөніндегі Қырғызстанмен уағдаластыққа қол жеткізілді.

Бұдан басқа, Н.Ә. Назарбаев Қазақстан мен Қырғызстанды берік тарихи-мәдени байланыстар біріктіретінін атап өтті.

«Бішкекте — Абайдың, біздің елордамызда Манастың ескерткішін орнату жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру мәселелері аяқталуға таяды. Ш.Ш. Уәлиханов пен Ш.Т. Айтматовтың есімдерін Бішкек пен Астана көшелеріне беру арқылы ұлықтау жұмыстары жүргізілуде», — деді Қазақстан Президенті.

Соңында Мемлекет басшысы Қырғызстан Президентінің сапары екі елдің қарым-қатынасын нығайтып, оны одақтастық және стратегиялық серіктестіктің жаңа сапалық деңгейіне шығаруға септігін тигізгенін айтты.

Келіссөздердің қорытындысы бойынша екі елдің көшбасшылары Бірлескен мәлімдеме қабылдады.

Сол күні Мемлекет басшысы мен Қырғыз Республикасының Президенті А.Ш. Атамбаев Астана қаласының бірқатар көрікті жерлерін аралап көрді.

Екі мемлекеттің басшылары Қазақстанның Ұлттық мұражайына барып, онда Астана қаласының тарихымен танысты.

Сондай-ақ Н.А. Назарбаев пен А.Ш. Атамбаев Тұңғыш Президент кітапханаларының негізгі залдарын қарап шықты.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №245-V, «Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы ХХІ ғасырдағы тату көршілік және одақтастық туралы шартты ратификациялау туралы» №246-V, «2014-2016 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер енгізу туралы» №247-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №248-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «А.Ш. Атамбаевты І дәрежелі «Достық» орденімен наградтау туралы» №946, «Республикалық бюджеттің атқарылуы туралы жылдық есепті жасау және ұсыну ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 16 қыркүйектегі №871 Жарлығына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы» №947 жарлықтарына қол қойды.

10 қараша

Мемлекет басшысы Германия Сыртқы істерінің федералды министрі Ф.-В.Штайнмайерді қабылдады.

Кездесу барысында екіжақты сауда-экономикалық, инвестициялық және отын-энергетикалық ынтымақтастықты одан әрі нығайту мәселелері талқыланды.

Сондай-ақ өңірлік және халықаралық күн тәртібінің өзекті аспектілері тілге тиек етілді.

Мемлекет басшысы аты аңызға айналған ұшқыш, екі дүркін Кеңес Одағының Батыры Т.Ж. Бигельдиновтің қайтыс болуына байланысты оның отбасы мен туған-туыстарына көңіл айту жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Кеден одағының кедендік шекарасы арқылы автомобиль өткізу пункттерінде ветеринариялық-санитариялық бақылау және өсімдіктер карантині бойынша бақылау функцияларын мемлекеттік кіріс органдарына беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №249-V Заңына қол қойды.

11 қараша

Мемлекет басшысы «Нұр Отан» партиясы Саяси кеңесінің кеңейтілген отырысына қатысты.

Отырыс жұмысына сондай-ақ Саяси кеңес мүшелері — Үкімет, Парламент, Президент Әкімшілігінің басшылығы, Мәжілістегі «Нұр Отан» фракциясының депутаттары, орталық және жергілікті мемлекеттік органдардың басшылары қатысты.

Отырыс кезінде партияның «Қазақстан. Мақсат 2017. Ұлттық іс-қимыл жоспары» сайлауалды платформасы міндеттерінің орындалу барысы қаралды, сондай-ақ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың 2015-2025 жылдарға арналған бағдарламасының жобасы талқыланды.

Сондай-ақ отырыста Президент Қазақстан халқына «Нұрлы жол — болашаққа бастар жол» Жолдауын жариялады (Қосымшаны қараңыз).

Сол күні Мемлекет басшысы облыс әкімдерімен кездесті.

Кездесу барысында Президент Қазақстан халқына Жолдауында жариялаған жаңа экономикалық бағдарламаны жүзеге асыруға елдің барлық өңірлерін тарту қажеттігін атап өтті.

Н.Ә. Назарбаев қойылған міндеттерді жүзеге асыру үшін облыс әкімдерінің барлық мүмкіндіктерін тиімді пайдалануға баса назар аударды.

Сондай-ақ әкімдер Мемлекет басшысына өздері басқаратын өңірлердің әлеуметтік-экономикалық дамуы және өзекті мемлекеттік бағдарламаларды жүзеге асыру барысы туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Г.Н. Әбдіқалықованы Қазақстан Республикасының Мемлекеттік хатшысы қызметіне тағайындау туралы» №948, «Б.М. Сапарбаевты Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары қызметіне тағайындау туралы» №949, «Д.К. Ахметовті Шығыс Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №950, «Н.З. Нығматулин туралы» №951, «Қазақстан Республикасы мен Румыния арасындағы қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек туралы шартқа қол қою туралы» №952 жарлықтарына қол қойды.

12 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Грузияның Премьер-министрі И. Гарибашвилимен кездесті.

Кездесу барысында сауда-экономикалық, инвестициялық және энергетикалық салалардағы екіжақты ынтымақтастықтың ағымдағы жай-күйі мен келешегі талыланды.

Мемлекет басшысы Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясының ректоры Ж.Ж. Әубәкірованы қабылдады. Ол консерваторияның ағымдағы қызметі және алдағы кезеңге жоспарлары туралы ақпарат берді.

13 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Қауіпсіздік кеңесінің отырысына төрағалық етті.

Отырыста Қазақстандағы санитариялық-эпидемиологиялық жағдай қаралды. Бұл тақырыптың өзектілігін бірқатар факторлар, соның ішінде әлемдегі Эбола вирусының таралуына байланысты оқиғалар көрсетіп отыр.

Отырысты ашқан Президент халық денсаулығын қорғауды тиімді қамтамасыз ету мемлекеттің басымдығы бар міндеттерінің бірі саналатынына тоқталды.

«Елімізде жұқпалы, соның ішінде әлеуметтік аурулардың, сондай-ақ сібір жарасы мен бруцеллезді

қоса алғанда, жануарлардың қауіпті ауруларының ошақтары бар. Сонымен бірге, Эбола вирусының таралуы секілді сыртқы қатерлер де ұлғаюда. Тұрғындарды түрлі жұқпалардан қорғау мәселесіне жіті назар аударып, тиісті шаралар қабылдау қажет. Мемлекеттік органдардың жауапкершілігін нақты айқындап, олардың іс-қимылдарын үйлестіруді қамтамасыз еткен жөн», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Бұл ретте Мемлекет басшысы қазіргі қалыптасқан жақсы ахуал арқаны кеңге салуға себеп болмауы тиістігін, өйткені әлемге есігі ашық Қазақстанның кең ауқымды сауда-экономикалық байланыстары, азаматтардың барыс-келістері елімізге қатерлі жұқпалардың келу қаупін жоққа шығармайтынын атап өтті.

Сол күні Мемлекет басшысы «Астана Опера» опера және балет театрында ұлттық валютамыз — теңгенің 21 жылдығына арналған концертті тамашалады.

Опералық сахнада КСРО Халық әртісі В.Т. Спивактың жетекшілігімен «Виртуозы Москвы» Мемлекеттік камералық оркестрі өнер көрсетті.

14 қараша

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы Қазақстан Республикасы Ұлттық гвардиясының жаңа әскери қалашығының ашылуына қатысты.

Қалашықты ашу барысында Мемлекет басшысы Ұлттық гвардияның жедел бригадасының жеке құрамына айбын мен даңқтың символы - Әскери туды тапсырды.

Сондай-ақ әскери қалашық нысандарын аралап көру барысында Мемлекет басшысына айрықша айырым белгісі — «бедерлі берет» және «Бүркіт» арнайы мақсаттағы жасағының төсбелгісі тапсырылды.

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Князь Монако Альбер II кездесті.

Кездесу барысында екі мемлекет басшылары сауда-экономикалық, инвестициялық және мәдени-гуманитарлық салалардағы ынтымақтастықты нығайту мәселелерін талқылады.

Тараптар қалпына келтірілетін энергетика, туризм және электроника сияқты салалардағы екіжақты ықпалдасудың жоғары даму әлеуетін атап өтті.

Сондай-ақ Н.Ә. Назарбаев және Альбер II халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер бойынша пікір алмасты.

Одан басқа, Князь Монако Тұңғыш Президенттің кітапханасын аралап көрді, оның назарына «Әлемді өзгертетін идеялар» атты интерактивті білім беру орталығы және тақырыптық кітап коллекциялары ұсынылды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын басқару жөніндегі кеңес отырысына төрағалық етті.

Отырыста Мемлекет басшысының «Нұрлы жол — болашаққа бастар жол» атты Қазақстан халқына Жолдауын жүзеге асыру үшін Ұлттық қордан бөлінетін қаражатты пайдалану тетіктері талқыланды.

Бұдан басқа, Президент қаржы ресурстарының мақсатты әрі тиімді пайдаланылуына бақылау жасаудың маңыздылығына назар аударды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы Қазақстан Республикасы азаматтарының Ресей Федерациясының аумағында және Ресей Федерациясы азаматтарының Қазақстан Республикасының аумағында болу тәртібі туралы келісімді ратификациялау туралы» №250-V, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Швейцария Федералды кеңесі арасындағы Рұқсатсыз болатын адамдардың реадмиссиясы туралы келісімді ратификациялау туралы» №251-V, «Азаматтық іс жүргізу мәселелері жөніндегі конвенцияны ратификациялау туралы» №252-V, «1999 жылғы 2 ақпандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Беларусь Республикасының Үкіметі арасындағы Тауарларды (жұмыстарды) экспорттау және импорттау кезінде жанама салықтарды өндіріп алудың принциптері туралы келісімнің қолданысын тоқтату туралы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Беларусь Республикасының Үкіметі арасындағы хаттаманы ратификациялау туралы» №253-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 24 қыркүйектегі Теңізге шыға алмайтын дамушы елдер үшін халықаралық талдамалық орталық құру туралы көпжақты келісімге қосылуы туралы» №953, «Қазақстан Республикасы ұлттық қауіпсіздік органдарының қызметін одан әрі жетілдіру

жөніндегі шаралар туралы» №954 жарлықтарына қол қойды.

17 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Бас прокуроры А.Қ. Дауылбаевты және Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің төрағасы Қ.П. Қожамжаровты қабылдады.

Кездесуде Президент жуырда өткен «Нұр Отан» партиясы Саяси кеңесінің кеңейтілген отырысында қабылданған Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың 2015–2025 жылдарға арналған партиялық бағдарламасы аясындағы жұмысты күшейтудің маңыздылығын атап өтті.

Кездесу барысында Бас прокурор Мемлекет басшысына сыбайлас жемқорлыққа қарсы партиялық бағдарламаны жүзеге асыру тәжірибелік арнаға көшкендігін мәлімдеді.

Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің төрағасы өз кезегінде, Президенттің қойған міндеттері басым маңызға ие болатынын атап айтты.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сот төрелігін іске асыруды одан әрі жеңілдету, төрешілдік рәсімдерді азайту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №254-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Мемлекет басшысының 2014 жылғы 11 қарашадағы «Нұрлы жол — болашаққа бастар жол» атты Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру жөніндегі шаралар туралы» №955, «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2015 жылға арналған нысаналы трансферт бөлу туралы» №956, «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2015–2016 жылдарға арналған нысаналы трансферттер бөлу туралы» №957, «Республикалық бюджет жобасын әзірлеу ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 26 тамыздағы №861 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» №958 жарлықтарына қол қойды.

18 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Ұлттық кәсіпкерлер палатасының басшылығын қабылдады.

Кездесу барысында Президиум төрағасы Т.А. Құлыбаев және басқарма төрағасы А.И. Мырзахметов Ұлттық кәсіпкерлер палатасының құрылған кезден бергі қызметінің нәтижелерін ұсынды, сондай-ақ отандық бизнестің заңды құқықтары мен мүдделерін қорғау бойынша жүргізіліп жатқан жұмыстар туралы әңгімеледі.

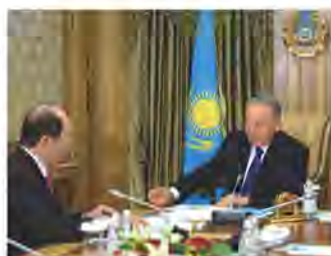

Сондай-ақ кездесуде Ұлттық палатаның қызметі бірқатар бағыттарды қамтитыны, соның негізгілері бизнес-ортаны жетілдіру, мемлекеттік қолдау шараларының тиімділігін талдау, адами капиталды дамыту, бизнестің қаржылық ресурстарға қолжетімділігін қамтамасыз ету екені де айтылды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің жанынан Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мәселелері жөніндегі комиссия құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 2 сәуірдегі №839 Жарлығына толықтырулар енгізу туралы» №959, «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне өзгерістер енгізу туралы» №960, «Сидней қаласында (Австралия Одағы) Қазақстан Республикасының Бас консулдығын ашу туралы» №961 жарлықтарына қол қойды.

19 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылық министрлігі Су ресурстары комитетінің төрағасы И.Ә. Әбішевті қабылдап, ол су шаруашылығын дамытудың негізгі аспектілері, сондай-ақ республиканың су қорын тиімді пайдалану және қорғау бойынша атқарылып жатқан жұмыстар туралы баяндады.

Кездесу барысында Президент елдегі сумен қамтамасыз ету мәселесінің аса өзекті екенін атап өтті.

«Жалпы республика бойынша су тапшылығы мәселесі бар. Жаңа бөгеттер құрылысын салу қажеттілігін анықтап, жерасты суларын пайдалану, жайылымдарды суландыру жөнінде зерттеулер жүргізу керек», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы сондай-ақ пайдаланылмайтын суармалы жерлерді айналымға енгізу, көрші елдермен трансшекаралық өзендерді тиімді пайдалану тұрғысынан өзара іс-қимыл жасау мәселелеріне де айрықша назар аударды.

Мемлекет басшысы «Н.Б. Ермекбаевты Қазақстан Республикасы Президентінің көмекшісі — Қауіпсіздік кеңесінің хатшысы қызметіне тағайындау туралы» №962 Жарлығына қол қойды.

20 қараша

Мемлекет басшысы индустрияландыру мәселелері бойынша дөңгелек үстел отырысына қатысты.

Отырысқа сондай-ақ Қазақстан Республикасы Премьер-министрі К.Қ. Мәсімов, Президентінің көмекшісі Е.Т. Орынбаев, Инвестициялар және даму министрі Ә.Ө. Исекешев, «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ басқармасының төрағасы Қ.Ә. Бишімбаев, «Қазақстанның индустрияны дамыту институты» АҚ басқармасының төрағасы А.Ж. Құлсейітов, сондай-ақ бірқатар халықаралық са- рапшылар қатысты.

Отырыста Президент әлемдік нарық жүйесіндегі қиындықтарға назар аударды, осыған байланысты отандық экономиканы дамыту амалдарын да қайта қараған жөн екендігін айтты.

Ол Ресей мен Батыс елдері арасындағы текетіреске байланысты дағдарысты ахуал жағдайында Қазақстан сақтық шараларын қабылдауға шешім қабылдағанын атап өтті.

«Менің жаңа Жолдауымда экономика өсімін қамтамасыз етуге, жұмыс орындарын құруға қомақты мемлекеттік қаражат салу жайы қарастырылған. Бұл сондай-ақ елдің қаржылық жүйесін нығайтуға мүмкіндік беріп, шағын және орта бизнестің әрі қарай дамуына септігін тигізеді. Осы бағыттардың барлығы бойынша іс-қимыл бағдарламаларын белгілеп, қаржы ресурстарын бөлдік. Бұл қадамдарымызды бізбен өзара іс-қимыл туралы уағдаластыққа қол жеткізген әлемдік қаржы институттары қолдап отыр. Салыстырмалы түрде халқының саны аз Қазақстан үшін экономикаға бір мезгілде 20 миллиардтан астам доллар салу айтарлықтай нәтиже беруі тиіс», — деді Мемлекет басшысы.

Н.Ә. Назарбаев сондай-ақ сыртқы экономикалық жағдайлардың өзгергенін, отандық бизнеске соның аясында жұмыс істеуге тура келетінін атап өтті.

«Қазақстан Еуропалық одақпен кеңейтілген серіктестік және ынтымақтастық туралы келісімнің жобасы бойынша келіссөздерді аяқтады. Біз Дүниежүзілік сауда ұйымына кірудің соңғы сатысында тұрмыз.

Келесі жылдан бастап Қазақстан, Ресей және Беларусьтің экономикалық одағы жұмысын бастайды. Біздің мақсатымыз тек қана прагматикалық болып саналады, өйткені Ресей — 7,5 шақырым ортақ шекарамыз бар ең басты серіктесіміз. Қазақстан құрлықтың ортасында орналасқандықтан, теңізге шығатын жолы жоқ. Сол себепті де кедендік кедергілерді жоятын, жүктерімізді сыртқы нарықтарға бөгетсіз шығаратын Кеден одағы біз үшін маңызды мәнге ие», — деді Президент.

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Швейцария Конфедерациясының Президенті Д. Буркхальтермен кездесті.

Кездесу барысында екі мемлекет басшылары сауда-экономикалық, инвестициялық және мәдени-гуманитарлық салалардағы ынтымақтастықты нығайту мәселелерін талқылады. Сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелеріне қатысты пікір алмасу болды.

Одан басқа, Н.Ә. Назарбаев және ЕҚЫҰ-ның қазіргі төрағасы болып табылатын Д. Буркхальтер Ұйымның қазіргі жұмысының өзекті аспектілеріне қатысты сөз қозғады.

Мемлекет басшысы және Швейцария Конфедерациясының Президенті Д. Буркхальтер ресми сапардың қорытындысы бойынша БАҚ өкілдеріне арналған бірлескен брифинг өткізді.

Қазақстан Президенті өз сөзінде тәуелсіздік алғаннан бергі уақытта Қазақстан мен Швейцарияның арасында саяси және экономикалық тығыз қарым-қатынас орнағанын атап өтті.

«Біз Швейцарияның мемлекеттілікті нығайту мен түрлі салаларда саясат жүргізу тәжірибесін үнемі пайдаланамыз. Бұл ел Қазақстанның Еуропадағы төртінші сауда серіктесі саналады, біздің тауар айналымымыз 4,5 млрд долларды құрайды. Біз бірқатар халықаралық ұйымдар аясында өзара іс-қимыл жасаймыз, ХВҚ-ның швейцариялық кіші тобына қатысамыз, бұл екі елдің жақындасуына оң ықпалын тигізуде», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы швейцариялық компаниялар машина жасау, фармацевтика, химия өнеркәсібі жобаларына, елімізде жүргізіліп жатқан индустрияланды-

ру аясындағы инфрақұрылымдар құрылысына қатыса алатынын айтты.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Қорғас өзенінде «Достық» бірлескен ортақ су торабын басқару және пайдалану туралы келісімді ратификациялау туралы» №255-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы мен Чехия Республикасы арасындағы Табыс пен капиталға салынатын салыққа қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық төлеуден жалтаруға жол бермеу туралы конвенцияға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттамаға қол қою туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2014 жылғы 27 наурыздағы №773 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №963 Жарлығына қол қойды.

21 қараша

Мемлекет басшысы «Астанабасжоспар» ҒЗЖИ» ЖШС-да болды.

Онда Президент Астана қаласының бірқатар инфрақұрылымдық жобаларының жүзеге асу барысымен танысты.

Астана қаласының әкімі Ө.Р. Жақсыбеков сәулет және қала құрылысы саласында жүргізіліп жатқан жұмыстар жөнінде баяндады.

Атап айтқанда, жүрдек автобус тасымалын іске қосуға мүмкіндік беретін «BRT. Астана қаласының жаңа көлік жүйесі» жобасын жүзеге асыру жұмыстары жүргізілуде.

Сондай-ақ Н.Ә. Назарбаевқа «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмесі нысандары мен жаңа теміржол вокзалына тартылатын жолдарды жобалау мен салу барысы туралы да айтылды. Сонымен қатар, Президентке елорданың жылу магистралінің 4-ші және 5-ші кезегін жобалау мен салу, энергетика көздері ғимараттарын салу мен қайта жөндеу жұмыстары жөнінде ақпарат берілді.

Мемлекет басшысы Орынбор көшесіндегі, Салтанат қақпасы маңындағы Дөңгелек алаң мен Мыңжылдық аллеясындағы құрылыстарды, тұрғын үй құрылыстарын жүзеге асыру жоспарын, сондай-ақ Астана қаласындағы ескі және апатты жағдайдағы үйлерді сыру жөніндегі пилоттық жобаның жүзеге асырылу барысын қарап шықты.

Сол күні Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Қазақстан мен Ресей президенттері әңгіме барысында алдағы желтоқсанның 23-інде Мәскеуде өтетін ҰҚШҰ Ұжымдық қауіпсіздік кеңесінің сессиясы мен Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес отырысының күн тәртібін, соның ішінде Қырғызстанның Еуразиялық экономикалық одаққа қосылу мәселесін талқылады.

Екі ел көшбасшыларының әңгімесіне екіжақты ынтымақтастықты РФ мен ЕО арасындағы өзара санкцияларды ескере отырып дамыту жайы да арқау болды.

Одан басқа, президенттер қыс мезгілінің келуіне байланысты Украинадағы дағдарыстық ахуалға қатысты пікір алмасты.

Мемлекет басшысы «Азық-түлік қауіпсіздігі жөніндегі ислам ұйымының жарғысын ратификациялау туралы» №256-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы Жоғары сот кеңесінің құрамындағы өзгерістер туралы» №964, «Қазақстан Республикасының аудандық және оған теңестірілген соттарының судьяларын қызметке тағайындау туралы» №965 жарлықтарына қол қойды.

24 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Чехия Республикасының Президенті М. Земанмен кездесті.

Кездесу барысында сауда-экономикалық, көлік-транзиттік, аграрлық және мәдени-гуманитарлық салалардағы өзара ықпалдастықты нығайту мәселелері талқыланды. Одан басқа, машина жасау, энергетика, медицина және туризм салаларындағы ынтымақтастықты дамыту болашағы да әңгімеге арқау болды.

Мемлекет басшылары сондай-ақ халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер бойынша пікір алмасты.

Мемлекет басшысы мен Чехия Республикасының Президенті ресми сапар қорытындысы бойынша БАҚ өкілдеріне арналған бірлескен брифинг өткізді.

Қазақстан Президенті өз сөзінде екі елдің арасындағы саяси, экономикалық және мәдени-гуманитарлық ынтымақтастық мәселелері бойынша болып өткен келіссөздердің жемісті болғанын атап өтті.

«Менің Прагаға барған соңғы сапарымнан бері тауар айналымы екі есе өсті. Чех компаниялары автомобиль құрастыру, көлік, құрылыс, денсаулық сақтау және фармацевтика сияқты салаларда жұмыс істеп жатыр. Экономикалық, өнеркәсіптік және ғылыми-техникалық ынтымақтастық жөніндегі үкіметаралық комиссия жұмыс жүргізуде. Бірлескен іс-қимыл үшін бізде әлі көптеген резервтер бар деп санаймыз және соларды іске қосуға ниеттіміз», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Қазақстан Президенті ауыл шаруашылығы саласында Чехияның Қазақстан үшін қажет болатын тәжірибесі бар екеніне назар аударды.

«Біздің ел жылына 8–10 миллион тонна азық-түлік бидайын жеткізетін экспорттаушы ел болып саналады. Алайда жыл өткен сайын азық-түлікке деген сұраныс өсе түсетінін ескере отырып, ауыл шаруашылығының өзі бұл саланы дамытуға көмектесетін ғылымның қатысуын талап етіп отыр», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Қазақстан Президенті кездесу барысында сондай-ақ халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер бойынша мазмұнды пікір алмасу өткенін мәлімдеді.

Мемлекет басшысы мен Чехия Республикасының Президенті М. Земан Қазақстан–Чехия бизнес-форумның ашылуына қатысты.

Іс-шараға энергетика, медицина, машинажасау, химия және өзге де бірқатар салаларда жұмыс істейтін 70-ке жуық чех компанияларының өкілдері қатысты.

Қазақстан Президенті өз сөзінде чех компанияларының қатысуына болатын бірқатар перспективалы бағыттар мен маңызды бастамаларды, соның ішінде индустрияландырудың екінші кезеңін, «ЭКСПО-2017» көрмесіне дайындықты, сондай-ақ жаңа Жолдау — «Нұрлы жол» аясындағы ауқымды жұмыстарды атап өтті.

Сонымен қатар, Н.Ә. Назарбаев Қазақстанда қазіргі кезде еліміздің мүмкіндіктерін іскерлік және транзиттік-логистикалық хаб ретінде тиімді пайдалануға мұрсат беретін бірқатар көліктік және инфрақұрылымдық жобалар жүзеге асырылып жатқанына тоқталды.

Қазақстан Президенті түрлі салаларда келісімдер мен меморандумдарға қол қойылатын бизнес-форумның жемісті болатынына сенім білдірді.

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Федералды жиналысы Мемлекеттік думасының төрағасы С.Е. Нарышкинмен кездесті.

Кездесу барысында парламентаралық ынтымақтастықты нығайтудың, сондай-ақ екі елдің заң шығарушылары арасындағы үнқатысуды одан әрі дамытудың негізгі жолдары талқыланды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының жаңа бюджет саясатының тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 26 маусымдағы №590 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу және «Мемлекеттік және жалпы сыртқы борышты басқару жөніндегі тұжырымдама туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 29 желтоқсандағы №234 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы» №966 Жарлығына қол қойды.

25 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримовпен кездесті.

Шағын құрамдағы кездесуде екі мемлекет басшылары Н.Ә. Назарбаевтың 2013 жылғы маусымда Өзбекстанға сапары кезінде қол жеткізілген уағдаластықтардың іске асырылу барысын талқылады.

Сондай-ақ екіжақты ынтымақтастықтың сауда-экономикалық, су-энергетикалық, көлік және мәдени-гуманитарлық салалардағы басым бағыттары қаралды.

Одан басқа, тараптар өңірлік қауіпсіздіктің негізгі аспектілерін, сондай-ақ өзекті халықаралық мәселелерді тілге тиек етті.

Мемлекет басшысы және Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримов ресми сапар аясында кеңейтілген құрамдағы келіссөздер өткізді.

Келіссөздер барысында Қазақстан Президенті Өзбекстан біздің елдің Орталық Азия өңіріндегі жетекші

сауда-экономикалық серіктесі болып табылатынын айтты.

«Әлемдік экономикадағы теріс тенденцияларға, негізгі тауарлар құнының құлдырауына қарамастан, біздің елдер арасындағы тауар айналымы өсіп келеді.

Бұл ретте, біздің елдер арасындағы экономикалық әлеует жеткілікті деңгейде пайдаланылып отырған жоқ деп санаймын. Тауарлар номенклатурасы өте тар болғанын ескере отырып, Үкіметаралық комиссия мен біздің үкіметтеріміз сауда көлемін ұлғайту үшін жұмыс жүргізуі қажет», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Соңында Қазақстан Президенті бұл келіссөздер өзара әсіресе сауда-экономикалық саладағы қарым-қатынасты нығайту ісіндегі маңызды тармақ болатынына сенім білдірді.

Мемлекет басшысы және Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримов келіссөздер қорытындысы бойынша БАҚ өкілдері үшін бірлескен брифинг өткізді.

Қазақстан Президенті брифинг барысында болып өткен келіссөздердің аясында кең ауқымды мәселелер талқыланғанын атап өтті.

«Олардың қатарында өзара саяси іс-қимылды, сауда-экономикалық және мәдени-гуманитарлық ынтымақтастықты одан әрі нығайту мәселелері бар. Біздің өңірдегі ахуал мен айналамызда болып жатқан оқиғалардың дамуына қатысты байыпты, ашық әрі сенімді пікір алмасу болды. Біздің қадамдарымыз көптеген аспектілер бойынша сәйкес келетіндігі қуантатынын атап өткен жөн. Бұл өңірдегі су мәселесіне де қатысты. Осынау аса маңызды саладағы ынтымақтастық тек өзара сенім негізінде ғана мүмкін болмақ. Сондай-ақ транспаренттілікті және өңірдің бірде-бір елін қалыс қалдырмастан, мүдделерін ескеруді қамтамасыз ету қажет», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Сол күні Мемлекет басшысы Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримовпен бірге ресми сапар аясында Тұңғыш Президент кітапханасына барды.

Онда мемлекет басшыларына негізгі залдар мен басты экспозициялар, сондай-ақ «шұғыл кітапхана» көрсетілді.

28 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің төрағасы Н. Абықаевты қабылдап, ол Комитеттің ағымдағы қызметі және алдағы кезеңге арналған негізгі міндеттері туралы баяндады.

Кездесу барысында Президент ел азаматтарының жауынгерлік әрекеттер болып жатқан Сирия аумағына шығуы мен қатысуын ерекше назарға ала отырып, халықаралық терроризм мен экстремизм қауіп-қатерлеріне қарсы бағытталған қажетті шаралардың барлығын қабылдаудың маңыздылығын ата айтты.

Мемлекет басшысы танымал сыншы, өнер қайраткері Ө. Сығайдың қайтыс болуына байланысты оның отбасы мен туған-туыстарына көңіл айту жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне салық салу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №257-V, «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2015–2017 жылдарға арналған кепілдендірілген трансферт туралы» №258-V, «2015–2017 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» №259-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» №967 Жарлығына қол қойды.

ЖЕЛТОҚСАН

Дс	1	8	15	22	29
Сс	2	9	16	23	30
Ср	3	10	17	24	31
Бс	4	11	18	25	
Жм	5	12	19	26	
Сн	6	13	20	27	
Жк	7	14	21	28	

1 желтоқсан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Президентінің байрағын көтеру және Мемлекеттік күзет қызметінің туын тапсыру салтанатты рәсіміне қатысты.

Байрақ республика елордасындағы Қазақстан Президентінің резиденциясында тұрады, ал Мемлекет басшысының сапарлары кезінде басқа резиденцияларда, Республика Президентінің көліктерінде болады. Қазақстан Республикасы Президентінің 2014 жылғы 21 сәуірдегі №807 Жарлығымен Қазақстан Республикасы Президентінің Күзет қызметі және Қазақстан Республикасының Республикалық ұланы біріктіріліп, Қазақстан Республикасының Президентіне тікелей бағынатын және есеп беретін мемлекеттік орган ретінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік күзет қызметі болып қайта құрылды.

Сол күні Мемлекет басшысы астаналық «Сарыарқа» велотрегінде өткен «Бір Отан! Бір тағдыр! Бір Елбасы!» театрландырылған көрінісін тамашалады.

Президент өз сөзінде егемендіктің 23 жылында Қазақстан зор биіктерге қол жеткігеніне назар аударды.

«Тарихи тұрғыдан қысқа мерзімде біз өзге елдер көптеген жылдарын сарп ететін істер атқардық. Біз жаңа мемлекет құрып жатырмыз. Экономикамыз дамып, халықтың әл-ауқаты артып келеді. Қазақстан бүкіл әлемге танылды. Біз — өзгелерге көпұлтты елдегі толеранттылықтың, тату әрі бақуатты өмірдің үлгісін көрсетіп отырған құрметті елміз. Бұл — сақтауды қажет ететін зор байлық», — деді Мемлекет басшысы.

Мемлекет басшысы «Тығырықтан жол тапқан» көркем фильмінің премьерасына барды.

Картина «Елбасы жолы» киноэпопеясының бір бөлімі болып табылады, бұның алдында оған «Балалық шағымның аспаны», «Отты өзен» және «Темір тәу» фильмдері енген. Жаңа кинолентада бас қаһарманның Орталық Азиядағы ең ірі металлургиялық кәсіпорын Қарметкомбинаттың партиялық ұйымының басшысы ретінде қалыптасуының маңызды кезеңдерінің бірі суреттеледі. Фильмнің түсірілімі Қазақстан мен Ресейде, атап айтқанда, Астана, Алматы, Қарағанды, Теміртау және Мәскеуде жүргізілді.

Сол күні Мемлекет басшысы Астана қаласының орталық алаңындағы бас жаңажылдық шыршаны жағу рәсіміне қатысты.

2 желтоқсан

Мемлекет басшысы Түрікменстанда ресми сапармен болып, осы елдің астанасы Ашғабад қаласында Түрікменстан Президенті Г.М. Бердымұхамедовпен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында саяси, сауда-экономикалық және мәдени-гуманитарлық ынтымақтастықтың жағдайы мен даму перспективалары, сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелері талқыланды.

Қазақстан Президенті Қазақстан мен Түрікменстанның ежелден қалыптасқан тарихи және мәдени байланыстардан бастау алатын екіжақты қарым-қатынастары дәстүрлі достық сипатта екендігін атап өтті. Ол бүгінгі жағдайда «Қазақстан – Түрікменстан – Иран» теміржолы екі елдің экономикалық серіктестігіне елеулі серпін беретінін айтты.

«Парсы шығанағына қарай теміржол төселуіне байланысты осы жылы тауар айналымы 38% өсті. Бұрын мұндай болған емес. Ынтымақтастыққа қажетті резервтер көп, оларды халықтарымыздың игілігіне пайдаланған жөн», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Қазақстан Президенті Қазақстан мен Түрікменстанның көліктік-транзиттік әлеуетін дамытуды қамти отырып, екіжақты ынтымақтастықтың барлық жағы бойынша өзара іс-қимылды ұлғайту керектігіне тоқталды.

Келіссөздер барысында Қазақстан Президенті сауда-экономикалық қарым-қатынастарды одан әрі кеңейту қажеттігіне назар аударды.

«Әлемдегі жағымсыз өзгерістерге қарамастан, Қазақстан мен Түрікменстан арасында өзара сауда-саттықтың өсімі байқалады, бұл біздің экономикаларымыздың дамуын көрсетеді. Бізге миллиард доллар деңгейіндегі тауар айналымына қол жеткізу үшін барлық мүмкіндіктер мен ресурстарды пайдалану қажет», — деді Қазақстан Президенті.

Сондай-ақ брифинг кезінде Н.Ә. Назарбаевқа Қазақстан мен Түрікменстан арасында тату көршілестік пен достық қатынастарды нығайту ісіне қосқан елеулі үлесі үшін «Ұлттың Құрметті ақсақалы» атағын беру рәсімі болып өтті.

Келіссөздер қорытындысы бойынша Маңғыстау облысының әкімдігі мен Балқан уәлаяты хякимлигі арасында сауда-экономикалық, ғылыми-техникалық және мәдени ынтымақтастық туралы келісімге қол қойылды.

Түстен кейін Мемлекет басшысы Ашғабад қала-сындағы «Халық естелігі» мемориалдық кешеніне гүл шоқтарын қойды және кешеннің мемориалдық мұражайына барып, Құрметті қонақтар кітабына жазба қалдырды.

3 желтоқсан

Мемлекет басшысы Түрікменстанға ресми сапары барысында Түрікменстанның Президенті Г.М. Бердымұхамедовпен және Иран Ислам Республикасының Президенті Х. Руханимен бірге «Өзен – Берекет – Гөрган» халықаралық теміржол магистралінің ашылуына қатысты.

Ақяйла (Түрікменстан) стансасына келісімен мемлекет басшыларына арнап «Қазақстан-Түрікменстан-Иран» жаңа теміржол магистралінің тұсаукесері өткізілді.

Қазақстан Президенті өз сөзінде халықаралық магистральдің іске қосылуы өңір экономикасына жаңа перспективалар ашатынын атап өтті.

«Біздің мемлекеттерімізде өңірлік нарықтың, сондай-ақ Азия нарығына бағдарланған өндірістің маңызы арта түседі», — деп атап айтты Н.Ә. Назарбаев.

Бұдан кейін Түрікменстан мен Иранның шекарасында үш ел президенттерінің қатысуымен түйістіруші «алтын төсемді» қою рәсім өтті.

Иран тарапына өткеннен кейін мемлекет басшылары ұшжақты кездесу өткізіп, оның барысында жаңа көлік магистралінің стратегиялық маңызын атап көрсетті.

Тараптар сондай-ақ көліктік-логистикалық әлеуетті дамыту, жаңа автомобиль жолдары мен теміржолдар құрылысын, логистикалық орталықтар салу саласындағы тың бастамаларды талқылады. Сонымен бірге шекаралас аймақтардағы ынтымақтастықты дамыту, еркін экономикалық аймақтар құру және инвестициялық ықпалдасу мәселелері қарастырылды.

Үш елдің көшбасшылары сауданы жандандыру бағыттарын анықтайтын, сондай-ақ көлік-логистика саласындағы өзара іс-қимылдың болашағын зерделейтін жұмыс тобын құруға уағдаласты.

Кездесу қорытындысы бойынша Қазақстан, Иран және Түрікменстан президенттері БАҚ өкілдері үшін брифинг өткізіп, оның барысында үш елдің арасындағы өзара тиімді ынтымақтастық аясын кеңейту қажеттігіне сенімді екендіктерін білдірді.

4 желтоқсан

Мемлекет басшысы Оңтүстік Қазақстан облысында жұмыс сапарымен болып, оның барысында Шымкент қаласының жаңа әкімшілік-іскерлік орталығына барды.

Онда Президентке өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуы туралы баяндалды.

Сондай-ақ Н.Ә. Назарбаев «Қаратау» жаңа әкімшілік-іскерлік орталығы құрылысының барысымен танысты.

Сонымен қатар, Мемлекет басшысы заманауи стандарттарға толық сай келетін және мүмкіндігі шектеулі жандарға ыңғайланып салынған «Түркістан» жаңа салтанат сарайын аралап көрді.

Содан соң Мемлекет басшысы Шымкент қаласында жұртшылық өкілдерімен кездесті.

Кездесу барысында Президент «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» автомагистралі, «Бейнеу – Бозой – Шымкент» газ құбыры секілді тағы басқа бірқатар маңызды инфрақұрылымдық жобалар облыстың әлеуметтік-экономикалық дамуына жаңа серпін беретінін атап өтті. «Нұрлы жол» жаңа экономикалық саясаты тағы да бір маңызды бағдарлама болып табылады, оның аясында ел ішіндегі коммуникациялар дамиды.

Н.Ә. Назарбаев жаһандық үдерістер аясындағы басты міндеттердің бірі елдегі тұрғындардың саны миллионға жеткен ірі қалаларды дамыту болып табылатынына назар аударды.

Бұл орайда, Шымкент елдің оңтүстігіндегі әлеуметтік-экономикалық тұрғыдан тартымды жаңа орталығының біріне айналады.

Сол күні Мемлекет басшысы Ж. Шанин атындағы облыстық қазақ драма театрына барды.

Онда Президент ең заманауи жарық және дыбыс жабдықтарымен жабдықталған жаңа театр ғимаратын аралап көрді.

Н.Ә. Назарбаев театр ұжымымен әңгімелесіп, еліміздегі мәдениет пен өнердің дамуына мемлекет зор көңіл бөліп отырғандығына тоқталды. Соған орай экономикалық өсім мәдени өрлеумен ұштасып жатуы тиістігін айтты. Мемлекет басшысы отандық драматургия, кинематография және басқа да өнер салалары өскелең ұрпақты отаншылдыққа тәрбиелей отырып, қоғамның рухани және ар-ұждан құндылықтарын жаңғыртуға ықпал етуі тиістігін атап көрсетті.

Күн соңында Президент «Rixos Khadisha Shymkent» қонақүйіне барып, онда оған бизнестің әлеуметтік жауапкершілігі аясында жүзеге асырылып жатқан жобалар туралы баяндалды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Италия Республикасы арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартты ратификациялау туралы» №260-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы мен Моңғолия арасындағы Моңғолияда тұрақты тұрып жатқан Қазақстан Республикасы азаматтарының және Қазақстан Республикасында тұрақты тұрып жатқан Моңғолия азаматтарының азаматтық алуының және оны тоқтатуының оңайлатылған тәртібі және азаматтықтың болмауы және қос азаматтық жағдайларын болдырмау туралы келісімге қол қою туралы» №968, «Қазақстан Республикасы мен Моңғолия арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартқа қол қою туралы» №969, «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау және Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығу туралы» №970, «Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Адам құқықтары жөніндегі комиссия туралы» 2003 жылғы 19 наурыздағы №1042 және «Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Әйелдер істері және отбасылық-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия туралы» 2006 жылғы 1 ақпандағы №56 жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» №971 жарлықтарына қол қойды.

5 желтоқсан

Мемлекет басшысы Қазақстанға мемлекеттік сарпермен келген Франция Республикасының Президенті Ф. Олландпен кездесті.

Шағын құрамдағы кездесу барысында Қазақстан-Франция стратегиялық серіктестігінің негізгі бағыттары талқыланды және сауда-экономикалық, инвестициялық, мұнай-газ, ғарыш, сондай-ақ теміржол машинасын жасау салаларындағы ынтымақтастықтың өзекті мәселелері қаралды.

Мемлекет басшысы мен Франция Республикасының Президенті Ф. Олланд келіссөздер қорытындысы

бойынша БАҚ өкілдеріне арналған бірлескен брифинг өткізді.

Брифинг барысында Қазақстан Президенті Франция Президентімен келіссөздер барысында екіжақты ықпалдастықтың кең ауқымды мәселелері талқылانғанын атап өтті.

«Біздің елдегі Индустриялық-инновациялық даму бағдарламасының екінші кезеңіне франциялық компанияларының қатысу мүмкіндігіне ерекше көңіл бөлдік. Қазақстан осы бағдарламаға қатысатындарға айрықша жеңілдіктер жасап отыр. Сондай-ақ франциялық тарап «ЭКСПО-2017» көрмесіне дайындық және өткізу шараларына қатысуға ниет білдірді», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Сондай-ақ Қазақстан Президенті мемлекет басшылары екі елдің білім беру саласындағы ынтымақтастық тақырыбына ерекше назар аударылғандығын атап өтті.

Келіссөздер қорытындысы бойынша Қазақстанның ЕО-мен ынтымақтастығының бірқатар өзекті мәселелеріне қатысты Франция тарапының қолдауы жөніндегі маңызды уағдаластықтарға қол жеткізілді, сондай-ақ Еуропалық Одақ пен ЕАЭО арасында диалог орнату мүмкіндігі қарастырылды.

Бұдан бөлек, Н.Ә. Назарбаев елдеріміз Украинадағы дағдарысты реттеу мәселесіне қатысты ұстанымы бірдей екенін айтты.

«Біз халықаралық саяси жағдайды ушықтыратын және тек Еуропа мен Азияның ғана емес, бүкіл әлемнің экономикасына теріс әсерін тигізетін бұл дағдарысты еңсеру үшін ортақ келісім болғанын қалар едік. Қазақстан қажетінше күш-жігер жұмсауға әзір, Франция Президенті бұл істе бізді қолдап отыр», — деді Қазақстан Президенті.

Мемлекет басшысының пайымдауынша, екі елдің стратегиялық серіктестікті Қазақстан–Франция қарым-қатынастарының барлық бағыты бойынша нығайтуға ұмтылысын нықтайтын, мемлекет басшыларының Бірлескен декларациясын қабылдау келіссөздердің маңызды қорытындысы болды.

Мемлекет басшысы Франция Республикасының Президенті Ф. Олландпен бірге Қазақстан–Франция және университеттер форумдарына қатысушыларды құттықтауға қатысты.

Форумдардың жұмысына 350-ден астам адам қатысып, түрлі салаларда шарттар жасалды.

Қазақстан Президенті қатысушылар қатарының молдығы тікелей байланыстар орнатуға және өзара тиімді бірлескен жобаларды жүзеге асыруға деген қызығушылықтың өсіп келе жатқанын байқататынын айтты. Ол Франциямен арадағы тауар айналымының өсіміне назар аударды, былтыр оның көлемі 6 млрд доллардан асты.

«Соңғы 10 жылда франциялық бизнестің біздің экономикаға салған инвестициялары 11 млрд долларды құрады. Өнеркәсіпте ғана емес, жаһандық экономикаға леп беретін жоғары технологиялар саласында да бірлескен жобалар іске асырылуда», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Білім мен ғылым саласындағы маңызды бағыттарға тоқталған Н.Ә. Назарбаев табысты жұмыс істеп жатқан «Болашақ» халықаралық стипендиясын, мемлекеттік академиялық мобильділік бағдарламасын, сондай-ақ Астанада құрылып жатқан интеллектуалдық-инновациялық кластерді айрықша атап өтті.

Сонымен қатар, Қазақстан Президенті студенттермен, сондай-ақ ғылым-білім саласындағы өзара озық тәжірибелер алмасу үрдісін интенсификациялау мүмкіндігін қарастыруды ұсынды.

Сол күні Мемлекет басшысы мен Франция Республикасының Президенті Ф. Олланд Алматы қаласына жұмыс сапарымен келді.

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында мемлекет басшылары Қазақстан-Ресей ынтымақтастығының өзекті бағыттарын, сондай-ақ оны одан әрі дамыту жолдарын талқылады.

Одан басқа, Н.Ә. Назарбаев пен В.В. Путин Украинадағы дағдарыстық жағдайды реттеуге қатысты пікір алмасты.

Мемлекет басшысы «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» №972, «Инновациялық технологиялар паркі» инновациялық кластерінің қамқоршылық кеңесін құру туралы» №973, «Қазақстан Республикасының

мемлекеттік наградаларымен марапаттау туралы» №974 жарлықтарына қол қойды.

6 желтоқсан

Мемлекет басшысы Алматы қаласына жұмыс сапары барысында Франция Республикасының Президенті Ф. Олландпен бірге Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің негізінде құрылған «Сорбонна–Қазақстан» институтының ашылу рәсіміне қатысты.

Ашылу рәсімі барысында Н.Ә. Назарбаев бұл шараға Франция көшбасшысының қатысуы білім беру саласындағы осы бірлескен жобаның екі ел үшін де маңызы жоғары екенін білдіретінін айтты. Ол сондай-ақ Қазақстан әлемдік білім беру кеңістігіне кірікпейінше, инновациялар мен білімге негізделген жаңа экономика құра алмайтынын да атап өтті.

«Сорбонна–Қазақстан» институты «Париж қаласының Сорбоннасы» (PRES Sorbonne Paris Cité) Жоғары білім ғылыми орталығының әлемдегі екінші және Орталық Азиядағы бірден-бір филиалы болып отыр. Ондағы білім беру үдерісі Болон конвенциясына сәйкес жүргізіледі. Қазақстан мен Франция профессорлары сабақ береді. Бірлескен институттың ашылуы отандық білім беруді елдің жоғары білікті мамандарға деген сұранысын қамтамасыз етуге бағыттаудағы маңызды қадамдардың бірі болып саналады.

8 желтоқсан

Мемлекет басшысы Алматы қаласына жұмыс сапары барысында инновациялық даму мәселелері бойынша кеңеске қатысты.

Шараның басында Президент Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ғылыми кітапханасы негізінде ұйымдастырылған инновациялық жобалар көрмесімен танысты. Сондай-ақ қатысушылардың назарына отандық экономиканың түрлі салаларындағы бірқатар инновациялық зерттемелер ұсынылды.

Кеңесті ашқан Н.Ә. Назарбаев «Қазақстан–2050» стратегиясына сәйкес ғылымды қажетсінетін экономика құрудың маңыздылығына тоқталды.

Сондай-ақ кеңес барысында Инвестиция және даму министрі Ә.О. Исекешев инновациялық даму саласындағы ахуал туралы баяндады.

Одан басқа, жиын барысында Алматы қаласының әкімі А.С. Есімов қаланың инновациялық дамудағы рөлі мен үлесі туралы баяндады.

9 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Дипломатиялық өкілдіктердің ғимараттарын салу үшін жер учаскелерін өзара беру туралы келісімді ратификациялау туралы» №261-V, «Сот төрелігіне халықаралық қол жеткізу туралы конвенцияны ратификациялау туралы» №262-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Әдебиет пен өнер саласындағы 2014 жылғы Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлығын беру туралы» 2014 жылғы 9 желтоқсандағы №975 Жарлығына қол қойды.

10 желтоқсан

Мемлекет басшысы жаңадан тағайындалған Қазақстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті елшілер — Италия Республикасының елшісі С. Раваньяннан, Швеция Корольдігінің елшісі К. Камиллдан, Чехия Республикасының елшісі Э. Жиговадан, Литва Республикасының елшісі В. Наудужастан, Египет Араб Республикасының елшісі Х. Ибрагимнан, Үндістан Республикасының елшісі Х.К. Джайннан, Македония Республикасының елшісі И. Псалтировтан, Қытай Халық Республикасының елшісі Чжан Ханьхуэйден сенім грамоталарын қабылдады.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының төрағасы Қ.К. Тоқаевты қабылдап, ол жоғарғы палатаның 2014 жылғы жұмысының қорытындылары, сондай-ақ алдағы жылға арналған заң шығарушылық қызмет туралы ақпарат берді.

Мемлекет басшысы армяндық тараптың бастамасы бойынша Армения Республикасының Президенті С.А. Саргсянмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында тараптар екіжақты ынтымақтастық мәселелерін, сондай-ақ еуразиялық экономикалық ықпалдастықтың перспективаларын талқылады.

Мемлекет басшысы «Дамуға ресми көмек туралы» №263-V, «Қазақстан Республикасының кейбір

заңнамалық актілеріне дамуға ресми көмек мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №264-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Сотталғанға кешірім жасау туралы» №976, «Қазақстан Республикасы Президентінің «Алтын сапа» сыйлығын алуға арналған конкурс және «Қазақстанның үздік тауары» республикалық көрме-конкурсы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 9 қазандағы №194 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №977 жарлықтарына қол қойды.

11 желтоқсан

Мемлекет басшысы ҰҚШҰ Бас хатшысы Н.Н. Бордужаны қабылдады, ол Мәскеу қаласында өтетін ҰҚШҰ Ұжымдық қауіпсіздік кеңесінің кезекті сессиясына дайындық барысы туралы баяндады.

Сондай-ақ, кездесуде Ұйымға мүше барлық мемлекеттер бетпе-бет келіп отырған сын-қатерлер мен қауіптер және ахуалдың өрістеуіне ықпалын тигізер теріс үрдістерді азайту үшін қабылдануы қажет шаралар талқыланды.

Мемлекет басшысы Халықаралық олимпиадалық комитеттің президенті Т. Бахпен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында Қазақстанның ХОК-пен ынтымақтастығының жай-күйі пен келешегі талқыланды.

12 желтоқсан

Мемлекет басшысы «ArcelorMittal» компаниясының төрағасы және бас атқарушы директоры Л. Миталды қабылдады.

Кездесу барысында компанияның Қазақстандағы қызметінің басты бағыттары талқыланды.

Президент «ArcelorMittal» компаниясының оң жұмыс нәтижелерін атап өтіп, компанияда жұмыс істейтін жұмысшыларды қолайлы әлеуметтік жағдайлармен қамтамасыз етудің маңыздылығына назар аударды.

Мемлекет басшысы Монако князі Альбер II егіз сәбилерінің дүниеге келуіне байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің — Елбасының Мемлекеттік бейбітшілік және прогресс сыйлығын беру туралы» №978, «Орталық мемлекеттік органдар мен облыстардың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органдары қызметінің тиімділігін жыл сайынғы бағалау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №954 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №979 жарлықтарына қол қойды.

14 желтоқсан

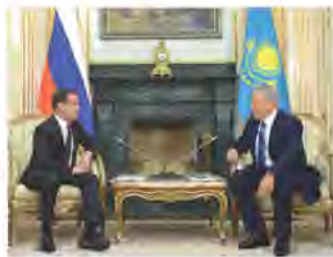
Мемлекет басшысы Қазақстанға 2014 жылғы 15 желтоқсанда өтетін ШЫҰ мүше мемлекеттер үкімет басшылары кеңесінің отырысына қатысу үшін келген Қытай Халық Республикасының Мемлекеттік кеңес премьері Ли Кэцянды қабылдады.

Кездесу барысында екі елдің сауда-экономикалық, инвестициялық, отын-энергетикалық және транзит-көліктік ынтымақтастығының өзекті мәселелері талқыланды. Сондай-ақ халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер бойынша пікір алмасу өтті.

Мемлекет басшысы Қазақстанға 2014 жылғы 15 желтоқсанда өтетін ШЫҰ мүше мемлекеттер үкімет басшыларының кеңесі отырысына қатысу үшін келген Ресей Федерациясы Үкіметінің төрағасы Д.А. Медведевті қабылдады.

Кездесу кезінде сауда-экономикалық, энергетикалық және көлік-транзиттік салалардағы екіжақты ынтымақтастықтың басым бағыттары қаралды, интеграциялық құрылымдар аясындағы өзара ықпалдастық талқыланды. Тараптар сондай-ақ өңірлік және халықаралық күн тәртібінің өзекті аспектілерін қозғады.

15 желтоқсан

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында сол күні Астана қаласында өткен ШЫҰ мүше мемлекеттердің үкімет басшылары Кеңесінің отырысына қатысушыларды қабылдады.

Кездесуге ҚХР Мемлекеттік кеңесінің Премьері Кэцян, Ресей Федерациясы Үкіметінің төрағасы Д.А. Медведев, Қырғыз Республикасының Премьер-министрі Д.К. Оторбаев, Тәжікстан Республикасының

Премьер-министрі К. Расулзода, Өзбекстан Республикасы Премьер-министрінің бірінші орынбасары — Қаржы министрі Р.С. Азимов, ШЫҰ бас хатшысы Д.Ф. Мезенцев және ШЫҰ ӨТҚҚ Атқарушы комитетінің директоры Синьфэн Чжан қатысты.

Кездесу барысында Қазақстан Президенті ШЫҰ мүше мемлекеттердің Үкімет басшылары кеңесінің отырысы Тәуелсіздік күні қарсаңында өтуінің символдық мәні бар екенін, өйткені ұйымның алғашқы отырысы 2001 жылы Алматы қаласында өткенін айтты.

Н.Ә. Назарбаев ШЫҰ мүше мемлекеттердің Үкімет басшылары кеңесінің Уфа қаласындағы отырысында Ұйымның 2025 жылға дейінгі даму стратегиясын бекіту жоспарланып отырғанына назар аударды.

«Осыған байланысты үкіметтерге ауқымды жұмыс атқаруға тура келеді. Мемлекет басшыларының соңғы кездесуінде жаңа мүшелер қабылдау тәртібіне қатысты құжаттарға қол қойылған болатын. Бұл мәселеге сындарлы әрі әділ көзқарас керек, — деді Қазақстан Президенті.

Мемлекет басшысы сондай-ақ, ШЫҰ жалпы азиялық әл-ауқат қоры секілді екенін, оған барлық мүше мемлекеттер толық қатысуы тиістігін айтты.

Мемлекет басшысы Тәуелсіздік күніне байланысты өзінің «Ақорда» резиденциясында Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық және мәдени дамуына айтарлықтай үлестерін қосқан бір топ қазақстандықтарға Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградаларын және Әдебиет пен өнер саласындағы мемлекеттік сыйлықтарын табыс етті.

Сол күні Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күніне орай Астана қаласының «Астана Опера» Мемлекеттік опера және балет театрында өткен салтанатты жиналысқа қатысты.

Президент өз сөзінде Үкіметке оның тапсырмасына сәйкес халық алдындағы барлық әлеуметтік міндеттерді орындауын қамтамасыз ету қажеттігін еске салды. Сонымен бірге Президент Үкімет пен Ұлттық банк алдына тағы екі маңызды міндет қойды, олар — экономиканы долларсыздандыру және инфляциялық таргеттеу әдісіне көшу. Бұлар «Нұрлы жол» жаңа экономикалық саясатының құрамдас бөліктеріне айналуы тиіс.

Мемлекет басшысы келер жылдың ерекшелігін атап өтті, жыл бойы бірнеше маңызды даталар атап өтілетін болады. Атап айтқанда, Қазақстан халқы Ассамблеясы жылының және республика Конституциясы қабылдануының 20 жылдығының іс-шаралары өтеді. Бұдан басқа, ұлттық тарих пен мәдениеттің маңызды оқиғасы — Қазақ хандығының 550 жылдығы атап өтілетін болады.

Сондай-ақ Қазақстан ТМД елдерімен және бүкіл әлеммен бірге Ұлы Отан соғысында фашизмді жеңген Жеңістің 70 жылдығын мерекелейді.

Іс-шара аяқталған соң, Тәуелсіздік күніне арналған мерекелік концерт өтті, оған сондай-ақ ШЫҰ мүше мемлекеттердің үкімет басшылары қатысты (Қосымшаны қараңыз).

18 желтоқсан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Сыртқы істер министрі Е.А. Ыдырысовты қабылдап, ол жылдың халықаралық қорытындылары туралы баяндады.

Мемлекет басшысы Пәкстан Ислам Республикасының Президенті М. Хусейнге Пешавар қаласында болған террорлық әрекетке байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Басым көпшілігі мектеп жасындағы балалар болған, көптеген жазықсыз жандардың қаза тапқаны туралы суыт хабарды терең күйзеліспен қабылдадым.

Қазақстан барша әлемдегі қауіпсіздік пен бейбітшілікке үлкен қауіп төндіріп отырған халықаралық экстремизм мен терроризмнің іс-әрекеттерін үзілді-кесілді айыптайды. Пешавардағы жантүршігерлік оқиға радикалды топтарға өркениетті қоғамда орын жоқ екенін тағы да растады

Қазақстан халқының атынан және жеке өз атымнан қаза болғандардың отбасылары мен туған-туыстарына, сондай-ақ бүкіл Пәкстан халқына шын жүректен көңіл айтамын және террорлық әрекеттен жапа шеккендердің тезірек сауығып кетуін тілеймын», — делінген жеделхатта.

19 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Еуразиялық экономикалық одақ шеңберінде медициналық бұйымдар (медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техника)

айналысының бірыңғай қағидаттары мен қағидалары туралы келісімге қол қою туралы» №980, «Еуразиялық экономикалық одақ шеңберінде дәрілік заттар айналысының бірыңғай қағидаттары мен қағидалары туралы келісімге қол қою туралы» №981, «Ақпарат саласындағы қылмыстық іс-әрекеттерге қарсы іс-қимыл бойынша Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымына мүше мемлекеттердің өзара іс-қимылы туралы хаттамаға қол қою туралы» №982 жарлықтарына қол қойды.

21 желтоқсан

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Акорда» резиденциясында жетекші отандық телеарналардың өкілдерімен кездесті.

Кездесу аясында барлық қазақстандықтарды толғандыратын көптеген мәселелер: әлемдік экономикалық дағдарыс, оның ел экономикасына ықпалы туралы, Қазақстанның ішкі және сыртқы саясаты туралы, Украинадағы ахуал туралы, индустрияландырудың алғашқы бес жылдығының қорытындылары және екінші бесжылдығының басталуы, сондай-ақ «Нұрлы жол — болашаққа бастар жол» бағдарламасы туралы мәселелер талқыланды.

22 желтоқсан

Мемлекет басшысы Украинада жұмыс сапарымен болып, осы елдің астанасы Киев қаласында Президент П.А.Порошенкомен кездесті.

Кездесу барысында екіжақты сауда-экономикалық ынтымақтастықтың мәселелері, сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің өзекті аспектілері қаралды. Одан басқа, екі елдің көшбасшылары Украинадағы ахуал мен оны барлық мүдделі тараптардың қатысуымен реттеу жолдарын талқылады.

Мемлекет басшысы және Украина Президенті П.А. Порошенко кеңейтілген құрамда келіссөздер өткізді.

Келіссөздер барысында Қазақстан Президенті тәуелсіздіктің барлық кезеңінде Қазақстан мен Украина көптеген бағыттар бойынша тығыз ынтымақтастықта болғанын атап өтті.

«Мен елдеріміз арасындағы достық және ынтымақтастық туралы шарттың қол қойылғанына 20 жыл толған жылы келіп отырмын. Өзара тауар айналымы

2010 жылдан 2013 жылға дейін екі есе өсті. Биыл ол төмендеп кетті, бұл біздің әлеуетімізге сай емес, себебі Украина — Қазақстанның маңызды сауда-экономикалық серіктесі», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Қазақстан Президенті сондай-ақ біздің елдің индустриялық-инновациялық даму бағдарламасы беретін мүмкіндіктер мен «Нұрлы жол» жаңа экономикалық саясатының негізгі бағыттары туралы айтты. Осыған байланысты ол Украина бизнесін аталған бағдарлама аясындағы перспективалы жобаларға қатысуға шақырды.

Мемлекет басшысы екі елдің өзара ықпалдастығы өнеркәсіп, көлік-транзит, энергетика салаларында қосымша серпінге ие бола алатынына назар аударды.

Мемлекет басшысы және Украина Президенті П.А. Порошенко келіссөздер қорытындысы бойынша БАҚ өкілдеріне арналған бірлескен брифинг өткізді.

Брифинг барысында Қазақстан Президенті Украина біздің еліміздің экономикамен қатар саясаттағы жақын серіктесі болып саналатынын айтты. Ол келіссөздер барысында Украинаға Екібастұз көмірін жеткізу туралы уағдаластық жасалғанын мәлімдеді.

Сонымен қатар, Н.Ә. Назарбаев П.А. Порошенконы Қазақстанға сапарлап келуге шақырды, оның аясында бизнес-форум да ұйымдастырылмақ.

Украина төңірегіндегі ахуалға қатысты Қазақстан Президенті оқиғаның бұлай өрбитінін болжау қиын болғанын атап айтты.

«Негізгі серіктес болып саналатын Ресеймен қарым-қатынасты қалпына келтіруге болады деп ойлаймын. Украина Еуропаға жақын, осыны ескере отырып, онымен қауымдасуын толық түсінуге болады. Мен үлкен әрі тәжірибелі адам ретінде Ресейді де, Украинаны да елдің аумақтық тұтастығын сақтай отырып, тығырықтан шығудың жолын іздеу үшін бірлесіп жұмыс істеуге шақырамын. Украина бұл жағдайдан нығайып шығады және әрдайым солай болғаны секілді қуатты елге айналады деп үміттенемін. Оның зор экономикалық әлеуеті бар», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы барлық тарап Минск уағдаластықтарын ұстанатынын атап өтті.

Сол күні Мемлекет басшысы Украинаның Премьер-министрі А.П. Яценюкпен кездесті.

Кездесу барысында Қазақстан-Украина қатынастарының жай-күйі мен келешегі, сауда-экономикалық ынтымақтастықты дамыту жолдары талқыланды.

Сондай-ақ халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер және Украинадағы жағдайды реттеуге бағытталған күштер бойынша пікір алмасу өтті.

Сол күні Мемлекет басшысы ҰҚШҰ Ұжымдық қауіпсіздік кеңесінің сессиясына және Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес отырысына қатысу үшін Ресей Федерациясының астанасы Мәскеу қаласына кетті.

Мәскеу қаласына келісімен Н.Ә. Назарбаев Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен кездесті.

Кездесу барысында тараптар екіжақты ынтымақтастықтың жағдайы мен перспективалары, өңірлік және халықаралық қауіпсіздіктің өзекті мәселелері, ҰҚШҰ Ұжымдық қауіпсіздік кеңесі сессиясының және Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес отырысының күн тәртібі туралы пікір алмасты.

Кездесу қорытындысы бойынша екі елдің көшбасшылары 2013 жылғы 11 қарашадағы Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы XXI ғасырдағы тату көршілік және одақтастық туралы шартты ратификациялау туралы грамоталармен алмасу жөніндегі Хаттамаға қол қойды.

23 желтоқсан

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының астанасы Мәскеу қаласында өткен ҰҚШҰ Ұжымдық қауіпсіздік кеңесінің сессиясына қатысты.

Кездесуге Қазақстан Президенті Н.Ә. Назарбаев, Армения Президенті С.А. Саргсян, Беларусь Президенті А.Г. Лукашенко, Қырғызстан Президенті А.Ш. Атамбаев, Ресей Президенті В.В. Путин, Тәжікстан Президенті Э.Ш. Рахмон, сондай-ақ ҰҚШҰ бас хатшысы Н.Н. Бордюжа қатысты.

Кездесуде мемлекет басшылары Ұйымның жауапкершілік аймағындағы ахуалды талқылап, қауіпсіздіктің жаһандық және өңірлік сын-қатерлеріне қарсы ҰҚШҰ-ның дағдарыстық әрекет ету жүйесі жағдайын қарастырды.

Сонымен қатар, сессияда ұйымдағы төрағалықты Ресейден қабылдап алған Тәжікстан келер жылғы қызметтің басым бағыттарымен таныстырды.

Кеңейтілген құрамдағы отырыстың қорытындысы бойынша мемлекет басшылары ҰҚШҰ аясындағы сыртқы саяси үйлестіруді жетілдіруге, ұйымның әскери және әскери-экономикалық, терроризммен күрес, ақпараттық қауіпсіздік және кадр даярлау салаларындағы ынтымақтастығын дамытуға қатысты 20-ға жуық құжатқа қол қойды.

Сондай-ақ президенттер қазіргі заманның негізгі қауіптері мен сын-қатерлеріне қарсы іс-қимылдар көрініс тапқан Мәлімдеме қабылдады.

Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымы (ҰҚШҰ) — 1992 жылғы 15 мамырдағы Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт негізінде құрылған халықаралық әскери-саяси одақ. ҰҚШҰ құру туралы шартқа Армения, Беларусь, Қазақстан, Қырғызстан, Ресей, Тәжікстан президенттері Кишинев қаласында (Молдова) 2002 жылғы 7 қазанда қол қойды. 2006 жылғы тамыз айында ҰҚШҰ-ға Өзбекстан қосылды.

ҰҚШҰ органдарына Ұжымдық қауіпсіздік кеңесі (мемлекет басшыларының деңгейінде), Сыртқы істер министрлерінің кеңесі, Қорғаныс министрлерінің кеңесі, Қауіпсіздік кеңес хатшыларының комитеті, Хатшылық, ҰҚШҰ-ның біріккен штабы кіреді.

2004 жылдың желтоқсан айында БҰҰ Бас Ассамблеясының жанында бақылаушы мәртебесін алды.

Сол күні Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының астанасы Мәскеу қаласында өткен Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес отырысына қатысты.

Отырысқа Қазақстан Президенті Н.Ә. Назарбаев, Ресей Президенті В.В. Путин, Беларусь Президенті А.Г. Лукашенко, сондай-ақ Армения Президенті А.Ш. Атамбаев қатысты.

Отырыста мемлекет басшылары ЕАЭО-ны 2015 жылдан бастап іске қосудың және оның шетелдік серіктестермен өзара ықпалдастығының практикалық мәселелерін қарастырды, сондай-ақ ЕАЭО органдарының қызметін регламенттеумен, Одақ комиссиясы мен сотының құрылуымен және жұмыс істеуімен байланысты, сондай-ақ Т.А. Мансұровты Еуразиялық экономикалық комиссияның Энергетика және инфрақұрылым жөніндегі алқасының мүшесі (министрі) етіп тағайындауды қоса алғанда, бірқатар шешімдерге қол қойды.

Сондай-ақ президенттер Қырғыз Республикасының Еуразиялық экономикалық одаққа қосылуы туралы 2014 жылғы 29 мамырдағы шартына қол қойды.

24 желтоқсан

Мемлекет басшысы «2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа Армения Республикасының қосылуы туралы шартты ратификациялау туралы» №265-V, «Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың қызметін тоқтату туралы шартты ратификациялау туралы» №266-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы соттарының төрағаларын, сот алқаларының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №983 Жарлығына қол қойды.

25 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Қазақстанды жаңаша индустрияландыру: 2014 жылдың және бірінші бесжылдықтың қорытындылары» атты жалпыұлттық телекөпірге және «Парыз» және «Алтын сапа» сыйлықтарының лауреаттарын марапаттау салтанатты рәсіміне қатысты.

Телекөпір барысында елдің барлық өңірлерімен 30-ға тарта байланыс жүзеге асты, жұмыс істеп тұрған кәсіпорындар таныстырылып, Индустрияландыру картасындағы ірі жобалар іске қосылды.

Іс-шара аясында Президент «Парыз» конкурсының гран-при сыйлығын «Қазгермұнай» БҚ» ЖШС-ға табыс етті. Бұдан басқа, «Алтын сапа» конкурсының «2014 жылғы өндірістегі үздік инновациялар» арнайы сыйлығын Шығыс Қазақстан облысының «ПОСУК Титаниум» ЖШС және «2014 жылғы үздік индустриялық жоба» сыйлығын «Ақтөбе рельс арқалығы зауыты» ЖШС алды.

Мемлекет басшысы ««Қазақстан Республикасын үдемелі индустриялық-инновациялық дамыту жөніндегі 2010-2014 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарлама және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарының күші жойылды деп тану туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №958 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №984, «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне

еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №985 қбп жарлықтарына қол қойды.

26 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Салық істері бойынша өзара әкімшілік көмек туралы конвенцияға өзгерістер енгізу туралы хаттамамен енгізілген түзетулері бар Салық істері бойынша өзара әкімшілік көмек туралы конвенцияны ратификациялау туралы» №267-V, «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді (Ирригациялық және дренаждық жүйелерді жетілдіру жөніндегі жобаның екінші фазасы) ратификациялау туралы» №268-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының 2015-2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясы туралы» №986, «Қазақстан Республикасы мен Бенилюкс мемлекеттері (Бельгия Корольдігі, Люксембург Ұлы Герцогтігі және Нидерланды Корольдігі) арасындағы реадмиссия туралы келісімге және Қазақстан Республикасы мен Бенилюкс мемлекеттері (Бельгия Корольдігі, Люксембург Ұлы Герцогтігі және Нидерланды Корольдігі) арасындағы реадмиссия туралы келісімді іске асыру хаттамасына қол қою туралы» №987 жарлықтарына қол қойды.

29 желтоқсан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі И.Н. Тасмағамбетовті қабылдап, ол ведомстваның 2014 жылғы жұмысының қорытындылары, қазақстандық армияның заманауи қару-жарақпен және әскери техникамен жарақталуы және алдағы жылы атқарылатын міндеттер туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасында кәсіпкерлік қызмет үшін жағдайды түбегейлі жақсарту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №269-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тұрғын үй қатынастары мәселелері бойынша

өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №270-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жер қойнауын пайдалану мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №271-V, «Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №272-V, «Қазақстан Республикасы мен Беларусь Республикасы арасындағы Қазақстан Республикасы азаматтарының Беларусь Республикасының аумағында және Беларусь Республикасы азаматтарының Қазақстан Республикасының аумағында болу тәртібі туралы келісімді ратификациялау туралы» №273-V заңдарына қол қойды.

31 желтоқсан

Мемлекет басшысы Индонезия Республикасының Президенті Дж.Видодоға малайзиялық «AirAsia» әуе компаниясының «Сурабая — Сингапур» маршруты бойынша шыққан ұшағының апатқа ұшырауына байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы қазақстандықтарды келе жатқан Жаңа 2015 жылмен құттықтады (Қосымшаны қараңыз).

ҚОСЫМШАЛАР

«Қазақстан жолы – 2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» атты Қазақстан халқына Жолдауы

Астана қаласы, 2014 жылдың 17 қаңтары

Қымбатты қазақстандықтар!

Құрметті депутаттар!

Бір жыл бұрын мен еліміздің 2050 жылға дейінгі дамуының жаңа саяси бағдарын жария еттім. Басты мақсат — Қазақстанның ең дамыған 30 мемлекеттің қатарына қосылуы. Ол — «Мәңгілік Қазақстан» жобасы, ел тарихындағы біз аяқ басатын жаңа дәуірдің кемел келбеті.

Қазақ елі өткен 22 жылда қыруар іс тындырды. Біз үлгілі дамудың өзіндік моделін қалыптастырдық. Әрбір отандасымыздың жүрегінде елімізге деген шексіз мақтаныш сезімін орнықтырдық. Қазақстандықтар ертеңіне, елінің болашағына сеніммен қарайды. Халықтың 97% әлеуметтік ахуалдың тұрақтылығын және оның жыл өткен сайын жақсара түскенін айтады.

Бүгінде Отанымыздың жетістіктері — әрбір азаматтың ұлттық мақтанышы. Күшті, қуатты мемлекеттер ғана ұзақмерзімдік жоспарлаумен, тұрақты экономикалық өсумен айналысады. «Қазақстан-2050» стратегиясы — барлық саланы қамтитын және үздіксіз өсуді қамтамасыз ететін жаңғыру жолы. Ол — елдігіміз бен бірлігіміз, ерлігіміз бен еңбегіміз сыналатын, сынала жүріп шыңдалатын үлкен емтихан. Стратегияны мүлтіксіз орындап, емтиханнан мүдірмей өту — ортақ парыз, абыройлы міндет!

Құрметті отандастар!

XXI ғасырдың Қазақстаны — талантты, еңбекқор, толерантты халықтың небәрі екі онжылдықта «нөлден» бастап құрған елі. Бұл — біздің бәріміз мақтан тұтатын ортақ жемісіміз! Бұл — біздің шексіз сүйетін ұлы туындымыз!

Біз қазақстандықтардың ел болашағының тұтқасын нық ұстауы үшін «Қазақстан-2050» стратегиясын қабылдадық. Бүгінде көптеген табысты елдер — Қытай, Малайзия, Түркия ұзақмерзімді жоспар бойынша жұмыс істеуде. XXI ғасырда стратегиялық жоспарлау ең өзекті қағида болып саналады. Егер ел өз бағыты мен баратын айлағын білмесе, ешқандай жел оңынан соқпайды. 2050-стратегиясы айқын шамшырақ секілді басты мақсатымыздан көз жазбай, азаматтарымыздың күнделікті тіршілігінің мәселелерін шешуге мүмкіндік береді. Бұл біздің 30–50 жылда емес, жыл сайын халық тұрмысын жақсартатынымызды білдіреді.

Стратегия — күннен күнге, жылдан жылға елімізді, қазақстандықтардың өмірін жарқын ете түсетін нақты практикалық істер бағдарламасы. Бірақ нарықтық жағдайда аспаннан нәпақа күтпей, тиімді еңбектену керектігін әркім-ақ түсінуі тиіс. Мемлекеттің міндеті — осыған барлық жағдайды жасау. Мен әлемнің озық елдері арасындағы Отанымыздың лайықты Болашағы ғана қазақстандықтарды мәңгілікке біріктіретініне сенімдімін.

Бүгін мен дамыған 30 елдің қатарына кіру жоспарымызды ұсынғым келеді. Менің тапсырмам бойынша Үкімет нақты тұжырымдама жобасын жасады. Осы

Жолдаудағы менің тапсырмаларым ескеріле отырып жөнделгеннен кейін түпкілікті бекітілетін бұл құжатты жалпы алғанда қолдадым. Көптеген болжамдар бойынша, алдағы 15–17 жыл Қазақстанның ауқымды серпілісі үшін «мүмкіндіктер көзі» болмақ. Бұл кезеңде сыртқы ортаның қолайлылығы, ресурстарға, энергияға және азық-түлікке сұраныстың артуы, Үшінші индустриялық төңкерістің пісіп-жетілуі сақталады. Біз бұл кезеңді пайдалана білуге тиіспіз.

Біз 2050-дің мақсатына қарай күрделі жаһандық бәсекелестік жағдайында ілгерілейміз. Алдағы онжылдықтарда біз қазірдің өзінде біліп отырған сын-қатерлер, жаһандық нарық пен әлемдік саясаттағы болжаусыз жағдайлар, жаңа дағдарыстар аз кездеспейді. ХХІ ғасырда «жеңіл-желпі жүріп өту» деген болмайды. Ғасыр ортасы да таяп қалды. Әлемнің дамыған елдері соған сай нақты стратегияларын дайындауда. ХХІ ғасырдың орта тұсы күрделі болары даусыз, ал жаһандық отыздық тобының тізіміне кіретін үміткерлер саны тым шектеулі болады. Мен «дамыған ел» ұғымының уақытқа сәйкес өзгеріп тұратын категория екенін бірнеше рет айттым. Дамыған елдерде халықтың мүлде жаңа өмір сапасы пайда болуда.

Бүгінде дамығандықтың іргелі көрсеткіштерін Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымына (ЭЫДҰ) мүше мемлекеттер көрсетіп отыр. Оған әлемдік жалпы ішкі өнімнің 60%-дан астамын өндіретін 34 ел кіреді. ЭЫДҰ-ға кіруге тағы 6 ел — Бразилия, Қытай, Үндістан, Индонезия, Ресей және Оңтүстік Африка Республикасы үміткер болып отыр. Ұйымға мүше барлық елдер терең жаңғыру жолынан өтті, инвестицияның, еңбек өнімділігінің, шағын және орта бизнесті дамытудың, халық өмірі стандарттарының жоғары көрсеткішіне ие болып отыр. Әлбетте, ЭЫДҰ елдерінің болашақ ұзақмерзімді қарқыны ескерілгендегі индикаторлары — жер жүзінің дамыған 30 мемлекетінің қатарына кіру жолындағы біздің базалық бағдарымыз осы.

Мен Қазақстанда ЭЫДҰ-ның бірқатар қағидаттары мен стандарттарын енгізу жөнінде міндет қойдым. Олар Тұжырымдама жобасында көрініс тапқан.

Экономикада ЖІӨ жыл сайынғы өсімін 4%-дан кем қылмау жоспарлануда. Инвестиция көлемін қазіргі 18%-дан бүкіл жалпы ішкі өнім көлемінің 30%-на дейін ұлғайту керек. Экономиканың ғылыми қамтымды моделін енгізу Қазақстанның экспорттық әлеуетіндегі шикізаттық емес өнімнің үлесін 70%-ға дейін арттыру мақсатын көздейді.

Экономиканың жоғары технологиялық жаңа салаларын құру ғылымды қаржыландыруды жалпы ішкі өнімнің 3%-нан кем емес деңгейге дейін арттыруды талап етеді. ЖІӨ-нің энергия тұтыну ауқымын 2 есе азайту маңызды. Шағын және орта бизнес 2050 жылға қарай Қазақстанның жалпы ішкі өнімінің қазіргі 20% орнына кемінде 50%-ын өндіретін болады. Еңбек өнімділігін 5 есеге — қазіргі 24,5 мыңнан 126 мың долларға дейін арттыру керек.

Әлеуметтік саланы дамытудың 2050 жылға дейін басты бағдарлары нақты индикативті цифрларда көрсетілген. Біз ЖІӨ көлемін жан басына шаққанда 4,5 есе — 13 мың доллардан 60 мың долларға дейін арттыруымыз керек. Қазақстан халық құрылымында орта тап үлесі басым елге айналады. Урбанизацияның жаһандық үрдісіне орай қалалық тұрғындар үлесі барлық халықтың қазіргі 55%-нан 70%-дай деңгейге дейін өседі. Қазақстанның қалалары мен елді мекендерін сапалы жолдар мен көліктің барлық түрінің жүрдек бағыттары байланыстырады.

Саламатты өмір салтының орнығуы, медицинаның дамуы қазақстандықтардың өмір сүру ұзақтығын 80 жасқа дейін арттырады. Қазақстан медициналық туризмнің

жетекші еуразиялық орталықтарының біріне айналады. Озық және бәсекеге қабілетті ұлттық білім беру жүйесін құру аяқталады.

Қазақстан әлемде адамдар үшін қауіпсіз және тұруға жайлы елдің біріне айналуға тиіс. Бейбітшілік пен тұрақтылық, әділ сот және тиімді құқық тәртібі дегеніміз — дамыған елдің негізі.

Құрметті отандастар!

Қазақстанның әлемдегі ең дамыған 30 елдің қатарына кіру тұжырымдамасында алдағы жұмыстың ұзақ мерзімді басымдықтары белгіленген. Біз мына басым бағыттар бойынша бірқатар мәселелерді шешуіміз керек.

Бірінші. Инновациялық индустрияландыру трендін түзеу және күшейте түсу маңызды. Мен Үкіметке 2016–2019 жылдарға арналған Үдемелі индустрияландырудың Екінші бесжылдығы жобасы жөнінде бірқатар тапсырмалар бердім. Индустрияландыру басымдықтары санын шектеу керек.

Бізге дәстүрлі өндіруші секторлар тиімділігін арттыру маңызды. Бұлар — біздің бәсекедегі табиғи артықшылықтарымыз. Бізге мұнай-газ секторының экспорттық әлеуетін сақтай отырып, басқару, өндіру және көмірсутектерді өңдеудің жаңа тәжірибелері керек. Мұнай мен газ өндірудің ықтимал сценарийлері бойынша түбегейлі шешімге келу керек. Сирек металдардың ғылыми қамтымды салалар — электроника, лазерлік техника, коммуникациялық және медициналық жабдықтар салалары үшін маңыздылығын ескере отырып, оларды игеру ауқымын ұлғайту қажет.

Қазақстан геологиялық барлау саласы бойынша әлемдік нарыққа шығуға тиіс. Тиісті заңнаманы жеңілдете отырып, бұл салаға шетелдік инжинирингтік компаниялардан инвестиция тартқан жөн. Жалпы, дәстүрлі салаларға қатысты біздің оларды дамыту жөніндегі бөлек жоспарларымыз болуы керек. Әрбір келесі бесжылдықтың нақты нәтижесі экономиканың жаңа салаларын қалыптастыру болуға тиіс. Бірінші бесжылдық аясында автомобиль және авиақұрастыру, тепловоз, жолаушылар және жүк вагондары өндірісі жолға қойылды. Оларды кеңейтіп, сыртқы нарықтарға шығару керек.

Сонымен, 2050-ге дейінгі қалған жылдар жеті бесжылдыққа бөлінеді, олардың әрқайсысы бір мақсат — дамыған 30 елдің қатарына кіру мәселесін шешеді.

Екінші және одан кейінгі бесжылдықтарда мобильді, мультимедиялық, нано және ғарыштық технологиялар, робот техникасы, гендік инженерия салаларын, болашақтың энергиясын іздеу мен ашудың негізін салған жөн. Мемлекет жұмысының негізгі бөлігі Қазақстан бизнесін, әсіресе шағын және орта бизнесті дамытуға барынша қолайлы жағдай жасау болмақ. Таяудағы 10-15 жылда ғылыми қамтымды экономикалық базис жасау керек, онсыз біз әлемнің дамыған елдері қатарына қосыла алмаймыз. Мұны дамыған ғылым арқылы шешуге болады.

Екінші. Қазақстанның аграрлық өнеркәсіп кешенін инновациялық бағытқа түсіру маңызды. Бұл — біздің дәстүрлі саламыз. Азық-түлікке деген қажеттілік арта береді. Бұл секторға инвестиция көбірек салынады. Сондықтан бүгінгі фермерлер тек уақытша әрі ауа райына байланысты кездейсоқ жетістіктерді малданып қалмай, өндірістің өсімі жөнінде ойлануға тиіс. Жаһандық ауыл шаруашылығы өндірісінде бәсеке өсе беретін болады. Жермен жұмыс істейтіндер, ең алдымен, жаңа технологияларды енгізіп, өнімділікті үздіксіз арттыратындар, жұмысын әлемдік стандарттар негізінде жүргізетіндер болуы керек.

Бірінші кезекте, әсіресе баға қалыптастырудың ашық механизмдері арқылы тиімді жер нарығын құру маңызды. Ауылшаруашылық жерлерін инвестиция тарту және озық технологиялар енгізуді ескеріп жалға бергенде ғана бәсеке күшейеді. Ауыл шаруашылығында бизнестің дамуына, фермерлер кооперациясы үдерісіне, жерді тиімді пайдалануға бөгет жасайтын барлық кедергіні жойған жөн.

Болашақ — аграрлық секторда, әсіресе, шағын және орта бизнес түріндегі жаңа өңдеу кәсіпорындары желісін құруда. Бұл тұста біз бизнесті несие арқылы қолдауға тиіспіз. Фермерлер ұзақмерзімді қаржыландыру мен өткізу нарықтарына делдалсыз, тікелей шыға алатын болуға тиіс. Ауыл өндірушілерінің қарыздарын кепілдендіру және сақтандырудың тиімді жүйесін құру да өзекті мәселе.

Қазақстан ет және сүт өнімдерін экспорттайтын өңірлік ірі елге айналуға тиіс. Егін шаруашылығында суды көп қажет ететін тиімділігі төмен дақылдар көлемін қысқарту, оларды көкөніспен, майлы және азықтық өнімдермен алмастыру жолына бет бұру керек. Агрохимикаттарды тиімді тұтынудың, қуаң жерлерде топырақты нөлдік өңдеудің заманауи технологиялары мен өзге де инновацияларды қолдануды кеңейтудің кешенді шаралары қажет.

«Жасыл» экономикаға көшу жөніндегі қабылданған тұжырымдамаға сәйкес, 2030 жылға қарай егіс алқаптарының 15% суды үнемдеу технологияларына көшірілетін болады. Біз аграрлық ғылымды дамытып, сынақтық аграрлық-инновациялық кластерлер құруымыз қажет. Уақыт көшінен қалмай, табиғи азық-түлік өндірумен қатар құрғақшылыққа төзімді гендік-модификацияланған өнімдер өндірісін де жүргізу маңызды. Айтылған міндеттерді ескере келіп, Үкіметке аграрлық өнеркәсіп кешенін дамыту жоспарына түзету енгізуді тапсырамын.

Үшінші. Ғылыми қамтымды экономика құру — ең алдымен Қазақстан ғылымының әлеуетін арттыру. Бұл бағыт бойынша венчурлік қаржыландыру, зияткерлік меншікті қорғау, зерттеулер мен инновацияларды қолдау, сондай-ақ ғылыми әзірлемелерді коммерцияландыру жөніндегі заңнаманы жетілдірген жөн. Үкіметке биылғы жылдың 1 қыркүйегіне дейін тиісті заң жобалары топтамасын әзірлеп, Парламенттің қарауына енгізуді тапсырамын. Ғылымды қаржыландыру көлемін біртіндеп арттырып, оны дамыған елдердің көрсеткіштеріне жеткізу жөнінде нақты жоспар қажет.

Шетелдерден инвестиция тартуды толықтай елімізге білім мен жаңа технологиялар трансферттеу үшін пайдалану керек. Шетелдік компаниялармен бірлесіп, жобалық және инжинирингтік орталықтар құру қажет. Бізге ірі мұнай-газ және тау-кен металлургиялық нысандарында жұмыс істейтін жетекші трансұлттық компанияларды олар осында өз қажеттілігі мен сервисін қамтамасыз ету үшін өндірістер құруға шақырғанымыз жөн. Мен кейбір ірі компаниялардың бұған дайын екендігін білемін. Үкімет осы мәселені қайта пысықтап, қажет болған жағдайда бұл үшін барлық жағдайды жасағаны жөн. Жабдықтарды өз елімізде өндіруімізге де болатын кезде шет елден тасымалдаудың қажеті жоқ.

Ұлттық инновациялық жүйенің, оның негізгі институттарының тиімділігін арттыру маңызды. Олардың белсенділігін стартаптарды және венчурлік мәмілелердің бастапқы кезеңдеріне қолдау көрсетуге бағыттаған жөн. Ірі қалалық агломерациялардағы, әсіресе Астана мен Алматыдағы технологиялық парктердің жұмысын жандандыру керек. Алғашқы зияткерлік-инновациялық кластер қазір Астанадағы Назарбаев университетінің арқауында табысты жұмыс істеуде. Ал

Алматыда мұндай кластер — «Алатау» ақпараттық технологиялар паркі. Техно-парктерде қазақстандық ірі компаниялардың қосалқы өндірістерін орналастыру үдерісін ынталандыру шараларын ойластыру маңызды.

Төртінші. Инфрақұрылымдық ұштаған — агломерацияның, көліктің, энергетиканың қарқынды дамуын қамтамасыз ету керек. Агломерациялар — Қазақстанның ғылыми қамтымды экономикасының ұстыны. Елдің орасан зор аумағын, халықтың орналасу тығыздығының төмен екенін ескерсек, агломерациялар қалыптастыру мен дамыту — маңызды мәселе. Қазақстанның алғашқы заманауи урбанистік орталықтары ірі қалалар — Астана мен Алматы, одан соң — Шымкент пен Ақтөбе болады. Олар халықтың және инвестициялардың шоғырлану орталықтарына айналады, сапалы білім беру, медицина, әлеуметтік-мәдени қызметтер көрсетеді.

Көлік инфрақұрылымы — индустриялық экономика мен қоғамымыздың тамырына қан жүгіртетін жүйе. Сапалы заманауи магистральдарсыз дамыған ел болмайды деп мен талай рет айттым. Бұған қоса, Қазақстанның қатынас жолдары оның Еуропа мен Азия, Солтүстік пен Оңтүстік арасында орналасуы тұрғысынан маңызды мәнге ие. Елде жолдар желісін жасау үшін біз «Астана-Қарағанды-Алматы», «Астана – Павлодар – Өскемен», «Алматы – Қапшағай – Өскемен» автожолдарын салуды бастадық. Осы бағыттар бойынша пойыздар қазірдің өзінде 2 есе жылдам жүріп жатыр.

Логистикалық қызмет көрсету секторын дамыту қажет. Ең алдымен біздің жүктерімізді тасымалдау үшін Кеден одағы аумағын барынша пайдалану туралы сөз болып отыр. «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» дәлізінің құрылысы да аяқталуға таяу, Парсы шығанағына шығу үшін Түрікменстан мен Иранға теміржол тарылды. Келешекте Қазақстан теңізге шығатын жолдары бар елдерде логистика орталықтарын құруға инвестиция салуға тиіс. Жүктерді кедендік өңдеу мерзімдерін қысқартып, шекара өткелдерінің өткізу мүмкіндігін арттырып, Ақтау кемежайының қуаттылығын күшейтіп, экспорт-импорт операцияларының ресімдерін жеңілдету керек.

Біз ұзындығы 1,2 мың шақырым болатын «Жезқазған–Шалқар–Бейнеу» жаңа теміржолын салып жатырмыз. Ол орталықтың көптеген аудандарына жан бітіріп, елдің шығысы мен батысын тікелей байланыстырады. Бұл орасан құрылыс 2015 жылы аяқталады. Бұл магистраль Каспий мен Кавказ арқылы Еуропаға шығуға мүмкіндік береді. Ал шығыста Тынық мұхиттағы Ляньюньган кемежайы арқылы шығамыз, бұл жөнінде ҚХР-мен келісім бар.

Біз энергетиканың дәстүрлі түрлерін дамытатын боламыз. Жылу-электр стансаларынан шығатын қалдықтарды тазарту жөніндегі ізденістер мен жаңалықтарға, өндіріс пен тұрмыста жаңа технологиялар арқылы жаппай электр қуатын барлық жерде үнемдеуге қолдау көрсету қажет. Таяуда Еуроодақтың ірі компанияларының алғашқы ондығы Еуроодақтың әйгілі жасыл экономика тұжырымдамасы негізінде қабылданған энергетикалық стратегиясына қарсылығын жариялады. Еуроодақ оны жүзеге асырған төрт жылда 51 гигаватт энергия қуатын жоғалтты. Жасыл экономика бағдарламасымен жұмыс жүргізе отырып, біз осы қателікті ескеруіміз керек.

Астанадағы «ЭКСПО–2017» халықаралық көрмесіне дайындықты болашақтың энергиясын іздеу және жасау жөніндегі озық әлемдік тәжірибені зерделеу мен енгізу орталығын құру үшін пайдалану керек. Мамандар тобы Назарбаев университетінің

қолдауымен осы жұмысқа кірісуге тиіс. Біз қоғамдық көлікті отынның экологиялық таза түрлеріне көшіруге, электромобильдерді енгізуге және олар үшін тиісті инфрақұрылым қалыптастыруға жағдай жасауымыз керек. Еліміз бензинді, дизель отынын, авиация керосинін молынан өндіруді қажет етіп отыр. Жаңа мұнай өңдеу зауыттарын салу қажет.

Сонымен қатар, ядролық энергетиканы дамытудың келешегін ұмытпау керек. Әлемнің таяудағы даму келешегінде арзан атом энергиясына деген қажеттілік өсе түсетін болады. Қазақстан — уран өндіруде әлемдік көшбасшы. Біз АЭС отыны үшін төл өндірісімізді дамытып, атом стансасын салуға тиіспіз.

Бесінші. шағын және орта бизнесті дамыту — ХХІ ғасырдағы Қазақстанды индустриялық және әлеуметтік жаңғыртудың басты құралы. Мұндағы менің ұстанымым айқын екенін білесіздер, оны талай айтқанмын. Экономикамызда шағын және орта бизнестің үлесі артқан сайын Қазақстанның дамуы да орнықты бола түседі. Бізде шағын және орта бизнестің 800 мыңнан астам субъектісі бар, онда 2,4 млн-нан астам қазақстандық еңбек етеді. Бұл сектордағы өнім көлемі төрт жылда 1,6 есе өсті және 8,3 млрд теңгені құрап отыр.

Жаһандық рейтингке сәйкес, Қазақстан бизнесті жүргізуге ең қолайлы жағдайы бар елдер тобына кіреді және біз бұл үрдісті өрістете түсуге тиіспіз. Шағын және орта бизнес — біздегі Жалпыға ортақ еңбек қоғамының берік экономикалық негізі. Оны дамыту үшін жеке меншік институтын заңнамалық тұрғыда нығайтатын кешенді шешімдер қажет. Бизнесті дамытуға кедергі келтіретін барлық енжар құқықтық нормалардың күшін жою керек. Шағын бизнес ұрпақтан-ұрпаққа берілетін отбасы дәстүріне айналуға тиіс.

Шағын бизнесті мамандандыруды келешекте оларды орта деңгейге көшіру перспективасымен дамыту шараларын қабылдау маңызды болмақ. Осы сектор субъектілерінің банкроттығының айқын тетіктерін енгізген жөн. Шағын және орта бизнес жаңа инновациялық кәсіпорындар төңірегінде дамуға тиіс. Мен Үкіметке индустрияландырудың екінші бесжылдығы жоспарын «Бизнес–2020» жол картасымен үйлестіруді тапсырдым. Үкімет Ұлттық кәсіпкерлер палатасымен бірлесіп, жұмысын жаңа бастаған бизнесмендерге әдістемелік көмектің тиімді тетіктерін жасауы керек.

Алтыншы. Біздің болашаққа барар жолымыз қазақстандықтардың әлеуетін ашатын жаңа мүмкіндіктер жасауға байланысты. ХХІ ғасырдағы дамыған ел дегеніміз — белсенді, білімді және денсаулығы мықты азаматтар. Бұл үшін біз не істеуіміз керек?

Біріншіден, барлық дамыған елдердің сапалы бірегей білім беру жүйесі бар. Ұлттық білім берудің барлық буынының сапасын жақсартуда бізді ауқымды жұмыс күтіп тұр. 2020 жылға қарай Қазақстандағы 3–6 жас аралығындағы балаларды мектепке дейінгі біліммен 100% қамту жоспарлануда. Сондықтан оларға заманауи бағдарламалар мен оқыту әдістемелерін, білікті мамандар ұсыну маңызды. Орта білім жүйесінде жалпы білім беретін мектептерді Назарбаев зияткерлік мектептеріндегі оқыту деңгейіне жеткізу керек. Мектеп түлектері қазақ, орыс және ағылшын тілдерін білуге тиіс. Оларды оқыту нәтижесі оқушылардың сындарлы ойлау, өзіндік ізденіс пен ақпаратты терең талдау машығын игеру болуға тиіс.

Таяудағы 3 жыл ішінде, 2017 жылға дейін орын жетіспеушілігін жойып, қажетті жерлерде елдегі барлық мектепті екі ауысыммен оқытуға көшіру керек. Үкімет пен

әкімдер осы міндетті орындау үшін бюджет қаражатының бөлінуін қарастырғаны жөн. Таяудағы 2–3 жылда дуальдік, техникалық және кәсіптік білім берудің ұлттық жүйесінің негізін қалыптастыру керек. Келешекте жастардың техникалық білім алуын мемлекеттік кепілдендіруге көшіруді қарастыру қажет. Үкіметке 2014 жылғы 1 маусымға дейін осы мәселе бойынша нақты ұсыныстар енгізуді тапсырамын.

Жетекші университеттерді академиялық және басқарушылық автономияға біртіндеп көшіруге жоспарлы түрде кірісу қажет. Үлгерімі жақсы студенттер мен оқушыларды қолдаудың тиімді жүйесін жасау қажет деп санаймын. Үкіметке 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап стипендиялар мөлшерінің 25%-ға өсірілуін қамтамасыз етуді тапсырамын.

Екіншіден, денсаулық сақтау саласындағы басты басымдық — алғашқы медициналық-санитарлық көмекті дамыту. Міндетті медициналық сақтандыру енгізу мәселесін зерттеген жөн. Мемлекеттің, жұмыс берушілердің және қызметкердің денсаулық үшін ортақ жауапкершілігі — медициналық қызметтің барлық жүйесінің басты қағидаты. Спортпен шұғылдану, дұрыс тамақтана білу, жүйелі профилактикалық тексерілу — аурудың алдын алудың негізі.

Үшіншіден, жалпықазақстандық мәдениетті дамытуға жаңаша серпін берген жөн. Мәдени саясаттың ұзақмерзімді тұжырымдамасын әзірлеу қажет. Онда қазақстандықтардың бәсекеге қабілетті мәдени ментальдігін қалыптастыруға, заманауи мәдениет кластерлерін дамытуға бағытталған шаралар белгілеу керек.

Қазақ тілі бүгінде ғылым мен білімнің, интернеттің тіліне айналды. Қазақ тілінде білім алатындардың саны жыл өткен сайын көбейіп келеді. Еліміз бойынша мемлекеттік тілді оқытатын 57 орталық жұмыс істейді. Олардан мыңдаған азаматтар қазақ тілін үйреніп шықты, әлі де үйренуде. Былтырғыға қарағанда биыл қазақ тілін білемін деген өзге ұлт өкілдерінің саны 10%-ға өскен. Бұл да біраз жайттан хабар береді. Тек соңғы 3 жылда мемлекеттік тілді дамытуға республика бойынша 10 млрд теңге бөлінді. Енді ешкім өзгерте алмайтын бір ақиқат бар. Ана тіліміз Мәңгілік елімізбен бірге мәңгілік тіл болды! Оны даудың тақырыбы емес, ұлттың ұйытқысы ете білгеніміз жөн.

Төртіншіден, білім беру, денсаулық сақтау, әлеуметтік қорғау қызметкерлерінің әлеуметтік пакеттерін қайта қарастырған жөн. Үкіметке азаматтық қызметшілер еңбекақысының жаңа үлгісін әзірлеуді және 2015 жылғы 1 шілдеден бастап енгізуді тапсырамын. Ол қызметкерлердің еңбекақыларын денсаулық сақтау саласында — 28%, білім беру саласында — 29%, әлеуметтік қорғау саласында 40%-ға дейін арттыруды қамтамасыз етуге тиіс.

Бесіншіден, мүмкіндігі шектеулі азаматтарымызға көбірек көңіл бөлу керек. Олар үшін Қазақстан кедергісіз аймаққа айналуға тиіс. Бізде аз емес ондай адамдарға қамқорлық көрсетілуге тиіс — бұл өзіміздің және қоғам алдындағы біздің парызымыз. Бүкіл әлем осымен айналысады. Мүмкіндігі шектеулі адамдар тұрмыстық қызмет көрсету, тағам өнеркәсібі, ауыл шаруашылығы кәсіпорындарында жұмыс істей алады. Мен барлық кәсіпкерлерге оларды жұмысқа орналастыруға көмектесіңіздер деп тағы да айтқым келеді. Сондай-ақ, 5–10 адамға арналған арнайы квотаны енгізу мүмкіндігін қарастыруға болады.

Біз оларды белсенді өмірге тартамыз, олар тек жәрдемақы алып қана қоймайды, сонымен бірге, өздерін қоғамның мүшесі, пайдалы еңбеккер ретінде сезінетін болады. Біздің барлық әлеуметтік институттар, үкіметтік емес ұйымдар, «Нұр Отан»

партиясы осы жұмысты қолға алғандары жөн. Егер қажет болған жағдайда Үкімет бұл мәселені барлық компаниялармен бірлесе пысықтап, тиісті шешім қабылдауы керек. Мүгедектігіне және асыраушысынан айрылуына байланысты әлеуметтік жәрдемақы көлемін Үкіметке 2015 жылғы 1 шілдеден бастап 25%-ға арттыруды тапсырамын. Мүгедектер бірлестіктері қызметінің құқықтық базасын жетілдірген жөн.

Үкіметтен бастап жергілікті әкімдерге дейінгі барлық мемлекеттік органдардың олармен жұмысын күшейткен маңызды. Кедейлік деңгейін одан әрі төмендетіп, жұмыссыздықтың өсуін тежеген жөн. Бұл ретте масылдық пиғылдың өрістеуіне жол бермеу маңызды.

Мемлекеттік көмек алушылардың барлығы үшін жұмыспен қамту және әлеуметтік бейімделуге көмектесетін бағдарламаларға міндетті қатысу туралы ереже енгізу керек.

Жетінші. Мемлекеттік институттар жұмысын жетілдіру. Әлемнің дамыған 30 елінің қатарына ұмтылыс кезінде бізге адал бәсекелестік, әділеттілік, заңның үстемдігі және жоғары құқықтық мәдениет ахуалы қажет. Мемлекеттің үкіметтік емес сектормен және бизнеспен өзара іс-қимылының жаңартылған тәсілдері керек. Заң алдындағы теңдік құқық тәртібінің шынайы негізі болуға тиіс.

Сот жүйесі іс жүзінде ашық және қолжетімді, қарапайым және барлық дауды тез шеше алатындай болуға тиіс. Барлық құқық қорғау жүйесі жұмысының сапасын арттыру қажет. Зор өкілеттілік пен құқық иеленген шенділер мінсіз мінез-құлқымен және жоғары кәсіби деңгейімен ерекшеленуге тиіс.

Аса маңызды міндет — сыбайлас жемқорлыққа қарсы жаңа стратегияны қалыптастыру және іске асыруды жалғастыру. Әкімшілік реформа қажетсіз қағазбастылық пен құжат айналымының қолайсыз үдерісіне айналмауға тиіс. Халық алдында есептілігін арттырып, нәтижеге деген жауапкершілігін күшейте отырып, жергілікті жерлердегі басқару органдарына көбірек дербестік беру керек. Үкіметке Президент Әкімшілігімен бірлесіп, биылғы 1 шілдеге дейін осы айтылған барлық мәселелер жөнінде кешенді ұсыныстар енгізуді тапсырамын.

Мемлекеттік кәсіпорындардың, ұлттық компаниялар мен бюджеттік мекемелердің кадр саясатына меритократия қағидаттарын енгізуді жалғастыру қажет. Үкіметке «Б» корпусы мемлекеттік қызметшілерінің еңбекақысын 2015 жылғы 1 шілдеден бастап — 15%-ға, ал 2016 жылғы 1 шілдеден бастап — тағы 15%-ға арттыруды қамтамасыз етуді тапсырамын.

Мемлекетіміз бен қоғамымыз алдында тұрған әлемнің дамыған 30 елінің қатарына қосылу жолындағы нақты міндеттер осындай. Біздің алдымызда оларды заң жүзіне және нақты шешімдерге айналдыру міндеті тұр.

Құрметті депутаттар және Үкімет мүшелері!

Әлемнің дамыған 30 елінің қатарына қосылуға ұмтылысымызды біз екі кезеңде жүзеге асыруымыз қажет.

Бірінші кезең ХХІ ғасырдағы «мүмкіндіктер көзін» пайдалана отырып, жаңғыру серпілісін жасау қажет болатын 2030 жылға дейінгі кезеңді қамтиды. Қазақстан осы уақыт ішінде дамыған елдердің өткен жүзжылдықтағы индустриялық дүмпу кезінде жасағанын жүзеге асыруы қажет. Мұны іске асыруға әбден болады. Оңтүстік Корея, Сингапур осындай жолдан өтті. Бұл кезеңде біз экономикамыздың

дәстүрлі салаларының қарқынды өсімін қамтамасыз етіп, қуатты индустриялық өңдеуші сектор құрамыз.

Екінші кезеңде 2030–2050 жылдар аралығында еліміздің ғылыми қамтымды және жасыл экономика қағидаттарына негізделген орнықты дамуын қамтамасыз ету қажет. Біз қуатты өңдеуші өнеркәсіп қалыптастырамыз. Дәстүрлі салаларда жоғары өңделген өнімдер шығаруға көшу жүзеге асырылып, ғылыми қамтымды экономиканың базасы ретінде инжинирингтік қызметтер дамиды.

Көп нәрсе қалай бастауға байланысты екенін ескере отырып, енді биыл атқарылуға тиіс шараларға тоқталайын.

Үкімет пен Ұлттық банкке осы жылға арналған нақты тапсырмалар беремін.

Бірінші. Үкімет биыл экономика өсімін 6–7% деңгейінде қамтамасыз етуге тиіс. Бұл орайда биылғы жыл қорытындысы бойынша, халықтың жан басына шаққандағы жалпы ішкі өнім 14,5 мың доллардан кем болмауға тиіс.

Екінші. Ұлттық банк пен Үкіметке 2014 жылғы 1 мамырға дейін инфляцияны орта мерзімді перспективада 3–4%-ға дейін төмендетудің кешенді шараларын әзірлеуді тапсырамын.

Үшінші. Үкімет Ұлттық банкпен бірлесіп, 2014 жылғы 1 маусымға дейін Қаржы секторын дамытудың 2030 жылға дейінгі кешенді бағдарламасын әзірлеуі қажет.

Төртінші. Үкімет «Самұрық–Қазына» қорымен бірлесіп, мемлекеттің қатысы бар барлық компанияларға талдау жүргізіп, жеке секторға берілетін кәсіпорындар тізімін анықтауы керек. Тура осындай жұмысты қалған мемлекеттік секторларда да жүргізу қажет. Биылғы жылдың бірінші тоқсанында Жекешелендірудің 2014–2016 жылдарға арналған кешенді бағдарламасы қабылдануға тиіс.

Бесінші. Үкімет жылдың соңына дейін Астана және Алматы қалаларында агломерациялар қалыптастырудың 2030 жылға дейінгі кезеңге арналған стратегиясы жобасын әзірлеуі керек.

Алтыншы. Үкімет халықаралық сауданы іске асыру кезіндегі кедергілерді алып тастау мәселелерін қарастыра отырып, Қазақстанның транзиттік әлеуетін дамытудың 2030 жылға дейінгі бағдарламасын 2014 жылғы 1 қыркүйекке дейін әзірлесін.

Жетінші. Төртінші мұнай өңдеу зауыты мен атом электрстансасының орны, инвестициялар көзі мен құрылыс мерзіміне қатысты мәселелерді Үкімет биылғы бірінші тоқсанның соңына дейін шешкені жөн.

Құрметті қазақстандықтар!

Менің серіктестерім!

Біздің «Қазақстан–2050» стратегиясындағы басты мақсаттарға жетуді көздейтін барлық іс-әрекеттеріміз нақты қағидаттарға негізделуге тиіс.

Біріншіден, қабылданатын барлық шешімдердің прагматизмі мен эволюциялылығы қағидаты.

Экономикада, саясат пен әлеуметтік тұрмыста ешбір секіріске, жөнсіз сынақ пен авантюраларға жол беруге болмайды. Айналамыздағы әлем қалай тез өзгертін болса, еліміз бен қоғамымыз да солай жылдам өзгеруге тиіс.

Екіншіден, өзара тиімді ашықтық қағидаты.

Біз экономикамызға шетелдік инвестициялар, технологиялар мен инновацияларды кеңінен тартатын боламыз. Инвесторлар үшін жұмысқа қолайлы жағдайлар жасаймыз. Біз дамыған 30 елдің тобына кірудің осы маңызды тетігі арқылы

экономикамыздың өңірлік, жаһандық экономикалық жүйемен терең ықпалдасуын айқын көріп отырымыз. Бұл, ең алдымен, Еуразиялық экономикалық одақ қалыптастыруға қатысуымызға, Дүниежүзілік сауда ұйымына кіруімізге байланысты.

Үшіншіден, бұл — қазақстандықтардың әл-ауқатын арттыру қағидаты. Қарапайым адамдардың әлеуметтік көңіл-күйі біздің басты мақсатқа ілгерілеуіміздің маңызды индикаторы болуға тиіс.

Төртіншіден, бүкілхалықтық қолдау қағидаты маңызды мәнге ие.

Менің халыққа Жолдауым біздің мақсаттарымыз бен міндеттерімізді түсіндіретін басты құжат болып табылады. Әрбір министр, әкім, кәсіпорын басшысы осы Жолдауды түсіндіру жұмысына және оған баршаны қатыстыру ісіне жетекшілік етуге тиіс. Жолдаудың мақсаттары мен міндеттерін жүзеге асыру жөніндегі нақты шаралардан әрбір қазақстандық хабардар болуы қажет. Бұл «Нұр Отан» партиясы қызметінің негізгі мәселелерінің біріне айналады деп сенемін.

Ол үшін ең алдымен мемлекеттік қызметшілердің өздері Стратегиямыздың идеяларын білуге және мәнін терең ұғуға тиіс.

Президент Әкімшілігі мен Үкіметтің бүкіл құрамының, барлық деңгейдегі әкімдердің жұмысы барлық осы міндеттерді орындауға бағытталуға тиіс. Жалпы, мемлекеттік органдардың құрылымы алдағы міндеттердің шешімімен үйлесім тауып, «Қазақстан–2050» стратегиясының мақсаттарын іске асыруды қамтамасыз етуі керек.

Қымбатты отандастар!

Біздер, қазақстандықтар — бір халықпыз!

Біз үшін ортақ тағдыр — бұл біздің Мәңгілік ел, лайықты әрі ұлы Қазақстан! Мәңгілік ел — жалпы қазақстандық ортақ шаңырағымыздың ұлттық идеясы. Бабаларымыздың арманы.

Егеменді дамудың 22 жылында барша қазақстандықтарды біріктіретін, ел болашағының іргетасын қалаған басты құндылықтар жасалды.

Олар көктен түскен жоқ. Бұл құндылықтар — уақыт сынынан өткен Қазақстандық жол тәжірибесі.

Біріншіден, бұл — Қазақстанның тәуелсіздігі және Астанасы.

Екіншіден, бұл — қоғамымыздағы ұлттық бірлік, бейбітшілік пен келісім.

Үшіншіден, бұл — зайырлы қоғам және жоғары руханият.

Төртіншіден, бұл — индустрияландыру мен инновацияларға негізделген экономикалық өсім.

Бесіншіден, бұл — Жалпыға ортақ еңбек қоғамы.

Алтыншыдан, бұл — тарихтың, мәдениет пен тілдің ортақтығы.

Жетіншіден, бұл — еліміздің ұлттық қауіпсіздігі және бүкіләлемдік, өңірлік мәселелерді шешуге жаһандық тұрғыдан қатысуы.

Осы құндылықтар арқасында біз әрдайым жеңіске жеттік, елімізді нығайттық, ұлы жетістіктерімізді еселедік.

Жаңа қазақстандық патриотизмнің идеялық негізі осы мемлекет құраушы, жалпыұлттық құндылықтарда жатыр.

Президент Әкімшілігіне, Үкіметке, Қазақстан халқы Ассамблеясына «Қазақстан–2050» жалпыұлттық қозғалысымен бірлесіп, «Мәңгілік ел» патриоттық актісін әзірлеп, қабылдауды ұйымдастыруды тапсырамын.

Біз өз халқымыздың игілігі жолында ұлы мақсаттарды алға қоямыз, сондықтан мен барлық саяси партияларды, қоғамдық бірлестіктерді, барша қазақстандықтарды 2050 стратегиясының басты мақсатына жету жөніндегі жұмысқа белсене қатысуға шақырамын!

Әсіресе, жастарымызға мынаны айтамын. Бұл Стратегия сіздерге арналған.

Оны жүзеге асыратын да, жемісін көретін де сіздер. Өз жұмыс орындарыңызда отырып, осы жұмысқа әрқайсысыңыз атсалысыңыздар. Немқұрайлылық танытпаңыздар.

Елдің болашағын барша халықпен бірге жасаңыздар!

Қадірлі халқым!

Мәңгілік ел — ата-бабаларымыздың сан мың жылдан бергі асыл арманы.

Ол арман — әлем елдерімен терезесі тең қатынас құрып, әлем картасынан ойып тұрып орын алатын тәуелсіз мемлекет атану еді.

Ол арман — тұрмысы бақауатты, түтіні түзу ұшқан, ұрпағы ертеңіне сеніммен қарайтын бақытты ел болу еді.

Біз армандарды ақиқатқа айналдырдық. Мәңгілік елдің іргетасын қаладық.

Мен қоғамда «Қазақ елінің ұлттық идеясы қандай болуы керек?» деген сауал жиі талқыға түсетінін көріп жүрмін. Біз үшін болашағымызға бағдар ететін, ұлтты ұйыстырып, ұлы мақсаттарға жетелейтін идея бар. Ол — Мәңгілік ел идеясы.

Тәуелсіздікпен бірге халқымыз мәңгілік мұраттарына қол жеткізді.

Біз еліміздің жүрегі, тәуелсіздігіміздің тірегі — мәңгілік елордамызды тұрғыздық.

Қазақтың мәңгілік ғұмыры ұрпақтың мәңгілік болашағын баянды етуге арналады.

Ендігі ұрпақ — мәңгілік қазақтың перзенті. Ендеше, Қазақ елінің ұлттық идеясы — Мәңгілік ел!

Мен Мәңгілік ел ұғымын ұлтымыздың ұлы бағдары — «Қазақстан–2050» стратегиясының түп қазығы етіп алдым.

Тәуелсіздікке қол жеткізгеннен гөрі оны ұстап тұру әлдеқайда қиын.

Бұл — әлем кеңістігінде ғұмыр кешкен талай халықтың басынан өткен тарихи шындық. Өзара алауыздық пен жан-жаққа тартқан берекесіздік талай елдің тағдырын құрдымға жіберген. Тіршілік тезіне төтеп бере алмай, жер бетінен ұлт ретінде жойылып кеткен елдер қаншама.

Біз өзгенің қателігінен, өткеннің тағылымынан сабақ ала білуге тиіспіз. Ол сабақтың түйіні біреу ғана — Мәңгілік ел болу біздің өз қолымызда. Бұл үшін өзімізді үнемі қамшылап, ұдайы алға ұмтылуымыз керек.

Байлығымыз да, бақытымыз да болған мәңгілік тәуелсіздігімізді көздің қарашығындай сақтай білуіміз керек.

«Қазақстан–2050» — Мәңгілік елге бастайтын ең абыройлы, ең мәртебелі жол. Осы жолдан айнымайық, қадірлі халқым! Әрбір күніміз мерекелі, әрбір ісіміз берекелі болсын! Дамуымыз жедел, келешегіміз кемел болсын! Жарқын іспен күллі әлемді таң қылып, жасай берсін елдігіміз мәңгілік!

Қазақстанда тіркелген шетелдік дипломатиялық миссиялардың басшыларымен кездесуде сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2014 жылдың 5 ақпаны

Құрметті елшілер, халықаралық ұйымдар мен миссиялар жетекшілері! Ханымдар мен мырзалар!

Дәстүрлі кездесуімізге қош келдіңіздер!

Қазақстан сіздер өкілдік етіп отырған барлық елдермен достық қарым-қатынасты нығайтуға мүдделі. Былтыр Қазақстанда тіркелген дипломатиялық корпус құрамының үштен бірі жаңарды. Жаңа елшілерді Қазақстанда тыңнан қызметке кірісулерімен құттықтаймын!

Біздің халқымызда «Елдестіркем елшіден» деген жақсы сөз бар. Сіздердің Астанада бұрыннан келе жатқан әріптестеріңізбен бірге жоғары деңгейлі ынтымақтастыққа өз үлестеріңізді қосатындарыңызға сенемін. Біз өз тарапымыздан алаңсыз қызмет етулеріңізге барлық жағдайды жасауға дайынбыз. Баршаңызға Қазақстандағы лайықты және игілікті қызметтеріңіз үшін зор алғысымды білдіремін.

Құрметті дипломаттар!

Біз әлемдік маңызды оқиға — Сочи қаласында өтетін XXII қысқы олимпиада ойындарының қарсаңында кездесіп отырмыз. Қысқы олимпиада ойындары ТМД аумағында бірінші рет өткелі тұр.

Оның ұйымдастырушысы, біздің стратегиялық әріптесіміз Ресей Федерациясына олимпиада табысты өтсін деген тілек білдіргім келеді. Бәріңіздің елдеріңіздің ұлттық командаларына жарқын жеңістер мен биік табыстар тілеймін! Сонымен бірге сіздердің елдеріңіз Қазақстанның 2022 жылы Алматыда XXIV қысқы Олимпиадалық ойындарын өткізуге берген өтінішін қолдайды деп үміттенемін.

Ханымдар мен мырзалар!

Бүгінгі кездесуіміз Қазақстан дамуындағы жаңа кезеңнің бастауында өтіп отыр. Біз өзіміздің егемен тарихымыздың жаңа кезеңінің есебін жасауға кірістік. Халыққа Жолдауда Қазақстанның әлемнің ең жоғары дамыған 30 елінің қатарына өту жолындағы дамуының басты бағыттары мен нақты міндеттері белгіленген. Біз өз мақсатымызға XXI ғасырдың алғашқы жартысында-ақ жетеміз деп межелеп отырмыз.

«Қазақстан–2050» стратегиямыз Қазақстанмен достыққа мүдделі барлық елдермен кең құлашты келіссөздер жүргізуді және өзара тиімді ынтымақтастық орнатуды қарастырады. Ең бірінші кезекте бұл инвестициялық ынтымақтастықты, технологиялар алмасуды, инновациялық импортты және қазақстандық өнімдердің экспортын қамтиды. Осы орайда мен шетелдік іскерлерді Қазақстанға белсенді түрде инвестиция салуға, бізде кәсіпорындарын ашуға, пайдалы қазбалар өндіру және оларды терең өңдеу салаларында тиімді келісімшарттар жасасуға, инфрақұрылымдық, аграрлық өндіріс және өзге де барлық салалары бойынша Қазақстанмен тығыз ынтымақтастық орнатуға шақырамын. Индустриялық саясат аясында Қазақстан бұдан әрі де бизнестің өзінің және біздің еліміздің пайдасы

үшін жұмыс істеуіне барлық жағдайды жасайтын болады. Сіздердің үкіметтеріңіз түсіністікпен қабылдап, қолдау көрсетеді деп үміттенеміз және бұл бағытта өзара ықпалдастыққа әзірміз.

Мен жаһандық 30 мемлекеттің бірі болу міндетінің қойылуы біздің ел үшін өте маңызды екенін айрықша атап айтқым келеді. Біріншіден, Қазақстанды қазіргі замандағы көшбасшы ұлттар жүріп өткен жол қызықтырады. 2000 жыл мен 2013 жыл аралығында қазақстандықтар туристік және іскерлік сапарлармен шетелдерге 61 млн-нан астам рет жолға шыққан. Ондаған мың қазақстандық жастар дамыған шетелдерден білім алды және әлі де оқып жатыр. Сондықтан қазақстандықтардың өз еліміздегі лайықты тұрмыс жағдайын, сапалы білімді, медициналық және әлеуметтік қызметтерді, кәсіби жұмыспен қамтуды қалауы әбден қисынды. Біз бүгінде Экономикалық ынтымақтастық ұйымына мүше мемлекеттер негізге ала отырып өркендеп келе жатқан даму қағидаттары мен стандарттарын қалаймыз.

Екіншіден, біз серпінді даму ғана ХХІ ғасырда тәуелсіздігімізге кепілдік бере алатынын көріп отырмыз. Осы себепті, біздің жалпыұлттық идеямыз — бір мақсат, бір мүдде, бір болашақты көздеп, біртұтас көпэтносты еліміз қолдаған Мәңгілік ел. Бүгінде бұл идея этникалық және діни ерекшелігіне қарамастан барша қазақстандықтарды біріктіріп отыр. Ол өте өміршең күшке ие, өзінің ұлы мүмкіндіктері мен лайықты болашағына халқымызды иландыра алады.

Үшіншіден, біз алдағы 15–17 жыл уақыт біздің еліміздің кең құлашпен қарқынды дамуына «мүмкіншіліктер тынысын» ашады деп санаймыз. Біздің стратегиялық жоспарлаудағы тәжірибеміз осы уақыттар аралығында дамуға біршама жайлы геосаяси және геоэкономикалық жағдай болатынын болжап отыр. Сонымен бірге біз осы ғасырда әлемнің және әрбір елдің алдында тұрған жаһандық сын-қатерлерді де айқын көріп және ескеріп отырмыз. Сондықтан да біз аймақтық бәсекелестік артықшылықтарымызды пайдалануға және еселеуге міндеттіміз. Біз оларды біртіндеп елдің бұдан әрі табысты дамуының ынталандырушы тетігіне айналдыратын боламыз.

Төртіншіден, Қазақстан өзін әрдайым лайықты және әділетті әлемнің лайықты бөлшегі деп санап келеді және солай деп біледі.

Біздің 30 көшбасшы мемлекеттің қатарына қосылуға беттеген жолымыздың бағыты өңірлік те, жаһандық та деңгейдегі барлық мәселелердің шешуге белсене атсалысу міндетін қамтиды.

Қазақстан 2012 жылы ұсынған G-Global идеясының іс жүзіндегі мәні де осында жатыр. Өздеріңіз білесіздер, онда ХХІ ғасырдағы көпполярлы сындарлы жаңа әлем құрылымын қалыптастыру туралы жаһандық диалог аясын ұғынықты және әлемді біріктіретін 5 қағидат негізінде кеңейту ұсынылды. Қазақстанның осындай рөлі барын сезіну біздің Мәңгілік ел идеямыздың маңызды құрамдас бөлігі екенін көрсетеді.

Бесіншіден, Қазақстан өте күрделі, сонымен бірге, жемісті реформаларды іске асыра алды. Бүгінгі күні біздің тәжірибемізді Еуразияда және бүкіл әлемде көптеген дамушы елдер өзіне үлгі етуде. Әлемдік дағдарыстың ең қиын кезеңдерінде де біздің экономикамыз дамудың алға басушы динамикасын ұстай білді. Өткен жылы еліміз Бәсекелестікке қабілеттіліктің жаһандық индексіне 50-ші орынға табан тіреді. Бизнесті жүргізудің жеңілдігі жөнінен 49-шы орынға көтерілдік. 2013 жылдың қорытындысы бойынша ЖІӨ өсімі 6%-ды құрады. Жұмыссыздық 5% деңгейінде.

Елдің жалпылама айтқандағы халықаралық резервінің көлемі 100 млрд долларға жетіп қалды.

Қазақстанда жаңғыртушылық айқын міндеттер қойылып, жүзеге асырылуда. Бұл — ең алдымен экономикамызды үдемелі индустриялық дамыту. Тиісті бағдарлама аясында 4 жылда 780 жаңа кәсіпорын іске қосылды, 160 мың жаңа жұмыс орындары ашылды. Биыл 130 кәсіпорын іске қосылады. Бағдарламаны толық іске асыру Қазақстанға 950 кәсіпорынды пайдалануға беріп, жалпы құны 70 млрд долларлық 250 мың жаңа жұмыс орындарын ашуға мүмкіндік береді. Бұл жоспар мүлтіксіз орындалуда, қаржымен және ресурстармен қамтамасыз етілген. Нәтижесінде Қазақстанда бұрын ешқашан шығарылмаған 250-ден астам түрлі өнім шығарылатын болады. Бүгінде дайын қазақстандық өнім әлемнің 111 еліне экспортталады.

Біз жыл сайын электр энергиясы, энергияны үнемдеу және «жасыл технологиялар» саласындағы жобаларды қоса қамтитын жүздеген жаңа кәсіпорындарды қатарға қосудамыз. Қазақстан ТМД-да бірінші болып «Жасыл экономиканы» дамыту стратегиясын қабылдады. Мұнай-газ шикізатын терең өңдеу, химия саласы, аграрлық өндіріс, автомобиль және ұшақтар құрастыру, тепловоздар мен вагондар өндірісі, электроника және өзге де көптеген инновациялық кластерлер дамуда. Қазір Қазақстан бүкіл Орталық Азиядағы ең қуатты экономикалық әлеуетке ие. Ол көршілеріміздің экономикаларының жиынтық көлемінен 2 есе асып түседі.

Біз Ұлы Жібек жолын жаңғыртудамыз. 2015 жылы «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» көлік дәлізінің қазақстандық учаскесі толығымен іске қосылатын болады. Соңғы жылдары біз өзіміздің әріптестерімізбен бірге Қытай мен Оңтүстік-Шығыс Азияға, Иран және Парсы шығанағына шығара алатын теміржол магистральдарын тарттық.

Білім беру саласында да оң өзгерістер бар, біздің мақсатымыз — Қазақстанды Еуразиядағы білім берудің таңдаулы орталығына айналдыру. Сондай-ақ, жүрекке және басқа да органдарға ота жасау мен ауыстыру біз үшін күнделікті шаруаның біріне, еліміздегі нақты шындыққа айналды. Қазақстан мұндай емдеу түрлерін жүзеге асыра алатын әлемдегі 20 мемлекеттің қатарына енді. Осының барлығы біздің жоғары межелерді бағындырған көшбасшы елдер тобына қарай жылжи бастағанымызды көрсетеді.

Құрметті ханымдар мен мырзалар!

Әлемнің ең дамыған 30 елінің қатарына ену жөніндегі біздің тұжырымдамамыз нақты міндеттер қойып отыр.

Біріншіден, индустрияландыру тренді жүйеленіп, күшейтілетін болады. Біз индустриялық дамуды бесжылдық жоспарлар негізінде жоспарлаймыз. Әр бесжылдықтың қорытындысы бойынша ғылымды қажет ететін жаңа салалар — электроника өндірісі, лазерлік техника, коммуникациялық және медициналық құрылғылар, гендік инженерия, энергияның жаңа түрлерін іздестіру мен ашу іске асырылып, өзге салалардың негізі салынатын болады. Біз дәстүрлі секторлардың — өндіруші салалардың, ең алдымен мұнай-газ, тау-кен металлургиясы кешені, аграрлық өндірістің дамуын инновациялық тұрғыдан ынталандыруды жоспарлап отырмыз. Мен геологиялық барлау саласында әлемдік нарыққа шығу міндетін қойдым.

Екіншіден, аграрлық салада біз еңбек өнімділігін арттыру жұмысын жоспарладық. Біздің міндетіміз — азық-түлік, атап айтқанда, ет және сүт өнімдері, астық, ұн мен ұн өнімдері экспорты бойынша Қазақстанды сенімді және қуатты аймақтық орталыққа айналдыру. Озық аграрлық-инновациялық кластерлер құрылатын болады.

Үшіншіден, ғылымды қажет ететін экономика құрудың маңызды құралы ретінде ғылымды дамыту ісі қарастырылады. Біздің ғылымға жұмсайтын қаражатымыз ЖІӨ-нің 3% деңгейіне көтеріледі. Біз сырттан инвестициялар тарту үшін ең қолайлы жағдайлар жасаймыз, олармен бірге жаңа технологиялар мен инновациялардың келуін күтеміз. Сіздердің елдеріңіздің бизнесмендері мен жетекші трансұлттық компанияларын бізде сервистік және құрастырушылық өндірістер ашуға шақырамын. Инфрақұрылымды жетілдіріліп, салық салу режимін жеңілдету — біздің жүйелі түрде біртіндеп орындайтын міндеттеріміз.

Төртіншіден, ұлттық инфрақұрылымдарды серпінді дамыту жөніндегі біздің жоспарларымыз бірқатар маңызды міндеттерді қамтиды. Астана мен Алматыда, кейіннен Шымкент пен Ақтөбеде аса ірі агломерация құру ойымызда бар. Бұлар экономикалық және әлеуметтік-мәдениеттік өсімнің урбанистикалық орталықтары болады. Жаңа, соның ішінде халықаралық деңгейдегі көлік магистральдерінің жаңғыртылуы мен құрылысы жалғасады. Қазақстан өнімдерімізді әлемдік нарыққа шығару тұрғысынан бізді қызықтыратын елдерде логистикалық орталықтар құруға мүдделі.

Энергетиканың дамуын біз толыққанды ядролық қуат саласын қалыптастырумен байланыстырамыз. Біздің дәстүрлі энергетикамыз өзіміздің көмір, мұнай және газ ресурстарымызға арқа сүйеп келеді. Ядролық энергетика тұрғысынан, Қазақстан — әлем бойынша ірі уран рудасын өндіруші ел, оны ішінара байытуды жүзеге асыруда, бүгінде оны толық цикліне жеткізу мәселелері шешілуде. Алдағы уақытта біз атом электр стансасын салуды жоспарлап отырмаймыз.

Біз жаңа мұнай өңдеу зауыттарын да салатын боламыз. Осының бәрі сіздердің елдеріңізбен өзара тиімді ынтымақтастық жасауға жақсы мүмкіншіліктер тудырады. Алда жаһандық ауқымдағы іс-шара — Астанада «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмесін өткізу ісі күтіп тұр. Мүдделі елдердің барлығын ұлттық павильондар мен өзге де нысандардың құрылысына және абаттандырылуына қатысуға шақырамын.

Бесіншіден, негізгі бағыт — шағын және орта бизнесті дамыту. Ұлттық байлық өндірісіндегі оның үлесі 50%-ға жетуі тиіс.

Алтыншыдан, маңызды басымдық — адами капиталды дамыту. Біздің жоспарымыз — өңірлік деңгейде бәсекелестікке лайықты төтеп бере алатын бірегей озық білім беру жүйесін құру. Ұлттық денсаулық сақтау ісін дамыту, қазақстандықтардың өмір жасын ұзарту жөніндегі шаралар қарастырылған. Біз алғаш рет мүмкіндігі шектеулі жандардың жағдайын жақсартуға бағытталған кешенді міндеттерді ұсындық. Олар үшін мемлекеттік жәрдемақы ширек мөлшерде ұлғайтылатын болады. Мемлекет мүгедектерді әлеуметтік қамту бағдарламаларын жетілдіреді. Мемлекеттік көмек алушылардың баршасы жұмыспен қамту және әлеуметтік бейімдеу бағдарламаларына қатыстырылады. Мәдениет саясатының ұзақмерзімді тұжырымдамасын әзірлеу, әлемде бүкілқазақстандық мәдени мұраның танымалдылығын арттыру жоспарланып отыр.

Жетіншіден, елде адал бәсекелестікке, әділеттікке, заңның үстемдігіне, жоғары құқықтық мәдениетке лайықты ахуал тудыру үшін бірқатар нақты шаралар

қарастырылған. Сот-құқық реформасы жалғасады. Мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы жаңа стратегия әзірлеуді тапсырдым. Мемлекеттік органдар үкіметтік емес ұйымдармен тығыз жұмыс жүргізуге әзір. Әкімшілік реформа дамытылып, жергілікті органдардың өкілеттілігінің ауқымы кеңейтіледі, олардың халық алдындағы есептілігі арттырылады. Қысқаша алғандағы біздің негізгі міндеттеріміз осындай.

Құрметті елшілер!

«Қазақстан–2050» стратегиясының ұзақмерзімді міндеттерін ескере отырып, мен сыртқы саясаттың 2020 жылға дейінгі жаңа тұжырымдамасын бекіттім, ол ашық сипатқа ие. Онда жалпыәлемдік трендтер ескеріліп, бүкіл әлемдегі әріптестерімізбен тиімді өзара ынтымақтастық қаперге алынған.

Бүгінде жаһандық экономикада біраз ілгерілеулер байқалуда. Болжамдар Еуропада, АҚШ және өзге де елдерде экономикалық өсім үрдістерінің күшейіп келе жатқандығын көрсетіп отыр. Осыған байланысты екі халықаралық мәселені назарда ұстау қажет.

Бірінші. Жаһандық экономиканың циклдік сипатын да ұмытпау керек. Өсуден соң құлдырау бар. Тарихта мұндай жағдай бірнеше рет қайталанған. Сондықтан әлем және Қазақстан жаһандық экономикадағы кез келген бетбұрыс пен халықаралық саясатқа дайын болуға тиіс.

Екінші. Өсу кезеңінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету мәселелерінің маңызы да артады. Қарт құрлық пен Жаңа әлемнің бірқатар елдерінде әлеуметтік проблемалардың әлі де шешілмеуінен ішкі қақтығыстардың жоғары деңгейдегі қауіп-қатері сақталып отыр. Өздеріңіз ойлап қараңыздар. Бүгінде сарапшылар Украинадағы жағдайдың ушығуының қазіргі желеулері туралы не айтса да, басты себептер бәрібір әлеуметтік түйткілдерде жатыр.

Қазір кейбір елдердегі өңірлік экономикаларға байланысты да көңіл көншітпейтін бірқатар болжамдар бар. Геосаяси ахуал әлі күрделі. Орталық Азияға қатысты алғандағы өңірлік қауіпсіздіктің сын-қатерлері Ауғанстандағы жағдайды саяси реттеу үдерісінің әзірге аяқталатын сыңайы байқалмай отырғанына байланысты. Биылғы жыл бұл ел үшін өте маңызды — онда кезекті президент сайлауы өтеді, коалиция күштері әскері әкетіледі. Халықаралық күштер тек бұл елдегі ғана емес, бүкіл Орталық Азиядағы ахуалды тұрақтандыру ісінде тарихи рөл атқарды.

Біз әсіресе Америка Құрама Штаттарының, Германияның, Ұлыбританияның және өзге де көптеген елдердің үлесін жоғары бағалаймыз. Ауғанстан үшін қазір экономикалық қайта өркендеу кезеңі басталды деп санаймын. Менің ойымша, бәріміз бейбіт, орнықты даму үстіндегі Ауғанстанның болғанына мүдделіміз және бүкіл әлемдік қоғамдастықпен бірге осы елдегі жағдайдың қалыпқа түсуіне күш салуды жалғастыруға әзірміз. Қазақстан бұған белсене атсалысатын болады. Бұл өңірдегі тұрақтылықты сақтауға септігін тигізеді.

Қазақстан Сириядағы ахуалды реттеу жөніндегі Женева келіссөздерінің басталуын құптайды және оның табысты өтуінен үміттенеді. Біздің еліміз Алматыда Иран ядролық бағдарламасы түйткілін шешуге қатысты көптарапты келіссөздердің екі раундын өткізді. Сол арқылы біз өзіміз сөзсіз құптап-қолдайтын «женевалық серпінге» қол жеткізу ісіне өз үлесімізді қостық.

Менің Иранның жаңа президенті инаугурациясына қатысуым және онда өткен келіссөздер орын алып отырған түйткілді бейбіт жолмен шешуге арналды. Ядролық

қарудан өз еркімен бас тартқан және бүкіл әлем қоғамдастығының ілтипаты мен назарына ие болған Қазақстан Иран тәрізді елдер үшін оң үлгі және «шамшырақ» болып саналады. Алты мемлекеттің келіссөзі Алматыда құрылған БҰҰ Өңірлік орталығының қалыптасуы үшін маңызды тәжірибе болды. Бұл жұмысты біз жалғастырамыз.

Бүгінде барлық геосаяси орталықтар үшін ХХІ ғасырда қауіпсіздіктің әлдеқайда көбірек ресурсты қажет ететінін түсіну маңызды. Әңгіме қаражат, кадрмен қамтамасыз ету, әрекет етудің, соның ішінде халықаралық негіздегі ұжымдық әрекеттің жаңа жолдары туралы болып отыр. Осының бәрі Қазақстанның Дағдарысқа қарсы жаһандық стратегия қабылдау жөніндегі бастамасының өзектілігін әлденеше есе арттыра түседі.

Жалпы алғанда, біз өзіміздің сыртқы саясаттағы қағидаттарымызға — прагматизмге, жүйелілік пен теңгермелілікке адалдығымыздан айнымаймыз. Біз еліміздің халықаралық істерге қатысуының аясын кеңейтетін боламыз. Соңғы жылдары Қазақстанның басқа мемлекеттермен көпжақты форматтағы ынтымақтастығының аясы кеңейе түсті. Өткен жылдың өзінде ғана елімізге Ресей, Қытай, Еуропалық комиссия, Ұлыбритания, Индонезия, Испания, Беларусь, Қырғызстан, Түрікменстан, Финляндия, Латвия басшылары келді.

Каспий маңы елдерімен бірлескен жұмысымыздың басым бағыттарының бірі — Каспий теңізінің құқықтық мәртебесін анықтау. Қазақстан Дағдарысқа қарсы дүниежүзілік конференция ұйымдастырды. Ол БҰҰ-дан қолдау тауып, Астана экономикалық форумы аясында өтті.

Ресей Федерациясы, Қытай Халық Республикасы, көршілес Орталық Азия мемлекеттерімен, АҚШ және Еуропа Одағы елдерімен достық пен ынтымақтастықты дамыту — маңызды міндет. Қазақстан Батыс жарты шардағы мемлекеттермен, Оңтүстік-Шығыс Азия және Африкамен ынтымақтастық аясын кеңейтті. Вьетнам мен Оңтүстік Африка Республикасында Қазақстан елшіліктері ашылды. Биыл Эфиопияда, Мексика мен Кувейтте елшіліктеріміз ашылатын болады.

Қазақстан жаһандық бейбітшілік пен қауіпсіздікті нығайту жөніндегі көпжақты іс-әрекеттерге қатысуын жандандыра түсті. Біздің Парламент қазақстандық 20 әскери байқаушының Гаитиге, Батыс Сахараға, Кот д'Ивуарға және Либерияға БҰҰ бітімгершілік миссиясымен жіберілуін мақұлдады. Қазақстан ядролық қаруды таратпау режимін нығайту жөніндегі жаһандық жұмыстың әрқашан алдыңғы шебінде келеді. Бұл ретте біздің ұстанымымыз берік: біз ядролық қарусыз әлемді жақтаймыз! Қазақстан Гаагада өтетін ядролық қауіпсіздік жөніндегі саммитке қатысатын болады.

Өздеріңіз білесіздер, Қазақстан БҰҰ Қауіпсіздік кеңесінің 2017-2018 жылдардағы тұрақты емес мүшелігіне сайлану науқанын ресми түрде бастады. Осы орайлы сәтті пайдалана отырып, сіздерге, елдеріңіздің үкіметтеріне сөз арнап, біздің елдің кандидатурасын қолдауға шақырамын.

Еуразияның орталығында орналасқан мемлекет ретінде біздің еліміз үшін интеграциялық үдерістерге қатысудың өмірлік маңызы бар. Биыл менің Еуразиялық экономикалық одақ құру туралы идеяны көтергеніме 20 жыл толады. Қазақстан, Ресей және Беларусь арасында Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа қол қоюдың дәл осы жылы көзделіп отырғанының символдық мәні бар. Бірқатар өзге мемлекеттер де осы үдеріске қосылу туралы ойларын білдірді. Еуразиялық

экономикалық одақ — ортақ нарық. Ол ХХІ ғасырдың теңқұқылық, ортақ пайда және қатысушылардың бәрінің мүддесін ескеру қағидаттары негізінде жұмыс істейтін мүлде жаңа бірлестігі болмақ. Болжал бойынша, 2030 жылға дейін 3 ел ЖІӨ-нің қосымша 25%-ға өсуіне немесе тағы 600 млрд доллардан астам қаржыға қол жеткізеді.

Болашақ Еуразиялық экономикалық одақ мүшелері әлемнен сырттап, томағатұйық қалмайды, барлық серіктестерімен белсене ынтымақтасуын жалғастырады. Бұл ретте біз Ресей Президентінің келешекте Еуразиялық экономикалық одақ пен Еуропалық Одақ арасындағы еркін сауда аймағын құру туралы ұсынысын қолдаймыз. Біз сарапшылардың Еуразиялық экономикалық одақ туралы түрлі пікірлерін естіп отырмыз. Оның саяси ұйым емес екенін түсіну керек деп ойлаймын. Бүгінде бұл тек экономикалық ынтымақтастық, ол мемлекеттеріміздің мұқтаждықтарынан туындады. Мұның мәнін түсіну үшін біздің одаққа сын айту мен сенімсіздік білдіруден енді оны мұқият зерттеуге көшу, сондай-ақ бірлескен ынтымақтастықты дамытудың жолдарын іздестіру қажет деп санаймын.

Қазақстан бүкіл Орталық Азияның табысты дамуының кепілі де ішкі өңірлік интеграцияны белсенді ілгерілету болады деп санайды. Біздің ел сыртқы саясаттың мәдени-гуманитарлық өлшемдерінің барлық қырларына, соның ішінде, дамуға ресми көмек көрсету жөніндегі халықаралық ынтымақтастыққа да зор мән береді.

Ханымдар мен мырзалар!

Дипломатия әрдайым патриоттық өнегесі жоғары өнер түрі болып келді және солай болып қала береді. Барлық елшілерге, дипломатиялық миссиялар мен халықаралық ұйымдар өкілдіктерінің басшыларына Қазақстан Республикасындағы лайықты және мәртебелі миссияларыңыз үшін зор ризашылығымды білдіремін. Өз тарапымыздан біз сіздердің қызметтеріңіз, тұрмыстарыңыз жайлы болуы, бос уақыттарыңыз ойдағыдай өтуі үшін барлық қажетті жағдайды жасаймыз. Біз экономиканы, саясатты және қоғам өмірін одан әрі дамыту үшін өзге елдердің тәжірибесін алатын боламыз.

Сіздерге жұмыста табыс, отбасыларыңызға бақыт пен амандық тілеймін!

Қазақстан халқы Ассамблеясының XXI сессиясында «Қазақстан–2050» стратегиясы: Бейбітшілік, руханият және келісім мәдениеті» тақырыбында сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2014 жылдың 18 сәуірі

Қымбатты отандастар!

Қадірменді қауым!

Қазақстан халқы Ассамблеясының XXI сессиясының ашылуымен баршаңызды шын жүрегімнен құттықтаймын!

Ұлы Жамбыл ақынның «Жігерлі болса ер болар, Бірлікті болса ел болар» деген сөзі бар. Бүгінгі сессияның өзегі — бейбітшілік, руханият және келісім мәдениеті біздің осындай бірлікті Ел болмысымыздың кепілі. Мәдениет — тіршіліктің тірегі, ортақ игіліктерді ұлықтап, ұлтты ұлы істерге ұйыстырудың бірегей тетігі. Бейбітшілік, руханият пен келісім: бәрінің тамыры — мәдениетте. XXI ғасырдың ең басты заңы — татулық!

Келісім — экономика мен саясаттың, қауіпсіздіктің, өмірдің заңы. Біз келісім мәдениетін дәстүр ретінде ұрпаққа мұра етуге тиіспіз. Келісім мәдениеті мәңгілік болуы керек.

Құрметті Ассамблея мүшелері!

Қымбатты отандастар!

Мен сіздердің бәріңізді Қазақстан халқы Ассамблеясының XXI сессиясы жұмысының басталуымен құттықтаймын!

Осы залға біздің үлкен Отанымыздың барлық өңірлерінен өкілдер жиналып отыр! Біздің форумға бірлескен адал еңбегімен елімізді құрып және дамытып жатқан түрлі жастағы, ұрпақтар мен кәсіптердегі қазақстандықтар қатысып отыр. Мен өзінің қажырлы және еңбектегі даңқымен біздің достығымызды қорғап, мәңгілікке бекіткен барлық ардагерлерді ерекше құттықтаймын. Мен менімен бірге Қазақстан халқы Ассамблеясын құрған және сол идеяға адал болғандардың бәріне ризамын. Олар күнделікті жұмысында бейбітшілік пен келісімнің ұлы қағидаттарын қорғап және дамытып келеді.

Осы залда көптеген жастар, соның ішінде біздің Тәуелсіздігіміздің құрдастары отыр. Мен бұдан толеранттылық, достық пен бауырластық идеяларын қазақстандықтардың жаңа буынының бүкіл ғасырларға қабылдауының жақсы нышанын көремін. Бұл біздің босқа жұмыс істеп жатпағанымызды білдіреді! Бұл бейбітшілік пен келісімді сақтаушы ретіндегі Ассамблеяның сенімді тірегі кез келген сөзден артық бейнелейді. Бүгін біздің сессиямызға шетелдік меймандар мен дипломаттар қатысып отыр. Мен Қазақстанның барлық шынайы достарын шын жүректен құттықтаймын!

Құрметті сессияға қатысушылар!

Тәуелсіздіктің алғашқы күнінен біз өңірлерде, қалаларда, аудандарда, ауылдарда мыңдаған кездесулер өткіздік. Осыдан 20 жылға жуық уақыт бұрын, Ассамблеяны құра отырып, біз әлемдегі барлық мәлім болған модельдерден де озық шыға білдік.

Біз халықты ортақ патриоттық тұғырнамада топтастырудың бірден-бір сенімді тетігін таптық. Оның мәні әркімге де түсінікті және қарапайым адами сұраныстарды — жұмысты, отбасындағы әл-ауқатты, балалар үшін білім беруді, денсаулықты, тұрғын үйді, қауіпсіздік пен демалысты қамтамасыз етуге көмектеседі.

Біздің қоғамда ешкімнің де этностық артықшылығы жоқ және бәрі де Заң алдында тең. Барлық қазақстандықтар — бір туған жердің балалары. Біз бәріміз — біртұтас Қазақстан халқының әртүрлі және бірдей балаларымыз. Біздің бәрімізді бір мәселе толғандырады — бүкіл Қазақстан халқының әл-ауқаты. Біздің бәріміздің мақсатымыз бір — біздің ортақ Отанымыздың өркендеуі. Бұл біздің ортақ табысымыз, ортақ мақтанышымыз. Бұл осы жылдар бойына Мемлекет басшысы ретінде мен жүргізіп келген, жүргізіп отырған және жүргізе беретін саясат. Тұрақтылық пен келісім — әрбір әкімнің, әрбір басшының, әрбір азаматтың күн сайынғы жұмысы!

Ассамблея әр кезде де уақытпен бірге қадам жасауда. Оның қолдауы біздің Тәуелсіздігіміз тарихының барлық тағдыршешті сатыларында шешуші болып келді. Мен бірлік пен топтасқандықтың қоғамның ең басты құндылықтары екенін қайталаудан ешқашан жалықпаймын. Соның арқасында біз экономиканы көтердік, халықтың әл-ауқатын нығайттық, елдің болашағын көрсеттік. Біз «Қазақстан-2030» стратегиясының мерзімінен бұрын орындалуына қол жеткіздік.

Бүгінде біздің бірлігіміз — жаңа «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асырудың шешуші факторы. Ең дамыған мемлекеттердің 30-дығына ену — біздің мақсатымыз және барлық қазақстандықтардың ортақ тағдыры. Стратегияда біздің ұлы көпэтносты халқымыздың даналығы көрініс тапқан. Ол біздің бітімнің, рухани келісімнің айрықша мәдениетінің жоғары қағидаттарынан арқаулық табады.

Бірінші. Ол — этностық, тілдік, діни және әлеуметтік айырмашылығына қарамастан, бүкіл қазақстандықтардың тең құқылығы. Бізде қысым жасаудың кез келген түріне, бейбітшілік пен келісімге қол сұғушылықтың кез келгеніне мейлінше жол жоқ және ол заңмен қатаң қудаланады.

Екінші. Ол — біздің экономикамыздың дамуы, халықтың әл-ауқатының жақсаруы үшін ортақ жауапкершілік. Түрлі этностағы қазақстандықтар индустрияландыруға, шағын және орта бизнесті дамытуға, ғылымға, білім беруге, денсаулық сақтауға, спортқа белсенді атсалысады. Біздің экономикамызда ешкім этносына қарап бөлінбейді. Бәрі көпұлтты ұжымдарда тату-тәтті еңбек етеді.

Үшінші. Қазақстанда мемлекеттік тілдің рөлі, орыс тілінің ресми мәртебесі және барлық этностар мен олардың мәдениеттерінің тең жағдайда дамуы туралы мәселе шешімін тапқан. Биыл біздегі тілдер туралы алғашқы заңға 25 жыл толады. Болашақта бүкіл азаматтардың мемлекеттік тілді білуі бізді бұрынғыдан бетер теңдестіріп, бірлікті нығайта түседі. Міне, ширек ғасырдан бері біз тіл саясатында айқын бағытпен келеміз — мемлекеттік тілді біртіндеп дамытудамыз және бүкіл этностар тілдерінің дамуы үшін жағдайлар жасаудамыз. Бүгінде тұрғындарының көпшілігі кем дегенде екі тілде сөйлейтін және ойлайтын елдер көп емес. Қазақстан солардың қатарында, бұл — біздің ұлттық байлығымыз. Біз үш тұғырлы тілді дамыту бағдарламасын жүзеге асырудамыз. Бізде 15 тілде 60 БАҚ жарық көреді, оның ішінде этномәдени орталықтардың 34 газеті мен 26 сайты бар.

Төртінші. Мемлекеттің зайырлылығы Қазақстанда бар барлық діндердің ұлы рухани мұраларына құрмет көрсетуден, әркімнің таңдау еркіндігінен арқаулық табады. Конфессияаралық толеранттылықтың мұндай ахуалы, сірә, әлемде еш жерде жоқ. Сонымен бірге, біздің еліміз зайырлы және дін мемлекеттен бөлінген. Біз сондай-ақ

діни ұрандар ұстанған экстремизмді, діни ілімдерді сырттан саясиландыруға деген талпыныстарды, біздің халқымызға біз үшін бөгде діни көзқарастар мен идеяларды күштеп таңуды барынша теріске шығарамыз.

Ислам діні әу баста жаратушыдан біздің ата-бабаларымызға қалай түссе, бүгінгі Қазақстанға дәл солай жетуін тарихтың өзі қамтамасыз етті. Қасиетті қазақ жерінде әсіре діншілдер ешқашан болмаған. Қазақ халқының рухани болмысы әрдайым гуманизммен және ішкі тұтастығымен ерекшеленеді. Ата-бабалардан мирас болған осынау ұлы қасиеттен айырылуға бүгінгі буынның ешбір хақы жоқ. Сондықтан, мен қазақ зиялыларын, рухани жетекшілерін, барлық және әрбір қазақты ұлы ұстаздардың ұлағатын ұмытпауға шақырамын. Біз ұрпағымызды жат ықпалдардан қорғауға, адасқандарды ақылға шақырып, оларды оқыс қадамдардан сақтандыруға тиіспіз.

Бесінші. Жалпыға ортақ еңбек қоғамын қалыптастыру — қазақстандықтарды жұмыспен қамту, біздің бүкіл еңбекшілеріміздің өмір сапасы үшін басты шарт. Еңбек, жауапкершілік және тәртіп — тек осылай ғана бүкіл Қазақстан дами алады.

Алтыншы. Қазақстандық мәдениет елдегі бүкіл этностардың мәдени қатпарларының тығыз қарым-қатынасы арқасында қалыптасады. Бізде қазақ өнері мен дәстүрлері дамуда, сонымен бірге, бүкіл этностардың мәдени мұраларының дамуы да қамтамасыз етілген. Біз өз еліміздің, кез келген этносқа жататын біздің отандастарымыздың әлемдік өнерге, әдебиет пен спортқа қосқан үлестерінің артып келе жатқанын мақтан тұтамыз.

Жетінші. Қазақстан халқы Ассамблеясы — әрі іргетас, әрі бейбітшілік, рухани келісім мәдениетінің негізгі қағидаты. Ассамблея — бүкіл азаматтардың бүкілхалықтық өкілдері мүдделерінің инновациялық моделі және біздің жас демократияның табысты құралы. Ол бүкіл ел бойынша 820 этномәдени бірлестіктер қызметін шоғырландырады. Бұл дегеніміз 70 мың белсенділер. Ал осы жұмысқа барлығы 3 млн-нан астам адам қатысады.

Ассамблея халық егемендігін шоғырландырушы саясатүстілік органға айналды. Ассамблеяның депутаттық тобының құрамына бүкіл парламенттік партияның өкілдері болып табылатын 25 мәжілісменнің кіруі үлгі тұтарлық жағдай. Ассамблея мемлекеттік органдардың халықпен жемісті үнқатысуын, барлық этностар өмірлерінің өзекті мәселелерінің шешілуін қамтамасыз етеді. Тек өткен жылы ғана Ассамблея 10 мың іс-шара ұйымдастырып, оларға 3,5 млн-нан астам адам қатысты. Көптеген өңірлерде Достық үйлері құрылып, жұмыс істеуде, оларда жыл сайын 720 мыңнан астам адам болып тұрады. Біздің Ассамблеяны 2020 жылға дейін дамыту Тұжырымдамасы жүзеге асырылуда. Сұрау салынған қазақстандықтардың 97,5% біздің Ассамблея біздің бүкіл халықтың мүдделерін бейнелейді деп есептейді. Бұл жақсы мойындау.

Қазақстандық бейбітшілік, руханият пен келісім мәдениетінің 7 арқаулық қағидаттары осындай. Бұл енді біздер өз ұрпақтарымызға ұлт байлығы ретінде беретін ортақ мәдени мұрамыз.

Құрметті сессияға қатысушылар!

«Қазақстан–2050» стратегиясы бізді ХХІ ғасырдың күрделі жағдайында шынайы да қиын жұмысқа бағыттайды. Біз — ашық елміз. Сондықтан, біз күмбез астында өмір сүріп жатқан жоқпыз. Бізді бүкіл әлеммен мыңдаған экономикалық, саяси және қарапайым адами қарым-қатынастар байланыстырады. Бізге жаһандық және

өңірлік сипаттағы көптеген сын-қатерлермен бетпе-бет ұшырасуға тура келеді. Ол туралы мен өз Жолдауларымда ашық та тура айтып жүрмін.

Турасын айтайын, бейбітшілік пен келісімді нығайту — «Қазақстан–2050» стратегиясын жүзеге асырудың басты критерийі. Ағымдағы жүзжылдықта әлемнің қандай күрделі болатынын өзіміз жаһандық саясатта көріп отырған оқиғалар нақты бейнелеуде. Бүгінде Украинадан жетіп жатқан мәліметтерді жүрек сыздатпай оқу мүмкін емес. Бұл ел біздің ТМД бойынша жақын әріптестеріміздің бірі. Бізді өзара тиімді ынтымақтастықтың он жылдығы ғана байланыстырмайды. Бізге тарихтың ортақ парақтары да тән. Дүрбелең жылдарда Қазақстан біздің елімізге күштеп көшірілген, Ұлы Отан соғысы жылдарында эвакуацияланған және осында жүрек қалауымен өнеркәсіп алыптарын тұрғызуға және тынды көтеруге келген жүздеген мың украиндар үшін екінші үйге айналды.

Биыл біз тың эпопеясы басталуының 60 жылдығын атап өтеміз және елдің астық қамбасын құру үшін жұмыс істегендердің бәрін еске түсіреміз. Мен ауыр жағдайда тынды көтеріп, ашық далада инфрақұрылым тұрғызғандардың бәрін құттықтаймын. Бүгінде біздің азаматтарымыздың 300 мыңнан астамы — украиндар. Украина жерінде оны фашизмнен азат ету жолындағы шайқастарда ерлікпен қаза тапқан мыңдаған қазақстандықтардың аруақты рухтары жатыр. Мыңдаған қазақ Украинада білім алды. Сіздер менің солардың бірі екенімді білесіздер. Онда мен металлург өнерін үйрендім. Сондықтан біз, қазақстандықтар, украин халқы үшін алаңдаушылық білдіреміз және украин қоғамында тұрақтылық пен бірліктің тез орнығуына туыстық көңілмен сенім артамыз. Біз украин халқының ішкі проблемаларды сырттың араласуынсыз, барлық мүдделі тараптармен бейбіт келісім жүргізе отырып, өздерінің шешуі керек екеніне сенімдіміз.

Құрметті отандастар!

XXI ғасыр бізге 5 мызғымас шындықты көлденең тартады.

Біріншіден, тұрақты экономика — тұрақты қоғам, әр адамның тұрақты өмірі. Кейбір елдерде бұл шындық түрлі партиялар мен топтардың саяси көксегендеріне орай жиі-жиі екінші кезекке ысырылады. Ал бізде экономиканы дамыту — өзіміз күн сайын шешімін тауып келе жатқан ең басты «Қазақстан–2050» стратегиясы.

Екіншіден, мемлекеттің тәуелсіздігі Конституция мен заңдар мүлтіксіз сақталғанда ғана, ең алдымен, ел азаматтарының өздері сақтағанда ғана мызғымайды.

Үшіншіден, этносаралық қарым-қатынастар, азаматтық тең құқылық мәселелері, тіл саясаты — мұның бәрі саяси ойындар үшін алаң емес. Оларды «кейінге» қалдыруға болмайды. Оның үстіне мойындамауға және билік үшін таласта дәйек ретінде арсыздықпен қолдануға болмайды. Ол мемлекет үшін де, халық үшін де, әрбір адам үшін де қауіпті. Сондықтан шовинизмді немесе ұлтшылдықты ашық неофашизмнен оп-оңай аттап кетуге болатындай өте әлсіз сызықтық ғана бөліп тұрғанын әркім де түсінуі керек.

Біздің халқымыздың және бүкіл ТМД халықтарының Ұлы Отан соғысында сұрқия сипатты обаны жеңіп шығу үшін қандай ұлы құрбандықтарға барғанын әр кез есте сақтауға тиіспіз. Ол әр кезде де отбасында, мектеп пен ЖОО-да, еңбек ұжымдарында әрбір жаңа буынды тынымсыз тәрбиелеудің тақырыбы болуы керек. Фашизмді талқандаған Жеңістің ешқашан санадан өшпеуінің маңызы зор! Сондықтан 9 мамыр — барша үшін де маңызды күн.

Астана әкіміне даңқты генерал Иван Васильевич Панфиловқа ескерткіш орнату және астаналық жаңа көшелердің біріне оның есімін беру мәселесін қарастыруды тапсырамын. Таяуда ғана, сәуірдің басында Ресейдің Псков облысының Невель қаласында біздің жерлесіміз, павлодарлық Әбілқайыр Баймулдин 1944 жылдың қаңтарында жерленген орталық алаңға оның есімі берілді. Жеңіс күніне орай оның зиратына қола мүсін орнатуға дайындалуда. Біз бүкіл соғыс батырларын есте сақтап, құрметтегені үшін Ресей халқына алғыс айтамыз. Біз Ұлы Отан соғысына қатысқан барлық қазақстандық батырлардың аты-жөндерін біліп, оларды құрметтеуге міндеттіміз. Жастарға патриоттық тәрбие беру ісін, әсіресе, фашизмді талқандаудағы Жеңістің алдағы 70 жылдығы шеңберінде Ассамблея жұмысының басты бағыты ретінде дамыту қажет.

Төртіншіден, кез келген елдің интеграциялық таңдауы — халықтың әлауқат мәселесі. Саяси конъюнктураға емес, мықты экономикалық прагматикаға негізделген интеграция ғана табысты және тиімді болады. Ол адамдардың өмірін жақсартып, еңбекпен қамту және бизнес үшін лайықты жағдай туғызады, экономиканы дамыту үшін кең мүмкіндіктер береді. Міне, нақ осы тұрғыдан алғанда, Қазақстан Беларусьпен және Ресеймен бірге Еуразиялық экономикалық одақ құрады.

Осында, Астанада, осы интеграциялық бірлестік құру туралы тарихи шартқа қол қою жоспарланып отыр. Мен 1994 жылы ММУ қабырғасында ілгерілеткен Еуразиялық одақ құру туралы идеяның 20 жылдығында келісім жасалатынының символикалық мәні бар. Біз ХХІ ғасырда бірге технологиялық секіріс жасау үшін экономикалық одақ құрамыз. Үш ел жаһандық бәсекелестікке төтеп беруде бір-біріне көмектесу үшін интеграцияланады. Оның қатаң болатынына ешқандай күмән жоқ. Мен ХХІ ғасырда еуразиялық интеграцияға басқа стратегиялық тиімді балама жоқтығына сенімдімін.

Цифрдың объективті тілі Қазақстанның Кеден одағы елдерімен тауар айналымы ол құрылған уақыттан бері 88%-ға өсіп, 24 млрд доллар құрағанын айтады. Оның ішінде осы елдерге біздің экспорт 63%-ға артып, 6 млрд долларға жуықтады. Қазір барлық интеграциялық қадамдардың «халықтық дипломатиямен», бірінші кезекте, Ассамблея тарапынан кең қоғамдық қолдаумен бекігені маңызды.

ХХІ ғасыр — интеграция ғасыры. Ұлттық мүдде тұрғысынан мұқият ойластырылған интеграцияға қарсы болу — заманауи үрдіспен дамуға қарсы болу. Ең дамыған елдердің барлығы бүгінгі биіктерге интеграция арқылы жетті. Бүкіл адамзат глобализация жолымен дамып жатыр. Етек-жеңді қымтап, есік-терезені тарс жауып отыру дамуды тежейді, әлем көшінің соңына қалдырады. Біз дамыған елдердің шаңын жұтуға емес, көшін бастауға ұмтылған елміз. Байбаламға салып, балақтан тартпай, байыппен ойлап, байсалды әрекет етсек жарасады. Интеграция — ел тәуелсіздігіне ешбір қауіп төндірмейді, керісінше, нығайта түседі. Ол нарықты кеңейтеді, алыс-беріс пен барыс-келісті арттырады, бәсекелік қабілетімізді шыңдайды.

Бесіншіден, әлем үлкен өзгерістер жолағына аяқ басты. Халықаралық қатынастар айтарлықтай дағдарысты басынан кешіп жатыр. Мені жетекші ядролық державалардың ядролық материалдарды физикалық қорғау саласындағы ынтымақтастықты тоқтатуы ықтимал деген ақпарат алаңдатады. Бұл әлемдегі барлық ядролық таратпау үдерісіне айтарлықтай нұқсан келтіріп, соңғы ондаған жылдарда осы салада, оның ішінде, жақында өткен Гаагадағы Жаһандық саммитте қол жеткізілген барлық табыстарды құрдымға жіберуі мүмкін. Біз халықтың ерік-

жігеріне арқа сүйей отырып, Семей ядролық полигонын жаптық, сөйтіп, ядросыз мәртебе иелендік. Біз, қазақстандықтар, ядролық өзін өзі жою қатерінен ада бейбітшілік идеалына сенімді қалпымызда қаламыз.

Бүгін біз халықаралық саясаттағы өткір дағдарысты көріп отырмыз. Осындай күрделі жағдайда Қазақстан мен Ресейдің ізгі ниетті көршілер, одақтастар және стратегиялық әріптестер екенін мәлімдеймін. Біз өткен жылы ХХІ ғасырдағы ізгі көршілестік және одақтастық туралы шартқа, Әскери-техникалық ынтымақтастық туралы шартқа қол қойдық. Таяу уақытта екі ел осы келісімдер бойынша барлық ратификациялық ресімдерді өткізеді. Ресеймен қарым-қатынас — біздің сыртқы саясатымыздың маңызды тармағы. Тағы да атап көрсеткім келеді: Орталық Азия елдері, Ресей, Қытай — біздің көршілеріміз және сондықтан бізде қашанда ең жақын достық болған, бар және бола береді.

Жаһандық саясаттағы қазіргі жағдай — әлем құрылысының көпқырлылық жағына қарай ауысу парадигмаларының драмалық актісі. Бұл туралы мен алғаш рет G-Global бастамасын ілгерілете отырып 2012 жылы-ақ айтқан болатынымын. Мен егер халықаралық құқықта, сыртқы саяси практикада, мемлекетаралық қатынастар тәсілдерінде терең өзгерістер жүзеге асар болса, қазіргі жаһандық сын-қатерлер еңсеріледі деп есептеймін. Сондықтан біздің G-Global қағидаттары туралы ұсыныстарымыз әлемдік қоғамдастыққа қай кездегіден де пайдалы. Мен олардың әлемнің дамуына қазіргідей бей-берекет емес, сындарлы сипат беруге қабілетті екеніне сенімдімін.

Ассамблеяның бай халықаралық байланыстары бар. Мен барлығыңызды G-Global идеясын ілгерілету үшін өздеріңіздің халықаралық байланыстарыңызды пайдалануға шақырамын. Сондай-ақ, Ассамблеяда еліміздегі Астанада өтетін «ЭКСПО–2017» халықаралық көрмесі мен Алматыда өтетін Универсиада–2017 сияқты аса ірі халықаралық шараларға дайындыққа қатысу бойынша өзінің нақты Іс-қимыл жоспары болуы тиіс. Осы шараларда біз әлемге мәдениетімізді, еліміз халқының полиэтностық толеранттылығын, бейбітшілік пен келісім жағдайындағы табыстарымызды көрсетуге тиіспіз.

Құрметті сессияға қатысушылар!

Біздің қоғамымыздағы тұрақтылық пен бірлік — Стратегия жолымен дамуымыздың аса маңызды факторы. Сондықтан толеранттылық пен келісімнің қазақстандық моделін одан әрі ілгерілету бойынша бірқатар жаңа шаралар қабылдау қажет.

Бірінші. Алдағы жылы Ассамблея құрылғанына және референдумда ел Конституциясының қабылданғанына 20 жыл толады. Бұл — біздің жылнамамызды біртұтастандыратын екі ұлы оқиға. Нақ Ассамблея өзінің алғашқы 2 сессиясында 1995 жылғы Конституцияны қабылдауды қолдады. Ол барлық қоғамдық институттар арасынан алғаш болып халықты референдумда Конституция үшін дауыс беруге шақырды. Сондықтан келесі 2015 жылды — Қазақстан халқы Ассамблеясының жылы деп жариялауды ұсынамын. Үкіметке Ассамблеямен бірлесе отырып, Қазақстан халқы Ассамблеясы мен Конституцияның 20 жылдығын өткізу бойынша Ұлттық іс-шаралар жоспарын дайындап, жүзеге асыруды тапсырамын. Осымен байланысты алдағы жылы Астанада Қазақстан халқы форумын өткізуді ұсынамын.

Екінші. Бір жарым ай бұрын, 1 наурызда, Ассамблеяның 20 жылдығына арналған «Бейбітшілік пен келісімнің жол картасы» мега-жобасының жаңа кезеңі

басталды. Әр қалада, аудан орталығында, ауылдар мен селоларда жұмыстарға ерекше екіпін түсірілуі тиіс. Әр үйге, әр отбасына жететіндей деңгейде жұмыс істелуі керек. Бүгін Ассамблея туы астында құрылған жергілікті жерлердегі Қоғамдық келісім кеңестерінің рөлін күшейту қажет.

Үшінші — Ассамблеяның өңірлік деңгейдегі құрылымдарын күшейту. Менің тапсырмам бойынша барлық облыстарда, Астана және Алматы қалаларында кіші ассамблеяларды дамыту тұжырымдамасын қабылдау керек. Ассамблея Хатшылығына Атырау, Батыс Қазақстан, Қарағанды, Қызылорда, Маңғыстау облыстарында Достық үйлерін салудың барлық мәселелерін бақылауда ұстауды тапсырамын. Елордамыз Астанаға қатысты айтатын болсам, ол толерантты этносаралық қатынастардың лайықты үлгісі болуы керек. Мұнда Тілдер туралы заңның барлық талаптары үлгілі орындалуы тиіс. Атап айтқанда, жол инфрақұрылымы, қала көлігі, көшелер, даңғылдар мен өзге де қала нысандары толықтай заңнама талаптарына сәйкес қазақ және орыс тілдерінде нұсқаулануы шарт.

Бүгін бұл барлық жерде қамтамасыз етілмеген, автобустардағы аялдамалар, неге екені белгісіз, тек бір ғана тілде хабарланады, олардың маршруттарының нұсқаушалары да бір тілде. Неге Астананың кіші ассамблеясы мұны бақыламайды, заңдылықтарды сақтауға жауапты өкілетті органдардың құлағына неге жеткізбейді?! Бұл еліміздің басқа да барлық қалалары мен елді мекендері үшін маңызды. Алдағы «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмесіне орай қала топономикасы мен нұсқаушаларды ағылшын тілінде қамтамасыз ету қажет. Мұның Универсиада-2017-ні қабылдау мен Олимпиада-2022-ні өткізу құқығына күресу міндеті тұрған Алматыға да қатысы бар.

Екіншіден, 2015 жылды «Астана — бейбітшілік пен келісім қаласы» ұраны аясында өткізіп, бұған барлық республикалық этномәдени бірлестіктерді тарту қажет.

Төртінші. Бүгін Ассамблеяның барлық ағымдағы жұмыстарын басқаруды қамтамасыз ете алатын тетік құру мәселесі пісіп-жетілді. Үкіметке 2014 жылдың 1 маусымына дейін Алматыдағы Достық үйі арқауында ҚХА қызметін қамтамасыз ету бойынша мемлекеттік мекеме, сондай-ақ, облыс әкімдерімен бірлесіп, кіші ассамблеялардың жұмысын қамтамасыз ететін өңірлік мекемелер құрудың барлық мәселесін қарастыруды тапсырамын.

Бесінші. Өңірлік ассамблеялар хатшылықтары меңгерушілерінің мәртебесін жоғарылату қажет. Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттікке облыстарда, Астана және Алматы қалаларында ҚХА хатшылығы меңгерушісінің лауазымын Мемлекеттік қызметшілер лауазымдары реестрінің D2 категориясына ауыстыруды тапсырамын.

Алтыншы. 22 сәуірде «Жасыл ел» — Жастар еңбек жасақтары республикалық штабының мерейтойлық 10-шы маусымы ашылады. Бұл — біздің жастарымыздың патриотизмі мен еңбексүйгіштігінің тағы бір жарқын көрінісі. Осы бағдарламаны жүзеге асыруға қазірдің өзінде 200 мыңнан астам жас қатысып үлгерді. Олар 44 млн-нан астам ағаш отырғызып, 111 мың гектар жерді абаттандырды! Мен еңбек жасақтарының барлық сарбаздарына шынайы сәлемімді жолдап, оларға Отанымыздың игілігі жолында жемісті жұмыс тілеймін! Үкіметке бір ай мерзімде «Жасыл елді» әрі қарай дамыту бойынша ұсыныс енгізу қажет. Маған жастар өкілдері кейбір өңірлерде бұл жұмыстың мүлдем ақсап жатқаны туралы бірнеше мәрте шағым айтты.

Бұл жай ғана экологиялық шара емес, терең өмірлік мәні бар, аса маңызды шара. Жасыл ел дегеніміз — Мәңгілік ел. Біз елімізді жапырағы қуармайтын, тамыры суалмайтын, көрген жан тамсанбай тұра алмайтын мәңгілік жасыл елге айналдыруымыз керек. Кейінгі ұрпаққа желде ық, суықта пана, ыстықта сая болатын мәңгілік бәйтерек тұрпатты жасыл елді табыстауымыз қажет.

Осы шаралардың барлығы Ассамблеяның қоғамдағы рөлін нығайтуға, оның біздің ортақ қазақстандық үйіміздегі бейбітшілік пен келісім үшін жауапкершілігін арттыруға қызмет ететін болады.

Қымбатты достар!

Бірде менімен әңгімелесуі кезінде, өкінішке қарай, жақында ортамыздан кеткен біздің аса көрнекті ақынымыз Фариза Оңғарсынова үлкен істер жасау — баршаға белгіліге бір нәрсе қоса білу, өз жаныңның бір бөлшегін, жеке тәжірибенді бере білу дегенді данышпандықпен меңзеген еді. Бейбітшілік, руханият және келісім мәдениеті — әр күн сайын біздің қасиетті жеріміздің өсіп-өркендеуіне өзінің жаны мен жүрегін салып жүрген барлық 17 млн қазақстандықтың жанды шығармашылығы. Бізде әр этнос басқа этностардың өрнектерімен үйлестіре отырып, өз өмірінің өрнегін құрып келеді. Және бәріміз бірге Қазақстан атауындағы ғажайып, түрлі-түсті, баға жетпес Ұлы Тарих полотносын салудамыз.

Жақында «Казахстанская правда» газетінен жерлесім, қарағандылық, украин мәдени орталығының жетекшісі Николай Матияшиннің бүгінде қазақстандықтар бейбітшілік пен келісім ауанына «шомылып», рахат сезімге бөленуде деген пікірін оқыдым. Бұл баға жетпес сөздер! Мен адамдар достықта, түсіністікте өмір сүріп жатқан біздің қоғамымызда әлем әрқашан жарқын және кең болатынына сенімдімін.

Бүгін біздің сессиямыз 2 күннен кейін барлық отандас-христиандар бір мезгілде атап өтетін Пасха мейрамы қарсаңында өтіп, сонымен тұспа-тұс келіп отыр. Бұл — сенім-нанымына қарамастан, барлық қазақстандықтардың мейрамы. Дәл сол секілді, бәріміз мұсылмандар мен Қазақстанның басқа да конфессияларының мерекелерін бірге атап өтеміз. Көктемнің осы жарқын күндерінде мен барлық қазақстандықтарға бейбітшілік, ізгілік, өзара түсіністік пен игілік тілеймін!

Құрметті отандастар!

«Дамудың сыры — бірлікте, Табыстың сыры — тірлікте» екенін баршаңыз білесіздер. Мұратқа жолын тапқан жетеді. Еңбегіміздің жанбағы біздің ортақ үйімізді бейбітшіліктің бесігі етіп, барды бағалай білуімізге байланысты. Қазақты қасиетті қара шаңыраққа баласақ еліміздегі барша этностар — сол шаңыраққа шанышылған уықтар.

Ортақ ордамыз — Қазақстанның босағасын берік, шаңырағын биік ұстап, түтінін түзу ұшыру — елдік мақсат. Сонда ғана «Қазақстан-2050» стратегиясында айтылған үздік 30 елдің қатарынан табылады. Біздің отанымыз — ортақ, тілегіміз — бір, мақсатымыз — жалғыз. Ол — жері гүлденген, елі түрленген, дамуы жедел, ұрпағы кемел Мәңгілік Қазақстан! «Саусақ ашса — қылдырық, жұмса — жұдырық» екенін көкейге берік түйе отырып, ұлы мақсаттарға бірге сапар шегейік, қымбатты отандастар! Бірлігіміз берік, тірлігіміз серік болсын! Еліміз жарқырап, жайнай берсін!

М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінде «Еуразиялық одақ идеясынан — еуразиялық интеграцияның жаңа перспективаларына» тақырыбында сөйлеген сөзі

Ресей Федерациясы, Мәскеу қаласы, 2014 жылдың 28 сәуірі

Құрметті кездесуге қатысушылар!

Мен университет ұжымын соңғы онжылдықтарда ММУ-де жүзеге асқан орасан өзгерістермен құттықтаймын. Мені университеттің Құрметті профессоры ретінде сіздердің ғылыми жеңістеріңіз, әлемдік ғылым мен білім берудегі шептеріңізді нығайтқандарыңыз қуантады. Мен осыдан 14 жыл бұрын Владимир Путин Астанада М.В.Ломоносов атындағы ММУ-дің филиалын ашу туралы идеямды қолдағанына терең қанағат сезіміндемін.

Осы жылы Астанадағы филиал өзінің мыңыншы тәлімгеріне диплом тапсырып үлгереді. Бұл — айтулы оқиға! Бүгінде ММУ дипломы бар мамандар Қазақстанның экономикасында, ғылымында және басқа да бағыттарда табысты жұмыс істеп жүр. Сондықтан ММУ-дің қазақстандық филиалының қалыптасуына қатысқандардың бәріне ризашылығымды білдіремін.

Қымбатты достар!

20 жыл бұрын, ММУ қабырғасында мен алғаш рет жаңа интеграциялық бірлестік — Еуразиялық экономикалық одақ құру туралы идеяны ұсындым.

Оның тұжырымдамасы біздің елдеріміздің барлық азаматтарына бірдей жақын және түсінікті шындыққа негізделді. Ортақ тарих, өзара экономикалық тартымдылық, мәдениеттердің тығыз өзара байланысы мен адамдардың жақындасуға ұмтылысы біздің халықтарымызға көпқырлы мемлекетаралық байланыстардың жаңа үлгісін құруға мүмкіндік береді.

Мен Еуразиялық Одақ тек еркіндік, тең құқықтылық, өзара тиімділік қағидаттары мен әр қатысушы елдің прагматикалық мүмкіндіктерін есепке алғанда ғана мүмкін деген ұстанымда болып келдім және соның берік жақтаушысы болып қала беремін. Бұл бастама қазір еуразиялық интеграция деп аталып жүрген жаңа тарихи үдеріс үшін қадам басар нүктеге айналды.

Біріншіден, сол уақыттағы ТМД-дағы көптеген саясаткерлер үшін түсініксіз және лайықты бағаланбаған менің идеям бүгін іскер топтарда және қоғамдық-гуманитарлық деңгейде кең қажеттілікке айналды. Еуразиялық интеграцияны нәрлендіретін көптеген бірлескен аяндар пайда болды және жемісті жұмыс істеп тұр. Бұл Еуразия даму банкі, Еуразия іскерлік кеңесі, Еуразия медиа-форумы, Еуразия университеттерінің қоғамдастығы және тағы басқалар.

18 жыл бұрын Астанада біз алғаш ашқан нысандардың бірі Лев Николаевич Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті болды. Бүгінде бұл — Орталық Азиядағы жетекші ЖОО. Лев Николаевич Гумилев Ресей мемлекетінің еуразиялық жолының тағдыршештілігін алдын ала білген көреген орыс интеллектуалдарының бірі болып табылады. Бұған аса көрнекті ойшылдар К.Н. Леонтьевтің, Н.Я. Данилевский мен басқа да көптеген ғалымдардың еңбектері айғақ бола алады. Бұл ту-

ралы Ресейдің тарихы, географиясы, мәдениеті, экономикасы да айтады. Бүгінде «еуразиялық интеграция» түсінігі саясаткерлер, экономистер, журналистер мен қоғамдық орта белсенді пайдаланып жүрген бренд болып отыр.

Екіншіден, қазіргі заманғы еуразиялық бастама ешқашан шындықтан алшақ болмағанын ерекше атап көрсеткім келеді.

Бірінші кезекте, ол тәуелсіздік пен саяси егемендік интеграциялық үдеріске қатысушы барлық мемлекеттер үшін басымдыққа ие екенін әркез есепке алып келді.

Сонымен бір мезгілде, оның мәні әуелден Қазақстанның, Ресейдің, Беларусьтің, сондай-ақ, Еуразия кеңістігіндегі басқа да елдердің қарапайым азаматтарының мүдделері туралы шынайы қамқорлықта жатқан еді. 1998 жылы мен «Қарапайым адамдарға қарай қарапайым 20 қадам» бағдарламасын ұсындым. Осы жылдар ішінде оның барлық негізгі ережелері іс жүзінде орындалды.

Кеден одағы мемлекеттері арасындағы бірлескен шекаралар біздің елдеріміздің азаматтары кедергісіз кесіп өту үшін, жүктер мен тауарлар, валюта қаржыларын алып өту үшін мөлдір болды. 2009 жылдан бері Қазақстанның Еуразиялық экономикалық кеңістік және Кеден одағы әріптестерімен тауар айналымы 88%-ға артып, 24,2 млрд долларға жетті. Біздің Ресей мен Беларуське экспортымыз 63%-ға өсті, оның ішінде өңделген тауарларды шығару 2 есеге ұлғайды. Біз ресейлік және беларусьтік компаниялармен бірлескен кәсіпорындар ашудамыз. Біздің елдерімізде жоғары, орта және кәсіптік білім туралы дипломдарды өзара тану туралы келісім жұмыс істейді.

Жыл сайын Қазақстанның, Ресейдің және Беларусьтің, сондай-ақ, басқа да бірқатар ТМД елдерінің ондаған мың азаматтары біздің мемлекеттеріміздің ЖОО-ларында оқуға, еңбекке орналасуға және жедел медициналық көмек алуға теңдей құқықтарды пайдаланады. Бір мемлекеттің азаматтарының басқа қатысушы елдің аумағында шағын және ортақ бизнес жүргізу үшін жағдайлар кеңейіп келеді. Еуразиялық интеграция мәдени-гуманитарлық байланыстарды, туризмді жемісті дамыту үшін көптеген басымдықтар береді. Осының барлығы миллиондаған адамдар үшін нақты тиімділік. Және бүгінде осының барлығы болмауы ықтимал екенін елестетудің өзі мүмкін емес.

Үшіншіден, еуразиялық бастама бүкіл ТМД кеңістігінде интеграциялық үдерістердің сипатын өзгертіп, серпінділік берді. Осылайша Ұжымды-қауіпсіздік туралы шарт ұйымы құрылды. 2000 жылы Еуразиялық экономикалық қоғамдастық бекітілді. Тұтастай алғанда, Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығының қызметі мен оның құрылымдық буындары нақтырақ бола түсті.

Оның шеңберінде 40-қа жуық салалық мемлекетаралық органдар жұмыс істейді.

Төртіншіден, XX және XXI ғасырлардың тоғысында еуразиялық бастама-сы халықаралық қатынастарға, оның ішінде оның алғашқы кезіндегі географиялық алаңынан тыс жерлерге де айтарлықтай ықпал етті. Арқаулық еуразиялық қағидаттар Шанхай ынтымақтастық ұйымын құруда және қызметінде қолданылды. Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары жөніндегі кеңесте де осындай прагматикалық негіздегі үдеріс 20 жылдан астам уақыттан бері табысты жүргізіліп келеді. 2010 жылы ЕҚЫҰ-ның Астана саммитінде мен Еуразиядағы қауіпсіздіктің ортақ құрлықтық тұғырнамасын қалыптастыру бойынша жұмысты бастауды ұсындым.

Сенім, тең құқықтылық және өзара тиімділік қағидаттарына негізделген ол еуропалық және азиялық өлшемдерді қоса алған болар еді. Бұл ұстаным ЕҚЫҰ-ның

«Қауіпсіздік қоғамдастығы жолында» деп аталған Астана декларациясында көрініс тапты. Бесіншіден, еуразиялық идеясы қазір, ХХІ ғасырдың екінші онжылдығының ортасында нақты геозкономикалық және геосаяси сұлбаға ие болып келеді.

Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес пен Еуразиялық экономикалық комиссия табысты жұмыс істеп тұр.

Қазақстан, Беларусь және Ресей Бірыңғай кеден кодексін қолданып, өздерінің макроэкономикалық саясаттарын үйлестіріп отыр.

Еуразиялық экономикалық одақ құру идеясының 20 жылдығында Астанада осы интеграциялық бірлестік құру туралы тарихи шартқа қол қойылуы жоспарлануының нышандық мәні бар. Одақ жұмысына қатысуға бірқатар басқа да елдер қызығушылық танытып отыр. Еуразиялық интеграцияның экономикалық әлеуеті өте жоғары.

Тек қатысушы үш ел экономикасының жиынтық көлемі 2,2 трлн долларды құрайды. Үш ел шығарған өнеркәсіп өнімінің жалпы көлемі 1,5 трлн долларға жуықтады. Жиынтық ЖІӨ-нің өсімі түріндегі интеграциялық тиімділіктің перспективасы 2030 жылға қарай шамамен 900 млрд долларды құрай алады.

Осылайша, еуразиялық интеграция бізге келе жатқан Үшінші жаһандық индустриялық революция алдында ортақ стратегиялық басымдықты қамтамасыз етеді. Ол әлемдік құрылыс парадигмасының көпқырлылық жағына қарай ауысуы драмалық актісі жағдайында жүріп жатыр. Қазіргі жаһандық тұрақсыздық — бұл тек экономиканың ғана емес, сондай-ақ, халықаралық құқықтың, жаһандық саясаттың дағдарысы.

Олардың алдында G-8 және G-20 дәрменсіздік танытуда. Нақ сондықтан 2012 жылы мен G-Global бастамасын ілгерілеттім. Оған 160 ел интерактивті қатысуда. G-Global әлемнің ХХІ ғасырдағы іргелі қағидаттарын: эволюцияны; әділеттілікті, теңдікті, консенсусты; жаһандық толеранттылық пен сенімді; жаһандық транспаренттілікті; конструктивті көпқырлылықты қамтиды.

Мен егер халықаралық құқықта, сыртқы саяси практикада, мемлекетаралық қатынастар тәсілінде түбегейлі өзгерістер жүретін болса, онда қазіргі жаһандық сын-қатерлер еңсерілетін болады деп есептеймін. Сондықтан, біздің G-Global қағидаттары туралы ұсыныстарымыз әлемдік қоғамдастыққа бүгінде қай кездегіден де пайдалы. Мен олардың әлемнің дамуына конструктивті сипат беруге қабілетті екеніне сенімдімін. Тұтастай алғанда, бүгін біз еуразиялық интеграциялық үдерістің орасан зор оң рөлі мен нақты нәтижелерін көріп отырмыз.

Интеграцияны одан әрі тереңдету — бұл тек жаңа мүмкіндіктер ғана емес, біздің мемлекеттеріміздің қазіргі және болашақ буын азаматтарының алдындағы ортақ парызымыз.

Қымбатты достар!

20 жыл бұрын мен Еуразиялық экономикалық одақ құруға апаратын интеграциялық үдерістердің ядросын нақ Қазақстан мен Ресей құрауы тиістігін айтқан болатынмын. ХХІ ғасырдың басында еуразиялық интеграциялық дамудың жаңа серпін алғанында Владимир Путиннің маңызды рөлін атап өту қажет. 2010 жылы оны Дмитрий Медведев қолдады.

Қазақстан мен Ресейдің қатынасы әркез әріптестіктің үлгі тұтар мысалы болып келді және болып қалып отыр. Өткен 2013 жыл біздің елдеріміз үшін серпінді жыл болды. Екатеринбургте ХХІ ғасырдағы ізгі көршілестік және одақтастық туралы ғаламат шартқа қол қойылды.

Бүгінде біздің елдеріміз сенімді негізде өзара іс-қимыл танытпайтын сала іс жүзінде жоқ. Өнеркәсіптік кооперация үдерісі, оның ішінде өңіраралық деңгейде де, жүріп жатыр. Энергетикалық әріптестік, ғарыш саласындағы ынтымақтастық табысты дамып келеді, мәдени-гуманитарлық саладағы өзара іс-қимыл кеңейе түсуде. Ресей — Қазақстанның аса ірі сауда әріптесі.

Өткен жылы біздің елдеріміздің арасындағы тауар айналымы 24 млрд долларды құрады. Бұл — біздің қарым-қатынасымыздың барлық тарихындағы рекордты көрсеткіш. Ол көп жағдайда Кеден одағы мен Бірыңғай экономикалық кеңістіктің арқасында мүмкін болды. Жалпы, өткен жыл біздің экономикаларымыз үшін оңай жыл болған жоқ. Өткен жылдың соңында Әскери-техникалық ынтымақтастық туралы екіжақты шарт жасалды. Әуе шабуылына қарсы қорғаныстың біртұтас жүйесі жұмыс істейді. Өңірлік қауіпсіздікті қамтамасыз ету мәселелерінде біз Ресеймен халықаралық ұйымдар аясында тығыз өзара іс-қимыл танытудамыз. Сенім, тең құқықтылық, өзара тиімді ынтымақтастық пен одақтастық — бұл біз ұрпақтан-ұрпаққа әрі қарай да беруге міндетті болып табылатын қазақстандықтар мен ресейліктердің ортақ құндылықтары.

Құрметті кездесуге қатысушылар!

Әлем әлі де толықтай айыға қоймаған жаһандық қаржы-экономикалық дағдарыс планетаның түрлі ареалдарының өңірлену үдерісін жеделдетті.

Ол Солтүстік және Оңтүстік Америкада, Оңтүстік-Шығыс Азияда, Парсы шығанағы субөңірі мен араб-мұсылман әлемінде, Австралия мен Океанияда, Батыс Африкада жүріп жатыр. Біз мемлекетаралық экономикалық-қаржылық қатынастарда ортақ алгоритмдерге ие ірі өңірлік жүйелер қалай қалыптасуда екенін көріп отырмыз.

XXI ғасырда өңірлік интеграция түрлі жаһандық тәуекелдерге қарсы тұруда маңызды фактор болатыны айдан анық. Қазір, жалпыға ортақ жаһандану жағдайында, бұл — мемлекеттердің экономикалық және өркениетті дамуындағы, олардың жаһандық бәсекеге қабілеттілігін арттырудағы түбегейлі мәселе.

Бүгін, Еуразиялық экономикалық одақ туралы айтқанда, сарапшылар мен саясаткерлердің бәзбіреулері әлемдік қоғамдық пікірді Кеңес Одағының мифтік «реинкарнациясымен» қорқытады. Мұндай пікірлер шындықтан алыс жатыр және негізсіз деп есептеймін.

Біріншіден, бүгін кеңестік үлгі бойынша реинтеграция үшін, тіпті, институттық база да жоқ. Барлығы түп-тұқиянымен тарих қойнауына кеткен.

Екіншіден, посткеңестік кеңістік халықтары өздерінің жеке мемлекеттілігін құрды. Үшіншіден, меншіктің қазіргі жүйесі, біздің қоғамдарымыздың әлеуметтік құрылымы мен экономикалық қалпы кеңестік архаикадан тым алысқа ұзап кетті.

Және мұнда біз Ресей және Беларусь басшылығымен бір пікірдеміз. Алайда, қазіргі дүниеде жүзеге асырылып жатқан бірнеше өңірлік интеграциялық жобалар бар екенін байқамау да қиын. Бірақ олардың бірде-бірі қалыптастырылып жатқан Еуразиялық экономикалық одақ сияқты біржақты бағалауларға ие емес.

Ашық айтайын, мұндай теріс бағалаулардан мен, бір жағынан, Еуразиялық экономикалық одақ жаһандық экономикалық гравитацияда басқа орталықтарға айтарлықтай күшті бәсекелес болатындай әлеуетке ие деген қауіпті бүркемелеу әрекетін көремін.

Іс жүзінде, құқық тілімен айтқанда, әңгіме біздің жаңа интеграциялық бірлестігіміздің қалыптасу кезеңінде-ақ жаһандық ауқымдағы әділетсіз бәсеке

әдіс-тәсілі туралы болып отыр. Неліктен олар Еуропалық және Еуразиялық экономикалық одақтардың орасан зор жақындасу перспективалары туралы айтпайды? Бұл жерде пайда әркімге де айқын.

Екінші жағынан, түрлі ақылға қонбайтын әңгімелер ағыны еуразиялық интеграцияның әлеуеті мен перспективаларын тек нақтылай түседі. 20 жыл бұрын, Еуразиялық Одақ жобасын ұсына отырып, мен экономикалық прагматика оның табыстылығын айқындайтынын алдын ала болжаған едім.

Қашанда «Әуелі — экономика, сосын саясат» белгілі формуласының шынайы жақтаушысы болдым және болып қалып келемін. Бұл қағидат біздің еліміздің ішкі де, сыртқы да саясатына теңдей тарап, жалпыға ортақ сипатқа ие болып отыр. Мұндай қадам Қазақстан дамуының барлық саласында — экономикалық реформалардан халықаралық аренада әріптестермен прагматикалық қатынастар қалыптастыруға дейінгі экономикалық реформалардың дәйектілігін қамтамасыз етті.

Тәуелсіздіктің алғашқы күндерінен бастап біздің еліміз бұралаңсыз және түсініксіз қимылдарсыз, әлеуметтік сілкіністерсіз және ішкі жанжалдарсыз дамып келеді. Біз қашанда лайықты әріптес болып қалудамыз, флюгер секілді өзіміздің сыртқы саяси басымдықтарымызды ауыстырмаймыз.

Ашығын айтқанда, ТМД-ның көптеген елдеріне осындай кешенді саясат түзіп, осындай тұрақты дамуға қол жеткізу мүмкін болмады. Бүгін, бүкіл дүниежүзі Украина туралы айтып жатқанда, мен де бұл мәселені айналып өте алмаймын.

Сіздер менің Украинада оқығанымды, украин халқының тағдырына бей-жай қарай алмайтынымды білесіздер.

Мен осы елде болған сілкіністерді жүрегім қан жылай отырып қабылдаймын. Украина бұрынғы Одақта өзінің өнеркәсіптік әлеуеті, индустриялық базасы бойынша екінші болатын. Ол өз бетінше сенімді даму үшін басқа барлық республикаларға қарағанда алғашқы мүмкіндіктері айтарлықтай көп ел еді.

Алайда, тәуелсіздіктің 2 он жылында бұл елде экономикамен және қарапайым адамдардың әл-ауқатымен айналысқандар аз болды, есесіне саясатпен көп әуестенді.

Қазіргі Украина дағдарысының басты себебін осыдан көремін. Біз бауырлас украин халқына тұрақтылықты, келісім мен бірлікті жедел қалпына келтіруді тілейміз. Қандай жағдайда да Украинаға біздің елдерімізбен сауда қатынасы тиімді. Мұны естен шығармау керек.

Мемлекеттің интеграцияға қатысуы ұлттық экономиканы индустрияландыру, адамдарды жұмыспен қамту, бизнесті дамытуға оңтайлы жағдай жасау үшін ынталандырушы қызметін атқаруы тиіс. Халықтардың әл-ауқатын арттыруды қамтамасыз ететін, бірінші кезекте, тиын-тебен үшін жатжұртта емес, өз елінде адамдарға адал да әділетті еңбек ету үшін жаңа мүмкіндіктер беретін интеграция ғана табысты болады.

Экономика мен азаматтардың әл-ауқаты мәселелері Қазақстанның еуразиялық интеграцияға қатысуы тұрғысынан басымдыққа ие. Біз болашақта Еуразиялық экономикалық одақтан еліміздің инновациялық серпінділігі мен жедел дамуы үшін орасан мүмкіндіктер көреміз.

Өздеріңіз білетіндей, Қазақстанда дамудың 2050 жылға дейінгі ұзақмерзімді жаңа стратегиясы жүзеге асырылып жатыр. Біз «Қазақстан-2030» стратегиясын мерзімінен бұрын жүзеге асырдық және енді өз алдымызға жаңа — XXI ғасырдың ортасына қарай әлемдегі ең дамыған 30 елдің біріне айналу мақсатын қойдық.

Біз бұл мақсатқа жалпы еуразиялық геоэкономикалық кеңістіктің егемен және лайықты бөлігі ретінде қол жеткізбек ниеттеміз.

Біздің Еуразиялық экономикалық одақ бойынша әріптестерімізге жоғары меже — 2050 жылға қарай әлемдегі интеграциялық бірлестіктер көшбасшыларының алғашқы үштігіне ену межесін қоюды ұсынамын. Бұл жерде Ресей экономикасының рөлі өте маңызды.

Сондықтан біздің бірлестіктің дамуы экономикалық прагматизм; теңдік пен жауапкершілік, дамудың эволюциялылығы мен Еуразиялық экономикалық одақтың ашықтығы қағидаттарында арқаулық алуы тиіс. Қазақстан жаңа биіктікке жолды жоғары қарқынмен бастайды.

Өткен жылы біз Бәсекеге қабілеттіліктің жаһандық индексында 50-ші елге айналдық. Бизнесті жүргізу жеңілдігі рейтингі бойынша біз 50-ші орын алдық және бұл көрсеткішті жақсартудамыз. 2013 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстанда ЖІӨ 6%-ға өсті.

Елдің жиынтық халықаралық резервтері қазірдің өзінде шамамен 100 млрд долларды құрайды. Қазақстанда айқын жаңғырту міндеттері алға қойылып, жүзеге асырылуда. Бұл, ең алдымен, экономиканы үдемелі индустрияландыру. Оның шеңберінде 4 жылда 780 жаңа кәсіпорындар салынып, 250-ден астам өнімнің жаңа түрлері игерілді.

Бүгінде әлемнің 111 елі қазақстандық кәсіпорындардың дайын өнімдерін сатып алуда. Біз жыл сайын, электр энергиясы, энергия үнемдеу және «жасыл технологиялар» саласындағы жобаларды қоса алғанда, жүздеген жаңа инновациялық кәсіпорындарды іске қосудамыз. Біз ТМД-да бірінші болып «Жасыл экономиканы» дамыту Стратегиясын қабылдадық. Бізде мұнай-газ шикізатын мұнай-химиясы, туризм, терең өңдеу сияқты инновациялық кластерлер дамуда.

Қазақстанда бұрын ешқашан болмаған экономиканың жаңа салалары — автомобиль және авиақұрылыс, тепловоздар мен вагондар, Жер серігі, электроника және басқа да көптеген салаларға негіз қаланды. Азық-түлік өндірісінің өңірлік орталығы ретінде аграрлық сектор ырғақты дамуда.

2015 жылы «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» көлік дәлізінің құрылысы аяқталады — бұл біздің аумақ арқылы өтетін және Ресей мен Беларусьте салынып жатқан 2,7 мың шақырым. Өз көршілерімізбен бірге біз Қытай мен Оңтүстік-Шығыс Азияға, Иран мен Парсы шығанағы елдеріне шығатын жаңа темір жол магистральдарын салып, аяқтадық.

Бізде білім беру саласында маңызды өзгерістер жүзеге асуда. Бүкіл әлем бойынша жетекші университеттерде 20 мыңға жуық жас қазақстандықтар білім алууда. Озық халықаралық ЖОО-лардың 10 мың түлегі қазірдің өзінде біздің экономикада, мемлекеттік қызметте, өндірісте, мектептерде, ЖОО-лар мен ауруханаларда жұмыс істейді.

Астанада әлемдік деңгейдегі жаңа университет ашылды, барлық өңірлерде 20 интеллектуалдық мектептер салынды. Жүректі және басқа да органдарды ауыстыру жөнінен операциялар, діңгекті жасушалармен емдеу және басқа да инновациялар қазақстандық медицинаның шындығына айналды. Қазақстандықтардың өмір сүру ұзақтығы артуда. Бұл осы салаларға елеулі мемлекеттік қаржыларды салудың арқасында мүмкін болып отыр. Өздеріңіз білесіздер, мен әрқашанда «еуразиялықтар мектебі» ғылыми мұрасына, әсіресе, Лев Гумилевтің бірегей тарихи тұжырымдамасына ерекше құрметпен қарадым. Бұл бағыт бізге көптеген

уақыттан озық идеялар қалдырды. ХХІ ғасырда оларды тереңдетіп оқу ерекше көкейкестілікке ие болуда. Бірақ жаппай жаһандану жағдайында өмір сүріп жатқан біз үшін ең құндысы сол, Гумилев еңбектері барлық халықтарға өзіміздің бірегей тарихи-мәдени кодымызды, және біздің бәріміздің еуразиялық екенімізді мақтан тұтуға мүмкіндік береді!

Еуразиялық интеграция — ол бізге екі мыңжылдық белесінде тарихи прогрестің объективті қадамын ашқан ұлы мүмкіндік.

Құрметті кездесуге қатысушылар!

Еуразиялық экономикалық одақ идеясы қалың жұртшылықтың, соның ішінде ғылыми қоғамдастықтың қолдауымен нақтылы іс-қимылдардың егжей-тегжейлі бағдарламасына айналды. ЕурАзЭҚ, ТМД-ның көптеген елдерінің қатысуындағы еркін сауда аймағы, Қазақстан, Беларусь және Ресейдің Кеден одағы, Бірыңғай экономикалық кеңістік — бұл біздің бірлескен жұмысымыздың дәйекті жемісі. ХХІ ғасырда біз қысқарған тарихи уақыт феноменінің куәсі болдық. Бұл бүкіл жаһанданған әлем бетпе-бет келіп отырған сын-қатерлердің бірі. Еуразиялық интеграцияның көптеген нақты мәселелерін бізге мейлінше шектеулі мерзімдерде шешуге тура келеді.

Салыстыру үшін Еуропадағы интеграция үдерісінде, кеден одағын құруға — 11 жыл, ортақ рынок құру үшін — 34 жыл, экономикалық және валюталық одақ үшін 40 жыл қажет болды. Бірақ онда өзгеше тарихи жағдай, тәуекелдер мен сын-қатерлердің басқадай жүйесі болды. Еуразиялық интеграцияда бүгінде ешқандай да «уақыт байлығы» жоқ.

Кеден одағы тек 2011 жылдан бастап қана жұмыс істей бастады. Бізге ХХІ ғасырдағы туындап келе жатқан және бұлтартпас кең ауқымды технологиялық өзгерістер және өзге де сын-қатерлер салдары ретіндегі жаһандық экономиканың цейтноты жағдайында іс-қимыл жасауға тура келеді.

Еуразиялық одақтың, бүгінде Еуроодақ бастан кешіп отырғандай, әлемдік экономикадағы түрлі дағдарысты ахуалдармен бетпе-бет келуі мүмкін. Дағдарысты ахуалдар біздің экономикаларымызда да пайда болуы мүмкін. Украиналық жағдай — біз үшін жақсы уақыт емес. Біздің идеямыздың күйреуін қалайтындар да аз емес. Сондықтан Еуразиялық экономикалық одақ туралы келісімге қол қойғанда осы сын-қатерлерді барынша ескеруге тиіспіз.

Бұл факторлар біздің шешімдерімізде қандай да бір «бұлдыр сағым» көзқарастар туындатуға тиіс емес. Өкінішке қарай, сараптамалық деңгейде алаңдатарлық «шыдамсыздықтар», ашық айтқанда, болашақ экономикалық одақты дағдылы қалыппен «тезірек қалқитуға» ұмтылушылық бар. Әрине, мазмұнға нұқсан келтіре отырып. Мен мұндай қарадүрсін көзқарастардың жақтаушысы емеспін.

Бәрі де геоэкономикалық немесе геосаяси конъюнктуралардың жаңа өзгерістері жағдайында еріп кетуі мүмкін ақшаңқан түспен жарқылдаған ақшақар соғып жатпағанымызды түсінуі керек. Шынайылық үшін еске сала кетейін, ТМД-дағы жекелеген интеграциялық бірлестіктер туралы бұдан дейін де «жылдам шешімдер» қабылданған болатын.

Бұрынырақта, сонау 1990-шы жылдары, жалпы валюталық, кеден және экономикалық және басқа да кеңістіктер құру туралы түрлі форматтардағы келісімдерге қол қойылды. Солар қазір қайда? Олар кімнің есінде?

Олар тек тіпті, тарих оқулықтарында да көрініс таппаған табыссыз талпыныстар күйінде қалды. Еуразиялық экономикалық одақ жағдайында біздің мұндай

қателіктер мен бос ұрандатушылыққа құқымыз жоқ. Ашық айтайын, бүгінде кез келген асығыстық немесе жете ойласпаушылық оны іскер топтар мен миллиондаған адамдардың қолдауынан айыра отырып, интеграциялық үдерістердің түбіне жетуі мүмкін.

Қазақстанның экономикалық одақ құру туралы келіссөздер үдерісіндегі бір-қатар қағидатты ұстанымдарының негізінде дәл осындай сенім жатыр. Биыл біз Еуразиялық экономикалық одақ туралы Келісімге қол қоюдың тарихи белесіне шығамыз. Сонымен бірге, бүгін одан арғы стратегиялық іс-қимылдарды кем дегенде 15–20 жыл алға белгілей отырып, көкжиектен әрі көз тастаудың маңызы зор.

Ең алдымен, Еуразиялық экономикалық одақтың ХХІ ғасырдың бірінші жартысындағы басты миссиясының екі маңызды аспектіден тұратынын түсінудің маңызы зор.

Біріншіден, әлемдегі шешуші экономикалық макроөңірлердің бірі болу. Сарапшылардың есептеуінше, қазіргі жүзжылдықта «экономикалық тартылыстың» әлемдік орталығы Шығысқа, Азияға, соның ішінде, болашақ экономикалық одақтың аумағына қарай ауысады. Біз әлемнің ең ірі өндіруші массивтері — Еуроодақ пен Азия–Тынық мұхиты өңірі арасында орналасқанбыз. Бұл Шығыс пен Батыстың, Еуропа пен Азияның арасындағы геэкономикалық көпір ретінде бізге табиғи бәсекелестік артықшылығын береді. Сонымен бірге, бір ареалдан екіншісіне тауарлар мен технологияларды беруде әншейін делдал болып қала алмаймыз.

Еуразиялық экономикалық одақ бірден трансұлттық бизнес үшін жаһандық инновациялар мен тартылыстардың жаңа орталығы ретінде құрылуы тиіс. Екіншіден, Еуразиялық интеграцияның маңызды құрамдас миссиясы әрбір қатысушы елдің әлемнің неғұрлым дамыған мемлекеттерінің қатарына енуін қамтамасыз етуінде.

Еуразиялық экономикалық одақ халықтар мен бүкіл ұлттық экономикалар үшін ауыртпалық емес, игілік болуы тиіс. Бізде еуразиялық интеграцияның халықтың әлауқатының, экономиканың өнімділігі мен бәсекеге қабілеттілігінің өсуіне тигізетін ықпалын өлшейтін индикаторлардың айқын жүйесі болуы керек. Тек осындай көзқарасты ұстана отырып қана, біз «еуразиялық таңдаудың» тартымдылығын қамтамасыз етіп, Еуразиялық экономикалық одақтың тағдыршешті мақсаттарына қатысты кез келген күмәнді біржола теріске шығара аламыз.

Еуразиялық интеграцияның бүкіл үдерісі дәл осынау маңызды екі бірегей өркениетті миссияны шешуге функциялық және практикалық тұрғыда бағындырылуы тиіс. Тек осылай ғана еуразиялық интеграцияның үзіліссіз табысын және оның мақсаттары мен міндеттеріне деген жалпыға ортақ қоғамдық қолдауды қамтамасыз етуге болады. Менің пайымдауымша, Еуразиялық экономикалық одақтың таяудағы 15–20 жылдағы даму стратегиясында келесі басымдықтарды қарастырған маңызды.

Бірінші. Ол ұлттық экономикалар мен еуразиялық интеграцияның бүкіл кеңістігінің жеделдетілген инновациялық технологиялық серпілісі үшін арқаулық жағдайлар қалыптастыру. 2025 жылға дейінгі кезеңге арналған Еуразиялық инновациялық-технологиялық өзара іс-қимылдар бағдарламасын әзірлеп, қабылдау маңызды деп санаймын.

Онда күш пен қаржыны шашыратып алмай, экономикалық өсімнің бірлескен нүктелерін белгілеу, неғұрлым перспективалы бағыттар бойынша бірқатар индустриялық консорциумдар құру маңызды. Мәселен, минералды ресурстарды тереңдетіп қайта өңдеуде, аэроғарыш, химия, машина жасау, агроөндіріс, энергетика, көлік

салаларында. Біздің инновациялар саласындағы қызметтестігіміздің мәселелерімен айналысатын теңбе-тең негіздегі Еуразиялық инновациялық Кеңес тағайындау маңызды деп санаймын.

Екіжақты, сондай-ақ көпжақты негізде бірлескен ғылыми-зерттеу кластерлер құру қажет. Нақты жобалар экономикалық интеграцияның қозғаушы күшіне айналып, бәсекеге қабілетті өнімдер шығарып, жұмыс орындарын құрып, ұлттық бюджеттерге аударымдарды ұлғайтуы тиіс.

Екінші. Еуразиялық экономикалық одақтың аумағы, бүкіл Еуразия ауқымында, жалпықұрылықтық инфрақұрылымның озық буынына айналуы керек.

Бұл жерде бірқатар жобаларды әзірлеп, жүзеге асыру маңызды. Мәселен, Бірыңғай еуразиялық телекоммуникациялар желісін құру, «Минск-Мәскеу-Астана-Алматы» бағыты бойынша жүрдек темір жол магистралын салу, қазіргі бар, әсіресе, батыста — еуропалық, шығыста — қытайлық көлік жүйелеріне шығатын автомобиль және темір жолдар желісін жаңғырту, сондай-ақ, «Еуразия» арнасының «Каспий – Қара теңіз» жобасын жүзеге асыру. Келісілген және біркелкі тарифтер бойынша бүкіл ұлттық экономикаларды газбен қамтамасыз ететін Бірегей ішкі газ тасымалдау желісін құрудың болашақ еуразиялық экономиканың беріктігі үшін маңызы зор. Энергетика кешенін терең интеграциялаудың жол картасы ретінде бірлескен «Еуразиялық энергетика» бағдарламасын әзірлеп, қабылдау қажет. Сондай-ақ, біз Ресеймен бірлесіп, бізде АЭС салуға тиіспіз.

Үшінші. Жалпыеуразиялық экономиканың негізін шағын және орта бизнес құру екені мен үшін барынша ашық мәселе. Бұл мүмкін деген экономикалық сипаттағы барлық жаһандық сын-қатерлерге икемді жауап беруді қамтамасыз етудің ең маңызды мәселесі. Қаржылық және сервистік қолдау институттарын жұмыс істеп тұрған Еуразия даму банкі базасында құруға болады. Еуразиялық интеграцияның ақпараттық-сараптамалық және ғылыми-тәжірибелік инфрақұрылымын құру қажет.

Еуразиялық экономикалық одақ механизмдерін қалыптастыру біздің елдеріміздің озық сарапшылары мен ғылыми әлеуеттерінің күшін тарту нүктесіне, мүдделерді үйлестіру көзқарастарын белгілеу алаңына айналуы тиіс.

Ұлттық аграрлық салалардың ғылыми-тәжірибелік әлеуетін біріктіре алатындай Еуразиялық аграрлық академия тағайындау орынды болмақ. Аграрлық сектордағы кооперация азық-түлік экспортына қуатты серпін береді, сонымен бірге ол біздің ауылшаруашылық тауар өндірушілер арасында бәсекелестік туғызбауы керек.

Төртінші. Еуразиялық экономикалық одақ мақсаттары оның құқықтық және ұйымдастырушылық тетіктеріне айрықша талаптар қояды. Олар қатаң қағидаттарға негізделген, сонымен бірге, кез келген өзгерістерге тиісінше әрекет ете алатындай жеткілікті икемділікке ие құрал болып табылуы тиіс. Еуразиялық экономикалық одақ органдарын басқару құрылымы мен тәсілдері өзге интеграциялық құрылымдардан алынған әншейін бір көшірме болмауы тиіс екені белгілі. Менеджменттің біздің бірлестігіміздің ерекше миссиясына жауап беретіндей инновациялық модельдерін іздеу қажет. Бұл оларды бюрократиядан және ұлттық мемлекеттік аппараттар шенеуніктерінің қажет емес синекурасына айналуынан қорғайды. Сіздер менің Еуразиялық экономикалық одақтың ұлтүстілік органын Еуразия құрлығының дәл жүрегінде орын тепкен Астанада орналастыруды ұсынғанымды білесіздер.

Бұл жерде ешқандай асқақ ойлаушылық жоқ. Бұл кез келген ел үшін жүктеме. Мен мұны, біріншіден, бүкіл экономикалық кеңістікті реттеу алгоритмін теңдестіру қажеттілігі бойынша негіздедім. Екіншіден, Ресей «бәрін өзі үшін құруда» де-

ген еуразиялық интеграцияға қатысты барлық сыртқы күмәндарды жоюдың маңыздылығы үшін. Басқа нұсқа ретінде мен осыдан 20 жыл бұрын географиялық жағынан Еуропа мен Азия түйісетін өңірде орналасқан қаланы одақтың орталығы жасауға шақырғанымды еске сала кетпекпін.

Қазақстандық Атырау, Ақтөбе немесе ресейлік Екатеринбург қалаларының кандидатураларын зерттеуге болады деп есептеймін. Бірақ Астана бұл рөл үшін анағұрлым дайын.

Бүгін мұндай таңдауды мен қосымша жаңа еуразиялық агломерация, еуразиялық интеграция аумағының орталық бөлігінде жаңа өсу орталығын құрудың маңыздылығымен дәйектеймін. Ол Еуразиялық экономикалық одақтың әкімшілік орталығының Бірыңғай экономикалық кеңістіктің шеткі нүктелерінен шамамен бірдей алшақтығы негізінде бүкіл реттеуші тетіктерді бекемдей алар еді.

Бесінші. Мен экономикалық интеграцияның біздің халықтарымыз арасындағы мәдени-гуманитарлық байланыстардың белсенділігін арттыратынына және оларды неғұрлым тереңдете түсетініне сенімім мол. ХХІ ғасыр мәдени сегментті ЖІӨ өсуінде қомақты пайыздар әкелетін ұлттық экономикалардың сөзсіз маңызды құрамдасына айналдырады. Бұл туризм, соның ішінде тарихи-мәдени экологиялық және медициналық туризм. Бұл инновациялық-индустриялық даму мен басқару жүйесі үшін айрықша маңызды білім беру қызметтері.

Бұл экономиканың көңіл көтеру, спорт сектор және ақпараттық өнім өндірісі. Сонымен бірге, мәдени-гуманитарлық интеграция үдерісінің қандай да бір сегменттің үстемдігінен еуразиялық кеңістіктегі рухани-мәдени алуандылықты жойып жібермеуі де маңызды. Мен біздің кез келген елімізде мәдениеттің ұлттық мазмұнының эрозиясына жол беруге болмайды деп есептеймін. Сондықтан мүше мемлекеттердің мектептері мен ЖОО-ларында бір-біріміздің тарихымызды, әдебиетімізді мәдени мұралар мен тілді оқып-үйренуді ынталандырудың маңызы зор.

Бізде болашақта пайда болатын еуразиялық хабар тарату құрылымдары интеграциялық үдеріске қатысатын барлық елдердің мемлекеттік тілдерін пайдалануы маңызды деп санаймын. Ол бізді жақындата түседі және сенімді арттырады. Сондай-ақ Астанада Еуразиялық экономикалық одақ құру туралы Келісімге қол қою күнін Еуразиялық интеграция күні деп жариялауды ұсынамын.

Қымбатты достар!

ХХІ ғасырда еуразиялық интеграцияға жүріп өтуге тура келетін стратегиялық жолға қатысты менің пайымым, бүтіндей алғанда осындай. Мен сіздермен — жастармен тікелей жұмыс істейтін ғылыми элитамен тағы да өз ойларымды бөлісіп отырмын. Біздің экономикалық одақтың құрылғысы — қатып қалған догмат емес. Бізге уақыттың көптеген күрделі сын-қатерлерімен бетпе-бет келуге тура келеді. Интеграциялық таңдау — «сиқырлы таяқша» емес, және таңғажайыптарға кепілдік бере алмайды. Тек уақыт қана барынша иландыру дарынына ие.

Мен еуразиялық интеграция идеясын жариялағаннан кейін өткен екі онжылдық тәжірибесі оны растай түседі. Мен Еуразиялық экономикалық одақтың қалыптасуының маңызды сатысына деген менің көзқарастарым мен пайымдауларымның ғылыми топтар мен жұртшылық арасында қолдау табатынына шынайы үміт артамын. Мен ХХІ ғасырдың ұлы, өркендеген Еуразия жүз жылдығы болатынына терең сенімдімін.

Назарларыңызға рахмет!

VII Астана экономикалық форумында сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2014 жылдың 23 мамыры

Құрметті форумға қатысушылар! Ханымдар мен мырзалар!

Сіздерді тәуелсіз Қазақстанның соңғы жылдардағы даму деңгейінің символы саналатын біздің елордамызда қарсы алғаныма қуаныштымын. Біздің форумымыз аймақтық пікір алысу алаңынан халықаралық экономикалық өмірдің айшықты оқиғасына айналды. 2013 жылы қыркүйектегі «Үлкен жиырмалықтың» саммитіне Қазақстанның қатысуы шеңберінде форумның ұсыныстары мен идеялары таныстырылды. 4 млн-нан астам пайдаланушыны біріктіріп отырған G-Global жаһандық үнқатысуы бойынша виртуальды алаң ойдағыдай жұмыс істеуде. Әлемнің 150 мемлекетінен 10 мыңнан астам қатысушыны біріктірген біздің форумның ауқымы аса зор. Астана форумы шеңберінде БҰҰ-ның қолдауымен Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы екінші конференция өтті. Форумның күн тәртібі өте мазмұнды. Мен форумға қатысушылардың бәріне өздерінің назарларын аударып, біздің елімізге келгендеріне алғыс білдіремін. Барлығыңызға жемісті жұмыс тілеймін.

Құрметті форумға қатысушылар!

Әлемдегі ахуал елдерді әлі күнгі дейін қатты алаңдатып отыр. Біз әлемдік оқиғалардың әртүрлі даму бағыттарына дайын болуымыз керек. Араб елдерінде дүркін-дүркін болып жатқан әлеуметтік толқулар және еуроаймақтағы әлеуметтік қиындықтар мен жаһандық қаржы, қарыз дағдарысының басылмай отырған қиыншылықтарымен бірге біз жаңа сын-қатерлерге тап болудамыз.

Біріншіден, дамыған елдердің жағдайларының түзеліп отырса да, экономикалары дамып келе жатқан мемлекеттердің бәсекеге қабілеттілігі төмендеуде. Сарапшылардың болжамы бойынша, капиталдың сыртқа шығуы күшеюде. Бұл келеңсіз жағдай одан әрі жалғаса беретін болса, дамушы елдердегі инвестициялар мөлшерін 50%-ға және одан да жоғары деңгейге дейін азайтуға әкеп соқтыруы мүмкін.

Екіншіден, табыстың теңсіздігі үнемі өсіп отыр және байлар мен кедейлер арасындағы өмір сапасының айырмашылығы алшақтап барады. Бұл әлеуметтік ахуалды шиеленістіреді. Халықаралық зерттеулер көрсетіп отырғанындай, 2014 жылы әлемдік проблемалар рейтингінде кедейшілік және байлар мен кедейлер арасындағы өсіп бара жатқан алшақтық бүкіл әлемдегі маңызды проблемалардың ішінде үшінші орынға шыққан. Өкініштісі, бұл кедей елдердің проблемалары ғана емес. Атап айтқанда, Батыс Еуропаның тұрғындары, Германия, Австрия, Испания, Франция бұл рейтингте кедейлер мен байлар арасындағы айырмашылық проблемасы бойынша бірінші орынға шықты. Халықаралық еңбек ұйымының деректері бойынша өткен жылы әлемдегі жұмыссыздар саны тағы да 5 млн адаммен толықты.

Үшіншіден, орын алған күрделі әлеуметтік жағдайда нағыз әскери операцияларға ұласқан экономикалық әлеуметтік және саяси қақтығыстар, нақты экономикалық санкциялар енгізу оқиғалары жиілеп кетті. Әлем бүгінде тағы да әскери күш-қуатын арттыру және текетіресті шиеленістіру жағдайына тап болды. Дегенмен, бұл ретте кім күшті болса, сол ғана дұрыс болады деген «әлеуметтік» дарвинизм қағидаты жақсылыққа апармайды, себебі мұндай жағдайда бұдан бұрынғы ұрпақтар өкілдерінің қолымен жасалған игіліктің бәрі жойылады. Біз қақтығыстар үшін оны шешуге емес, қайта тереңдетуге апаратын аса үлкен шығындарды өтеудеміз.

Шешімін күткен көптеген жаңа мәселелер пайда болуда. Алайда жаңа жағдайдағы мемлекеттің рөлі, әлемдік қаржы-экономикалық қарым-қатынастар архитектура-сы, көпжақты және бреттон-вудстық келісімдер туралы бұрынғы мәселелердің жа-уабы әлі күнге дейін табылған жоқ.

Құрметті ханымдар мен мырзалар!

Біз таяу болашақта экономикалық өсімнің елеулі түрде әлсірейтіндігіне дай-ын болуымыз керек. Егер 2000–2007 жылдар аралығындағы кезеңде әлемдік экономиканың орташа өсімі 4%-ды құраса, соңғы жылдары өсім 2,5%-дық деңгейге дейін төмендеді. Еуропа елдерінің нақты экономикалық салаларында аху-ал түзелудің орнына барған сайын нашарлап барады. Бірінші тоқсанның қорытын-дысы бойынша еуроаймақтағы ЖІӨ өсімі күтілген деңгейден 2 есе төмен болды. Дағдарыс салдарын ойдағыдай жеңіп келе жатқан мемлекет ретінде ауызға іліккен АҚШ-тың экономикасы да бүгін елеулі проблемаларға тап болды. Сәуір айындағы көрсеткіштер бұл елдегі ЖІӨ өсімі бар болғаны 0,1%-ды құрағанын көрсетті, ал бір-қатар банктер бұл көрсеткішті нақты зерттегеннен кейін өсімнің орнына құлдырау орын алады деп есептейді. АҚШ экспорттаудан гөрі тауарларды көбірек импорттай-ды және бұл елдің өндірген өнімінен тұтынған өнімі көп.

G-7-нің бірқатар мүшелеріне, сонымен қатар көптеген орта және кіші мемлекет-терге де сауда айналымында орасан олқылықтар тән болып отыр. Әлемдік эконо-мика үшін алыпсатарлық шикізат «көбігі» үлкен қатер тудырып отыр. Оның кейбір көріністері жаһандық шикізат рыногының шешуші сегменттерінен де байқалып қалуда. Мұндай «көбіктерді» қалыптастыру әлемде кең көлемдегі арзан өтімділіктің орын алғандығын көрсетеді. Тек АҚШ, Жапония, Ұлыбритания және еуроаймақ қана экономикаға 5,5 трлн доллардан астам қаржы құйды. Мұның бәрі дамушы рыноктарға сөзсіз әсер етеді.

Мұндай жағдайда қарапайымадамдардың санасында әлеуметтік келеңсіздіктердің орын алуына жол беруге болмайды. Бүгінде әлемде 1,5 млрд адам күніне 1 дол-лардан аз-ақ асатын қаржыға өмір сүреді. 2,5 млрд-қа жуық адамдар 2 долларға жетер-жетпес қана кіріс табады. Бұл іс жүзінде жер бетіндегі тұрғындардың 40%-зын құрайды. Дүние жүзінде 200 млн-нан астам адам жұмыссыз. 1,5 млрд адам — өзін-өзін іспен қамтамасыз етушілер немесе уақытша жұмыс істеушілер.

Көптеген африкалық және азиялық мемлекеттер кедейшілік одан да зор мқтаждық туғызатын «жоқшылық құрсауында» өмір сүруде. Солай бола тұрса да, әлемнің ең кедей аймақтары демографиялық тұрғыдан алғанда зор қарқынмен өсіп отырған өңірлерге жатады. 2030 жылға дейін Жер шарындағы тұрғындар өсімінің 90% 2 аймақтың есебінен — тұрғындарының кедейшілік дәрежесі 30%-ды құрайтын Африка және Азия есебінен болады.

Бұл игілікті бөлу мәселесінде жаһандық теңсіздікке әкеп соқтырады. «Credit Suisse Group AG» зерттеу институтының деректері бойынша, қазір планета-мыз тұрғындарының 1%-ның қолына бүкіләлемдік байлықтың 40%-на жуығы шоғырланған. Осындай жағдайда жер бетіндегі тұрғындардың 70%-зы әлемдегі игіліктің тек 3%-зын ғана пайдаланады. Демографиялық тренділерді есепке алғанда, қалыптасқан осы жағдай одан әрі тереңдей бермек. Мұндай жағдай жаһандық да-муды тоқырауға ұшыратып, болашақта орасан зор әлеуметтік келеңсіздіктерге ұрындыруы мүмкін. Адамзат өркениеті постиндустриялық әлемнің орнына зерттеушілер «жаңа орта ғасыр» деп атап жүрген кезеңге оралуы ғажап емес.

Құрметті ханымдар мен мырзалар!

Қазақстан өзінің тәуелсіздігін алған жылдар ішінде әлемдік дамудың озық сценарийлерін күн тәртібіне шығарған ізгі ел ретінде танылды. Біз ядролық қарудан

еркін бас тартудың баламасыз үлгісін көрсеттік. 1992 жылы тәуелсіз мемлекеттің басшысы ретіндегі БҰҰ мінберінен сөйлеген бірінші сөзімде мен Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары жөніндегі кеңес шақыру туралы идея ұсындым. Оның Төртінші саммиті осыдан бірнеше күн ғана бұрын Шанхай қаласында өтті. Ол аталмыш идеяның ойдағыдай іс жүзіне асқандығын көрсетеді. АӨШК-ге қатысушы 26 мемлекет Азияны дамытудың жаңа тұжырымдамасы туралы Қытайдың бастамасын қолдады. Ұлы Жібек жолын жаңғыртушы мемлекеттерді дамыту үшін инфрақұрылымдық инвестицияның Азиялық банкі құрылуда.

Біз Кеңестер Одағының жұртында құрылған жаңа тәуелсіз мемлекеттен ЕҚЫҰ-ға төраға-мемлекетке дейінгі даму жолынан өттік. Астана қаласында өткен ЕҚЫҰ-ның тарихи саммитінде Астана декларациясы қабылданды. Қазақстан тарихи және географиялық жағынан Ресей және Қытай сияқты геосаяси алыптардың ортасында орналасқан. Алайда, бүгінде біздің артықшылығымыз үйлестірілген көпвекторлы бағыт болып табылады. Біз көпконфессиялы және полиэтностық қоғамда бейбітшілікті және келісімді сақтап қалдық. Мұны біздің тарапымыздан ешкім күтпеген де еді.

Қымбатты достар!

Біздің барлығымыз ең басты міндет — теңсіздікті азайту және кедейшілікті жою мәселесіне жұмылуымыз қажет. Әлемде, тіпті көршілес мемлекеттерде осындай елеулі проблемалар орын алып отырғанда, бүгінгідей жаһандану жағдайында тоқшылықта және баршылықта өмір сүру мүмкін емес. Осындай теңсіздіктерден туындаған қақтығыстардың өрті кез келген мемлекетті шарпып өтуі мүмкін. Менің ойымша, осы аталған міндеттерді шешу үшін екі бағытта жүруіміз керек.

Біріншіден, экономикалық даму әлеуетін барынша пайдалана отырып, жаңа экономикалық қатерлерге тосқауыл қою керек. Екіншіден, Азия және Африканың кедей елдеріндегі адам капиталын дамыту жөніндегі ауқымды тетіктерді пайдаланатын «Кедейшілікті жоюдың жол картасын» белгілеу қажет. Экономикалық қатынастарды барынша саясаттандырмау өте маңызды. Бәрімізге елдер мен өңірледі жасанды түрде қарсы қоюдан, қақтығыстарға бастар амалдарға барудан аулақ болу керек.

Қазақстан әрқашанда «ең алдымен экономика» қағидатын ұстанды. Соның арқасында біз бүгінде белсенді даму үстіндеміз. Қазақстан өткен біржарым онжылдықта неғұрлым жедел дамушы елдердің бестігіне енді. Қазір біз «Қазақстан–2050» стратегиясын қабылдадық және жаппай жаңғырту жөнінен елеулі міндеттерді жүзеге асырудамыз. Біз әлемнің дамыған 30 елінің қатарына енуге ұмтылып отырмыз. Және бұл мақсатқа біз өзіміздің көршілерімізбен тығыз интеграция арқылы қол жеткізбек ниеттеміз.

Біздің өңірде не болып жатқанынан біз бейтарап қала алмаймыз. Көршілерден оза отырып, олардың хаос пен берекесіздікке «батуы» есебінен өсу, түптеп келгенде, өңір ретінде де, бүтіндей әлем ретінде де бәрімізді бірге әлсіздендіре түседі. Жаһандық экономикалық интеграцияның жаңа, неғұрлым тиімді де әділетті архитектурасы қажет. Біз құрылған және құрылатын интеграциялық бірлестіктердің, экономикалық одақтардың бір-біріне қарама-қарсы келмеуін қалаймыз. Керісінше, олар өзгелермен жемісті және сындарлы ынтымақтасуға тиіс.

Бүгінде Еуразиялық экономикалық одақты қалыптастыру жөніндегі жұмыстар аяқталып келеді. Біз одан бүкіл әлем бойынша алғанда 200-дей өңірлік интеграциялық құрылымдармен қатар елдердің бәсекеге қабілетті бірлестіктерінің бірін көреміз. Бірнеше күннен кейін, 29 мамырда Астанада Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа қол қойылады. Қаржы қызметінің ортақ нарығын қалыптастыру міндеті шарттың маңызды элементі болып табылады.

Осыған орай, 2025 жылы Алматыда Қаржы рыногын реттеу жөніндегі ұлтүстілік орган құру жоспарланып отыр. Қолайлы инвестициялық ахуал, исламдық қаржыландырудың одан әрі дамуы, Орталық Азияның бірқатар елдерінің ортақ шекаралары сияқты факторлар Алматының Жаңа Жібек жолы қаржы орталығы ретінде қалыптасуы үшін сенімді негіз болып табылады.

Экономикаларының көлеміне қарамастан, барлық елдердің тең құқылы қатысуын қамтамасыз ету үшін халықаралық институттардың рөлін күшейтудің де маңызы зор. Саяси тәуекелдерді азайту үшін сондай-ақ инвестицияларды кепілдендірудің және келісімшарттық міндеттемелерді орындаудың тиімді халықаралық құралдарын әзірлеу қажет. Тұрақты экономикалық ахуалдың сыртында ең кедей елдер тұрғындарының экономикалық белсенділігін күрт күшейту жөнінде кең ауқымды шаралар қажет. Ол біз ұсынып отырған «Кедейшілікті жоюдың жол картасының» мәні мен мазмұнына айналуы тиіс. Мен адамға салынатын инвестицияны, кәсіпкерлік пен инфрақұрылымды дамытуды басты құрал ретінде көремін.

Қазақстанда бұл бағытта өте үлкен оң тәжірибе жинақталды. 2000-шы жылдардың басында, біздің елімізде экономиканың ырғақты өсуі басталған кезде, біз оны өз азаматтарымыздың әл-ауқатына қалай трансформациялаймыз деген таңдау алдында тұрдық. Бір жағынан, біздің әлеуметтік қолдау құралдарының көлемін айтарлықтай кеңейтерлік мүмкіндігіміз болды. Бұл тез арада әсер етіп, адамдардың жалпы әл-ауқаты өсе бастар еді. Бірақ біздің таңдау — адамға инвестиция жасау, ол жедел тиімділік бере алмайды, бірақ халық тұрмысы деңгейінің сапалық өзгеруіне бұлжымайтын жол ашады.

Біз «Болашақ» бағдарламасын жүзеге асыруды бастадық, соның арқасында 10 мың жас, ең алдымен, аз қамтамасыз етілген отбасылардан, мемлекет есебінен үздік әлемдік білім алып шықты және әлі де алуда. Біз білім беру, денсаулық сақтау жүйелеріне және әлеуметтік инфрақұрылымға елеулі инвестициялар бағыттаудамыз. Қазақстандықтардың өмір жасының ұзақтығы соңғы 7 жылда 4,5 жылға ұзарды. Бізге таңғаларлықтай қысқа мерзім ішінде халықтың кедейшілік деңгейін іс жүзінде 13 есеге қысқартудың сәті түсті. Сондай-ақ, бізге табыс деңгейлері бойынша қоғамның айтарлықтай жікке бөлінбеуіне жол бермеудің де орайы келді.

Бүгін біз өңірдегі елдермен өз тәжірибемізді бөлісуге дайынбыз. Атап айтқанда, Орталық Азияның барлық елдері мен өзге де мемлекеттердің дарынды жастарының Назарбаев университетінде білім алуы үшін арнайы гранттық бағдарламалар ұсына аламыз. Біз БҰҰ-мен, Дүниежүзілік банкпен және өзге де халықаралық ұйымдармен бірлесіп, кешенді «Кедейшілікті жоюдың жол картасын» әзірлеу үшін алаңқай құруға дайынбыз. Кедейшілікті қысқарту үшін табандылықпен күресу менің және Қазақстанның орталық міндеті болған және болып қала береді. 2004-2005 жылдары біздің еліміз кедейшілік деңгейін төмендету тұрғысында БҰҰ-ның Мыңжылдық мақсаттарын жүзеге асыруға мерзімінен бұрын қол жеткізді. 2007 жылы республика Үкіметі өзі үшін дамудың көтеріңкі мақсаттары — «ЦРТ плюсті» белгіледі. Біз 2015 жылға дейін ауыл тұрғындарының кедейшілігін 2 есе төмендетуге міндеттендік. 2012 жылы әлемнің 2015 жылдан кейінгі дамуының («2015-тен соң») жаңа жаһандық күн тәртібін белгілеу мәселесі бойынша ұлттық консультациялар өтті. Біз әлемнің «2015-тен соң» дамуының басты міндеттерінің бірі инклюзивті әлеуметтік және әділ экономикалық даму деп есептейміз.

Құрметті ханымдар мен мырзалар!

XXI ғасырда бүкіл елдерге, бүкіл саясаткерлерге G-Global әлемінде, оның эволюциялық, сенімділік, ашықтық, толеранттылық және үнқатысушылық қағидаттарында өмір сүріп үйрену қажет. Жаһандану, сөз жоқ, бүкіл әлемді әр адам үшін анағұрлым жақынырақ, ашығырақ және қолжетімдірек етті. Бірақ қазір, ең ауыр

жаһандық қаржы-экономикалық дағдарысты бастан өткерген әлемнің рецессия мен құлдырау жағдайына қайтадан батуы мүмкін. Халықаралық қатынастар жүйесін жаһандық үнқатысуды тоқтату сияқты ұстара жүзінде ұстау — қатерлі құбылыс.

Біріншіден, Қазақстанды жетекші державалардың жаһандық ядролық қауіпсіздік мәселелері бойынша үнқатысуды тоқтату ықтималдығы айрықша алаңдатады. Оның ядролық қатерді жою жөніндегі соңғы онжылдықтардағы барлық қол жеткізген жетістіктерді құртып жіберу мүмкіндігі зор.

Екіншіден, Еуропадағы қауіпсіздік пен ынтымақтастық ұйымының Украинадағы дау-жанжалдарды шешуде әлсіздік білдіруі бізді алаңдатпай қала алмайды. Тіпті ЕҚЫҰ-ның 2010 жылғы тарихи Астана саммитінен кейін де оның басшылығы байқатқан, осы ұйымды реформалау жөнінде саяси ерік-жігердің болмауы оның басты себептерінің бірі болып табылады.

Үшіншіден, бүгінде кейбір елдердің ұстамсыздық рецидиві, дау-жанжалдарды күш тәсілімен шешуді ақтап алу сияқты өткеннің нашар мұраларын қайта тірілтуі Қазақстанның зор өкпе-ренішін туындатады. Бұл былайғы әлем үшін қауіп-қатерлер тудырып, мемлекетаралық дауларды шешу мәселесінде іс жүзінде объективсіздік формасын ынталандырады.

Төртіншіден, Қазақстан санкциялық саясат қолданудың іс жүзінде жаһандық ауқымда еркін сауда мен рынок қағидаттарын теріске шығаратындығына алаңдаушылық білдіреді. Мұндай тәжірибенің халықаралық қатынастарда ешқашан ықпалды болмағанын атап көрсетпекпін. Ол сөзсіз жаһандық экономикалық өсімді тежеп, әділетті жаһандық энергетикалық жүйе қалыптастыру үшін кедергілер келтіреді.

Әлемдік саясаттағы сенім табалдырығын төмендету — қатерлі үдеріс. Өйткені, ХХІ ғасырда жаһандық сенім дегеніміз — ол мейлінше экономикалық категория. Ол неғұрлым биік болса, әлемдік экономиканың ауқымды өсуінің тезірек қалпына келу мүмкіндігі де солғұрлым арта түспек.

Қымбатты достар!

ХХІ ғасырдың басы әлемдік тәртіп жақсарады деген үміттерге кереғар, қауіптерге және жаңа сын-қатерлерге толы болып шықты. Осыдан 6 жыл бұрын басталған жаһандық дағдарыс әлі ешқайда жойылып кеткен жоқ. Ол жыл сайын тек ұлғаю үстінде. Адамзат әлемдік дамудың жаңа жобасын зарыға күтуде. Мен бұл туралы өзімнің «Дағдарыстан шығу кілті» және «Бесінші жол» атты мақалаларымда 2009 жылы-ақ айттым. Уақыт мұның әлем өсуінің бүкіл ескі моделінің дағдарысы екенін, одан соң жаңа әлем тууы тиіс екенін көрсетуде. Біз оның бесігі жанында тұрмыз.

Қазіргі жағдайда G-Global жобасына ырғақтылық пен қолданбалы сипат беріп, Астана экономикалық форумы жұмыс істеген жылдары айтылған, сондай-ақ, оның порталына келіп түскен барлық идеялар мен пікірлерді бірлестіретін бірегей интеллектуалдық база құру қажет. Одан әрі жинақталған осынау айрықша білімдерді тақырыбы, жылдары мен авторлары бойынша топтастырып, оларды бұқаралық ақпарат құралдарында, әлеуметтік желілер мен ғылыми еңбектерде тарату мен талқылау мәселесін қарастыру қажет. Сондай-ақ, барлық өзге экономикалық және саяси форумдарда біз БҰҰ атынан жасалатын ұсыныстар тізімін жасау керек. Мен осы форум әлемдегі инклюзивті өсу үшін жағдайлар жасау және дамыту жөніндегі халықаралық пікірсайыстарға өз үлесін қосады деп үміттенемін. Оған қатысушылар БҰҰ-ның 2015 жылдан кейінгі даму саласындағы күн тәртібін қалыптастыруда және тұрақты дамуда жаңа мақсаттарға қол жеткізуде маңызды рөл атқаратын болады.

Бүкіл форумға қатысушыларға тағы да жемісті жұмыс тілеймін! Форумға қатысқандарыңыз үшін алғыс білдіремін.

Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа қол қою рәсімінде сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2014 жылдың 29 мамыры

Құрметті Қазақстан, Беларусь және Ресей азаматтары!

Ханымдар мен мырзалар!

Мен біздің елдеріміздің халықтарын Еуразиялық экономикалық одақ құру туралы шартқа қол қойылуымен құттықтаймын!

Біз өзіміздің экономикалық мүмкіндігімізді елдеріміз халықтарының әл-ауқатын және тұрмыс-жағдайын өркендету үшін біріктіріп отырмыз. Бұл экономикалық одақ болып табылады және ықпалдастық үрдісіне қатысушы-мемлекеттердің тәуелсіздігі мен саяси егемендігі мәселелеріне қол сұқпайды.

Тарихи құжат — Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа бүгін Астана қаласында қол қойылуының символдық мәні бар. Астана Еуразия құрлығының ортасында орналасқан. Бұл қазіргі заманның ең жас елордасы.

Астана жылнамасына халықаралық оқиғалардың жарқын беттері жазылған. Мұнда Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының съездері, ЕҚЫҰ, Шанхай ынтымақтастық ұйымы, Ислам ынтымақтастығы ұйымы және өзге де халықаралық ұйымдардың саммиттері өтті. Біз «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмесін өткізуге дайындалудамыз.

Қазақстан еуразиялық интеграция идеясының ілгерілеуіне тарихи үлес қосты. Нақ осында ғасыр басында Еуразиялық экономикалық қоғамдастық құрылды, біздің интеграциялық үдерісіміздің барысы мен қарқынын айқындаған бірқатар маңызды шешімдер қабылданды. Сондықтан, Астана қаласы Еуразиялық экономикалық одақтың бесігіне айналуы да заңдылық.

Бұл Қазақстан, Беларусь және Ресей халықтарының достығының, тату көршілігі мен өзара қолдауының ұлы жылнамасының жалғасы болатынына ешқандай күмәнім жоқ. Бізді ХХІ ғасырда еуразиялық ықпалдастықтың әлеуетін бірлесіп жүзеге асыру мәселесі күтіп тұр.

Қадірлі достар!

Мен Еуразиялық одақ идеясын алғаш рет М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінде айтқан болатынмын.

Бәріне көз жеткіздіретін уақыт қана. Мұны жаңа еуразиялықтың 20-жылдық тәжірибесі айғақтайды.

Еуразиялық ықпалдастық идеясы Ресей Президенті Владимир Путин мен Беларусь Президенті Александр Лукашенко тарапынан қолдау тапты. Нақ осы жайт бізге бүгінгі күнге жетуге — шартқа қол қоюға мүмкіндік берді. Осы игі идеяны іс жүзіне асыруды біз бірлесіп бастадық.

Тек соңғы 5 жылда Қазақстанның Кеден одағына қатысушы елдермен арадағы тауар айналымы 88%-ға өсіп, 24 млрд долларлық мөлшерге жетті. Еуразиялық интеграция жөніндегі серіктес мемлекеттерге біздің экспортымыз 63%-ға ұлғайып, 6 млрд доллар болды.

Бұл абстрактілі сандар ғана емес. Олардың артында жүздеген нақты кәсіпорындар мен компаниялар, қазақстандық, беларусьтік және ресейлік

серіктестермен арадағы өзара іс-қимылдың жаңа желілері тұр. Бұл — мыңдаған жаңа жұмыс орындары. Бұл — тұрақтылық және өзіне жаңа өткізу нарықтарын ашқан Қазақстан бизнесінің табыстылығының өсуі.

Еуразиялық экономикалық одаққа қосылуға Армения мен Қырғызстан да жаңа қадам жасап жатыр.

Еуразиялық ықпалдастықты тереңдету — біздің елдеріміз бен халықтарымыздың мүддесі. Басты мақсаттардың бірі экономикаларымызды бірлесіп жаңғырту және бәсеке қабілетін арттыру үшін әрбір елдің мүмкіндіктерін біріктіру болып табылады.

Бізге өзге интеграциялық бірлестіктердің, бірінші кезекте, Еуропалық Одақтың тәжірибесін ескеру маңызды. Әңгіме қатысушы елдердің бірде бірі индустриясыздану үрдісіне ұрынбауы туралы болып отыр. Ұлттық экономикада дәстүрлі өнеркәсіп, ауыл шаруашылығы салаларының құлдырауына жол берілмеуі керек. ЕО экономикасындағы құлдырау бізге осыны көрсетті.

Әлемдік тәжірибе интеграция деген бірінші кезекте экономиканы дамыту үшін ұзақмерзімді тұрақты шарттар және азаматтардың әл-ауқатын арттыру үшін жаңа мүмкіндіктер екенін көрсетіп отыр.

Еуразиялық экономикалық одақты біз жаһандық байланыстармен етене жымдасқан, Еуропа мен дамып келе жатқан Азия аралдары арасындағы берік көпір түріндегі ашық экономикалық қоғамдастық ретінде көреміз.

Еуразиялық интеграцияны дамыта отырып, біз заңды кезеңдер — еркін сауда аймағы, Кеден одағы, Бірыңғай экономикалық кеңістік арқылы батыл ілгерілеп келеміз.

Бүгін ЕАЭО туралы шартқа қол қою арқылы қазіргі заманның ең ірі интеграциялық бірлестігін құру заңдық тұрғыдан ресімделді. Халқы шамамен 170 млн адам болатын одақ әлемде 7-ші орынды иеленеді.

Бұл — Жер шарындағы ең ірі тұтыну нарықтарының бірі.

Әлемде барланған барлық пайдалы қазбалардың жалпы құны 40 трлн доллар болатын шамамен бір ширегі одаққа қатысушы елдердің үлесіне тиеді.

Біздің ықпалдастық бірлестігіміз — әлемдегі ірі энергоресурс экспорттаушы. Соңғы жылдары ол азық-түліктік бидай экспорттаудан да алдыңғы орында.

Одақ өзін азық-түлікпен және энергиямен толық қамтамасыз етеді, ішкі ортақ нарықта, сондай-ақ өзге елдермен байланыста қажетті барлық коммуникациялары бар.

Бізге мемлекеттердің тәуелсіздігіне кепілдік беретін негізгі ресурстар жеткілікті.

Осылайша бүгін XXI ғасырдың жаңа геоэкономикалық ақиқаты дүниеге келді. Ол үлкен қиындықпен құрылды. Ашығын айтайын: біз Еуразиялық экономикалық одаққа көп қиналу арқылы жеттік.

Алдымызда жаһандық тұрақсыздық жағдайындағы қалыптасу мен дамудың күрделі кезеңі тұр. Интеграция бізге өздігінен керемет өмірге кепілдік бермейді. Жаңа сын-қатерлер мен жаңа міндеттер болады. Біз оларды бірігіп шешуге және баршамыздың күш-жігерімізбен дағдарысты еңсеруге дайын болуға тиіспіз.

Құрметті қазақстандықтар, белорустықтар және ресейліктер!

Біз ұланғайыр Еуразия кеңістігінде халықтардың тату көршілігі мен өзара іс-қимылының түбегейлі жаңа үлгісін қалыптастырып жатырмыз. Оған тарихтың сынынан өткен жоғары сенім, берік достық және мемлекеттеріміздің өзара қолдауы іргетас болады.

Еуразиялық экономикалық одақ, ең алдымен, біздің елдеріміздің миллиондаған азаматтары үшін жаңа мүмкіндіктер көзі.

Қатысушы елдерде шағын және орта кәсіпкерлікті дамытуға қолайлы алғышарттар жасалуда.

Еңбек ресурстары нарығы бірігуде, бұл кәсіби деңгейді көтеру мен еңбек өнімділігін арттырудың маңызды факторы саналады.

Азаматтар үшін Еуразиялық экономикалық одақтың әрбір мемлекетінде білім беру қызметі мен әлеуметтік инфрақұрылымдарына тең қолжетімділік жағдайлары жасалуда.

Ішкі кедергілерді жою қазірдің өзінде мәдени-гуманитарлық байланыстарымызды күшейтуге, туризмнің өсуіне жақсы ықпал етті.

Осы пайданың барлығын азаматтарымыз айқын ұғынып отыр. Бұл еуразиялық ықпалдастық үдерісіне кең ауқымды халықтық қолдау болуда.

Құрметті достар!

Елдеріміздің жастарына ерекше қайырлым келеді.

Еуразиялық экономикалық одақ сіздер үшін құрылуда. Ол сіздерге қатысушы елдің кез келгенінде сапалы білім және кәсіби машықты игеруде артықшылық береді.

Бүгінгі оқиға біздің елдеріміздің болашағы үшін, бірінші кезекте, жаңа ұрпақ үшін жаңа мүмкіндіктер көзін ашады.

Құрметті әріптестер!

Бізге қабылданған шешімдердің дұрыстығы мен интеграциямыздың өміршеңдігін бүкіл әлемге дәлелдеу қажет.

Мен қатысушы-мемлекеттердің орталық ведомстволары мен үкіметтерінің жетекшілеріне жоғары деңгейде қол жеткен барлық уағдаластықтарды жүзеге асырғаны үшін айрықша ризашылығымды білдіремін.

Шарт жобасын әзірлеу ісіне Еуразиялық экономикалық комиссия мүшелері мен үш елдің көптеген сарапшылары қосқан үлесті атап өткім келеді.

Ғаламат жұмыс атқарылды, Еуразиялық экономикалық одақтың болашақ жұмысындағы көптеген қиын мәселелер шешілді.

Баршаға зор рахмет!

Енді жаңа құжатты елдеріміздің парламенттері тиянақты түрде қарап, ратификациялауы қажет.

Қымбатты достар!

Бүгін — Қазақстан, Беларусь және Ресей халықтары үшін айшықты күн.

Еуразиялық экономикалық одақ — біздің елдеріміздің мәңгілік достығының, өзара іс-қимылы мен тату көршілігінің берік жаңа тетігі.

29 мамыр біздің елдеріміздің естелік күнтізбелеріне Еуразиялық ықпалдастық күні ретінде енуге лайықты деп санаймын.

Біздің елдеріміздің халқын, осы рәсімнің барлық қатысушылары мен қонақтарын Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа қол қойылуымен тағы да құттықтаймын!

Экономикалық одағымызға — ақ жол!

Түркі кеңесінің IV саммитінде сөйлеген сөзі

Түркия Республикасы, Бодрум қаласы, 2014 жылдың 5 маусымы

Жоғары мәртебелі мемлекет басшылары!

Құрметті ханымдар мен мырзалар!

Түркі тілдес мемлекеттер басшыларының тұңғыш кездесуі 22 жыл бұрын Анкарада өткені белгілі. Түркі кеңесі құрылып, халықаралық ұйым ретінде нақты нәтижелерге қол жеткізді. Енді оның ықпалдылығын арттырып, бәрімізді игілікке жеткізетін мүмкіндіктер көзін ашуға тиіспіз.

Осы орайда мен түркі әлемінің дамуына тың серпін беретін төрт мәселеге назар аударғым келеді.

Бірінші. Қазіргі кезде түркі тілдес мемлекеттердің экономикалық әлеуеті өте зор. Тәуелсіз алты мемлекеттің ортақ жалпы ішкі өнімі 1,2 трлн долларға жетті.

Дегенмен, мысалы, Қазақстанның сыртқы сауда айналымындағы түркі тілдес 5 елдің үлесі 6% ғана болып отыр. Сондықтан ортақ экономикалық әлеуетімізді бәрімізге жетілдіруіміз керек.

Екінші. Жаңа ғасыр бізге Ұлы Жібек жолының игілігін қайта жаңғырту мүмкіндігін ұсынып отыр.

Біз үшін түркі әлемінің осы геосаяси әлеуетін тиімді пайдаланбау кешірілмес қателік болар еді.

Қазақстанда «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» дәлізінің құрылысы аяқталып келеді.

Түрікменстан мен Иран арқылы өтетін теміржол биылғы жылдың аяғында іске қосылатын болады. Сол арқылы біз Парсы шығанағына шыға алатын боламыз.

Сонымен қатар Ақтау кемежайының қуаттылығын арттыруға күш салып жатырмыз. Осы орайда Ақтау, Баку және Самсун кемежайлары арасындағы ынтымақтастықты дамытудың маңызы зор.

Қазақстанда теңізге шығатын жол болмағандықтан, біз төңірегімізді пайдаланып, көлік мүмкіндіктерін күшейтуіміз керек. Сондықтан, елдің орталығынан Каспий теңізіне келетін 1,5 мың шақырымдық теміржол ендігі жылы аяқталатын болады. Сонда Тынық мұхиттағы Қытайдың Ляньюньган кемежайынан Каспий теңізіне дейінгі жол 45 күннен 2 аптаға қысқарады.

Түркі тілдестерге Қазақстан, Ресей және Беларусь арасында Еуразиялық экономикалық одақтың құрылғаны туралы айтқым келеді. Бұл Одақты құру туралы шартқа өткен аптада Астанада қол қойылды. Түркі әлемінің іскер топтары біздің елде бірлескен кәсіпорындар құру арқылы осы нарыққа шыға алады.

Сондай-ақ біз Астанада «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмесін өткізгелі отырмыз. «Болашақтың энергиясы», «Жасыл экономика» тақырыптары түркі дүниесі үшін де аса маңызды.

Үшінші. Бәріміздің ортақ игілігімізге бастайтын маңызды бағыт — туризм. Бұл — табыстылығы жағынан әлемде мұнай химиясы мен автокөлік жасаудан кейінгі үшінші сала. Біз осыған баса мән беріп, туристерді Түркі әлеміне көбірек тартуға тиіспіз.

Мысалы, Қытайдан шыққан туристердің саны 100 млн болыпты. Олардың Қытайдан тысқары елдерде жұмсаған шығыстары 102 млрд долларды құраған. Бұл көрсеткіш алдағы онжылдықта 2 есеге артады деп болжанып отыр.

Осыған орай бәріміз бірлесіп, туризм саласын жаңғыртуымыз керек. Өйткені, Түркі әлемінде де жаһан жұртын тамсандыратын табиғат жауһарлары мен тарихи орындар жеткілікті. Бұл — Ұлы Жібек жолының сан тарау жолдары жалғасқан айшықты өңір. Күш біріктірсек, әлемге әйгілі осы брендті Түркінің игілігіне жаратуға болады деп санаймын.

Біздің бастамамызбен «Түркі кеңесі — заманауи Жібек жолы» атты бірлескен туристік өнім шығару қолға алынды. Ұлы Жібек жолы бойынша электрондық туристік жолнұсқа әзірлеу жұмыстары басталды. Ұлы Жібек жолы төрткүл дүниені тоғыстыратын Ұлы Жаһан жолына айналуға тиіс. Туризм саласында мол тәжірибе жинаған Түркия мемлекетінен біз көп нәрсені үйренуіміз керек.

Төртінші. Дәстүрлі мәдени-гуманитарлық байланыстарды одан әрі дамыту қажет. ТҮРКСОЙ, Түркі академиясы, Түркі мәдениеті мен мұрасы қоры — рухани бірлікке жол ашатын құрылымдар.

Ортақ құндылықтар мен мұраларды зерделеу ісінде Түркі Академиясының жасайтын жұмысы әлі де көп деп санаймын. Түркі халықтарының мәдениеті мен өнерін насихаттауда ТҮРКСОЙ-дың атқаратын рөлі зор. Оның белсенді қызметі бірлігімізді нығайтып, мәдени байланыстарды кеңейтуге ықпал етуде.

Құрметті бауырлар!

Енді Түркі кеңесін институционалдық тұрғыдан нығайту мәселесіне тоқталғым келеді. Түркі кеңесінің толыққанды интеграциялық ұйым ретінде қалыптасуына бәріміз мүдделіміз.

Осыған байланысты бұдан былайғы дамудың перспективалық бағыттары туралы бірқатар ұсыныстар айтқым келеді.

Біріншіден, біз ағылшын, түрік, орыс тілдерінде халықаралық жер серігі арқылы жіберетін телехабар таратуды дамытуымыз керек. Бәсекеге сай телевизиялық арна ашсақ, ол біздің елдерге де жұмыс істеп, бүкіл түркі дүниесін паш ететін болса пайдасы зор болар еді.

Екіншіден, Түркияның индустриялық парктерді және өндірістік аймақтарды құру тәжірибесі мол. Біз осындай аймақтарды түрік ағайындармен бірге жасап жатырмыз. Осы тәжірибені барлық елдерде де таратуға болады, оның пайдасы мол.

Үшіншіден, жастарымызды университеттерімізде оқытып, бір-бірлеріне жақындай түсуіне жол ашу керек. Мысалы, Қазақстандағы Қожа Ахмет Яссауи атындағы Халықаралық университет, Назарбаев университеті шетелдік кадрларды дайындай алады.

Бұны жасайтын себебіміз, ТҮРКСОЙ, Түркі кеңесі хатшылықтарының жұмыстарын жүргізетін, бір-біріміздің тілімізді жақсы түсінетін, жағдайымызды білетін мамандар қажет.

Соңғы мәселе — Түркі дүниесінің интеграциясы жөніндегі тұжырымдама. Біз қандай жолмен жүреміз? Түркі академиясына Түркі дүниесінің интеграциясы қандай болатыны туралы бағдарлама әзірлеп, біздің талқылауымызға ұсыну жөнінде тапсырма беру керек.

Қадірлі әріптестер!

Біз бүгін ұйым төрағалығының тізгінін Президент Абдуллах Гүлге тапсырып отырмыз. Түркияға Түркі кеңесінің қызметін ілгерілету жолында зор табыстар тілейміз.

Бауырлас түрік халқының «Іс болашағына тартады» деген қанатты сөзі бар. Ендеше, біздің әрбір бастаған ісіміз сәтті болып, Кеңесіміздің келешегі кемелдене берсін! Өзара бірлігіміз нығая түссін, құрметті бауырлар!

Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің XXVII пленарлық отырысында сөйлеген сөзі

Ақмола облысы, Бурабай қаласы, 2014 жылдың 12 маусымы

Құрметті ханымдар мен мырзалар!

Бұл жылдары біздің кездесулеріміз жақсы дәстүрге, ал Кеңес — инвесторлар үшін де, біздің еліміз үшін де ең маңызды тақырыптарда диалог құрудың тиімді ашық алаңына айналды.

Биылғы 29 мамырда Қазақстан, Ресей және Беларусь арасында Евразиялық экономикалық одақ құру туралы шартқа қол қойылды.

Әлемдік мұхитқа төте жолы жоқ ел ретіндегі Қазақстан үшін Ресейдің және өзге де мемлекеттердің нарықтарына еркін шығуды қамтамасыз етудің аса маңызды мәні бар.

Біздің елдеріміздің арасында тиімді экономикалық байланыстар орнату өңірде достық және тату көршілік қарым-қатынастарды жолға қоюға ықпал етеді.

Кейбір елдерде ахуал тұрақсызданып, инвестициялық ахуал нашарлап отырған кезде Қазақстанда Еуразиялық экономикалық одақтың арқасында шетелдік инвесторлар үшін жаңа мүмкіндіктер ашылуда.

Бұл одақтағы үш елдің экономикасының жиынтық мөлшері 2,5 трлн долларды құрайды. Ол — ортақ ережелер бойынша жұмыс істейтін және тауарлардың, жұмыс күшінің, қызметтер мен капиталдың еркін қозғалысына жағдай жасайтын, 170 млн адамды қамтитын біртұтас нарық.

Осының барлығы Қазақстанға инвестиция салу үшін жаңа көкжиектерге жол ашады. Инвесторларға жасалған бірегей шарттар, ең төменгі салықтар және инвесторлар мен мемлекеттің өзара қарым-қатынастарының тұрақтылығы біздің елді Еуразиялық экономикалық одақтың алып нарығына өтетін «үздік» қақпа ретінде көрсетіп отыр.

Құрметті отырысқа қатысушылар, ханымдар мен мырзалар!

Бүгінгі отырысымыздың тақырыбы — «Қазақстан Республикасының екінші индустриялық-инновациялық бесжылдығын жүзеге асыруға шетелдік инвесторлардың қатысуы мәселелері».

Индустрияландырудың бірінші бесжылдығын біз қиын кезде — жаһандық экономикалық дағдарыс және өнімдеріміздің негізгі нарықтарға жеткізілімінің өте өзгермелілігі, тұрақсыздығы кезеңінде бастадық. Дегенмен, біз жұмыс орындарын сақтап, олардың жаңаларын ашып, экономиканың өңдеу салаларына инвесторлар тарта алдық.

Индустрияландыру картасы аясында 4 жылда жалпы сомасы 2,4 трлн теңгенің 651 жобасы іске қосылды, 70 мыңға жуық жұмыс орны құрылды. Осы жобалардың әрбір жетіншісі тікелей шетелдік инвестициялар көмегімен жүзеге асырылды.

Мәселен, «Alstom» компаниясы Астана қаласында электровоздар өндірісін ұйымдастырды. «Renault S.A.», «Nissan Motor Company» және «АвтоВАЗ» компанияларымен бірлескен автоқұрамдауыштар өндірісінің толық циклды зауытының

құрылысы жүріп жатыр. Польшаның «Polpharma S.A.» компаниясының қатысуымен Шымкент қаласында «Химфарм» АҚ фармацевтикалық зауыты жаңғыртылып, кеңейтілді. Қостанай облысында «Toyota Motor Corporation» концернінің қатысуымен жол таңдамайтын көліктер өндірісі басталғалы отыр.

Бұл жобалардың жүзеге асырылуы және инвестициялар тарту әлемдегі тұрақсыз экономикалық ахуал жағдайында болып отыр.

Шетелдік тікелей инвестициялардың жаһандық ағыны айтарлықтай азаюда. Егер осының алдындағы экономикалық дүмпу шыңына жеткен 2007 жылы олардың мөлшері 2 трлн долларды құраса, 2013 жылы 1,4 трлн долларға дейін азайды.

Осындай жағдайда Қазақстан шетел инвесторлары үшін тұрақты әрі сенімді серіктес болып отыр. Әлемдік дағдарыстарға қарамастан біздің экономикамыз орнықты даму қарқынын жоғалтпады. Біз инвесторларды барлық жағынан қолдаймыз және қолдау шараларын үнемі жетілдіріп отырамыз.

Бұл ретте индустриялық-инновациялық дамудың екінші бағдарламасы да әзірленді.

Бұл бағдарламаның жүзеге асырылуы инвесторларды магниттей тартып, Қазақстанды «Еуропа-Азия» екіжақты жолындағы жетекші өнеркәсіптік-логистикалық және қаржылық хабтың біріне айналдыруға тиіс.

Индустрияландыру мақсатына экономикалық саясаттың бүкіл құрамдас бөліктері — ақша-несиелік, фискальдық, тарифтік және өзге де саясаттар бағындырылатын болады.

Өзгерістердің шетелдік инвесторлар қолдауынсыз жүзеге асуы мүмкін емес. Осыған байланысты мен сіздерге біздің серіктестігіміздің бірқатар негізгі тәсілдерін таныстырым келеді.

Бірінші. Орнықты макроэкономикалық ахуал.

Қазақстан он жылдан астам уақыт бойы кезең-кезеңімен орнықты макроэкономикалық орта қалыптастырды. Осы көрсеткіш бойынша біз 2013 жылы 23-ші орынды иелену арқылы қазірдің өзінде бәсекелестіктің жаһандық индексында алғашқы 30 елдің қатарына кіріп отырымыз.

Орталық Азия мен посткеңестік кеңістіктің әрбір елі тұрақты несие рейтингімен, мемлекеттік қарызының, инфляцияның және жұмыссыздықтың аздығымен, халықаралық резервтерінің жоғары деңгейімен және олардан маңызы кем емес көрсеткіш — әлемдік дағдарыстарға қарсы тұрудың табысты тәжірибесімен мақтана алмайды.

Үкімет бизнес жүргізу үшін мейлінше жайлы жағдай жасауға бағытталған бірқатар жүйелі іс-шараларды жоспарлы түрде жүзеге асыруда.

Біздің прогрессивті заңнамалық базамыз бар.

Менің Жарлығыма сәйкес, 2015 жылғы 1 қаңтардан бастап кәсіпкерлерге жоспарлы тексеріс жүргізу толық тоқтатылатын болады. Тексерістер тек сапалы түрде қайта әзірленген қатерлерді бағалау жүйесі негізінде ғана белгіленетін болады.

Рұқсаттар мен хабарламалардың толық тізбесі және олардың берілу тәртібі нақты регламенттеледі.

Бизнеспен және шетелдік инвесторлармен тиімді диалог үшін бізде ең жоғары деңгейдегі диалог алаңдары бар, олар: Президент жанындағы Шетелдік инвесторлар кеңесі және Премьер-министр төрағалық ететін Инвестициялық ахуалды жақсарту жөніндегі кеңес.

Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы үкіметаралық 48 келісім жасалды, 46 елмен арада қосарлы салық салуды болдырмау туралы конвенцияға қол қойылды, 10 арнаулы экономикалық аймақ құрылды.

Айтып өткенімдей, Қазақстанда жұмыс істейтін бизнес үшін Ресей мен Беларусьтегі тауар, қызмет көрсету және жұмыс күші нарықтарына жол ашық.

Біз таяу уақытта Дүниежүзілік сауда ұйымына кіру ниетіндеміз. Бұл да шетел инвесторлары үшін қосымша қолайлы жағдайлар туғызады. Қазақстанда сауда, инвестиция, зияткерлік меншікті қорғау және өзге де салалар бойынша жалпыға ортақ халықаралық ережелер қолданылатын болады.

Біз өзара тауар айналымы мен инвестиция мөлшерін жыл сайын арттыра отырып, әсіресе Еуропалық Одақпен ынтымақтастыққа ерекше көңіл бөлудеміз. Қазірдің өзінде жаңадан «Қазақстан мен ЕО арасындағы кеңейтілген ынтымақтастық туралы келісім» әзірлеу жөнінде бірлескен қызу жұмыс жүргізіліп жатыр.

2015 жылға қарай Қазақстанның бизнес жүргізу жағдайы жөнінен озық 30 елдің қатарына қосылу бағытындағы іс-шаралар кешені әзірленетін болады.

Екінші. Инвесторларды қаржылық қолдау.

Кез келген бағдарламаның табысты жүзеге асырылуы тиісті қаржылық қолдауға байланысты.

Индустрияландырудың жаңа бағдарламасын жүзеге асыру және инвесторларды қолдау қажетті қаржыландыру көздерімен толықтай қамтамасыз етілетін болады.

Бұл үшін мемлекеттік бюджеттен 5 жыл бойына шамамен 600 млрд теңге бөлінеді. Сондай-ақ Ұлттық қордан тағы 1 трлн теңге бөлу туралы шешім қабылдадық. Оған қосымша, Дүниежүзілік банкпен, Еуропа қайта құру және даму банкімен, Азия даму банкімен және Ислам банкімен негіздемелік келісімге де қол қойдық. Осы келісімдерге сәйкес таяудағы 3 жылда Қазақстанға ең кемі 1,3 трлн теңге көлемінде инвестиция тарту көзделіп отыр.

Қазірдің өзінде белгіленген жоспарларды жүзеге асыру үшін Премьер-министр жетекшілік жасайтын Үйлестіру кеңесі құрылды, ол Үкіметтің және мен атап өткен халықаралық қаржы институттары өкілдерінен тұрады. Осы кеңестің аясында арнаулы топтар құрылды. Бұл топтар экономиканың түрлі бағыттары бойынша даму бағдарламаларын әзірлейді.

Аталған бағдарламалар негізінде Үкіметтің толықтай және жан-жақты қолдауымен жүзеге асырылатын жобалардың нақты тізбесі анықталатын болады.

Үшінші. Инвесторларға арналған визасыз режим.

Бизнестік байланыстар аясы мен кәсіпкерлердің халықаралық кооперациясын кеңейту үшін визалық кедергілерді жою қажет.

Бүгін біз Қазақстанда барынша жоғары инвестициялық белсенділік танытқан он мемлекеттің азаматтары үшін біржақты визасыз режим орнатылатыны туралы хабарлаймыз.

Бұл тізімге АҚШ, Нидерланды, Ұлыбритания, Франция, Германия, Италия, Малайзия, Біріккен Араб Әмірліктері, Корея Республикасы және Жапония кірді.

Төртінші. Инновациялық экономика негіздерін құру және мамандар даярлау.

Біз бірлесе күш-жігер жұмсай отырып, елді инновациялық тұрғыдан дамыту сияқты стратегиялық маңызды бағытта орасан жетістіктерге жете аламыз.

Өз жоспарларымызды жүзеге асыру ісіне біз шетелдік инвесторларды белсене қатысуға шақырамыз.

Мен сіздерді корпоративтік ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық орталықтар құруға және оларды құрылып жатқан Назарбаев университетіндегі «Астана бизнес кампус» ғылыми паркінің аумағында орналастыруға шақырамын.

Университетпен қазірдің өзінде «BG Group», «Total S.A.», «Chevron Corporation» сияқты компаниялар ынтымақтастық жасап отырғанын білемін. Салыстырмалы түрде кейінгі кезде «Samsung Group», «Hewlett-Packard», «Microsoft Corporation», «Royal Philips» және «General Electric Company» компаниялары университет серіктестеріне айналды, олар онда өздерінің ғылыми-зерттеу орталықтарын орналастыруға қазірдің өзінде әзір.

Бүгінде біз өзіміздің кадрлар даярлау жүйесін жаңғыртып жатырмыз.

Жарқын мысал ретінде франциялық «Eurocopter Group» компаниясының Ұшқыштар академиясын ашу жөніндегі бастамасын атап өте аламын.

Мен олардан басқа шетелдік компаниялардың үлгі алуын өтінер едім.

Осы орайда Үкіметке шетелдік инвесторларды колледждер мен жоғары оқу орындарын басқаруға тартуды тапсырамын.

Бесінші. Мемлекет-жекеменшік серіктестігі.

Үкімет барлық қолда бар және жаңа тетіктерді қолдана отырып, мемлекет-жекеменшік серіктестігі қағидасын тәжірибе жүзіне енгізуге тиіс.

Дәстүрлі түрде тек мемлекет қатысып келген білім беру, денсаулық сақтау, сумен қамтамасыз ету және өзге де секторлардағы ұйымдарды концессияға өткізуді жеделдету қажет.

Сондай-ақ, шетелдік инвесторларын жоспарланып отырған 700-ге жуық компанияны жекешелендіру ісіне белсене қатысуға шақырамын.

Сондай-ақ мен шетел инвесторларын өздеріңізге қажетті өнімдер мен қызметтерді Қазақстаннан сатып алуға қатысты көзқарасты қайта қарауға шақырамын.

Мәселен, жоспарланып отырған сатып алу туралы ең кемі 2 жыл бұрын ақпарат беріп және соншалық уақытқа келісімшарт жасай отырып, сіздер өз кәсіпорындарыңызға қызмет көрсетуге кірісуге дайын болу үшін жергілікті компанияларға мүмкіндік тудыра аласыздар.

Бұл бағытта «Теңізшевройл» компаниясы тарапынан оң жұмыс басталып кетті, бірақ оны барлық шетелдік инвесторлармен арада күшейту маңызды.

Аталған шаралармен қатар Үкімет әлі күнге дейін бизнеске кедергі жасап келе жатқан бірқатар мәселені шешуі керек.

2015 жылы-ақ «Еурокодтар» жүйесіне көшу қажет. Құрылыс саласындағы сараптама жөніндегі қызметтердің басым көпшілігін бәсекелік ортаға беру керек. Мұндағы мемлекеттік емес сарапшылық жұмыстар үлесі 2020 жылға қарай 90%-ға жетуі тиіс.

Жыл соңына дейін құрылыс үшін жер телімдерін беру рәсімдерін түбегейлі жеңілдетіп, ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерді жалға беру мерзімін ұзарту қажет.

Зияткерлік меншікті қорғау жүйесін қайта қарап, бұл саладағы ЭЫДҰ елдері стандарттарына көшу керек.

Алтыншы. Ынталандырудың жаңа инвестициялық жиынтығы (пакеті) Біз сіздерге индустрияландыру бағдарламасына сәйкес инвестиция салу үшін перспективалы нақты бағыттарды ұсынамыз, олар:

- экономикалық өсім мен тұрақты жұмыспен қамту базасын қамтамасыз ететін дәстүрлі (шикізаттық) сектор;

- сапалық өсім мен әртараптандырудың мейлінше маңызды драйверлары болып табылатын өңдеу өнеркәсібі секторы;

- «білім экономикасының» және ұзақ мерзімді орнықты даму мүмкіндігінің іргетасын қалайтын инновациялық салалар.

Сонымен қатар біз жаппай жұмыспен қамтуға мүмкіндік беретін сервистік секторды (туризм, шағын және орта бизнес, қызмет көрсету секторы) дамытуды жалғастырамыз.

Басымдығы бар бағыттардың тартымдылығын арттыру үшін Үкімет халықаралық тәжірибе негізінде ынталандырудың және мемлекеттік қолдаудың ауқымды пакетін (жиынтығын) әзірледі.

Біріншіден, индустрияландырудың басымдығы бар салаларындағы инвесторлар корпоративтік табыс салығын төлеуден және жер салығынан 10 жылға, мүлік салығынан 8 жылға босатылады.

Екіншіден, оларға мемлекет нысанды пайдалануға бергеннен кейін күрделі шығыстарының 30%-на дейін өтеп беретін болады.

Үшіншіден, жұмыс күшін тарту инвестициялық жобаны жүзеге асырудың бүкіл кезеңінде және нысанды іске қосқаннан кейін 1 жыл ешқандай квотасыз және рұқсатсыз жүргізілетін болады.

Төртіншіден, инвесторларға қосымша құн салығы мен акцизден басқа барлық салықтар мен төлемдердің мөлшерлемелеріне қатысты заңнаманың тұрақтылығына кепілдік берілетін болады.

Бесіншіден, инвесторлар үшін мемлекеттік мекемелермен жұмыс кезінде «бір терезе» қағидаты енгізіледі.

Алтыншыдан, инвесторлардың құқықтары мен мүдделерін қорғауды қамтамасыз ету үшін заңнамалық деңгейде «инвестициялық омбудсмен» институты енгізілетін болады.

Жетіншіден, басымдығы бар салаларда жұмыс істейтін инвесторлар үшін кепілдендірілген тапсырыстар алуға жәрдем жасалады.

Барлық осы жеңілдіктер Үкімет пен инвесторлар арасында инвестициялық келісімшарттың жасалуы арқылы бекітілетін болады.

Мен атап өткен шаралардың бәрі «Инвестициялар туралы» заңның өзгертілген жобасында қарастырылған. Ол заң жобасын Үкімет әзірледі және оны бірнеше күн бұрын Парламент мақұлдады. Бүгін сіздердің қатысуларыңызбен мен заң жобасына қол қоямын, ол заңға айналады.

Біз сіздердің тараптарыңыздан Қазақстанда бизнеспен айналысу тиімді болатын, ел экономикасы дамитын кездегі бірлескен жұмыстың соған лайық жауап әрекеттерін күтеміз.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің кеңейтілген отырысында сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2014 жылдың 6 тамызы

Құрметті кеңеске қатысушылар!

Мен соңғы уақыттары Үкіметтің жұмысы жанданғанын атап айтамын, дер кезінде шешімдер қабылданып, барлық бағыт бойынша нақты жұмыс жүргізілуде. Стратегия–2050 және Қазақстанның әлемдегі дамыған 30 мемлекеттің қатарына кіру жөніндегі Тұжырымдамасында белгіленген міндеттерді орындау жөнінде жұмыстар атқарылуда.

Әлемдік экономикада қалыптасқан ахуалды ескере отырып, Үкіметтің алдында мынадай бағыттар бойынша жаңа міндеттер қойып отырмыз.

Бірінші. 2015 жылғы 1 қаңтардан бастап Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарт күшіне енеді.

Біз ДСҰ-ға кіру туралы келіссөздердің соңғы сатысында тұрмыз.

Биылғы желтоқсанға дейін ЭЫДҰ-мен ынтымақтастық бағдарламасы қабылданады.

Жаңа интеграциялық жағдайлардағы біздің экономикамыздың жұмысын жалғастырып, тереңдете түсу керек.

Ресей мен Беларусьтің өңірлерімен белсене жұмыс жүргізіп, керек жерлерде сауда өкілдіктерін ашатын кез келді.

Экспортты әртараптандыру үшін көлік бағдарларын дамыту маңызды.

«Қорғас – Шығыс қақпасы» АЭА-дағы «құрғақ кемежай» құрылысын аяқтау, Ақтау мен Құрықта теңіз кемежайлары инфрақұрылымдарын қалыптастыру қажет.

Парсы шығанағы мен Тынық мұхит жағалауындағы елдерде қоймалар салу мүмкіндігін қарастырған жөн.

Сіздер экономика өсіміне серпін беру үшін 2014–2015 жылдары Ұлттық қордан 1 трлн теңге бөлу туралы шешім қабылданғанын білесіздер. Соның 100 млрд-ы шағын және орта бизнесті қолдау және несиелеуге бағытталды.

Банк секторын сауықтыруға — 250 млрд теңге. Индустриялық-инновациялық даму бағдарламасын жүзеге асыруға — 150 млрд теңге. Өткен 3 айда шағын және орта бизнестің жалпы құны 78 млрд теңгеге есептелген жобалары мақұлданды. Жобаларды нақты қаржыландыруға 47 млрд теңге бөлінді.

Бұл жақсы бастама, бірақ жеткіліксіз. Бөлінген қаражаттың әрбір күнгі бөгелісі — елдің экономикалық өсімі қарқынын бәсеңдету деген сөз.

Халықаралық даму институттарымен арадағы келісімдер шамамен 7 млрд доллар тартуды қарастырады.

Үкіметке 1 қыркүйекке дейін Ұлттық қордан 2015 жылы 500 млрд теңге мөлшеріндегі екінші транш бөлігін инвестициялау жөнінде нақты ұсыныстар әзірлеуді тапсырамын.

Екінші. Экономиканы әртараптандыру Үкімет жұмысының басты басымдығы болып саналады.

2015–2019 жылдарға арналған Мемлекеттік индустриялық-инновациялық даму бағдарламасы әзірленді. Онда өнеркәсіптің екінші бесжылдықтағы басымдығы бар салалары айқындалған.

Биыл экономиканың іргелі салаларында — мұнай-газ және тау-кен металлургиясы салаларында оң өсім қарқынын қамтамасыз ету маңызды. Жаңа кен орындарын барлау мен қолданыстағы өндірістер қуатын жаңғырту жөнінде кең ауқымды жұмысты бастаған жөн.

Қазіргі уақытта экономика өсімінің негізгі көзі ЖІӨ-дегі үлесі 53%-ға жеткен қызмет көрсету саласы болып отыр.

Мынадай заңдылықты ескерген жөн. Қызмет көрсету саласының бәсекеге қабілеттілігін мақсатты түрде арттыру шаралары қолданылып жатқан елдерде еңбек өнімділігі өсуде. Ал біз әлі күнге дейін бұл саланы назардан тыс қалдырып келеміз.

Мәселен, туризм саласында ашылған бір жұмыс орны өзімен бірге жеңіл өнеркәсіпте, азық-түлік өнеркәсібінде және көлік саласында қосымша жұмыс орындарының ашылуына себепші болады.

Үкіметке жылдың соңына дейін Қызмет көрсету саласын дамытудың 2020 жылға дейінгі кешенді бағдарламасын әзірлеп, қабылдауды тапсырамын.

Аграрлық өнеркәсіп кешені саласында «Агробизнес-2020» бағдарламасының іске асырылып жатқанына 2 жыл болды. Баяндамаға қарағанда барлық, соның ішінде АӨК қаржыландыру бойынша қажетті шешімдер бүгінде қабылданған. Бірақ ауыл шаруашылығы өнімдерін өңдеу ісінің мәселелері әлі шешімін табуды талап етіп отыр.

Қазіргі кезде отандық ауыл шаруашылығы өнімінің барлық өндірістері арасында әрі қарай өңдеумен айналысатындар олардың жартысына да жетпейді. Шамамен, еттің 30%, сүттің 40%, көкөніс пен жеміс-жидектің небәрі 4%-дан астамы ғана өңделеді. Бұл ретте, ауыл шаруашылығы өнімдерін өңдеумен айналысатын өндірістер қуаты 30%-ға ғана жұмыс істеуде. Өкімдіктер тиісінше жұмыс істеп, мәнжайды анықтауы және мәселені шешуі тиіс. Қабылданған шаралардың қайтымы қайда деген сұрақ туындайды?

Барлық мәселені кешенді түрде қарау қажет. Мен нақты нәтиже күтемін.

Тағы бір мысал. Мемлекет асыл тұқымды мал сатып алуды, жем даярлауды, сондай-ақ селекциялық және асылдандыру жұмыстарын субсидиялайды. Дәстүрлі мал шаруашылығын дамыту жөнінде шаралар қарастырылған. Мүйізді ірі қара етінің экспортын 2016 жылға қарай 60 мың тоннаға жеткізу міндеті қойылды. Биыл 10 мың тонна көлемінде ет экспорттау жоспарланған.

Міндеттің орындалу ықтималдығы туралы тұжырым жасау үшін керемет сарапшы болудың қажеті жоқ шығар.

Ауыл шаруашылығына арналған субсидия жеке тақырып болып отыр. Мемлекет ұсынатын субсидиялардың көлемін жыл сайын арттырып келеді. Мәселен, соңғы 5 жылда оның көлемі 2 есе өсті. Ал нәтиже қандай?

Мен мемлекеттік субсидияны тек озық агротехнологиялар енгізген және сұраныс бар дақылдарды өсіретін тауар өндірушілер алуы тиістігін сан рет айттым. Үкіметке ауылдық тауар өндірушілерді субсидиялау тетіктерін өзгертуді тапсырамын.

Фермерлер өткізу нарығын алдын ала білмей жатып өнім өндіреді. Өнім ішкі нарықта сұранысқа ие болмайды. Осы мәселенің егжей-тегжейін анықтауды және ұсыныс енгізуді тапсырамын.

«Ауыл шаруашылық кооперация туралы» заң әзірлеу қажет.

Үшінші. Жеке бастаманы дамыту.

Мен бизнес жүргізу шарттарын жақсарту үшін бірқатар заңнамалық өзгерістер енгізуді тапсырдым. Олар жер учаскелерін рәсімдеуді жеңілдетуді, кәсіпорындарды тіркеуді, электрондық кедендік декларациялау беруді қарастырады.

Мен лицензиялау және рұқсат беру жүйесін реттеуді де тапсырдым. Лицензиялар беруді автоматтандыру осы жұмыстың жақсы нәтижесі деуге болады. Осы шаралардың тиімділігін енді бизнес те бағалауы тиіс.

Мемлекет тарапынан көп жұмыс істелді. Енді біз бизнестің оң өзгерістерін, сондай-ақ Ұлттық кәсіпкерлер палатасынан мейлінше тиімді жұмыс жүргізілуін күтуге қақылымыз.

Биылғы желтоқсанға дейін Үкімет Бизнесті дамыту мен қолдаудың бірыңғай бағдарламасын бекітуі қажет.

Үкіметке шағын және орта кәсіпкерлік нысандарының 2014 жылғы 1 қазанға дейін жинақталатын айыппұлдары мен өсімақылары бойынша салықтық рақымшылық жасауды тапсырамын.

Тағы бір тапсырма — мемлекеттің экономикаға қатысуын қысқарту.

Жекешелендірудің екінші толқыны мен «Халықтық IPO» бағдарламалары ілгері баса бастады. Мемлекет активтерінің орташа үштен бірі қысқарады деп болжануда. Жеке сектордың дамуына және жаңа меншік иелерінің пайда болуына мүмкіндіктер ашылууда.

Үкіметке жекешелендірудің қарқынды, ең бастысы, ашық әрі жария үдерісін жалғастыру керек. Бұл ретте жекешелендірілетін барлық нысандар өзінің тікелей мақсатында қолданылуы тиіс. Мұны барлық әкімдер мен жалпы Үкімет айрықша бақылауда ұстағаны жөн.

Азаматтардың мүліктері мен капиталын легализациялау арқылы көлеңкелі экономиканы қысқарту экономикалық өсімнің қосымша көзі болып саналады.

Көлеңкелі экономикаға бейресми жұмыспен, әсіресе сауда саласында қамтылу ілесе жүретіні мәлім. Бүгінде елде 6 млн шаршы метр алаңды құрайтын 700-ге жуық базар бар. Олар көп жағдайда қауіпсіздік пен санитарлық норма талаптарына сай емес.

Кейбір әкімдер сауданың қазіргі заманғы формаларын дамытудың орнына базар ашуды жалғастыруда. Тіпті оларға жаңа жер бөледі. Мұны доғару керек. Осы мәселемен айналысқан жөн.

Төртінші. Қаржы секторынсыз экономиканы одан әрі дамыту мүмкін емес.

Проблемалы несиелер қорын капиталдандыру үшін Ұлттық қордан 250 млрд теңге бөлінді, оның қызметі туралы жаңа Тұжырымдама қабылданды. Бүгінде екінші деңгейлі банктер үшін кедергілер жойылды деп есептеймін.

Азаматтардан түсетін өтініштер бойынша тағы бір мәселенің бірі — несие қарызын жабу.

Бұл мәселеде ұстаным нақты әрі айқын болуы тиіс. Қарыз алушы қарызын мүлікпен немесе ақшамен төлеуге міндетті. Масылдар болмауы тиіс. Төлемесе, онда бүкіл өркениетті елдердегі секілді жеке тұлғаны банкрот деп тану тетігін қолдану қажет.

Ұлттық банкке Үкіметпен бірлесіп осы мәселе жөнінде ұсыныс енгізуді тапсырамын.

Бесінші. Өңірлік саясат.

Өңірлерді дамытудың 2020 жылға дейінгі бірыңғай бағдарламасы қабылданды. Соның аясында жыл сайын 500 млрд теңге, яғни Ұлттық қордан экономиканы дамытуға бөлетін қаражатың жартысына жуығын шоғырландыру жоспарлануда. Бұл қаражат өңірлерде тиімді пайдаланылуы тиіс.

Мысалы, ауыл медицинасын дамыту саласында заманауи жабдықтары мен білікті кадрлары бар денсаулық сақтау нысандарын ірі елді мекендерде орналастырған экономикалық тұрғыдан дұрыс болады. Сонымен қатар, шағын ауылдардың халқына жылжымалы медициналық кешендер арқылы қызмет көрсету керек.

Сондай-ақ оқушы саны толмайтын мектептер мәселесін аудан орталықтары мен ірі кенттердегі мектептер жанынан интернаттар ашу арқылы шешуге болады.

«Ақ бұлақ» бағдарламасының қарқынды жүзеге асырылып жатқанына және айтарлықтай бюджет қаражаты бөлінгеніне қарамастан, бірқатар өңірде жұртты таза ауыз сумен қамтамасыз ету мәселесі баяу шешілуде.

Алтыншы. Мемлекет білім беру гранттарына орасан қаражат бөледі. Жалпы, түлектердің 80% жұмысқа орналасады, бірақ ауыл квотасы бойынша түлектердің 40% ғана жұмыспен қамтылады. Білім сапасының төмендігі себепті кейбір жоғары оқу орындарының түлектері іс жүзінде жұмыс таба алмайды.

Кәсіптік білім беру жүйесіндегі мамандарды даярлаудың құрылымы мен сапасы еңбек нарығының талаптарына сай келмейді. Білім және ғылым министрлігі және әкімдер тиісті жұмыстар жүргізуі керек.

Білім беру мәселелері жөніндегі заң жобасы колледж оқушыларының міндетті түрде өндірістік тәжірибеден өтуін қарастыратын дуальдік оқыту туралы нормаларды қарастыруы тиіс.

Үкімет сыртқы және ішкі көші-қонды жетілдіру жөніндегі жаңа тәсілдерді әзірледі.

Тарихи отанына оралып жатқан отандастарымызды еңбек ресурстары тапшы болып отырған өңірлерге орналастыру керек.

Жетінші. Үкіметтің алдында жедел әрі сапалы шешуді қажет ететін міндеттер тұр.

Қазақстанның әлемдегі мейлінше дамыған 30 елдің қатарына кіру жөніндегі тұжырымдамасында атап өтілгендей, қазір мемлекеттік басқарудың тиімді жүйесін және ықшам Үкімет құру қажет.

Сонымен бірге, министрліктер және жергілікті атқарушы органдар өз міндеттерін шешу үшін қажетті дербестікке толық ие емес, өздеріне жауапкершілік алмайды. Бұл министрлердің бұйрығымен бекітуге болатын көптеген нормаларды қабылдауды Үкіметке жүктейтін қолданыстағы заңнаманың жетілмегендігімен де байланысты. Қолданыстағы заңнамада Үкіметке орасан зор көлемде сілтемелік нормалар, соның ішінде түрлі ережелер, нұсқаулықтар, құжат формалары мен тағы басқаларын қабылдау жүктелген. Бұл құжаттарды министрлердің бұйрығымен де бекітуге болар еді.

Елді дамытудың маңызды бағдарламалары қабылданды, бірақ бізде олардың орындалуы ақсап жатыр, жеделдік пен икемділік жоқ. Министрліктерде тапсырмалар мен міндеттерді орындаудың көпбуынды күрделі жүйесі әлі де сақталып отыр. Құжат айналымы 6 буын арқылы жүзеге асады, ал егер құжат орындау үшін өңірлерге кетсе, дерегін табу қиын болып қалады. Тек соңғы жылдары ғана осындай көпбуындылықтан министрліктердегі ішкі құжат айналымы 3–4 есеге өсті.

Мемлекеттік қызметшілердің саны соңғы 2003 жылдан бері 8,5 мың адамға өсіп, бүгінде 90 мыңнан асып отыр. Оларды ұстап тұру бюджеттің жыл сайынғы әкімшілік шығыстарының өсуіне әкелуде. Соңғы он жылда оның көлемі 3 жарым есеге ұлғайып, 600 млрд теңгені құрады.

Осындай икемсіз шенеуніктік аппарат қабылданған шараларды жүзеге асыруда тежегішке айналып, тиімділігін төмендетуде. Сондықтан әрбір басшы өз аппаратын жетілдіруді ойлауы керек. Қызметкерлердің нақты штатын ұлғайтудың қажеті қанша? Штат кестесі бойынша үнемделген қаражатты кәсіпқойларды материалдық ынталандыруға бағыттаған жақсы.

Сондықтан, әлемнің мейлінше дамыған 30 елінің қатарына кіру жөніндегі міндетті шешу үшін шешім қабылдау орталығын министрліктер мен өңірлер деңгейіне өткеретін ықшамды Үкімет құру қажет. Бұл мемлекеттік аппарат жұмысының жеделдігі мен тиімділігін арттырып, қағазбастылық пен бюрократияны қысқартады.

Мен Үкіметтің 12 министрлік пен 30-ға жуық комитеттен (17 министрлік, 8 агенттік, 54 комитет және 272 департаменттің орнына) тұратын жаңа құрылымы туралы шешім қабылдадым.

Жаңадан 5 министрлік құрылады:

1. Экономика және бюджеттік жоспарлау, өңірлік даму министрліктерінің, статистика, табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті қорғау, тұтынушылар құқығын қорғау агенттіктерінің функциялары мен өкілеттіктері берілетін Ұлттық экономика министрлігін Ерболат Досаев басқарады.

2. Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігіне денсаулық сақтау, еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрліктерінің функциялары мен өкілеттіктері берілетін болады. Басшылығына Тамара Дүйсенова тағайындалды.

3. Мәдениет және спорт министрлігі мәдениет министрлігінің, дін істері, спорт және дене шынықтыру агенттіктерінің функциялары мен өкілеттіктерін біріктіреді. Министрі Арыстанбек Мұхамедиұлы болады.

4. Инвестициялар және даму жөніндегі министрліктің қарауына индустрия және жаңа технологиялар, көлік және коммуникациялар министрліктерінің, байланыс және ақпарат агенттігінің, Ұлттық ғарыш агенттігінің міндеттері, сондай-ақ энергия тиімділігі және геология мәселелері кіреді. Оны Әсет Исекешев басқарады.

5. Энергетика министрлігін құру туралы шешім қабылданып, оған мұнай және газ, индустрия және жаңа технологиялар (энергетика саласы), қоршаған орта және су ресурстары (қоршаған ортаны қорғау саласы) министрліктерінің функциялары мен өкілеттіктері, сондай-ақ «жасыл экономиканы» дамыту мәселелері беріледі. Жаңа мемлекеттік органның басшылығына Владимир Школьникті тағайындауға шешім қабылдадым.

Төтенше жағдайлар министрлігінің функциялары мен өкілеттіктері Ішкі істер министрлігіне беріледі.

Қалған министрліктер өкілеттіктеріндегі кейбір өзгерістерімен сақталады. Атап айтқанда, экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігінен бюджеттік жоспарлау саласындағы функциялар Қаржы министрлігіне беріледі.

Балық шаруашылығы, жануарлар әлемі, орман, су ресурстарын басқару саласындағы функциялар қоршаған орта және су ресурстары министрлігінен Ауыл шаруашылығы министрлігінің құзырына өтеді.

Премьер-министрдің 2 орынбасары ғана болады.

Мемлекеттік қызмет істері агенттігі мен Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес (қаржы полициясы) агенттігін қайта ұйымдастыру мәселесі көптен бері талқыланып келеді.

Қаржы полициясы таратылып, сыбайлас жемқорлық қылмыстар мен құқық бұзушылықтардың алдын алу, анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу жөніндегі функциялары мен өкілеттіктері жаңадан құрылатын Мемлекеттік қызмет істері және жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігіне беріледі. Жаңа ведомствоны Қайрат Қожамжаров басқарады.

Экономикалық және қаржылық құқық бұзушылық мәселелері қаржы министрлігіне беріледі. Халықаралық тәжірибеге сәйкес мұндай қадам сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ілкімді жұмысты жүйелі құруға мүмкіндік береді.

Барлық мемлекеттік органдардың басшылары өз аппараттарын оңтайландыруы қажет. Аппараттардың ішінде функциялардың қайталануын болдырмауы тиіс.

Үкіметте министрліктердегі комитеттер санын оңтайландыруы қажет. Министрлік құрылымында аумақтық бөлімшелері бар комитеттер болуы тиіс. Аумақтық бөлімшелері жоқ комитеттер мен агенттіктер министрліктің департаменті ретінде қайта ұйымдастырылуы тиіс.

Осыған байланысты Үкіметке осы шешімдерден туындайтын шаралар қабылдауды тапсырамын.

Жергілікті өзін-өзі басқару реформасының келесі кезеңі жергілікті өзін өзі басқару органдарының мықты қаржы-экономикалық дербестігінің негізін жасауды қарастыруы тиіс.

Үкіметтің алдына тұрған міндеттер жалпы алғанда осындай. Президент Әкімшілігі барлық тапсырмалардың орындалуын қатаң бақылауға алады.

Біздің кездесуіміз экономикаға арналғанымен, қалыптасқан өңірлік ахуал туралы да айтып өтейін.

Қазақстанның маңызды серіктесі болып саналатын Украинадағы шиеленіс оның экономикасын құлдырауға ұшыратып отыр. Бұл ел Үкіметінің ресми болжамы бойынша ЖІӨ-нің құлдырауы жыл аяғына дейін кемінде 6%-ды құрайды. Инфляция 20%-ға дейін өседі. Ұлттық валюта едәуір құнсыздануы мүмкін.

Бұл бізді алаңдатпай қоймайды, өз экономикалық саясатымызда мұны ескеруге тиіспіз.

Украина ТМД-ның еркін сауда аймағының қатысушысы екені белгілі. Бізді бұл елмен ауқымды шаруашылық желілері, сауда келісім-шарттары, адам тағдырлары байланыстырады. Осының бәрі біздің едәуір алаңдаушылығымызды туғызады.

Біз қақтығыстың барлық тараптарын келіссөздер үстеліне отыруға, әсіресе әйелдер мен балаларға зардабы тиіп жатқан қантөгісті тоқтату үшін өзара қолайлы шешімнің жолын іздеуге шақырамыз. Бұдан басқа ақылға қонымды баламалы жол жоқ деп санаймын. Мен өз тарапымнан мүмкіндігіне қарай атсалысамын және қолдан келгеннің бәрін жасаймын.

Жаһандық дамудың күрделі жағдайында еліміздің барлық мемлекеттік органдары мен қоғамдық институттарының ең басты міндеті — біздің ортақ шаңырағымыздағы татулықты, келісімді, тыныштық пен қауіпсіздікті көздің қарашығындай сақтау және нығайту.

Бүгінде саяси партиялардың, қоғамдық ұйымдардың, кәсіподақтардың, үкіметтік емес ұйымдардың бірлігін нығайтуды жалғастыру және барлық бұқаралық ақпарат құралдарының жұмысын мемлекет пен халықтың жалпы игілігі үшін бағыттау маңызды болып отыр.

«Нұр Отан» партиясы әсіресе жергілікті жерлерде орын алып отырған проблемаларды шешу үшін ел тұрғындарымен жүргізілетін жұмысты күшейтуі керек.

Біз әрқашан жастарды толеранттылық, өзі еліне деген сенімділік рухында тәрбиеледік. Елдің бәрін, ең алдымен жастарды, «Қазақстан-2050» стратегиясында белгіленген мақсаттарға жетуге арналған жұмыстарға тарту керек.

XXI ғасырдың ортасына дейін біз алға қойған тарихи мақсат төңірегінде топтасқан біртұтас халық қана өз миссиясын орындай алады.

Құрметті қазақстандықтар!

Тұрақтылық пен бейбітшілік — біздің ең басты құндылығымыз. Біз бірлікті бағалай білген, татулыққа тәу еткен халықпыз. Жаманнан жиреніп, жақсыдан үйренген елміз. Соның нәтижесінде бүгінгі Қазақстан — жаңа Қазақстан болып қалыптасып, дүние жүзінде үлкен дәрежеге ие болып отыр.

Бірлікті елдің биігін өзгелер біздің жетістіктерімізге қарап біледі. Бірліксіз жұрттың жағдайын біз басқалардан көріп отырмыз.

Тұрақтылықтың мәні мен маңызын Украинаның қазіргі ахуалынан бағамдауға болады. Ол елде соңғы жылдары адамдар еңбек етуді ұмытты. Жұрт жаппай берекесіздікке бой ұрып, наразылық шеруі сәнге айналды. Адамдар митингке күнделікті жұмысқа барғандай шығатын болды.

Ондай тәртіпсіздік қайда апарып соқтыратынын білесіздер. Ел ішінен жау іздеп, бір-бірін кемсіту ешқашан жақсылыққа апармайды.

Кезінде одақтас республикалардың ішіндегі ең қуатты елдердің бірі болған Украина қазір соғыс өртіне оранды. Бір елдің азаматтары бір-біріне оқ атып, күн сайын бейбіт тұрғындардың қаны төгілуде. Украинаның дамуы ондаған жылға кері шегінді. Қазынасы қаңырап, өндірістері тоқтап тұр. Жүздеген әлеуметтік нысан іске алғысыз болып қиратылды. Тұралаған экономиканы қалпына келтіруге әлі талай жылдар қажет.

Қымбатты қазақстандықтар!

Тұрмысты шалқытып, тіршілікті түзейтін — тек қана бейбіт өмір мен адал еңбек. Жасампаз істер татулық пен тұрақтылық арқылы ғана жасалады.

Барды бағалап, құндылықты қадірлеу — әрбір азаматтың міндеті.

«Ел бірлігі — ең асыл қасиет». Осы қасиетті қазынаны көздің қарашығындай сақтау — тұтас елдің парызы.

«Қазақстан-2050» биігіне көтеріліп, Мәңгілік ел болу жолында халқымыз бүгінгі бағытын жалғастыра беретін болады!

Осы залда отырған бәріңіз, еліміздің әрбір азаматы елдің өркендеуі үшін жұмыс істеуі тиіс. Сонда ғана біз мақсаттарымызға жетеміз.

Бағдарламалар бекітілді, тапсырмалардың барлығы берілді. Енді жұмыс істеу керек. Осы жұмыста баршаңызға сәттілік тілеймін.

Қазақстан Республикасы Парламенті

бесінші шақырылымы IV сессиясының ашылуында

сөйлеген сөзі

2014 жылдың 2 қыркүйегі

Құрметті Мәжіліс және Сенат депутаттары!

Баршаңызды жаңа парламенттік маусымның ашылуымен шын жүректен құттықтаймын! Жұмыстарыңызға табыс тілеймін. Еліміздің әлеуметтік-экономикалық дамуында жылдар бойғы оңтайлы үдерістердің қалыптасуы Парламентіміздің жұмысымен де тікелей байланысты екенін ерекше атап өткім келеді. Парламент алдағы уақытта да осы қарқыннан таймай, халық өкілі ретіндегі өз міндетін абыроймен атқаратынына сенімдімін. Қазіргі таңда біз дамудың ең шешуші сатысы — «Қазақстан–2050» стратегиясын жүзеге асырудамыз. Бұл құжатты заңнамалық тұрғыдан қамтамасыз ету сіздердің айрықша міндеттеріңіз болып табылады.

IV сессияның өз ерекшелігі бар. Ол өздеріңізге белгілі, 2008 жылғы қазанда сайланған Парламент Сенаты депутаттарының өкілеттік мерзімінің аяқталуына байланысты. Жаңа сенаторларды сайлау мерзімі биылғы жылдың 1 қазанына белгіленіп отыр. Еліміздің жоғары заң шығарушы органына 16 өңірден бір-бір депутаттан сайланатын болады. Парламент Сенатына сайлауға дайындық ашық, жария түрде өтіп жатыр және қоғамда шынайы қызығушылық тудырып отыр. Халық арасында саяси белсенділік пен құқықтық мәдениет артып келеді. Сондықтан біздің алдымызда әділ және ашық сайлау өткізу міндеті тұр. Азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын құрметтеу, Конституцияның нормалары мен қағидаттарын сақтау Қазақстан Республикасының тұрақты демократиялық дамуының кепілі болып табылады. Осыны естен шығармағанымыз абзал.

Құрметті депутаттар!

Парламенттің жаңа сессиясы оңай емес жағдайларда басталып отыр. Әлемдік экономикадағы болжамсыздық сақталып қалуда. Геосаяси, оның ішінде, Украинадағы оқиғаларға орай халықаралық қатынастардың күрделенуімен байланысты тәуекелдер тереңдей түсуде. Жалпы алғанда, әлемдік ЖІӨ-нің 60%-зын өндіретін мемлекеттер бір-біріне қарсы өзара санкция қолданды.

Осының барлығы қалыптасқан экономикалық қатынастар мен әлемдік тәртіпке айтарлықтай түзетулер мен өзгерістер енгізетін болады. Бұл біздің әріптестеріміздің экономикасы өсімінің төмендеуіне алып келсе, мұның бізге де кері ықпалы тиеді. Сондықтан экономиканың ықтимал теріс сын-қатерлерінің, халықтың әл-ауқаты мен Қазақстанның қауіпсіздігінің алдын алу үшін барлығын да істеу маңызды. Менің тапсырмам бойынша бұл жұмыстармен Үкімет айналысып жатыр.

Бүгінде ашылған «мүмкіндіктер терезесін» ұтымды пайдалану үшін Парламент пен Үкіметтің үйлесімді жұмысы қажет.

Қазақстанның дамыған 30 елдің қатарына кіруімен байланысты басты міндеттердің бірі — әкімшілік реформаларды жалғастыру мен кәсіби және шағын мемлекеттік аппараты бар тиімді мемлекеттік басқару жүйесін құру.

Өздеріңізге белгілі, қазірдің өзінде Үкіметтің жаңа құрылымы туралы шешім жүзеге асырылды. Мемлекеттік басқару деңгейлері арасындағы өкілеттіктерді шектеу туралы Жарлыққа қол қойылды және жүзеге асырылуда. Бұл мемлекеттік аппараттың жұмысындағы көпсатылық пен қосарлануды қысқартуға мүмкіндік береді.

Осы үдерістің негізіне төмендегі қадамдар алынған.

Біріншіден, бүгінгі экономикалық жағдайларда Үкімет әлеуметтік-экономикалық саясаттың негізгі бағыттарын жүзеге асыру бойынша стратегиялық мәселелерге назар аударуы тиіс.

Министрліктерге заңастылық актілерді — түрлі ережелерді, нұсқамаларды және т.б. қабылдау бойынша компетенцияны беру қажет.

Әр министр өзі басқаратын саласына қажетті барлық өкілеттіктерге ие болуы және қабылданған шешімдер үшін толықтай жауапкершілікті мойнына алуы тиіс. Бұл талапты заңнамалық тұрғыдан реттеу керек.

Екіншіден, министрліктердің комитеттеріне бақылау және жүзеге асыру функцияларымен қатар, тиісті салаларда мемлекеттік саясатты жүзеге асыруды қамтамасыз ететін шешімдер қабылдау бойынша өкілеттіктер беріледі. Саланы тиімді реттеуді қамтамасыз ету үшін орталықтандырылған бақылау бойынша комитеттердің бұрынғы функциялары аумақтық органдарда сақталуы тиіс.

Мәселен, энергия қадағалау саласында 2015 жылдың 1 қаңтарынан біз қуаттың біртұтас нарқын қалыптастыруға көшеміз. Сондықтан энергетика жүйесін бақылау орталықтандырылған негізде жүзеге асырылуы керек.

Кейбір басқа маңызды салаларда да бақылау мен қадағалау орталық деңгейде қалуы тиіс. Мұны мен өзімнің Жарлығыммен айқындадым.

2017 жылдан міндетті медициналық сақтандыру қорын құрып, Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігінің Медициналық қызметке ақы төлеу комитетін трансформирлау қажет. Қазір жұмыс істеп тұрған Денсаулық сақтаудың біртұтас ұлттық жүйесі аталған қор үшін арқау болады.

Үшіншіден, әкімдіктер өңірлер деңгейінде тиімдірек жұмыс істеп тұрған функцияларды беруі қажет.

Бұл, бірінші кезекте, жергілікті маңыздағы функциялар. Мұның пайдасына кең көлемді халықаралық тәжірибе де дәлел.

Оның үстіне, бір функция тек бір мемлекеттік органға ғана бекітіп берілуі тиіс. Бірін бірі қайталау болмауы керек.

Орталық мемлекеттік органдар заңнамалық барлық нормалардың бақылау және қадағалау сапасы төмендемеуін назардан шығармауы тиіс.

Ауыл шаруашылығы бойынша да жергілікті билік органдарының өкілеттік ауқымын кеңейту қажет деп санаймын. Функциялар мен тиісті мамандар штатын беру арқылы әкімдіктердің ветеринарлық бақылау саласын нығайтуды қамтамасыз ету де маңызды.

Халыққа жылумен қамтамасыз ету саласында қызмет көрсетумен байланысты жекелеген функцияларды да әкімдердің қарауына еш ауырсынусыз беруге болады. Мысалы, жылумен қамтамасыз ету нысандарының жұмыс істеуі мен жылыту маусымына дайындығы мәселелері толықтай жергілікті әкімнің қолында болуы тиіс.

Сонымен бір мезгілде, функцияларды жергілікті органдарға беру — бұл тек оларды үлкен өкілеттіктермен жарылқау емес. Бұл — олардың барлық мақсатты көрсеткіштерді жүзеге асыруы мен қол жеткізуі үшін жаңа жауапкершілік.

Төртіншіден, өкілеттіктерді шектеу шеңберінде мемлекеттік функцияларды мемлекеттік емес секторға беру бойынша жұмыстарды жалғастыру керек.

Бұл функцияларды көптеген елдерде өзін өзі реттейтін ұйымдар жүзеге асырады. Бұл үшін сондай тәуелсіз ұйымдар желісін құруға кірісу қажет.

Мен мемлекеттік басқару деңгейлері арасындағы өкілеттіктерді шектеу бойынша менің Жарлығымда пайдаланылған тек негізгі қадамдарға ғана тоқталдым. Үкіметке осы айда Парламентке аталған Жарлықты жүзеге асыруға бағытталған тиісті заң жобасын енгізуді тапсырамын. Бұл заң жобасын қарауды шұғыл ету қажет.

Құрметті депутаттар!

Қазақстанның әлемдегі дамыған 30 елдің қатарына енуі бойынша міндеттерді жүзеге асыру шеңберінде әлемдік жетекші тәжірибені есепке ала отырып, құрылымдық реформалар бойынша жұмысты жалғастыру қажет.

Негізгі мақсат — бизнесті жүргізуге барынша оңтайлы жағдай жасау, инвестициялар ағынын ынталандыру, кәсіпкерлікті қолдау, сондай-ақ мемлекеттік қызмет көрсетудің сапасын арттыру.

Мен заң шығармашылық жұмыс жүргізу қажет болатын құрылымдық реформалардың мынадай бағыттарын көріп отырмын.

Бірінші. Жаңа заманның кодекстері — Кәсіпкерлік және Азаматтық процестік кодекстерді қабылдау үдерістерін аяқтау қажет.

Екінші. Тиімді инвестициялық қызмет үшін арбитражды толыққанды дамыту қажет.

Қазір инвесторлар, әсіресе, шетелдік инвесторлар туындаған таластарды шешу үшін шетелдік арбитраждық инстанцияларға қайырылғанды жөн көретіні құпия емес. Бұл біздің сот жүйемізге және оның шешімдеріне сенімнің аз екенін көрсетеді.

Қалыптасқан халықаралық стандарттар бойынша жұмыс істейтін отандық арбитражды дамыту бойынша шаралар кешенін қабылдау мүмкіндігін қарастыру қажет. Үкіметке 2015 жылдың 1 сәуіріне дейін Парламентке Арбитраж туралы біртұтас заң жасап, енгізуді тапсырамын.

Үшінші. Халық пен бизнеске мемлекеттік қызмет көрсетуді оңайлату қажет. «Электронды үкімет» функционалын кеңейту керек. Үкіметке 2017 жылға дейін барлық қолданыстағы мемлекеттік жүйелер мен деректер базасын «Электрондық үкімет» платформасына интеграциялауды тапсырамын.

Заңды тұлғаларды тіркеуді одан әрі жеңілдету жолымен жүру керек. Сондай-ақ, жеке кәсіпкерлік субъектілерін жою процедураларын да қарапайымдандырған жөн.

2016 жылдың 1 қаңтарынан инвесторлар үшін «бір терезе» қағидатын қолдануды кеңейту міндетін қоямын. Басым жобалар бойынша инвестициялық келісімшарттар жасасқан инвесторлар үшін бұл қағидат 2015 жылдың 1 қаңтарынан жұмыс істей бастауы тиіс.

Төртінші. Рұқсаттар мен ескертулер беруді электронды пішінге көшіру бойынша жұмыстарды жалғастыру керек. 2015 жыл бойына Үкімет рұқсаттар санын 50%-ға қысқартуы тиіс. Сондай-ақ, бизнесті тексеру санын айтарлықтай азайту қажет.

Бесінші. Кедендік процедураларды барынша оңайлатқан жөн. 2015 жылдың 1 қаңтарынан кедендік бақылау кедендік тазалау кезеңінен тауарлар шығарудан кейінгі кезеңге ауыстырылатын болуы тиіс. Үстіміздегі жылдың соңына дейін отан-

дық экспортшыларды қолдау мақсатында жүк тасымалы құнын, кедендік ресімдеу мен оларды сақтауды бақылау мерзімдерін қысқарту бойынша шаралар дайындау керек.

Үкіметке сәйкестіктің халықаралық сертификаттарын тану бойынша Кеден одағына техникалық реттеудің біртұтас қағидаттары мен ережелері туралы келісімге өзгерістерге бастамашылық жасауды тапсырамын. Бұл біздің кәсіпкерлеріміздің шығындарын айтарлықтай азайтуға мүмкіндік береді.

Алтыншы. Реформа жүргізу кезінде біз халық күн сайын кездесіп тұратын проблемаларды ұмытпауға тиіспіз.

Заңнамаларға ревизия жүргізіп, құжаттарды нотариалдық растаудағы талаптарды барынша азайту қажет деп санаймын.

Жұмысқа орналасқанда, шетелге шыққанда және жүргізушілік куәлік алғанда талап етілетін анықтамаларды халыққа «бір терезе» қағидатымен беруді қарастыру керек.

2015 жылдан бастап коммерциялық мақсатта қолданылмайтын, пайдалану мерзімі 7 жылға дейінгі жеке автокөлікті техникалық байқаудан өткізуді, сондай-ақ көлік құралын басқаруға берілетін сенімхатты жою қажет.

Үкімет құрылымдық реформалар бойынша негізгі заңнамалық өзгертулерді Кәсіпкерлік қызметті жүргізу шарттарын түбегейлі жақсарту мәселелері жөніндегі заң жобасында ескеруі тиіс. Үкіметке аталмыш заң жобасын үстіміздегі жылдың қыркүйегінде Парламентке енгізуді тапсырамын. Оны қарау басымдыққа ие деп жариялаймын.

Құрметті депутаттар!

Бүгінде құқықтық салада сыбайлас жемқорлыққа қарсы тиімді күреске бағытталған бірқатар реформалар жүргізілді. Бірақ олар жеткіліксіз. Үстіміздегі жылдың соңына дейін Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясын қабылдау қажет. Мемлекет қызмет өкілеттігін жеке мақсаттарға пайдалану тиімсіз әрі мүмкін емес болатындай жағдайлар жасауы керек. Ол үшін осы жұмыстағы әлемдік озық тәжірибелерден үйренген жөн.

Қазіргі уақытта халықтың табыстары мен шығыстарын жаппай декларациялауға көшу бойынша заңнамалық өзгертулер енгізуге дайындық жүргізілуде. Декларациялауды толық енгізу 2017 жылдан бастап қамтамасыз етілуі тиіс.

Мемлекеттік сатып алулар саласында неғұрлым жоғары сыбайлас жемқорлық тәуекелдері сақталуда. Кәсіпкерлер проблемаларын шешу және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін төмендету үшін 2014 жылдың соңына дейін Үкімет жаңа редакциядағы «Мемлекеттік сатып алулар туралы» заң жобасын әзірлеп, Парламентке енгізуі керек. Оның сыртында IV сессия барысында келесі заң жобаларын басымдықта қарау қажет.

Бірінші. Жер қойнауын пайдалану мәселелері жөніндегі заң жобасы Парламент қарауында жатыр. Оны қабылдау жер қойнауын пайдалану құқын алу процедураларын айтарлықтай жеңілдетіп, әкімшілік кедергілерді төмендетуді, шешімдер қабылдаудың мөлдірлігін қамтамасыз етеді.

Екінші. Аграрлық өнеркәсіп кешенін дамыту айрықша маңызға ие болуда.

Бүгінде АӨК-те шамамен 7 мыңдай ірі агроқұрылымдар, 184 мың ауылшаруашылық тауар өндірушілері және 2 млн-дай адам жұмыс істейді. Тек үстіміздегі

жылы ғана саланы дамытуға 302 млрд теңге, оның 40 млрд теңгесі қайтарымды негізде, қарастырылды.

Мемлекет беретін субсидиялар көлемі жыл сайын өсіп келеді. Өткен жылмен салыстырғанда субсидиялар көлемі 2 есе дерлік — 88,7 млрд теңгеден 156 млрд теңгеге дейін өсті. Жыл басынан бері агробизнестің 6,6 мыңнан астам субъектісі 72,5 млрд теңгеден астам сомада несиелер және лизинг түрінде қаржылай қолдау алды.

Ұлттық қордан бөлінген 100 млрд теңгенің 25 млрд-ы өңдеу өндірісі жобаларына бағытталатын болады. Қаржының тиімді жұмсалуына қатаң бақылау мен есептілік қажет.

Бүгінде АӨК-ті дамыту да заңнамалық қамтамасыз етуді талап етеді. Үкімет АӨК-тегі өнімділікті арттыру үшін салықтық заңнамаға өзгертулер блогын әзірледі. Осы күзде бұл заң жобасы Парламент Мәжілісіне енгізілуі тиіс. Сондай-ақ Үкіметке үстіміздегі жылдың соңына дейін «Ауылшаруашылық кооперациясы туралы» заң жобасын әзірлеуді тапсырамын.

Үшінші. Бүгінде білім берудің автономиялы ұйымдарын академиялық басқару жүйесін жетілдіруге бағытталған заң жобасы Парламент қарауында жатыр. Үкімет пен депутаттар бұл мәселеге мұқият қарауы тиіс. Бізде білім беру мекемелерінің басшылары бұл реформаны бақылау болмайтын, не істегісі келсе, соны істеу мүмкіндігі деп түсінбеуі керек.

Төртінші. Үкіметке осы жылдың қыркүйегінде дуалдық жүйені ескере отырып, кәсіпорындарда міндетті өндірістік тәжірибеден өтуді қарастыратын білім беру мәселелері бойынша заң жобасын Парламентке енгізуді тапсырамын.

Бесінші. Халықтың көші-қон мәселелері туралы заң жобасы да басымдықты түрде қарауды талап етеді. Үкіметке осы заң жобасын үстіміздегі жылдың соңына дейін сіздердің қарауларыңызға енгізуді тапсырамын.

Құрметті депутаттар!

Өздеріңіз көріп отырғандай, Парламентке жұмыс көбейіп отыр. Бірақ мұның бәрі елдің табысты дамуы үшін қажет.

XXI ғасырдың сын-қатерлері мемлекеттік биліктің барлық институттарының белсенді және үндескен қызметін талап етеді. Біз бәріміз — мен, Үкімет, Президент Әкімшілігі, барлық атқарушы органдар — күн сайын интенсивті режимде жұмыс істейміз. Сондықтан, сіздерге жазғы кезеңде де, сол сияқты жыл бойына да депутаттық каникул уақытын қысқарту мүмкіндігін қарастыру жөнінде өтініш білдірмекпін.

«Нұр Отан» партиясының фракциясы бұл мәселені сіздермен бірге мұқият зерттейді деп ойлаймын. Оның үстіне мен бұл тақырыптың сіздердің араларыңызда бірнеше мәрте талқыланып білемін және ол бойынша маған өтініш түскен кездер де болды. Мұндай шешім депутаттық корпустың бүкіл мемлекеттік органдармен бірге халық игілігі үшін ырғақты және бір деммен жұмыс істеуіне жағдай жасар еді.

Бүгінде біздің алдымызда қиын міндеттер тұр. Бізге шешімдер қабылдауда кешігуге болмайды. Уақыт қыса түсуде және бізден іс-қимылымызды жеделдетуді талап етуде.

Экономикалық саясатты туындайтын тәуекелдерді, өзгермелі геосаясатты және пайда болатын жаңа мүмкіндіктерді ескере отырып қалыптастыру қажет. Дамудың

қол жеткен деңгейін сақтаудың, өндірістің мүмкін деген құлдырауының және халықтың әлеуметтік көңіл-күйінің төмендеуінің алдын алудың маңызы зор. Бұл барлық деңгейлердегі әкімдердің де міндеті.

Менің тапсырмам бойынша Үкімет экономиканың оптимистік және пессимистік даму сценарийлерін басшылыққа ала отырып бірқатар шараларды әзірледі. Бізде қазірдің өзінде елдің экономикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша нақты іс-қимыл жоспары бар. Дамудың мүмкін деген барлық нұсқаларында да Үкіметке мемлекеттің әлеуметтік міндеттемелерін қаржыландыруды қысқартпау тапсырылды. Бұл өте маңызды! Біз халықтың әл-ауқатын тұрақты қамтамасыз ету үшін барлық қажетті ресурстарға иеміз.

Тағы бір маңызды мәселе — ол алдағы жылы Ұлы Отан соғысындағы Жеңістің 70 жылдығын мерекелеу. Үкіметке соғыс ардагерлері мен тыл еңбеккерлеріне біржолғы материалдық көмек көрсетуді қамтамасыз етуді тапсырамын. Бірде-бір ардагер мемлекет назарынан тыс қалмауы тиіс. Сондай-ақ, ардагерлердің Астана мен Мәскеудегі мерекелік іс-шараларға бару жолы мен тұру шығындарын төлеуді де қарастыру қажет.

Құрметті депутаттар!

Мен атап өткендей, бір айдан соң, 1 қазанда, кезекті сайлау барысында Парламент Сенатының құрамы үштен бірге жаңаратын болады.

Бүгін мен өкілеттілік мерзімдері аяқталатын сенаторларға кәсібилігі мен белсенді жұмыстары үшін алғыс айтқым келеді.

Қазақстан Парламенті — құқықтық мемлекет негіздерінің бірі, біздің қоғамымыздағы тұрақтылықтың, бейбітшілік пен келісімнің берік тіректерінің бірі.

Баршаңызды IV сессия жұмысының басталуымен тағы да құттықтаймын. Мемлекет пен Қазақстан халқының игілігі үшін жемісті заң шығарушылық жұмыстар тілеймін!

ШЫҰ Мемлекет басшылары кеңесінің отырысында сөйлеген сөзі

Тәжікстан Республикасы, Душанбе қаласы, 2014 жылдың 12 қыркүйегі

Құрметті мемлекеттер басшылары!

Ханымдар мен мырзалар!

Әлем алдында жаңа тегеуріндер мен қатерлер пайда болып отырғанын бәріміз де білеміз. Тұрақсыздықтың өршуі Шанхай ынтымақтастық ұйымының қажеттілігін тағы да көрсетіп отыр. Мұндай жағдайларда ШЫҰ-ның рөлі мен беделі арта түседі, оның өзге халықаралық ұйымдармен өзара іс-қимылы ұлғаяды.

Біз ШЫҰ мен АӨСШК хатшылықтары арасында Меморандумға қол қойылуын қуаттаймыз, Еуразия экономикалық комиссиясымен тұрақты байланыс орнатылуын қолдаймыз.

Бүгін Ұйымның күн тәртібінде ШЫҰ-ның 2025 жылға дейінгі дамуының стратегиясын әзірлеу мәселесі тұр. Соның қабылдануы арқылы Ұйымды одан әрі нығайтудың айқын бағдары мен келешегі айқындалады.

ШЫҰ-ға мүше мемлекеттер мәртебесін берудің тәртібі мен Өтініш беруші мемлекеттердің мәртебелері туралы меморандумның бекітілуі осы бағыттағы алғашқы қадам болады.

ШЫҰ-ның дамуы мен жаңа мүшелердің қабылдануы оның негізін қалайтын қағидаттар арнасында жүруі тиіс, солардың бірі ашықтық болып табылады.

Бүгін екі мемлекет — Үндістан мен Пәкстан мүшелікке өздерінің ресми өтініштерін берді. Олар мұндай шешімге алғашқы үміткерлер бола алар еді деп ойлаймын.

ШЫҰ қызметінің тиімділігін арттыру орайында Қазақстан мынадай мәселелерге ерекше назар аударады.

Біріншіден, қауіпсіздік саласындағы ынтымақтастықты тереңдету маңызды басымдықтардың қатарында қала береді. Шекара мәселелері жөніндегі ынтымақтастық пен өзара іс-қимыл туралы келісімге мейлінше тез қол қойылу ШЫҰ-ға мүше мемлекеттер арасында шекара ауданындағы сенім шараларын нығайтуға қызмет етеді.

Астана Өңірлік антитеррористік құрылымның (ӨАТҚ) қызметін одан әрі жетілдіру үшін күш-жігерді біріктіруге ықпал етуге әзір. Бұл үдеріс жан-жақты ойластырылған әрі барлық тараптардың мүдделерін ескеретін болуы тиіс.

Киберқатерлерге қарсы іс-қимыл саласындағы белсенді ықпалдастықты жалғастыру маңызды. Қазақстан БҰҰ шеңберінде халықаралық ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласында жұмыс істеудің ережелерін ілгерілетуді жақтайды.

Екіншіден, ШЫҰ-ның Іскерлік кеңесі мен Банкаралық бірлестігінің жұмысын жандандыру қажет. Олардың тиімділігінің көрсеткіші өзара тиімді бірлескен жобаларды іске асыру болуы тиіс.

Үшіншіден, ШЫҰ энергетикалық клубының жұмыс істей бастауы жаңа леп болып табылады. Қазақстан клубтың алғашқы төрағасы ретінде Жоғары деңгейдегі топтың отырысын ұйымдастырды. Тараптардың алдағы осы жылдың қарашасында Астанада өтетін «Қалпына келетін энергияны дамыту мен пайдаланудың перспективалары» конференциясына белсене қатысатындығына үміттенеміз.

Астанада «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмесі өтетіні белгілі. Оның тақырыбы — «Жаңа энергия». Біз сіздерді, құрметті әріптестер, қатысуға шақырамыз, әрі біздің осы мәселе жөніндегі конференциямыз нақ ЭКСПО-ны өткізу тақырыбы жөнінде болады.

Төртіншіден, бақылаушы және серіктес мемлекеттермен ШЫҰ диалогы бойынша өзара іс-қимылды тереңдету тиісті назар аударуға лайық. Ұлттық үйлестірушілердің

бақылаушы-мемлекеттер өкілдерімен кездесу тетігін ШЫҰ-ның Үйлестіру кеңесі етіп өзгертуді ұсынамыз.

Ханымдар мен мырзалар!

Аумақтық және өңірлік жанжалдарды реттеу жөніндегі ынтымақтастықтың тетіктерін құру идеясының қазіргі заманға лайықтылығы әрі сұранысқа ие екендігі айқын.

ШЫҰ аясындағы тағы бір мәселенің (су мәселесінің) практикалық шарасы біз ұсынып отырған ШЫҰ-ның Су комитеті бола алар еді.

ШЫҰ Хатшылығы мен Аралды құтқарудың халықаралық қоры Атқару комитетінің арасындағы серіктестік қатынастар орнату туралы бастама қолдауға лайықты.

Құрметті әріптестер!

Таяуда болып өткен президенттік сайлаудан кейін Ауғанстан дамудың шешуші кезеңіне қадам басты. Тұрақтылықты қамтамасыз ету мен ішкі ауғандық конструктивті диалогты жолға қою кезек күттірмейтін міндеттердің қатарында қала береді. Ауғанстанның проблемаларын шешудің кілті ауған халқы мен оның заңды өкілі ретінде Үкіметтің өз қолында. Ал біз үшін Ауғанстанның экономикасын қалпына келтіруге ықпал ету басым мәселе болып қалады.

Иран мен Батыстың арасындағы диалогты ілгерілету жөніндегі көпжақты күш-жігерді қуаттаймыз. 2014 жылдың қарашасына дейін Тегеран мен «алтылық» елдері Иран ядролық проблемасы бойынша бәрін тегіс қамтитын және ұзақ мерзімді келісімге қол жеткізеді, мұның өзі бұл елді де Шанхай ынтымақтастық ұйымына мүшелікке кандидат етіп қабылдау үшін мүмкіндіктер ашады деп үміттенеміз.

Украинадағы жағдай біздің бәріміздің де шын алаңдаушылығымызды тудырып отыр. Дағдарыстың ауқымы мен әсері көптен бері-ақ бұл елдің ауқымынан шығып кетті. Шығыс Украинадағы ахуал шұғыл шаралар мен іс-әрекеттерді талап етеді. Осы жылдың 26 тамызында болып өткен Минск кездесуінің маңыздылығын атап айтқан жөн. Ресей Президенті ұсынған жанжалды реттеудің қадам бойынша жоспары дағдарысты бейбіт шешу жолындағы маңызды құжат болды. Осы құжаттардың әрібін сақтауға шақырамыз.

Ігі ерік-жігер мен тараптардың конструктивті көзқарасы Байланыс тобының 2014 жылғы 5 қыркүйектегі бейбіт хаттамасының аясында нақты шараларды жүзеге асыруға ықпал етеді деп үміттенеміз.

Таяу Шығыста да ахуал күрделі қалпында қалуда. Сирия, Ливия, Ирак, Палестина-Израиль жанжалы тұрақсыздықтың бақыланбайтын ошағына айналып отыр. Өңір терроризм ұйығына тартылған. Бұзылған элементтер тек өңірлік қана емес, сонымен бірге тұтасымен халықаралық қауіпсіздікке де тікелей қауіп төндіреді. Бұл елдердегі дағдарыс жағдайларының елеулі гуманитарлық зардаптары көзге көрініп тұр.

Ханымдар мен мырзалар!

Құрметті әріптестер!

Берік күш-жігер, бірлік, Шанхай рухына берілгендік біздің жан-жақты ынтымақтастығымыздың өзара тиімді формуласын әзірлеу үшін сенімді іргетас боларына сенемін.

Сөзімнің соңында Владимир Владимирович Путинді алда тұрған Шанхай ынтымақтастық ұйымына төрағалығымен құттықтағым келеді. Ресей тарапына осы лауазымда табысты да жемісті қызмет тілеймін.

Оның мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес, Қазақстанның ШЫҰ-ны нығайту мен дамыту жөніндегі бірлескен жұмысқа дайын екендігін растаймын.

Көңіл қойғандарыңыз үшін рахмет.

«Мерейлі отбасы» ұлттық байқауының жеңімпаздарын марапаттау рәсімінде сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2014 жылдың 19 қыркүйегі

Қымбатты отандастар!

Баршаңызды елімізде тұңғыш рет ұйымдастырылған «Мерейлі отбасы» байқауымен құттықтаймын. Менің жарлығыммен қыркүйектің екінші жексенбісі былтыр «Отбасы күні» мерекесі болып белгіленді. Бақытты балалық шақ пен алаңсыз қарттық, әрбір шаңырақтың шаттығы — «Қазақстан-2050» стратегиясының ең басты мақсаттарының бірі.

Отбасы — береке-бірліктің қайнар көзі. Отбасының бірлігі — Отанның бірлігі, ағайынның татулығы — Атамекеннің тұтастығы. Біз жас ұрпақтың білімді, дені сау болуы, әрбір некенің мызғымас берік болуы, қарттардың зейнетті өмір кешуі үшін барлық жағдайды жасап келеміз. Бұл демографиялық ахуалға оң әсерін тигізуде.

Тәуелсіздік кезеңінде елімізде 6 млн-нан астам сәби дүниеге келді. Соңғы жылдары халқымыздың саны 14,8 млн-нан 17 млн-ға артты. Тек өткен 1 жылдың өзінде 254 мың адамға көбейдік. Салыстыру үшін айтар болсақ, бұл тұтас Қостанай қаласының халық санымен пара-пар. Статистика бойынша елімізде әрбір 90 секунд сайын дүние есігін жаңадан ашқан сәбидің іңгәлағаны естіледі.

Соңғы 20 жылда елімізде 1 мың білім ордасы мен 800 денсаулық сақтау нысаны салынды. Бұрын-соңды Қазақстанда ешқашан жасалмаған күрделі операциялар қолға алынды. Соның нәтижесінде ел азаматтарының орташа өмір ұзақтығы 70 жастан асты.

Біз әлемдегі ең жас халықтардың біріміз. Ел тұрғындарының орташа жасы — 26. АҚШ-та бұл көрсеткіш — 36, Еуропалық Одақта — 41 жас. Барлық көрсеткіштер бойынша біз — өсіп, өркендеп келе жатқан жас елміз. Бұл біздің кезінде дұрыс таңдау жасағанымыздың, қазір дұрыс бағытқа бет алғанымыздың айқын көрінісі.

Қымбатты қазақстандықтар!

Салтанатты рәсімге қатысушылар!

Мен сіздерді «Мерейлі отбасы» тұңғыш жалпыұлттық байқауының табысты аяқталуымен құттықтаймын! Бұл барлық 17 млн қазақстандықтардың ортақ салтанаты!

Біздің еліміз — бәріміз бірге біртұтас отбасы ретінде құрып жатқан бейбітшілік пен келісімнің зәулім де берік шаңырағы. Біздің балаларымыз, немерелеріміз және барлық келер ұрпақ қауіпсіз, молшылықта және әл-ауқатты өмір сүруі үшін оны ғасырларға арнап тұрғыздық. Әркімнің басында баспанасы болу, оқу, денсаулығын сақтау, лайықты жұмыс істеу, дастарқанында ыстық нан болу мүмкіндігін жасадық. Бұл — халықта болуы мүмкін ең қымбат дүниелер!

Бүгінгі мерекенің терең мәні бар.

Біріншіден, жердегі өркениеттің бүкіл хронологиясы — кез келген қоғамның негізі ретіндегі Адамзат Отбасының Ұлы тарихы.

Екіншіден, отбасы — өте ұлы құндылық. Мыңжылдықтар мен ғасырлардан бері отбасы әрбір қоғамның ұрпақтан-ұрпаққа жалғасқан моральдық салттардың, ұлттық дәстүрлердің сақтаушысы болып табылады.

Үшіншіден, отбасы — өз халқыңа, оның мәдениеті мен тұрмысына деген сүйіспеншіліктің сарқылмас қайнар көзі. Ол ата-аналар, балалар мен немерелер бақытының призмасы арқылы өтетін патриотизм мен Отанның өркендеуіне деген мәңгілік қамқорлықтың қайнар көзі. Сол ұрпақтардың ғасырлық өзара байланысы.

Төртіншіден, ХХІ ғасырда жаһандану дәуірі отбасы мен бақытты неке құндылықтарын прогрестің маңызды шарттарына айналдырады. Оны қазіргі заманғы әлемнің барлық табысты елдерінің тәжірибелері айғақтайды.

Қымбатты достар!

«Қазақстан–2050» стратегиясында біз әлемнің ең дамыған 30 елінің қатарына ену жөнінде орасан зор мақсат қойдық. Бұл тек іс-қимыл жоспары ғана емес. Біз ел болашағының, әрбір отбасы болашағының бағдарын көрсетіп отырмыз.

ХХІ ғасырдың ортасында отбасыларының басым көпшілігі тыныштық пен молшылықта өмір сүрген елдер ең дамыған мемлекеттер болып шықпақ. Олар балаларын тәрбиелеп, сапалы білім беріп, аға буынға қамқорлық танытып, саламатты өмір салтын ұстанбақ.

Қазақстанды жасампаздықпен нығайта отырып, қысқа мерзімде орасан зор жұмыстар тындырдық. Біз елді өзгерттік, бүгінде көзқарастары мен болашаққа ұмтылыстары жаңаша мүлде жаңа буын өсіп келеді.

Тәуелсіздік жылдары ішінде, қиындықтар мен жаһандық дағдарыстарға қарамастан, қазақстандықтар табысы 16 еседен астамға артты.

Мемлекеттің білім беру мен денсаулық сақтауға қаржылай шығындары 10 есеге ұлғайды.

Біз қазақстандықтардың сенімді жұмысы және лайықты еңбекақылары болуы үшін индустрияландыруды жүргізудеміз, жаңа кәсіпорындар салудамыз.

Шағын және орта бизнеске қолдау жасау арқылы өз істерін жүргізіп жатқан жүздеген мың қазақстандық отбасы үшін жаңа мүмкіндік ашудамыз.

Біз тұрғын үй құрылысы бағдарламасын жүзеге асырып жатырмыз. Бүгінде Қазақстанда жыл сайын шамамен 6 млн шаршы метр тұрғын үй іске қосылады.

Бұл — лайықты атап көрсетерлік сандар. Оның үстіне, ХХІ ғасырда әлем бұрынғыдан бетер күрделене түсуде. Онда не болып жатқанын өздеріңіз қараңыздар! Көптеген елдердің экономика мен мәдениетке мұршалары да жетпей жатыр! Өйткені, онда ең бастысы — бейбітшілік, келісім мен қауіпсіздік жоқ!

БҰҰ-ның бағалауынша, әлемде 100 млн-нан астам баспанасыз бар. 12 млрд бала баспанасыз өмір сүруде. 1,5 млн адам электр қуаты, су құбыры мен канализациясы жоқ лашықтарда өмір сүруде.

Ал бізде соңғы жылдары жүздеген мың отбасы өздерінің тұрғын үй жағдайларын жақсартты. Осының бәрі біздің тек өз азаматтарымыздың әл-ауқаты туралы ғана ойлап, дұрыс бағыт таңдағанымыздың және бәрін де дұрыс жасап жатқандығымыздың ең бір сенімді дәлелі.

Біз бұл жұмыстарды жалғастыра беретін боламыз. Біздің табысты алға басу формуламыз әр отбасының әл-ауқаты — ол бүкіл Қазақстанның өркендеуі мен табысы деп аталатын қарапайым ақиқатқа негізделген.

Құрметті отандастар!

Бүгінде бізге отбасын нығайтуда, ана мен баланы қорғауда, қарттықты лайықты қамтамасыз етуде неғұрлым тиімді мемлекеттік саясат қажет. Біз құрып жатқан Жалпыға ортақ еңбек қоғамы Жалпыға ортақ әлеуметтік жауапкершілік қоғамы болуы тиіс. Әлеуметтік әл-ауқаттың көптеген көрсеткіштері бойынша Қазақстандағы жағдайдың өзгелерге, тіпті әлемнің ең дамыған елдеріне қарағанда, біршама жақсы болу фактісі біздің тыныштануымызға негіз болмауы керек.

Өкінішке қарай, қоғамда орын алып отырған кейбір қолайсыз фактілерді де көзден таса қылуға болмайды. Әңгіме жыл сайын шамамен мың жарымдай қазақстандық балалардың жетімдікке душар болатыны жөнінде болып отыр. Бүгінде Қазақстанда күтімсіз қалған 34 мыңдай жетім бала мен басқа да балалар бар. Көбінің ата-аналары тірі. 149 мыңдай баланың даму мүмкіндіктері шектеулі, біздің қолдауымызға зәру. 7 мыңнан астам егде жастағы адам қарттар үйінде тұрады, ал олардың көпшілігінің дендері сау және табысты балалары бар. Туған балаларын немесе ата-аналарын тастап кету жағдайын қоғам ұятты көрініс ретінде бағалауы керек.

Бұл — біздің жанымызға жат құбылыс. Халқымыз әкені асқар тауға балаған, алдын кесіп өтпеген. «Жұмақ — ананың табанының астында» деп, анасын сыйлаған. «Бала — бауыр етің» деп, ұрпағына айрықша қамқорлықпен қараған. Біз қандай жаугершілік заманның өзінде жетімін жылатпаған, жесірін қаңғытпаған елміз. Ата-анасын қарттар үйіне тапсыратын қатігез ұрпақ пен баласынан жеритін көкек ана бізде ешқашан болмаған. Бұл — біздің дәстүрімізге қайшы, салтымызда жоқ әрекет.

Жастық шақта ата-анаға не көрсетсең, қартайғанда ұрпағыңнан соны көресің. Бұл — халқымыздың өмірлік қағидасы, ғасырлар бойы мызғымаған отбасылық құндылықтарының негізі. Ата-анаға құрметпен қарап, алаңсыз қарттық сыйлау, ұрпаққа қамқорлық жасау — әрбір адамның қасиетті борышы.

Бізді халық арасында нашақорлық пен алкоголизмнің тарау деңгейі, ВИЧ инфекциясын жұқтырғандар саны алаңдатпай қала алмайды. Бүгінде жастар бойында моральдық-өнегелілік және рухани құндылықтарды қалыптастыру көкейкесті проблема болып отыр. Тіпті жайлы деген отбасылардың балалары мен жеткіншектері де күмәнді жалған діни ағымдар ықпалына түсіп кетіп жатады.

Бұл — уақыттың сын-қатері. Сондықтан олар мемлекет пен қоғамнан жүйелі шаралар қабылдауды талап етеді.

Бірінші. Қазақстан Республикасында 2015–2020 жылдарға дейінгі отбасылық қарым-қатынастарды, моральдық-этикалық және рухани өнегелілік құндылықтарды нығайту жөніндегі іс-шаралардың жалпыұлттық жоспарын әзірлеу қажет. Ол қоғамдық бірлестіктердің, БАҚ-тың қатысуымен жұмыстың бүкіл кешенін қарастыруы тиіс. Президент Әкімшілігі мен Үкіметке 2 ай мерзімде ұсыныс енгізуді тапсырамын.

Екінші. Президент жанындағы Әйелдер ісі және отбасылық-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия осы маңызды жұмыстың басты ойлау орталығы мен жан дүниесіне айналуы тиіс. Комиссия құрамын нығайтып, оның жұмысына азаматтық қоғамның беделді өкілдерін қосымша тарту қажет. Осы мәселені ойластыруды Президент Әкімшілігіне тапсырамын.

Үшінші. Отбасылық-некелік қатынастар, бала құқықтары, бала тәрбиелеудегі ата-аналар жауапкершілігін арттыру, қартайған ата-аналарды көмелеттік жастағы балалармен қамтамасыз ету туралы заңнамалық базаны одан әрі дамыту.

Қарт адамдар жұмысқа тұрғанда, жасына байланысты қысым көрсетудің басқа да түрлерінен қорғаудың заңнамалық тетіктерін енгізу мәселесін қарастыру керек.

Жетім балаларды асырап алған және тәрбиелеп отырған азаматтар үшін қолайлы құқықтық ортаны күшейту қажет. Мұндай отбасылар мемлекет пен қоғамдық бірлестіктердің жан-жақты көмек көрсететін нысанына айналуы тиіс.

Жыл сайын жетімдер үйлерінен балаларды асырап алатын адамдар санының өсіп келе жатқаны қуантады. Отбасындағы патронаждық тәрбие, күтім мен қамқорлыққа алу тәжірибесін кеңейту үшін заңнамалық негізді нығайту қажет. Көптеген елдерде қамқорлықсыз қалған балаларды уақытша орналастыратын «қонақжай отбасылар» тәжірибесі бар. Біз де осы тәжірибені ескеруіміз керек.

Төртінші. Отбасын, ананы, баланы және адамдардың қарттығын лайықты қамтамасыз етуді қолдау инфрақұрылымын жоспарлы түрде дамыту. Бірінші кезекте қоғамдық негізде Бала құқы жөніндегі уәкіл институтын құру мәселесін қарастыруды тапсырамын.

Қамқорлықсыз қалған жетім балалардың бірегей жалпыұлттық мәліметтер базасын қалыптастыру қажет.

Жас отбасыларға, жалғыз басты аналарға, балаларға, қарт адамдарға жан-жақты ықпал жасау жөнінен мемлекет-жеке меншік әріптестігі негізінде жұмыс істейтін институттар желісін дамыту қажет.

Бүгінде біздің елімізде жаңа босанған аналар үшін — «Аналар үйі» дағдарыстық орталықтар желісін құру тәжірибесі бар. Осы бастаманы қолдау қажет.

Мүмкіндігі шектеулі балаларға арналған мекемелерді дамыту — айрықша мәселе. Үкімет пен өңір әкімдері алдына 2015 жыл ішінде мүгедек балаларға арналған арнаулы мектептерді мультимедиялық оқыту құралдарымен, интерактивті тақталармен 100% жарақтандыруды қамтамасыз етуді тапсырамын.

Бесінші. Отбасылық-өнегелік құндылықтарды нығайту жөніндегі ақпараттық жұмыстарды күшейту қажет.

Қоғамда маскүнемдік пен алкоголизм, темекі шегу мен нашақорлық, отбасылық борышқа жауапсыз қарау, үлкендерді сыйламау сияқты теріс көріністерге тезбестік ахуалын үнемі тудырып отыру маңызды.

Барлық БАҚ-тарды осы жұмысқа белсенді қосылуға, нағыз ынтымақты және топтасқан отбасылар үлгілерін кеңінен көрсетуге шақырамын.

Бүгінде мемлекет адал да лайықты еңбек үшін барынша қолайлы жағдайлар жасауда. Бұл әр отбасы тұрақтылығының өзегі. Бізде жұмыспен қамту әлемдегі ең үздік көрсеткіштердің қатарында.

Біздің «Қазақстан–2050» стратегиямыздың нақ ортасында — еңбек адамы тұр. Олар нақты іспен — фермерлікпен айналысушылар, үй салушылар, автомобиль құрастырушылар, балаларды оқытып, науқастарды құтқарушылар, астық өсірушілер — басқалардан әлдеқайда бақыттырақ. Тек өзіңнің адал еңбегіңмен тапқаның ғана пайдаға асады. Оның бәрі ғылыммен дәлелденген. Болашақ өз жұмысына, инновацияларға, индустрияландыруға берілген патриоттарға тиесілі екеніне сенімдімін.

Біздің жеріміз ұлан-ғайыр әрі кең байтақ. Ал халқымыз меймандос және ізетті. Ел-жұрт қонаққа баруды, сауда жасауды, жаңа жұмыс іздеуді қалайды. Сондықтан біз жаңа жолдар салудамыз. Біз 40 мың шақырымнан астам автожол, 2,5 мың шақырымнан астам теміржол салдық.

Бұл жұмыс жалғаса беретін болады. Біз ешқашан бұлайша жол салған емеспіз. Мұның бәрі қазақстандықтардың бір-бірімен тығыз араласуы үшін, жол жүріп, сауда жасауы үшін салынуда. Бірде-бір өңір Астанадан алыс болмауы үшін, Қазақстан әрбір отбасы мен әрбір азамат үшін барлық ғасырда да туған шаңыраққа және жайлы мекенге айналуы үшін жасалуда.

Қымбатты отандастар!

«Атадан ұл туса игі, ата жолын құса игі», — дейді халқымыз. Әулеттің ізгілікті жолын жалғастырған ұрпақ — ең мерейлі ұрпақ. Бүгін бір ғана отбасы жеңімпаз атанбайды. 16 аймақтық байқаудан үздік шыққан әулеттердің қай-қайсысы да еліміздегі ең мерейлі отбасылар, барша Қазақстанның мақтанышы.

Мен аймақтарды жиі аралаймын. Жақында ғана бірнеше облыста іссапармен болып қайттым. Өңірлерде жаңа жұмыс орындары ашылып, халықтың әл ауқаты көтеріліп, тіршілік қайнап жатыр.

Осының бәрі елдегі тұрақтылық пен тыныштықтың арқасында жасалуда. Шаңырақтағы жарастық та тек қана сыйластық пен татулық арқылы орнайды.

«Қазақстан–2050» стратегиясының аясында біз осындай отбасылық құндылықтарды нығайтып, дәріптей түсетін боламыз.

Мерейіміз әрдайым үстем болсын! Еліміз даму көгінде жарқырап, жайнай берсін! Басымыз аман, бауырымыз бүтін болсын!

Құрметті қазақстандықтар!

Бүгін біз тұңғыш «Мерейлі отбасы» жалпыұлттық байқауының финалына қатысу үшін жиналып отырмыз.

Байқау жақын-жуыққа деген зор сүйіспеншілік пен қамқорлық туралы, өмірдің қиындықтарын жеңе білу туралы, лайықты еңбек етіп, отбасы абыройын құрметтеу туралы әдемі де өмірлік хикаяларды таныстырды.

Байқауға 15 этностың және 34 интернационалды отбасының өкілдері қатысты. Олар Қазақстандағы түрлі кәсіптің иелері — мұғалімдер, дәрігерлер, өрт сөндірушілер, спортшылар, полицейлер, ғалымдар, фермерлер, энергетиктер, мұнайшылар, теміржолшылар, мәдениет қайраткерлері.

Әр отбасының тарихы — Қазақстандағы тұрмыс-тіршіліктің Үлкен энциклопедиясы.

Ең лайықты да құрметті отбасылар өңірлік байқаулардың жеңімпаздары атанды. Осы отбасылардың әрқайсысы туралы роман, повестер жазып, фильмдер жасауға болады.

Каспий маңы мемлекеттерінің IV саммитінде сөйлеген сөзі

Ресей Федерациясы, Астрахан қаласы, 2014 жылдың 29 қыркүйегі

Құрметті әріптестер!

Ханымдар мен мырзалар!

2010 жылғы Баку кездесуінен кейін біз келіссөз үдерісінде қатты ілгеріледік.

Каспий теңізінің күрделі тақырыбын талқылау ерекше достық, өзара түсіністік пен әріптестік рухында өтуде. Осыдан жыл бұрын біз тек осылай ғана Қауіпсіздік саласындағы ынтымақтастық туралы келісімге қол қоюға шыға алдық. Бұл біздің елдеріміздің Каспий теңізінде тұрақтылық пен қауіпсіздікті нығайту мәселелерінің кең шеңбері бойынша өзара іс-қимылды ұлғайтуы үшін берік негіз қалады.

Бүгін гидрогеология, биоресурстарды қорғау, төтенше жағдайларға әрекет ету саласындағы келісімге қол қою жоспарлануда. Бұл маңызды салалар, ынтымақтастық үшін жаңа мүмкіндіктер.

Біз сондай-ақ бүгін саяси мәлімдеме қабылдаймыз, ол таяу келешекке арналған бұдан былайғы келіссөздер үшін бағдар болуы тиіс. Бұл мәлімдемеде біз маңызды қағидаттарды бекітеміз. Олар біздің барлық жұмысымыздың басты мақсаты — Каспий теңізінің құқықтық мәртебесі туралы конвенцияға қол қоюға қол жеткізуге бағытталған.

Біз таяу уақытта осындай құжаттың қабылдануына шығып, Каспий өңірінде ынтымақтастық пен тату көршілікті тереңдету үшін берік құқықтық іргетас қалаймыз деп үміттенемін.

«Каспий бестігінің» жалпы көңіл ауаны — конструктивтілік, келісімдерге баруға дайындық.

Біз — көршілерміз, осымен бәрі де айтылған. Бізге қазіргі заманның тегеуріндеріне тек бірлесе жауап беруден, тұрақты дамуды ұтымды қамтамасыз етуден, біздің халықтарымыздың әл-ауқатын арттырудан өзге жол жоқ.

Құрметті әріптестер!

Ханымдар мен мырзалар!

Біз Каспий теңізінде әділ құқықтық режим орнатуға жақынбыз. Бұл біздің елдеріміздің арасындағы қарым-қатынастарға үлкен перспективалар ашады.

Каспий — бұл теңіздей мүмкіндіктер екенін түсінуіміз керек. Осыған байланысты ол мүмкіндіктер жөніндегі өз пайымдауымды бөлісуге рұқсат етіңіздер.

Біріншіден, біздің ынтымақтастығымыздың салмақты бөлігі сауда-экономикалық байланыстар болуы тиіс. Біз саммиттің қарсаңында Каспий маңы өңірі елдері іскерлік топтарының бесжақты форумын өткізуді қуаттаймыз. Бұл өте маңызды! Мұндай алаң бизнес өкілдері арасындағы өзара тиімді экономикалық байланыстарды жолға қоюдың маңызды нысандарының бірі болып табылады, біздің барлық саудамыз тап солар арқылы өтеді.

Екіншіден, әлемдік нарықтың қазіргі ахуалын ескере отырып, біздің елдеріміздің экономикаларын жақындастыру мүмкіндігін қарастыруға және өзара сауданы арттыруға болады. Сонымен бірге, Каспийдің құқықтық мәртебесін реттеуге дейін де экономикалық өзара іс-қимыл үшін негіз қалауға болады. «Каспий еркін сауда аймағын» құру туралы ұсынысты қарауды ұсынамын. Бұл мәселе біздің елдеріміздің деңгейінде нақтылай талқылау үшін алғашқылардың бірі бола алады.

Үшіншіден, бүгінгі саммиттің маңызды жетістігі деп халықаралық құқықтың жалпыға танылған нормалары мен қағидаттары негізінде Каспий теңізінен өзге

теңіздерге, Әлемдік мұхитқа және кері қарай еркін қолжетімділік туралы қағидатты келісуді есептеймін.

Мен не туралы айтқым келеді? Бүгінгі таңда Қазақстанда «Солтүстік-Оңтүстік», ТРАСЕКА, «Ляньюнган (Қытай) – Қорғас – Ақтау кемежайы (Каспий теңізінде)» дамыған транзиттік маршруттар желісі жұмыс істейді.

«Батыс Қытай – Батыс Еуропа» автокөлік дәлізін салу аяқталуға жақын. Осы жылдың ауқымында біз (Қазақстан, Түрікменстан, Иран) Қазақстан мен Түрікменстаннан Иранға дейін баратын темір жолды ақыр аяғына дейін түйістірмекпіз.

Біз ел аумағын аса ірі еуразиялық іскерлік транзиттік хабқа айналдыру үшін барлық қажетті жағдайларды жасаймыз. Қазақстан арқылы ашылып жатқан маршруттарды ескере отырып, біз оларды тауарларды Каспий маңы мемлекеттерінен өзге, ең алдымен Қытайдың және Тынық мұхитына дейінгі елдердің нарықтарына дейін жеткізу үшін транзиттік көпір ретінде пайдалануды ұсынамыз.

Біздің елдеріміздің үкіметтері осы мақсатта үкіметаралық келісімдерге қол қою мүмкіндіктерін қарастыра алады. Біздің көзқарасымызша, бұл барлық тараптарға да өзара пайда алып келеді.

Төртіншіден, Каспийдің ресурстарын өндірістік игеру биологиялық ресурстар мен биологиялық теңгерімділікті сақтау мәселесін көкейкестілендіреді. Біздің міндетіміз тек қана теңізді бөлу емес, оның таңғажайып экологиялық жүйесін қорғау да болып табылады. Бұл біздің болашақ ұрпақтар алдындағы жауапкершілігіміз.

Бүгінде экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласында елеулі келісім-құқықтық база қалыптасқан. Каспийдің теңіздік ортасын қорғау жөнінде бірқатар негіздемелік хаттамаларға қол қойылды. Осы үдерісті дамыту орайында бекіре тұқымдас балықтарды аулауға тыйымның сақталуын бақылау тетігін ойластыру қажет. Мен Баку кездесуінде де Каспийде балықтың бағалы тұқымдарының басын қалпына келтіру үшін мораторий жариялауды ұсынған болатынымын, олар соңғы жылдары күрт азайып кетті.

Біз «Каспий бестігінің» браконьерлікпен күрес жөнінде бірлескен шаралар әзірлеуіне ерекше мән береміз.

Бесіншіден, Каспий маңы елдерінің туристік инфрақұрылымы туризмді ұйымдастыру үшін жақсы перспективалар ашады.

Қазақстанда «Кендірлі», Түрікменстанда «Авазы» туристік аймағын дамыту жөнінде жұмыс жүргізілуде. Біз тартымды курорттар Ресейде, Әзірбайжанда және Иранда да бар екенін білеміз. Біздің елдеріміздің үкіметтері ынтымақтастықтың осы бағытын мұқият зерделеулері тиіс. Бұл жастарымыздың, біздің халықтарымыздың өзара жақсы араласулары және біздің мәдениеттеріміздің жақындасуы үшін қажет болады.

Алтыншыдан, біздің қарым-қатынастарымызда мәдени-гуманитарлық салаға ерекше орын беріледі.

«Теңіздер жерлерді бөледі, алайда халықтарды біріктіреді», — дейді көне халық даналығы. Мұның өзі біздің халықтарымыздың арасында мыңдаған жылдар бойы қалыптасқан қарым-қатынастарды сипаттайды.

Бүгін Астраханда Каспий жастар саммиті өтуде, ол жастар арасындағы байланыстарды нығайтуға бағытталған. Бұл идея — дер кезінде көтерілген бастама, біз оны қолауымыз керек.

Қымбатты достар!

Бүгінгі кездесулер — Каспий маңы елдерінің игі қарым-қатынастарының куәсі. Астрахань кездесуінің қорытындылары оларды нығайтуға лайықты үлес қосатындығына сенемін. Ол үшін барлық қажетті жағдайлар мен игі ниет бар. Тек күш-жігерімізді біріктіре отырып қана біз халықтарымыздың игілігі жолында қалаған нәтижемізге жетеміз.

Көңіл қойғандарыңыз үшін рахмет.

Қазақстан мен Ресей өңіраралық ынтымақтастығының XI форумында сөйлеген сөзі

Атырау облысы, Атырау қаласы, 2014 жылғы 30 қыркүйек

Құрметті Владимир Владимирович! Құрметті форумға қатысушылар!

Мен Қазақстан-Ресей өңіраралық ынтымақтастығының XI форумына келген Ресей Федерациясы делегациясына шынайы ықыласымды білдіремін.

Дәстүрліге айналған бұл диалог алаңы өз тиімділігін дәлелдеп те үлгерді. Шара біздің үкіметтеріміздің, өңірлеріміздің, компанияларымыздың ынтымақтастығының маңызды элементі болып саналады.

Бүгінгі форумның «Көмірсутегі саласындағы инновациялар» деген атауы ерекше өзекті. Қазір бұл сала Қазақстан экономикасының маңызды құрамдас бөлігі болып табылады. Мұнай-газ өнеркәсібінің еліміздің ЖІӨ-дегі үлесі 22%-ды құрайды. Қазақстан мұнай қоры жөнінен әлемде 12-орынды иеленеді. Бұл — 4 млрд-тан астам тонна. Газ қоры бойынша біздің ел алғашқы 20 елдің қатарында. Сондықтан әлемде де, біздің елде де көмірсутегі секторын дамытатын қандай трендтер болып отырғанына көңіл аудару өте маңызды.

Бытырдан бері мұнайды тұтыну теңгерімі дамушы экономикалар жағына қарай ауды. Дамушы елдердегі мұнай тұтыну ісі тарихта бірінші рет Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы елдерінің тұтынуынан асып түсті.

Дамушы елдердегі мұнайға сұраныстың өсуі Қытайға тиесілі. Соңғы 30 жылда бұл елдің мұнайды тұтынуы 6 есеге өскен.

Осыған сәйкесінше, энергоресурстарды жеткізудің географиясы да өзгеріп келеді. Жаһандық жаңа технологиялық трендтер пайда болуда.

Бүкіл әлем, соның ішінде, біздің еліміз де бар, болашақта жеңіл өндірілетін мұнайдың азаюы проблемасымен бетпе-бет келеді. Сарапшылар саланың дамуын ауыр мұнайы бар кен орындары мен табиғи битумдарды игерумен байланыстырады. Қазір бұларды өндіру әлеуетті көлемнің 1%-нан кем.

Бірақ өндірудің дәстүрлі технологияларының тиімділігі әзірге төмен, ал өзіндік құны жоғары.

Мұнай-газ саласындағы соңғы жылдардың негізгі тренді тақтатасты кеніштерді игеру болды. Көлбеу бұрғылау мен жер қыртысын сумен жарудың заманауи технологиялары газды да, мұнайды да өндіруге мүмкіндік береді.

Қазіргі уақытта Солтүстік Америкадағы тақтатасты газды өндіру көлемі өсті. 2007 жылы АҚШ-та мұндай газ үлесі барлық өндірілген газдың 5%-зын, ал 2012 жылы шамамен 40%-ды құраған.

Капиталды көп қажет ететіндігі мен экологиялық қауіптілігі жоғары екендігіне қарамастан, оңай алынатын мұнайдың тапшылығы кезінде аталған тәсілдердің маңызы артуы мүмкін.

Бүгінде дәстүрлі көмірсутегі саласы да аралық салаларға инновацияларды енгізуді талап етеді. Ол — ғарыштық технологиялар, металлургия, машина жасау мен роботты техника, кіріктірілген есептеу қуаттылықтары.

Қазақстан мен Ресей көмірсутегі саласында, әсіресе терең және шектен тыс терең бұрғылаудың озық технологияларын өндіру мен сынау ісінде бірлесе жұмыс істеу үшін орасан зор әлеуетке ие болып отыр. Бұл біз үшін Қазақстанның да, Ресейдің де аумағын қамтитын Каспий маңы ойпатында өзекті.

Қазақстанның компаниялары ресейліктермен бірге өз өндірісінің жоғары технологиялық жабдықтарын ұсына алар еді. Сонымен қатар, мұнай мен газдың перспективалы жаңа кеніштерін анықтау үшін бірлескен геологиялық барлау жұмысын жандандыра алар едік.

Мәселен, Қазақстанда халықаралық «Еуразия» жобасы әзірленуде. Оның негізгі міндеті — тереңдіктегі геологиялық түзілістерді және Каспий өңіріндегі жер қыртысының геохимиясын зерттеу, уақыттық-кеңістіктегі модельді жасау, сондай-ақ, ресурстарды бағалау.

Қазақстан мен Ресей аумағындағы мұнайлы-газды Каспий маңы ойпатының ғаламат перспективалары халықаралық ірі компаниялардың зор қызығушылығын тудырып отыр. Ресей де осы жобаға белсене қатысушының бірі бола алар еді.

Мұнай өндіру саласы сервисінің инфрақұрылымын дамыту ісінің әлеуеті зор. Бірлескен іс-қимыл арқылы біз жер қойнауын пайдаланушылар үшін қызмет ауқымын кеңейте түскен болар едік. Ол тек көлік, логистика және құрылыс қана емес, инжинирингтік жобалау, ақпараттық технологиялар және өзге де жоғары технологиялық қызметтер.

Бұл бағытта біздің бірлескен кәсіпорындарымыз пәрменді тетік бола алады. Осының бәрінің негізінде алдыңғы буынның тәжірибесі мен озық инновацияларды белсене қолданатын кадрлардың жаңа шоғырын даярлау қажет.

Жоғары оқу орындарында, орта-кәсіби білім беру мекемелерінде мамандар дайындауды, студент алмасу салаларындағы ынтымақтастығымызды арттыру қажет. Мұнай-газ өнеркәсібінде тәжірибеден өту үшін студенттер алмасу мөлшерін ұлғайтқан жөн. Сапалы ғылымсыз елдеріміздің энергетика саласы серпінді жетістікке жете алмасы анық.

Бұл ретте ғылыми институттарымыз бірлескен зерттеулер арқылы ауыр мұнай өндірісін интенсификациялау, мұнайды тереңнен өндіру, тақтатасты мұнай, мұнай синтезін алу, балама энергетика және басқа да перспективалы бағыттармен айналысуларына болар еді.

Аталған міндеттерді ескере келгенде, көмірсутегі саласында біздің айтарлықтай алға басуымыздың керемет мүмкіндігіміз бар. Қазақстан мен Ресейдің мұндай бірлескен жұмыстарының нәтижелері «Болашақты энергиясы» деген тақырыппен Астанада өтетін «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмесінде ұсынылуы мүмкін.

Құрметті форумға қатысушылар және қонақтар!

Бірлесіп жасаған еңбегіміз, серіктестігіміздің әлеуеті екі мемлекеттің игілігі жолында алдағы барлық мақсатымызға жетуге мүмкіндік беретініне сенімдімін.

Шақыруымызды қабыл алғандарыңыз үшін сіздерге тағы да ризашылығымды білдіргім келеді.

«Самұрық–Қазына» Ұлттық әл-ауқат қорының Трансформация форумында сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2014 жылдың 6 қазаны

Құрметті форумға қатысушылар!

Ханымдар мен мырзалар!

Біз бүгін өте маңызды мәселе қарастырамыз. «Самұрық–Қазына» қоры мемлекеттің ең ірі активтерін: теміржолдарды, мұнай-газ ресурстары мен оларды тасымалдауды, телекоммуникацияларды, энергетика, атом өнеркәсібі және әлемнің он тоғыз еліне 60 бағытта қатынайтын халықаралық авиакомпанияны біріктіреді.

Қордың жиынтық активтері Қазақстанның жалпы ішкі өнімінің жартысына тең. Соңғы 3 жылда Қор компаниялары бюджетке 2,5 трлн теңге аударды.

«Самұрық–Қазына» еліміздегі ең ірі жұмыс берушілердің бірі саналады — онда 350 мыңнан астам адам жұмыс істейді.

«Самұрық–Қазына» қоры — іс жүзінде екінші ұлттық қор. Онда елдің байлығы шоғырланған, ол біздің қазіргі және болашақтағы игілігіміздің көзі болып саналады.

Трансформация бағдарламасы әлемнің жетекші қорларының тәжірибелеріне сүйенген және бірнеше мақсатты көздейді.

Біріншіден, қор компанияларының құнын ұлғайту. Екіншіден, портфельдің басқарылу тиімділігін арттыру. Үшіншіден, Үкімет, Директорлар кеңесі, Қор басқармасы, сондай-ақ Қор мен оның портфельдік компаниялары арасындағы жауапкершілікті айқын бөлу.

Біз күрделі міндеттерді шешуге кірісетінімізді айтқым келеді. Бұл бағытта ілгері озған елдер тамаша нәтижелер көрсетіп отыр.

Мәселен, сингапурлық «Temasek Holdings» трансформация нәтижесінде 2004 жылдан бастап капиталын 3 еседен астамға — 54-тен 176 млрд долларға ұлғайтты. Мемлекет активін басқаратын «Temasek Holdings» іс жүзінде жеке компания деп атап жүр. Жоғары менеджментін үкімет белгілейді, алайда мемлекет «Temasek Holdings» ешқандай жеңілдік немесе артықшылықтар бермейді. Сингапур қор биржасының жиынтық капиталының 21% «Temasek Holdings» акцияларынан құралған.

Малайзиялық «Khazanah Nasional» қоры мен Біріккен Араб Әмірліктерінің қоры «Mubadala» да трансформациялану мен жаңа стратегия таңдаудың сәтті тәжірибесін көрсетті.

Жеке меншік иелеріне қарағанда, мемлекеттің басқаруы ежелден нашарлау болып саналады. Бірақ мемлекеттік компаниялар корпоративтік және нарықтық қағидаттар негізінде басқарылатын болса, көріп отырғандарыңыздай, мәселе шешімін табады. Қытайдың мемлекеттік компаниялары біз үшін соның жарқын мысалы болады.

Орасан зор міндеттерді орындау кезінде бағдарға алуға болатын мысалдар, міне осылар.

Біз әлемдік атымызды танытып, дүние жүзілік еңбек бөлінісінде сенімді орын иеленуіміз керек.

Құрметті ханымдар мен мырзалар!

«Самұрық-Қазына» қорының алдында ұлттық ауқымдағы міндеттер тұр.

Қордың жиынтық активі бес жыл ішінде 200 млрд долларға дейін еселенуі үшін трансформация аясындағы күш-жігер, бірінші кезекте, Қор компанияларының жаңа құнын қалыптастыруға бағытталуы тиіс. Бұл реттегі өсім портфельдік компаниялардың жаңа құнын қалыптастыру есебінен жүруі қажет. Бұған өнімділікті арттыру, жоғары технологиялы және табысты жобаларға инвестициялау жолымен жетуге болады.

Сондай-ақ, 5 жылдан кейін Қордың кемінде 3 компаниясы әлемдегі ірі компаниялардың «Fortune–500» тізіміне кіруі керек.

Қазір бұл рейтингке негізінен түсімдері 5-тен 500 млрд долларға дейін құрайтын батыс компаниялары кіреді. Сонымен қатар, кейінгі кездері азиялық компаниялардың үлесі айтарлықтай өсті. Мәселен, 2003 пен 2014 жыл аралығында қытайлық компаниялардың саны 8-ден 95-ке дейін өсті, ал «CNPC» мемлекеттік мұнай корпорациясы алғашқы бестікке кірді. Тізімде ресейлік 8 компания да бар.

«Fortune–500» тізіміне кірудің негізгі өлшемдері түсім мөлшері мен қаржылық есептіліктің айқындығы болып саналады. Түсім мөлшері жөнінен Қордың кемінде екі компаниясы — «ҚазМұнайГаз» және «ҚТЖ» аталған тізімге әлден-ақ кіре алады.

Бүгінде елімізде «Самұрық-Қазына» компаниясына бәсекелес іс жүзінде жоқ, оның бәсекелестері — ірі трансұлттық компаниялары мен әлемнің мемлекеттік корпорациялары.

Біз шетелдік стратегиялық серіктес тартқан «Air Astana» ғана қазіргі кезде жаһандық нарықта лайықты бақталас бола алады. Тек сол ғана әлемдік бәсекелес-компанияларға қарағанда, капиталды пайдалану тиімділігін жоғары деңгейде көрсетіп отыр.

«Қазатомөнеркәсіп» және «Қазақстан темір жолы» да жақсы нәтижелер мен капиталды пайдалану тиімділігін көрсетуде. Бірақ Қордың басқа компаниялары, өкінішке қарай, мұндай жетістікпен мақтана алмайды. «Қазпошта», «KEGOC» тиімділігі төмен компаниялар ретінде қалып, бүгінгі таңда әлемнің осы тектес компанияларымен бәсекелесуге қауқарсыз болып отыр.

Біздің компанияларымыз әлемдік ірі ойыншылармен бір қатарда тұруы үшін Қор төмендегі міндеттерді жүзеге асыруы керек.

Бірінші. Қорға өзінің тиімділігі мен өнімділігін едәуір көтеру керек. Бұл реттегі өсім 2–3%-ды құрамауы тиіс, таяу 5 жылда 30–40%-ға секіріс жасауы керек.

Ол үшін өндіріс пен басқару технологияларына, нарықтық сараптамаға ие стратегиялық серіктестер мен инвесторларды белсенді түрде тарту қажет болады. Соның арқасында Қор компаниялары, бірінші кезекте, Кеден одағы елдерінің нарығына, сосын сыртқы нарықтарға шығып, бәсекелестікке түсуі тиіс.

Екінші. Қордың өз ғылыми-техникалық әлеуетін дамытқаны жөн. Қордың Назарбаев университеті аясында құрылған ғылыми-зерттеу орталығы — алғашқы қадам ғана. Компаниялардың өзінде зерттеу зертханаларын қалыптастырып, жетекші ғалымдар мен ғылыми орталықтарды тарту керек.

Қор компанияларының зерттеулер мен әзірленімдерге шығыстары болашақта 10 есе ұлғаюы тиіс. Өз инновацияларын, технологияларын мен жаңа өнімдерін әзірлемейінше, Қор ешқашан өнімділігін арттырып, әлемдік нарықтарға шыға алмайды.

Үшінші. «Халықтық IPO» бағдарламасын жүзеге асыруды жалғастыру керек. Әркім де өз әл-ауқатын арттыру арқылы экономиканың өсімін сезіне алуы үшін біз оған қазақстандықтарды барынша көп тартуға тиіспіз.

Акциялар бірнеше ірі әрі әбжіл инвесторлардың қолына емес, халықтың қолына тиетіндігіне сенімді болу үшін нақты ережелерді анықтау керек. Барлық үдерістердің толық айқындығы мен ақпараттың қолжетімділігі қажет.

Төртінші, «Самұрық-Қазына» қоры еліміздегі жеке сектордың дамуына үлес қосуы тиіс.

Сингапурлық «Temasek Holdings» кезінде өз алдына мемлекет активтерін басқарып қана қоймай, сондай-ақ, ел экономикасын нығайтатын өз жанынан жаңа кәсіпорындарды ашу міндетін қойған болатын. 1960-шы жылдар соңында «Temasek Holdings» шағын кеме жөндейтін «Keppel Singmarine» кәсіпорын құрып, оны әлемнің ірі кеме жасаушы компанияларына дейін дамытты. Бүгінгі күні Қор аталмыш корпорацияның тек 20%-ына ғана ие болып отыр.

Тағы бір мысал ретінде кезінде мата, күріш, автокөлік жабдықтарын саудалаған шағын компанияларды жеке индустриялық корпорацияларға айналдырған, бұрын аса бай емес әрі негізінен ауыл шаруашылығымен айналысатын ел болған Оңтүстік Кореяны айтуға болады. Бүгінде «Hyundai Group», «Samsung Group», «LG Group» сияқты компаниялар жаңа технологиялар мен өндіріс көшбасшысына айналды. Қазір «Samsung Group» акцияларының көлемі ғана Оңтүстік Корея экономикасының 17%-на тең.

«Самұрық-Қазына» қоры да жаңа салалар мен компаниялар ашып, өндірістер құрып, оларды ірілендіре алады. Белгілі бір деңгейге жеткенде Қор мұндай компаниялар құрамынан шығып, осылайша, еліміздің жеке секторын дамытуға өз үлесін қоса алар еді. Осы мәселеде «Самұрық-Қазына» қорының көшбасшылығы мен маңызды міндеті көрініс табады.

Бесінші. Шағын және орта бизнесті дамыту тағы бір ұлттық мәселенің бірі. 2050 жылға қарай шағын және орта бизнестің ЖІӨ үлесі 50%-ға жетуі тиіс. «Самұрық-Қазына» бұдан шет қалмауы керек.

Қор өзінің әрбір компаниясының айналасында шағын және орта бизнестің дамуына жағдай жасауы қажет. Трансформация осы міндетті жүзеге асыруға жағдай жасайды, өйткені, Қорда тек негізгі бизнес қана қалуы тиіс, ал қосалқы функцияларды шағын және орта бизнес атқара алады.

Құрметті ханымдар мен мырзалар!

Баяндамашылардың бірінің сөзінде трансформация үрдісіне Мемлекет басшысынан бастап елдің жоғарғы басшылық өкілдерін тарту қажеттілігі атап өтілді.

Мен мұны елдің табысты индустриялануының және әлемдегі дамыған 30 мемлекет қатарына кіруінің негізгі шарты деп санаймын.

Сондықтан Президент бұл мәселемен тікелей айналысатын болады. Алайда бұл да жеткіліксіз, өйткені Қорға мемлекет игілігіне жұмыс істегісі келетін жастарды тарту да маңызды фактор болып саналады. Мұндай қызметкерлерді басқа өлшемдермен емес, білімі мен тәжірибесіне сәйкес қызмет барасында ілгерілетуді қамтамасыз ету қажет.

Бізде уақытпен үндескен нақты жұмыс жоспары болуы тиіс.

Қай жерде үрдіс тоқтап қалғанын тікелей біліп, тиісті шара қабылдап отыру үшін Премьер-министрдің тәуелсіз мониторинг ұйымдастыруын тапсырамын.

Бүгін баршамыз үшін маңызды күн — біз трансформацияны іске қосамыз және оны жүзеге асыруға белді бекем будық, бұл үшін қажетті мүмкіндіктердің бәрі бар.

«Азия-Еуропа» форумының Х саммитінде сөйлеген сөзі

Италия Республикасы, Милан қаласы, 2014 жылдың 16 қазаны

Құрметті Төраға!

Құрметті саммитке қатысушылар!

Біздің еліміздің Азия және Еуропа форумының толыққанды мүшесі болуына көрсеткен құрметтеріңіз үшін алғысымды білдіремін.

Қазіргі заманғы тегеуріндер мен қауіп-қатерлерге бірлесе отырып жауап іздестіру міндеті Еуропа мен Азия мемлекеттерін бірлескен күн тәртібіне жетелейді. Дағдарысты еңсерудің ең тиімді жолы біздің құрлығымыздың интеграциялық әлеуетін жүзеге асыру болуы тиіс екендігіне сенімдімін.

Бүгінде Азия мен Еуропа мемлекеттері бірлесе отырып әлемдік өнімнің 50%-дан астамын өндіреді. Жер беті халқының үштен екісі осында тұрады. Таяудағы онжылдықтарда Азия мен Еуропаның өзара іс-қимылы дамудың ғаламдық трендтерін айқындайтын болады.

Сіздермен Еуразия құрлығындағы ынтымақтастықтың перспективалары туралы өз пайымдауымды бөліскім келеді.

Біріншіден, жаһандану мен экономикалардың өсіп бара жатқан өзара тәуелділігі әлемге халықаралық ынтымақтастықтың парадигмаларын алмастыруды талап етеді. Біз протекционистік кедергілерді жою, нарықтарды ашу және өзара сауданы арттыру мәселелерінде практикалық іс-әрекеттерге көшуге тиіспіз.

Қазақстан нарық пен шетелдік инвесторлардың жұмысына қолжетімділіктің жаңа ынталандырулар пакетін қабылдады. Инвесторлар корпоративтік түтін салығы мен жер салығын төлеуден 10 жылға босатылды. Бизнеске рұқсат беруші органдар тарапынан салмақ қысқартылды. Салық заңнамасының тұрақтылығына кепілдік берілді. Үкімет инвесторлардың капиталдық шығынының 30%-на дейінгі өтемақысын қамтамасыз етеді. Қазақстан тұтас бірқатар елдер үшін визалық талаптарды алып тастады.

Біздің еліміз таяу уақытта Дүниежүзілік сауда ұйымына кіруге ниетті. «Азия-Еуропа» форумына мүше елдер тарапынан қолдауға үміт артамыз.

Екіншіден, әлембұрынғыша жаһандық қаржы архитектурасын трансформациялауға мұқтаж, мен мұны әлемдік қауымдастыққа әлденеше рет ұсынғанмын.

Қаржы секторы жаһандық деңгейде де, ұлттық деңгейде де нақты өндірістен қол үзіп дамуы мүмкін емес. Сондықтан қаржы секторындағы қиғаштықтарды еңсеру үшін күшті саяси ерік-жігер, сондай-ақ батыл іс-шаралар кешені қажет.

Капиталдың халықаралық қозғалысын реттеудің ұтымды моделін әзірлеудің қажеттілігі пісіп-жетілді. Қаржылық операциялардың жылдамдығы мен үздіксіздігі жаңа қаржылық жалғастырушы көпірлердің қажеттілігін талап етеді.

Алматы өңірлік қаржы орталығы Еуропа және Азия қаржы ағындарына қызмет көрсету жөнінде үлкен әлеуетке ие. Бұл баршамыз үшін тиімді әрі келешегі бар.

Үшіншіден, көліктік-транзиттік инфрақұрылымның дамуы шешуші бағыт болып табылады.

Еуропаға Азияға қарай мейлінше қысқа әрі қауіпсіз жол қажет. Ол үшін Ұлы жібек жолын қалпына келтіру жақсы негіз қалайды.

2015 жылы Қазақстан «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» автомагистралының өз жағындағы бөлігін іске қосады. Ол Азия мен Еуропа арасында жүк тасымалдаудың мерзімін 2,5 есе қысқартады.

Біз Қытай мен Оңтүстік-Шығыс Азияға шығатын теміржол магистралының құрылысын аяқтадық.

Таяу уақытта Иран мен Парсы шығанағы елдеріне теміржолды ашамыз.

Төртіншіден, қазіргі заманғы технологиялар мен энергетикалық ресурстарға қол жеткізу көкейкесті міндет болып табылады.

2020 жылға қарай Жер халқының үштен бірі энергоресурстардың жетіспеушілігін сезінетін болады.

Қазақстан Еуропа үшін де, Азия үшін де энергоресурстарды тұрақты ұсынушы ретінде энергетикалық маршруттарды одан әрі диверсификациялау жөнінде күш-жігер жұмсауда.

Бүгінде энергияның балама көздерін дамыту және экологиялық таза технологияларды әзірлеу мәселелері алдыңғы кезекке шығуда. 2017 жылы Астанада «Болашақтың энергиясы» тақырыбына «ЭКСПО» халықаралық көрмесі өтеді. «Азия–Еуропа» форумына мүше елдерді соның жұмысына белсенді қатысуға шақырамыз.

Бесіншіден, Ресеймен және Беларусьпен бірге біз Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа қол қойдық. ЕАЭО бүкіл Еуропаның ауқымындағы жалпықұрлықтық инфрақұрылымның шешуші буыны болуы тиіс.

ЕАЭО таза экономикалық ұйым болып табылатынын тағы да атап айтқым келеді. Оған өткеннің призмасы арқылы қарау қателік болар еді. ЕАЭО Азия мен Еуропа ынтымақтастығының әлеуетін ұтымды жүзеге асыру үшін таңғажайып мүмкіндіктер мен көкжиектер ашады.

Алтыншыдан, Қазақстан «Азия–Еуропа» форумының толыққанды мүшесі ретінде біздің құрлығымызда диалогтың, өзара түсіністік пен ынтымақтастықтың дамуына жан-жақты қолдау көрсетуге әзір.

Жыл сайын танылған әлемдік сарапшыларды, Нобель лауреаттарын, саясаткерлер мен экономистерді жинайтын Астана экономикалық форумы маңызды диалог алаңына айналып отыр.

Халықаралық іс-қимылдарды келісу және дағдарысқа қарсы жоспар әзірлеу үшін тұғырнама ретінде мен G-Global жобасына бастамашылық танытқан болатынмын.

«Азия–Еуропа» форумына мүше елдердің форумына қатысушыларды АЭФ пен G-Global-дың жұмысына қатысуға шақырамын.

Қымбатты достар!

XIII ғасырда атақты итальяндық саяхатшы Марко Поло еуропалықтар үшін Азияны ашқан болатын.

Бүгінде Азия мен Еуропаға өздеріне бір-бірін қайта ашып, өзара іс-қимылдың қағидатты жаңа негізін қалыптастырғандары жөн.

Біздің бірлескен күш-жігеріміздің арқасында XXI ғасыр біздің ұлы құрлығымыздың гүлдену дәуірі болатынына шексіз сенемін.

Саммиттің барлық қатысушыларына жемісті жұмыс тілеуге рұқсат етіңіздер.

Көңіл қойғандарыңыз үшін рахмет.

Х Дүниежүзілік ислам экономикалық форумында сөйлеген сөзі

Біріккен Араб Әмірліктері, Дубай қаласы, 2014 жылдың 28 қазаны

Құрметті әріптестер мен форумға қатысушылар!

Ханымдар мен мырзалар!

Осы жолғы Дүниежүзілік ислам экономикалық форумының тақырыбы — «Экономикалық өсу үшін ақпараттық серіктестік» бүгінгі таңда айрықша өзекті болып отыр.

Байқалып отырған әлемдік қаржы-экономикалық дағдарыс ауанында экономикалық өсім мемлекеттер тұрақтылығының және олардың экономикаларын дамытудың маңызды факторы болып қалып отыр.

Ислам ынтымақтастығы ұйымының мүшелері бүгінде әлемдік энергетика ресурстарының 70%-на иелік етеді, минералдық шикізаттың 40%-ын экспорттайды. Алайда, ұйым елдерінің үлесіне әлемдік ЖІӨ-нің тек 7% және жаһандық сауда айналымының небәрі 11,2% ғана тиесілі.

Жаһандық сын-қатерлерді лайықты қарсы тұру және еңсеру үшін батыл ынтымақтастық пен қажетті бастамалар талап етіледі.

Мұсылман әлемі бүгінде халық санының өсуі, кедейшілік, табиғи ресурстардың біртіндеп таусылуы, экологияның нашарлауы секілді проблемалармен бетпе-бет келуде.

Қазақстанның Ислам ынтымақтастығы ұйымына төрағалығы кезінде Астана декларациясы қабылданды, ол ислам әлемінің ХХІ ғасырдағы дамуының негізі ретінде жаңғыру мен реформалауды қарастырған.

Қазақстан ислам әлемін әрі қарай нығайту және дамыту жөніндегі осы ұстанымына берік болып қалады.

Өздеріңізге мәлім, біздің тәуелсіздігімізге 22 жыл толды. Кеңес Одағы күйрегеннен кейін әлем картасында жаңа ел — Қазақстан пайда болды. Осы қысқа мерзімде біз үлкен кезеңді өткеріп, экономикамызды 16 есеге ұлғайттық, жан басына шаққандағы жалпы ішкі өнімді 500 доллардан 13,5 мың долларға көтердік.

Біз — барлық діни конфессияларды, тілдер мен мәдениеттерді құрметтейтін полиэтностық елміз. 100-ден астам этнос, 17 діни конфессия өкілдері тұрып жатқан Қазақстанның тұрақтылығы қазіргі заманғы қоғамды дамыту үшін жақсы үлгі болады.

Қазақстан балама индустриялық-инновациялық экономика құру жөнінде белгілеген басымдықтарын біртіндеп іске асырып келеді. Біз өзара азық-түлікпен көмектесу жүйесін, шағын және орта бизнесті қолдау тетіктерін құруға ұмтыламыз.

Жаңа индустриялық-инновациялық бағдарлама аясында біз серіктестеріміз — Біріккен Араб Әмірліктерімен, Иранмен, Түркиямен, Малайзиямен белсене ынтымақтаса бастадық. Бұл елдердің инвестициялар көлемі бүгінде 3 млрд доллардан асады, біз 2,5 млрд доллар болатын 15-тен аса жобаны жүзеге асырып жатырмыз.

Қазақстан инвестор тарту үшін барлық қажетті жағдайларды жасауда. Тиісті көлік-логистикалық инфрақұрылым қалыптастырылды. Осы жылдар ішінде 10 мың

шақырымнан аса автокөлік жолы, 2,5 мың шақырым теміржол салынды немесе қайта жөнделді. Қытайдан Парсы шығанағына дейінгі қашықтық 1,2 мың шақырымға қысқарды.

Теңізге шығатын жолы жоқ, құрлықтың ортасындағы мемлекет ретінде біз шығыстағы көршіміз — Қытай Халық Республикасымен тату көршілік қарым-қатынас құруға ұмтылып келеміз. Бұл елмен біздің ортақ шекарамыз 1,7 мың шақырым, солтүстікте Ресеймен 7 мың шақырым ортақ шекарамыз бар.

Алматы қаласы Тынық мұхиты мен Батыс Еуропаны Қытай арқылы жалғастыратын Жібек жолын жаңғырту жөніндегі жаһандық жобаның негізгі буынына айналады.

Қазақстан азық-түлік қауіпсіздігінің жаһандық орталығы бола алады. Еліміздің ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерінің жалпы аумағы 90 млн гектар, соның 25 млн гектары егістік, 61 млн гектары жайылымдық жер.

Бүгінде біз 10 млн тоннаға дейін азық-түлік бидайын экспорттаймыз. Ауыл шаруашылығы саласына салынатын инвестицияларды одан әрі ұлғайту азық-түлік өнімдерінің өндірісін 3 есе арттыруға мүмкіндік берер еді.

Біз үшін Ислам даму банкімен жұмыс істеу зор маңызға ие. Қазақстан бұрынғы КСРО мемлекеттері ішінде ең бірінші болып осы банкпен серіктестік бағдарламасын жасады. Банк халықаралық қаржы ұйымдарымен ынтымақтастықтың жаңа бағдарламасына қатысады. Құны 13,5 млрд доллар болатын 2015–2017 жылдарға арналған бағдарлама жасалды. Банктің қатысу үлесі 1,5 млрд доллардан асады.

Ислам даму банкі тобының институттары қаражат тартудан бөлек, Қазақстанда ислам банкингін дамыту ісіне айтарлықтай консультативті көмек көрсетіп отыр.

Біз Біріккен Араб Әмірліктерінің Президенті шейх Халифа бен Заид әл-Нахаян екеуіміз 2007 жылы Қазақстанда капиталы 500 млн доллар болатын «Al Hilal» алғашқы ислам банкін ашу туралы бірлескен шешім қабылдадық.

Біз өзіміздің ең ірі қаламыз Алматыны ТМД және Шығыс Еуропа елдері үшін исламдық қаржыландырудың өңірлік хабы ретінде көргіміз келеді. Қажетті заңнама қабылданды, исламдық қаржы құралдары жұмыс істеп жатыр.

Қазақстанның исламдық қаржыландыруды енгізу мен дамытуға белсене қатысуы «Ислам қаржысы саласындағы жаһандық көшбасшы» номинациясы бойынша халықаралық сыйлықпен атап өтілді.

Қазақстанның осы форумға бірінші рет қатыстырылып отырғаны үшін ризашылығымды білдіргім келеді. Бұдан былай тұрақты әрі барынша белсене қатысатын боламыз деп санаймын. Серіктестерімізбен бірлесе отырып, ислам банкингі қағидаттарын кеңейтуге күш салуды жалғастыра беретін боламыз.

Құрметті форумға қатысушылар!

Мерейтойлық X Дүниежүзілік ислам экономикалық форумына қатысушылар әлемдік экономика өлшемдерін қайта бағамдау ісіне өз үлестерін қосатынына сенімдімін.

Баршаңызға жемісті жұмыс, қызықты әрі ашық пікірталас тілеймін!

«Нұрлы жол — болашаққа бастар жол» атты Қазақстан халқына Жолдауы

Астана қаласы, 2014 жылдың 11 қарашасы

Құрметті қазақстандықтар!

Бүгінде бүкіл әлем жаңа сындармен және қатерлермен бетпе-бет келіп отыр. Әлемдік экономика әлі де жаһандық қаржы-экономикалық дағдарыс салдарынан айыға қойған жоқ. Қалпына келу өте баяу және сенімсіз қадамдармен жүруде, ал кейбір жерлерде әлі құлдырау жалғасуда. Геосаяси дағдарыс пен жетекші державалардың санкциялық саясаты әлемдік экономиканы қалпына келтіруде қосымша кедергілер туындатуда.

Мен өзімнің тәжірибемнен алдын ала сезіп отырғанымдай, таяудағы жылдар жаһандық сынақтардың уақыты болады. Әлемнің бүкіл архитектурасы өзгереді. Барлық елдер осы күрделі кезеңнен лайықты өте алмайды. Бұл шептен тек мықты мемлекеттер, жұдырықтай жұмылған халықтар ғана өтетін болады. Қазақстан, әлемдік экономиканың бір бөлшегі және геосаяси қысымның эпицентріне тікелей жақын орналасқан ел ретінде, барлық осы үдерістердің теріс ықпалына тап келеді. Нәтижесінде не болып жатқанын біз көріп отырмыз: әлемдік нарықтарда баға құлдырауда және, тұтастай алғанда, экономикалық өсім баяулауда.

Халықаралық валюта қоры мен Дүниежүзілік банк тарапынан 2014 және одан кейінгі 2 жылда әлемдік экономиканың дамуында болжам төмендеу жағына қарай қайта қаралғаны белгілі. Сондықтан кейбір позицияларды жедел түрде қайта қарап, сондай-ақ, алдағы кезеңдердің жоспарларына түзетулер енгізу қажет. Бізде ырғалып-жырғалуға уақыт жоқ. Бүгін айтылатын шараларды 2015 жылдың 1 қаңтарынан бастап жүзеге асыру керек. Біз теріс үрдістердің алдын алу үшін барлық ықтимал шараларды жедел қабылдауға тиіспіз.

Бүгін менің тапсырмам бойынша Үкімет белсенді жұмысқа кірісіп кетті. Біз 2015 жылға арналған республикалық бюджеттің параметрлерін қайта қарадық. Бұл дұрыс, өйткені, біздің экспорттық шикізат ресурстарына бағаның құлдырауы бюджеттің кіріс бөлігіне қаржы түсуін төмендетуге алып келуде. Бірақ, соған қарамастан, Үкімет алдына оңай емес, алайда, нақты міндет — барлық әлеуметтік міндеттемелерді толық көлемінде қамтамасыз ету міндеті қойылып отыр.

Дағдарыс жағдайларында, әлемдік тәжірибе көрсетіп отырғанындай, экономикалық саясатты қайта бағдарлаулар жүріп жатыр. Қолдауды экономикалық өсім мен жұмыспен қамтуда аса үлкен мультипликативті тиімділік беретін салалар алуы тиіс. Мұндай тәжірибе бізде бұған дейін болған. Біздің 2007–2009 жылдардағы дағдарысқа қарсы табысты шараларымызды еске алсақ та жеткілікті. Көріп отырғандарыңыздай, өмір біздің жоспарларымызға түзетулер енгізуде. Және біз партияның тұғырнамасын бүгінгі күн шындығы тұрғысынан қарай отырып жаңа мазмұнмен толықтыруға тиіспіз.

Менің тапсырмам бойынша Үкімет дамудың жаңа ауқымды бағдарламасын жасауды аяқтады. Бүгінде, алдымызда тұрған сын-қатерлерге жауап бере отырып, мен Қазақстанның «Нұрлы жол» жаңа экономикалық саясаты туралы жариялаймын. Мен 2015 жылға арналған халыққа жаңа Жолдауымды осыған арнаймын. Ол

контрциклды сипатқа ие болады және біздің экономикамыздағы құрылымдық реформаларды жалғастыруға бағытталады. Бұл нені білдіреді?

Сыртқы нарықтардағы жағдай оңтайлылығымен ерекшеленіп, мұнай мен біздің экспорттық өнімдерімізге баға айтарлықтай жоғары деңгейде болған жылдары біз шикізат экспортынан түскен табыстарды Ұлттық қорға бағыттап келдік. Ұлттық қордың негізгі міндеттерінің бірі біздің экономикамыздың сыртқы естен тандырулар алдындағы орнықтылығын, оның ішінде, табиғи ресурстарға баға төмендеген жағдайда да, жоғарылату болып табылады.

Осы жылдардың бәрінде шикізат өндіру мен одан түскен табыстарды біз осы Қорға салып келдік. 10 млрд долларды біз 2007–2009 жылдардағы дағдарысқа қарсы күреске бағыттадық. Қалған ақшаны ішіп-жеп және жұмсап қойған жоқпыз, сақтадық және көбейттік. Қазір біз осы резервтерді пайдалануға тиіс болатын кезең туындап келеді. Бұл қаржы қиын уақыттарды еңсеріп, экономикамыздың өсімін ынталандыруға көмектесетін болады. Бұл ресурстар қысқа мерзімдік шараларға арналмаған. Олар экономиканы әрі қарай қайта құрылымдауға бағытталады болады. Нақты айтқанда, көліктік, энергетикалық, индустриялық және әлеуметтік инфрақұрылымдарды, шағын және орта бизнесті дамытуға бағытталады.

Ақпан айында Ұлттық қордан экономикалық өсім мен жұмыспен қамтуды қолдау үшін 2014–2015 жылдарға 500 млрд теңгеден 2 транш бойынша 1 трлн теңге бөлу туралы шешім қабылданған болатын. Басталған жобаларды аяқтау және аса өткір мәселелерді шешу үшін Үкіметке Ұлттық қордан 500 млрд теңге көлеміндегі екінші транш қаржысын мына мақсаттарға бағыттауды тапсырамын.

Бірінші. Шағын және орта бизнесті, сондай-ақ, ірі кәсіпкерлікті жеңілдікпен несиелеуге қосымша 100 млрд теңге бөлу қажет. Бұл тамақ және химия өнеркәсібіндегі, машина жасаудағы, сондай-ақ, қызмет көрсетулер саласындағы жобаларды жүзеге асыруды қамтамасыз етеді.

Екінші. Банк секторын сауықтыру және «жаман» несиелерді сатып алу үшін 2015 жылы Проблемалы несиелер қорын қосымша 250 млрд теңге көлемінде капиталдандыруды қамтамасыз етуді тапсырамын.

Үшінші. Жаңа инвестициялар тарту үшін тиісті жағдайларды жақсарту қажет. Осы мақсатта 2015 жылы «құрғақ кемежайдың» бірінші кешені құрылысын аяқтауға, «Қорғас – Шығыс қақпасы» және Атырау мен Тараздағы «Ұлттық индустриялық мұнай химиясы технопаркі» арнайы экономикалық аймақтары инфрақұрылымдарына 81 млрд теңге бағыттауды тапсырамын.

Төртінші. Бұған дейін бөлінген 25 млрд-қа «ЭКСПО-2017» кешені құрылысын жалғастыруды несиелеу үшін 2015 жылы қосымша 40 млрд теңге бөлуді тапсырамын.

Бесінші. «ЭКСПО-2017» қарсаңында бізге Астананың көліктік инфрақұрылымын дамыту туралы ойластыру қажет. Астана саяжайы осы жылдың өзінде-ақ өзінің максималды өткізу қабілеті — 3,5 млн адамға жетеді. Сондықтан оның әлеуетін ұлғайту үшін 2015 жылы жаңа терминал құрылысы мен ұшу-қону жолағын қайта жаңғырту үшін 29 млрд теңге бөлуді тапсырамын. Бұл өткізу қабілетін 2017 жылға қарай жылына 7,1 млн жолаушыға дейін ұлғайтуға мүмкіндік береді.

Құрметті қазақстандықтар!

Экономиканы дамытуда жаңа сыртқы тәуекелдерді есепке ала отырып, бізге іскерлік белсенділік пен жұмыспен қамтуды ынталандыру үшін жаңа бастамалар

қажет. Жаңа Экономикалық Саясаттың Тұғыры мен бүгін жариялағалы отырған Инфрақұрылымдық дамудың жоспары болады. Ол 5 жылға есептелген және қатысуға 100-ден астам шетелдік компаниялар ниет білдіріп отырған ҮИИДБ-ны жүзеге асырудың екінші бесжылдығына сәйкес келеді. Жалпы инвестициялық портфель 6 трлн теңгені құрайды, мемлекеттің үлесі — 15%.

Қазақстан — ұшқан құстың қанаты талатын ұлан-ғайыр аумақтың иесі. Сондықтан, аталған жоспар орасан қаражат пен еңбекті, аса ауқымды жұмысты қажет етеді. «Елдің өркенін білгің келсе, жолына қара» деген қағида қалыптасқан. Барыс-келіс пен алыс-берісте жол қатынасы айрықша маңызға ие. Көне замандарда ірі қалаларымыздың көбі Ұлы Жібек жолын жағалай қоныс тепкен.

Қазір де қайнаған тіршілік күре жолдардың бойында. Жол — шын мәнінде өмірдің өзегі, бақуатты тірліктің қайнар көзі. Барлық аймақтар теміржолмен, тас-жолмен, әуе жолымен өзара тығыз байланысуы керек. Астанада тоғысқан тоғыз жолдың торабы елорданың жасампаздық рухын тарататын өмір-тамырға айналуы тиіс. Аймақтардың өзара байланысын жақсарту елдің ішкі әлеуетін арттырады. Облыстардың бір-бірімен сауда-саттығын, экономикалық байланыстарын нығайтады. Ел ішінен тың нарықтар ашады. Осылай, алысты жақын ету — бүгінгі Жолдаудың ең басты түйіні болмақ.

Бірінші. Көліктік-логистикалық инфрақұрылымдарды дамыту. Ол макроөңірлерді хабтар қағидаты бойынша қалыптастыру аясында жүзеге асырылатын болады. Оның үстіне, инфрақұрылымдық қаңқа Астанамен және макроөңірлерді магистралды автомобиль, теміржол және әуе жолдарымен шұғыла қағидаты бойынша өзара байланыстырады. Бірінші кезекте, негізгі автожолдар жобасын жүзеге асыру қажет. Бұлар «Батыс Қытай – Батыс Еуропа», «Астана – Алматы», «Астана – Өскемен», «Астана – Ақтөбе – Атырау», «Алматы – Өскемен», «Қарағанды – Жезқазған – Қызылорда», «Атырау – Астрахан».

Сондай-ақ, елдің шығысында логистикалық хаб және батысында теңіз инфрақұрылымын құруды жалғастыру қажет. Батыс бағытта Каспий кемежайы арқылы экспорттық әлеуетті арттыруға Құрық кемежайынан ауқымды паромдық өткелі және «Боржақты – Ерсай» теміржол желісі ықпал ететін болады. Үкіметке Қытайдың, Иранның, Ресей мен ЕО елдерінің «құрғақ» және теңіз кемежайларында терминалдық қуаттар салу немесе жалға алу мәселесін ойластыруды тапсырамын.

Екінші. Индустриялық инфрақұрылымдарды дамыту. Инфрақұрылымдық жобаларды жүзеге асыру құрылыс материалдарына, көліктік-коммуникациялық, энергетикалық және тұрғын үй-коммуналдық салалар үшін өнімдер мен қызмет көрсетулерге үлкен сұраныс тудырады.

Осыған байланысты, біріншіден, жұмыс істеп тұрған арнайы экономикалық аймақтарда инфрақұрылымдар қалыптастыру жұмыстарын аяқтау керек. Үкіметке және әкімдерге оларды нақты жобалармен толықтыру бойынша жедел шаралар алу қажет. Екіншіден, өңірлерде ШОБ өндірісін дамыту мен қосымша инвестициялар тартуға бағытталған жаңа индустриялық аймақтар салу мәселесін ойластырған жөн. Туризм үшін инфрақұрылым — жеке бағыт. Оның басты басымдығы жұмыс

орындары санын көптеп құру мүмкіндігі болып табылады. Мұнда бір жұмыс орнын құру өнеркәсіпке қарағанда 10 есе арзанға түседі.

Үшінші. Энергетикалық инфрақұрылымдарды дамыту. Өткен 5 жылда энергетикада индустрияландыру бағдарламасы шеңберінде үлкен жұмыстар жүргізілді. Соған қарамастан, магистралдық желілердің шектеулілігі елдің оңтүстік өңірлерінде электр энергиясының, орталық және шығыс облыстарында табиғи газдың тапшылығын туындатып отыр. Екі жобаға назар салу керек. «Екібастұз – Семей – Өскемен» және «Семей – Ақтоғай – Талдықорған – Алматы» бағыттарында жоғары вольтты желілер салу қажет. Бұл қазақстандық электр стансаларының елдің барлық өңірлерін теңдестірілген энергиямен қамтамасыз етуіне мүмкіндік береді.

Төртінші. ТКШ мен сужәне жылумен қамтамасыз ету желілерін инфрақұрылымдарын жаңғырту. Инвестицияларға жалпы қажеттілік қаржыландырудың барлық көздерінен 2020 жылға дейін жыл сайын ең азы 200 млрд теңге бөлгенде кем дегенде 2 трлн теңгені құрайды.

Бүгін ТКШ-ны жаңғыртуға инвестициялар салуға Еуропа қайта құру және даму банкі, Азия даму банкі, Ислам даму банкі, сондай-ақ, жеке инвесторлар үлкен қызығушылық танытып отыр. Ұзақ мерзімді инвестициялық тарифтер ұсыну арқылы олардың барынша тартылуын қамтамасыз ету қажет. Тарифтердің айтарлықтай ұлғаюына жол бермеу үшін ондай жобаларды мемлекет қосымша қаржыландыруы керек. Осыған байланысты жылу және сумен қамтамасыз ету жүйелерін жаңғырту қарқынын жеделдету үшін бюджетте қарастырылған қаржыға қосымша жыл сайын 100 млрд теңге бағыттау ұтымды болмақ.

Бесінші. Тұрғын үй инфрақұрылымдарын нығайту. Агломерациялар қалыптастыру айтарлықтай тұрғындар ағынымен қатарласа жүреді. Бұл еңбек нарығы мен қалалардың инфрақұрылымына, соның ішінде, тұрғын үй қорына қысым туғызады. Сондықтан жалға берілетін тұрғын үй құрылысына көзқарасты қайта қараған жөн. Мемлекет әлеуметтік жалдамалы баспананы салып, оны тұрғындарға сатып алу құқын бере отырып, ұзақ мерзімді жалға ұсынады. Баспананы тікелей, делдалдарсыз және несиеге барынша төмен пайызбен ұсыну оның сатып алу құнын арзандатуға мүмкіндік береді. Бастапқы жарнаның болмауы мен ипотека үшін төмен пайыздар баспананы қазақстандықтардың көптеген жіктері үшін қолжетімді ете түседі. Сондықтан 2015–2016 жылдар ішінде жалға берілетін тұрғын үй құрылысын қаржыландыруды қосымша 180 млрд теңге сомасында ұлғайтамыз.

Алтыншы. Әлеуметтік инфрақұрылымдарды дамыту. Бірінші кезекте, бұл — апатты мектептер мен үш ауысымда оқыту проблемаларын шешу. Бұл — біздің Сайлауалды тұғырнамамыздың негізгі индикаторларының бірі. Үшжылдық бюджетте қарастырылған қаржы бұл проблеманы 2017 жылға дейін шешуге мүмкіндік бермейді. Сондықтан Үкіметке қосымша 70 млрд теңге бағыттауды тапсырамын. Балалар бақшасының жетіспеушілігі — басқа мәселе. Мектепке дейінгі мекемелерде орындар тапшылығын түбегейлі қысқарту үшін 3 жыл бойы қосымша 20 млрд теңге бағыттауды тапсырамын. Әкімдер жеке секторды тарта отырып, бұл жұмыспен барынша айналысуы тиіс.

Индустрияландыру бағдарламалары шеңберінде базаларында ғылымның экономика салаларымен және мамандар дайындаумен байланысы қамтамасыз етілетін 10 ЖОО анықталды. Осы мақсаттарға 2017 жылға дейін 10 млрд теңге бағыттай отырып, осы жоғары оқу орындарының материалдық-техникалық базасын қалыптастыруды тапсырамын.

Жетінші. Шағын және орта бизнес пен іскерлік белсенділікті қолдау бойынша жұмысты жалғастыру қажет. Бүгінде Ұлттық қордан ШОБ-ты қолдауға және несиелеуге бағытталған 100 млрд теңге толықтай игерілді. Бұл 4,5 мың жұмыс орнын құруға мүмкіндік берді. Бұл қаржыға сұраныс ұсыныстан 23 млрд теңгеге асып түсті. Бизнесі 10 жылға бар-жоғы 6%-бен несиелеудің бұрын-соңды болмаған шарты жасалды. Мұндай шарттар біздің елімізде бұған дейін болған емес. ШОБ-ты экономикалық өсімнің драйвері ретінде дамыту және оның үлесін 2050 жылға қарай ЖІӨ-нің 50%-на ұлғайту бойынша жұмысты жалғастырған жөн. Сондықтан шағын және орта бизнес үшін 2015–2017 жылдары жалпы сомасы 155 млрд теңге несие желілерін АДБ, ЕҚДБ, Дүниежүзілік банк есебінен тиімді пайдалану қажет.

Құрметті қазақстандықтар!

Әлемдік экономикадағы ахуал мынадай дағдарысты жағдайларда алға қойған мақсаттарға қосымша қаржы ресурстарынсыз қол жеткізу айтарлықтай күрделі.

Кезінде Ұлттық қордың не үшін құрылғанын қаперлеріңізге салғым келеді. Оның басты міндеті — тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамуды қамтамасыз ету және экономиканы сыртқы қолайсыз жағдайлардан қорғау. Дәл қазір біздің осы қорымызды қажетке жарататын кез келді. Қазақстан өзге елдердің қателіктерін қайталамай, экономикалық өсім үшін ішкі қорын барынша тиімді пайдалануы тиіс.

Мен Ұлттық қордан 2015-тен 2017 жылға дейінгі кезеңге жыл сайын қосымша 3 млрд долларға дейін бөлу жөнінде шешім қабылдадым. Үкіметке бір апта мерзімде Ұлттық қордан қаржы бөлу үшін тиісті шешім дайындауды және 2015 жылға арналған республикалық бюджет жобасында қажетті қаржыларды ескеруді тапсырамын. Сондай-ақ, Үкімет қажетті шаралар қабылдап, осы қаржылардың тиімді әрі оңтайлы пайдаланылуын қамтамасыз етуі керек.

Мен құрған комиссия қаржының тиімді жұмсалуын қатаң қадағалап, жеке өзіме баяндап отыратын болады. Әр теңге үшін қатаң сұрау болмақ. Барлық әкімдерге айрықша жауапкершілік жүктеледі. «Нұр Отан» осы жұмысқа белсенді араласып, барлық деңгейлерде қатаң партиялық бақылау орнатуы тиіс.

Ұлттық қор инвестициялары экономиканың тиісті салаларында міндетті құрылымдық реформалар жүргізумен қоса-қабат жүруі тиіс. Ол үшін жобаларды халықаралық қаржы ұйымдарымен бірлесіп жүзеге асыруды қамтамасыз ету қажет. Мәселен, Дүниежүзілік банк, Азия даму банкі, ЕҚДБ және ИДБ қазірдің өзінде 90 басымдықты жобаға 9 млрд доллар шамасында бөлуге дайын. Қаржыларды бөлу инвестициялық белсенділікті қолдауға, халықтың табыстары деңгейі төмендеуінің алдын алуға және жаңа жұмыс орындарын ашуды ынталандыруға бағытталған. Нәтижесінде қысқа мерзімді және орта мерзімді перспективада экономиканың тұрақты өсуі қамтамасыз етіледі.

Біздің білім беруді, денсаулық сақтауды, ауыл шаруашылығын дамыту бағдарламаларымыз жалғаса береді. Бұл туралы алдағы жылы Үкіметтің алғашқы кеңейтілген отырысында нақты әңгіме қозғайтын боламыз. «Нұрлы жол» жаңа экономикалық саясаты — әлемнің ең дамыған 30 елінің қатарына бару жолындағы біздің ауқымды қадамымыз.

Бүгінде табысты жұмыс істеу үшін барлық қажетті жағдайлар жасалған. Әкімшілік реформа жүргізілді, Үкімет пен атқарушы биліктің жаңа құрылымы жұмыс істеуде. Әр министр не істеу керек екенін біледі. Біз басқарудағы қосарланушылық пен

қажет емес буындарды жойдық. Әкімдер өкілеттіліктің қажетті деңгейіне ие болды. Өңірлерде бәрі бар — бағдарламалар, ресурстар, қаржы құралдары. Әркім өз жұмыс учаскесі үшін жауап береді. Тек білекті сыбанып, іске кірісу қажет.

«Нұрлы жол» жаңа экономикалық саясаты біздің экономикамыздың таяу жылдардағы өсімінің драйвері болады. Тек жол құрылысы арқылы ғана жаңадан 200 мың жұмыс орны құрылады. Ал бұл халықтың жұмыспен қамтылуын және табыстарының өсуін білдіреді. «Нұрлы жол» цемент, металл, техника, битум, жабдықтар өндіру мен соған сәйкес қызметтер сияқты экономиканың басқа да салаларына мультипликативті әсер етеді. Жолдар — Қазақстан үшін өмір желісі. Біздің кең байтақ жерімізде жолдар бойында әркезде де өмір пайда болған және дамып отырған. Біз Астанадан барлық жақтарға автомобиль, теміржол және авиациялық магистральдар тарайтындай көлік желісін құруға тиіспіз. Жүректен тарайтын артериялар сияқты. Күннен тарайтын шұғыла сияқты.

Қазақстандықтар салатын жаңа магистральдар біздің экономикамыз бен қоғамымызды жаңартады. Олар біздің еліміздің барлық түкпірлерін орталықпен берік байланыстырады. Жүк тасымалы жеделдейді және ұлғаяды. Ел арқылы транзит көлемі артады. Біздің азаматтарымыз заманауи және сапалы автомагистральдармен жүріп, кез келген өңірге қауіпсіз және тез жететін болады. Әлеуметтік инфрақұрылым жақсарады, жаңа және заманауи мектептер мен ауруханалар жоғары сапалы қызметтер көрсетеді. Нәтижесінде ол әрбір қазақстандықтың әлауқаты мен өмір сапасында көрініс табады. Ал ең бастысы — осының бәрі болашақ ұрпақтың байлығы ретінде біздің жерімізде қалады.

Құрметті қазақстандықтар!

Алда үлкен де жауапты жұмыстар тұр. Толысқандықтың жаһандық сынынан өту үшін біздің топтаса білуіміз қажет. Біз барлық қазақстандықтар арасындағы сенімді нығайтуға тиіспіз! Бір-бірімізге тағатты болуымыз керек! Бұлар — Қазақстанның болашағына кілттер. Этносаралық келісім — ол өміршеңдік оттегі. Біз дем алған кезде оны байқамаймыз, ол өздігінен болады — біз тек өмір сүреміз. Бірлігіміз бен этносаралық келісімді біздің өзіміз сақтауға тиіспіз. Оны біз үшін ешкім ешқашан сырттан келіп жасамайды. Біздің жастарымыз жаңа, тәуелсіз елде өсіп келеді. Бүгінгі буын 1990-шы жылдардағы этносаралық соғыстар мен қақтығыстарды, күйреуді көрген жоқ. Сондықтан көпшілігі Қазақстандағы тұрақтылық пен қолайлы өмірді туғаннан солай болуға тиіс сияқты қабылдайды.

Тұрақтылық пен келісім дегеніміз не? Ол отбасылық әл-ауқат, қауіпсіздік, баспана. Бейбітшілік — ол әке мен ана қуанышы, ата-аналар денсаулығы және біздің балаларымыздың бақыты. Бейбітшілік — ол тұрақты жұмыс, жалақы және ертеңгі күнге деген сенім. Бейбітшілік пен тұрақтылық — күн сайынғы еңбекпен қорғап, нығайтуды қажет ететін жалпыхалықтық жетістік. Мен жастар — біздің болашағымыздың тірегі дегенді әркез айтып келемін. Мемлекет жаңа буынның алдында барлық есіктер мен жолдарды ашты! «Нұрлы жол», міне, біздің креативті ырғақты жастарымыздың күш-жігер жұмсап, құлаш сермейтін тұсы осы!

Алдағы жылы біз Конституцияны қабылдаудың және Қазақстан халқы Ассамблеясы құрылуының 20 жылдығын салтанатты түрде атап өтеміз. Осы даталарды атап өте отырып, бізге қазақстандықтарды рухани тұрғыда бұрынғыдан да гөрі күштірек, топтасқан және бұрынғыдан да бетер тағатты ету маңызды. Қазақстан,

тек алға — біздің осы басты қағидатымыз тарихтың жаңа жауапкершілікті орамында жаңаша үн мен неғұрлым терең мағынаға ие болатынына менің сенімім мол. Баршаларыңызға біздің Отанымызды бұрынғыдан да зор биікке көтеретін жаңа шыңдарға қол жеткізуде табыстар тілеймін!

Қадірлі халқым!

Біз жалпыұлттық идеямыз — Мәңгілік елді басты бағдар етіп, тәуелсіздігіміздің даму даңғылын Нұрлы жолға айналдырдық. Қажырлы еңбекті қажет ететін, келешегі кемел Нұрлы жолда бірлігімізді бекемдеп, аянбай тер төгуіміз керек. Мәңгілік ел — елдің біріктіруші күші, ешқашан таусылмас қуат көзі. Ол «Қазақстан–2050» стратегиясының ғана емес, ХХІ ғасырдағы Қазақстан мемлекетінің мызғымас идеялық тұғыры! Жаңа Қазақстандық патриотизм дегеніміздің өзі — Мәңгілік ел! Ол — барша Қазақстан қоғамының осындай ұлы құндылығы.

Өткен тарихымызға тағзым да, бүгінгі бақытымызға мақтаныш та, гүлденген келешекке сенім де «Мәңгілік ел» деген құдіретті ұғымға сыйып тұр. Отанды сүю — бабалардан мирас болған ұлы мұраны қадірлеу, оны көздің қарашығындай сақтау, өз үлесінді қосып, дамыту және кейінгі ұрпаққа аманат етіп, табыстау деген сөз. Барша қазақстандықтардың жұмысының түпкі мәні — осы!

«Мәңгілік ел» идеясының бастауы тым тереңде жатыр. Осыдан 13 ғасыр бұрын Тонкөк абыз «Түркі жұртының мұраты — Мәңгілік ел» деп өсиет қалдырған. Бұл біздің жалпыұлттық идеямыз мемлекеттігіміздің тамыры сияқты көне тарихтан бастау алатынын көрсетеді. Жалпыұлттық идеяны өміршең ететін — елдің бірлігі. Ауызбіршілік қашқан, алауыздық тасқан жерде ешқашан да жалпыұлттық идеялар жүзеге асқан емес. Қазақстанның шыққан шыңы мен бағындырған биіктерінің ең басты себебі — бірлік, берекесі.

Біз тұрақтылықты бағалай білгеніміздің арқасында бүгінгі табыстарға жеттік. Ешкімді кемсітпей, ешкімнің тілі мен ділін мансұқтамай, барлық азаматтарға тең мүмкіндік беру арқылы тұрақтылықты нығайтып келеміз. Біздің кейінгі ұрпаққа аманаттар ең басты байлығымыз — Ел бірлігі болуы керек. Осынау жалпыұлттық құндылықты біз әрбір жастың бойына сіңіре білуге тиіспіз.

2015 жыл — ұлттық тарихымызды ұлықтау және бүгінгі биіктерімізді бағалау тұрғысынан мерейлі белестер жылы. Қазақ хандығының 550 жылдығын, Қазақстан халқы Ассамблеясы мен Конституциямыздың 20 жылдығын, Ұлы Жеңістің 70 жылдығын атап өтеміз. Осынау тарихи белестер Жаңа қазақстандық патриотизмді ұрпақ жадына сіңіруде айрықша рөлге ие. Біз 2015 жылды Қазақстан халқы Ассамблеясы жылы деп жарияладық. Елдің тұтастығы мен бірлігі, татулығы мен тыныштығы ең басты назарда.

Ел бірлігі — біздің барша табыстарымыздың кілті. Тұрақты дамудың қазақстандық моделі бүгінде бүкіл әлемге үлгі. Тәуелсіздігіміздің 25 жылдық мерейтойын және «ЭКСПО–2017» халықаралық көрмесін табысты өткізіп, еліміздің әлеуетін әлемге паш етеміз. Ұлы жолдағы сапарымыз сәтті, болашағымыз жарқын болсын! Баршаңызға «Нұрлы жол — болашаққа бастар жол» Жолдауын жүзеге асыруда табыс тілеймін!

Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігі күніне арналған салтанатты жиналыста сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2014 жылдың 15 желтоқсаны

Құрметті қазақстандықтар!

Еліміздің тұмары, елдігіміздің шынары болған Тәуелсіздік күні құтты болсын!

Осыдан 23 жыл бұрын адамзат көгінде жарық жұлдыз пайда болды. Ол — көк байрағын шалқытып, әлем тарихына мөрін басқан тәуелсіз Қазақстан.

Ғасырлар бойы халқымыздың арманы 1991 жылдың 16 желтоқсанында бүгінгі буынның тарихи таңдауына айналды. Бұл күн — өз тағдырымызға өзіміз қожалық етіп, өз болашағымызды өзіміз айқындауға қолымыз жеткен ұлы күн. Тарихи әділет салтанат құрып, азаттық үшін төгілген өлшеусіз қанның өтеуі қайтқан ұмытылмас күн!

Сан дәуір өтсе де ұрпақтарымыз ұлықтап өтетін ұлағатты күн! Алтай мен Атыраудың, Сырдарияның мен Есілдің арасында еліміздің жылнамасы алтын әріппен жазылған ардақты күн!

Жер бетінде мыңдаған ұлттар мен ұлыстар бар. Біз — дербес мемлекет құру бақытына ие болған 193 ұлттың біріміз.

Басқа бақыттың қонуы бір бөлек, сол бақытты бағалай білу бір бөлек. Тәуелсіз елдердің барлығы тұрақтылық пен татулыққа ұйып, дамудың даңғылына түсе алған жоқ. Тәуелсіздік — тарихтың сыйы немесе бүгінгі буынның меншігі емес. Ол — өткен бабалардың алдындағы қасиетті борыш және келешек ұрпақтың алдындағы зор жауапкершілік.

Біз тәуелсіздігімізге тәу етіп, тәубе деп, тәуекелмен болашаққа бет түзеп келеміз.

Құрметті қазақстандықтар!

Бүгін біз ұлы тарихымыздың тағы бір белесінен батыл асып отырмыз.

Уақыт ағысы бізді Қазақстан Республикасы өзін тәуелсіз мемлекет ретінде жариялаған ұлы күн — 1991 жылғы 16 желтоқсаннан жедел алыстата түсуде.

Жыл өткен сайын біз халық жасаған таңдаудың құнын жоймайтын тарихи қуатын тереңірек сезінудеміз.

Ол — бостан, егемен елде, татулық пен келісімде, бір-бірімізге сеніммен өмір сүруге деген таңдау.

Ол — әрдайым өз тағдырымызды өзіміз айқындап, өз болашағымызды өзіміз құруға деген таңдау.

Біздің бәрімізді тәуелсіздіктің ұлы рухы біріктіреді және қорғайды, берік әрі сенімді ете түседі!

Ол ашық та шуақты Қазақстан аспаны астында өмірге келген әр сәбімен бірге оянады.

Ол елдің әр азаматының бойында және әрбір қазақстандық отбасында, жаңадан салынған әрбір үйде, әрбір қалада, ауыл мен селода салтанат құруда.

Ол біздің экономикамыздың өсуімен, әрбір жаңа индустриялық жобамен, Отанымыздың кеңбайтақ даласында тартылған әрбір жаңа магистральмен, алқаптарымыздан жиналған алтын дәннің әр тоннасымен бірге нығаяды.

Тәуелсіздік қасиетті топырағымызды қанымен және жанымен қорғаған ата-бабамыздың сан буыны шеккен азап арқылы келді.

Тәуелсіздік — біздің батыр бабаларымыз өсиет еткендей, әрбір азаматтың Қазақстанды қасық қаны қалғанша қорғауға деген берік шешімі.

Біз жүргізіп отырған ішкі және сыртқы саясат халқымыздың даналығынан бастау алып жатыр. Ол — достықтың, барша қазақстандықтардың қолдауы мен бірлігінің даналығы. Ол — біздің «Қазақстан-2050» стратегиямыздың және бүкіл жауапты шешімдеріміздің даналығы. Халқымыздың намысының, достарымызға және бүкіл әлемдегі серіктестерімізге деген қонақжайлылығы мен мәрттігінің даналығы.

Тәуелсіздік — жалпыға ортақ еңбек. Ғылымға құлаш ұрған мектеп оқушылары мен студенттердің еңбегі. Ұлттық қазынамызды еселеп жатқан бүкіл мамандық иелерінің еңбегі. Бұл — әр жаңа ұрпақты Отанымызға шексіз берілген адалдыққа тәрбиелеп жатқан қазақстандықтардың еңбегі.

Тәуелсіздік — мемлекеттік тілімен, тарихымен және мәдениетімен, барша қазақстандықтардың этникалық тілдеріне деген құрметімен айшықталатын халқымыздың ұлы бірлігі. Осының барлығы — тәуелсіздіктің өмірлік философиясы. Соны қатаң сақтай отырып, біз Отанымыздың аспанда тербелген туын әрдайым нық ұстап, Қазақстанның дамуының әрбір жаңа белесіне мақтанышпен көтеріп шығатын боламыз.

Лайым солай болғай!

Құрметті отандастар!

«Нұрлы жол» жаңа экономикалық саясаты жаһандық сын-қатерлерге деген біздің лайықты жауабымыз болды.

Біріншіден, әлемдік тұрақсыздық жағдайында инфрақұрылымдық дамуға сенім арту — қазіргі әлемдегі табысты ұлттардың ортақ тренді.

Екіншіден, сапалы жолдар мен коммуникациялар салу арқылы біз өңірлік және жаһандық экономикалық байланыстарға тереңірек кіріге түсеміз.

Үшіншіден, инфрақұрылым құрылысының ауқымды жобалары — шетелдік инвестицияның тұрақтылығы деген сөз.

Олар ұзақ уақыт бойғы экономикалық өсімді қамтамасыз етеді.

Төртіншіден, лайықты жұмыспен қамтудың, еңбек өнімділігі мен халықтың әлауқаты артуының берік кепілі.

Бесіншіден, «Нұрлы жол» — барлық өңір үшін жаңа мүмкіндіктер деген сөз.

Мемлекетіміздің жүрегі — Астанадан тарайтын жолдар адам мен тауарды ғана емес, елорданың жасампаз рухын күллі елімізге тарататын күретамыр.

Дағдарыстар өтеді, кетеді. Ел тәуелсіздігі, ұлт мұраты, ұрпақ болашағы сияқты ұлы құндылықтар ғана ғұмырлы.

«Нұрлы жол» — бізді елдік құндылықтардың қадіріне жеткізіп, асқақтата түсетін мәнді жол.

«Нұрлы жол» жаңа экономикалық саясаты Ұлттық қорсыз мүлде мүмкін болмас еді. 13 жыл бұрын біз оны экономиканың қауіпсіздігінің маңызды тетігі ретінде құрдық. Ол 2007–2009 жылдардағы жаһандық дағдарыс салдарларын еңсеруде маңызды рөл атқарды.

Ұлттық қор әлемдік нарықтарда бағаның құлдырауы жағдайында экономиканы құтқарады. Біз инфрақұрылым мен өндіріске инвестиция салып, бизнеске, ең алдымен шағын және орта кәсіпорындарға көмектесіп жатырмыз.

Ұлттық қор азайған жоқ, керісінше, соңғы бес жыл ішінде оның валюта қоржыны 3,8 есе ұлғайды!

Экономикаға бір мезгіл жаңадан инвестиция салу өсімнің жаңа тетіктерін қамтиды.

Құрметті қазақстандықтар!

Бүгінде күрделі кезеңдер басталуда. Әлемдік саясаттағы дағдарыс пен санкциялар жаһандық экономика үшін қатерді күшейтіп отыр.

Қазір барлық елдерге қиын тиюде. Әлемдік нарықтарға көмірсутектердің, металдардың, өзге де экспорттық өнімдеріміздің бағасының төмендеуі әсерін тигізеді. Біз үшін де оңайға соқпайды.

Мұны ескермеуге болмайды. Сондықтан бекітіліп қойған бюджет шығыстарының бір бөлігін бізге де қысқартуға тура келеді. Бірақ ол әлеуметтік шығыстарға әсер етпейді. Өздеріңіз білесіздер, мен Үкіметке халық алдындағы барлық әлеуметтік міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз етуді тапсырдым.

Бүгін Үкімет пен Ұлттық банк алдына тағы екі маңызды міндет қойылып отыр.

Біріншісі, экономиканы долларсыздандыру. Екіншісі, инфляциялық таргеттеу әдісіне көшу. Бұлар «Нұрлы жол» жаңа экономикалық саясатының құрамдас бөліктеріне айналуы тиіс.

Дағдарыстар ұзақ болмайды. Бұл дағдарыс та өтеді. Біз өзіміз жүргізіп отырған саясатқа ораламыз және міндетті түрде барлық бағыттағы өсім қарқынын қалпына келтіреміз.

Алда аумалы-төкпелі заман келе жатыр. Тұтас дүниені шарпыған дағдарыстар бүгінгі күннің басты сипатына айналуға жол аяқ басты. Бізге де оңай болмайды. Сондықтан, біз алдағы сын-қатерлерге дайын болуға тиіспіз.

Біз жағдай ширыққан сайын шынығуға, кедергіге кездескен сайын келесі серпіліске қуат жинауға дағдыландық. Алысты кездеген даму жолында кездесетін уақытша кедергілерге мойымаймыз. Еңсені түсірмей, ертеңге сеніммен қараймыз.

Қадірлі отандастарым!

Біздің тарихымызда қазақстандықтардың қазіргі ұлы тарихи істері айрықша орын алады. Біз ұлы жолдан өттік.

Ол — 1995 жылғы наурызда Қазақстан халқы Ассамблеясының өмірге келуі.

Ол — 1995 жылғы 30 тамызда бүкіл халық тарапынан ел Конституциясының қабылдануы.

Ол — 1998 жылы Астананың Отанымыздың елордасы болып жариялануы. Бас қаламыз барша қазақстандықтар үшін нағыз киелі орынға, Отанға деген біздің ортақ сүйіспеншілігіміздің символына айналды.

Біз, қазақстандықтардың бүгінгі буыны, біртұтас халық ретінде жаңа тарихтың «өзекті уақытын», болашақтың басты бағдарын анықтадық.

Біз сондай-ақ елдің тарихи дамуының бағытын өзгерттік және оның қарқындылығын арттырдық.

Біз алдымен «Қазақстан-2030» стратегиясын, сосын «Қазақстан-2050» стратегиясын ұсыну арқылы өз тарихымызда алғаш рет оқиғалар соңынан ермей, олардан озып түсе бастадық.

XXI ғасырдың әр жылы тарихқа елдің үдемелі табысының уақыты ретінде енеді.

Біз қазақстандықтардың қазіргі ұрпағы, жаңа Қазақстанның ұлы жылнамасын шынайы сомдаушыларға айналдық.

Біз жаңа ел қалыптастырдық және халқымызға жаңа тағдыр сыйладық!

Қадірлі халқым!

Тарихсыз болашақ жоқ. Ұлы далада күллі Еуразия құрлығын уысында ұстаған алып мемлекеттер болған. Алып кеңістікті ен жайлап, еркін билеп-төстеген айбарлы халықтар өмір сүрген.

Бүгінгі Қазақстан — сол бабалардың заңды мұрагері. Адамзат тарихында қазіргі қалыптағы мемлекет үлгісі тек соңғы бірнеше ғасырда ғана пайда болды.

Бұл кез халқымыздың бостандықтан айырылып, бодандыққа түскен мезетіне тап келді.

Көк түріктер мен Алтын Орданың айбарын айтпағанда, Қазақ хандығы — біздің елдігіміздің түп-тамыры.

Тәуелсіз Қазақстан халқымыздың азаттық жолындағы сан ғасырлық арманын ақиқатқа айналдырды.

Біздің буын жаңа тарихқа Қазақстан Республикасы деген атпен аяқ басып, жас мемлекетті әлемнің төріне оздырды.

Қымбатты отандастар!

Ұланғайыр жері бар, ұлы мұратты елі бар, бабалар жазған ұлы тарихы мен ұрпағы көз тіккен ұлы болашағы бар біздің халқымыз — ұлы халық!

Тәуелсіздікті алу үшін қандай қажыр-қайрат керек болса, оны баянды ету үшін одан да зор қажыр-қайрат керек.

Табысқа тоқмейілсімей, кейінгі ұрпаққа кемел Қазақстанды табыстау — ортақ парыз.

XXI ғасырдың сын-қатерлеріне төтеп беріп, ең дамыған елдердің біріне айналу — ортақ жауапкершілік.

Біз халқымыздың қаһармандық тарихын жасампаздық тарихына ұластырдық.

Әлемдегі ең мықты 50 елдің сапына еркін қосылып, енді ең қуатты 30 елмен иық тірестіруге бет алдық.

Рухы биік, еңсесі тік, еңбегі ерен, бірлігі мығым Мәңгілік елдің мәртебесі асқақ болуы үшін бізде бәрі бар.

Ендеше, барды бағалап, дамыта білейік, қадірлі халқым!

Құрметті қазақстандықтар!

Бірнеше күннен соң біз жаңа 2015 жылдың алғашқы парағын ашамыз.

Біріншіден, Қазақстан халқы Ассамблеясы жылының және республика Конституциясы қабылдануының 20 жылдығының іс-шаралары өтеді.

Бұлар біздің мемлекеттілігіміздің басты негіздері.

Екіншіден, біз ұлттық тарих пен мәдениеттің маңызды оқиғасы — Қазақ хандығының 550 жылдығын атап өтетін боламыз.

Үшіншіден, ТМД елдерімен және бүкіл әлеммен бірге біз Ұлы Отан соғысында фашизмді жеңген Жеңістің 70 жылдығын мерекелейміз. Соғыс көрген буынның ерлігі туралы естелік біздер үшін әрдайым қастерлі.

Біз — барлық уақытта өз өткеніне алғыспен және кешіріммен қарай білген халықпыз. Тарихи өткенімізге деген біздің көзқарасымыз әрқашан тұтас әрі жарқын болуға тиіс. Ол барша қазақстандықтарды бөлуге емес, біріктіруге тиіс.

Біздің ұлттық тарихымыз теңдессіз тарих. Ол Еуразия құрлығының ұлы өркениетінің жылнамасына өшпес қолтаңбасын қалдырды.

Тарихи тамырымыздың бірлігі бізді түркі тілдес халықтармен ешқашан іргесі бөлінбейтін бауырлас етті.

Ұлы Түркі елі қазіргі заманауи мемлекеттер — Қазақстан, Әзірбайжан, Қырғызстан, Өзбекстан, Түрікменстан және Түркия елдерінің ортақ тамыры.

Біздің мыңжылдықтарға ұласатын шежіреміз бір.

Мақтаныш тұтатын бабаларымыздың тарихи ерліктері бір.

Бөле-жара қарау мүмкін емес рухани қазынамыз бір.

Осының бәрі — баршамызға ортақ мұралар.

Ресеймен біздің жүздеген жылдарға созылған ортақ тарихи жолымыз бар. Біздің ортақ тарихымыз қазір Еуразиялық экономикалық одақ аясында интеграция үшін берік негіз қалыптастыруда. Мен 20 жыл бұрын ұсынған бұл идеяны заңдық тұрғыдан ресімдеу ісі аяқталды. Ол 2015 жылғы 1 қаңтардан, ЕАЭО қызметінің басталуынан бері шындыққа айналып отыр. Қазір оның құрамына Қазақстан, Беларусь, Ресей, Армения бірігіп жатыр. Жаңа экономикалық одақ өзге елдер үшін де ашық.

Уақыт хронологиясы бізді сан мыңдаған жылдарға созылатын Қытай тарихымен жалғастырады. Жыл өткен сайын Қытай Халық Республикасымен достық және стратегиялық серіктестік нығайып келеді.

Бүгінде біз Шанхай ынтымақтастық ұйымы өңірін Еуразияның көлік және сауда көпіріне айналдыра отырып, Ұлы Жібек жолын қайта жаңғыртудамыз.

Азия елдерімен біздің тарихи тұрғыдағы рухани және мәдени байланыстарымыз бүгінде Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары жөніндегі кеңестің табысты жұмысы арқылы кеңейе түсуде. Биыл біз оның базасында Азиядағы қауіпсіздік және даму ұйымын құруды ұсындық.

Тәуелсіздіктің 25 жылға жетер-жетпес кезеңінде біз АҚШ-пен, Еуропалық Одақпен және өзге де көптеген елдермен ынтымақтастық орнаттық. Бұлар — біздің достарымыз және стратегиялық серіктестеріміз, біз олармен бейбітшілік және тұрақтылық жолындағы жұмыстарды бірлесе жүргізіп келеміз.

Ол — Әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшыларының съездері, ядролық қарусыз Орталық Азия аймағын құру, ЕҚЫҰ-ның Астана саммиті, «Бейбітшілік жолындағы серіктестік» бағдарламасы, ондаған бірлескен экономикалық және мәдени жобалар.

Биыл біз Қазақстанның ЕО-мен ұзақмерзімді серіктестігі туралы келісім жобасын әзірлеу ісін аяқтадық.

Қазақстанның ДСҰ-ға кіру үдерісі де мәре сызығына таяп қалды.

Бізді енді Астанада өтетін алдағы «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмесі туралы Дүниежүзілік тарихтың «алтын тарауын» бірлесіп жазу ісі күтіп тұр.

Қазақстанның ұлттық тарихы әрқашан біздің қоғамның бірлесуіне, көршілес елдермен достық және өзара түсіністік қағидаттарына негізделген болуы тиіс.

Осы бағытта Қазақстан тарихшылары жұмыс жүргізіп, ғылыми зерттеулер жасалуы, сондай-ақ біздің мектептер мен жоғары оқу орындарында білім беру үдерісі жалғасуы тиіс.

Қазақтың бүкіл тарихы, тәуелсіз Қазақстанның тарихы — тұтасу мен бірігу тарихы. Бірлікті сақтау және оны нығайту — ең игі іс.

XXI ғасырда бірлігі күшті, еңбегі игілікті, халқы тату болған ел ғана бақытты өмір сүреді.

Біз, қазақстандықтар мұны өз жүрегімізбен сезіндік. Тәуелсіздік жылдары біз шыңдалдық, рухымыз күшейді.

Біз — БҰҰ-ға кірген 193 мемлекеттің біріміз. Олардың әрқайсысының өз жоспары, болашаққа деген өз көзқарасы бар.

Ондаған жылдармен өлшенетін адам өмірі шектеулі. Халықтың өмірі оның әрбір келесі ұрпағы арқылы жалғасады. Сондықтан халықтың мәңгілік өмірі жөніндегі арманнан асқан биік арман жоқ.

Мәңгілік ел — ертеңгі күнге есік ашатын, болашаққа сенім көрініс тапқан идея, мызғымайтын берік тұрақтылықтың символы.

«Қазақстан–2050» стратегиясы — ұрпағымыздың сандаған буыны жүріп өтетін, миллиондарға арналған жол. Біз белгілеген тарихи уақытқа дейін 36 жыл бар. Ересек өмірге аяқ басатын 1991 жылы туған тәуелсіздік құрдастары 2050 жылы жас қазақстандықтар үшін аға буынға айналады. Олардың, тәуелсіздік құрдастарының жасы 60-қа таяйды. Олар аға буын өкілі болады.

Қазақта «Елу жылда ел жаңа», — деген сөз бар. Бұл сөз әлі ғылыми-техникалық прогресс те, инновациялық технологиялар да жоқ кезде айтылған.

Біздің дәуір — жеделдік дәуірі. Қоғам XXI ғасырда әрбір 5 жылдың өзінде түбірімен өзгеріп отырады. Сондықтан халықтың тағдырын ең басты екі канон айқындайтын болады.

Біріншісі. Бұл — ұрпақ және құндылықтар сабақтастығы.

Екіншісі. Ұлттық қарқынды дамуы, жастардың инновациялық ерекшелігі.

Біз өз тарихымызды батыл әрі лайықты түрде игеруге тиіспіз. Әрқашан бірлігіміз болса, біз бұдан да мықты боламыз. Біздің жалпыұлттық идеямыз — Мәңгілік елдің мыңдаған жылдармен өлшенетін мәні мен маңызы осыған саяды.

Қымбатты отандастар!

Халқымыздың қастерлі тәуелсіздігі мен Мәңгілік еліміздің болашағы мені үнемі толғандырады.

Тәуелсіздіктің өмірлік философиясы қандай болуы қажет деген сауалды мен өзіме сәт сайын қоямын. Осы жайлы ой орамдарын қағазға түсіріп, «Тәуелсіздік толғауы» деп атадым. Ол азат еліміздің күллі азаматтарына, жалынды жастарға, бүгінгі буынның ерен істерін лайықты жалғастыратын ертеңгі ұрпаққа арналады.

Заман ағымы бізді Қазақстан Республикасы тұңғыш рет тәуелсіз ел ретінде әлемге әйгіленген тарихи дата — 1991 жылдың 16 желтоқсанынан алыстатып барады.

Біз жыл өткен сайын сол бір тарихи таңдаудың сарқылмас құдіретін жан жүрегімізбен түсінеміз.

Ол — егемен мемлекетте бейбітшілік пен келісімде, өзара сенімде азат өмір сүру таңдауы.

Ол — туған жеріміздің қазынасы мен қазба байлығына дербес иелік етіп, барша қоғамның игілігі үшін өз қалауымызбен жұмсау таңдауы.

Ол — өз тағдырымызды өзіміз айқындау, болашағымызды өз қолымызбен жа-сау таңдауы.

Біздің жаңа Қазақстанымыз жарық жұлдыз болып дүниеге келді. Баршамызды тәуелсіздіктің ұлы рухы жебейді, біріктіреді, бойымызға қуат беріп, сенімімізді нығайтады.

Ол алтын күні жарқырап, алтын қыраны қалықтаған қазақ елінің ашық аспаны астында дүниеге келген әрбір сәбидің жүрегіне орнайды.

Ол әрбір азаматтың жүрегінде, әр шаңырақтың төрінде, елімізде бой көтерген әрбір үйде, әрбір қала мен ауылда салтанат құрады.

Ол біздің экономикамыздың өсімімен, әрбір жаңа өндіріс орынымен, ұланғайыр Отанымызға төселген әрбір күре жолмен, дала төсіне өнген әрбір тонна алтын дәнмен нығайды.

Тәуелсіздік — сан буын бабалардың қасиетті жеріміздің әрбір қадамын қорғау үшін төгілген өлшеусіз қаны мен терінің өтеуі.

Тәуелсіздік — кешегі батыр бабалар өсиет еткендей Қазақстанды қасық қаны қалғанша қорғау жөніндегі әрбір азаматтың қайсар шешімі.

Біз жүргізіп отырған сыртқы және ішкі саясат — халықтың даналығы.

Қазақстанды өркендету жолындағы күллі жауапты шешімдердің даналығы.

Халқымыздың асқақ абыройының, қонақжайлылығы мен кең пейілінің даналығы.

Тәуелсіздік дегеніміз — жалпыға ортақ еңбек.

Ғылым қуып, білім іздеген оқушылар мен студенттердің еңбегі.

Еліміздің ұлттық байлығын еселей түсетін барша мамандық иелерінің еңбегі.

Әрбір жас буынның жүрегіне Отанға деген шексіз сүйіспеншілік дарытатын қазақстандықтардың еңбегі.

Оның көкжиегін жаһандық деңгейге жайған сан қырлы мәдениеті бар.

Оның ғылымға, инновациялар мен прогреске әрдайым айқара ашық есігі бар.

Оның көздеген межелеріне қалайда жететін мақсаткерлігі бар.

Мәңгілік ел — тәуелсіздігіміздің өмірлік философиясы.

Бұл қағидаларды мүлтіксіз сақтай отырып біз Отанымыздың көк байрағын нық ұстаймыз, оны Қазақстан дамуының жаңа биіктерінде асқақтата беретін боламыз.

Бұл — біздің мәңгілік ұстанымымыз!

Құрметті халқым!

Тәуелсіздікті өз қолымен жасаған буынның болашаққа жолдаған сәлемі мыңжылдықтар бойы еліміздің өмірлік философиясы болып қала береріне сенемін.

Біздің халқымыз ешқашан мызғымайтын, жыл өткен сайын нығайып, беки түсетін мәңгілік тәуелсіздіктің иесі.

Тәуелсіздік толғауы ұрпақтың жадында жаңғырып, тәуелсіздік рухы әрбір азаматтың жүрегінде тербелсін!

Мәңгілік еліміздің мәртебесі биік болсын! Азаттық рухы асқақ болсын! Көк байрағымыз көгімізде желбірей берсін!

Қазақстанның жұлдызы жоғары, жолы нұрлы болсын!

Тәуелсіздік күні құтты болсын!

Жаңажылдық құттықтауы

Астана қаласы, 2014 жылдың 31 желтоқсаны

Құрметті қазақстандықтар!

Санаулы минуттардан кейін біз Жаңа жылды қарсы аламыз!

Жаңа жыл — баршаға жан шуағын сыйлайтын жайдары мереке. Жыл сайын біз оны үкілі үмітпен, игі тілекпен қарсы алып, толайым табыспен шығарып саламыз. Әлемдік экономикадағы бүгінгі қиындыққа қарамастан биыл да әл-ауқатымыз арта түсті.

Өтіп бара жатқан жыл дамудың келесі кезеңіне бастайтын оқиғалармен айшықталды. Біз алдағы жылы күш-қуатымызды еселейтін ауқымды нарықтың есігін ашамыз. Бағдарымыз — белгілі, таңдауымыз — айқын, мақсатымыз — биік. Баршаға шұғыла шашатын «Нұрлы жол» бүкіл еліміздің құретамырына айналды.

Қымбатты отандастар!

Келер жыл — терең тарихымызға, құқықтық негізімізге, берекелі бірлігімізге құрмет көрсететін жыл. Ынтымағы жарасқан халқымыз осы айтулы оқиғаларды лайықты атап өтеді деп сенемін. Қазақ халқы қой түлігін ежелден құт-берекенің басы деп білген. Ендеше, алдағы Қой жылы молшылық пен ырысын ала келсін! Еліміздегі әр шаңырақтың дәулеті мен сәулеті артып, татулығымыз нығая берсін!

Қымбатты қазақстандықтар!

Менің отандастарым!

Жылдардың алмасуы — бұл өткеннен болашаққа қадам басудың рәмізі. Өтіп бара жатқан жылы біз іс жүзінде болашақты жақындата алдық. Мұнда әркімнің де еңбегі бар.

Осы уақыттың бәрінде мен сіздердің көбіңізбен кездестім. Жаңа жолдар мен жаңа өмір барған аудандардың тұрғындарымен жүздестім. Денсаулықты қорғау үшін таңғажайып жабдықтарға ие болған дәрігерлермен дидактарластым. Жаңа мектептердің жарық сыныптарында мұғалімдермен және оқушылармен ұшырастым. Ашылып жатқан кәсіпорындар цехтарында инженерлермен және жұмысшылармен сұхбаттастым. Еліміздің астық байлығын жыл сайын арттырып отырған ауыл шаруашылығы қызметкерлерімен пікір алыстым. Дарынды жастармен және тәжірибелі ардагерлермен кездестім.

Біз бәріміз әр қадам басқан сайын айналамыздағы өмірді жақсартып отырдық. Оңай болған жоқ. Біз үлкен ашық әлемде өмір сүрудеміз, ол үздіксіз өзгеру үстінде. Қазір ол өзгерістер қарқынын жылдамдата түсті. Алайда біз өз тағдырымызды өз қолымызда мығым ұстап отырғанымызды тағы да дәлелдедік.

Қазақстан келе жатқан жылды айқын жасампаз іс-әрекеттер жоспарымен қарсы алуда. Болашаққа арналған бұл жол өзгерістерді жаңа жетістіктерге айналдырады. Оларға арналған күш-жігерді біз ғасырлар бойы қалыптасқан құндылықтарымыздан — бірлік пен татулықтан қалқи алатын боламыз. Топтасқандық, уақыт пен ұрпақтардың мызғымас байланысы біздің жолымызды бұрынғыдан да сенімді ете түседі.

Қымбатты достар!

Енді аз ғана сәттен кейін сағаттар Жаңа жылдың келіп жеткендігін білдіріп соға бастайды. Елдің жүрегі соның келуін күтіп лүпілдей соғуда. Біздің әрқайсымыздың жүрегіміз де қоса соғуда. Баршаңызға шын жүректен бейбіт өмір, денсаулық, амандық пен игіліктер тілеймін!

Жаңа 2015 жыл құтты болсын!

2014 жылы қабылданған Қазақстан Республикасы заңдарының тізбесі

1. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әлеуметтік қамсыздандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 10 қаңтардағы №156-V;

2. «2009 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы мен Еуропа қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімге (Оңтүстік – Батыс жол дәлізінің жобасы (Батыс Еуропа – Батыс Қытай халықаралық транзит дәлізі) №1 Қосымша келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 10 қаңтардағы №157-V;

3. «2005 жылғы 26 қазандағы Шанхай ынтымақтастық ұйымына мүше мемлекеттердің үкіметтері арасындағы Төтенше жағдайларды жоюда көмек көрсету кезінде өзара іс-қимыл жасау туралы келісімге хаттаманы ратификациялау туралы» 2014 жылғы 13 қаңтардағы №158-V;

4. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік органдардың құзыретін заңнамалық және (немесе) заңға тәуелді деңгейде бекіту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 13 қаңтардағы №159-V;

5. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қырғыз Республикасының Үкіметі арасындағы Қырғыз Республикасында мектеп салу туралы келісімді және 2012 жылғы 22 тамыздағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қырғыз Республикасының Үкіметі арасындағы Қырғыз Республикасында мектеп салу туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2014 жылғы 14 қаңтардағы №160-V;

6. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік сатып алу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 14 қаңтардағы №161-V;

7. «Кеден одағының бірыңғай кеден аумағында сыртқы және өзара саудада электрондық құжаттар алмасу кезінде ақпараттық технологияларды қолдану туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 15 қаңтардағы №162-V;

8. «Кеден одағының сыртқы және өзара саудасының интеграцияланған ақпараттық жүйесін құру, оның жұмыс істеуі және оны дамыту туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 15 қаңтардағы №163-V;

9. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне атқарушылық іс жүргізуді жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 15 қаңтардағы №164-V;

10. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне агроөнеркәсіптік кешен мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 17 қаңтардағы №165-V;

11. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қаржылық (инвестициялық) пирамидалардың қызметіне қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 17 қаңтардағы №166-V;

12. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 21 қаңтардағы №167-V;

13. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасының халықаралық шарттары мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 30 қаңтардағы №168-V;

14. «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттер күштерінің әуе шабуылына қарсы қорғаныс жөніндегі кезекшілерінің әуе кемесін басып алу (ұшырып әкету) туралы ақпаратты алған кездегі іс-қимылдарын ұйымдастыру туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 30 қаңтардағы №169-V;

15. «Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымына мүше мемлекеттердің аумақтарына әскери инфрақұрылым объектілерін орналастыру туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2014 жылғы 30 қаңтардағы №170-V;

16. «2007 жылғы 6 қазандағы Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымына мүше мемлекеттердің құқық қорғау органдары мен арнайы қызметтерін жарақтандыру үшін арнайы техника мен арнайы құралдарды жеткізудің жеңілдікті шарттары туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2014 жылғы 11 ақпандағы №171-V;

17. «Қазақстан Республикасы мен Еуропа қайта құру және даму банкі арасындағы ынтымақтастық пен Еуропа қайта құру және даму банкінің Қазақстан Республикасындағы қызметіне қатысты келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 11 ақпандағы №172-V;

18. «1999 жылғы 21 қазанда Бернде қол қойылған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Швейцария Федералды кеңесі арасындағы табыс пен капиталға салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау туралы конвенцияға және Хаттамаға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Швейцария Федералды кеңесі арасындағы хаттаманы ратификациялау туралы» 2014 жылғы 11 ақпандағы №173-V;

19. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Вьетнам Социалистік Республикасының Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 18 ақпандағы №174-V;

20. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тұрмыстық зорлық-зомбылыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 18 ақпандағы №175-V;

21. «Оңалту және банкроттық туралы» 2014 жылғы 7 наурыздағы №176-V;

22. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне оңалту және банкроттық, салық салу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 7 наурыздағы №177-V;

23. «Түркітілдес мемлекеттердің ынтымақтастық кеңесі хатшылығының қаржылық қағидалары туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 19 наурыздағы №178-V;

24. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне екінші деңгейдегі банктерді қайта ұйымдастыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 19 наурыздағы №179-V;

25. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әлеуметтік қамсыздандыру мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 31 наурыздағы №180-V;

26. ««Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2014–2016 жылдарға арналған кепілдендірілген трансферт туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгеріс енгізу туралы» 2014 жылғы 31 наурыздағы №181-V;

27. ««2014–2016 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 31 наурыздағы №182-V;

28. «Ең төменгі жалақыны белгілеу рәсімін жасау туралы конвенцияны (26-конвенция) ратификациялау туралы» 2014 жылғы 7 сәуірдегі №183-V;

29. «Жалақыны қорғау туралы конвенцияны (95-ші конвенция) ратификациялау туралы» 2014 жылғы 7 сәуірдегі №184-V;

30. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сыртқы барлау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 7 сәуірдегі №185-V;

31. «Қазақстан Республикасы мен Вьетнам Социалистік Республикасы арасындағы азаматтық істер бойынша өзара құқықтық көмек туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 9 сәуірдегі №186-V;

32. «2011 жылғы 18 қазандағы Еркін сауда аймағы туралы шартты оның Тараптары мен Өзбекстан Республикасы арасында қолдану туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2014 жылғы 11 сәуірдегі №187-V;

33. «Азаматтық қорғау туралы» 2014 жылғы 11 сәуірдегі №188-V;

34. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне азаматтық қорғау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 11 сәуірдегі №189-V;

35. «1994 жылғы 28 наурыздағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы өнеркәсіптік авариялардың, апаттардың, дүлей зілзалалардың алдын алу және олардың зардаптарын жою саласындағы ынтымақтастық туралы келісімге авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының мемлекеттік шекараны кесіп өтуінің оңайлатылған тәртібі туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2014 жылғы 14 сәуірдегі №190-V;

36. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қырғыз Республикасының Үкіметі арасындағы Төтенше жағдайлар және дүлей зілзалалардың қауіп-қатерін азайту жөніндегі орталықты құру туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 14 сәуірдегі №191-V;

37. «2008 жылғы 12 желтоқсандағы Тарифтік квоталарды қолданудың шарттары мен тетігі туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы Азаматтық қорғау туралы» 2014 жылғы 16 сәуірдегі №192-V;

38. «1928 жылғы 22 қарашадағы Халықаралық көрмелер туралы конвенцияны, оған 1948 жылғы 10 мамырдағы, 1966 жылғы 16 қарашадағы, 1972 жылғы 30 қарашадағы Хаттамаларды және оған 1982 жылғы 24 маусымдағы және 1988 жылғы 31 мамырдағы Түзетулерді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 16 сәуірдегі №193-V;

39. «Жол жүрісі туралы» 2014 жылғы 17 сәуірдегі №194-V;

40. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жол жүрісі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 17 сәуірдегі №195-V;

41. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Қорғас өзенінде «Достық» бірлескен ортақ су торабын салудағы ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 21 сәуірдегі №196-V;

42. «Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне өзгеріс енгізу туралы» 2014 жылғы 21 сәуірдегі №197-V;

43. «Озон қабатын бұзатын заттар жөніндегі Монреаль хаттамасына 1999 жылғы 3 желтоқсанда Бейжіңде қабылданған Түзетуді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 23 сәуірдегі №198-V;

44. «Қазақстан Республикасының ішкі істер органдары туралы» 2014 жылғы 23 сәуірдегі №199-V;

45. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне ішкі істер органдарының қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 23 сәуірдегі №200-V;

46. «Қазақстан Республикасы мен Өзбекстан Республикасы арасындағы стратегиялық әріптестік туралы шартты ратификациялау туралы» 2014 жылғы 6 мамырдағы №201-V;

47. «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» 2014 жылғы 16 мамырдағы №202-V;

48. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне рұқсат беру жүйесі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 16 мамырдағы №203-V;

49. «Еуразия экономикалық қоғамдастығына мүше мемлекеттердің экспорттық бақылауының бірыңғай тәртібі туралы келісімнің күшін жою туралы» 2014 жылғы 16 мамырдағы №204-V;

50. «Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясының әуе шабуылына қарсы қорғанысының бірыңғай өңірлік жүйесін құру туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 26 мамырдағы №205-V;

51. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 10 маусымдағы №206-V;

52. ««Инновациялық технологиялар паркі» инновациялық кластері туралы» 2014 жылғы 10 маусымдағы №207-V;

53. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне «Инновациялық технологиялар паркі» инновациялық кластері мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 10 маусымдағы №208-V;

54. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне инвестициялық ахуалды жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 12 маусымдағы №209-V;

55. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне этил спирті мен алкоголь өнімінің өндірілуін және айналымын мемлекеттік реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 18 маусымдағы №210-V;

56. «Кәсіптік одақтар туралы» 2014 жылғы 27 маусымдағы №211-V;

57. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне кәсіптік одақтардың қызметі және еңбек қатынастарын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 27 маусымдағы №212-V;

58. «Қазақстан Республикасының азаматтарына, оралмандарға және Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхаты бар адамдарға олардың мүлкті жария етуіне байланысты рақымшылық жасау туралы» 2014 жылғы 30 маусымдағы №213-V;

59. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасының азаматтарына, оралмандарға және Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхаты бар адамдарға олардың мүлкті жария етуіне байланысты рақымшылық жасау мәселелері бойынша толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 30 маусымдағы №2014-V;

60. «2010 жылғы 9 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Қазақстан Республикасына мұнай және мұнай өнімдерін жеткізу саласындағы сауда-экономикалық ынтымақтастық туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2014 жылғы 30 маусымдағы №215-V;

61. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Сингапур Республикасының Үкіметі арасындағы Табысқа салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Сингапур Республикасының Үкіметі арасындағы хаттаманы ратификациялау туралы» 2014 жылғы 30 маусымдағы №216-V;

62. «Есірткі, психотроптық заттар мен олардың прекурсорларын Кеден одағының кеден аумағы арқылы өткізу тәртібі туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 30 маусымдағы №217-V;

63. ««Қылмыстық әрекеттен түскен табыстарды жылыстату, анықтау, алып қою және тәркілеу туралы конвенцияны ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгеріс енгізу туралы» 2014 жылғы 30 маусымдағы №218-V;

64. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Өзбекстан Республикасы Үкіметінің арасындағы Шекара өкілдерінің қызметі туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 30 маусымдағы №219-V;

65. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Эстония Республикасының Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 30 маусымдағы №220-V;

66. «Каспий теңізіндегі қауіпсіздік саласындағы ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 30 маусымдағы №221-V;

67. «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді (Сот төрелігі секторын институционалдық нығайту жобасы) ратификациялау туралы» 2014 жылғы 1 шілдедегі №222-V;

68. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Италия Республикасының Үкіметі арасындағы Ауғанстан Ислам Республикасын тұрақтандыру мен қалпына келтіру жөніндегі іс-қимылдарға Италия Республикасы Қарулы Күштерінің қатысуына байланысты Қазақстан Республикасының аумағы арқылы әскери мүлік пен персоналдың транзитін қамтамасыз ету туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 1 шілдедегі №223-V;

69. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Қазақстан Республикасының аумағы арқылы Қытай Халық Республикасына ресейлік мұнайды тасымалдау саласындағы ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 2 шілдедегі №224-V;

70. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік басқару мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 2 шілдедегі №225-V;

71. «Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі» 2014 жылғы 3 шілдедегі №226-V;

72. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қылмыстық заңнаманы жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 3 шілдедегі №227-V;

73. «Дене шынықтыру және спорт туралы» 2014 жылғы 3 шілдедегі №228-V;

74. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне дене шынықтыру және спорт мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 3 шілдедегі №229-V;

75. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасының пошта туралы заңнамасының нормаларын Дүниежүзілік пошта одағы актілерінің нормаларымен біріздендіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 3 шілдедегі №230-V;

76. «Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексі» 2014 жылғы 4 шілдедегі №231-V;

77. «Қазақстан Республикасының кейбір конституциялық заңдарына қылмыстық-процестік заңнаманы жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 4 шілдедегі №232-V;

78. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қылмыстық-процестік заңнаманы жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 4 шілдедегі №233-V;

79. «Қазақстан Республикасының Қылмыстық-атқару кодексі» 2014 жылғы 5 шілдедегі №234-V;

80. «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» 2014 жылғы 5 шілдедегі №235-V;

81. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әкімшілік құқық бұзушылық туралы заңнама мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 5 шілдедегі №236-V;

82. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Үкіметі арасындағы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігі Қарулы Күштерінің Ауғанстан Ислам Республикасын тұрақтандыру мен қалпына келтіру жөніндегі халықаралық іс-қимылдарға қатысуына байланысты Қазақстан Республикасының аумағы арқылы жүктің / арнайы жүктің транзитін қамтамасыз ету туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 19 қыркүйектегі №237-V;

83. «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 29 қыркүйектегі №238-V;

84. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік басқару деңгейлері арасындағы өкілеттіктердің аражігін ажырату мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 29 қыркүйектегі №239-V;

85. «Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартты ратификациялау туралы» 2014 жылғы 14 қазандағы №240-V;

86. «Түркі Академиясын құру туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 15 қазандағы №241-V;

87. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Біріккен Ұлттар Ұйымы арасындағы Техникалық ынтымақтастықтың нысаналы қоры туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 15 қазандағы №242-V;

88. «Еңбек қауіпсіздігі мен гигиенасына жәрдемдесетін негіздер туралы конвенцияны (187-конвенция) ратификациялау туралы» 2014 жылғы 20 қазандағы №243-V;

89. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне экстремизмге және терроризмге қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 3 қарашадағы №244-V;

90. ««Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 7 қарашадағы №245-V;

91. «Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы ХХІ ғасырдағы тату көршілік және одақтастық туралы шартты ратификациялау туралы» 2014 жылғы 7 қарашадағы №246-V;

92. ««2014–2016 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 7 қарашадағы №247-V;

93. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 7 қарашадағы №248-V;

94. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Кеден одағының кедендік шекарасы арқылы автомобиль өткізу пункттерінде ветеринариялық-санитариялық бақылау және өсімдіктер карантині бойынша бақылау функцияларын мемлекеттік кіріс органдарына беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 10 қарашадағы №249-V;

95. «Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы Қазақстан Республикасы азаматтарының Ресей Федерациясының аумағында және Ресей Федерациясы азаматтарының Қазақстан Республикасының аумағында болу тәртібі туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 14 қарашадағы №250-V;

96. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Швейцария Федералды кеңесі арасындағы Рұқсатсыз болатын адамдардың реадмиссиясы туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 14 қарашадағы №251-V;

97. «Азаматтық іс жүргізу мәселелері жөніндегі конвенцияны ратификациялау туралы» 2014 жылғы 14 қарашадағы №252-V;

98. «1999 жылғы 2 ақпандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Беларусь Республикасының Үкіметі арасындағы Тауарларды (жұмыстарды) экспорттау және импорттау кезінде жанама салықтарды өндіріп алудың принциптері туралы келісімнің қолданысын тоқтату туралы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Беларусь Республикасының Үкіметі арасындағы хаттаманы ратификациялау туралы» 2014 жылғы 14 қарашадағы №253-V;

99. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сот төрелігін іске асыруды одан әрі жеңілдету, төрешілдік рәсімдерді азайту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 17 қарашадағы №254-V;

100. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Қорғас өзенінде «Достық» бірлескен ортақ су торабын басқару және пайдалану туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 20 қарашадағы №255-V;

101. «Азық-түлік қауіпсіздігі жөніндегі ислам ұйымының жарғысын ратификациялау туралы» 2014 жылғы 21 қарашадағы №256-V;

102. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне салық салу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 28 қарашадағы №257-V;

103. «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2015-2017 жылдарға арналған кепілдендірілген трансферт туралы» 2014 жылғы 28 қарашадағы №258-V;

104. «2015–2017 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» 2014 жылғы 28 қарашадағы №259-V;

105. «Қазақстан Республикасы мен Италия Республикасы арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартты ратификациялау туралы» 2014 жылғы 4 желтоқсандағы №260-V;

106. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Дипломатиялық өкілдіктердің ғимараттарын салу үшін жер учаскелерін өзара беру туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 9 желтоқсандағы №261-V;

107. «Сот төрелігіне халықаралық қол жеткізу туралы конвенцияны ратификациялау туралы» 2014 жылғы 9 желтоқсандағы №262-V;

108. «Дамуға ресми көмек туралы» 2014 жылғы 10 желтоқсандағы №263-V;

109. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне дамуға ресми көмек мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 10 желтоқсандағы №264-V;

110. «2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа Армения Республикасының қосылуы туралы шартты ратификациялау туралы» 2014 жылғы 24 желтоқсандағы №265-V.

111. «Еуразиялық экономикалық қоғамдастықтың қызметін тоқтату туралы шартты ратификациялау туралы» 2014 жылғы 24 желтоқсандағы №266-V.

112. «Салық істері бойынша өзара әкімшілік көмек туралы конвенцияға өзгерістер енгізу туралы хаттамамен енгізілген түзетулері бар Салық істері бойынша өзара әкімшілік көмек туралы конвенцияны ратификациялау туралы» 2014 жылғы 26 желтоқсандағы №267-V.

113. «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді (Ирригациялық және дренаждық жүйелерді жетілдіру жөніндегі жобаның екінші фазасы) ратификациялау туралы» 2014 жылғы 26 желтоқсандағы №268-V.

114. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасында кәсіпкерлік қызмет үшін жағдайды түбегейлі жақсарту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 29 желтоқсандағы №269-V.

115. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне тұрғын үй қатынастары мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 29 желтоқсандағы №270-V.

116. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жер қойнауын пайдалану мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 29 желтоқсандағы №271-V.

117. «Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 29 желтоқсандағы №272-V.

118. «Қазақстан Республикасы мен Беларусь Республикасы арасындағы Қазақстан Республикасы азаматтарының Беларусь Республикасының аумағында және Беларусь Республикасы азаматтарының Қазақстан Республикасының аумағында болу тәртібі туралы келісімді ратификациялау туралы» 2014 жылғы 29 желтоқсандағы №273-V.

2014 жылы қабылданған Қазақстан Республикасы Президенті жарлықтарының тізбесі

1. ««А» корпусының мемлекеттік әкімшілік қызметшілеріне ротация жүргізу қағидаларын бекіту және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 13 қаңтардағы №721;

2. «Қазақстан Республикасының дипломатиялық және қызметтік паспорттарын ресімдеу, беру, ауыстыру, тапсыру, алып қою, есепке алу, сақтау және жою қағидаларын және Қазақстан Республикасының дипломатиялық және қызметтік паспорттары берілетін Қазақстан Республикасының лауазымды адамдарының тізбесін бекіту туралы» 2014 жылғы 13 қаңтардағы №722;

3. «Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің арнайы мемлекеттік мұрағатын құру туралы» 2014 жылғы 13 қаңтардағы №723;

4. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары жүйесін одан әрі оңтайландыру жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 22 қаңтардағы №29 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 13 қаңтардағы №724;

5. «Қазақстан Республикасы көлік жүйесінің инфрақұрылымын дамытудың және ықпалдастырудың 2020 жылға дейінгі мемлекеттік бағдарламасы және «Мемлекеттік бағдарламалар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №957 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» 2014 жылғы 13 қаңтардағы №725;

6. ««Мемлекеттік органдардың мәліметтерді Қазақстан Республикасының мемлекеттік құпияларына жатқызу жөніндегі өкілеттіктер берілген лауазымды тұлғаларының тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 13 сәуірдегі №371 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 14 қаңтардағы №726;

7. «Е.Ә. Әбілдаев туралы» 2014 жылғы 15 қаңтардағы №727;

8. «Е.С. Мұқашты Қазақстан Республикасының Оман Сұлтандығындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 15 қаңтардағы №728;

9. «А.Е. Мусин туралы» 2014 жылғы 15 қаңтардағы №729;

10. «Қ.Е. Жаңбыршинді Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитетінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 15 қаңтардағы №730;

11. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 24 тамыздағы №858 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 16 қаңтардағы №731;

12. «Қазақстанның әлемнің ең дамыған 30 мемлекетінің қатарына кіруі жөніндегі тұжырымдама туралы» 2014 жылғы 17 қаңтардағы №732;

13. «Мемлекет басшысының 2014 жылғы 17 қаңтардағы «Қазақстан жолы – 2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» атты Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру жөніндегі шаралар туралы» 2014 жылғы 20 қаңтардағы №733;

14. ««ЭКСПО–2017» халықаралық мамандандырылған көрмесін дайындау мен оны өткізу жөніндегі мемлекеттік комиссия құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2012 жылғы 26 қарашадағы №436 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 21 қаңтардағы №734;

15. «Б. Копецкиді Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 21 қаңтардағы №735;

16. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 21 қаңтардағы №736;

17. «F.I. Оразбақов туралы» 2014 жылғы 21 қаңтардағы №737;

18. «М.М. Тәжин туралы» 2014 жылғы 21 қаңтардағы №738;

19. «К.Қ. Мәсімов туралы» 2014 жылғы 21 қаңтардағы №739;

20. «Қазақстан Республикасы сыртқы саясатының 2014-2020 жылдарға арналған тұжырымдамасы туралы» 2014 жылғы 21 қаңтардағы №741;

21. ««Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін жаңғырту жөніндегі шаралар туралы» 2007 жылғы 13 қаңтардағы №273 және «Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы Кадр саясаты жөніндегі ұлттық комиссия және облыстардың, астананың, республикалық маңызы бар қаланың кадр комиссиялары туралы» 2013 жылғы 7 наурыздағы №520 Қазақстан Республикасы Президентінің жарлықтарына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» 2014 жылғы 29 қаңтардағы №742;

22. ««Ұлттық валюта — Қазақстан теңгесі банкноттары мен монеталары дизайнының тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 25 қыркүйектегі №1193 Жарлығына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы» 2014 жылғы 29 қаңтардағы №743;

23. «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің кейбір мәселелері туралы» 2014 жылғы 30 қаңтардағы №744;

24. «Эфиопия Федеративтік Демократиялық Республикасында Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» 2014 жылғы 31 қаңтардағы №745;

25. «Мексика Құрама Штаттарында Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» 2014 жылғы 31 қаңтардағы №746;

26. «Кувейт Мемлекетінде Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» 2014 жылғы 31 қаңтардағы №747;

27. «Қ.Ш. Сарыбайды Қазақстан Республикасының Австрия Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі, Қазақстан Республикасының Вена қаласындағы халықаралық ұйымдар жанындағы Тұрақты өкілі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 3 ақпандағы №748;

28. «М.М. Тәжинді Қазақстан Республикасының Ресей Федерациясындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 11 ақпандағы №749;

29. «Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы консультативтік-кеңесші және өзге де органдардың қызметін ұйымдастыру мәселелері жөніндегі Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 12 ақпандағы №750;

30. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 12 ақпандағы №751;

31. «Қазақстан Республикасы «Сырбар» Сыртқы барлау қызметінің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 26 наурыздағы №773 Жарлығына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы» 2014 жылғы 12 ақпандағы №752;

32. «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару жөніндегі кеңестің кейбір мәселелері туралы» 2014 жылғы 12 ақпандағы №753;

33. «Қазақстан Республикасы соттарының төрағаларын, сот алқа төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2014 жылғы 18 ақпандағы №754;

34. «Қазақстан Республикасының Қауіпсіздік кеңесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 20 наурыздағы №88 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2014 жылғы 19 ақпандағы №755;

35. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 20 ақпандағы №756;

36. «Қазақстан Республикасында кәсіпкерлік қызмет үшін жағдайды жақсарту жөніндегі түбегейлі шаралар туралы» 2014 жылғы 27 ақпандағы №757;

37. «Т.Ф. Қалиевты Қазақстан Республикасының Оңтүстік Африка Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 28 ақпандағы №758;

38. ««Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 3 наурыздағы №759 қбп;

39. ««А.Е. Мусинді Қазақстан Республикасының Хорватия Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 4 наурыздағы №760;

40. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру туралы» 2014 жылғы 7 наурыздағы №761;

41. ««Қазақстан Республикасын Үдемелі индустриялық-инновациялық дамуының 2010-2014 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарлама және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарының күші жойылды деп тану туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №958 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 7 наурыздағы №762;

42. «А.Қ. Жұмағалиев туралы» 2014 жылғы 7 наурыздағы №763;

43. «Ж.М. Қасымбекті Қазақстан Республикасының Көлік және коммуникация министрі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 7 наурыздағы №764;

44. «М.А. Құл-Мұхаммед туралы» 2014 жылғы 11 наурыздағы №765;

45. «А. Мұхамедиұлын Қазақстан Республикасының Мәдениет министрі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 11 наурыздағы №766;

46. ««Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті — Елбасының кітапханасы» мемлекеттік мекемесінің кейбір мәселелері туралы» 2014 жылғы 13 наурыздағы №767;

47. «Әскери қызметтің белгіленген мерзімін өткерген мерзімді әскери қызметтегі әскери қызметшілерді запасқа шығару және Қазақстан Республикасының азаматтарын 2014 жылдың сәуір-маусымында және қазан-желтоқсанында мерзімді әскери қызметке кезекті шақыру туралы» 2014 жылғы 14 наурыздағы №768;

48. «Қазақстан Республикасы Байланыс және ақпарат агенттігінің төрағасы А.Қ.Жұмағалиевты Қазақстан Республикасы Үкіметінің мүшесі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 18 наурыздағы №769;

49. «Сотталғандарға кешірім жасау туралы» 2014 жылғы 18 наурыздағы №770;

50. ««Орталық мемлекеттік органдар мен облыстардың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органдары қызметінің тиімділігін жыл сайынғы бағалау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №954 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 18 наурыздағы №771;

51. «Б.Д. Батыршаев туралы» 2014 жылғы 26 наурыздағы №772;

52. «Қазақстан Республикасы мен Чехия Республикасы арасындағы Табыс пен капиталға салынатын салыққа қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық төлеуден жалтаруға жол бермеу туралы конвенцияға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттамаға қол қою туралы» 2014 жылғы 27 наурыздағы №773;

53. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 27 наурыздағы №774;

54. ««Әкімдердің халыққа есеп беру кездесулерін өткізу туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 15 тамыздағы №615 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу және «Елорданың, республикалық маңызы бар қаланың, облыстардың, облыстық маңызы бар қалалардың және аудандардың рейтингтері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 11 ақпандағы №500 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы» 2014 жылғы 2 сәуірдегі №776;

55. «Қазақстан Республикасы мен Италия Республикасы арасындағы қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек туралы шартқа қол қою туралы» 2014 жылғы 2 сәуірдегі №777;

56. «Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметовтің орнынан түсуі туралы» 2014 жылғы 2 сәуірдегі №778;

57. «К.Қ. Мәсімовті Қазақстан Республикасының Премьер-министрі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 2 сәуірдегі №779;

58. «К.Қ. Мәсімов туралы» 2014 жылғы 2 сәуірдегі №780;

59. «Ә.Р. Жақсыбековті Қазақстан Республикасының Мемлекеттік хатшысы қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 3 сәуірдегі №781;

60. «Н.З. Нығматулинді Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің Басшысы қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 3 сәуірдегі №782;

61. «С.Н. Ахметовті Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 3 сәуірдегі №783;

62. ««Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Азаматтық мәселелері жөніндегі комиссия туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 10 қазандағы №198 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 4 сәуірдегі №784;

63. «Қазақстан Республикасының кейбір мамандандырылған соттарын құру және тарату туралы» 2014 жылғы 4 сәуірдегі №785;

64. «Қазақстанның су ресурстарын басқару мемлекеттік бағдарламасы және «Мемлекеттік бағдарламалар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №957 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» 2014 жылғы 4 сәуірдегі №786;

65. «Қазақстан Республикасы Үкіметінің құрамы туралы» 2014 жылғы 4 сәуірдегі №787;

66. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 7 сәуірдегі №788;

67. «Шығыс Қазақстан облысының Зырян және Аягөз қалаларын аудандық маңызы бар қалалар санатына жатқызу туралы» 2014 жылғы 8 сәуірдегі №790;

68. «Қазақстан Республикасының Президентінің жанындағы Ұлттық инвесторлар кеңесін құру туралы» 2014 жылғы 9 сәуірдегі №791;
69. ««Қазақстан Республикасының аудандық маңызы бар қалалары, ауылдық округтері, ауылдық округтің құрамына кірмейтін кенттері мен ауылдары әкімдерінің сайлауын өткізудің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 24 сәуірдегі №555 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 9 сәуірдегі №792;
70. «Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы Қазақстанның стратегиялық зерттеулер институтын Астана қаласына көшіру туралы» 2014 жылғы 11 сәуірдегі №793;
71. ««Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының қаражатын қалыптастыру және пайдалану тұжырымдамасы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 2 сәуірдегі №962 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 11 сәуірдегі №794;
72. «Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы консультативтік-кеңесші және өзге де органдардың қызметін ұйымдастыру мәселелері жөніндегі Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 11 сәуірдегі №795;
73. «Сотталғанға кешірім жасау туралы» 2014 жылғы 15 сәуірдегі №796;
74. ««Қазақстан Республикасының Қауіпсіздік кеңесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 20 наурыздағы №88 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2014 жылғы 15 сәуірдегі №797;
75. «Алматы қаласының шекарасын өзгерту туралы» 2014 жылғы 16 сәуірдегі №798;
76. ««Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін жаңғырту жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2007 жылғы 13 қаңтардағы №273 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 16 сәуірдегі №799;
77. «Д.Ю. Тенді «Құрмет» орденімен марапаттау туралы» 2014 жылғы 17 сәуірдегі №800;
78. «С.К. Омаров туралы» 2014 жылғы 17 сәуірдегі №801;
79. «И.Л. Ақпombaев туралы» 2014 жылғы 17 сәуірдегі №802;
80. «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімге (Сот төрелігінің секторын институционалдық нығайту жобасы) қол қою туралы» 2014 жылғы 17 сәуірдегі №803;
81. «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімге (Ирригациялық және дренаждық жүйелерді жетілдіру жөніндегі жобаның екінші фазасы) қол қою туралы» 2014 жылғы 17 сәуірдегі №804;
82. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 18 сәуірдегі №805;
83. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 18 сәуірдегі №806;
84. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру шаралары туралы» 2014 жылғы 21 сәуірдегі №807;
85. «М.А. Аюбаев туралы» 2014 жылғы 21 сәуірдегі №809;
86. «Ә.Т. Садықұловты Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 21 сәуірдегі №810;

87. ««Республикалық бюджет жобасын әзірлеу ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 26 тамыздағы №861 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 25 сәуірдегі №811;
88. ««Республикалық бюджет комиссиясы туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 1 сәуірдегі №780 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 25 сәуірдегі №812;
89. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 30 сәуірдегі №813;
90. «Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі туралы ережені бекіту туралы» 2014 жылғы 4 мамырдағы №814;
91. «Жоғары әскери және арнаулы атақтар, сыныптық шендер беру туралы» 2014 жылғы 6 мамырдағы №815;
92. «Қазақстан Республикасы соттарының төрағалары, алқа төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2014 жылғы 6 мамырдағы №816;
93. ««Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2014 жылғы 22 мамырдағы №817 қбп;
94. ««Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 23 мамырдағы №818 қбп;
95. «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің Қылмыстық кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимылы туралы шарт бойынша құзыретті мемлекеттік органдардың тізбесін бекіту туралы» 2014 жылғы 23 мамырдағы №819;
96. «Қазақстан Республикасы Президентінің «Алтын сапа» сыйлығын алуға арналған конкурс және «Қазақстанның үздік тауары» республикалық көрме-конкурсы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 9 қазандағы №194 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» 2014 жылғы 23 мамырдағы №820;
97. «Жергілікті жер комендатурасының қызметі туралы үлгі ережені бекіту туралы» 2014 жылғы 23 мамырдағы №821;
98. «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің 2013 жылғы есебін бекіту туралы» 2014 жылғы 24 мамырдағы №822;
99. «Қазақстан Республикасы Президентінің жанынан «Жасыл экономикаға» көшу жөніндегі кеңес құру туралы» 2014 жылғы 26 мамырдағы №823;
100. «С.С. Ескендіров туралы» 2014 жылғы 27 мамырдағы №824;
101. «Е.Х. Сұлтановты Солтүстік Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 27 мамырдағы №825;
102. «Қ.Қ. Айтмұхаметов туралы» 2014 жылғы 27 мамырдағы №826;
103. «С.В. Кулагин туралы» 2014 жылғы 27 мамырдағы №827;
104. «С.В. Кулагинді Ақмола облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 27 мамырдағы №828;
105. ««Жедел іздестіру іс-шараларын жүргізу үшін тауарларды арнайы техникалық құралдарға жатқызу тұрғысынан техникалық зерттеу жүргізу» және «Тауарларды

ақпаратты криптографиялық қорғау құралдарына жатқызу тұрғысынан техникалық зерттеу жүргізу» мемлекеттік қызмет көрсетулер стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 5 шілдедегі №116 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы» 2014 жылғы 27 мамырдағы №829;

106. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 27 мамырдағы №830;

107. «Қазақстан Республикасы мен Венгрия арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартқа қол қою туралы» 2014 жылғы 27 мамырдағы №831;

108. «Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарттың жобасын мақұлдау туралы» 2014 жылғы 28 мамырдағы №832;

109. «Қазақстан Республикасы мен Венгрия арасындағы ұстап беру туралы шартқа қол қою туралы ы» 2014 жылғы 30 мамырдағы №833;

110. «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау және Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығу туралы» 2014 жылғы 30 мамырдағы №834;

111. «Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының қалыптастырылуы мен пайдаланылуы туралы 2013 жылғы есепті бекіту туралы» 2014 жылғы 10 маусымдағы №835;

112. «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы «Қазақстанда энергия тиімділігін арттыру» жобасы бойынша грант туралы келісімге қол қою туралы» 2014 жылғы 11 маусымдағы №836;

113. «Қазақстан Республикасының Президенті жанынан «Қоғамдық келісім» республикалық мемлекеттік мекемесін құру және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 17 маусымдағы №837;

114. «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің Қаржы барлау бөлімшелері басшыларының кеңесін құру туралы келісімді бекіту туралы» 2014 жылғы 17 маусымдағы №838;

115. «Қазақстан Республикасы соттарының төрағасын, сот алқа төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2014 жылғы 17 маусымдағы №839;

116. «Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік жоспарлау жүйесі туралы» 2009 жылғы 18 маусымдағы №827 және «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік жоспарлау жүйесінің одан әрі жұмыс істеуінің кейбір мәселелері туралы» 2010 жылғы 4 наурыздағы №931 жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 17 маусымдағы №840;

117. «Қазақстан Республикасының зейнетақы жүйесін одан әрі жаңғыртудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасы туралы» 2014 жылғы 18 маусымдағы №841;

118. «Сотталғандарға кешірім жасау туралы» 2014 жылғы 18 маусымдағы №842;

119. «1995 жылғы 23 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы Байқоңыр қаласының мәртебесі және ондағы атқарушы өкімет органдарын құрудың тәртібі мен олардың мәртебесі туралы келісімге өзгеріс енгізу туралы хаттамаға қол қою туралы» 2014 жылғы 18 маусымдағы №843;

120. «Б.Т. Әбдішев туралы» 2014 жылғы 20 маусымдағы №844;

121. «Н.Қ. Әбдібековті Қарағанды облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 20 маусымдағы №845;

122. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 20 маусымдағы №846;

123. «Дипломатиялық дәрежелер беру туралы» 2014 жылғы 27 маусымдағы №847;

124. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі мемлекетаралық кеңесті құру туралы келісімді бекіту туралы» 2014 жылғы 30 маусымдағы №848;

125. «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің құзыретті органдарының оқу орындарында терроризмге қарсы бөлімшелер мамандарын даярлаудағы ынтымақтастық туралы келісім бойынша Қазақстан Республикасынан құзыретті органдарды белгілеу туралы» 2014 жылғы 1 шілдедегі №849;

126. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 2 шілдедегі №850;

127. ««Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласын дамытудың 2011-2015 жылдарға арналған «Саламатты Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 29 қарашадағы №1113 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 2 шілдедегі №851;

128. ««Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдарының қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 2 шілдедегі №852 қбп;

129. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 3 шілдедегі №853;

130. «Ә.Т. Садықұлов туралы» 2014 жылғы 3 шілдедегі №854;

131. «А.Ж. Күреңбековті Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің бастығы қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 3 шілдедегі №855;

132. «Қазақстан Республикасы соттарының төрағаларын, сот алқаларының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2014 жылғы 3 шілдедегі №856;

133. ««Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2014 жылға арналған нысаналы трансферт бөлу туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 10 қазандағы №669 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2014 жылғы 3 шілдедегі №857;

134. «Е.Х. Қазыханов туралы» 2014 жылғы 4 шілдедегі №858;

135. «Н.Б. Онжанов туралы» 2014 жылғы 4 шілдедегі №859;

136. «Н.Б. Онжановты Қазақстан Республикасы Президентінің көмекшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 4 шілдедегі №860;

137. ««Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2014 жылғы 11 шілдедегі №861 қбп;

138. «М. Вэнгборгты Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 11 шілдедегі №862;

139. ««Қазақстан Республикасы «Сырбар» Сыртқы барлау қызметінің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 26 наурыздағы №773 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 25 шілдедегі №863;

140. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 25 шілдедегі №864;

141. ««Мемлекеттік билік органдары жүйесіндегі кадр саясатының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 29 наурыздағы №828 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 25 шілдедегі №865;

142. «Қазақстан Республикасы Президентінің «Ерекше стратегиялық маңызы бар су шаруашылығы құрылыстарының тізбесі туралы» 2004 жылғы 1 қарашадағы №1466 және «Концессияға беруге жатпайтын объектілердің тізбесі туралы» 2007 жылғы 5 наурыздағы №294 жарлықтарына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» 2014 жылғы 25 шілдедегі №866;

143. «Мемлекеттік өртке қарсы қызмет органдары жалауларының сипаттама-сын бекіту туралы» 2014 жылғы 25 шілдедегі №867;

144. «А.Б. Қарашев туралы» 2014 жылғы 28 шілдедегі №868;

145. «Қазақстан Республикасы Президентінің «Мемлекеттік қызметтің кадр резерві туралы» 2003 жылғы 4 желтоқсандағы №1243 және «Мемлекеттік қызметшілер лауазымдарының тізілімін бекіту туралы» 2013 жылғы 7 наурыздағы №523 жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 28 шілдедегі №869;

146. «Р. Бернотасты Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 30 шілдедегі №870;

147. «Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының депутаттарын сайлауды 2014 жылғы 1 қазанға тағайындау туралы» 2014 жылғы 31 шілдедегі №871;

148. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына арнайы экономикалық аймақтар мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 31 шілдедегі №872;

149. ««Бизнестің әлеуметтік жауапкершілігі жөніндегі «Парыз» конкурсы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 23 қаңтардағы №523 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 1 тамыздағы №873;

150. «Қазақстан Республикасын индустриялық-инновациялық дамытудың 2015–2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы және «Мемлекеттік бағдарламалар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №957 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» 2014 жылғы 1 тамыздағы №874;

151. «Қазақстан Республикасы мемлекеттік басқару жүйесінің реформасы туралы» 2014 жылғы 6 тамыздағы №875;

152. «Ә.Ө. Исекешевті Қазақстан Республикасының Инвестициялар және даму министрі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 6 тамыздағы №876;

153. «Б.Т. Сұлтановты Қазақстан Республикасының Қаржы министрі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 6 тамыздағы №877;

154. «Т.Б. Дүйсенованы Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 6 тамыздағы №878;

155. «А. Мұхамедиұлын Қазақстан Республикасының Мәдениет және спорт министрі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 6 тамыздағы №879;

156. «Е.А. Досаевты Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 6 тамыздағы №880;

157. «В.С. Школьникті Қазақстан Республикасының Энергетика министрі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 6 тамыздағы №881;

158. «Қазақстан Республикасы Үкіметінің кадр мәселелері туралы» 2014 жылғы 6 тамыздағы №882;

159. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру жөніндегі шаралар туралы» 2014 жылғы 6 тамыздағы №883;

160. «Р.Т. Түсіпбеков туралы» 2014 жылғы 6 тамыздағы №884;

161. «Ә.М. Байменов туралы» 2014 жылғы 6 тамыздағы №885;

162. «Қ.П. Қожамжаровты Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 6 тамыздағы №886;

163. «С. Арабиатты Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 6 тамыздағы №887;

164. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы консультативтік-кеңесші органдардың қызметін ұйымдастыру мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 6 тамыздағы №888;

165. «Қ.Ш. Сарыбай туралы» 2014 жылғы 11 тамыздағы №889;

166. «Б.Ә. Бекназаровты Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының депутаты қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 11 тамыздағы №890;

167. «Р.Т. Түсіпбековті Қазақстан Республикасы Жоғары сот кеңесінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 11 тамыздағы №891;

168. «Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2011-2020 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 7 желтоқсандағы №1118 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 12 тамыздағы №893;

169. «Иеліктен шығаруға жатпайтын объектілердің тізбесі туралы» 2014 жылғы 12 тамыздағы №894;

170. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 15 тамыздағы №895;

171. «А.Т. Мұсаханов туралы» 2014 жылғы 20 тамыздағы №896;

172. «А.Ф. Баталовты Алматы облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 20 тамыздағы №897;

173. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару деңгейлері арасында өкілеттіктердің аражігін ажырату жөніндегі шаралар туралы» 2014 жылғы 25 тамыздағы №898;

174. «Қазақстан Республикасының аудандық және оған теңестірілген соттарының судьяларын қызметке тағайындау туралы» 2014 жылғы 29 тамыздағы №899;

175. «Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің кейбір мәселелері және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 29 тамыздағы №900;

176. «2015 жылды Қазақстан халқы Ассамблеясының жылы деп жариялау туралы» 2014 жылғы 29 тамыздағы №901;

177. «Д.Қ. Батырашевты Қазақстан Республикасының Румыниядағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 2 қыркүйектегі №902;

178. «Б.Т. Нүсіповті Қазақстан Республикасының Германия Федеративтік Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 2 қыркүйектегі №903;
179. «Б.М. Жұмаханов туралы» 2014 жылғы 2 қыркүйектегі №904;
180. ««Қазақстан Республикасының қаржы секторын дағдарыстан кейінгі кезеңде дамыту тұжырымдамасы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 1 ақпандағы №923 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы» 2014 жылғы 8 қыркүйектегі №905;
181. «Б.Қ. Нұрғалиев туралы» 2014 жылғы 8 қыркүйектегі №906;
182. «Д.О. Қуанышевты Қазақстан Республикасының Израиль Мемлекетіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 8 қыркүйектегі №907;
183. «А.Ш. Әбдірамановті Қазақстан Республикасының Кувейт Мемлекетіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 8 қыркүйектегі №908;
184. «Сотталғанға кешірім жасау туралы» 2014 жылғы 9 қыркүйектегі №909;
185. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 16 қыркүйектегі №910;
186. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір өкімдерінің күші жойылды деп тану туралы» 2014 жылғы 17 қыркүйектегі №911;
187. «А.С. Тәжиев туралы» 2014 жылғы 17 қыркүйектегі №912;
188. «Қ.Қ. Әбусейітовті Қазақстан Республикасының Норвегия Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 17 қыркүйектегі №913;
189. «Е.Х. Қазыхановты Қазақстан Республикасының Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 17 қыркүйектегі №914;
190. «Ж.М. Баррозуды І дәрежелі «Достық» орденімен марапаттау туралы» 2014 жылғы 23 қыркүйектегі №915;
191. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 25 қыркүйектегі №916;
192. «Қазақстан Республикасы соттарының төрағаларын, сот алқаларының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2014 жылғы 29 қыркүйектегі №917;
193. «Сотталғандарға кешірім жасау туралы» 2014 жылғы 3 қазандағы №918;
194. «Б.С. Сәрсенбаевты Қазақстан Республикасының Үндістан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 6 қазандағы №919;
195. «А.Р. Бердібайды Қазақстан Республикасының Иордан Хашимиттік Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 6 қазандағы №920;
196. «А.Ж. Шоқыбаевты Қазақстан Республикасының Катар Мемлекетіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 6 қазандағы №921;
197. «Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің кейбір мәселелері» 2014 жылғы 6 қазандағы №922;

198. ««Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің ережесін және құрылымын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 31 желтоқсандағы №1271 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» 2014 жылғы 6 қазандағы №923;

199. «Мемлекеттік наградалардан және әскери атақтардан айыру туралы» 2014 жылғы 6 қазандағы №924;

200. «Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазақстан Республикасының әскери қызметшілері, құқық қорғау органдары, өртке қарсы органдары мен прокуратура органдарының қызметкерлері лауазымдарының санаттары бойынша тізілімдерін бекіту туралы» 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1283 және «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 7 қазандағы №925 қбп;

201. ««Мемлекеттік билік органдары жүйесіндегі кадр саясатының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 29 наурыздағы №828 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 7 қазандағы №926;

202. ««Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы Қазақстанның стратегиялық зерттеулер институты туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1997 жылғы 13 тамыздағы №3614 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 15 қазандағы №928;

203. ««Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2014 жылға арналған нысаналы трансферт бөлу туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 10 қазандағы №669 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2014 жылғы 20 қазандағы №929;

204. «А.Е. Мусин туралы» 2014 жылғы 21 қазандағы №930;

205. «Е.Ш. Әлиді Қазақстан Республикасының Эфиопия Федеративтік Демократиялық Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 21 қазандағы №931;

206. «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің адамдарды мемлекетаралық іздестіру туралы шарты бойынша құзыретті мемлекеттік органдардың тізбесін бекіту туралы» 2014 жылғы 21 қазандағы №932;

207. «С.Н. Ахметов туралы» 2014 жылғы 22 қазандағы №933;

208. «И.Н. Тасмағамбетовті Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 22 қазандағы №934;

209. «Ә.Р. Жақсыбековті Астана қаласының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 22 қазандағы №935;

210. «Н.З. Нығматулин туралы» 2014 жылғы 22 қазандағы №936;

211. «Қазақстан Республикасының Антарктика туралы шартқа қосылуы туралы» 2014 жылғы 3 қарашадағы №938;

212. «Қазақстан Республикасының мәдени саясатының тұжырымдамасы туралы» 2014 жылғы 4 қарашадағы №939;

213. «Қазақстан Республикасы мен Румыния арасындағы адамдарды ұстап беру туралы шартқа қол қою туралы» 2014 жылғы 4 қарашадағы №940;

214. «Қазақстан Республикасы мен Румыния арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартқа қол қою туралы» 2014 жылғы 4 қарашадағы №941;

215. «Қазақстан Республикасы мен Сауд Арабиясы Корольдігі арасындағы ұстап беру туралы келісімге қол қою туралы» 2014 жылғы 5 қарашадағы №942;

216. «Қазақстан Республикасы мен Сауд Арабиясы Корольдігі арасындағы сотталған адамдарды беру туралы келісімге қол қою туралы» 2014 жылғы 5 қарашадағы №943;

217. «Қазақстан Республикасы мен Болгария Республикасы арасындағы қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек туралы шартқа қол қою туралы» 2014 жылғы 5 қарашадағы №944;

218. «Қазақстан Республикасы мен Болгария Республикасы арасындағы адамдарды ұстап беру туралы шартқа қол қою туралы» 2014 жылғы 5 қарашадағы №945;

219. «А.Ш. Атамбаевты I дәрежелі «Достық» орденімен марапаттау туралы» 2014 жылғы 7 қарашадағы №946;

220. ««Республикалық бюджеттің атқарылуы туралы жылдық есепті жасау және ұсыну ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 16 қыркүйектегі №871 Жарлығына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы» 2014 жылғы 7 қарашадағы №947;

221. «Г.Н. Әбдіқалықованы Қазақстан Республикасының Мемлекеттік хатшысы қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 11 қарашадағы №948;

222. «Б.М. Сапарбаевты Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 11 қарашадағы №949;

223. «Д.К. Ахметовті Шығыс Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 11 қарашадағы №950;

224. «Н.З. Нығматулин туралы» 2014 жылғы 11 қарашадағы №951;

225. «Қазақстан Республикасы мен Румыния арасындағы қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек туралы шартқа қол қою туралы» 2014 жылғы 11 қарашадағы №952;

226. «Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 24 қыркүйектегі Теңізге шыға алмайтын дамушы елдер үшін халықаралық талдамалық орталық құру туралы көпжақты келісімге қосылуы туралы» 2014 жылғы 14 қарашадағы №953;

227. «Қазақстан Республикасы ұлттық қауіпсіздік органдарының қызметін одан әрі жетілдіру жөніндегі шаралар туралы» 2014 жылғы 14 қарашадағы №954;

228. «Мемлекет басшысының 2014 жылғы 11 қарашадағы «Нұрлы жол — болашаққа бастар жол» атты Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру жөніндегі шаралар туралы» 2014 жылғы 17 қарашадағы №955;

229. «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2015 жылға арналған нысаналы трансферт бөлу туралы» 2014 жылғы 17 қарашадағы №956;

230. «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2015-2016 жылдарға арналған нысаналы трансферттер бөлу туралы» 2014 жылғы 17 қарашадағы №957;

231. ««Республикалық бюджет жобасын әзірлеу ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 26 тамыздағы №861 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» 2014 жылғы 17 қарашадағы №958;

232. ««Қазақстан Республикасы Президентінің жанынан Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мәселелері жөніндегі комиссия құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 2 сәуірдегі №839 Жарлығына толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 18 қарашадағы №959;

233. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 18 қарашадағы №960;

234. «Сидней қаласында (Австралия Одағы) Қазақстан Республикасының Бас консулдығын ашу туралы» 2014 жылғы 18 қарашадағы №961;

235. «Н.Б. Ермакбаевты Қазақстан Республикасы Президентінің көмекшісі — Қауіпсіздік кеңесінің хатшысы қызметіне тағайындау туралы» 2014 жылғы 19 қарашадағы №962;

236. ««Қазақстан Республикасы мен Чехия Республикасы арасындағы Табыс пен капиталға салынатын салыққа қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық төлеуден жалтаруға жол бермеу туралы конвенцияға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттамаға қол қою туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2014 жылғы 27 наурыздағы №773 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2014 жылғы 20 қарашадағы №963;

237. «Қазақстан Республикасы Жоғары сот кеңесінің құрамындағы өзгерістер туралы» 2014 жылғы 21 қарашадағы №964;

238. «Қазақстан Республикасының аудандық және оған теңестірілген соттарының судьяларын қызметке тағайындау туралы» 2014 жылғы 21 қарашадағы №965;

239. ««Қазақстан Республикасының жаңа бюджет саясатының тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 26 маусымдағы №590 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу және «Мемлекеттік және жалпы сыртқы борышты басқару жөніндегі тұжырымдама туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 29 желтоқсандағы №234 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы» 2014 жылғы 24 қарашадағы №966;

240. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 28 қарашадағы №967;

241. «Қазақстан Республикасы мен Моңғолия арасындағы Моңғолияда тұрақты тұрып жатқан Қазақстан Республикасы азаматтарының және Қазақстан Республикасында тұрақты тұрып жатқан Моңғолия азаматтарының азаматтық алуының және оны тоқтатуының оңайлатылған тәртібі және азаматтықтың болмауы және қос азаматтық жағдайларын болдырмау туралы келісімге қол қою туралы» 2014 жылғы 4 желтоқсандағы №968;

242. «Қазақстан Республикасы мен Моңғолия арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартқа қол қою туралы» 2014 жылғы 4 желтоқсандағы №969;

243. «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау және Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығу туралы» 2014 жылғы 4 желтоқсандағы №970;

244. «Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Адам құқықтары жөніндегі комиссия туралы» 2003 жылғы 19 наурыздағы №1042 және «Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Әйелдер істері және отбасылық-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия туралы» 2006 жылғы 1 ақпандағы №56 жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 4 желтоқсандағы №971;

245. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 5 желтоқсандағы №972;

246. ««Инновациялық технологиялар паркі» инновациялық кластерінің қамқоршылық кеңесін құру туралы» 2014 жылғы 5 желтоқсандағы №973;

247. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградаларымен марапаттау туралы» 2014 жылғы 5 желтоқсандағы №974;

248. «Әдебиет пен өнер саласындағы 2014 жылғы Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлығын беру туралы» 2014 жылғы 9 желтоқсандағы №975;

249. «Сотталғанға кешірім жасау туралы» 2014 жылғы 10 желтоқсандағы №976;
250. ««Қазақстан Республикасы Президентінің «Алтын сапа» сыйлығын алуға арналған конкурс және «Қазақстанның үздік тауары» республикалық көрме-конкурсы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 9 қазандағы №194 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 10 желтоқсандағы №977;
251. «Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің — Елбасының Мемлекеттік бейбітшілік және прогресс сыйлығын беру туралы» 2014 жылғы 12 желтоқсандағы №978;
252. ««Орталық мемлекеттік органдар мен облыстардың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органдары қызметінің тиімділігін жыл сайынғы бағалау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №954 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2014 жылғы 12 желтоқсандағы №979;
253. «Еуразиялық экономикалық одақ шеңберінде медициналық бұйымдар (медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық техника) айналысының бірыңғай қағидаттары мен қағидалары туралы келісімге қол қою туралы» 2014 жылғы 19 желтоқсандағы №980;
254. «Еуразиялық экономикалық одақ шеңберінде дәрілік заттар айналысының бірыңғай қағидаттары мен қағидалары туралы келісімге қол қою туралы» 2014 жылғы 19 желтоқсандағы №981;
255. «Ақпарат саласындағы қылмыстық іс-әрекеттерге қарсы іс-қимыл бойынша Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымына мүше мемлекеттердің өзара іс-қимылы туралы хаттамаға қол қою туралы» 2014 жылғы 19 желтоқсандағы №982;
256. «Қазақстан Республикасы соттарының төрағаларын, сот алқаларының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2014 жылғы 24 желтоқсандағы №983;
257. ««Қазақстан Республикасын үдемелі индустриялық-инновациялық дамыту жөніндегі 2010-2014 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарлама және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарының күші жойылды деп тану туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №958 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2014 жылғы 25 желтоқсандағы №984;
258. ««Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2014 жылғы 25 желтоқсандағы №985 қбп;
259. «Қазақстан Республикасының 2015–2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясы туралы» 2014 жылғы 26 желтоқсандағы №986;
260. «Қазақстан Республикасы мен Бенилюкс мемлекеттері (Бельгия Корольдігі, Люксембург Ұлы Герцогтігі және Нидерланды Корольдігі) арасындағы реадмиссия туралы келісімге және Қазақстан Республикасы мен Бенилюкс мемлекеттері (Бельгия Корольдігі, Люксембург Ұлы Герцогтігі және Нидерланды Корольдігі) арасындағы реадмиссия туралы келісімді іске асыру хаттамасына қол қою туралы» 2014 жылғы 26 желтоқсандағы №987.

Қысқартылған сөздер тізімі

ААҚ — ашық акционерлік қоғам
АДБ — Азиялық даму банкі
АИТВ — адамның иммун тапшылығы вирусы
АҚ — акционерлік қоғам
АӨК — агроөнеркәсіп кешені
АӨСШК — Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары кеңесі
АЭА — арнайы экономикалық аймақ
АЭС — атом электр стансасы
БАҚ — бұқаралық ақпарат құралдары
БК — бірлескен кәсіпорын
БҰҰ — Біріккен Ұлттар Ұйымы
БҰҰ ЭКОСОС — БҰҰ Экономикалық және әлеуметтік кеңесі
БЭК — Бірыңғай экономикалық кеңістік
ДДСҰ — Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы
ДСҰ — Дүниежүзілік сауда ұйымы
ЕАЭО — Еуразиялық экономикалық одақ
ЕКДБ — Еуропалық қайта құру және даму банкі
ЕҚЫҰ — Еуропадағы қауіпсіздік және ынтымақтастық ұйымы
ЕО — Еуропалық одақ
ЕурАзЭҚ — Еуразиялық экономикалық қоғамдастық
ЖЖМ — жанар-жағармай материалдары
ЖІӨ — жалпы ішкі өнім
ЖОО — жоғарғы оқу орны
ЖШС — жауапкершілігі шектеулі серіктестік
ЖЭО — жылу электр орталығы
ЖЭС — жылу электр стансасы
ИДБ — Ислам даму банкі
ИЫҰ — Ислам ынтымақтастығы ұйымы
КСРО — Кеңестік Социалистік Республикалар Одағы
МАГАТЭ (АТЭХАГ) — Атом энергиясы жөніндегі халықаралық агенттік
РҚБ — Республикалық қоғамдық бірлестік
ТКШ — тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы
ТМД — Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы
ТРАСЕКА — «Еуропа-Кавказ-Азия» көлік дәлізі
ТҮРКСОЙ — Халықаралық түркі мәдениеті ұйымы
ҮИИДМБ — Үдемелі индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасы
ҰҚШҰ — Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымы
ХЕҰ — Халықаралық еңбек ұйымы
ХКДБ — Халықаралық қайта құру және даму банкі
ХОК — Халықаралық олимпиадалық комитет
ШОБ — шағын және орта бизнес
ШЫҰ — Шанхай ынтымақтастығы ұйымы
ЭЫДҰ — Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы

Географиялық атаулар көрсеткіші

«Авазы», курорттық аймағы (Түрікменстан)
 Австралия
 Австрия
 Азия, құрлығы
 Ақмола, облысы
 «Ақорда», ҚР Президентінің резиденциясы (Астана қаласы)
 Ақтау, қаласы, теңіз порты (Маңғыстау облысы)
 Ақтоғай, кенті (Аягөз ауданы, Шығыс Қазақстан облысы)
 Ақтөбе, қаласы (Ақтөбе облысы)
 Ақтөбе, облысы
 Албания
 Алжир
 Алматы, қаласы
 Алматы, облысы
 Алтай, өңірі
 Амстердам (Нидерландының астанасы)
 Анкара (Түркияның астанасы)
 Антарктика
 Арал, теңізі
 Арқалық, қаласы (Қостанай облысы)
 Армения
 Арнасай, көшесі (Астана қаласы)
 Астана (Қазақстанның астанасы)
 «Астана Опера», опера және балет театры (Астана қаласы)
 «Астана ЭКСПО–2017», көрме кешені (Астана қаласы)
 «Астана», алаңы (Нидерланды, Роттердам қаласы)
 Астрахань, қаласы (Ресей)
 «Атамекен», этномемориалдық кешені (Астана қаласы)
 Атырау, қаласы (Атырау облысы)
 Атырау, облысы
 Ауғанстан
 Африка
 Ашғабад (Түрікменстанның астанасы)
 Аягөз, қаласы (Шығыс Қазақстан облысы)

«Әбу-Даби Плаза», әкімшілік-тұрғын үй кешені (Астана қаласы)
 Әбу-Даби, әмірлігі (БАӘ)
 Әбу-Даби, БАӘ астанасы
 Әзірбайжан
 Әулие Вознесенский, кафедралды соборы (Алматы қаласы)

Байқоңыр, қаласы (Қызылорда облысы)
 Баку (Әзірбайжан астанасы)

Балқан, уәлаяты (Түрікменстан)
Бангладеш
Батыс Африка, өңірі
Батыс Еуропа, өңірі
Батыс Қазақстан, облысы
Батыс Қытай, өңірі
Батыс Сахара, өңірі
Бахрейн
Бейбітшілік және келісім, сарайы (Астана қаласы)
Бейнеу, селосы (Маңғыстау облысы, Бейнеу ауданы)
Беларусь
Бельгия
Бенилюкс
Берекет, қаласы (Балқан уәлаяты, Түрікменстан)
Берн (Швейцария астанасы)
Бодрум, қаласы (Түркия)
Болгария
Боржақты, теміржол, стансасы (Маңғыстау облысы)
Бразилия
Бурабай, қаласы (Ақмола облысы)
Біріккен Араб, Әмірліктері (БАӘ)

Вена
Венгрия
«Внуково», әуежайы (Мәскеу қаласы, Ресей)
Вьетнам
Вячеслав, су қоймасы (Астана қаласы)

Гаага, қаласы (Нидерланды)
Гаити
Германия
Горган, қаласы (Голестан провинциясы, Иран)
Грузия

«Достық», су торабы (Қорғас өз.)
«Достық», су спорты түрлерінің орталығы (Ақтөбе аласы, Ақтөбе облысы)
Достық, үйі (Алматы қаласы)
Дубай, қаласы (БАӘ)
Душанбе (Тәжікстанның астанасы)

Египет
Екатеринбург, қаласы (Свердлов облысы, Ресей)
Екібастұз, қаласы (Павлодар облысы)
ЕО (Еуропалық одақ)
Ерсай, теміржол стансасы (Маңғыстау облысы)
Есіл, өзені
Еуропа, құрлығы

«Жамбыл», мұнай кен орны (Исатай ауданы, Атырау облысы)

Жапония

Жезқазған, қаласы (Қарағанды облысы)

Жер, планетасы

Зыряновск, қаласы (Шығыс Қазақстан облысы)

Израиль

Индонезия

Иордания

Ирак

Иран

Испания

Италия

Камбоджа

Канада

Каспий маңы, ойпаты

Каспий, теңізі

Катар

«Кендерлі», курорттық аймағы (Маңғыстау облысы)

Киев (Украинаның астанасы)

«Көк жайлау», таулы-шаңғылы курорты (Алматы қаласы)

«Көрме орталығы», көрме орталығы (Шымкент қаласы, Оңтүстік Қазақстан облысы)

КСРО (Кеңестік Социалистік Республикалар Одағы, 1922–1991 жж.)

Куала-Лумпур (Малайзияның астанасы)

Кувейт

Куньмин, қаласы (Юньнань провинциясы, Қытай)

Қабанбай батыр, даңғылы (Астана қаласы)

«Қазақ елі», монументі (Астана қаласы)

Қазақ, хандығы (1465–1847 жж.)

Қапшағай, қаласы (Алматы облысы)

Қара, теңізі

«Қарабидайық», ағын суларды жинағыш (Астана қаласы)

Қарағанды, қаласы (Қарағанды облысы)

Қарағанды, облысы

Қарашығанақ, мұнай-газ конденсатты кен орны (Бүрлі ауданы, Батыс Қазақстан облысы)

Қашаған, мұнай-газ кен орны (Каспий теңізі қайраңы)

Қорғас, өзені

Қостанай, облысы

Құрама Штаттары, Америка (АҚШ)

Құрық, теңіз порты (Маңғыстау облысы)

Қызылорда, қаласы (Қызылорда облысы)

Қырғызстан

Қытай (ҚХР)

Латвия
Либерия
Ливия
Литва
Лондон (Ұлыбританияның астанасы)
Люксембург
Ляньюньган, қаласы, теңіз порты (Цзянсу провинциясы, Қытай)

Македония
Малайзия
Маңғыстау, облысы
Мәскеу (Ресейдің астанасы)
Мексика
Милан, қаласы (Италия)
Минск (Беларусь астанасы)
Моңғолия
Мыңжылдық, аллеясы (Астана қаласы)

Невель, қаласы (Псков облысы, Ресей)
Нидерланды (Голландия)
Норвегия
«Нұр Ақтөбе», тұрғын үй кешені (Ақтөбе қаласы, Ақтөбе облысы)

Оман
Оңтүстік Азия, өңірі
Оңтүстік Америка, материгі
Оңтүстік Африка, Республикасы (ОАР)
Оңтүстік Қазақстан, облысы
«Оңтүстік», арнайы экономикалық аймағы (Оңтүстік Қазақстан облысы)
Оңтүстік, Корея (Корея Республикасы)
Оңтүстік-Шығыс Азия, өңірі
Орталық Азия, өңірі
Орталық Қазақстан, өңірі (Қазақстан)
Орынбор, көшесі (Астана қаласы)
Осака, қаласы, теңіз порты (Жапония)

Өзбекстан
Өзен, мұнай-газ кен орны (Маңғыстау облысы)
Өскемен, қаласы (Шығыс Қазақстан облысы)

Павлодар, қаласы (Павлодар облысы)
Павлодар, облысы
Палестина
Панфилов, селосы (Талғар ауданы, Алматы облысы)
Парсы, шығанағы
Пәкстан

Пешавар, қаласы (Пәкстан)
 Польша
 Португалия
 «Пригородный», тұрғын алабы (Астана қаласы)
 Псков, облысы (Ресей)
 Пусан, қаласы, теңіз порты (Оңтүстік Корея)

Ресей
 Роттердам, қаласы (Оңтүстік Голландия провинциясы, Нидерланды)
 Румыния

Салтанат, қақпасы (Астана қаласы)
 Самсун, қаласы (Түркия)
 Сарыағаш, ауданы (Оңтүстік Қазақстан облысы)
 «Сарыарқа», велотрегі (Астана қаласы)
 Сауд, Арабиясы
 Семей, қаласы (Шығыс Қазақстан облысы)
 Сидней, қаласы (Австралия)
 Сингапур
 Сирия
 Солтүстік Америка, материгі
 Солтүстік Ирландия, өңірі (Ұлыбритания)
 Солтүстік Қазақстан, облысы
 Сомма, қаласы (Түркия)
 Сочи, қаласы (Краснодар өлкесі, Ресей)
 Сурабая, қаласы (Индонезия)
 Сырдария, өзені

Таиланд
 Талғар, ауданы (Алматы облысы)
 Талдықорған, қаласы (Алматы облысы)
 Тараз, қаласы (Жамбыл облысы)
 Таяу Шығыс, өңірі
 Тәжікстан
 Тәуелсіздік, сарайы (Астана қаласы)
 Тегеран (Иранның астанасы)
 Теміртау, қаласы (Қарағанды облысы)
 ТМД (Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы)
 Того
 Тунис
 Түркия
 Түрікменстан
 Тынық, мұхиты
 Тяньцзинь, қаласы, теңіз порты (Қытай).

Украина

Ұлттық теннис, орталығы (Астана қаласы)
Ұлыбритания

Үлкен Алматы айналма, автожолы
Үндістан
Үрімші, қаласы (СҰАА, Қытай)

Филиппины
Финляндия
Франция

«Халық естелігі», мемориалдық кешені (Ашғабад қаласы, Түрікменстан)
Хельсинки (Финляндияның астанасы)
Хорватия

Цзянсу, провинциясы (Қытай)
Циндао, қаласы, теңіз порты (Шаньдун провинциясы, Қытай)

Чехия
Чжаотун, қаласы (Юньнань провинциясы, Қытай)

Шалқар, теміржол стансасы (Шалқар ауданы, Ақтөбе облысы)
Шанхай, қаласы, теңіз порты (Қытай)
Швейцария
Швеция
Шри-Ланка
Шұбаркөл, селосы (Нұра ауданы, Қарағанды облысы)
Шығыс Қазақстан, облысы
Шығыс Қытай, өңірі (Қытай)
Шығыс Украина, өңірі (Украина)
Шығыс, Тимор
Шымкент, қаласы (Оңтүстік Қазақстан облысы)
Щучье, қаласы (Ақмола облысы)
Щучье-Бурабай, курорттық аймағы (Ақмола облысы)

Ыстамбұл, қаласы (Түркия)

Эстония
Эфиопия

Юньнань, провинциясы (Қытай)

«Hilton Garden Inn», қонақ үйі (Астана қаласы)

«Marriott Astana Hotel», қонақ үйі (Астана қаласы)

Есімдер көрсеткіші

Абай (Құнанбаев А.)
Абдалла II бен Хусейн
Абэ С.

Азеведо Р.
Азимов Р.С.
Айтматов Ш.Т.
Айтмұхаметов Қ.Қ.
Ақпомбаев И.Л.
Алекперов В.Ю.
Али Е.Ш.
Алиев И.Г.
Ализода Н.
Альбер II
Аmano Ю.
Арабиат С.
Атамбаев А.Ш.
Ахметов Д.К.
Ахметов С.Н.
Ачария Г.
Аюбаев М.А.

Әбдібеков Н.Қ.
Әбдікәрімов О.Ә.
Әбдіқалықова Г.Н.
Әбдіраманов А.Ш.
Әбдірашов Р.Ж.
Әбдішев Б.Т.
Әбусейітов Қ.Қ.
Әбіқаев Н.Ә.
Әбілдаев Е.Ә.
Әбілтаев Ш.Ә.
Әбішев И.Ә.
Әл-Барамі Саид бен Мохаммед бен
Әли
Әл-Мактум Мұхаммед бен Рашид
Әл-Нахаян Мұхаммед бен Заид
Әл-Нахаян Халифа бен Заид
Әл-Суети Салим Абдурахман
Әл-Тани Тамим бен Хамад
Әл-Фараби Әбу Насыр
Әл-Халифа Хамад бен Иса
Әубәкірова Ж.Ж.
Әуезов М.О.

Байбек Б.Қ.
Байменов Ә.М.
Баймолдин А.
Бапов Р.С.
Барак Э.
Бараки М.Ф.
Барменов А.
Баррозу Ж.М.
Баталов А.Ғ.
Батырашев Д.Қ.
Батыршаев Б.Д.
Бах Т.
Башмаков А.А.
Бекназаров Б.А.
Берден Б.
Бердымұхамедов Ғ.М.
Бердібай А.Р.
Бернотас Р.
Бернс У.
Бигельдинов Т.Ж.
Бишімбаев Қ.У.
Блэр Т.
Бодуэн П.
Бордюжа Н.Н.
Брилев С.Б.
Буркхальтер Д.
Бутефлике А.А.

Варшель А.
Видодо Дж.
Вилль-Александр
Вэнгборг М.

Габриэлла
Гарибашвили И.
Глазенберг А.
Глинка М.И.
Гнассингбе Ф.
Головкин Г.Г.
Греф Г.О.
Грибаускайте Д.
Гузенбауэр А.

Гумилев Л.Н.
Гүл А.

Давид М.
Дамирчилу М.
Данилевский Н.Я.
Дауылбаев А.Қ.
Дескальци К.
Джайн Х.К.
Дмитриевский Н.В.
Досаев Е.А.
Досанов С.А.
Дриссер Х.
Дүйсенова Т.Б.

Елеуов С.С.
Ердоған Р.
Ермегияев Т.А.
Ермекбаев Н.Б.
Ескендіров С.С.
Есполов Т.И.
Есімов А.С.

Жак
Жақсыбеков Ә.Р.
Жаманқұлов Т.Қ.
Жаңбыршин Қ.Е.
Жигова Э.
Жұбанов Б.А.
Жұмағалиев А.Қ.
Жұмаханов Б.М.
Жүсіпов А.

Земан М.
Зума Д.

Ибрагим Х.
Иванов Г.
Измұхамбетов Б.С.
Индравати Ш.М.
Исабеков Д.И.
Исекешев А.О.

Камилл К.
Камохара М.
Каппаров Н.Д.

Каримов И.А.
Карпов Д.В.
Квасъневский А.
Келімбетов Қ.Н.
Кидланд Ф.
Китуи М.
Копецки Б.
Кристофер П.
Кулагин С.В.
Курт В.
Күреңбеков А.Ж.
Күрішбаев А.Қ.
Кэмерон Д.

Қазыханов Е.Х.
Қалиев Т.Ғ.
Қалижанов У.Қ.
Қарабалин Ұ.С.
Қарашев А.Б.
Қасымбек Ж.М.
Қасымов Қ.Н.
Қожамжаров Қ.П.
Қуанышев Д.О.
Құл-Мұхаммед М.А.
Құлсейітов А.Ж.
Құлыбаев Т.А.
Құрманғазы (Сағырбаев Қ.)
Құсайынов Ә.Қ.
Құсайынов Ш.

Лаврентьев А.С.
Леонтьев К.Н.
Ли Кэцян
Ломоносов М.В.
Лоссерталес В.
Лукашенко А.Г.

Мамытбеков А.С.
Манас
Мансұров Т.А.
Маржери К.
Матияшин Н.
Маямеров Е.М.
Мәми Қ.Ә.
Мәсімов К.Қ.
Медведев Д.А.

Мезенцев Д.Ф.
 Мередов Р.О.
 Меркель А.
 Миттал Л.
 Мукадам Ш.А.
 Мусин А.Е.
 Мұқаш Е.С.
 Мұсаева Н.
 Мұсаханов А.Т.
 Мұтанов Ғ.М.
 Мұхамеджанов Т.М.
 Мұхамедиұлы А.
 Мырзахметов А.И.

Накао Т.
 Нарышкин С.Е.
 Наудужас В.
 Нибали В.
 Ниинисте С.
 Ниязбеков Ш.О.
 Нуриев Р.Х.
 Нұрғалиев Б.Қ.
 Нүсіпов Б.Т.
 Нығматулин Н.З.
 Нысанбаев Е.Н.

Обама Б.
 Озғанбаев Ө.О.
 Олланд Ф.
 Омаров С.К.
 Онжанов Н.Б.
 Оңғарсынова Ф.О.
 Оразбақов Ғ.І.
 Орбан В.
 Орынбаев Е.Т.
 Оспанов М.М.
 Оторбаев Д.К.
 Ошақбаев Р.С.

Пак Кын Хе
 Пан Ги Мун
 Панфилов И.В.
 Поло М.
 Порошенко П.А.
 Проди Р.
 Псалтиров И.

Путин В.В.

Раваньян С.
 Разак Н.Т.
 Рама Э.
 Расулзода К.
 Рахмон Э.Ш.
 Рейнхольд Я.
 Ренци М.
 Рогов И.И.
 Рорабакер Д.
 Руссефф Д.
 Рухани Х.
 Рютте М.

Сағынтаев Б.А.
 Садықұлов Ө.Т.
 Сайдик М.
 Сапарбаев Б.М.
 Саргсян С.А.
 Сарыбай Қ.Ш.
 Сәпиев С.Ж.
 Сәрсенбаев Б.С.
 Сәрсенов Ө.С.
 Сәрінжіпов А.Б.
 Сейфуллин С.
 Си Цзиньпин
 Симонелли Л.
 Синьфэн Чжан
 Смайылов Ө.А.
 Смирнов А.В.
 Смит Э.
 Смут Д.
 Спиваков В.Т.
 Стайл Ш.
 Старак Е.
 Стоянов П.
 Сунья Фан
 Сұлтанов Б.Т.
 Сұлтанов Е.Х.
 Сығай Ө.

Так Л.
 Таминдже Ф.
 Тасмағамбетов И.Н.
 Тәжиев А.С.

Тәжин М.М.
Тен Д.Ю.
Тимашев С.
Тиммермансом Ф.
Тоғжанов Е.Л.
Түсіпбеков Р.Т.

У Гуаньцюан
Уәлиханов Ш.Ш.
Учиямада Т.

Фелипе VI
Финкельстон К.
Финогенов И.В.

Хамид Х.А.
Хейзер Н.
Хейнялуом Э.
Хо Цинхуа
Хонда К.
Христенко В.Б.
Хусейн М.

Цзян Цзэминь

Чакраборти С.
Чен Гопин
Чжан Ханьхуэй
Чунгвон Чо

Шариф Н.
Шаяхметова Ү.Б.
Шәуенова С.Б.
Шваб К.
Шеварднадзе Э.А.
Шиврина Н.В.
Школьник В.С.
Шойгу С.К.
Шоқыбаев А.Ж.
Шөкеев Ө.Е.
Штайнмайер Ф-В.

Ыдырысов Е.Ә.

Юнкер Ж.-К.
Юнус М.

Яссауи Х.А.
Яценюк А.П.

Мекемелер мен ұйымдар көрсеткіші

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
«АвтоВАЗ»

АДБ (Азиялық даму банкі)

Азиядағы қауіпсіздік және даму ұйымы

Азиялық даму банкі басқарушыларының кеңесі

Азиялық инфраұрылымдық инвестициялар банкі

Азық-түлік қауіпсіздігі жөніндегі ислам ұйымы

«Айтас-МП»

Ақтөбе рельс арқалығы зауыты

АҚШ Конгресі

АҚШ Конгресі Халықаралық қатынастар комитетіндегі Еуропа мен Еуразия елдерінің кіші комитеттері

АҚШ Конгресінің Халықаралық қатынастар комитеті

«Алатау»

Алматы қаласындағы БҰҰ Өңірлік орталығы

Алматы қаласының Өңірлік қаржы орталығы

АӨСШК (Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары кеңесі)

АӨСШК хатшылығы

Аралды құтқару халықаралық қорының Атқару комитеті

«Астана» (VELOCOMANDASY)

«Астана бас жоспар»

«Астана бизнес кампус»

«Астана Опера»

«Астана ЭКСПО-2017»

Атырау мұнай өңдеу зауыты

Ауғанстан Ислам Республикасының Үкіметі

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

«Базис-А»

«Байсерке-Агро»

«Бал Текстиль»

Балқаш ЖЭС

Бахрейн Корольдігінің Индустрия және коммерция министрлігі

Бахрейн Корольдігінің Сыртқы істер министрлігі

«Бәйтерек»

«Бүркіт»

Беларусь Республикасының Үкіметі

«Бемер Арматура»

«Био Семена»

БҰҰ (Біріккен Ұлттар Ұйымы)

БҰҰ Бас Ассамблеясы

БҰҰ жанындағы Халықаралық ядролық державалармен ядролық қарудан бас тартқан мемлекеттер үшін кепілдіктің сақталуын мониторингілеу бюросы

БҰҰ Қауіпсіздік кеңесі
БҰҰ сауда және даму конференциясы
БҰҰ ЭКОСОС
Біріккен Араб Әмірлігінің Қарулы Күштері
БЭК (Бірыңғай экономикалық кеңістік)

«Виртуозы Москвы»

Глинка М. атындағы балалар музыкалық мектебі (Павлодар облысы Екібастұз қаласы)

Гумилев Л.Н. атындағы Еуразия ұлттық университеті

«Дәру клиникасы» медициналық орталығы (Ақтөбе қаласы Ақтөбе облысы)
ДСҰ (Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы)
ДСҰ (Дүниежүзілік сауда ұйымы)
Дүниежүзілік банк
Дүниежүзілік тхэквондо федерациясы

ЕАЭО (Еуразиялық экономикалық одақ)
ЕАЭО комиссиясы
ЕАЭО соты
ЕҚДБ (Еуропалық қайта құру және даму банкі)
ЕҚЫҰ (Еуропадағы қауіпсіздік және ынтымақтастық ұйымы)
Еуразиялық даму банкі
Еуразиялық инновациялық кеңес
Еуразиялық университеттер қауымдастығы
Еуразиялық іскерлік кеңесі
Еуразиялық экономикалық комиссия
Еуразиялық экономикалық комиссия алқасы
Еуразиялық экономикалық комиссияның энергетика және инфрақұрылым жөніндегі алқасы
ЕурАзЭҚ (Еуразиялық экономикалық қоғамдастық)
ЕурАзЭҚ Мемлекетаралық кеңесі
Еуропалық комиссия
Еуропалық парламент
«Жерұйық-Талдықорған»
Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес
ЖЭО-3 (Астана қаласы)

Заманауи өнер мұражайы (Астана қаласы)

ИДБ (Ислам даму банкі)
«Изоплюс Орталық Азия»
Инвестициялық кепілдіктер жөніндегі көптарапты агенттік
«Инновациялық технологиялар паркі» инновациялық кластерінің қорғаншылық кеңесі

Италия Республикасының Қарулы Күштері
 Италия Республикасының Министрлер кеңесі
 Италия Республикасының Үкіметі
 ИЫҰ (Ислам ынтымақтастығы ұйымы)

«Қазақстанская правда»
 Катар инвестициялық қоры
 Катар Мемлекетінің Үкіметі
 Кувейт Мемлекетіндегі ҚР елшілігі

«Қазавтобизнес»
 Қазақ ұлттық аграрлық университеті
 Қазақстан Жазушылар одағы
 Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы
 «Қазақстан темір жолы»
 Қазақстан халқы Ассамблеясы
 Қазақстан халқы Ассамблеясының хатшылығы
 Қазақстан, Ресей, Беларусь Кеден одағы
 «Қазақстандық вагон жасау компаниясы»
 Қазақстандық тхэквондо федерациясы
 «Қазақстанның даму банкі»
 Қазақстанның индустрияны дамыту институты
 Қазақстанның сыртқы сауда палатасы
 Қазақстанның театр қайраткерлері одағы
 «Қазақстанның халық банкі»
 «Қазатомөнеркәсіп»
 «Қазгермұнай» БК»
 «ҚазМұнайГаз»
 «Қазмырыш»
 «Қазпошта»
 «Қазхром» ТҰК»
 «Қайнар-АКБ»
 «Қоғамдық келісім»
 Қожа Ахмет Яссауи атындағы Халықаралық университет
 «Қорғас – Шығыс қақпа»
 ҚР Ауыл шаруашылығы министрлігі
 ҚР Ауыл шаруашылығы министрлігінің Су ресурстары жөніндегі комитеті
 ҚР Әділет министрлігі
 ҚР Байланыс және ақпарат агенттігі
 ҚР Бас прокуратурасы
 ҚР Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін басқару жөніндегі кеңес
 ҚР Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі
 ҚР Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігінің Медициналық қызметке ақы төлеу комитеті
 ҚР Денсаулық сақтау министрлігі

ҚР Дін істері жөніндегі агенттігі
ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі
ҚР және Қырғыз Республикасының Жоғары мемлекетаралық кеңесі
ҚР Жоғарғы сот кеңесі
ҚР Жоғарғы соты
ҚР Инвестициялар және даму министрлігі
ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі
ҚР кәсіпкерлерінің ұлттық палатасы
ҚР Конституциялық кеңесі
ҚР Көлік және коммуникациялар министрлігі
ҚР Қаржы министрлігі
ҚР Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті
ҚР Қорғаныс министрлігі
ҚР Қоршаған орта және су ресурстары министрлігі
ҚР Мәдениет және спорт министрлігі
ҚР Мәдениет министрлігі
ҚР Мемлекеттік күзет қызметі
ҚР Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі
ҚР Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттігі
ҚР Мұнай және газ министрлігі
ҚР Міндетті медициналық сақтандыру қоры
ҚР Өңірлік даму министрлігі
ҚР Парламенті
ҚР Парламенті Мәжілісінің бюросы
ҚР Парламентінің Мәжілісі
ҚР Парламентінің Сенаты
ҚР Президентінің әкімшілігі
ҚР Президентінің жанындағы адам құқықтары жөніндегі комиссия
ҚР Президентінің жанындағы азаматтық мәселелері жөніндегі комиссия
ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер істері және отбасылық-демографиялық саясат жөніндегі Ұлттық комиссия
ҚР Президентінің жанындағы «Жасыл экономикаға» көшу жөніндегі кеңес
ҚР Президентінің жанындағы кадрлық саясат жөніндегі Ұлттық комиссия
ҚР Президентінің жанындағы қазақстандық стратегиялық зерттеулер институты
ҚР Президентінің жанындағы Қауіпсіздік кеңесі
ҚР Президентінің жанындағы сыбайлас жемқорлықпен күрес мәселелері жөніндегі комиссия
ҚР Президентінің жанындағы Ұлттық инвесторлар кеңесі
ҚР Президентінің жанындағы Шетел инвесторлары кеңесі
ҚР Президентінің Күзет қызметі
ҚР Премьер-министрінің төрағалығымен инвестициялық климатты жақсарту жөніндегі кеңес
ҚР Проблемалы несиелер қоры
ҚР Республикалық бюджеттік комиссиясы
ҚР Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитеті

ҚР Республикалық ұланы
 ҚР Спорт және дене шынықтыру істері жөніндегі агенттігі
 ҚР Статистика жөніндегі агенттігі
 ҚР Сыртқы істер министрлігі
 ҚР Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті қорғау, тұтынушылар құқығын қорғау агенттігі
 ҚР Төтенше жағдайлар министрлігі
 ҚР Тұңғыш Президенті — Ұлт көшбасшысының атындағы Қорғаныс министрлігінің Ұлттық қорғаныс университеті
 ҚР Тұңғыш Президенті — Ұлт көшбасшысының кітапханасы
 ҚР тұрақты дамуы мен өсуіне ықпал ету мақсатындағы ынтымақтастықты күшейту бойынша Дүниежүзілік банк тобы
 ҚР Ұлттық банкі
 ҚР Ұлттық гвардиясы
 ҚР Ұлттық ғарыш агенттігі
 ҚР Ұлттық ғылым академиясы
 ҚР Ұлттық қауіпсіздік комитеті
 ҚР Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Арнайы мемлекеттік мұрағаты
 ҚР Ұлттық қоры
 ҚР Ұлттық қорын басқару жөніндегі кеңес
 ҚР Ұлттық мұражайы
 ҚР Ұлттық экономика министрлігі
 ҚР Үкіметі
 ҚР Ішкі істер министрлігі
 ҚР экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігі
 ҚР Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігі (қаржы полициясы)
 ҚР Энергетика министрлігі
 Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясы
 Қырғыз Республикасының Үкіметі
 Қытай авиациялық өнеркәсібі корпорациясы
 Қытай Халық Республикасының Мемлекеттік даму банкі
 Қытай Халық Республикасының Мемлекеттік кеңесі
 Қытай Халық Республикасының Үкіметі

«Ла Скала», опера театры (Италияның Милан қаласы)
 Ломоносов М.В. атындағы Мәскеу мемлекеттік университеті
 Ломоносов М.В. атындағы ММУ қазақстандық филиалы
 «Лукойл»

Маңғыстау облысының әкімдігі
 Мексика Біріккен штаттарындағы ҚР елшілігі

Назарбаев зияткерлік мектебі (Атырау қаласы)
 Назарбаев университеті
 «Нұр Отан»

«Нұр Отан» партиясының саяси кеңесі

Өзбекстан Республикасының Сыртқы істер министрлігі
Өскемен технологиялық жабдықтар зауыты
Өскемен титан-магний комбинаты

Павлодар мұнай-химия зауыты
«ПетроҚазақстан Ойл Продактс»
«ПОСУК Титаниум»
«Проммашкомплект»

«Ресей жинақ банкі»
Ресей Федерациясының Федералды жиналысы
Ресей Федерациясы Федералды жиналысының Мемлекеттік думасы
Ресей Федерациясының Үкіметі
«Россия», телеарнасы

«Самұрық–Қазына»
«Сарыарқа»
«СарыарқаАвтоПром»
Семей ядролық полигоны
Сидней қаласындағы ҚР Бас консульдығы
Сингапур қор биржасы
Сингапур Республикасының Үкіметі
Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі
«Сорбонна-Қазақстан»
Вьетнам Социалистік Республикасының Үкіметі
«Сырбар»

«Тау-Кен Самұрық»
Теңізге шыға алмайтын дамушы елдерге арналған халықаралық талдамалық орталық
ТМД Атқару комитеті
ТМД Мемлекет басшыларының кеңесі
ТМД мүше мемлекеттер басшыларының кеңесі
ТМД мүше мемлекеттердің Қорғаныс министрлерінің кеңесі
ТМД мүше мемлекеттердің Сыртқы істер министрлерінің кеңесі
ТМД Парламентаралық ассамблеясы
ТМД сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі мемлекетаралық кеңесі
ТМД Экономикалық соты
ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің Қаржы барлау бөлімшелері басшыларының кеңесі
ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің қауіпсіздік органдары мен арнаулы қызметтері басшылары кеңесі
Төтенше жағдайлар және дүлей зілзалалардың қауіп-қатерін азайту жөніндегі орталық

«Трест «САЭМ»

ТҮРКСОЙ (Халықаралық түркі мәдениеті ұйымы)

Түркі академиясы

Түркі кеңесі (Түркітілдес мемлекеттердің ынтымақтастық кеңесі)

Түркі кеңесінің хатшылығы

Түркі мәдениеті мен мұрасы қоры

Түркітілдес мемлекеттердің Парламенттік ассамблеясы

Түрікменстан Үкіметі

Түрікменстанның Балқан уәлаяты хякимлигі

Түрікменстанның Ғылым академиясы

Түрікменстанның Министрлер кабинеті

Түрікменстанның өнеркәсіпшілер мен кәсіпкерлер одағы

ҰҚШҰ (Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымы)

ҰҚШҰ біріккен штабы

ҰҚШҰ мүше мемлекеттердің қауіпсіздік кеңестерінің хатшылар комитеті

ҰҚШҰ мүше мемлекеттердің Қорғаныс министрлерінің кеңесі

ҰҚШҰ мүше мемлекеттердің Сыртқы істер министрлерінің кеңесі

ҰҚШҰ Ұжымдық қауіпсіздік кеңесі

ҰҚШҰ хатшылығы

Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Үкіметі

Халықаралық Аралды құтқару қоры

Халықаралық көрме бюросы

Халықаралық қаржы корпорациясы

Халықаралық теннис федерациясы

Халықаралық түркі академиясы

ХЕҰ (Халықаралық еңбек ұйымы)

«Химфарм»

ХҚДБ (Халықаралық қайта құру және даму банкі)

ХОК (Халықаралық олимпиадалық комитет)

Швейцария Федералды кеңесі

ШЫҰ (Шанхай ынтымақтастық ұйымы)

ШЫҰ банкаралық бірлестігі

ШЫҰ мүше мемлекеттер басшыларының кеңесі

ШЫҰ мүше мемлекеттер үкіметтерінің кеңесі

ШЫҰ мүше мемлекеттердің министрліктері мен ведомствалары басшыларының кеңесі

ШЫҰ мүше мемлекеттердің Сыртқы істер министрлерінің кеңесі

ШЫҰ Өңірлік терроризмге қарсы құрылым (ШЫҰ ӨАТҚ)

ШЫҰ Өңірлік үрдістерді болжау және тұрақты мониторингілеу мен талдау орталығы

ШЫҰ Су комитеті

ШЫҰ Үйлестіру кеңесі

ШЫҰ хатшылығы

ШЫҰ Іскерлік кеңесі
ШЫҰ Энергетикалық клубы

«ЭКСПО–2017» Халықаралық маманданған көрмесіне дайындық пен оны өткізу
жөніндегі мемлекеттік комиссия
Эстония Республикасының Үкіметі
Эфиопия Федеративтік Демократиялық Республикасындағы ҚР елшілігі
ЭЫДҰ (Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы)

«Ютария Ltd.»

№3 емхана (Шымкент қаласы Оңтүстік Қазақстан облысы)

«Air Algerie»
«Air Astana»
«Air Asia»
«Al Hilal Bank»
«Alstom»
«ArcelorMittal»
ASEM
«Astana Ballet»
«Astana Innovations»

«BG Group»
«BI Group»
«Bloomberg News»
«Bombardier Inc.»

«Chevron Corporation»
«China Exim Bank»
«CITIC Group Corporation»
«CNPC»
Credit Suisse Group AG

«Emirates Future»
«Eni S.p.A.»
«Eurocopter Group»

G-Global
G-8
G-20
«General Electric Company»
«General Electric Oil and Gas»
«Glencore Xstrata»

«Hewlett-Packard»

«Huawei Technologies»

«Hyundai Group»

«Isoplus»

«Iveco»

«KEGOC»

«Khazanah Nasional»

«KSP Steel»

«LG Electronics»

«LG Group»

«Mabetex Group»

«Malaysia Airlines»

«Mega Management»

«Microsoft Corporation»

«Mubadala»

«Nissan Motor Company»

«Polpharma S.A.»

«POSCO»

«Qatar Mining Company QSC»

«Renault S.A.»

«Royal Dutch Shell»

«Royal Philips»

«Samsung Group»

«Sembol Insaat»

«Sembol Investment & Development»

«Sepahan Airlines»

«Sorbonne Paris Cité»

«Temasek Holdings»

«Total S.A.»

«Toyota Motor Corporation»

«Toyota Tsusho Corporation»

«Tsinghua»

«Xinhua»

Мазмұны

Кіріспе	3
ҚАҢТАР	15
АҚПАН	27
НАУРЫЗ	41
СӘУІР	59
МАМЫР	75
МАУСЫМ	93
ШІЛДЕ	107
ТАМЫЗ	121
ҚЫРКҮЙЕК	145
ҚАЗАН	167
ҚАРАША	187
ЖЕЛТОҚСАН	207
Қосымшалар	229
«Қазақстан жолы – 2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» атты Қазақстан халқына Жолдауы	230
Қазақстанда тіркелген шетелдік дипломатиялық миссиялардың басшыларымен кездесуде сөйлеген сөзі	241
Қазақстан халқы Ассамблеясының ХХІ сессиясында «Қазақстан-2050» стратегиясы: Бейбітшілік, руханият және келісім мәдениеті» тақырыбында сөйлеген сөзі	248
М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінде «Еуразиялық одақ идеясынан — еуразиялық интеграцияның жаңа перспективаларына» тақырыбында сөйлеген сөзі	256
VI Астана экономикалық форумында сөйлеген сөзі	266
Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа қол қою рәсімінде сөйлеген сөзі	271
Түркі кеңесінің IV отырысында сөйлеген сөзі	274
Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің XXVII пленарлық отырысында сөйлеген сөзі	276
Қазақстан Республикасы Үкіметінің кеңейтілген отырысында сөйлеген сөзі	281

Қазақстан Республикасы Парламенті бесінші шақырылымы IV сессиясының ашылуында сөйлеген сөзі	288
ШЫҰ Мемлекет басшылары кеңесінің отырысында сөйлеген сөзі	294
«Мерейлі отбасы» ұлттық байқауының жеңімпаздарын марапаттау рәсімінде сөйлеген сөзі	296
Каспий маңы мемлекеттерінің IV саммитінде сөйлеген сөзі	301
Қазақстан және Ресей өңіраралық ынтымақтастығының XI форумында сөйлеген сөзі	303
«Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қорының Трансформация форумында сөйлеген сөзі	305
«Азия–Еуропа» форумының X саммитінде сөйлеген сөзі	308
X Дүниежүзілік ислам экономикалық форумында сөйлеген сөзі	310
«Нұрлы жол — болашаққа бастар жол» атты Қазақстан халқына Жолдауы	312
Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігі күніне арналған салтанатты жиналыста сөйлеген сөзі	319
Жаңажылдық құттықтауы	326
2014 жылы қабылданған Қазақстан Республикасы заңдарының тізбесі	327
2014 жылы қабылданған Қазақстан Республикасы Президенті жарлықтарының тізбесі	335
Қысқартылған сөздер тізбесі	350
Географиялық атаулар көрсеткіші	351
Есімдер көрсеткіші	357
Мекемелер мен ұйымдар көрсеткіші	361

Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті
Нұрсұлтан Назарбаев. Қызмет хроникасы. 2014 жыл
(компакт-дискімен)

ҚҰРАСТЫРУШЫЛАР:

Редакциялық-баспагерлік топ:

М.Б. Қасымбеков (жетекші), саяси ғылымдардың докторы, профессор,
Б.Б. Темірболат (жауапты редактор), саяси ғылымдардың кандидаты,
Ж.К. Үсембаева, техника ғылымдарының докторы, профессор,
Т.А. Темірханов

Басып шығарушы: «Деловой Мир Астана» ЖШС

Директоры Ш.В. Сыздықова

Аударған: Г.Ш. Қадырова

Беттеген: Б. Бозтай

Фото: С.В. Бондаренко, Б.Қ. Отарбаев, С.А. Мунько

Басуға 22.10.15 ж. қол қойылды. Қалпы 70х100/16
Қаріп «New Gothic BT». Шартты 6.т. 30,23. Таралымы 2000 дана

Редакцияның мекен-жайы:

010000, Қазақстан, Астана қ.
Сығанақ к-сі, 25, «Аңсар» бизнес-орталығы,
тел.: +7 (7172) 55-06-57, 55-06-58,
эл. почта: dm@dmastana.kz
www.dmastana.kz

«Деловой Мир Астана» ЖШС
ықпалдастырылған менеджмент жүйесі
сәйкестікті растау жөніндегі аккредиттелген
орган арқылы сертификатталған және ҚР СТ
ИСО 9001-2009 талаптарына сай келеді

